

فتوح الشام ترجمه
مكرر زاده احمد

Sule

Hassan Husn P.

V.

Eski

843

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِشَيْئِهِ

حمد بی حد و ثناء لایعد اول واجب الوجود و صاحب الکرم و الجود
حضرت لرینه سزاوشایاندر کمال نفع انسان کمال عنایت از لیه و نهایت موهبه
لم یزله سندن جمله مخلوقات معزز و لباس وجود لرین و تقدیر
بحادث طرازیه مطرز ایدوب اندردن دخی ارباب علم و قلی ممتاز و اصحاب
داشت و رفی سرفراز ایلدی نتکم حقلرنده بیورد هل یستوی الذین
یعلمون و الذین لا یعلمون و در و د کثیر الورد و تحیات غیر محمد و د اول
مکمل چشم مازاع و مبیط ماعلی الرسول الا ابلاغ مکمل ترکس اش از کحل
مازاع منور طلعت اش از نور ابلاغ شهنشاه سریر قاب قوسین امام الانبیا
سلطان کونین محل فیض نور عشق کرمده شمع عالی ابو القاسم محمد
صلی الله علیه و سلم حضرت لربک جناب نبوت مابلرینه اولسونکه
لولاک لولاک لما خلقت الافلاك ذات پاکنه شامل و جبریل امین ایلد
وما ارسلناک الا رحمة للعالمین آیتی بر هدایتی اوزرینه نازل اولمشدر
بیت هنوز آدم میان آب و کل بود همه اوشاه جهان و جان و دل بود و سلکان
راه مبین و مدبران امور دین اولان آل اصحاب کریم رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین حضرت لربک اوزر لرینه اولسونکه مسند خلافت انکر

وجود پر جود لرله ارسته و بسیط زمین اولرین سعی و اجتهاد لرله
پیراسته اولمشدر اما بعد بوقلیل البضاعة و کثیر الاضاعة فقیر افتاده
اعنی محمد بن مصطفی الایمدی الشهبجرکز زاده غفر الله زلفها و تجاوز
عن سیئاتها دیرکه اشبو کتاب مستطابکه تاریخ مصر و دیابکر و عراقیه
ابو عبد الله محمد بن عمر الواقدی رحمة الله علیه انلری عربی لفة ایلد تالیف
و روایاتی رسیده حدیث ایدوب اوسلوب غریب اوزره نصیف و در
صحابه کرام عز و اتن جمع و تالیف ایلدی لکن کتاب مزبور الفاظ عربی
ایله مسطور اولمغین فوایدی خاص اولوب لسان عربی دن بی نصیب
اولنلراندن مستفاد و معانی لذیذ سندن ذایقه یاب اولمیبوب ترکیه
ترجمه اولنسه هر کس اندن سود و مند و قرأتدن فایده مند اولور
و مجالس و محافلده اوقوب صحابه کرامک مناقب جلیله و اوصاف
جلیله لری ذکر اولنور انلره ترضیه و پیغمبره تفضیله ایدنلر اجر جزیل
و ثواب عظیمه نائل اولور بناء علیه بوفیقر بر تفصیر هجرت بنو بیه علیه
افضل النجیه ناک بک یوز فرق دورت سالنده الله توکل واستعانه
باری به توکل برله بو کتابک ترجمه سنه شروع ایدوب صد فیه
حروفی حاوی اولدوغی لای معانی سن سلك بیانیه جلوب اوسلوب
قدیمین تبدیل و لفة عربی سن ترکیه تحویل ایلدم تاکه بودر شهواس
کوشش رس خاص و عام و اویزه سامعه افام اوله بردخی الی انتفاء الرضا
و انقراض الدوران بو حقیقت بر اثر و یاد کار قاله الی مطالعه ایدت
اخوان و استماع ایللیان دوستان بو عبد عاقر و ذرة ناجیزی
خیر ایلد یاد و دعا ایلد بر مراد ایدوب فاتحه شریف ایلد بر مندی بورد

الانسان محل الخطأ والنسيان فهو بمنزلة قصور في عين الرضا من كل
عيب كليله فهو اسنه عامل اولوب دامن عفو ايله ستر ايدده چون
اول پيرو دين و سر امد اهل يقين سلطان كوني محمد مصطفى صلى الله
عليه وسلم حضرت بنده قتل اعداء دين و دفع كذند بد آيين ايچون آية
كريمة اقاتلوا المشركين نازل اولوب جهاد امر اولدقده بمقتضى
فرموده رب العالمين دفعا الله كروه مشركين و جنود شياطين
او ذرينه يور يوب غزا ايتد و كي عون رباني ايله ظفر آكا دليل نصرت
راه بين اولوب نيجه فتوحات مسرت غايات ميسر و مقدر اولدى
عمر عزيزي آخره ايروب مرغ روحى قفس تندن پرواز و ملا عاينه
سايه انداز اولدقده بار غار شفيق حضرت ابي بكر الصديق رضى الله
تعالى عنه اريكه نشين خلافت اولوب اولدخى مانند حور غلمان خرامنا
روضه رضوان اولدقده حضرت فاروق رفيع الجناح اسير المؤمنين
عمر بن الخطاب رضى الله تعالى عنه مسند آراى خلافت اولوب اطراف
و جوانبه عسكر لر ارسال و جابجا سراپا بعت ايدوب حق سبحانه عز
وجل بلاد شام جنت مشامى ابو عبيدك يديله فتح ايدوب كشور دوم
نجسته رسو و ضميمه ممالك اسلام اولدقده اها ليليك اكثرى
دين اسلامه اجابت قصورى كردن داده اطاعت اولوب روم بادشا
هر قل مقصد و دار سلطنتين ترك ايدوب كرسى ممالك روم اولد
استانبوله فراز ايدى لكن اوغلى قسطنطين قيساريه شهر نه مكين
واو حصن رصين ده متحصن اولوب مسفور لى اول راضيدن
ازالهي لازمه حال و مقتضى امال دن اولفين اوزرينه عمرو بن

عاص حضرت لى يقين اولنوب اولدخى واروب قلعه محاصر ايدوب
درونده اولان كفرة شقاوت پيش ايله محاربه دركار اولدى ايام محارمه
متما دى اولدقده قسطنطين قلعه ده تحصنه طاق كئور ميوب كيلر
بنوب باباسى هر قل جاننه فرار ايلدى قلعه ده اولان كفرة باد شاهلريك
فرار ايتد و كن معانيه ايتد و كن مسلمانلر ايله مقاومت ايدميه جكربن
بيلوب كهف درون استمانه اليجا ايدوب فاذا قدرت على عدو لك
فاجعل الفضة زكوة القدرة مدلوليجه نياز لرينه مساعده اولدى
عمر و بوخري مسرت اثرى شام جاني سر عسكرى ابو عبيدده عامرين
عبد الله بن جراحه تحرير ايدوب اولنده ديدى بسم الله الرحمن الرحيم
عمر و بن عاص دن امين الامة ابو عبيدده حضور لرينه سلام و افره
ابلاغندن صكره بن حمد ايدرم اول اللهم كه آندن بخري معبود باحق
يو قدر و دخى صلوة و سلام ايدرم رسول محمد مصطفى صلى الله عليه و سلم
حضرت بنده اما بعد معلوم اوله كه توفيق بارى و كرمه زهير و شمائل
نصرت ايله علملر جلوه كراوله رفق سوا حله داخل و قيساريه شهرينه
واصل اولوب قلعه محاصر ايدوب ليدونهار كهاتر خاكسار ايله جنگ
دركار اولدق الله ذوالجلال مؤمن اولان عباد نه نصرت و اعدا اوزينه
كند و لرينه فرصت و يروب دروننده اولان ملا عيني محاربه ايله
تضييق و كمند شجرى عنایت بادی ايله بارويه تعلیق ایدوب هر قل
اوغلی قسطنطين عساکر سلیمین و جنود موحدین مطعون و هجومك
كورچك قلعه ده قراده طاق كئور ميوب كيلر بنوب اولاد و عياالى
ايله قبرض جاننه فرار ايدى خدای متعال قلعه مزبور فتح و تسخيرين

اسهل وجه ايله نصيب ايدوب حالاً بزلر قيسارده امر کت منظر و زانند
مکوی بوکوب ابو عبيده يه ارسال ايدى ابو عبيده ايسه اول ائنده حليده
ايدى طبريه آرزو سيله کوچش ايدى يولده آکا خبر واصل اولوب مکوي
قرايت ايندو کده چهره سنده ائار سرور ظاهر و علایم فرح باهر اولدى
تهيل و تکبير ايتک ایچون مسلمانلره امر ايدوب اول وقت و اول ساعت امير
المؤمنين حضرت نرينه مکوي يازوب حق سبحانه و تعالی حضرت نرينک عساکر
مسلمينه احسان ايلديکي فتحي تبشير و انکشت نما تاجداران اهل ايمان اولوب
سابقا فرمان ده خطه حاب اولان يوقنانک ايلديکي اشلى تحري ايدوب
نامه عرجه بن مازن ايله ارسال ايلدى عرجه ناقة سنه بنوب عزم راه
ايدوب يوریدی تاکه مدينه رسول الله واصل اولدى عرجه ديرين
مدينه طيبه يعنى دارالبحر يثربه رمضان شريفک اولنده جمعه کوننده شمس
غروبندت اقدم واصل اولدم اوزر مده حري ايله منسوج ايکي علم بر عبا
وار ايدى عمر رضی الله عنه حضرتى عادت حسنه و قاعد مسکنه لری
اوزره استفسار احوال غزات ایچون مدينه دن طشه جفتى چون امير
المؤمنين حضرت نرينى کوردم ناقة جوکر دوپ ديزلر قند ايدوب حضور عاليه
واردم آکا سلام و يروب پاينه رومال اولدم اوزر مده اولان جامه لره
نظر ايدوب بکا اکرى اکرى باقدى نه کشى سن ديدى عرجه بن
مازنم ديدم ديدى اى مازن اوغلى ايا سنجون الله رسوليله برابر لقت
وارميدر خضيق بوجامه اولکسه جامه سدرکه الله ذوالجلال دنيايه
انلر ایچون جنت قلدى بوجامه جبار لر جامه سدر جمال ایچون حرام اولوب
انجق خواتين و نسايه مخصوصدرامدى وار ائوابک فضل فقره مدينه

و ضمفاء ملت حنيفه نصدق ايله يا ابن مازن برکون رسول اکرم و نبي
محترم صلى الله عليه وسلم حضرت نرينک سعادت خانه لرينه واروب بيشگاه
بنوت ناهلرينه متمثل اولدم اول وقت اول ذات منور شريط مرمل
بر سدر اوزر ننده خوابه واروب اول بادم نخل رسالت اولان نکر
دور بينلر ايله تماشای زينت سراى عذرين ائمشدى و اول شريط سلطان
فلک دستکاهک برک سمندت رفیق نرم و يوشق دريسنه تانير ابروه
مانند نار مسطر علامت قلشدى چون اول سر خط رساله رسالتى بوجامه
کوردم کريه رقت خير ايله اغلدم ناکاه شاهين مردم شکار چشماريت
خوابدن بيدار ايدوب تحريك بفترة التفات ايله بنى عمر خطابه ارزاني
فيلدى و ديدى با عمر بوکريه کلو سوزده باعث نه ديدم خلوق عالم و زواق
بنی آدم حقيق چون بيلدم سن الله عظيم الشان قنده کرى ايله قيصردن اکرم سن
انلر نعم نفيسه و اطعمه لذينه اکل ايدوب دنيا ملکنده تنعم و تلذذ ايدر لر چنا
بنوت مابلرى فرستاده درگاه آله ايکن بومثابه ده بکادى با عمر
ايا سن راضى اولمز مينکه انلر ایچون دنيا فانيه و بزلر ایچون آخرت باقى
اوله عرجه دير اندن مکوي چقاروب عمر حضرت نرينه تسليم ايلدم قرايت
ايتدو کده سوينوب يوزنده علایم سرور ظاهر و ائار فرح باهر اولدى
عرجه دير اندن شهره داخل اولوب خالتم ابوالايوب الانصاري قرى
عقير خانه سنه نزول ايلدم اولکجه آنک باند ياندم ايرته اولدقه
بودى با جامه لر ايله امير المؤمنين حضور نه وارميه جرائت و مجلس عاليه
دخوله جسارت ايدم مدم پس ثوب ايله حمامه خالته هديه ايلدم اولدخى
انلر يچ ايدوب ائجه سن فقراء مدينه و ضمفاء دارالسيکينه نصدق ايلدى

عرقه ویر حضرت عمر و اودم اوز رنده شامک خام بزند
برقوب و اریلدی بنی کورد که تبسم ایدوب ایدی ای مازن اوغلی و نک
کون اوز رنده اولان دیبا جامیه نه اسلندی عرقه ویر و بدم یا امیر المؤمنین
الحی خالقه ویر دم قیمتی ضغفاء مدینه و فقراء دار السکینه به تصدق ایلد
اول وقت زبان بلاغت بیان عمر و ما تفعلون خیر فان الله به علیهم ایلد مکر
اولدی اندن ابو عبیده به مکبوب یازوب درونده تحریرا ید که بسم الله الرحمن الرحیم
صاحب السیف علی حکم الکتاب امیر المؤمنین عمر بن خطاب بدن سردار شام
و سپه سالار اسلام اولان ابو عبیده عامر بن عبد الله بن جراحه سلام
وافره ابلاغدن صکره بن حمد ایدم اول الله که اندک غیری معبود باحق
یوقدر و دخی صلو ایدم پیغیزی محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم حضرت لرینه
معلومک اوله که مکبوبک کلوب طرغره واصل و مفروضه اطلاع حاصل
اولوب درونده حق سبحانه و تعالی نلک مسلمانلرم احسان ایلد و کی
فوق حای تحریر و هرقل اوغلی قسطنطین مقدر دولت و دار سلطنتن ترک
ایدوب قرار اید و کن اشارت اتمش سن بو خبردن غایت ایلد خاطر فرحناک
و انیه قلبم کمال سرور ایلد غبار اند و هدن پاک اولمشدر بو عطیه عظمی
و موهبه کبری مقابله سنه باری تعالی حضرت لرینه لیل و نهار سجده کردن
تنا اولوب حمد و سپاس و شکر بی قیاس ایدم و دخی مسموعم اولمشدکم
بادیه نشین اولان عربلردن بر قوم پر لوم و دیناء دونه استناد و زیور و آرا
اعتماد ایدوب دینانک محبت دایمی و شنوات دوزخی انلر ایچون قوریلوب و بود
مکاره نلک دامن غرورینه یا پیشوب جنتین نعمترین و دلکشنا جامه لرین اوندوب
دینا جامه لرینه و حریر قباله صالوب بغداد تکین و رومک نفیس و لذیز

اطفه و ما کولانلرین اکل ایلر لر ایش قور قورم بو آخرندن انلر مشغول
ایلیه و دخی یا امین الامة بکابرشدیکه انلر صلو ایلر و عبادته تکاس
ایدوب حق سبحانه و تعالی نلک کند و لرینه امر ایدکی شی و نتمش لر امدی
انلر ایچون ساق هم شمشیر و اوز لرینه کلامکی غلیظ ایدوب مفروضاتی
ترک ایدن اوز رنده حدود اللهی اقامه ایلد زبیر سن بر جوابان منابه سنه
هر جوابان کود و کی طور دن مسئول اوله بقدر حق سبحانه عز وجل نظر
کریم و کلام قدیمده بیورد الدین ان مکننا هم فی الارض اقاموا الصلوة
واتوا الزکوة و امر و ابالمعروف و نهوا عن المنکر و دخی امین کجینه بنوت
سنی خلعت فاخر امانت ایلد سر بلند ایدوب حقکنده ابو عبیده امین
هذه الامة دیو بیورد بلامدی سن دخی امانتی حقنه اعطا و صلواتی ترک
ایدلره شرع اوزره جزا ایلد و بیلکل رسول اکرم صلی الله علیه و سلم
حضرت لرینه لیل باهرة الابتهاج معراجده عنایت بیوریلان حدیث قدسک
بیاننده بیوردر که ان الله يقول ان نبوت فی الارض المساجدون زوای
فیها عبادی فطوبی لعبد نظره بینه ثم زارنی وینه رسول اکرم صلی الله علیه
و سلم بیور که اتقوا فی الصلوة فان جمیع المفترضات افترضها الله فی الارض
الا الصلوة فان الله افترضها فی السماء و اشیهو مکتوبم سکا واصل اولد قد
مسلمانلر حضورنه آتی قرأت ایدوب عمر و ابن عاصی عسکر یله مصره تعیین
ایدوب مشا ورده اکامع و انت ایچون عامر بن ربیع ایلد کبار صحابه
بر جماعت انکله کوند و دخی اعتماد اید و کک کسه ارض ربیع و دیار بکه
ارسال ایلد اللهدن رحا و ربی تعالی دن ثننا اید و فز که سزه معین و ظاهیر
ویار و دستگیر اوله و السلام علیکم ورحمة الله و بركاته اندن مکبوبی بو کوپ

مهر یوب عرفه بن مازنه تسلیم ایدوب بیت المال دن انکچون نفقه و یرمک
ایله اصل ایدی عرفه دیر مکتوب آلوب عزم راه ایلدر ایا رنجده وارد یغده
بن خلقندن اون فردخی زیاده دوه یه سوار آدمار بکاملای اولوب انلری
ابوعبیده سئوال ایلدر بکاضر و یرد یلرکه اول غباغب اوزرنده در طریقه
آرزو سیله کید بور عرفه دیر ایا رنجدن دونوب فوروجو لای یولندن
یور یوب ابوعبیده یه واصل اولدر اکا سلام و یروب امیر المؤمنین حضرت نرنگ
مکتوبی تسلیم ایلدر قرائت اید و کده مسلمانلری حضورینه جمع ایدوب
مکتوبی انلره دخی اوقیوب آخری نه کدکه دیدی توجه تام اول کشی اوزرنه
درکه نمازی ترک ایده یا خود مفروضات دن بر شئی بوشلیه تحقیق بن اکا
حد شعی اوردر و اقدی دیر اول کونک صباحی خالد بن ولید طریلسن
کلوب اکا دخی مکتوبی اوقیوب عمرو بن عاصه ار سال ایلدی امیر المؤمنین
حضرت نرنگ مکتوبی عمرو بن عاصه واصل اولوب مفهومه اطلاع حاصل
اید کده مصره غزیه قصد و اول جانبه توجه یت ایلدی و حضرت
رضی الله تعالی عنه حضرت نرنگ ایام دولت و هنگام خلافتنر واقع اولان
فتوحات جلیله دن عمر ابن العاص یدیه ام الدنیا اولان مصر قاهره نل
فتی بیانده در ابوعبیده بن محمد بن عمرو دخی رحمة الله علیه بویله روایت
ایدوب دیر که عمر ابن عاصک جانب مصره توجه و غزیه غزیمتی بیانده
صا دیر اولان امرنامه علیه اکا واصل اولدق سفر تدار کنی کور و جانب
مصره غزیمت ایلدی انکله بیله یزید بن ابی سفیان و عامر بن ربیعہ العامری
و کبار صحابه دن بر جماعت و ارایدی باخه ص حلب حاکی بوقتار فیلر دن
و بلاد شامده اسلامه کلوب اسلامین کوکچک ایدوب نفسلرین الله و

ایچون هیبه ایلوب دار آخرته رغبت ایدن رومیلردن دورت نلک کسه
بیله ایدی پس عمرو و بونلر ایله عزم راه ایلوب عماره اوزرندن وارمیوب
بقاره وارده قصبائی ترک ایدوب حجازی آرزو لرکی قبله جانبیه یورید
ایلا یه قریب خوبر دینلور موضعه کدکه ارض مصره عروج ایلدی و کده
راویلر بویله روایت ایدر لکه ارض مصره نوبه حد و دندن عینا به بحر
اسکدریه ساحلندن عقبه کیره یه کتاب و سیره یه ارض واحات دین جلجه
دکین ایدی بوداره قبطیلر حکومتده اولوب اول کونلرده مقوقس بن
راعیل فرمان فرمای کشور فراعین ایدی کندوسی زمانه سی خلقنلک
اعلمندن اولوب ایام دولت و زمان سلطنتده قبطیلر خوشحال اولوب
ور فاهیت حسن معیشت ایله او ان کذار ایدنلر بونکله بیله رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرت نرنگ ظهورنه منظر ایدی مصرده اول زمانک صاحب
حکمتی عظما و پس نامنده بر کشی ایدی بو عظما و پس التون و کومش
و جواهر ایشنی عارف و اسرار حکمه واقف ایدی بیل دکرمانی کندوسی
ایجاد ایدوب بنفسها مسیله اولان حرکاتی بیلور ایدی کتب سالفه و اخبار
ماضیه اوقیوب دانیال علیه السلامک ملا حین یتیق ایدوب کند و عنده
بولمش ایدیکه ضلالت ظلمتی روی زمین قلیوب جهالت بولودی بیر یوزیت
استعاب ایدوب خلق ظلمت ضلالت و آلوب قنقی دینه تابع و قنقی طریقه سالت
اوله جقلرین بلیوب جمله سی بحر حیرت سرکردان و کم کشته یتیه حرمان ایکن
عادت چراغی افق هدایت طالع و نبوت نوری جانب حجازدن لامع اولوب
هدایت باری عبادنلک فریق حالی اوله اول وقت حق سبحانه عن جل ارض
تهامده اسمعیل ابن ابراهیم علیهما التحیه و التسلیم اولادندت بر نبی یغما اید

قریبا ملتی ظاهر و کلمه سی عالی اولوز عباد دعوتین قبول و خلق دیننه
 دخول ایدوب اصحابی شهر و بلاد مالک و خلق طریق هدایت سالک
 اولوب ظهوریه کفر و عناد ذائل اولور و مذکور عظمای و پس داعیل یافند
 عین الشمس دیکله معروف شهرده بر جبر عظیم اوزرتده مرمر عمود
 لر ایله برر صد یا بوب بالا سنه مجوف شخصصار وضع ایدوب یوزلرین مصر
 جانبنه قلوب اوزلرینه یازدیکی بو شخصصار نه و فکله یوزلرین جانب
 مجازه دوندر اول زمان سید الاممک خروجی قریب اولاد حریک
 وقت سلطنت و او آن دولتی نزدیک اولور بومایندده رسول اکرمک هجرت
 وقتک مقوقس شکاره بنوب رجال دولت و خواص و مقربلریله کیدوب
 سیر لاله زار و کشت جمنزار ایدوب سیری عین الشمس دید کلری
 شهره منتهی اولدق اولوقت بو شخصصار دن بلند صد الرصاد و مهیب
 اوزلر ظاهر اولوب یوزلرین جانب مجازه دوند و درو مقوقس بوحادثه
 ظهور نلنت مرغوب و ارباب دولتی مخوف اولوب ملکک ذوالی قریب
 و تلافی یقین اولدیفین حقیق ایدوب بونگون مضطرب اولد رجال
 دار النصر اولان مصره دونوب سرای حاصه واروب قصر شمع داخل
 اولوب عظماء خلعه مسیحیه و کبراء ملت عیسویه حضورینه جمع ایلدی
 قیسل و راهب کتوروب دیدی ای دین نصاری اهل و ماء معبودیه نه
 منغمس اولنلرک نسلی بیلک زما نکر منقضى و ایام دولتک منتهی اولدی
 بومبعوث اولان نبی بی شریه آخر الانبیاء و صفی الاصفیاء دراندن صکره
 هیچ نبی کل خلقی قورقمق ایله بعث اولنوب لاجرم اصحابیند برکشی بنیم
 بو ختمه مالک اولور امدی ملکزه نظر ایدوب نفسکزی اصلاح ایدیکه

دعوتی

رعایا کزه رفق و ملایمت ایدوب ظلمه ابتا عدت حدز ایلکز حکم کزرتده
 جور اینک فویکز ضعیفکز اوزرینه تکبرک و سرکشک انمیوب بیلکز
 دنیا دیننه القعال سریع الزوال اولوب براحد اوزرینه دائم اولمدیکم سنک
 ایجون دخی دائم و ثابت اوله سزدن اول اولنلر دنیا ملکته مالک اولدقلری
 کبی سزدن صکره کلنلر بویلمه آتی آلور لر بس سزین ایله ربکز بیننده نیکر
 درست و اصلاح ایدیکز بونی اشلر سکر ایسه دشمن اولنلر و بلاد بیکزه
 قصد ایدنلر اوزرینه غالب اولور سز هوکزه تابع و طریق فجاره سالک
 اولور سکر ایسه هلاک کز عاجل اولور و ایدی دیر بکا خبر ویر عیبد الملک
 محمد بابا سندن اولدخی حسان بن عبدن اول دخی عبد الواحد بن ابی عون
 اولدخی موسی بن عمران البشکریدن اولدخی حمید الطویلدن اولدخی ابن اسحاق
 الاموی دن روایت ایدوب ابن اسحاق دیرکه رسول اکرم و نبی محترم ص
 الله علیه و سلم حضرتلری مکة مکرمه نه مدینه منوره هجرت و حرم شریف
 دار النسکینه اماله لحاجه مطیه غنیمت ایدوب اوس و خزرج انکله بیعت
 ایند و کده ملوک ارضه مکتوبلری یازوب جا بجا کوندوروب برینی دخی مصر
 واسکندریه پادشاهی مقوقس بن راعیله ارسال ایلدی مکتوبی تحریراید
 ابوبکر صدیق حضرتلری ایدی انک قلم بهزادی رفقا نلنت سر زده اولر
 بوایدی بسم الله الرحمن الرحیم محمد رسول الله ص صاحب مصره
 اما بعد حق سبحانه عز و جل بوقوللرین جمله مخلوقاتنه پیغمبر و سرکشان
 قوم آخر الزمان رهبر بعث ایدوب اوزرینه قرآن معجز بیان عالیشان
 انزال ایلدی بکا قور قوخیلرین ویرمک و خندان انک ایله امر ایدوب
 کافر لر دینی قبول و خلق ملتیه دخول ایدنجیه دک انلر ایله مقاتله بکا فرما

ایله ای مدی بندخی سنی وحدانیته باریته اقرار و بنی الهیه رسولی ایدو که
 اعترافه دعوت ایدرم اجابت ایدرسن سعادت بولورسون ای ایدرسن
 شقاوتله قالورسون والسلام علی من تبع الهدی واطاع الملك الاعلی باهل
 الکتاب تعالوا لی کلمه سواء بیننا و بینکم الا نعبد الا الله ولا نشرك به
 شیئا ولا یتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقلوا انهدوا
 بانامسلون اندن مکوی بوکوب خاتم شریفایله مهرنوب رسول الله
 خادمی انرا بن مالک نقل ایدوب دیدی پیغمبر حضرتلی خاتم چقاردی
 خاتم کومشدن ایدی اوزرنده اوج سطر ایله محمد رسول الله یارلمشکه
 برفردک خاتمی اوزرنده بوخاتمک نقشی نقش اولنما مشایید سمره بن عقیل
 دیر حمید الطویل دیدم رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت نعلینک
 خاتمک قاشی واری بوئی ایدی دیدی باجم برکشی جابر بن عبد الله سؤالا
 ایله بکه یا جابر پیغمبر حضرت قنقی الله خاتمی طافرایدی جابر دیدی صاغ الله
 ابن عباس رضی الله عنه دیر که پیغمبری کوردوم صاغ الله طافرایدی الیمین
 احق بالزینة من شمال یرایدی آخرته انتقال ایدنده خاتم صاغ الله
 ایدی عبد الله بن عباس رضی الله عنه روایت ایدوب دیر که بن رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم ایله حضرت شیخنه و عثمان بن عفان ایله حسینی و جعفر
 علی ایله حسینی کوردمکه جمله سی صول الزینة خاتم طافرایدی وادی دیر رسول
 اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت نعلی مکوی بلاغت مصحوب خاتم سعادت خاتمی
 مهرلیوب خلقه خطاب ایدوب دیدی ای بنم اصحابم سزدن قنقره در که بنم
 مکوبم ایله سلطان مصره کیده ابراهیم الله عظیم الشان اوزرنده اوله وادی دیر
 اول وقت صحابه ادا سنده خطاب بن ابی بیه سحر یوب بن کیدرم یار رسول الله

دوب متعبد خدمت اولوب اداء سفارت و تبلیغ رسالت ایدجک اولدی
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت نعلی اکا دعا ایدوب دیدی یا خا طب
 سکا برکت ویرسون و سنی غریب بحر رحمت ایلسون اندن مکوی انکا اوزاندی
 خا طب دیر مکوی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت نعلی دست کرم
 پیوستارندن آلوب انکا و اصحاب کرامه و داع ایلدم خانه کلوب زخیره می
 راحلم اوزرنده بند ایدوب اهلله دخی و داع ایلوب دوه نلک ارقه سنه بنوب
 مصر یولنه دوغریلوب عجله و شتاب ایله یوریدم اوج کوندن صکره بنی بدرک
 صولری اوزرنده اوغریوب ناقه می صودن طرفه سورمک مراد ایلدم اول
 وقت صوا ووزرنده دوه یه بنمش ایکی کشی ایله آل اته سوار بر مرد خوشنار وادی
 انلری کوردیکمک طوردم اول وقت اتلوبندن طرفه توجه ایدوب یوریدی
 یانه که کلدی کیمسن نه بیرندن کلوب نه بیره کیدرسن دیدی دیدم ای کشی
 سکا فائده ویرمیان شمن سنوال اینه بن بریولی کشیم کند و یولمه کیدم
 اتلوا ایندی قورقه بر مراد و مقصود مرسن دکل سین بن محمد بن عبد الله
 انتقام المقارزو سیده کلدوک و بونلک اوزرنده باین ایدنگه حین غفلته
 مدینه یه داخل اوله لم اوله که انی غفلت اوزره بولوب قتل ایده لم خا طب دیر اتلوا
 بونی استماع ایتد و کده فکر ایدوب کند و کندمه دیدم رقیم بکا قدرت و نصرت
 ویردایسه غم غم بونلرا اولسون لکن بونلرا یجون حیلده دن غیرتی اولمز رسول
 اکرم صلی الله علیه وسلم دن اشد مکمه دیدی احب خدعه خا طب دیر بونینه
 بن اتلوا ایله سولیشور ایدم اول وقت ناقیه سوار اولان کیشیلر سرعت ایلد
 بندن طرفه کلوب غلظه ایله جواب وشدن ایله خطاب ایدوب دیدی بکره و لی
 سکا اولسون ای کشی ظن ایده زود که سن اصحاب محمد دن سن بن انله دیدم یوق

بندخی سز مثللو بر کشیم طلب آید و کز شئی بندخی طلب و یثرب زمینی بندخی
 قصدا یدم اوله که مقصود یکره بندخی اوله شتم لکن ای سرور بر بولده اعظم
 آید و کم بر کشته دن آشد مکه محمد بن عبدالله اصحاب بدن برینی نامه ایله مصره
 الی کوندن مش اوله که اول کشی بو و آید کز نمش اوله دیر بدن دور وای
 الا وان دیکله مشهور بر و آید اشارت آیدم جوق کره بن اندن مطبوره بر
 نشین کین اولمش ایدم انی خوب و یکره بلور ایدم اندن انلره دیدم قفقز قلیه
 ثابت رک و مرز اقد تیز رک ایسه انیم ایله کوندن کز تا که بو وادی به و ارام
 اکار است کلور سک قتل آید روز و الا کین اید و پ کلنجیه د ک صبر ایلروز
 خا ط ب دیر اتلور بن سنکله کیدم دیوب رفیق لرن آند و قیوب او که دوشندی
 یولدا شلرندن دور اولوب غایب اولدیفم اگا توجه اید و پ اسماع ندیدم
 سلا بدردیدی کیمک او غلی سن دیدم عاصم او غلیم دیک قفقز قلیه سن دیدم
 همدان قلیه سن دیدم دیدی یاسلا ب مدینه یثربه خول و محمد بن عبدالله
 حیدر ایله وصول مراد آیدن جرأت و ثبات صاحبی اولق لازمده زیرا که انکله
 اولوز و فارسلر وارد و خصوصاً ابوبکر التجی و عمر العدوی و عی زاده سی علی
 یاسلا ب انلر قومدر که حرم برادرین قهر و سادان عمر د لیل انشلور در لکن
 قلیچک نیجه در دیدی خوب کسکین قلیچ دیدم انی بکا ویر خا ط ب دیر لعین قلت
 عقل و کمال غفلتندن قلیچ بکا ویری بندخی الذن الوب صلا دم و دیدم سیف
 حداد یالوی بن غالب مواض و لکن ابن بالسیف ضارب دیدی ای سرور بو کلور مک
 معنی سی نه در دیدم ای عاصم او غلی سنک بو تیغک قوم عاده و اولود شتداد
 قلیچ لری انوا غلندن عرب بو کونه سیفه مالک اولمز لکن بنم اوزر مه سنک
 اکرامک واجب یاسلا ب شیکلت اون طقوزی حیده در و جنگله حیده انک شوطدر

امردی ول حیده بو برده سکا تعلیم آیدم بم انکله دوشمنکی قتل ایت خا ط ب دیر لعین
 بو کلای بدن استماع آید و کله عرب حرمتنه بکا آند و برو ب البده بولق
 بکا تعلیم آیدر سن دیدی خا ط ب دیر بن اکا دیدم یاسلا ب سن محل ضرب
 و مقام قریب که دور در سن خصمک او کنده سن انک قتلنی دیر سن بو تیغی
 انکله صلا یوب و اور جقیری کوز لیوب دوشمنکی بویله حال دیوب قلیچ
 صلا دم و او تیغی در رفی انک کردانه ضرب اید و ب لعینک باشنی بدندت
 او چردم در حال نامدن اینوب آتی رفیق لری طرفه فراد ایتسون دیو طو یوب
 صح انک اور تاسنده انی برا عا جه بند اید و پ یولدا شلری جابنه سرعت ایدم
 کورد مکه انلر بکلری اوزر نده بزه منظر لر بنی کجانبازینه کلور کور دیکان بری
 بدن طرفه کلوب بکا دیدی ای کشی اینکز نیجه اولدی سلا ب نه بیرده در
 اخذ ندر ایلله سکا بشارت بیل ای سرور بزا صحاب محمدن ایکی کشی یولدرق
 سلا ب بنی کوندن دیکه بریکز کله آخری اکسه مزدن نکریان اولوب بزی کوزلیه
 ذیر ابو وادی اصحاب محمدن بر ساعت خالی اولمز نه کوزل رای دیوب بری بمله
 کلوب بری برنده قالدی خا ط ب دیر لعین یولدا شلرندن دور اولوب کوزدن
 غایب اولد قده اکا دیدم اسماع ندیر کیمک او غلی سن دیدم عبد لات بن غویل
 دیدم ای غویل او غلی قور قمه دوشمن اوزرینه حمله و هجومز که کورد سن
 اول وقت تیغقظ و انبیا ه اوزره اولوب قلیچک قولایله اندن صاغه وصوله
 بقوب برشی کورد شکلی بر طرفه دقت ایله نظر ایدم لعین بنم بو حالتم کورد کوم
 بکا دیدی یا اخی العرب سکا نه اولدی دیدم بن توز کوردم بی شبهه التله اولوز
 دین محمد عاشق و کندویه تابع اوللر دند خا ط ب دیر اولوقت لعین حیران
 کبی نظر انیمه باشلدی بن انک بو جیرتن کورد کوه قلیچ چکوب بویشته ضرب

ایدوب سرنگبت انزین بدندن بران ایلده اندن هجینی جو کردوب یولاندله
 او جیلده دیزلرین بند ایدوب او جینی نك او زینه سرعت ایلده لعین بنی
 كندویه كلور کوردکده خیر اکامیوب بنی قرشوب
 الله اولان ایلده اوردی بندخی انی اوروب پس بر زمان بنمزدده مصافحه
 ومضاربه واقع اولوب عاقبت الله ذوالجلال بن قولنه نصرت واعد او زینه
 فرست و یروب الاقل ایدوب دوه لر ایلده انی الوی انلری عبد الشمس اولاد
 برکشنگ یانه قوید مکه زمان جاهلیته بنم دوستم ایدی اندن مصر دیوب
 یوریدم بربرده توقف و آرام اتمیوب تاکه مصره واردم قبطیلر بنی کوردن
 بندن طرفه کلوب سن کیمسین ونه بردن کلورسون ددیلم پادشاهن
 الحیم ددیلم کچدن دیدم حمازده نبوت و رسالت ایلده مبعوث اولان
 محمد بن عبد الله دن چون بونی استماع ایتدی لر اطراف و جوانبدن بنی جویرد
 بنرا ایلده قصر شمع کلدیلر بنی قیوسنده دورد ووروب حاجیلر او کجه
 یور یوب مقوقس حضوریتنه داخل اولدی لر مقوقس برقیه عظیمه
 وقصر منبعه ایچنده ایدیکه انک حیطان رخصه النبیان انواع جوهر و ذر
 قیمت کوهر ایلده ترصیع اولوب گوشه لرندن لمعان ایدن یا قوت احمر و زر
 و کوهر دن کوز خیره لنور ایدی و اول قصر فلك فر سازد بان و دیبا ساط
 ایلده دوشیوب مانند قصر بهشت رونق یافت وزینت پذیر اولمشدی و اول
 دره التاج ملوک فراعین براریکه صد فکاریده مرد مله دیده کی تنهانشین
 اولوب یلین و یسارنده ماه رو قورل و قرشوسنده زرین کر لو غلر ملر صف
 بر صف منطقه بند فذ منده اولمشلر ایدی خاطر دیر اول سر ایل
 ملاحت و کوزل لکندت دیده لر خیره لنوب و اله حیران اولدم مقوقس

حضورنه داخل اولوب او کنده دور رخده سلام و یردم بکاجلوس ایلده
 امر ایلدی بندخی اولدیلم برده او توردوم اول وقت مقوقسک سر بوابی بکا خطا
 ایدوب دیدی یا الخا العرب صاحبک مکتوبی نه یرده در بکا و بر خطا
 دیر قالقوب مکتوبی یدیه ید مقوقسک الله و یردم مقوقس قیام ایدوب
 تقظیم و تکریم ایلده الوی و یوب کوزلرینه سوروب مرحبا بکتاب النبی العرب
 دیدی آندن انی وزیرنه تسلیم ایدوب بونیتقه دلفرینک حاوی اولدی
 کلام لؤلؤ نظامی بکا قرائت ایلده بو نامه بر ذات کرجو و وجود لطیف حمیم ایلده
 موصوف بنی الرحیم طرفدن کلمشدر دیدی وزیردخی آهوب قرائت ایدوب
 سر رشته پایان ختامه یتد و کن مقوقس خزینه دارینه تسلیم ایتدیلم
 سببی کوز دیوب غلام کوردکده مقوقس فتح ایدوب دروننده دوشه
 رسمنده برشی جعفر دیکه اولنده سیاه حیدر اوزره بر صورت یازمش بکزی
 قرینه مائل بیوک کوزلو اوزون بویو صفالی یوق ایکی کیوی معبر ایکی طرفدن
 بنا کوش سنبل پوشندا شوب زرباف جامه لر و حریر پیره هند ایلده کندویه
 زینت و برلشدی مقوقس ایدی یا عمر بیلور مینکه بو کیمک صوره فی درلیم
 دیدم دیدی منی عن الشیخ جناب البشاد ام صفی الله شکیده اندن بنه پناه
 حریر اوزرینه بر صورت یازمش اق بکز لو قورچن صاحبو قزل کوزلو کوچیک
 صفالی و ارایندی یا عمر بیلور مین بو کیمک صوره فی درلیم دیدی دیدم
 بونوح علیه السلام رسمیده اندن بر صورت کوردم اق بکز لو روشن کوزلو چکه
 بورنلو یصی النواق صفالو بو حضرت ابراهیم علیه التحیه و التسلیم صور تیدر
 اندن بنه حریر اوزرنده بر صورت نقش اولمش کدتم لون سیاه صراجلو هیتلو
 با قشودر یا قلری قالین غضبناک بو موسی کلیم الله شکیده دیدی بنه قرشوسنده

اکامثال بر صورت کوردم بوهارون پیغمبر در دین یستی النور مدور کوزلو
 ایدی اندن بیه سیاه حریر اوزره قاره یغز صاجی کوزل بر شکل بولوط
 علیه کسور صورتیدر دیدی اندن بر حریر اوزره بیاض بکزلو لکن قرینه مائل
 مبارک بونی متواضع بونی کی بر جانب میل اتمش بواسحاق علیه کسور
 صورتیدر بر صورت دخی اسحاق علیه السلام بکزلو الاکم الت طوغانی اوزره
 بر خال بحر فامی وار بویقوب علیه السلام شکلیدر دیدی اندن بر صورت
 دخی کوردم بیاض لونی حمزه مائل یوزی نور تواضع اثری اوزرنده ظاهر
 خوش قامت چکمه بودنلو بو فرزند خلیل زج جلیل حضرت اسماعیل علیه
 التحیه والتسلیم شکله که سزک پیغمبر کزک جدیدر آندن بر صورت دخی
 کوردم قرل بکزلو انچه صفالو بیوک قارنلو اوزره بویلو تیغ خون آشامین
 حائل وار میان بنی اتمش بودا و د علیه السلام صورتیدر دیدی آندن بر صورت
 دخی کوردم آق بکزلو سیاه و چوق صاجلو یوزی و کوزی غایت خوب
 بوعیسی علیه السلام صورتیدر دیدی آندن جمله دن مکلف و مزین زرباذ
 اوزره منقوش بر صورت کوردم اول سودنک پیرایه دیاجه رخسادی اولاد
 اعضا لرینه محققانه نظر ایدوب سراسر لری اول فرست مجموعه
 رسالت اولان دیاجه جمال بنویدک مشاهده ایلدکم جلیله جلیله مطابق
 بولدم کریمه رقت خیر ایلد اغلدم چون بو حالی مقوقس بدن مشاهده ایلد
 اول حضرت تعظیما قیام ایروپ بیه او توردی و ایدی یاعربی درگاه ذوالجلاله
 ایندکلی پرستی حقون طوعی سوبله بو محمد مصطفی صورتیدر مخاطب دیر اتم
 اول فرد الصمد حقون که محمد آنک در ستاده درگاهیدر بعینه اولان حضرتک
 صورتیدر اول وقت مقوقس بنی صدیق ایدوب ایدی قسم بخالق عالم بر صورت

اول رهنمای سرکشان قوم لخر الزمان اولان نبی هاشمک عجبیلده صورتیدر آندن
 ایندم ای ملک بو صورتلرین رسمی نه تدبیر دن الکه کردی بن بزم پیغمبر مزدت
 قیاس ایندمکه بو صورتلر بالجملة انبیاء عظام علیهم السلام علیه سنه مطابقدر
 مقوقس ایندی آدم علیه السلام حضرتلری مصور حقیقتیکه هو الذی یصورکم
 فی الارحام کیف یشاء در طلب ایلدیکه خلعت فاخر الطراد رسالت ایلد شرفیاب
 اولان اولاد احمادینک صورتلرین کندویه کوسره الله ذوالجلال انبیا صورتلرین
 کندویه ارسال ایلدی بلاد مغربده خزینه ده محفوظ ایلدی اسکندر ذوالقرنین
 بن قلیقوس اول بلاده وارد قدح قیروپ دانیال الله ویردی بو حریر اوزرینه
 نقش ایلدی اشبو صورتلر دانیال علیه السلام تصویریدر یا مخاطب بومعنی
 خاطر رعایت ایلد شادان و معموره طبعم اباد اندر که بو صورت سزک
 پیغمبرک شکله موافق کلدی بلدمکه سائر صورت های انبیاء عظام علیهم
 السلام علیه سنه مطابقدر تولیدی حق تعالی توفیقین رفیق و هدایتی
 رهنمای طریق ایدوب الی مملکت تصرفدن قالدیریدم و سزک بک فقیر بک
 خدمتده اخر عمره دک اولیدم آندن اول صورتلر اولان حریری مقوقس الله
 الوب و زینیه ایندی بویلدوی به سوبله پیغمبرینی بزه و هف اسون بت
 آنی کورمش کی وزیر خاطبه پادشاهک کلومک تبلیغ و مرادین تفهیم ایندو که
 مخاطب دیر ایندم ای ملک رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرتلرینک
 عضولرندت برنی کیم وصفه قادر و ذیرا آنک وصفی دائره امکاند
 بیرون و حد و عددن افزوندر وزیر البند پادشاهک ستوالنه جواب امرین
 اتباع لازمدر دیدکده خاطبه دیر اول وقت قیام ایدوب دیدمکه بلسم ایلدی
 رسول اکرم بر نور روح مجسم دیر ایسم مست عشق اولماین اول چشم خار حمزه

مائل ایدی بر مقدار تیرمژگانی سیاه ایدی آنلو تارکیسوسی کی حواری اند
 دخی مالک له ابو هاله دیدی ماه نوکی ایق قاشلو ایدی کوستر شمشک هلال
 شریک ماه نوکی طویل و یاریک کورینوردی او بنی عرج فرشودن مرتفع الزفه
 کی دیشلری صافی ایدی هم سیرک رشته دانه دردن یکرک آنک اول دیشلری
 ایتد و کجه ظاهر اولوردی همان شعله نور روی رخشان دکر میدی آنک ننه کم
 جرمی مه تابانک آنک اتمشدی جناب خالق کرمندن یوزی اق النی اجوق
 دخی مشکین صاحبی با قول صریح نه نور حق نه طویل اید صبح اول مبارک صفالنده
 بونی بیل الحق اغرمشدی اون یدی قبل بونی غایتله لطیف ایدی آنک احسن
 الغنی ایدی دنیانک برده داران سبستان ایدی قرنی کو کسبله براری هبینه
 غایت ایلله واسع ایدی نور ساطع کی هم لامع ایدی هب بومعنی بیلور پیر جوان
 بصتی باخر لو ایدی خرمه بان خا طیب دیر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تریک
 اخلاق جلیل و اوصاف جمیله لری ذکر اولنده موقوفک چهره کینه بشاشت ظاهر
 و انار فرج باهر اولوب شدت سروردن کند و به حاصل اولان خفتدن بین و ساد
 اکلوپ پی در پی بکا خطاب ایدوب صدق یا عرب هکذا صفته عندانی الخیر
 دیر ایدی خا طیب دیر موقوفسین ایلله مکالمه ده ایکن سفر لروضع اولوب سیم و ذر
 صحنلر و فغفوری طبقلر ایلله طعاملر کلوپ موقوفس بکا طعامه بیور یا عرب
 دیوب بن ایرلو و ارمیه تده و تناوله توقف ایدوب موقوفس بونی کورد کره نیشم
 کنان ایروب دیدی یا ابا العرب خدای متعال سبکچون حلال و اودر کن حرام
 ایتد کی شنی بن خوب بیلرم سبکچون قوش لا ایتد و حشیم خا طیب دیر دیدم ای ملک
 الله ذو الجلال ضیا فخانه جنة المأوی ده سیم و ذر صحنلر ده طعاملر نیکی
 بز قول لرینه وعده ایدوب ان شاء الله تعالی یارین دار عدن و فردوس برینده

بونلر ایچنک طعام اکل ایدد در خا طیب دیر موقوفس بو کلامدن کولوپ کاسه
 سفالینه افراخ اولسون دیو امر ایدوب پس چاشنیکی لر طعامی کاسه لره قود
 اولوقت بندخی دائره نشین حلقه سباط اولوب اخذ و تناول ایدوب سد
 ثلثه اششما ایدم موقوفس دیدی یا عرب پیغمبر یکنر طعامی زیاده سور دیدم
 اول طعامکله ایچنده حق اوله ای ملک برکون رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
 حضرت تریک سعادت خانه لرینه واروب حضور عالی لرینه متمثل اولدم اوکته
 بر چناق ترید وضع اولمشدیکه اطراف بقی ایدی سرور کائنات علیه افضل
 التحیات پی در پی بقی اکل ایدی پیغمبر اکا محبت ایدد و کچون محبت ایلیم موقوف
 دیدی یا عرب پیغمبرک نه شیده صوایح دیدم اغاچدن قد حده موقوفس دیدی
 هدیه آلور می دیدم نعم موقوفس دیدی دعوت اجات ایددی دیدم نعم
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیور دیر که بن قیون و صفر بجا قلندت
 یحیة طعامه دعوت اولنسم اجابت ایدد و بکا یونکدن کوملک هدیه
 اولنسه قبول ایدد موقوفس دیدی پیغمبر یکنر صدقه قبول ایددی دیدم
 خیر هدیه آلور صدق قدن امتناع ایدد موقوفس دیدی پیغمبر یکنر چشم مبارکده
 سورمه جگر می دیدم نعم صباغ کوزینه اوج صول کوزینه ایکی و بن رسول
 اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تریک کوردیم اینیه نظر ایدوب مبارک صلی
 طر ایدی برکون خزان کائنات علیه افضل التحیات بر حوضه نظر ایدد دیکه
 ایچنده صووار ایدی صویه بقوب مبارک لحیه کم و صاچین دوزلر ایدی
 زوجه سحیثه صدیقه رضی الله عنها وعن ابیها اکا دیدی یا رسول الله
 اقام و بابام سکا خدا اولسون سن حوضه بقوب مبارک قلال دوزلر سن

حال بود که سن مخلوقات خیر و سی و الله ذو الجلال مکرمات باحق پیغمبر
دیدنی یا عایشه حق سبحانه عن و جل قولی چون سوراخوانه جقد قد انزل
ایچون بزنگ و کند وی کوزل کوسرمک مقوقس دیدنی یا عربی پیغمبر
غزایه عزیمتند اوزرینه کونه رأیت سایه انداز نصرت اولور دیدم سایه
و بیاض سبنا قکه اوزرینه لا اله الا الله محمد رسول الله باز نشندی ای ملک
پیغمبر منک بعض عن و آند باشی اوزرنده عقاب ایله مستی بردایت سایه
انداز نصرت اولور آیدیکه انی پیغمبر منی پادشاهی نجاشی هدیه اتیش ایر
مقوقس دیدنی یا عربی پیغمبر انزلدن ققی آتی سور دیدم ال ایکی یاغی
سکل اوست طوطا غی بیاض و بن آنک بانده مزجرا سمبله داغدار برسمند
صبار قتاد قو بر مکه ارض حجاز ده اکامائل براسب رهوار یوق آتی و آتی
مقوقس بوکلای استماع آید و کده مصرک انواع هزار ایله موصوف و تیز رو
ایله معروف آتلدن بر رخشن صبا سیر انتخاب آید و پیکر ایوب و کلیوب
انی پیغمبر ایچون هدیه دیو احضار آیدنی بغفور نام بر حمار و دلد نامند
بر قاطر و بریره اولور جاده سودی و نبات قطعت اجل و حسی لرندن جابیه
بیشاکه ماریه دیک ایله مستی آیدنی و محبوب نامنده بر غلور و طیب خوش
نگهندن بر مقدار عود و عنبر و مسک از فروض و عا اهدا آید و کفر صکر
پیغمبر ایچون برنامه تحیرایه دیو وزیرینه امر آیدیکه پیرایه دیباجه مکتوب بو
باسم فاطم السموان و منزل البرکات و الانجیل و التوریه الواصف نفسه فی
الانجیل صاحب التحیم و التحلیل من احقر الناس مقوقس الاسطغان انبیا
محمد اما بعد مکتوب بلاغت مصحوبک کلوی طرثزه و اصل اولدی کشیده

سلا

سلاک سطور اولان کلام لؤلؤ نظامین حاوی اولدی فی درمین معانی اویزه
سما معه من اولوب بیور مش سکه الله ذوالجلال بوننده سن جمله مخلوق
پیغمبر و کم کشته ینه ضلالت اولان قومه رهبر یست آیدوب اوزرینه قرأت
معجز بیان حالیشان ازال آیدنی بزخمی تجسس حال و استخبار احوال آیدوب
جناب بنوت ماکی حقه دعوت آیدنلرک اوی و صدق و خلوص ایله تکلم
آیدنلرک افضل بولمشوردد بن فقیر ملک عظیم مالک و طول امله سالک
اولمشم سکا ایمان کورنلرک اولی و ناصر اولنلرک آقدمی اولور آیدم زیر اسنک
خاتم النبیین و امام المرسلین اولدوغلک عند مزه طمغازده جریک محقق
اولوب بیرون حیطة شمار معجزات غریب الآثارک رسیده کوش هوشمن
اولمشدر لکن حبیب الله کوچک ایچنده بیور دیکه دیکل ترکنه میل و بیوک
اوزرینه کندیکی ملک مفارقتنه اقبال ایلر حاله بن سناک مکتوبک برالتون
حقه دروننه وضع و مریوب دفع بلا و رد قضا ایچون بانده انی نشخه
ایلمشم و سنی ترک آیدت الله صفورم دیده به کوس دعوتک صانع عالم
یتوب سن جوارکن اولان عربانی هر و عسکرک کسری هرزی قتل آیدوب
کا هنلر و راهبیلر خبر و بردیکی کبی سن روم ایله عجم ملکنه چون مالک اولکه
اول وقت سکا ایمان کوروب داخل سلاک برستان خدا اولورم و اسلا علیک
و رحمة الله و برکاته آندن مکتوب ایله هدیه خا طبه تسلیم آیدوب ایکی کوزلرک
مابیننی اوپوب و قسم و یروب دیدیکه یا خا طب سندخی اول قره العین
عیون انبیا اولان محمدک بندن طرف ایکی کوزلرک مابیننی بوس و عرض
عبودیت و اعلام خلوص ایله آندن اکابر مقدار عسکر فوشوب خا طب دید
مقوقس عسکر یله عزم راه آیدوب یوریدم تاکه بلاد عربیه داخل اولدم

اول بيرده مدينه كيدر قافله بولدم مقوقس عسكركي دوندردم انلرايله
 طي منازل و قطع مراحل ايدرك مدينه رسول الله واصل اولدوق بن مسجد
 شريفی قصد ايدوب قیوسنده اناخه بعير ايلوب داخل عز حضور اولدم
 اولوقت امام الانبياء عليه افضل التحیات حضرت تری محرابده بدر منبر کبی
 نور افروز اولوب اصحاب کرام رضوان الله تعالی علیهم حضراتی هاله صفت
 اطرافین چور مشلر ایدی بن حضار مجلسه سلام و یروب مقوقس مکتوب
 اولصد نشین دیوانخانه بنوت جناينه عرض تسلیم ایلدم اولدخی عم زاده
 علی بن ابی طالب رضی الله عنه حضرت لرینه و یروب یا علی سلطان مصر
 نامه سن فرات ايله دیو حضرت دخی اویوب سر رشته کلام پایان
 ختامه بند و کده اول بیل باغ بلاغت بارک الله للقبط فی دنیا هم ايله
 نفی ساز اولدی رجعتنا الی الفوق و اقدی دیر اشدیم احمد بن عیید بن محمد
 اولدخی خیر و یر ابو عبد الله محمد بن عمرو السامیدن اولدخی محمد بن عبد الله
 بن یزید الهزلیدن روایت ایدوب محمد دیر بکا خیر و یردی ابن اسحاق الاموی
 مزبور ارض مصر و ارض ربیع الفرس فتح لرنده معتمد علیه اولوب روایتی کیه
 حدیث اتشدی عبد الله بن عمر ابن حفص دیرکه اصحاب بصر عراق وقعه
 لريله فوجنه و سعد ايله کسری بنینده واقع اولان ماجرایه مشغول اولو
 شام فتح لرین و ارض مصر واقعه لرین ترک ایدوب زیاده و نقصان سببیه
 انلرک اوزرینه وقایع کثیره مختل اولدی انجی بو نکلہ ابن اسحاق الاموی
 نفرد ایلدی زیرا ابن اسحاق روایتی موق الکلم مشایخن اخذ ایدوب که
 انلر آل مخزومدن بر قوم ایدیلر فتح کن صکر ابن اسحاق انلرايله رمله ده جمع
 اولدی انلرک بری خالد بن ولید المخزومینک برادر زاده سی نوفل بن مجاشع

المخزومی ایدرکه بیغمبر ايله بتون و حدیه عز الرنک حاضر اولوب
 یهامه و مسیلیمه وقعه لرند بولنوب ارض مصرده عمرو بن عاص ايله بیه
 ایدی و شام فتح لرینک جمله سنک حاضر اولمشدی ایکنی سی قهر بن عمرو
 بن سهیل المخزومی ایدی و ثقافت بولنردن غیریکه انلر ارض مصر فتح لرین
 و واقعاتک جمله سنه حاضر و موجود اولنردن ایدی بولنرک جمله سی یاخود
 افلردن روایت ایدن نقل ایدوب دیدیکه بلاد شام جنت مشام و کشور و و
 خسته رسوم فتح اولوب سواحل کرفته پنجه تسخیر قلند قد نصکر عمرو بن
 عاص ساحل شامدن ایریلوب ارض مصره یوریدی عسکرینک ایره لوکیدن
 بلوکی اوزرینه یوقنا یولداشلری و عم زاده لريله امیر و سردار قیلوب کوزر
 رخه نام موضعه وصول لرنده یوقنا عمر و ده و یوب اکا دیدیکه ای امیر بزر
 جاهلینده و کفرده ایکن صلیب لری تقیل و اصنام و صوره سجده ایدوب
 تسلیم ایدرک شمدی برانسلامی نیت صاف و درست اعتقاد ايله قبول
 ایدوب سندن مقدم مرادم ارض مصره کیمک و کفر اوزده ایکن نصرت ایدوکم
 مکسه لر ايله مقاتله اتمکدن اوله که تدبیر ایدوکم حبله ايله انلره یول بولم
 عمرو یوقنا نکل بوهمن کورد که انکار عا و مدح و ثنا ایدوب دیدی کم
 ای سرور الله ذوالجلال سکاء اعانت ایلسون و سنی اقات و بلیا تدب
 حفظ ایدوب نصرت و یرسون امدی دیدیکه اشله و اقدی دیر کیجه
 اولد قده یوقنا قومی یله عمرو دن ایریلوب فور اوزرندن یور یوب الفدما
 یولین دو طوب بریده توقف و ارام اتمیوب کندی تاکه الفدما قلعه سی
 اوزرینه چقدی و اقدی دیر مرکز قلعه تنس دریا سنک جانب شرفینده

عمرو بن عاص
 قهر بن عمرو

ایدی مریدان ساقی طرفند اول قلعه نک بروایی و اریدی یوقنا اولد اولد
 قلعه واصل اولد قد قدومی خبری شهره شایع و جایجا منتشر اولوب
 و ایسی اولان لعین مقوقس عسکرند آند اولد اولد ایله بندی زیراکه
 عسکر اسلامک شامده ایله یکی ایشار هر کون انلره واصل و خبر لری به
 متواصل اولور ایدی قیساریه فتح اولوب عرب کا مالک اولدی خبری انلره
 ایرشد و کله لعینار بونیکچون غلنوب حنین و المناک اولد یلر زبهر قل
 اوغلی قسطنطین مقوقس قزی ارمانوسه کند ویه تزویج ایدوب باباسی دخی
 آنی ماه رو قولر وبری صفت چاریده لر و اموال و ائقال ایله جهاز لیوب قرقیهر
 کماک اوزده ایکن عرب قیساریه اوزرینه نزول ایدوب قلعه محاصره ایدوب
 خبری اکا واصل اولدی بو خبر اول خیر سعدا خیره ایرشد کده بلییه
 دونوب آند اقامت ایدوب سربوای اولان ثلاطوسی ایکی بنای اتلوا ایله
 الف رمایه کونده روب اول یولی حفظ ایلک رومدن و عربدن بر فردی
 ارض مصره یچور ممک ایله اکا امر ایلی و آقدی دیر اشدیم موسی بن محمد بن
 ابراهیم بن حدت تمجیدت اولدخی خبر ویرا سامه بن زید بن اسلمت اولدخی
 روایت ایدر ابن اسحاق الامویدت ابن اسحاق دیر بکا خبر ویردی مصرک
 فتحند نصرک برکشی قبطیلرون سن کمسن دیوسنوال ایلم اندن دیدیم
 بن مصر قبطیلرندت مقوقس عسکرندم اکا دیدیم ای کشی عساکر مسلمان
 شامه کلوب هر قلک لشکرین بوردی خبرین استماع اید و کله هالکرنجه ای
 دیدی ای سرور بو خبر لر پادشاهن مقوقس واصل اولدق شام جانبده اولان
 شهر لره و اطراف و جوانبه و سائر یوللره آدمکونند و روب رومدن و عربدن

بر فردی مصره یچور میه دیوتنبیه و امر و فرمان ایلدی تاکه عساکر مسلمان روم
 اشد و کی اشاری خبر ویر میه لر و آقدی دیر یوقنا رمله به داخل اولنجیه دک
 اثناء راهده واقع اولان شهر و قصبیات و مداین و بلادک ققیسندن مرور
 و اوزدندن عبور ایدر ایسه اها ایسی آنک ایشندن سنوال ونه یچون کلد یکن
 استفسار ایدوب دیر لر ایکی قسطنطین نه اشدی و زوجه سی مقوقس
 قزی ارمانوسه دن نه شی از مشغول ایلدی زبیر پادشاهن مقوقس آنک جمله
 جهازین کوروب حذم و خشم و غلام و جوار یله کونده روب حال ارمانوس
 بلییه اقامت ایدوب قسطنطین طرفدن خبره منظور و آقدی دیر
 یوقنا بونکده احواله ر مز یله واقف و فراست ایله مطلع اولوب سنوال
 ایدن جواب ویروب دیر ایکی پادشاهن قسطنطین عرب لر یله مقاومت ایدمک
 بیایوب دار السلطنت و مقردولتی اولان قیساریه ترک ایدوب کیه بنوب خبری قیز
 عزیمت ایلدی بنی شاهک دختر تی الوب کیلر ایله قیرض جزیره سنه کماک
 یچون ارسال ایلدی و آقدی دیر یوقنا الف رمایه کلد و کله قدومی خبری
 شهره شایع و خلقه منتشر اولوب در حال ثلاطوس بنوب یوقنا ایله یولداشی
 استقباله چقدی انلر ایسه قیافه لرین بدیل و جامه لرین تغییر اتمیوب روم
 طرزی جامه لر و التون کش شبکه لر کیشلر ایدی قبطیلر یوقناک طور و طرزینه
 و عسکرینک حسن ذیبت و زی قیافه نظر ایدوکن پسند و تحسین ایلوب
 انلری اعزاز و اکرام و توقیر احترام ایله قرشولوب قدر و منزلت لرین بلند ایلدیلر
 ثلاطوس یوقنا به توجه ایدوب ایشندن سنوال و قدومنه باعث نه ایدیکن
 استفسار اید و کده یوقنا دیدی ای طریق پادشاهن قسطنطین دار السلطنت
 و مقردولتی ترک ایدوب کیه بنوب قیرضه عزیمت ایلدی بنی شاهک دختر تی

ارمانوسه ایچون ارسال ایلدیکی کندوی و بلسنجیه اولان اسباب جهازی
الوب کیلره بنوب قبرضه واروب آنده کندویه ملاقی اولهلم شمدی بن سلطان
المصره واروب تبلیغ پیام و تفهیم مرام اتمک استرم نلاطوس یوقنادر بوکلای
استماع ایتدو کده دبدئی ای سرور پادشاه معوقس ختری ارمانوسه ناک
جمله جهازین کوروب قیصریه به کونده روپ زملیه وصولن جاسوسلرین کلای
عرب قیصریه اوزرینه نزول ایدوب قلعه محاصره ایتدی خبرین و یروپ بوخبرن
ارمانوسه زیاده غلغلوب عرب خوفندن دولوب بلیدن اقامت ایتدی دیوب
اندن جمله سی بوله دوشوب اول کونک بقیه سی یور یوب فافوس نام قصه به
کلوب آنده نزول ایدوب پستی نلاطوس کندو کیدوب ارمانوسه حضورینه
دخول ایلوب یوقنادر ماجری سن ونه سبب ایلله کلمه سن اکا خبر ویری
ارمانوسه بوکلای استماع ایتدو کده حضوریه کتود دیو امر ایلدی در حال نلاطوس
بنوب یوقنایه واروب ارمانوسه دن طرفه زهابه امر ایدوب پس یوقنایه ایلدی
یولداش لاری ائله سوار اولوب یور یوب ارمانوسه عکر نه کلد کده لشکره
نظر ایدوب اون بنگ ائله مقداری وار اوله مرتین و مسلح جو ق عسکر کوردیلر
واقعی دیو یوقنایه ارمانوسه بارگاهنه قریب اولد کده کندو یولداش لاری
آندن اینوب بارگاه قوسنده دوروب حاجیلارین طلب ایدوب دخوله امر
اولد کده یوقنایه یولداش لاریک اکبری و قومنک اشراقیله بارگاهه کیروب
ارمانوسه حضورنده طور دیلر دنوازلق و شرین زیانلق ایدوب داب پادشاه
و قاعده پادشاهی اوزره خدمت قلدیلر ارمانوسه انلر ایچون کورسیلر کلسون
دیو امر ایدوب اول وقت مردن کورسیلر وضع اولوب جلوس ایلله امر اولد کده
یوقنایه واروب دیدیکه ای شهرزاده جوانیخت شرافت و عزت بزم حضورند

منطقه بند خدمت اولمزد ارمانوسه او تورد بو قسم و یروپ ابرام واقدا
ایدوب آندن دولوب بلا ترجمان روم لسانیه تکلم ایلدی زیراملوک و سلاطین
اکثر لغات حفظ ایدوب تحصیل معارف ایدر لر ایددی ارمانوس دخی لسان
رومی فصیح بلوب خوب سویلشور ایددی ارمانوسه ایتدی ای بطریق ملک رومند
مفارقت ایلدی قاج کوندرا ایتدی مسافه رمله و اوج کون دخی مقدم در امانو
ایتدی سز بو طرفه کلد کده ملک روم کیله بندی یوقنایه ایتدی بنگ اوزره ایکن
مفارقت ایدوب عزیه وصولمزد قبرضه کندی خبری بکا و اصل اولدی ای
ملکه جهان یادشاه قسطنطین حاجیلارندن و رؤساء دولتندن خفه و رنده
اولانی بن قولکه سویلدیکی بند عرب ایلله مقاتله و محاربه طاقم و قدرتم
یوقدر زیر ایدرم هر قل نصاری اهلند عیده صلبانک جمیعسندن استنصار
واستنفار اولوب انلری ماهان ارمنی ناک صلیبی ائنده برموک نام محله کوندی
حق سبحانه و تعالی مسلمانلره نصرت و یروپ روم عسکرین بوزوب ماهانی
قتل ایدوب بابا ملک بطریق لیه عسکری دوکند کد نصکره کندوسی انطاکمه
روگردان وادی فراره کریزان اولدی امدی بنم ایچون انلر ایلله مقاومت طاق
یوقدر مرادم خزائن و اموال و عساکر و عیال الوب قبرضه کنگد آندن سکا کلای
کیلره بنوب سنکله کندویه کیمک بکا امر ایلدی واقعی دیو ارمانوسه
یوقنادر بوکلای استماع ایتدو کده باشین اکوب کوزلرین زمینه دیکوب بر زمان
فکر ایدوب دوردی آندن دفع سوادوب یوقنایه ایتدی ای سرور پادشاهک
امری ولزم سوزین بر شمی تمکه قادر دکلم بن سنی پادشاه عالیجاهه کونده دیم امر
نه یوزدن مدد و ایدر ایسه الا شلم یوقنایه ارمانوسه دن بوکلای استماع ایتدو
قالقوب اکادعا و مدح و ثنا ایدوب بن سنکله حکمت و تحت امر کونیم ای ملکه جهان

دیوبت اندن یا نندن چاقوب قوللری و عبید غلاملری خیام و یار کاهنی قوروش
 بولدی ارمانوسه جانبدن بيم و بیه جله و نزول لغت کلوبت اکرار اولندی بن
 اسحاق الاموی دیر معتمد علیه موثق الکلم کسه دن اشد مکله اول کون قراکول
 اولمزدن اول مقوقس شاهک جاسوسلری ارمانوسیه کلوبت قصریه ناک
 فتحنی نقل ایدوبت عمرو بن عاصک ارض مصره عزیمتتی و یوقنانلک عمروه دیدکته
 و عمرودنه وجه ایله ایرلد و غنی خبر و یروب دیدیلر ای ملکه بوکشتی سابقا
 حلب حاکمی ایدی دین اسلامه دخول ایلوب طرابلسی حیلده و مکر یله آلوب
 انطاکیه فتح ایدوبت روم طائفه سنه چوق ایشلر ایشلیدی و اقدی دیو ارمانوسه
 جاسوسلر ناک بونی استماع ایتدو کده قلینه قورقوب جاسوسلری
 خبری تحقیق اولدیفین بلوب یوقنامکز ایچون کلد یکن اکیوبت دجال
 ثلاطوسی جفروب اکادیدی ای سوزور عسکره امر ایله سلاح کیسونلر آلات
 حرب و ادوات هر بلرین اخذ ایدوبت اترینه سوار اولسونلر متیقظ و انباه
 اوزره اولوب حاضر بیلر زیرایش بویله بویله اولوب یوقنامکر ایچون
 کلشتی اندن قوللرین و عبید و غلاملرین یمن و یسارنده دور دوروب
 انلره دیدیکه بن یوقنایه آدم کوندوربت حضورمه کله سن طلب ایشتم کلدکته
 اخذ ایدیکز انلری اخذ ایتدو کزده قصور قلان عسکرنه حمله ایدوبت جملکته
 اسیر ایدو روز زیر عسکر ک ثباتی سردار و لشکرک بایدار اوله سی سیه سار
 در و اقدی دیر ارمانوسه بوتدارکی ایتدو کد نصکره علامنی یوقنایه کوندوت
 کندوی یولد ایشلرینک برار و کزیده لر یله حضورنه دعوت ایلدی غلام کیدوبت
 اول وقت کجه ظلمت ایله قرشمش و ظلمت جاد رین قورمشدی علام یوقنا
 بار کاهنه و اصل و حضورنه داخل اولوب دیدی ای بطریق شاه خیری

ارمانوسه سوره سلام ایدوبت باباسی طرفدن وارد اولان امری سکا تبلیغ ایچون
 سنی حضورنه دعوت ایدوبت بیورک یوقنا ایتدی ای سرور سن ارمانوسه
 وار کله جکر اکا بلدر بندخی خواص و مقربلر مله کلورم و اقدی دیر غلام ارمانوسه
 واروبت یوقنانک سوزلرین خبر و یروب کله جکین بلدر دکن قریکجه او یروب
 یوقنانک قدومنه منتظر اولوب دوردی و اقدی دیر غلام کزدو کد یوقنا
 یولد ایشلرینک برار و کزیده لرین حضورنه احضار ایدوبت انلره دیدیکه بلکر
 ارمانوسه بنی و سزی حضورنه دعوت ایشلر انک پاننه وارمه بکاشر کونید
 ظن ایدرم حیلده مزه واقف ایشمه مطلع اولش بیلکر کیدرسک بزی اخذ ایدر
 الدینه دوشرسک بی شبهه بزی قل ایدوبت بونکله بزدن صکره کلان مسهلر
 قلیلرینه هیبت بره غورلر امدی بزینک و نام ایله اولومز الدین ایله کزدور
 اسیر لکه القا و قله تسلیم ایتیموزه بزم عسکر دن ایریلوب کلر بوزینک نصرت
 و مجاهدیندن اولماز ایچوندیر بیلکر دنیا دار فنا و آخرت سرائیقا اولوب
 دنیا طلب ایدت بو محسن و مشقته واقع و آخرت ایچون عمل ایدن عز و ارتقا
 نائل اولور امدی بودوشمن دین خذلان قرین ایله مجاهد ایدکز اترکرزه بنوب
 دوشمنکز ایله دوشوب فعلکز ایله ربکری راضی و خوشنود ایلکر و اقدی دیر
 آفرینلر اولسون اول دلاور لره کیم جان نازینلرندن کچوب شطرنی کندو لرینه
 نعمت و غنیمت بیلوبت زهی سرور دلاور لره حقلزنده رب العالمین الله بیورر
 من المؤمنین جمال صدقوا ما عاهدوا الله علیه و اقدی دیر خلق یوقنانک
 کلامله استماع ایتدو کد جامه لرینه کیدوبت سلاح و جوشلرین کیوبت جهاده
 قصد یله اترینه بندلر خیام و بار کاهلرینه ارفه و یروب الله توکل و عنایت
 باری به توسل ایدوبت دور دیلر این اسحاق الاموی دیر بکاشر شدیکه ارمانوسه

یوقنا ایله یولداش لرینی اخذه منظر اولوب کلملری کیچقد قله انلره برآمده
کوندورب قدوملری استعجال ایلدی یوقنا کلان ادمه جواب ویروب
دیدیکه وارادمانوسه یه سویله ادم کوندورب کیجه وقتی الجیلری استمک
پادشاهلرین عادت و سلاطین سلفک معنادی دکلر مکر برایشن ظاهر اتمش
بن کندوزین یانده ایدم کیجه یاروسی بندن نه استراول وقت غلام عودت
ایدوب یوقنادن ایشند و کین ارمانوسه یه خبر ویروب یوقنا عسکری سوار
اولوب سلاح و بوساطرین اشکار و دشمن لکلرین اظهار ایتد و کلرین بلدورب
ارمانوسه سوزین صدقنی تحقیق و جاسوسلرین خبرین تصدیق ایدوب
یوقناک کله سی حجره حبله اولوب کندوسنه و باباسنه دام تزویر ایتد و کلر
بیلدی در حال سوار اولوب حاجیلرین بندوروب عسکری بندر مکه امر
ایلدی و ایدی دیر قبیلر سلاهلرین کیوب اکلرینه بندیلر یوقنا ایله یولداش
جویروب صباحه دک ساکن وصامت دور دیر صباح اولدقه مقوقسک
حاجبی یوقنا ایله یولداش لرن ندن طرفه کلوب انلره لوم و توبخ ایدوب دیریم
ویل سره اولسون ای کشیلر سوزین میجا و محبت عذر ای ترک ایدوب ابا
گرام واجداد عظام ملتدن مفارقت ایلوب اوز ویزه حبله اتمک کلدیک
مسیح زه غضب ایدوب هلوکلر قریب اولوی و ایدی دیر یوقنا حاجبدت
بو کلامی استماع ایتد و کده ایتدی ای سیک بی دین و ای سرزمه شیاطین
سن حضرت عیسی یه کذب و افتری ایلدک زیر امسیح علیه السلام
باری تعالی قوللر ندن بریدر کند و لکندن نفع و ضرر قادر دکلر اولدخی
طاعت ایله مأمور و عبادت ایله مکلفدر لکن الله ذو الجلال انی بنوق و رت
ایله بنی اسرائیل ارسال و اوزدینه انجیل شریف انزال ایدوب بشکره اکانطق

ویروب دیدی انی عیدالله اتانی الکتاب و جعلنی نبیا مبارک انماکت
واوصانی بالصلاة والزکوة مادمت حیا و برابوالدنی ولم یجعلنی جبارا شقیئا
والسلام علی یوم ولدت و یوم موت و یوم ابوت حیا برکسه که صلوة و زکوة
ایله مأمور و سکرات موت ایله مسکور اوله معبودیه مستحق دکلر بزم
کبی عبادت ایله مأمور و طاعت ایله مکلفدر امدی الوهبة سزا و ربوبیه
دوخالق کونین و جاعل دارین رب العالمین اولان الله هدیکه انذن خیری
معبود بالحق یوقدر یولص سزی اضلال ایدوب و قبلر یکه اغوی ویروب
سزی مسخره لفه الوب حضرت عیسی ایله تعالی یه لایق و سزا اولمیان شی
سویلیوب افتری اتمکله سزی طریق حقندن اخراج و جاده مستقیمه سلوک
اعراض ایتد و دیر بزدخی سز منلا و مسیحه عبادت و اشکاله و صوره سجد و طاعت
و صلیلری تعیل و مباهات و حیانت ایدوب فرجانه تعظیم و قوس و دها
تکریم ایلوب شرک ایدردک سبحانه لیس له نام جون الله ذو الجلال
رسول بزه ارسال ایلدی بزمه مجاهد و مقاتله ایلدیلر اول وقت صدق و خیر
کوردوب دینلرینک حقیقته واقف و ماهیتته مطلع اولوب پیغمبر لرینه ایمان
کوردوب ملت لرینه داخل و شریعت لرینه تابع اولدق اول شرع شریفه اتباع اید
الله بزه عنایت ایدوب قبلر سزی آچوب آنه اوساخ معاصیدن پاک ایلدی
بیلکزدین دین اسلام شریعت شریعت خیر الانام اولوب دین اسلام اول
دین واضحه ددکه بوندن اقدام آنک اوزدینه ایدی انبیاء عظام علیهم
السلام بزدخی سز منلا و دیر ایدوک مسیح حاشا الله اوغلی اولوب
ابراهیم و اسحاق حاشا انصاری دیر لکن خدای متعال پیغمبر لرینه
انزال ایلدوکی کتاب کریمه بزی تکذیب ایدوب یوردکه ما کانت

ابو اھیم یودیایا ولا نصرانیاً ولكن كان حنيفاً مسلماً وما كان من المشركين
وبینه رب رحیم رسولنہ ارسال ایلدی کی نظم کریم معجز و سیمده بیور و من
یتغ غیر الاسلام دینا فان یقبل منه وهو فی الآخر من الخاسرین امدی
برزنه کلدن سزکله غزا و جهاد ایچون مکرکه لا اله الا الله محمد رسول
الله دپه سز شهادت کله سنه مقرو معترف اولان بی شک بزدن اولور
قله مالنا و علیه ما علینا انی و امتناع ایدرسکن ایسه سزکله جنک و جدال
و حرب و قتال ایده روز و اقدی دیر حاجب یوقنادن بو کلامی استماع
ایتد و کده قبطیلره خطاب ایدوب دیدیکه فوماک یوقور لئمی میکه سزی قتل
ایدوب اولاد و عیالکزی اسیر ایتک ایچون کلدیله و دیاریکزه مالک اولوب
ماللریکزه نهب و غارات قصد ایلدیله و اقدی دیر قبطیلر حاجبک بو کلامک
ایشند و کده یوقنا ایلله یولداشلی اوز دینه یوریوب حمده و هجوم ایدوب
جنک و سیز ایلدیله بهادر لر بر برینه تیغ تیز و نیزه خون ریز اولوب مصر عسکر
یوقنا ایلله یولداشلی بن جو یروب خلق اطراف و جوانبندن کلوب عساکر مسلحین
کرداب بلایه دوشوب طاقت کتور میه جک مقدار شدت و مشقته دواب
اولدیله مسلمانلردن بر جماعت قتل اولوب بعضیلری دخی مجروح اولوب جدد
جهد ایلله مقاتله ایدوب قبطیلره تیغ بی دریغ اوردیلر و لله درهم لغدر ضوایم
یعنی یوقنا ایلله یولداشلیک علی الله ایچوندر قلبیه حقنی و یروب حق جهادیم
جهاد و ارضاء رب عباد ایلدیله یوقنا دخی یولداشلی بن غیر تلندوب انلری جنک
ترغیب و جهاده تحریص ایدوب دیر ایدیکه نیک نام ایلله اولکن کند و کزی بو الحق
کافرله تسلیم ایتکن بحد لله مراد مزه ناک و مطلوبین اولان رضای بادی و اصل
اولدوق و اقدی دیر ایشندم سیف بن خدلجه دن اول دخی خبر و یردوشو

بذیدن اولدخی عبد الله بن حفص بن عمرو بن اولدخی زید بن حذاف
روایت ایدوب دیرکه مقوقسه روم طرفه ارسال ایلدو کی جاسوس
ارمانوسیه کلوب یوقنا ناک احوال خبر و یرد کلرند قز ساعتله بابی
مقوقسه مکتوب یازوب تفصیل اوزره ماجری تحریر ایدوب یوقنا ایلله
یولداشلی محاربه سنه عازم اولدینین درون ورقه ده اشارت
ایلدی و بویلیجه یازدیکی ای ملک عرب اصحاب محمد بن عمرو بن عامر نامند
برامیر ایلله بوجانبه توجه ایدوب بزه قصد ایشلرین کینه طرفکردن صادر
اولان جوابه منتظر اندن مکتوبی بوکوب بقاصد مبراسیر ایلله کونده روب
مقوقسه واصل اولدقه فتح قرائت ایدوب مضمونه واقف و مفهومنه
مطلع اولیجی ارباب دولتی حضوره احصار و ماجرای کند و لرینه اعلا
کیفیت بویله اولمشدر سز نه دیر سز دیدی دیدیلر ای ملک مناسب و موچه
کور دوکن رای ارمانوسیه یه یاردم ایچون عسکر ارسال ایتکدر اندن نویه
پادشاهی مسکین بن جلیایه آدم کونده روب اندن استنصار و استمداد ایلله
و نجاه شاهنه و ولایت بحیره پادشاهنه و صغید اعلاویه رسل و رسال
ارسال ایدوب انلردن معاونت و امداد طلب ایلله انلر امره اطاعت و محو
ایدوب سریم اخذ متکه کلور لر بونلریا نکه جمع اولوب برکد کده انلر ایلله
ملوئی اولای ملک کندو کی کوشاک طونه که عرب بزی مسخر لقه اولوب
بزه و ملک مصر طع ایدر لر و اقدی دیر مقوقس بو کلامی استماع ایتد و کده
انلر دیدیکی ای دین نصاری اهل و ماء معبودیه به منفیس اولنلرک
نلی بلکن سلطنت سیاست و تدبیر محتاجی برکه عقله مالک

اولسه رايه مالك اولور رايه مالك اولان حوادث دهر ك كند و بيه اصابت
اتمه شندن امين اولور غلبه چوقلق ايله دكلدر بلكه حسن تدبير و بيار
تعالى توفيقى ايله در بن قسم ايد ركه روم پادشاهى هر قللك عسكرى
عكرمدن كثر و قلعه لرى قلعه لرمدن منيع و مملكتى مملكتدن وسيع اولوب
حنوه سنورندنت اندلس اقليم لرينه دك نامه كوندرويه رومدن
ويوناندن و رومه كبرى دن عساكر موفوره جمع ايدوب بزدن و غيرينه
استمداد و استنصار ايدوب بوجله دن برشى اكا فائده و برميوب قضا
وقدرى رده قادداومه دى بيلكز عقل پيراوزرنده اولان مخلوقاتك
جمله شندن افضل اولان آدمينك اساسيدى عقل مالك اولان
كسه نك ايشى مستقيم نصيبى اولميان جهل ايله خاك و ذليل اولوره
وييلكز بن نفس ميل قليم محبت ايتدوكى سوزى سويليم حق اولان كلام
ايله نطق ايدرم صواب اولان صدق ايله كيدر م معلوم كزدر كه رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم حضرت لرى حياتنده بزه نامه كوندروب بزي
دبننه دعوت ايلدى خبرينك صدقنى قوليله و كتابيله و معجزاتندن
بزم ايجون ظاهر و بيان ايتدوكى ايله بلام و مسموع كزدر كه فرمى موجود
اشا ريتله شق اولوب وزهر لمتش بر يان انكله تكلم ايدوب ديدى يارو
الله اكل ايله زيرابن مسموم وزهر قاتل ايله محلوم و دنى كلرايله حجرات
عاليلاريله كلمات ايدوب شجر نبوت و رسالتنه شهادت ايلوب
شمس ايله قمر كا سجده قلوب كوكل اغاه سوز سويلك ايجون دعوتنه
اجابت ايلدى با خصوص حق جل و على اكا معراج ميش ايدوب سموات

سبعه جقوب درجات جنت و دركات جهنم سبر ايلوب جناب كبريا
ايله بالذات مكالمه قلوب رب العزت لك ذات ابدية سى فريده شرف اختصا
بولدى انكا عداوت ايدوب محاربه ايدنلر ك اولى كذونك عشرت
اولوب اول حين ده كه بفض و عداوتى اكا اظهار و نبوتى بيلور ايكن انكار
ايلدبلر لكن الله ذوالجلال جيبينه فرصت و بيفيرينه نصرت و يروپ انلره
غالب و مظفر اولدى حق ظاهر و مبين اولوب اهل شرك اوزرينده
نصرت اولند قده عربدن سائر طائيفه لرا كايان كودوب قولنه تابع و كنند
ناصر اولوب حضورنك عز و جهاد ايلدبلر انلر بوكسه لرد كه شامى فتح
واموال غنائمى اخذ ايدوب پادشاه لرى ذليل و حقير و بطر قلى قتل و اسير
ايدوب ملك قيصريه غالب و بلاد رومه مالك اولدبلر انلر معروف ايله
امر و منكر دن نهي ايدوب امر اولند قلى كى حدود الهى قامه ايدنلر كتابلر نه
اولان شى جمله شى تورات و انجيلده مربود و كتب منزله مسطور ديدولر
سزى مستخر لفته الوب كتابلر يكرده اولان احكامى تبديل و شرع كزده اولر
امورى تغيير ايدوب اغوى ايتدوكى ايله سزى اضلال ايدوب سزه لايون
و مناسب اولميان اسم ايله سزى مستى ايلدى نجه بند و نصيحت مامول ايدنر
اول لحسه دن كى بودى اولوب سزى طريق واضح دن اخراج و جادة مستقيم
وارمه دن اعراض ايتدرك ايجون نصرت ايدوب بوندن اول الله ذوالجلال
اوزريكزه حرام ايتدوكى شى سزى كجوت حلال ايلدى بو پولوصك قومنه متابعت
ايدوب و مسيح عليه السلامك امر نك اتمك عين محل و داعيه ضلالند
وينه پولوص سزى اغفال و مسيح عليه كستومه كذب و افرا اتمك اضلال
ايدوب ديديكى عيسى عليه كستوم عالم خوابك بك خبر و بريدكى سزى كجوت

فواخس و معاصی ایشان و خیرایچوب لحم خنزیریک حلال اولور
 سز حضرت عیسی نکه امری ترک ایدوب بولوصاک قولنی تصدیق
 ایتدیکز حاشاکه مسیح بونی اشلییه بلکز حکماء سلف جمله سی وحدایت
 باری ایله تکلم اتمشلدن و اقدی دیر فطیلر مقوقسدن بولکلامی استماع
 ایتدکله مقوقسه غیظ باشلرین پیره اکوب کوزلرین زمینه دیکوب طوریلر
 و اقدی دیر مقوقس بولکلامه شروع اتمزدن قوللرندن و حاجیلرندن
 عهد و میثاق آلوب و نیلک غلام حاضر و آماده ایدوب انلری صلح و مکمل
 قضاسنده دوردی زیرا درویر پادشاهی هرقل بطریقینه اصحاب کرام
 تابع اولکزدیدکده اوزرینه حمله و هجوم ایدوب قلنی مراد ایتدکلرین
 استماع اتمشدی بوندن اوتوری قوللرندن و رجال دولشدن عهدالوب
 کندوبه قصد اتمیه لر دیوبو ترتیب ایلدی و اقدی دیر مقوقس بوجه
 اوزره رجال دولته خطاب ایتدوکرده وزیر ی چشن نام بطریق پراووب
 دیدیکی ای ملک سن رعیتکه ناصح و قومکه بهر حال مشفق سن بزامرکه امثال
 و حصولنه مسارعت و اقبال ایده روز مقوقس ایتدی ای وزیر امدی
 فرما ارمانوسه به مکتوب تحیر ایدوب دروننده بولجه یازکه یوقنا ایله
 بولداشلرینه لطف ایدوب امان و پرسون انلره رفق و ملائمت ایلوب بکا
 کوندرسون تاکه بزاتلره خلعت کیوروب قبللرین تطیب ایده لم بزم اید
 انلرید و احدا ولسون و اقدی دیر مقوقس بوندن مرادی یوقنا ایله بولداشلد
 سلامت و بخله ایدی زیرا انلحق اوزره اولدقلری معلومی ایدی و اقدی دیر
 وزیر اول وقت ارمانوسه به مکتوب یاروب دروننده یوقنا ایله بولداشلرینه
 رفق و ملائمت اتمه تحیر ایدوب اندن مکتوبی بولکوب عجالة ارمانوسه به

کوندردی مقوقسک مکتوب ارمانوسیه و اصل اولوب فتح و قرأت
 اولند قدح مسکوبینه انلودن کیرولنک و مسلمانلر قنالدن منع اولنق
 امر ایلدی پس فطیلر ارمانوسه ناک امرینه امثالاً یوقنا جنکندن فرغت
 ایدوب دونیلر چادرلرینه کلدکده ارمانوسه یوقنا به آدم کوندروب بیک
 امرینی کابلدوب مکتوب چی ار سال ایلدی یوقنا مکتوبی اوقد قدح ارمانوسه
 ادمینه جواب ویری دیدیکی ای سرور ملکه به واروب بزدن سلام ایلد
 بزخی فکر ایده لم و بربریز ایله مشوق ایدوب انجام کارته ده قرار ایدر کورده
 اول آدم ارمانوسه دن طرفه دونوب یوقنا ناک کلامنی اکا خبر ویردی
 و اقدی دیر ارمانوسه ناک آدمی کندکده یوقنا بولداشلرینه توجه ایدوب
 دیدکی الله ذوالجلال غفلت مجانی بوپاد شاهک قلیندن کشف ایدوب بکاظر
 اولان حق بونکون دخی ظاهر اولدی امدی سز نه رای کوردونه دیر سز
 دیرلر ای سرور بزنسک قولکی استماع و امرکه اتباعدن عینری برشی بلیوب
 هر نه امر ایدر سن بزامرکه امثال و حصولنه مسارعت و اقبال ایدر و یوقنا
 دیدی شمی بنی رنک ایدیکز تاکه بولکجه بن تدبیر ایده یم پس انلر مرادی
 اوزره ان ترک ایلدیلر و اقدی دیر کیجه قرانلق اولد قدح یوقنا قالعوب
 لماز قلوب دوشمنک مکری اعدانک غدیری خوفندن عکرنیه انلری ارضه
 انمسونلر دیو امر ایلدی بومابنده یوقنا نازده ایکن برقرالتی اوزرینه داخل
 اولدیکم ایدوکی بلیوب اندن تورقدی اوکنده دورد قدح انی یقیناً بیلوب
 تایندی رسول اللهک ساعیسی عمرو بن امیه الضحیری ایدی بلدی و اقدی دیر
 عمرو یوقنا حضورنه داخل اولد قدح یوقنا قیامنده ایدی نمازین بیزلیوب
 سلام ویردی کلان رسول الله ساعیسی ایدکن یقیناً باور فرملنوب یا عمرو

نه يردن کورسون ديدى عمر ايتدى مدينة منوره دن امير المؤمنين حضرت نزلدن
 عمرو بن عاصه نامه ايله بنى امير المؤمنين حضرت نلى عمروه کونردى کم انى مصره
 کتميه رغبت ايدم اى سرور عمرو بن عاص بوجوالیده سکا قریب بيرده ملاقى
 اولدغى وقتا ايتدى بزم ايله انك ما بينى مقدار مسافه اولور عمرو ديدى اوج
 فرسخ يا خود دخى نقصان بنى مقدمار سال ايلدىكى خبر کى تجسس و احوالکى
 تفحص ايدوب مراد که واقف و خبر که مطلع اولم بوقناديدى يا عمرو امدک
 سریت ايله اکا عورت ايدوب اکا سويله کلکه عجله استون تاکه بوقومى
 غارات ايره لم اندن مقوقس قرى ارمانوسه ايله بيسلرنده واقع اولان ماجراى
 اکا نقل ايلدى و ايتدى دیر عمرو بن یوقنا يانندن چقوب باد صباکى يوردى
 عمرو بن عاصه کلوب بوقنا انک احوال اکا بلدر دى عمرو بو خبرى
 استماع ايتدو که بلاد شامدن کندولرینه حاصل اولان اموال غنائم اوزدیه
 عاقر بن ربیعہ العامرى بنک ایلو ايله قیوب عقبجه کلک و تیقظ و انتباه
 اوزره اولمق رایله اکا امر ایلدى اندن کندوسی عساکر اسلام ایه یور یوب
 یورمه منه عجله و شتاب ایدوب فوجک طلوعندن اقدام خلقک یاننده بولندی
 ارمانوسه ايله عکبره احاطه ایدوب اطراف و جوبانندن انلری جوړدى و ایتدی
 بوقنا ائنه بنوب عمرو دن طرفم یور یوب اکا سلام و پروپ قدوميله شاد
 اولدى عمرو بن عاص دخى بوقنا ايله یولدا شلرینک سلامتنه فرحمنوب
 سلامت ايله انى قولیوب بوقنا انک یولدا شلری عمرو بن عاص عسکینه وارد
 مسلمانلر سلامتنوب قبطیلر انلری حاطم اتمشکن انلر قبطیلر احاطه ایدوب
 داتر مارا چوردیلر و ایتدی دیر بوقنا عسکری عمرو بن عاص عکبره ملحق اولوق
 قبطیلر جوړوب بلند اوز ايله تلیل و تکیر ایدوب مصر عسکینه حمله ایلوب

ایچلرینه قلیج قوبدیلر طلوع شمسه دکن قبطیلردن بنک کشى مقداری قتل
 و اوج بنک مقداری اسیر الیوب با قیلر منه زما اکشه و یروب افتان و خیزان
 جانب مصره کیران اولدیلر مسلمانلر ارمانوسه اسیر ایدوب غلام
 و جاریه لرینی و اموال اتقالنى اخذ ایلدیلر کشى طلوع ایدوب زهار رفع اولد
 خیام و بارگاهه دخى مالک اولوب ائلرند فاینبوب امین اولدیلر فتح و نصر
 ايله سوندیلر و ایتدی دیر عمرو بن عاص بارگاهه اینوب قرار ایتدو که
 اشرف صحابه ايله عسکرنیک اکا یری بوقنا ايله قومنک اعیان یاننده
 کلوب حضودنه جمع اولوب باری تعالی نیک احسان ایلدو کى فتح و ظفره
 فرحمنوب نصرت ايله تفال ایلدیلر الله ذوالجلال کندولرینه معین و ظہیر
 و ناصر و دستگیر اوله جفین بلدیله اول وقت عمرو بن عاص صحابه کرامه
 خطاب ایدوب ديدى اى سرور لر حق سبحانه و عز وجل کتاب کرمین
 بیورر هل جزاء الاحسان الا الاحسان امدى مقاتله سى قصد بیله طرفه
 توجه و اوزدیه عزیت ایتدو کمر بوباد شاهه معلوم کزدو که پیغمبر عز و
 نامه کوندروب اول دخى نامه سنى قبول ایدوب مکتوبنه تعظیم و الجیسه
 تکریم ایلوب اکا هتیه ارسال ایلدى کوندردى کى هدیه پیغمبر فرستنده حیرت
 اولوب پیغمبر دن طرفه مکافات اتمک بزم الیون واجب و مجازات لایقدر
 امدى یم فریجمن چوش و قلزم طبعدن خروش ایدت رای سلطان المصره
 قرینی و انکله خدمت ایتدو کمرى هتیه اتمکد زبر الله ذوالجلال بوقولرینه
 بنى الرحمه و شفیع الایمه ايله اکرام ایدوب بزانک ستنه تابع اولور و زین رسول
 اکرم صلی الله علیه و سلم حضرت نلرندت ایشند مکم دیدى ارحم الراحمین
 قوم دل و عنى قوم افتقر بو خصوصه سوزن دیر و ایتدی دیر حاضر المجلس

اولان امر او دژنه نشین حلقه جمعیتده اولان کبر اعمرو بن عاصمک را بنی و جیم
وصواب کوروب دبله دو کین اشله دیدیلر اول وقت عمر و ارمانوسه جیمی
اشیا سینه قیس بن سعید الانصاری بدیله عزیز و محترم باباسنه ارسا
ایلدی ابن اسحاق الاموی دیر بکایرشدیکه منزه ملر مصره و اصل و مقوسر
حضورنه داخل اولوب مسلمانلردن کند و لرینه اصابت ایدن حالی خبر ویرد
دختری سیر و بلسیجه اولان اشیا اخذ اولد و یقین بلد ردیلر مقوسله
بو خبردن قلبی دار و صبر و قراری و سکون و راحتی کیدوب نه اید و چکین
بلیوب فکر و غم و اندوه و الم ایله قالدی زیراعساکر مسلمان ایله مقاتله
درونک یوق ایلدی بوما بینده مقوسس بویلیجه فکر و المده ایکن ناکاه اکا فرده
کلوب قرینک جاریه لری و اموال اتقالی ایله کله چکین بشارت ایلدی مقوسر
بو خبردن تسلی بولوب قرینک قدومندن فرحمنوب شاد و خندان اولدی
واقعی دیر ارمانوسه کلوب قصرینه نزول ایتد و کده مقوسس قیس بن
سعیدی حضورنه احضار ایلدی اول وقت مقوسسک ارباب دولت و حال
سلطنتی کلوب و کبار لری اول مجلسه جمع اولوب قیسلر و راهلر دینلرینک
اعلی بیوک بطر کلر و شاگرد ایله دیوانه حاضر اولدی و اقدی دیر بونلرک جمله
مقوسس قرینک قدومنه تهنیه ایچون کلشلا ایلدی قیس بن سعید حاضر اولد
مقوسس اکا توجه ایدوب بعض اشیا دن سوال ایلدی قیسلر ایشنه اولم کم
قلب اهنیلری نمرودل سنکین لری بوشق اولوب دین اسلامه قبول مید
ایده بس قیس خطاب ایدوب دیدی یا ابا العزب اسمک نزد قیس ایدری قیس بن
سعید مقوسس دیدی سن محمدن اصحابندن مین قیس ایدری نعم بن پیغیر
عالیشانده نصرت و معاونت ایدوب حضورنده مجاهده ایدنلر ده نم مقوسر

دیددی ای بدوی بکاخبر ویر پیغیر ایلرندن نه صفتلواته بن قیس دیدی ایاقلری
سکل اوست طوطاغی بیاض اسمی مزخج اول وقت بطریق دیدی ای سر و عرب
بکایرشدیکه پیغیر بکزدوه دن غیری به بنز و اقدی دیر بتریکک بوندن مرادی
قیس کور و رسول اگر می حاشا حقیر ایدی زیرا قبطیلر قشده سومد کلری
حیوان دوه در قیس بن سعید دیدی ای بونک دوه نیجه در الله ذوالجلال
انی شریف ایلدی اول وقت انکچون اول دیدی بس ناقة صالح صخر دن چقوب
اولاد آمدن عرب انکله مختص ایدوب انبیاء کرام و اولیاء عظام اوزرینه
بنوب خدای متعال انی مبارک و میمون ایلدی صومز لقه صابر سیرشدید
و حمل ثقیل متحملد و بنز عز و جل کتاب کریمنده انی ذکر ایدوب بیور لرکه
و ابدن جعلنا ها لکم من شعائر الله وینه بر موضعه بیورر و علی کل ضامر
یا این من کل فی عمیق با خصوص شرافته دلیل ناقة اسم جلاله مضاف
ایدوب ناقة الله بیورر پیغیر و پیغیرک عز و انتدن اول غن اسمی بر کبری
و قلعه سی ایدیکه قریش اول اثناده کثرت و وفرتده ایلدی مسلح و مکمل عسکر
مقاتله ایلدی انکله الحق اوج عدد خوش صبا سیر و ایددی برینه مقداد
اسود و برینه مصعب بن عمیر و برینه زبیر ابن عوام بیز ایدی قصوری
دوه به سوار ایدیلر قریش ملا فی اولد قلرینه پیغیر مزبیر کایتله الله ذوالجلال
انلری منزه و بناء جمعیتلرین منهدم ایلدی و یا ملک کاهیجه پیغیر سن اکا
هدیه ایتد و کلک حماره بنوب اصحاب کرامدن معاذ بن جبل حضرت لری رفی
ایدر ایدی حمادک اوزرنده خرمالفتدن بلان و باشنده لیفدن بوللای
وار ایدی ای ملک معلومک اوله کم پیغیر مزبیرک لباس کیوب ثقلین دیکوب
کو ملکین یا ایوب حماره سوار اولور ایدی و بیز ایدی من و غیب عن سنتی فلیس منی

وینہ صفوة البشر واکرم الریبة والمصر حضرت قلیلیک نبیوقدن اوزغ وینکی
قیصر دوکده سز برقیصی وارایدی وین پادشاهی زوزن او تو ز اوج دوه
ایله اشتر اولمش برچار ایله بربرد اکاهدیه وارسال ایدوب انی برکوة کیک
نصیب اولدی شامدن برجه ایله ایکی خف اکاهدیه اوتوب بیر تلخیه دلک
انلری کیدی انک بر داسی وارایدی طولی دورت ذراع وعرض ایکی یچ ذراع
وبریشیل نوبی دخی وارایدی که الجیلر کلد که انی کیرایدی باملك پیغمبریز
اخلاق حمیده وشمائل پسندیدک سندن ایدیکه تکلم ایتد وکن اوج کوه تکرار
ایدوب هر بار تبسم ایدر ایدی اصحاب کرام مجلس نریانظام جمع اولوب کلدی
قیام مراد ایتد وکده دیر ایدی سبحانک اللهم وبحمدک اشهد ان لا اله
الا انت استغفرک واتوب الیک دیر ایدی دیدوک یارسول الله سز
بو کلمات عادت و بو ثنائیم مداومت اتمیه باعث نم بیوردیلر که فرزندشم جبرائیل
کلوب بونلر ایله بکا امر ایدی ویا مملک رسول اکرم ونبی محترم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری دارفادن سرای بقایه انتقال وجوار حقه ارحال ایتد وکده
زوجه محترمه کی سعادت خانه لردن کچه یه قابلو بر کلیم و برکاتین چار
چقروپ صحابه کرامه خطاب ایدوب دیدی پیغمبریکر آخر ته انتقال ایتد و
جسدی مهری بو کلیم ایچنده ایدی مقوقس دیدی یاقیسی خدا حقین سنک
بو ذکر ایلدک اخلاق اینیاد و طوبی اکا تاج و دیننه داخل اولدراچون الامون
تحقیق انک امتی اول امتدر که ایچنده وصف اولمشدر بتریک دیک انک
امتی عند الله بواشدن افضل دکلر الله قنده افضل اولان امت و الجبل
ایچنده موصوف ملت بزوز وادی دیر مقوقس بتر کون بو کلامی استماع
ایتد وکده غضبیلنلوب کمال حد کندن دیزلری اوزدینه کلوب دیدی ایاسر الله

قنده اکل حرام وار تکاب انامر اتکز ایله می افضل سز منکرات اشیلوب حسناندن
اجتناب اتکز ایله می اگر سز رعایا فقر اسنه ظلم ایدوب دنیا دونه میل و غیبه
اتکز ایله می محترم سز سز بعید سز اول قومد که اسکندر انلرین اوزرند
کیجری کوردیکه انلر ایچون قاضی و امیر یوق اولد قلی شینک جمله سی
مساوی اسکندر کوروب بیلدیکي و مشاهده ایدوب فکر ایتدیکي شنیدت
تعجب واستغراب ایلوب عقل و فضل و احضار ایدوب حال لرند
سئوال وانلردن کورد وکندن استفسار ایلدی دیر لرای پاد شاه سعید
حق سبحانه عن وجل عمر و دولتشک مدید ایلسون معلوم اولد که بزر قوری
قفا بولوب اوزرند اولان کلمات حکمت میزدن نصیحت و عبرت الوب
میقظ اولد که اوزرند یازلمش ای آدم او غلنی طول املک سنی
مشغول ایلدی تاکه اجلك علی الفقله ایر شندی طبر اغه کیدرسن و اول
طبر اغی دوستلر اوزر که صحر عملدن ایره لو کوند ریک ایله وحید و منفرد
قالور سن عملک صالح ایسه سنی سوند و در و طاح ایسه سکا ضرر ویرد
نادم اولودرسون اول برده کم ندامت سکا فائده و پر مز طوبی اول عاقل ایچون
اولسونکم غافل اولمیه رجوع ایدیه جلج بیرین تدار کین کوروب تقصیرات
اوزدینه بکاء جوق ایله فوتدن اول خیره سرعت ایدوب حیاتی قبل الموت
غنیمت بیلله ای ملک سن حیاته ایدک کویا وفات ایلدک مالک اولدغک
شینک حکمتن مفارقت قیلدک بو موضعه بالغه ایله بزه بند و نصیحت و بر
اسکندر دیدی نیچون مسجد لر یکز بعید و مزار یکز قریب دیر لر مسجد لر یزین
دور و خانه مزدن مبعود اولمسی بیت الله وارنده اکتساب اجر جزین ایچوندر
مزار یزین قریب و خانه مره نزدیک اولمسی بر فرماچون لازم اولان موی

تفکر و لا بد اولان مکے تذکره ایچوندر اسکندر دیدی قبول بکر لیل و نهار اهور
وما بینکرده امیر و مالکز نیچون یوق دیدیلر انکونک ایچره ظالم و متعدي و سارق
یوق اسکندر دیدی فقیر بکر اولمیه سبب نه دیدیلر الله دذقی بزده صغیر
و کبیر ایچون مساویدر اندن واروب چوق زماندت قالمش و اوزرینه روز لیل
ومه سال ایچمن ایکی یوک قوری انسان قفاسی چقروب اسکندر کتوروب
دیدیلر ای ملک بوا یکی قفادن برینی سنکچت اختیار ایله بوبر ملک عادل
و سالم و بوبر پادشاه ظالم غاشم قفا سید عاقبت ایکیسی دخی بوکونه اولوب
جمع کثیر انلره فائده و یرمدی و چوق مالدت انلر ایچون بر نفع حاصل اولدی
بو قدر وار که پادشاه عادل رفاهیت و راحت ایله شاد و خندان و سلطان
ظالم بچندمت و ددیای حیرتده سرگردان اولوب اللهدن خوف ایست
نجات بولدی ظالم و شقی حیرانده قالدی یا ملک الشرق و الغرب امدی
سن معنی ده بوا یکی قفانک بری کجی قبل الموت معاینه ایتدی و اختیار
ای ملک سن اشرف ناسه مالک و طریق حق سالك اولوب حق سبحانه و تعالی
قریب و بعید اوزرینه حکمی جاری و مطیع و معاصی اوزرینه امر کی نافذ
و ساری ایدی و سنی پر بوزینه خلیفه قبول عبادت و طاعت ایلدی
سکا امر ایدوب امدی کیدجک یبرکی ذکر و آخرتی فکر ایدوب نفسک
ایچون عمل خیر ایله ای ملک روحه بدندن ایریلوب قبرگه داخل و فوت
منزلته و اصل اولدق دولت و سلطنت و عسکر و لشکر سکا فائده و یرمز
پس حکم کنه عدل ایدوب سندن مقدم اولان ملوک و سلاطینه دینه
عبرت ایله نظر ایلوب اللهک امرینه انقیاد و نهندن اجتناب ایدوب
شیطان سنی الداسون انی ترک ایله ای ملک شیطان علیه التفه نکه

ابو البشر اولان آدم علیه السلام عداوت ایدوب و شر دوز اغنی ایچون
قوروب جننده بغدادیکه انی تحریص ایلوب اکا اسلادوکی مکرو مکیده ذکر
و فکر ایله و اقدی دیر مقوقس بو کلامدن فارغ اولدقده قیس اکا دوتوب
دیدی ای ملک جنابک زکرایلوکی طائفه کملر ایدیکن بیلور مین مقوقس
دیدی بلیم قیس دیدی انلر حضرت موسی قومندن اول کسه لر در که ایچلر نه
بدعت و نفس اماره ایتدی و کیشی محبت چوق اولدیفی جنده انلر بنی اسرائیل
ما بینندن هجرت و کندولر ندت نفرت ایدوب عزلت ایلدی انلر اول کسه لر در
الله ذوالجلال حقارنک آیت کریمه انزال ایدوب بیورد و من قوم موسی
امه یهدون بالحق و به یعدلون پیغمبر مز لیله معراجده انلری کوروب سعادت
ایله دعوت بیورد قلرند انلری اصحاب کرامه خبر و یروب دیدی جبرائیل بنی
کتوردی سلام و یردم سلام الدیار جبرائیل بنی انلره بیلدوردی بنم بنی اخر
الزمان ایدیکم بلدیلا سلامی عرض ایلدم قبول ایلدی جمله سی سیه کرات
شهادت اولوب پیغمبر لکه اقرار و بنوت رسالت شهادت ایدوب دیدیلر
حق سبحانه عزوجل عمران اوغلی موسی علیه کسلامه سنک بعثت خبرک
ویروب اولدخی بزه بشارت اتمشدی بز سکا منظر و قدومکه مشتاق
ایدون الله الحمد بو عزت ایدی و سعادت سرمدیه نائل اولدوق ای ملک
اصحاب کرام بو کلامی استماع ایتدولرند دیدیلر یا رسول الله قوم موسی خبرلو
ایمیش اول وقت جناب رب الانام محمد انلردن افضل اولدیفی جبینه اعلا
ایچون آیت کریمه انزال ایدوب بیوردیلرکم و ممن خلقنا امه یهدون بالحق و به
یعدلون و اقدی دیر مقوقس قیسه توجه ایدوب دیدی یا اها العرب امد
امیر کون طرفه عودت ایدوب استماع ایلدوکل کلامی اکا خبر و یرت

بنمبر يكزك بنونته ورسالتنه مقرومقرم قيس ديدى اى ملك معلوم اولم
بزم ايچون سزكله محاربه و مقاتله انامز وارا واما مق محال سزه بزدن بخاز
و بر مر الا كه اسلام نفسكز و مالكز سزه لازم ايسه دينزه دخول و اين ملتز
قبول ايدوب كلمه شهادتكم لا اله الا الله محمد رسول الله در اقامه اولود سراسله
كلميه ميلكز يوق ايسه ذلت و مسكنت ايله بزره جزيم ويرد سز و بوندن
دخى با ايدوب اداسنه امتناع ايدرسكز ايسه مابنزي ايجق قلع فصل ايد
مقوقس ديدى ياسر و ديوى يارين قبطيله عرض ايدم بيلودم انلره امره
اطاعت و اسلامه اجابت انمز زيرا انلك قبلوى اكل حرام و ارتكاب اثم
ايله قسا و نكشدر و اقدى ديراشتمد عبد الله بن سهدن اولدخى
خبر و يرعدى بن خاطيدن اولدخى سلمان بن يحيى دن اولدخى كاخير
ويرندن روايت ايدوب ديركه مقوقسك رسم قديم و عادت ديرنه سى
بو ايدىكى رمضان شريف اولد قده خلوتنه كيرور امور دنيان دامن كوش
و فارغ اولود ايدى بو ايامده طشره جعفر و ارباب دولندن بر فرده كودنر
ايدى حكه قيس بن سعيد ايله مكالمه سى شعبان مباركه نك او آخرنده
واقع اولدى پس قيس مقوقس مجلسنده جقوب عمروك حضور نه وارد قده
مقوقس ايله بنلارنده جارى اولان سوال و جواب و كلام و خطاب با ليل
كاخير و يروب ابن اسحاق الاموى دير مقوقسك رسطوليس نامنده برو عا
وار ايدىكى لعين جبار و متكبر و عييد كاخر ايرى باباسى ايله قيس ياشنده جارى
اولان كلامى جمله ايشدوب بيلدىكى باباسى مسلمانلار ايله مقاتله انمز انلره
تسليم اولور پس باباسى حالى اوزره قيوپ تاكه مقوقس رمضان شريفك
قدومنه خلوتنه كيردى اول وقت كندوسى تخت دولت و سرير

سلطنتك قرار ايدوب خفيه باباسنك ارباب دولتى و كبراء قبطى جمع ايدوب
انلره ديدى بيلكز سز بوملكى زحمت و محنت و تعب و مشقتدن صكره مى ايدكز
ملك مصر الله بيزده و بواقليم عظيم حكمرانه ايكن آخره و برمه نجه رو كود سز
بابام بوملكى يد بيزدن نزع و عربيه تسليم اتمك ديله يودن كلامك مالى
بو كا مائل كودم ديد بيلر اى ملك سن بيلور سن كه بو اينى سكا متعلقدر
پاشاه عاليجاهت صكره صاحب مروولى عهد اوله چق سن سن برايش اشد كه
خيرى سكا و رعنه عائد اوله بونى ديوب حضور نندن جقد بيلر بونلر
كند و كدن صكره لعين باباسنك هلاكى قيدنه و تدار كنده اولدى اندن
مقوقسك ساقيسى جفروب باباسنى قتل ايچون نك دينا و ويرمك
وعده ايدوب بشيوزين پشين و يروب ارض خراجيه دن بر مقدار بير تح
ويرجك اولدى قولنه و فالاچون يمين ايدوب پس ساقى كيدوب مقوقسك
شراينه زهر قاتوب مقوقس و يروب اولدخى اوب نوش ايدوب در حال شراب
موتله يوش اولدى ساقى رسطوليسه كلوب باباسنك موتى خبرين
ويروب رسطوليس كيدوب مقوقسك اوزر بيلورنه دورب اغليوب اندن
غلامرينه اول ذات عاليبخت التواى ايله سراى خاصنده دفن ايچون امر
ايدوب بعده مقوقسى دفن ايدن غلاملار ايله ساقى نك قتلنه امر ايدوب
طشره جقوب عادت جاريده سى اوزره تخت شامى و سر بر سلطنت پاشا
اوزره جلوس ايلوب ايشلدوى ايشدن بر فرده خبردار و بو سر خفيدن
بر اهداگاه اولدى بو جانبدن كلام مزعروبن عاص حضرتلرينه كلام
عمر و بليس شهر نندن كوچوب مصر بويدي تاكه قليوب بيلكه معروف موضع
كلوب آنه اقامت ايدوب كوى كند هاليسنه ادمر كوندروب انلره استمال و يروب

قلبرین تطیب ایدوب دیدی هورقاز و خوف و حذر ایلوب جمعیت و یقیناً
ایتمکز و زدن سزکچون ایمان و بزرگساعت ایده روز مجربزه زخیره اولاشدر
دخکزه و اقدی دیر انلر بوقوله راضی اولوب مطربن اولدیلر عمر و قیلوب بدست
کوجوب بودیدی برپیره توقف و ارام ایتوب ناکه مجری الحصى به نزول
ایلدی بونلر قد و مندن مصر ایچنه ولوله و صیحه دوشوب اهایسی قبول
قیایوب دکانلری و تدبیرلری کلید یوب اهل و عیال و اموال و اتقاللرین
حمایه و صیانت ایچون هر ذوق خلقی سلاح و بساط ایله ذوقاقی اوزرنده
دوردی و اقدی دیر عمر و مجری الحصى به نزول ایتدو کده بلسیجنه اولان
عبید و غلامه عسکران دازه سی مقدار خندق قازمق امر ایدوب انلر
دخی امره امتثال حفره مباشرت و شب و روز اهتمام و وقت ایدوب مدت
قلبلره خندق حصوله کوروب اقتضای سیرتیه وسیع و عمیق ایلدیلر صلحه
اولان قراهایلسندن دخی انلره اموال و زخایر کلوب آوردولر نیم و نیم
چوغالیدی و اقدی دیر عمر و بن عاص سلطان المصیر الی ارسال ایتان مراد
ایدوب رمله خلقند کتد و نلر وردان نامنده بر غلامی و ارایدیکی
لفت روحی و لسان قبطی یلور ایدی اکاد و یوب دیدی یاوردان سن لغت قبط
یلور سن مراد سنی قومه ایکی کوند مکروسن نه دیرسن وردان اکادیکای
امیر بن سنلر حکمکده و تحت امر کرده یم سوزکه مخالفت اتم کیده یم
عمر و انلر ایچون مکتوب تحریر ایدوب غلامی وردان ایله ارسال قیدنده ایکن
رستولیس طرفدن بر آدم کلوب خندق کناننده دوروب دیدی ای عرب
طائفه سی پادشاهلرک و لی عهده سی سزدن اکابر ایکی کوند مکروسن نه
ضمیر یکرده اولان شئی ایله سویله شه اوله که الله ذو الجلال بیکر اصلو ایله

واقعی دیر مسلمانلردن بر قوم کلوب اول آدمک دید و کین عمره خبر
و بروب اول وقت عمر و یزید بن ابی سفیان و هاشم بن سعید و عبد الله
بن جعفری و ثمان بن منذری و خالد بن سعید احضار ایدوب دیدی
ای سرور لر مصر پادشاهی بزدن الی طلب ایلش و ارمیه بدن غیری سن
مناسب کورمده امدی بن کندی کیدرم حاللرینه و قوتلرینه و نه اوزرنه
عازمدرلر کانظر ایدرم دیدیلر ای میر خدای متعال عزمکی قوی ایلسون
برسندن دیانت و خلوصدن و احوال مسلمینه نظردن غیری برشی کومک
دید و کلی اشله اول وقت عمر و بن عاص کاتب الوحی شرحیل بن حسنه احضار
ایدوب اکا دیدی یا اباعبد الله بن سلطان المصیر کیدرم کلنجیه دکن بنم برمه
اقامت ایدوب مسلمانلرک امور و احوالین کورو و شرحیل بن حسنه ایتدی
ای سرور الله ذو الجلال سنی دوعری یوله کوند رسون و طریق مستقیمه هاد
اولسون سعادتن ایله یورک و اقدی دیر عمر و اوزرنده اولان نجامه اوزرنه
شام بزدن بر قفقات کیدی سیاه عمامه صارنوب تیغ خون اشامین میانه
بند ایدوب آتیه بندی غلامی وردان اوکینجه مصر جانینه یوریدی و اقدی دیر
اول کونلرده مصرک دوشمنی منع ایدر بار و خندق یوق ایدی اطراف تدریه
ایله تحصین و کوجه بندلر ایله ترصین اولمشدی عمر و وصول بولدقه نظر
ایدوب تدریه قبولی اوزرنده اتلور و پیاده لر بولدی وردان ایرلو واروب
انلر ایله قبطیه سویلشوب دیدی یوسر و طایفه عربدن سلطان المصیر الحید
پادشاهلرک طلب ایتدو ایچون کلدی اکابول و بریکر دیدلر پادشاهلرک امری
اولم سزین بر فردی مصر دخوله قویموز صبر ایدیکر پادشاه اعلام ایدم
بومایندلک وردان خلق ایله مکالمه ایکن اول وقت رستولیسک آدمیسی

كلوب قبونك فتحيله امر ايدوب خلق قبوي اجوب او كيشي او كچه
 عمرو ايله وردان انك در پانجه ايجرو كروب بوروديله مصر عيانند
 بر جماعت انلري چوروب عمرو ايله علامندن ايرليوب تاكه قصر شملك
 طشه قبوسنه واصل اولديله اولوقت قصر شملك او كنده چور
 عسكرو صف بغمشلا ايدى عمرو و نظر ايدوب كورديكه پادشاهك ارباب
 دولت و رجال سلطنتي آنده جمع اولوب زينت و دارلرين اظهار و سلاطين
 اشهار ايدوب التون ككابلو مرصع يقه لور اودى زهار و مذهب خوشنلر
 كيوب اوزر لرينه التون شربطلو زرباف و دييا قبالر الوب شهرد
 انجودن شكه لرا و رنوب يايلا كريسليوب سلسيف عسكلى قصر
 اطرافنه صف بر صف دوزوب زينت فراغينه اظهار اتمشلا و اقدى دير
 عزبور لر عمرو و غلامى وردان ايله يور يوب قصر شملك قبوسنه واصل
 اولوب دخوله ادين ايجون انلري اوليرده دور دور ديلر حاجيلر پاشاه
 حضورنه كروب الجنيك قدومين اكا خبر و يرديلر احصارينه امر اولوب
 حاجيلر چقوب عمرو و اتندن نزول و قلعي بوينندن ازاله ايله امر ايلديلر
 عمرو و ايدى بن آمدن اينار و عزمتى بندن ازاله ايدردكلم سزبرى طلب
 ايتديكن بر سزه كلدك پادشاهكز بوهيت و بوقياقه ايله دخوله رخصت
 و بر ايسه فيها و نعم يوقسه كلديكم ييره دو زمر زيرا بز قومز كه حوسجا
 عز و جل بزي اسلام ايله مكرم و بيفبرى محمد ايله عزيز و محترم ايدوب
 بو تيف بي دريغ ايله بزه نصرت و بر مشور عكادون سفلله نزول عزتدن
 صكره ذلت قبول ايدردكلوز و اقدى دير حاجيلر عمرو بن عاصك
 بوجوابك اسماع ايتدو كده برى پادشاه حضورنه كروب عمرو

سوزلرين خبر و يروب ديدى ايملك عرب الجيسى كلدى لکن سلاح
 حضوره كيرميوب امرك ندر رسطوليس ديدى مانع اولميك ديله دو ك
 كيفيت ايله كيرسون حاجب چقوب عمرو و ديدى يابدوى پادشاهنك
 ادين الدوق ديله دو كن حالت ايله كير و اقدى دير عمرو و آوزره يور يوب
 سراى اوردنه سنه وارد قده قصر ك قبوسى عيان و شاهك سزبرى
 نمايان اولوب عمرو و نظر ايدوب كورديكى مقوقس و غلى رسطوليس تخت
 دولت و سزبرى سلطنت اوزره جلوس اتمش ياشنده تاج شاهى و ارقم
 اباجه پادشاهى او كنده التون و كشى جوكانلو حاجب و ميان يسارنده
 دييا و اطلس جامه لو قوللر طور منشار بيلرينه مرصع كمر بغيوب قوللر
 التون بلا زكلر طاقيوب مجوهر سوبند ايله باشلرين بغيوب مقام خدمت
 قيام اتمشلا و اقدى دير عمرو بن عاص بونى معاينه ايتدو كده بو ايت
 كريمه تلاوت ايلدى اعوذ بالله من الشيطان الرجيم فما اوتيم
 من شئ فمتاع الحيوة الدنيا و ما عند الله خير و انقى للذين آمنوا و عملوا
 بهم يتوكلون و اقدى دير سالف الذكر اولان قصر شمعى ريان بن وليد
 بن ارسلا و ليس بنا ايدوب ايجنده چوق زمان سلطنت و كاحرانلو
 سوروب آندن صكره قصر خراب بشوز سنه مقدارى فراهه قالدى
 اترندن غيرى بر شى باقى قالميوپ حالى اوزده خالى قالوب تاكه حضرت
 عيسى بنوت ايله بعث اولوب دعوتى روى زمينه داخيلوب بارى نسا
 انى همايه رفع ايتدو كده امتى فرقه فرقه اولوب بولص عليه اللعنه تك
 اغوى و كذب و افترى ته سيله حضرت عيسى حقنك انداعا ايتدوكلر
 شى ادعا ايلديلر آندن صكره مصر ارجانوس بن مقرطس پادشاه اولوب

قصر شمعك وسطنده اولان قصر خدای تغییر و تجدید ایدوب اكا التوت
 صحیفه لرود رجواهر لرایله زینت و زیب و یروب تکمیل ایندو کله بران
 انجیمده اولان حکمایه آدم کوندورب انلری دعوت قیلوب حکما دعوتنه
 اجابت وامره اطاعت ایدوب با جمعهم کلدیلر ارجانوس حضورنده
 حاضر اولدیلر اولوقت ارجانوس رئیسری اولان فریانیسه توجه ایلد
 بو فریانیس عالم وادیب و کامل لیب صاحب حکمت برکشی ایدی انبیاء
 عظام علیه السلامه نازل اولان کابلردن جوق کتاب اوقیوب و صحفه
 موسی قرانت ایدوب اخبار سالفیه واقف و علم کلیاته مطلع ایدی
 اکا دیدی فریانیس برای انجیمده یابد و غلصتای غریبه دن سندن دیر
 بنم بو قصر مده دخی یامس برشی فریانیس دیدی ای ملک معلوم اولم کم
 اوقید و غم علملرده کوردم اوقیوبا و کوندو کیم کتابلرده بودمکی الله
 ذوالجلال آخر زمانده مخلوقان دن بی بیعت ایدر او پیغمبرک دینی حوت
 و قوی مصدق اخلاق کریمه لری ظاهر و شریعت غراسی ظاهر در میع اند
 بشارت و قدومند اشارت اتمشد ارجانوس دیدی یا ابانا سندن
 قرانت ایدوب بیوردیفک نه زمان ظهور و اول صدقک دزی نه وقت
 خروج ایدر فریانیس دیدی بلیوز لکن ظهوری زمانی قریب و وقت بعثتی
 نزدیک اولدی امدی بر سنکچون حکمت ایدر بصورت و در صد ایل بر هیئت
 یا یلوب بو قصر کتبه سی اوزرینه وضع ایدوب یوزینی کلیاء معظم جاننه
 قیلدیم و اقدی دیر ارجانوس کند و ایچون بر کینسانا ایدوب دیر بالیس شمیمه
 اتمش ایدیک معناسی بیت العبادة دیکدرینه انجلین بر صورت ایدوب کینسانا
 هیکل اوزره قیوب یوزینی قصرک اوزرندک اولان صورتیه مقابل ایدر لیم

چون اول کان نبوت و معدنی رسالتک بعثتی و قتی کله اول وقت ذکر
 اولنان صورتلر و وضع اولنان هیئتلر یوزلرین بری برندن متویل وارقه
 ارقیه و یروب تسکین اوله لر و یورسول عربی و نبی امتی نیک وقت انتقا
 و زمان ارجالنده کینا هیکل اوزرندک اولان صورت یوزی اوزره و یوروب
 موتنه دلالت و فوتنه علامت اوله و قصر شمعک اوزرندک اولان
 صورتک سقوطی دخی اشبو شهری فتح و بوبلده فاخره اخذ ایدن شخصک
 بوسرایه دخولی وقتنده اوله دیدیلر و اقدی دیر ارجانوس ساکف الذکر
 فریانیسه بونکله امر ایدوب اول وقت حکما حکمت و صناعت ایله عمل
 ایلوب ذکر اید و کز اوزره ایکی صورت دوز دیلر چون سلطان الانبیا
 بعث اولوب تاج نبوت و خلعت فاخره رسالت ایله شرفیاب اولندی
 اول وقت صورتلر یوزلرین بری برندن چو یروب و موتی وقتنده کینسا
 هیکل اوزرندک اولان صورت دخی دو شوب قصر شمعک اوزرندک
 اولان صورت حالی اوزره قالدی عمرو بن عاص سرایه داخل اولدقده
 اول صورتدن بر صورت قبیح و نداء مهیب صادر اولوب یوزی اوزره
 دو شد و کله رسطولیس بواحرک ظهورندن مرعوب و ارباب دولتی خوف
 اولوب جمله سی یوزلری اوزره قیالوب فالقوب قاسیه لری رعب و هراس
 ایله مالی اولدی بری برینه قبطیه دیدیلر که بوبد و نیله دخولی وقتنده
 بو صورتک سقوطی و بو حادثه نک و قوی امر عظیم و مصیبه دلیله علامت
 بی شبهه بو اول کسه ددکه دولتمزک زهاج و سلطنتک زوال بونک
 ایلله اولور و هلاکت بونک بدیلله اولور و اقدی دیر رسطولیس سس یوانینه اش
 ایلدیکه عمروه آتندن نزول ایلله امر ایلله حاجب عمروه آتدن نزول امر ایدوب

پس عمرو اندن اینوب اولدی فی رده اولور و ب صول الیله آنک
دیزکین صاع الیله فلجینک قبضه سن دو طوب و نوب زینت و طه
نظر و اطراف و جوانبه اماله بصرا ایدوب قصری زرباف و دیبا بساط
ایله دو شمش و التون و لاجورت ایله محلی اولوب در و جواهر ایله
وینلشش کوردی و بوایت کریمه تلاوت ایدی و لولایان بکون الناس
امه واحده لجهلنا کن یکفر بالرحمن لیونهم سقفا من فضة و معارج
علیها یظهرون و لیونهم ابوابا و سررا علیها یتکون و زخرفا و ان کل
ذلك لما متاع الحیوة الدنیا و الآخرة عند ربك للمتقین اندن بونی اود
اتکم تحذرون حفاتا عراة بعد بوایت کریمه تلاوت ایدی کما بدنا
اول خلق نعبه و عدا علینا انا کما فاعلین اندن دیدی لستلن یوم
القیمة عما کنتم تعملون فاقول الله الذی الیه مصرکم اندن اهل مجله
خطاب ایدوب دیدی بیلک دینا دار زوال و آخرت سوا یقا اولوب
انبیاء عظام علیهم السلام حضرت قری اکا التفات اتیوب جمله دنیا
دونی ترک ایلدی ای ملک سزا شدیدی حضرت عیسی نکه زهدی
و صلاح و حالق لباسی قیل و بالینی حجر و سراجی فمرو سالیان شجر ایدی
پیغمبر محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم حضرت نذرت ایشتم دیر ایدی
الله ذوالجلال پیغمبری عیسی علیه السلام و می ایدوب دیدی یا عیسی صحر الوده
نفسک اوز دینه نومه ایدوب اولوده اگا عتاب الیه نمازده الکرکی درگاه
مد ایدوب حسنات اشلوب زنوب و سینا نذرت اجتناب الیه اولاد
و عیالنه و روح ایدوب صحر الوده و شهر لوده سیر ایدوب بکاسی کبی
نفسک اوز دینه زاری و فریاد ایلد و قوی لا بد اولان امور دن خوشی چون

کوز لر خوا بده ایکن سن بیدار اول ای ملک روح الله و کلمه الله بوکونه
تخویف اولد قلده مکلف ضعیفک حال و ایشینک مالی بینه منجر اولور بیلک
حضرت عیسی بشکده سوبلدوکی کلامک اوی بوایدی دیدی انی عبد الله
یعنی تحقیق بن الله قویم عبودیتته اقرار ایلد چون سز آنک حضرت
ربوبیتته اعتقاد ایدرسز و اقدی دیر اول مجلسده مضاری نکه بیزک
حاضر ایدی دیدی یا بدوی سیدم مسیح بونکله تکلم و عبودیت ایله
تلفظ ایلدی بو عند مزده صحیح اولدی ربوبیتته اعتقاد اتم ایدون عمرو دیدی
بو مدعا عند مزده صحیح ما اتخذ صاحبه و لا ولدی قوی ایله رسیدن دینه تحقیق
اولمشدر الله بر در عورتدن اولاددن شریک و اضداددن برادر بید
وی انتقادد لیس کفله شیء و هو السمع العلیس اندن بوایت کریمه تلاوت
ایلدی اعون بالله من الشیطان الرجیم ان کل من فی السموات و الارض الا الی
الرحمن عبدا لقد حصیم و عدهم عدا و کلمهم آیته یوم القیمة فردا بیزک
دیدی ای سرور حضرت عیسی نکه بشکده تکلمی و حال صبا و تله تلفظ
قایمکزه صحیح و نمازده جریک تحقیق اولمش بیدر عمرو دید نعم بیزک
دیدی بو معجزه فضیلت کبری و شرافت عظام در که سیدم مسیح بونکله
نفرد و انبیاء عظام اوز دینه تفوق ایلدی الله ذوالجلال مسیح رحمت
ایلسون اندن ما عدا جرج صاع و اصحاب اخدود و شاهد یوسف طفلیت علامه
تکلم ایلدی اول وقت و زبرد و نوب محروم دیدی ای عرب قرنداش پیغمبر بیزک
لسان عربدن غیر لسان الیه تکلم ایدی عمر ایدی دیوب بوایت کریمه تلاوت
ایلدی و ما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه لنین لهم فضل الله من بشاء
و یهدی من بشاء بینه وزیر دیدی خدای متعال پیغمبر بیزکدن غیر نبی عربی

بعث ایدوب بنوت ورسالت ایلله ارسال ایلدی عمر ویدی نعم هود صالح
 وشمیب علیه السلام راویدر وزیر خلافت خیر عالم و صاحب حکمت کیمسه
 ایدی کتب سالفه و اخبار ماضیه اوقیوب علوم عقلیه و نقلیه
 تتبع ایدوب دانیال علیه السلام ملا حین قرائت اتمشده اسمی فیطسیری
 علم حکمت و قوف و فن هیئت رسوخ حاصل اولوب دیر عسکی دیکله معروف
 مناصره ده ساکن اولور ایدی علمک کثرتی و فضل و کمالک و فرقی خبری
 مفوقسه واصل و پرهیز کارلغنه پادشاه مشارالیه اطلاع حاصل ایدوکن
 اگا آدم کوندورب حضوره کله سن طلب ایدوب کلد کده انی وزیر خاص ایدوب
 وینه سالف الذکر وزیر دایره نجومی عارف و علم فلکیاته واقف بر منجم
 ثاقب ایدی عمر ویدی ای عرب سروری نجوم حقیقه قولک و تائید
 و علمنده جوابک ندر عمر ویدی کند و نفسنده نجوم ایچون احکام یوتد
 من لم یکن لنفسه فیکف یكون لغيره منازل و بروج دخی بویجه در رب تعالی
 کتاب کریمک و السماء ذات بروج یبکی وینه بر موضعه و الفر قدناه
 منازل حتی عاد کا العرجون القیم بیورر منازل یکر می سکر منزلک بو منزل
 اون ایکی برجه تقسیم اولود که آنلرک اولی حمل ایکنی ثور و حنی جوز ادا
 بترک بونلر هار بورجلریدر بر دخی سرطان اسد سنبله در بونلر دخی یاز
 بورجلریدر بر دخی میزان عقرب قوسدر بونلر کوز بورجلریدر بر دخی جدی
 دلوک بونلر قنس بورجلریدر ای ملک سنه اون ایکی ای دودت فصلدر هر
 فصلی طقسا کونددر منجم قطعی دیسه که یغور یغادر شهر را یو و اوچوز لوق
 اولور یا خود بر لر خط و قتل اولور اول کشتی خط ایدر زیر الله ذوالجلال
 مخلوقات بر فردی کند و بلد و کنه سرداش ایلدی و النس و ملک اگا

مطلع اولدی رسول اکرم صلی الله علیه و سلم بیورر دیکر که من اقبس علی
 من النجوم اقبس شعبه من السحر یغیر من نجوم نظر ندن بزی نهی ایدوب دیدی
 ان اخوف ما اخاف علی امتی من بعدی التصدیق بالنجوم و التذیب بالقدر بار
 تعالی نجومی خلق ایتمه سی اوج خصت ایچوندر بری سمایه زینت ننه کیم نظم
 کریمک بیورر و لقد زیننا السماء الدنيا بزینة الکواکب ایکنی شیاطین
 رجم ایچوندر ننه کیم معجزیا ندر بیورر و لقد زیننا السماء الدنيا بصباح و جعلنا
 رجوماً للشیاطین و اعتدنا لهم عذاب السعیر او حنی سی بروج ده علامت و رهنما
 اولمقدر انباء سبیل انلر ایلله مطالبه واصل و مقاصده اولاشور ننه کیم خدای
 متعال جبینده انزال ایلدوکی کلام لؤلؤ نظامده بیورر و بالتجم هم یهندون نجوم
 حقیقک بونلر غیر یله ادعا ایدن رأینده خطا اتمش اولور ایکنی رنسیه یلر و ک
 شئی بیلکه زحمت جکر و بو کار وافر سوز لر دخی سویلیوب آندن بوایت کریمه
 تلاوت ایلدی ان الله عنده علم الساعة و ينزل الغيث و يعلم ما فی الارحام
 و ما ندی نفس ماذا تکسب خدا و ما ندی نفس بائی ارض تموت ان الله علیم
 خبیر و اقدی دیر وزیر عمر و بن عاصک کلامک ایشدوب فصاحت و جرت
 کوروب دانش و کلاک مشاهده و پادشاه ایلله خواص دولته قلت مبالوتی
 معاینه ایتدو کده دونوب قبطیجه رسطولیسه دیدیکی ای ملک بوفصح التسان
 جرتی الجنان اولان بو عربی تخمین ایدم بو عسکرک سرداری و مقام لمره نزول
 ایدن لشکرک سپهسالاریدر انی اخذ ایلدک عسکرک منهدم و بنا جمعیلری
 منهدم اولور و اقدی دیر وردان بو کلامی و زبردن استماع ایدوب لعینک
 مرادی عمر و ی اخذ ایتدو کین بلدی لکن مصر یلور و داتک قبطیجه اکلاد یغین
 بلز ایدی اول وقت رسطولیس وزیرینه دونوب دیدی الجیه عذر ملک

ایچون جائز ولا اخذ سلاطین ایچون مناسب دکلدره باخصوص بزآنک
 کلمه سن طلب ایلدون وردان بوکلامی استماع ایتدوکره عمروه دونوب
 دیدی ای میرسنی قطعاً فودر کوردهم بادشاه قتلکی مراد ایدوورکن سن آنک
 اماننده سن بادشاهکه امان ویرد غدر و خیانت ایتدوور ووردانک کلامین
 استماع ایتدوکره اول کلامک مانع بلدی کندوی حذاوزره اول دیو
 خبردار ایتدوکن فهم ایدوب مسیوعی اولان کلامانی بیلدوکن و بولمر خطر
 خلاص اولور ایسه قریباً اکامکافات ایدوچکین هل جزاء الا حسن الاحسان
 ایت کریمکی تلاوت ایلدوکره رسطولیس عمروه خطاب ایدوب دیک
 یا آخا العرب بزندن نه استرس و بزمر ایلدو مقاتله و محاربم دن نه خیر ایزیم
 دیرسن بزقوت و قدرت و حرب و شدت صاحبوز بزی قصد ایدوب
 اوزریمزه کلنلر و قالمزه سرعت و شتاب ایدنلر عاقبت بزندن خایب و خس
 دوندیلر قره لر اترمزه اجابت ایدر صغید ایلدو بجای اها لیس بزه نصرت
 و معاونت ایلر مکوبلر ایلدو آنلره آدم کونده روب امداد مزمه دعوت ایلدم
 بی شبهه دعوت اجابت و امره اطاعت ایدر لر رسل و رسائل آنلره واصل
 اولدقله آنلری جانیزه کلمشیل عمر و دیدی ای ملک بزبر قومزم عسکر
 چوقلو غندن خوف و پاکمز یوقدر زین الله ذوالجلال بزه نصرت و ظفر ایلدو
 وعده ایدوب کتاب کریمنده دیدی اتر یورتنالارض وینه بر موضع
 دیدی ولقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرزها عبادی الصالحون
 امدی بزسزی لا اله الا وحده لا شریک له وان محمد عبده ورسوله کلام سنه
 دعوت ایدر روز اجابت ایلدو سعادت دارینه نائل اولور سکر و الاشفاق
 اوزریمزه غالب اولوب وحدانینه اقرار دن ابا و نبوت ورسوله اعتراف دن

استماع ایدر سکر ایسه ذلت و مسکنت ایلدو جزیمه ادا ایدیکز بوندن دخی ابا
 ایدر سکر میدان کارزار حاضر و اقدی دیر رسطولیس عمرو بن عاصدن بوکلام
 استماع ایتدوکره اکا دیدی یابدوی بز مقوس شاهک حکمنده و تحت امرنده
 یوز بهر حال آنک حکمنده مراجعت و امرینه متابعت ایدوب رایله عمل و فرمان
 حرکت ایدر روز لکن ای عرب فرنداشی قلمنده سندن شجیع دن و لسانده
 سندن جریرک و هر سواله بزرک جواب ویرد بر فرد یولداش لک
 ایچنده وارظن انعم عمر و دیدی ای ملک بن یولداش لک لسانده کلیل
 و قلیلی ادملر ایچنده که لروارد که سن انکله تکلم ایلدو بیلور ایدوکره
 بن انلره قیاس اولنم رسطولیس دیدی یابدوی یولداش لک ایچند سکا مژد
 بر فرد و قلب و نباتک سکا معادل بر احد اولم محال عمر و دیدی بلی وارد
 برد کل اون قدر در دیلر سکر ایسه انلری آلوب حضور که کتودهیم بادشاه
 انلر ایلدو مکالمه ایلسون کلامک صحتی یلسون رسطولیس عمروه دیدی بک
 معقول اولمجه ایلدو آندن وزیرینه دونوب قبطیجه دیدیک بز بوکشی طوموق
 دیلر روز مراد ایلدو شدی اخذ ایدر روز لکن حمله ایتدویم اون اولی دیر بر
 کلامه جمله سن اخذ و بند و گرفتار قید و کند ایلر روز آندن عمروه دیدی
 یابدوی آنلره آدم کوندو تاکه سکا کلسونلر عمر و دیدی یا ملک انلر آخر آدم ایلدو
 کلنلر قد و ملرین دیلر سکر انلره کندم کیدهیم آلوب معاکلهیم رسطولیس دیک
 امدی کیست لکن اکلمه و اقدی دیر اول وقت عمر و یاغله سچی یوب ایتدو بنوب
 سرعت ایلدو سر ایدن جقدی غلامی وردان اوکنک سکر و ایدی عمر و قالق قوه
 رسطولیس قبطیجه وزیرینه دیدی دینم حقیقت بو بدوی انلر ایلدو کلام ایسه

انلری وانلرب داخنده بونی قتل ایدر و اقدی دیر عمر و ابن عاص مصر
 جقد قده غلام وردان اگا مجلسد فافدوخی وقت پادشاهک وزیر
 دید و کین خبر و یروب عمرو دیدی یا وردان بوندن بویله کندوی بوکون
 مملکه القا اتم آندن سوروب اور دویله واصل و عکره داخل اولدی لر
 خلق انلری فرشیلوب سلام و یروب سلامت ایلده آنی تو تلیوب دیدیلر یا امیر
 رسطولیس سنی امد ایدر خطنده ایدول حق سبحانه عز وجل سکا سلامت
 و یروب انلربن آندن سنی خلاص ایلدی عمرو انلره رسطولیس ایلده بیلر نده واقع
 اولان ماجرای خبر و یروب غلام وردان کندوی ملکن احترازا ایدور دیک
 و کندوی پادشاهه اصحاب رسولدن اون نفر کسه ایلده و ارمیه ضامن و یروب
 اول دخی جمله سن قتل ایده یکنی انلره حکایه ایلدی خلق بو کافجه و ستغراب
 ایدوب عمرو سلامتله الله حمد ایلدی لر و اقدی دیر کچه اولد قده عساکر
 اسلام صلو و قیام و عبادت رب الاقام ایدوب فجر طلوع ایدو کده عمرو
 مسلمانلر ایل صبح نمازین قیلور غازدن فارغ اولد قده عسکره جنک ایدور
 حاضر و آماده اولوق امر ایلدی بس خلق هر کسی الات حرب وادوات ضربن الوب
 محاربه ایچون مهیا اولدی لر اول وقت رسطولیسک برآمد میسی کلوب خندق
 کنا دنده دوروب دیدی لر عرب جماعتی دون کی کون رسالت ایلده پادشاه
 کلون الجکز نه یرده در کلسون بنله سویلشک دیرم و اقدی دیر مسلمانلر
 بر جماعت عمرو کلوب بونی اگا خبر و یردی لر پس عمرو کیدوب آنک مقابله
 دوروب قبطی اگا دیدی ای عرب قرنده پادشاه رسطولیس یولده ایلرند
 اون کشی ایلده قدومکه منظور یورون عمرو دیدی الله کمدن برمی ایستون

عز و جلا

عند صاحبی هلال ایدر هیزت نقدی ایدن اوزرینه دوز و یل سوز
 اولسون پادشاهکز آدم کوندورب بزدن الی طلب ایلدی وارد قلا بنی
 اخذ مراد ایدوب بویله بویله سویلدی سنی قتل اتمک مراد ایدر سم
 سنی کیم قورتادور لکن بزبونی اشلیموز زیا بزوعده و فایده مرعده تققر
 و الجیلری قتل اتمیوز امدی پادشاهک و اروب سویله بن وزیرینه دید
 کلامی اشدن دونکی کون حقه اولان فکر فاسد و سوء قصد کی بلدم
 سن قتلی مراد ایلک الله ذوالجلال بن قولنه نجات و یروب سنک کید
 و مکرندن خلاص ایلدی فمابعد اینده دوشوب گرفتار بند بلا اولسم
 ابن اسحاق الاموی دیر سلطان المصر ایلده عمرو بن عاص بیننده ماجری
 بویله واقع اولدی و اقدی دیر بو وقعه غریبه هر حقان ذکر اولشم عمرو
 بن عاص دیر ایدی الحمد لله الذی خلصنی من یدک و جوق کره قسم ایدنده
 دیر ایدی لا والذی نجات من صاحب القبط و اقدی دیر اول آدم رسطولیس
 و اروب عمرو سویلدی لر جوابی اکا نقل ایدوب دیدی ای ملک اول بدو
 اخذ مراد ایدو کده سوز کی اکیوب وزیر کله سویلشد کک کلامی فهم ایدوب
 سندن احترازا ایلدی رسطولیس دیدی اول کشی بدوی اولوب لسانری
 بلمک ندن آدمیسی دیدی بن ظن ایدر مرانکله اولان غلام بزم لسانری
 بیلوب کلامکز استماع ایدو کده انی صقندری اول وقت رسطولیس وزیرینه
 دیدی ای سرور بو عریلر ایشنده سن نه دیر و هنر یملری باند سن نه دی
 کور رسن وزیر دیدی ای ملک معلوم اوله که بو قوم تیقظ و انبیا اوزر
 درلر بزدن بر احد انلره مکر یله واصل و بر فرجیل و خدعه ایلده متواصل
 اولمز بن پادشاه و الا جاهه بلد و ده یکه اشدن بونلر ایچون بر کون وارد که

بزوم احد تقظیم آید و کنسبی انلرخی اکا تقظیم ایدر لزا اول کون انلر
 قنک یوم جمعه در مناسب اولان بوردرکه جمعه کچه سی انلر ایچون بر مقدار
 عسکر کوندورب مکین ایدر لراصلوات نیت و جمعه نمازده میباشرت
 آید و کلر نکه مکین اولان خلق اوزر لرینه جی قوب ایچلرینه قلیج قویسون
 رستولیس بوکلامی استماع آید و کده بورای صواب کوردوب جمعه کونته
 منتظر دوروب مکین ایچون آدم تدار کند اولوب واقدی بیر عمر دین
 عاص رستولیس لندن خلاص اولوب عسکره واصل اولدقده حلب حاکمی
 یوقتا جفروب حضور نه کلد و کده اکا دیدی ای سرور اطراف خندق
 اولوب بز و دشمن دین خذ لان قرین ایدر حربه منتظر و یا غزده بزه کاه
 ایدر مقدار زخیر یوق سندن دیلر مصلحه ده اولان قرا و قصبام واروب
 انلردن بزمر ایچون زخیره اشترایدوب کله سن بو قوم ایلله مقاتله ایدر
 یا غزده باری بزه و انلر غزده کاهیت ایدر جک مقدار دار و زوات بولشون
 یوقتا السع و الطاعه دیوب انلر عی زاده و پولدا شلر یله بنوب خوفه ناکه
 دیو یوردی واقدی دیر مسلمان عسکرینه هر بار رستولیس جاسوس
 کروب مسلمانلرین خبرین بچستنی و احوال لرین نفیض ایدوب ایشلرینه
 واقف و حال لرینه مطلع اولودلار ایدی یوقتا عسکر یله بنوب زخیر اشتر
 کند و کین کورد کلر نکه سرعت ایدر رستولیس و اروب یوقتا
 عسکر یله کتد و کین اکا خبر ویر دیلر لعین بو خبردن فرحلوب در حال
 عی زاده سی قاسبوسی حضار ایدوب اکا دیدی ای سرور عسکر یزد
 دورت بنک عدد جنک آور سواری نفر اختیار و امتیار ایدوب
 کچه الی انلر ایلله جبل معظم جانبته کیدوب آنده کین ایدوب سز کچور

کون یوقتا

کوز جی قوب صباحه منتظر اولر جمعه کونی کی کلور مسلمانلر نمازه
 شروع و میباشرت ایدر اول وقت اوزر لرینه خروج و مابین لرینه ولوج
 ایچلرینه تیغ یتر و شمشیر خون ریز قویکز قاسبوس فرمان بر مردوب شاه
 سرایندن جقوب عسکر دن دورت بنک آتالو مکین ایچون انتخاب
 ایدوب الاتی حرب اخذ و تیغظ و انباء اوزره ایللر انلر امر ایلدی
 واقدی دیر خلق الات حرب وادوات ضرب لرین آلدیلر مکین ایچون حاضر
 و آماده اولوب جمعه کچه سنه منتظر دور دیلر جمعه کچه سی اولدقده
 قاسبوسی دورت بنک آتالو ایلله بنوب طاع جانبته یور یوب مفاده سواد
 قصد ایلدی واقدی دیر عسکر خلق یله لر نجه ات قاطر الملق اورد لرین
 و صمان و زاد زواد ایتکی رستولیس امر ایلدی تاکه جمعه کونی اولوب کینند
 خروج ایدو کده بیلله لر نجه ات و قطرا وله انلر نظر ایدوب بو حالت اوزد
 کورد کک زخیره یه کیدن یولدا شلر یزد رطن ایدر واقدی دیر قاسبوس
 بومنوال اوزره عمل ایدوب انلر ایلله جبل معظم جانبته کیدوب آنده کین
 ایلدی واقدی دیر اشتم عماد بن و هبدن اولدخی خبر ویرد شعبه
 بن عامردن اولدخی سلمان بن نافذدن اولدخی عروه بن جابر دن
 اولدخی ابن اسحاق الراویدن روایت ایدوب دیر که عساکر مسلمان و غزات
 موحدین اوزرینه سلطان المصر اولان لعین دوزخ مکین بویله رای
 و تدبیر ایدوب عساکر جیل احمر طرفدن نورینه سنه کی موسی کلیم
 علیه التحیه و التسلیم حضرت لر بنک مسجد شریفور سپر یوب طاعک
 اکسه سنده کین ایلدی طاع ایلله مجی الحصی مابین یار میردن اکساک
 ایدی واقدی دیر اول کچه کچوب جمعه صباهی اولدقده قبطیلرین

کوزجیسی مسلمانان را جمعه غازی فریب اولنجیه دن کوزدوب غازوقه
 اولدوقده عمرو بن عاص دوه هاو قلین بری ری اوزرینه وضع ایچوت
 قولره امرایدوب انلردخی امر اولدوغنی اوزره وضع ایلدیلراندن مسلمانلر
 حضوره جمع ایچون ندا ایلیوب انلردخی باجمعهم کلوب یا نه جمع اولدیلر
 قبطیلرین کینندن و تدبیر ایدوکلری مکر و حیلله دن عمروک خبری یوقای
 عمرو و اکابر مسلمانان ایلله مشورت ایدوب محاربه خصوصنده سز نه
 دیر سوز دیدکره سعید بن یزید بن عمرو بن نفیل العدوی دیدی یا امیر
 بزی دشمن دین خذلان قرین ایلله مقابله دن منع ایدن ندر شام ایلله
 شهر لوبنی فتح و اول بلاد فاخره ابادی اعدادن اخذ توجه تام و درشد
 سده منزه سبیلله در بزمصری تفرج و نیل مبارکی سیره کلدون بلکی
 فی سبیل الله غزا و جهات ایچون کلدون حق سبحانه عزوجل قرأت
 جلیل البرهانه یورر یا ایها الذین امنوا اهل الکم علی تجاره تنجیکم من عذاب
 الیم تؤمنون بالله ورسوله وجاهدون فی سبیل الله باموالکم و انفسکم
 ذالکم خیر لکم ان کنتم تعلمون عمرو دیدی یابن زید دشمن قتالی
 تاخیرم خدا حقیقتون خوف و خشییدن دکلدر بلکه باری تعالی نیک
 و شاورهم فی الامر فاذا عنت فتوکل علی الله امرینه امثالاً در سز نیلور
 مقوقسک قصه سنی عقلک حصانت و دیننده متانتی و بیغیریزل
 رسالتنه مقرو معترف اولدوغنی کندوسی بورمضان آینده معنای
 اولان خلوتنده در آندن بش کون باقی قالمشدر عید شریفده خلوتدت
 چقاد تحت دولت و سریر سلطنه جلوس ایدر اول وقت طر فرزدن اگا الحی
 کونده روروز آندن نه صادر و نه کونه رد جواب واقع اولور کور و روز بزم ایل

صلح ایدر باجنگ و اقلدی دیر اشدن و ورقه بن عبداللهدن اولدخی
 خبر ویرد سلیمان بن عوفدن اولدخی جدی شتاد بن اوسدن روایت
 ایدوب دیر که جدم بکاخبر و یروب دیدی ای اوغل بوما اینده عمرو بن
 عاص سعید بن زید ایلله مکالمه ایدوب بزد کلر ایدوک اول وقت دستوی
 طرفدن برآمد کلوب خندق کنا رنده دوروب یا نلرینه کلیه اذین طلب
 ایلدی رخصت ویرلد و کده خندق فی طولایوب عسکره واصل و عمرو
 بن عاص مجلسنه داخل اولدی سلام و یروب دیدی ای عرب جماعتی
 پادشاهک و طعمهدی سزه سلام ایدوب دیر که بن مصالحه و محاربه خصوصنده
 پادشاهک امری و رضاسی و لحن سرین ایش اسلیله قادر دکلیم امدی پادشاهک
 مقوقس مقناری اولان خلوتخانه سننده اولدوغنی مملوکدر در اقله خرقه
 بش کون قالمشدر بش کونندن صکره خلوتدن چقوب تحت دولت و سریر
 سلطنده اولورد دولتنه لایق و مختار اولنی تدبیر ایدر عمرو دیدی بزیوبنی
 قبول ایدوک اگر مقوقس اولسه و بزانکه صحت و قتی و بیغیریزل رسالتنه
 مقرو معترف اولدوغنی بلیسک کوز یوموب آجنجیه دن سزه مهل و ادم
 ویرمز ایدوک الحی بوکلای ایشدوب کلدوکی یردن کندی ابن اسحاق
 الاموی دیر دستویسک الحی کوندر مدن قصدی مسلمانلرین قلبی طیب اولور
 کندوبه مطمن اولسون ایچون ایدی و اقلدی دیر اصحاب رسول
 الحی نیک کله سبیلله مطمن اولوب غازوقه اولدوقده مؤذنلر حاجا ازان
 او قیوب عمرو قیام ایدوب اول هاو قلر اوزرینه اولتوروب خوب ادا می مرغوب
 صد ایلله خطبه اغاز ایلدی اوصداندن دیر لرنم و دلدر درم اولوب قلبلر
 قورقوب کوزلدن یا شلر جاری اولدی بهنندن احتراز و جنتنه مشتاق ایدوب

غزایه ترخیب و جهاده تحریص ایدردی خطبه سندن فارغ اولد قدده
 ایرلو کچوب خلق ایله نماز قلدی صحابه کرامت عجبید و غلاماری دخی دشمن
 کند ولرین نمازده ایکن عزات اتمک خوخندن یوللری کوزدوب اطرافه
 وجواننه منتظر اولوب دور دیلر صابرین اوس دیر اهل مصر دن آنلو و پیاده
 بر فرد بزه ظاهر و بر احد نمایان اولیوب عمر و نهاده شروع ایدوب بزر درخی
 اکسه سندن صفرد و وزوب مقابله مزده آنک شندن صفتیق و دشمن
 اولمادیقندن بی بال تحریه بند نماز اولدوق عمر و قرآن اوتوب بر رکوع ایدوب
 سجده یه وارد یغزده اول وقت یو کلو طوار لر اکسه لرندن وافر عکر
 کورنوب وادی دیر انلر اول پوسوده اولان کسه لر ایدیکه رسطولیس انلری
 واء جبلک لیکن ایند مشدی انلر یوقنانک عسکری مقداری دودت بنک آنلو
 ایدی صابرین اوس دیر قوللر یز انلره نظر اید و کده انلر زخمی اشتراسنه کندن
 یولداش لر مزده زخمیه ایله کلور ظن ایدوب سوند کلرندن بلند اواز ایله تلبل
 و تکیه ایدیلر یوقنا ایله یولداش لری کلدی دیدیلر صابرین اوس در دوشمندن
 بر فرد و اعداء دیندن بر احد تکلم اتمیوب ساکن و صامت کلوب تاکه انلر یقینلر
 شمشیر ابداره آل وروب مسلمانلر نمازده رب تعالی حضور نده سجدده
 ایکن اوز لر برینه حمله ایدوب ایچلرینه قیلچلر قوبدیلر تیغ و نیزه صحابه کرامت
 وجود نماز یقینلرین ریزه ریزه ایدوب مسلمانلر بوجالنده ایکن ینده انلردن بر فرد
 باشلرین سجدده دن قالد ریموب قضایه رضادیدیلر عباد بن عینه نقل ایدوب
 دیر که مسلمانلرین صفای خیرنده و اول صفک فربنده یمن و حمله و عامله
 قبیله سی بولنوب ایچلر نده وادی قرا و وادی نخله و اهل طایقندن بر قوم موجود
 ایدیلر بولردن از کسمه نجاف بولوب قصری شرین مذاق شهید شهادت اولوب

جوارحه ایردیلر عباد بن عینه دیر شام وقعه لر نک و اجنادین و یرموله
 بولند مجری الحصره بزدن قتل اولنان مقدار برو قعه قتل اولندی عباد دیر
 خدا حق چون بزدن بر فرد نمازدن دوندی و یوزینی دینسندن چور مدی بومایند
 بزر درخ حضور نده سجدده ده دوشمن دین خذلان قرین اوز در مزده بلیغ یز ادره
 اول وقت یوقنا یولداش لریله ظاهر اولوب قیلچلر بار لدرن نظر ایدوب مسلمانلر
 حال پر ملالک چون کوردی رفیق لری نه چفروب عم داده لرینه چفروب بولند
 سر بلند و عمامه سی اتوب دیدی ای گروه مؤمنین وای طوایف موحدین بیلک رجعت
 قبول کجا حبیب خودیلر شهید ادوا حی قرومنه منتظر بولکون جان فدا ایدم جنک کوند
 سزدن بری دوشمن ایله محاربه دن تکاسل و مقاتله دن تکاهل ایدوب عجز کوسره
 اول کشتی یومر قیمنده حضور عزت طلب اولوب مأخذ اولنور بیلک دوشمن دین
 خذلان قرین اصحاب رسولله عذر و لیکن امتش امدی اطرافلرین چور و بقتالرین
 قیلچلر قوبلر انلردن بر فرد نجاف بولمغه دقت تامر وسی و اهتمام ایدیلر بونی دیوب
 آندن یولداش لریله حمله ایدوب قبطیلری احاطه ایدیلر لعینلر کز و لره اصابت
 ایدن حالای کوروب مسلمانلردن دولوب یوقنا و یولداش لریله مشغول اولدیلر
 ماینده جنک و سیز واقع اولوب یاهد لر بر برینه اولاشوب کشیدل چاغ و شوب
 عمرو بن عاص نمازی اختصار ایدوب فارغ اولد قدده آینه سکر دوج ادره سینه
 سوار اولدی معاذ بن جبل سعد بن زید یزید بن ابی سفیان دخی بنوب سائر
 فرسان محرب اتوب حمله صلبان و کفره دوزخ مکان اوز دینه حمله
 ایدیلر صابرین اوس دیر دوشمن اوز دینه بردن حمله ایدوب یوردن آنلو و پیاده
 انلری چور دوج انلر ایله شهرک مایینه کیرون خدا حق چون انلردن بر فرد بزر
 ایچون لیکن ایرن ملا عیندن بر احد نجاف بولوب کویا انلر بر الا قوشلر ایدی صیادی

دوازده دوشوب سردار لری قاسوس ایله مقامه شیرشیر اولدیله
آنلرین وصوفونلرین آلوب سلاح و بساطلرین اخذ ایدوب و آلاک حرب واروت
ضر برینه مالک اولدوق صابرین اوس دیرار یاب حرب سلاحلرین قبولین
انلردن فارغ اولدوقده مسلمانلر کلوب بربرلرین سولملرین قوتلوی بوعطیه
کبری و موهبه عظمی مقابله سنه الله حد و ثنا ایلر یار عمر و بن عاص ایله
اصحاب کرام یوقنادن طرفه واروب سلام و یروپ پسند و آفرین ایدوب کزدره
و عثم زاده لرینه و یولداشلرینه خیر و دعا و مدح و ثنا ایتدیله بعد قتل و تفقد
و شهداء خونین کفای ایله تفحص ایدوب دودت اولدوز التي آدم جوار حقه و اصل
اولمش بولدیله که التمش اعیان مسلمدن باقی سی اخلاط عریدن ختم الله لهم
بالشهاده و ایدهم بالسعادة و اقدی دیر عمر و بن عاص شهداء جمع ایله امر و دفن
ایچون احضاره تنبیه ایدوب پس خاق معرکه برینه واروب اول سعادت مندیله
جمع ایلوب اوز لرینه نماز قلوب آنلری بیر لرزه مجری الحسی نلک قبله سی شرفیندن
دفن ایلدیله رحمه الله علیهم و رضی الله تعالی عنهم و اقدی دیر رستولیه خبر
و اصل اولدیکی عثم زاده سی قاسوس بلسنجه اولان دودت نلک کشتی ایله
قتل اولوب انلردن بر فرد نجابت بولوب جمده سی طعمه شیرشیر اولدی لعین
بوخردن حزن و غم و اندوه و الم حاصل ایدوب عثم زاده سبب قتل و عسکرینک
هلاک اوزرینه صعب و دشوار اولوب بولم قلبی اوزرینه ورم اولغله هلاک
رتبه سنه واروب ملکک ذوالنی یقین و دولتک دهانی بر فر ایدوب امر
دولت و اعیان ملکین حضور نه دعوت و انلر ایله مشورت ایلوب دیدلرای
ملک دنیا دلتک دوام ثباتی یوق سن بیلورسون دینا زدن اول اولدوزت
بر فرد اوزرینه دائم اولدی بزمرا چون نه شکل دائم اولور ای ملک بو جنگ حالی

و کارزار احوالیدر پادشاهلر هر بار بوز و لور آندن دوز و شنه غلبه ایدوب
قره ایدوب سن ملوک ارضدن منزه اولنلرک اولی دکلشن چون قلبک ملامت کوزد
محزون اولورسون مسموعه در که اسکر رومی داریوش بن لاشین هر مرتبت
کیتباده الفارسی یتیمش کوه بوزوب عسکرین برانکره و بریشان ایلایامک
سن بونلرک مقابله سنه جفوب انلر ایله مقاتله و محاربه ایله نصر قلدن مایوب
اولمه رنیر ابوقیسدر و راهبار و شما سار باکجه سکا و عاجدر و اقدی دیر
رستولیه مسلمانلرک مقابله سنه جفقه میل و محاربه لرینه رغبت ایدوب باکجه
خرینه و جبه خانلرین یوب عسکرینه علوفه و بخشش و سلاح و جوشن
ویروپ نوبه ایله نجاه پادشاهلرینه اولر کوندوب انلردن استعاضه و استعاده
ایلیوب قدوملرینه منتظر اولوب دوردی و اقدی دیر انشد مر محمد بن اسحاق
القریشدن اولدخی خبر و بر عقبه بن صفوان بن عمرو دن اولدخی عبد الرحمن
بن جیردن اولدخی یا کندن روایت ایدوب دیر که مسلمانلرک ایشی دیدوکن
اوزده اولوب امر مقدانلرک اوزرینه تمام و شهداء خونین کفای دفتی کسید
حد ختام اولدوقده عمر و بن عاص امیر المؤمنین حضرت تلرینه مکتوب یازوب بولجه
حیی ایلدیکی بسم الله الرحمن الرحیم مصر جانب سر عسکری عمر و بن عاص
بن وائل التمهیدن امیر المؤمنین عمر ابن خطاب سلام و افرو ابلاغندن صکره
بن حمد ایدوم اول الله کم اندن غیری معبود بحق یوقد و صلوة ایدوم رسولی محمد
المصطفی صلی الله علیه و سلم حضرت تلرینه اما بعد معلوم اولم کم بن یقین معتمده اولان
جنود ظفر موعود ایله ارض مصره واصل و وصولرندن اعداء دینک قلوب قاسینه لرینه
دعب و هراس حاصل اولدی بلیسن نام شهره مقوقس قرنی ارمانوسه ایله پیغمده
بولله بولیه ماجری واقع اولوب قرنی و بلسنجه اولان اثواب جباری اخذ ایدوب آیدن

بن انك بابا سنك عقلنه وديانت زهد و تقوى سنه نظر ايلوب بيفميره
 اولونين اولان حسن نوحى قرنيك سبب خلاصى اولدى زيرا بيفمير اقام
 حيا نك اكا مكنوب يازوب الحى كوندوب اولدى مكنوبنه تعظيم و الحينه
 نكرير ايلوب تحرير اتي قبول و نبوتنى اثبات ايدوب حضور عزتلىنه هديه
 ارسال ايلدى بن بوكا بقوب ديدم بغيردت طرفه مكافاة بن احق و مجازاته
 اولى و ايقم پس قرينى و بلبنجه اخذ اولنان مجموع هزاره اكا كوندردم آندت
 بليسدن كوچوب مصر ك قرينك مجرى الحصى ديكلكه معروف بر محله نزول
 ايدوب بيفميره افتداه اطرافه خندق ايلدون خوف ديلور بر موضعده
 الكنى طابفه سندن برفور ايله بزه زخيره حكيم ياردم انك ايجون صلح ايدوب
 يوقناه زخيره اشتراسنه انلره كوندردم يوقنا عسكريله كيدوب و بن
 سلطان المصهر بنفسى الحى واروب لعين بكا سوي قصدايدوب اخذ و قتل
 مراد ايدوب لكن الله ذوالجلال بكا انلردن نجات و يروب خلاص ايلدى يا اير
 المؤمنين قبطلردن بر جمعه كچه سى بزم ايجون كين ايدوب جمعه كوني اولدوره
 بزه الحى كوندوب اولدم ايله بزي اغفال ايدوب بزدنى الجينك قدومند
 امين و مطمئن اولوب نماز وقتى اولدوره صفار دوزلوب بن محرابه كچوب
 نمازه شروع ايلدم دوشمندن بى خبر ربح حضورنده نمازه ايكى قبطلر بزي
 جوروب ايجزه تزييع و تميز خون ريز قويدلر بزدن دودت يوز او توراى
 كيشى شهيد ايلدى كه التمشى عيان مسلمانن بايتسى اخلاط عربدن ختم الله
 لهم بالشهادة و ايدم بالسعاده دوشماقلىز دودت نك ائلا اولوب سردارلى
 رستولىك مى دادى قاسبوس نام بطريق بى توفيق ايدى لعينلر اوزر بزه
 حمله ايتدوكلرنه بزمانده ايدون جمله مزهركى يقين ايدوب حيا نك ما يوس

اولدوق ناكاه بو قنا ايله بولدا شلى زخيره ايله كلوب انلر نى خيبر دورد
 نك ائلا ايدلر قبطلردن بزه اصابت ايدن غدرى كوروب احوال مسلمينه جون
 نظر ايتدولر اول وقت تكبير ايدوب دوشماقلىزك اوزر بيه حمله ايلدىلر شمن
 بزدن دوتوب انلر ايله مشغول اولدىلر غار دن فارغ اولدو بزه ائله بزه سكر
 دوشماقلىزى احاطه ايدون انلر ايله مصر جاننى كسوب بوللى سردا طرف
 وجوانى بند ايدوب قبطلر بزه انلره نزل سودارلى معا جملة كى قتل ايدوب
 انلردن برفرد نجات بولموب مصره خبر كوتور بى دولتى يا اير المؤمنين
 امدى بزر بر حقيقه دوشوب خلقك كتر نندن موبى تلام ايدردن ياده يوز
 دعا كز جا و امداده عسكر ارسال ايتك نما ايدره روز و اسلام عليك و على
 جميع المسلمين و رحمه الله و بر كاته اندن مكنوب بوكوب مريوب اتى عبد الله
 بن قريط الاردى به تسليم ايدوب سا عيله كمتك اكا امر ايلدى عبد الله مكنوب
 الوب ناقة صر صر باد صبار قنارنه بنوب يور يوب يور و مده سرعت و شتاب
 ايدوب ناكاه مدينه رسول الله و اصل اولدى واقدير عبد الله مدينه
 منور بيه و صولى شوال شريفات عشر او سطنده واقع اولوب عبد الله
 مسجد قوسنده دوه سن جو كروب ايجرويه داخل اولدى اول وقت عمر
 الله تعالى عنه حضرتلى روضه منوره و مرقد مطهره ياننده ايدى عبد
 ديرا امر المؤمنين حضرتلىنه توجه ايدوب يور يور حضور عزتلىنه واروب
 سلام و يروب عمرو بن عاصك مكنوبك اكا اوزاندم اتى الوب مكامعات
 عين ايدوب عبد الله دكلمسن ديدى ديلم نعم يا امير المؤمنين ديدى نه بردت
 كلور سون ديدم مصر دن عمرو بن عاص يانندن ديدى خوش كلرك يا ابن قريط
 آندن مهربى فك ايدوب مكنوب اوقيوب آخرنه كلركه استرايدوب لاهول

ولا قوة الا بالله العلي العظيم دیدی وابتدی بن عمروی حازم الرأی ملیح التذییر
وضابط الامر حسن السیاسة یاوردیدم* لکن اذا جاء القضاء علی البصر اندرت
سرعتیله شام جانبی سرعکری ابو عبیده عامر بن عبد الله مکتوب یازوب
در وند عمو بن عاص ایله عساکر مشرکین بنیده واقع اولان ماجرائ
تحریر ایلیوب انجون لشکر فراون امرایدوب مکتوب ابو عبیده نک قولی سالم
ایله ارسال ایلدی عبد الله بن قوط دیر بن مدینه منوره ده ایکی کون اقامت
واوجای ارماساده دورورداستراحت ایدوب آندن امیر المؤمنین ذهابه
ازین وعودته رخصت طلب ایلدی بکایت المالدن نفقه ویروب بر مکتوب
دخی عمرو بن عاصه یازوب در وند تحریر ایلدی بسم الله الرحمن الرحیم عمر بن
خطاب دن عمرو بن عاصه سلام وافرده ابلر غندن صکره بن حمد ایدم اول
الله که آندن عیسیٰ معبود بحق یوقدر و دخی صلوٰۃ ایدرم پیغمبری محمد المصطفی
صلی الله علیه وسلم حضرت لرینه اما معلوم اوکه مصرده اعداء دین ولعنه
مشرکین ده عساکر مسلمین و غزات موحدینه اصابا ایدن مصیبت خبری
بکا واصل و بو خبر ملالت اثر دن امت محمد حزن و غم حاصل اولوب جمله مز
بو حادثه نک وقوعندن غمناک و شهداء خونین کفن ایچون المناک اولمشوزدر
مقد باری بویله ایمنش الحکم لله الواحد القهار ای عاص اوغلی اوزه دیکلار
وسکا لا بد اولان بودر که دوشمنکه مطمن و حیلله لرندن امین اولیه سن بنی
حسن رأی ملیح التذییر یلورایدم لکن لیفرضی الله امرأ کان مفعولا امدی بشکه
تیز رو و جاپک قدم اولوب نکاسل و قصور دن احتراز ایله وحذر پیراهن
ایله تلیس ایدوب اموریکده تدبیر ایله دوشمنکه امین اوله حال شام جانبی
سرعکری ابو عبیده مکتوب تحریر ایدوب سکا عسکر کوندن مک ایچون آدم

ارسال ایلمشتم قریبا امدی سکا واصل اولور والسلام علیک وعلی جمیع المسلمین ورحمة
الله وبرکاته آندن مکتوبی بوکوب رسول الله خاتم شرف لر بله مهر یلوب
عبد الله بن قوط الازدیه تسلیم ایدوب بیت المالدن آنی نفقه یلوب کتمک ایله
امر ایلیوب عبد الله دیر مکتوبی الوت راحلم اوزرینه نبوت یوریدر یولده سرعت
وشتاب ایدوب اون کوندن صکره مصره واصل اولدر عمرو بن عاص حضورنه
داخل اولوب سلام ویردم مکتوبی اکا تسلیم ایلدی اجوب قرات ایتر وکرده بو خبر
فرحلوب ابو عبیده عکرنک قومنه منتظر اولوب دور دیر وادی دیر
اشتم سهل بن عبدیه دن اولدخی خبر ویرور حسان بن اسد دن اولدخی
موسی بن الرزاق دن روایت ایدوب دیر که مقوقس اوغلی رسطولیس احبار
هریت معتادی عساکر مسلمین و غزات موحدین غارات ایدوب هریت آنلره
راجع اولوب باجمعهم قتل اولوب بو خبر ملالت اثر بینه واصل اولد قد
غمناوب غم ناکسی فاسیوس ایچون اغلوب مسلمانلر دن انتقامنی المیه عهد
ایدوب آیین باطلنده اولان معتقدنه قسم ایدوب آندن اعیان مملکت و جلال
دولتی قصر شملک داخلنده اولان کیناء معلقه بر جمع ایچون حاجلرینه
وقول لرینه امرایدوب انلرخی امرامنا لایکدوب ملاعین خاسرینی کینسای جمع
ایچون نیمه ایروب بس انلرخی کلوی باجمعهم آنده جمع اولوب رسطولیس ایچون
مذبحده بر سریر قورولوب کندوسی ایچلرنده خطیبه دوروب دیدی ای دین نصای
اهلی و ماء معبودیه بمنفسی اوللرک نسلی بیلکرت ملک عظیم و شهریکر بلد قیدم اولوب
بو اقلیم بلاد فراغنه درشدن عاده اولادندن اقالیم سبیه مالک اولانلر دن
اکا مالک اولدی بادشاهلرین زیده سی وینه بو ارض قبط مالک اولدی بابا لریکر
وده ده لریکر دن قبطی و بلیوس وریان بن ولید و ولید بن مصعب آندن طریاوی

وسائر ناکه سلطنت جدم راعیل واصل آندن بابام مقوقسه منتقل اولدی
ملوک ارضدن بر فرد و سلاطین عظامدن بر احدی نوقد که بزه ملک مصر
اوزره حسد انیمیه لرای سرور لر بو عیبار طمع کار بر طایفه در جنگل ندره سزی
قورقار و محاربه لر ندره نکا سلا ایدر کورد لر ایسه ملک شامه طمع ایدوب
قیصر الذین آن الدقلری کبی سزه و ملکزه طمع ایدوب الکزدن الورد لر امدی
کر غیره میان حیمه یند ایدوب اقدام اقدام اوزره قیام و بو عیباری دفعه
سی و اهتمام ایلوب جنک و جدال و حرب قتال ایلکز پادشاهن مقوقس
بولنک محاربه ینده بکا امر ایدوب دیدی بن خلو نخانه دن جهام ناکه بو عیبار
ایستی قوم و ارباب دولت ایلله بنه منجر اولور کوره یم بو خصوصه نه دیر سر
ور ایلکز ندره دیدی ایلای ملک بز پادشاهک بنده سی و بو خاندانک چاکر کشته
یوز جمله مزد دولت فراغینه او عزمینه صرف نقدینه جان ایدوب جنک و جدال
و حرب قتال ایده روز یا بود که مسیح بزه نصرت ویر یا خود جمله مر قتل
اولور و واقعی دیر دستور لیس آنردن بو کلامی استماع ایتدو که کند لر ندر
راضیق کوردوب و شکرانه لک ایدوب دیدی امدی طشه حقرک اوردی
و اطاف و خیام و بارگاهلری قوریکز نوبه ایلله بنجاه پادشاهلردن بزه امداد
کله جنک آنلر کلچینه دن محاربه اوزا دوب بو قومی اکلدی که واقعی دیر قبطیر
پادشاهلری امرینه امتثال ایدوب خیام و بارگاهلرین حقاروب نورده سی
ور صد جانبینه قوردوب دستور لیس اوطافی دخی آیین ملوک اوزره قوردیلوب عسکر
خلق طشه حیقوب محاربه ینده اولدیله ابن اسماعیل الاموی دیر اول کون امداد
طلبیله کیدن الجیلر ایلله آنلره خبر کلدی کی نوبه ایلله بنجاه یننده محاربه واقع اولوب
آنلردن بری پادشاه امداد نه کلدی بو خبر دن دستور لیس غلوب بولایش لینگ

اوزرینه صعب اولوب اسباب سفری اخذ و زینت فراغت اظهار ایلله عسکرینه امر
ایلدی واقعی دیر عسکر مسلمین قبطیره نظر ایدوب کوردیلر که ایضا طشه حیقوب
چاد لرین قوردیلر اسباب سفری اخذ و زینت لرین اظهار ایلوب مسلمانلر قاتله
قصد ایتدیله مسلمانلر بوندن فرصتوب بنقظ و انبناه اوزره اولوب دوشمنلری
مکرندن احتراز ایلدیله واقعی دیر کیجه اولدو قدح عمرو بن عاص با سبائو
ایدوب کیجه نلک اولتدن نصفه دن دولا شوب آنلر نصف آخری خلیل دن
یندین لک سفیان دولا نور ایدی صحابه کرام بو گونه بنقظ و انبناه ایلله عسکر
حراست ایدوب کیجه ایکیه تقسیم ایلوب صباحه دن تلاوت قرآن و ذکر رحمت
ایدور ایدی ابن اسماعیل الاموی دیر امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلک
مکتوب ابو عبیده واصل اولوب مهرین آهوب اوقوب دروننده اولانی ییلوب
مفهوم معلوم اولدو قدح خالد بن ولیدی احصار ایدوب ماجرای اگا خبر ویر
دیدي یا اباسیلان بو خصوصه دن نه دیر و نه رای کوردوب و نه گونه تدبیر
ایدی خالد دیدی امیر المؤمنین حضرتلری عمرو بن عاصه عسکر ایلله امداد ایتلک
سکا امر ایتدی سن اکا امداد ایلله ابو عبیده دیدی یا اباسیلان کوزل دیرن لکن
مصر مسافه ینده اولوب بزم ایلله آنلر یننده او والر و صومصر صحرار وارد
عسکر کونریم بعد مسافه و صومر لغت اول عسکر اوزرینه خوف ایوم کوندر صم
اولمز بن بواشده محیم خالد دیدی یا امیر فخر عسکر کوندر ملک مراکدر ابو عبیده
دیدي دودت نلک آلو دیدی خالد ایتدی مسلمانلر اوزرینه صاقد و غلشی
الله دوا کول سکابرل ایلدی ابو عبیده یا اباسیلان بونه شکل سوز دردیدی
خالد ایتدی ای امیر عسکر دسالنه اگر عازم ایست دودت نلک نفر مقامنه قاسم
اولور دودت کشتی کوندر وار سونلر بو عیبار غرا ده بولنوب دین مبین او غر ندره

بذل مقدور و صرف نقد بنه جان اسونله ابو عبيد ديدى يا ابا سليمان ريدك
 دورت كشتى كيدر خالد ايتدى بن و مقداد بن اسود و عمار بن ياسر و مالك
 اشتر ابو عبيد خالد بن بوكلامى استماع ايتد و كده سوينوب فرخندن يوزنده طراوت
 ظاهر و علام سرور باهر اولوب ديدى يا ابا سليمان رايكله عمل ايله و مناسب
 كوردكلى ايشله و اقدى ديدى اول وقت خالد بن وليد مذكورون كزنده لر
 احصار ايدوب جانب مصره عرمتن انله بلدوروب تدارك اوزده اولك بربوكم
 كيدر روز دبوب انلر خالده بوبابده اجابت و امرينه اطاعت ايدوب السع و الطاع
 لله و رسوله دبوب كتميه حاضر اولوب الات حربلرين اخذ و مالرحه آماده ايلديلر
 اخشام اولد و قده ابو عبيده مسلمانلر ايله مغرب نمازنى قلوب مقداد بن اسود
 و كندى و عمار بن ياسر العبي و مالك اشتر التقي سلاحلنوب و اتلرنيه بنوب
 خالده كلوب چادى قوسنده طور ديلر خالد انلر چادى او كنده طورر كوردكه
 قدوملرينه سوينوب سفر استبانى الوب سلاحلنى كيدى آتته سوار اولوب مذكورون
 كزنده لر ايله ابو عبيده نك خيمه سنده يوردلر ابو عبيده ايله سائر مسلملره و دج
 ايدوب بله لرحه قلاوز الوب جانب مصره عرمت ايلديلر قلاوز انلر شوبلر
 و وادى موسى اوزرينه دلالت ايتدى ابن اسحاق الاموى ديلر خالد ديقلرينه
 بله لرحه بردهين كودمك امر ايدوب انلر خى امره امثالا كودوب بريده
 يوندلر كزنده خالد انلر ايله هجملرينه بنوب اتلرينى ييدك چكلم ارايلدى و ايدى
 مذكورون كزنده لر مصر دبوب يوردوب يورومده سرعت و شتاب ايدوب
 قلاوخوز اوكلنجه بونلر انلر دد باينجه كيدوب تاكه ايله قريپ اولديلر نيل
 قدر اتلو كوروب پس انلر من طرفه سكر دوب كوردلر كه انلر طى و ثقيف و مرداس
 قبيله سندنلر دفاعه بن قيس و بشار بن عوف بيله لرحه در انلر ابرالموئين

رضى الله تعالى عنه حضرتلى مصره عمرو بن عاصم امداد نه كوندلر مشر
 و اقدى ديلر بونلر خالد بن وليد و مقداد بن اسود و عمار بن ياسر و مالك
 اشتر التقي به نظر ايتد و كلرنده سلام و يروپ انلر ايله مرحبا لشديلر راسلر
 دفاعه بن قيس خالد ايله يولد اشلر نيل قدومنه مسرور اولوب بشد اوازله
 تهليل و تكبير ايدوب باجمهم يوردلر و اقدى ديلر اشتمم يوسف بن يحيى
 المصيصي دن اول دى خبر و بر دارم بن عبد بن اولدى نصر بن ثابت التقي
 روايت ايدوب نصر ديكه بن اول جماعت داخلنده ايدمكى انى امير المؤمنين
 عمر رضى الله تعالى عنه حضرتلى دفاعه بن قيس و بشار بن عوف ايله كوندلر
 انلر خالد ايله يولد اشلر نيله ايله عقبه سنده اولاشوب انلر ايله بيله كندوك
 ارض مصره داخل اولوب اكافيت اولدوق بزم ايله مصر كن مابئينك ايك كوتلك
 مسافه قالوب بر كچه كيدر دوك كچه ظلمت ايدى شدت ظلامت كشتى
 رقيقين كودم ايدى بزاوازدن بر كيز لواواز اشيدوب طوروب سكوت
 ايدوب اول اوازي دكله دوك خالد ديدى اى عرب يكتلى و عمن خلقك
 كزنده و منتخب لرلى سزدن ققى سيدر كيد و صدالرين اشيدوب شخصلرين
 كورمدلر بونلر كيشلردن برخبر ايله بزه عودت ايدو نصر بن ثابت ديلر بر امر
 و توانا بكتلردن ايدم اول وقت دوه ملك ارقه سندن پيره سجر اوب و ديلم اى
 امير بن كيدر در ان شاء الله تعالى سزه بر جواب شافى و خبر كافى ايله كلورم آندرت
 بياده جه صداكلان جانبه سكر دوب اوازمى اخفا ايدوب تاكه صدا به قريپ
 اولدم كوردكم انلر دوه لرو بنگلر اوزره حوقلق بر قومدر دوه لره بنوب انلر
 يدك چكر لر پس پره يقى بنوب دقت ايله باقوب انلر آشكاره چقاردم كوردكم
 انلر اوج بنگلر زياده عجب عسكرى در دوه لرتنوب انلر يدك كند و كند و نه

دیدیم خدا حقیقون بریقین خبر المیزین بولدا شلمدن طرفه عودت ایتمام
 نصرین ثابت دیر انلرین جوابلرین استماع ایچین ایزلرینه دوشوب بر فرسخ
 مقداری انلر ایله یوردیم تاکه اشدند دیدلر الله دوشمنلرک زلیل ایلسون
 بزه زحمت ایریشوب مشقت اولاشدی مدینه دن جقد و غز کوندن برو
 راحت بولدوب وجود مزه زحمت ویردوک مصرجه قریب اولدی امدک
 بواراده اینکر راحت ایدلم بنکار فری دکلند وروب انلر مزه بم صله بلم نصرین
 ثابت دیر انلردن کلام جوخالوب خلق جفر شمس یوکسلاوب صدام رفیع اولدقه
 سردار لری دیدی مسیح حقیقون بز کند و مزه زحمت و برمز رسطولیدن خلعت
 و مال طبله در استراحت آتیه مراد اتمش سز آمدی بواراده نزول ایدلر نصرین
 ثابت دیر عسکر و خلق اول بیرده غویر دیکله معروف بر صولک اوزدینه اینوب
 یوشن و بیض پنجر لرد و شوروب انلرینه بم آصوب دوه لرین یالمله صالدیلر
 نصرین ثابت دیر کلاملرندن بلد مکه بونلر عسنان و لحم و جدام قبيله سندن عرب
 منتصره سندن بری کند ولرین اول مکانه قوب خالده دوندن احوال لرین
 اگا خبر و بروب ماجرای تفصیل اوزده حکایه ایلدم خالد بوخبردن فرحندوب
 رب تعالی به حمد و شکر ایدوب صحابه کرامه احوالی خبر ویردوکره دیدلر بابائنا
 بو باده سنی نه دیری و نه رأی کوروسن خالد دیدی امدی سز سلا حکزی کیوب
 انلر یکه بنکر جنک ایچون حاضر و اماده اولوب طودیک بز مقدار توقف ایدوب
 طوره لم لعینلر اخشام طعان یوب یاتنه دن انلر ترک ایدلم اندن اوزد لرینه
 شبنون ایدوب انلردن بر فرد خلاص و نجات بولمغه وقت و اهتمام و اقدام الیم
 ظنم بوکه بونلر مصر پادشاهنک مکتوبیله کلشارد لعین بونلردن امداد طلب
 اتمشدر صحابه کرام دیدلر ای بر مناسب اولانی ایشله وادی دیر خالد عسکرینه

سلاح کیمک امر ایدوب پس انلر سلاحلرین کیوب انلرینه بندیلر دوه لرین
 و بنکارین قوللرینه تسلیم ایدوب آهسته یوردوب صدالرین اخفا ایدرک
 کیدوب تاکه انلرین آشلی کوندی نصرین ثابت دیر صحابه کرام انلر
 آشلی منطقی اولنجیه دن توقف ایدوب طودیلر بیلد لرکه انلر راحت
 ایلوب او بیدیلر اولوقت انلره شدت و سرعت ایله سکر دوب اوزلرینه
 حمله ایتدیلر خالد بن ولید بلند اوازا ایله ندا ایدوب دیدی ای مؤمن قندلر
 بوقومی جویریکز اطراف و جانبندن احاطه ایلوب انلردن بر فرد خلاص اولمیه
 قویکز زیر اخلاص اولدقلری حینده کیدر لر دوشمنکزه خبر ایدر نصرین ثابت
 دیر کوزین بیاضی سوادنی جور دیک کبی مسلمانلر دخی انلری جوروب بلند اوازا
 تهلیل و تکبیر ایدوب ایچلرینه قیلچلر قویدیلر کفار دوزخ قرار خوابدن اول
 وقت بیدار اولدیلر که ایچلرینه تیغ ییز و شمشیر خون دیز کیرش نصرین ثابت
 دیر بواشدن لعینلر حیرت و بو حادته هایله و قوعندن دهشت دوشوب
 شاشد و قلرندن بر بری قتل ایلدیلر رفاعة بن قیس و بشاد بن عوف بولاشد
 بر جماعت ایله انلردن الارغه طودوب فرار ایدلری اخدا ایدوب اللرین
 قفالرینه بندیلر لر ایدی نصرین ثابت دیر انلردن غر و عناد ایدانی رفاعة
 ایله بولدا آشلی قتل ایدوب تسلیم اولانی اسیر ایتدیلر نصرین ثابت دیر اول کچه
 بز صباحه دن قتل اسیره مشغول اولوب انلردن بری نه صغیر و نه کیر قودتلیوب
 کیسی طعه شیر شمشیر و کیسی گرفتار بند و زنجیر اولوب صباح اولدقه مهرک
 بیرینه واروب کفار مرده لرین یکی بکنن زیاده بولوب جوق خلق اسیر
 ایلدوک خالد اسیر لری احضار نه امر ایدوب اول وقت اسیر لری ایپلر ایلد
 بفلو حضور نه کتوردن خالد اول قومل رؤ ساسنه نظر ایدوب دیدی

ای کیشار بکا خبر ویریکزنه ییدن کلور سز عزیمتکنه نریره در دیدلرای
 سرور بزجبله ابن ایهلک عم زاده لرندن عرب منصره دن رقیه وانکا
 سمت اولان قراوقصبات خلقتده نوز بزه انلرک عشر و خراجی کلور
 ایدی مراد ایتد وکزشی ایلده روم طایفه سی اوزرینه حکم ایدردک
 سز روم عسکرین بوزوب بلاد شامی فتح ایدوب روملک دارالسلطنت
 وکوسی محملکتی اولان انطاکیه مالک اولدوغکرده هرقل فرار ایدوب انکله
 بیلده جبله بن ایهیم دخی فرار ایدی پس بزا اول حوالیده قراره قرار ویرمیبوب
 شام طبرغندن کوچوب ارض مدینی طلب ایلدوک بزرزدن خوف و حذر
 اوزره ایدوک هر بار مصر بادشاهی مقوقسه مکتوبی یازوب کندویه کتبه
 و بز آنک عسکرندن اولمیه اذن ورخصت ویره دیو غنا و نیاز ایدردک
 بزه رخصت ویرمیبوب و تحریز قضا مساعد ایتیوب رجافری قبول اتر
 ایدی اندن اوغلی رسطولیس عربی اقلروزی قیمت تحفه لرکوندردک
 بوکوندرد بزه آدمی کلوب بزی حضونده دعوت ایلش بزدخی بو جمعیت
 ایلده ارض مدیندن قلعوب مصر دیو یور یوب بو منزله نزول کرده قضا
 آسمانی و بلا نامهای کبی بزه طوش اولدیکز نصرین ثابت دیر خالد بوکلومی
 انلردن استماع ایتد وکده تبسم ایدوب دیدی من خفرو من قلبیا القاه الله فیه
 قریبا اندن انلره اسلامی عرض ایدوب لیسند ابا اتمکین خالد یونلرین ورمه ایل
 امر ایدوب پس انلرین جمله سی قتل اولنوب انلرین دوه لرین سلاحلریله
 صوفیونلرین جمع ایلدوک اول وقت نظر ایدوب یوکلرند رسطولیسک
 انلره ارسال ایتد وکی خلعتی کوردک خالد انلری آلوب مسلمانلره توزع
 ایدوب سردارلرینک خلعتی رفاعة بن قیس ویردی نصرین ثابت دیر

بزرگ و نیر مسرور و خندان و بفتح ظفر ایلده فرج و شادان کیدوب
 بریرده توقف و ارام ایتیوب تاکه جبل معظه قریب اولدوق عساکر
 مسلمین مقابله سنک قطیلرک خیام و بارکاهی بزم ایچون ظاهر و مسلمانلرک
 الویه و سنجاقلرند علام فتح و ظفر باهر اولدی ابن اسحاق الاموی
 دیر خالد نصرین ثابت دونه و نوب دیدی یا نصر مصر بادشاهنه وار مدین
 خلق عرب سنک نصر تکه کلدی دیو خبر ویر نصر کیدوب قطیلر عسکرینه
 قریب اولدی عسکرک حراستنه مؤکل اولنلر آندن طرفه سکر دوت ایشد
 سؤال و نه ایچون کلدی کین استفسار ایلدیلر جواب ایدوب دیدی بت
 غسان و لحم و جدام قبیله سی جانبدن الجیم بادشاهه بشارت ایلده کلشم
 و اقدی دیر خلق نصرین ثابتی آلوب انکله معایور یوب رسطولیس بارگاهه
 کلدیله حاجبلر انلر قرشولیوب نصرین ثابتی انلردن آلوب بادشاهدن
 دخوله اذین طلب ایتدیلر احضارینه امر اولنوب نصرین ثابت دیر رسطولیس
 حضونده داخل اولدم لعین بارگاهنده تخت دولت و سریر سلطنت اوزره
 جالس ایدی اوکنده دود و غمه حاجبلر بکا چفروب دیدیلر باعری بادشاه
 تعظیم ایچون بیر اوب نصرین ثابت دیر بن انلره و جوابلرینه التقات ایتیوب
 سجده اتما مکه عزم و جزم ایدم لکن قلبلری بدن نفرت ایتدن خوف ایدوب
 انما الاعمال بالنیات و لکل امری ما نوا حدیث شریفنه بناء سرزاده زمین
 تعظیم اولدم رفع سر ایتد وکده وزیر بکا جواب دیدی یا ایا العرب یولر انلر
 بادشاه امدادنه ایرشدیلرمی دیدم نعم خبردار اولکی انلر جبل معظم اکنده در
 نصرین ثابت دیر وزیر بوکلومی استماع ایتد وکده حاجبلره و قوللره امر ایلدی ک
 انلرک قرشوسنه جلال ایچلرینه قاریشوب معاکله لر پس انلر امر اولنلر فی اوزره

آنکه نبوت ید کلر چکدیلر آلائی کوسر و ب انجوا یله دو قمنش آت ییجه
 لرندن حریر ایلله منسوج آت زده لرندن التون ایلله محلا کلردن مریع ختلو
 والتون بساطلو آنلردن و سائر بوکا داز شیلردن زینت فراغت اظهاریلر
 نصر بن ثابت دیر آنلر ایلله بیلله مصر عسکرینک سرداری ارسلا و لیس قبطی
 دخی بندی وادی دیر ر سطولیس نصر بن ثابت خلت کید و دروب مصر
 عسکری کلنر غسان و لخم و جدام قبیله سندن عرب متصرفه دن دردیو
 ظن و یوز عیله قرشو کدیله وادی دیر اشتد عمر و بن حساندن اول دخ
 خبر ویرد رفاعه ابن اوسدن اولدخی موسی بن عوندن اول دخی جدی نعیم
 بن مره دن روایت ایدوب نعیم دیرکه بن امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه
 حضرت لریک عمر و بن عاص مصرده ایکن معا و نته تعیین ایدوکی عسکر
 داخلده ایدم عمر و بنی سور ایدی زیرا بابام مره عاص بن وائل السهینی
 شریکی ایدی آنک مالیه تجارت ایدوب انجون بصری بازارینه سفرا یدر
 ایدی خالده مصر عسکرین کلور کورد کده بونلر استقباله کلر کلرین یلدی
 بکا دیدی ای مره او غلبه بن سنی عمر و بن عاصه کوند ر مک دیرم سکا سپاه
 و ایدیم دیدم یا ابا سلیمان سپاه شک ندر دیدی یا نعیم دشمن بزی
 عرب متصرفه دن ظن ایدوب استقباله کلدیله عساکر مسلمان
 بوکا نظر ایدوکی قبلری یوز لمسون بن دیرم آنکدن اینوب آتی بولدا شلر کم
 و یروب بو طاشلرین آکشه سنده کین ایدرین کیچه قراکوشی اولد قده مسلمان
 جانبنه او غودلنوب بر فرد سرتی ظاهر و بر احدی احواله واقف اتمه سزین
 خفیة عمروه واروب احوالز کاخبر و یروب اوزدینه عازم اولد یغیر
 بیلدوده سن یا نعیم بنیدن اگا سلام ایدوب دیککی کندوسی و سائر مسلمان

بلند اواز ایدم

بلند اواز ایلله تلیل و تکبیر اتسونلر زیرا تکبیر دوشمنلر مزین قلمنده خوفی
 آرتورر وجودلرینه لرده و دست و بالرینه رعشه برافوره نعیم بن مره دیر
 خالده امری اوزده عمل ایدوب آمدن ایندم آتی غلام دارمه و یروب طلاع
 جانبنه اقدام ایدوب واروب بر طاش آکشه سنده کیزلندم وادی دیر خالد
 بن ولید عرب متصرف ایلله بولدی فی خلعتلری آدی آنلری بولدا شلرینه تقسیم
 ایدوب رفاعه بن قیس و بشار بن عوفه بلنیه لر و قبطلر آنلردن مطمان
 اوله لر دیو غسان سید لریک خلعتلرین کیکی امر ایدی آنلر دخی خلعتلری
 کیوب زینتلرین اظهار و شوکت و داراقلرین اشتهار ایدوب خلق عرب متصرف
 اخذ ایدوکی سلاحلر ایلله بر برینه یاردم ایلوب خالد بن ولید و مقداد بن
 اسود و عمار بن یاسر و مالک اشتر النخعی بلنیه لر دیو قیافه لرین تبدیل
 و جامه لرین تغیر ایدوب صلیبو بیراقلر باشلری اوزدینه دفع و علم و خجاء
 شقه لرین اچدیله وادی دیر استقباله کلنر زرین سپر لوید کلر و فاخر
 زینتلر ایلله قرشودن ظاهر اولد و قده رفاعه بن قیس و بشار بن عوف آنلره
 بقوب بولدا شلرینه دیدیلر که آنلر یکر دن اینکر بولغنده سرفرو و شریک
 زبانتق ایدوب حضرت عیسی و والده سی مریم عذرا یله قسم ایلکر بزدن بری
 یا کلکسون شامدی که رسول الله ذکر ایدو خلق بزی بیلله هتکر که نصب عین ایدوب
 امور یکرده الله توکل ایدیکر وادی دیر خلق رفاعه بن قیس و بشار بن عوف
 امر ایدوکی اوزده عمل ایدوب آنلرندن اندیلر غلاطوس ایلله سائر نوادش
 و شرین زبانتق ایلوب حضرت ایلله دعا ایتدیله وادی دیر اشتد نصر بن عبد
 الله دن اولدخی خبر ویرد عامر بن عبادن نصر بن عبد الله دیر عامر بکا دیدی
 یا عم الله ذوالجلال بر امری مراد ایدو که آنک سبابله خلق و لوازمی متهیا ایدر

زیرا نزد یادمصرک اوایلند در فرقتش دینلور بر مناصرت او ز دینه چقد
حوالسنه نزول ایتد و کزده اهلایسی یوقه رودن بزه بقوب سز کسکه دیکه
جواب و یروب و بدکم بز روم بادشاهی هر قلک عسکر یوز بادشاهلر سطلیر
دیلو کلشوز عامر در راهلر بوکلامی بز دن ایشدوب قد و نزه فرحلوب بره دعا
ایتدیلر انلرین رئیس و سرداری و کینساده مصیبت کزادی شام عالم لردن
وراهلر نندن بر بیر کهنه سال ایدیکی لقمه ده ساکن اولور ایدی دین مسیحاده
خلقک اعلی و نصاری قنده جمله نک افضل و اکرمی ایدی لعین آل غسانه بغایت
خوب و بیکرک بیلور ایدی زیرا لقمه روم بادشاهی هر قل جبله بن اهرک اوغلی
هایه و یروب اولدخی بونی دسایله لقمه نک عشر و خراجی جبا یلته تعیین ایدوب
اسمی بولص بن لوقا ایدی مسلمانلر بعلیک وجوسیه و حمصی فتح ایلوب قبضه
تصرفه الدقه بوراهب مالیه طابلسه قرار ایدوب یکبه بنوب مصره
واردی قدومی خبری مقوقسک مسیحی اولدقه حضوره کنوروب حالند
سئوال ایدوب اولدخی ماجرای خبر و یروب مقوقس اکا خلعت کیدوب آنی
قصر شعلک وسطنده اولان کینساء معلقه نک امودینه جیم قلری لعین بابیلر
مصاحب و مقربلرندن اولدی وادی یر مارالذکر بابیوس نصاری خندند
مسیحاده عالم بیوک بترک ایدی کنده وسی عظماء خلعه مسیحیه و کبراء ملت عیسوی
اولوب دیر فرشته ساکن اولور ایدی بر مرهم اولینجه مصره وادری اصحاب
کرلم مصر اوکنده ضرب او تاد خیام ایدوب رستولیس بابایسی مقوقسی حبله ایل
زهر یوب لعین بابوسک راینه محتاج اولد و غیچون اکا آدم کو نرورب کینساده
ایند و یروب وزیر ایدوب بولص بن لوقا آنک یرینه کینسایم قوبدی عامرین هبار
دیر کینسا اوز دینه نزول زده لعین بزه و ذی قیمت و قیافه نظر ایدوب خالدین

ولیدی بک بیلور ایدی کوردکده ناندی زیرا آنی شام سمنده چوق برده کوردی
با خصوص مسلمانلر دفعه اولی ده حمص اها السبله صلح ایتد و کن حص حاکی اوجیه
الحی کوند مشندی عامر در لاهین یوزلر بزه بقوب قیافه تعید ایدوب لباسه نظر
ایتد و کده دیدی مسیح حقیچون سز آل غساندن دکلر حجاز عربلرندن سز
ایلکزدن بود دفعه دن غیری جفا مش سز آل غسانک قیافسنه پنجه بکزد سز
انلر ملوک شام و شرکاء روم اولوب روم قیافسبله قیافه لنوب النون شریطلو
دیبا و اطلس جامه لر کبرلر مرصع رختلر اولر بنوب زربن سپرلر و انجولر دکلر
جکلر باشلری اوزرنده النون کش صلیلر رف ایدر لر بی شبهه سز مسلمانلر
سز رستولیس مکر ایچون کلدیکر روم بادشاهنه اشلد و کزی اکا دخی اشملک
دیر سز تحقیق بن ارایکنده شامی فتح ایدوب بادشاهلر قتل و بطریقاری
هلاک ایدم کوردم یارین احوالکزی بادشاهه یازوب سزی اخذ ایتدوده یم
عامر دیر دیدیم ای سرور دید و کلذت بزم خبرمز و اکا هر چوقد بوسنکچون
خیال کوردنور ای پدر بلزم سنکه مسلمانلر بزم ایچون برشی قوبدی نفتمز قیوب
مالمز غنیمت ایدوب سزی عزتدن صکره ذلت غنیدن صکره فقره بر اقدیلر
رستولیس شاهه یازوب عسکرندن اولق و قولوغنده بولق نیاز ایلد
نیازمه مساعده ایدوب رجا مز دکا هنده مقبول اولدی ایسه بزه خلعت فاخر
کوند و رب خاطر مز تطیب ایدوب حضورنه دعوت ایلدی عامر دین لعین بوکلام
استماع ایتد و کده کولوب دیدی یابدوی آل غسانک اکثری لغت روحی بیلور
روم لسانبله تکلم ایدر دیدم یوق بلر لر راهب دیدی دینم حقیچون سز انلر
دکل سز آمدی بلدم اصحاب محمد دن سز اکا دیدم و بل سکا یازاهب بزم اصحاب
محمد دن اولق کوندوز کور غیه جسارت و سز لره اظهاره جرات ایتد

کوند وز کین ایدوب کیچه کلور دك لکن سن مسیحه استمقارایت زیر آنک
 امتنی اصحاب محمد دن قلده عامر دیر آندن بزنی کینسا وجودك اول وقت یرد
 اولان راهبر اکا دیدیار یا بولص بولور دید و کندن دکلر بولور مسلمانان الیه
 بویله شاه راهدن کلر و طبر اعززه کوندوز خوله جرات اتمز بولور دیک
 دیم حقیقون بن بولاری جمله دن زیاده بیلور دیم بولور اصحاب محمد دندر
 آنلردن آل چکوب فراغت ایدیکز آنلره طعام و سائرشی جقاد مکر یارین باشلاه
 آدم کوندور کیتی اعلام ایدرم تاکه آنلردن و مکرلرندن حندا وزره اوله
 عامر بن هبار دیر راهبر بولور صلح کلامک ایشدو کیم بر برینه دیدلر کم بولعین
 آنلری مسلمانلردن اولدو کلرین محقق بیلور ایسه بزم ایچون لادنمدا آنلر ایله
 صلح اتمک بویله اولدقه آنلر غایله سندن امین اولوروز کینسازد
 کیموز عامر دیر راهبر بولور صدن کز لوجه بونک اوزرینه ذهاب اولدیلر لکن
 آنلر کباد نلر بریکم عقل و کمال صاحب ایدی دیدی سز بونک اشرسکر
 ایسه طرفندن قفسی منصور اولور بلیوز عکر مزمی بو عر بلرمی بادشاه
 منصور اولور ایسه بولعین دن خوف ایدر وز که بزنی بو عر بلر ایله صلح
 بادشاهه بلدوده بزنی قتل ایده باخصوص بولعین صکر دن کینسازره کلور
 اوزرره حکم ایدوب مذهبنی مذهبنه مغایر اول لسطوری بر یعقوب
 اولوب لعین هر کون بزنی تکفیر ایدر امدی بو قومک صلحی و آنلرک امانده
 اولمه دیرسکر ایسه بونی اخذ ایدوب آنلره تسلیم ایدیکز اندک سکیچمه امان
 آلک سز بونی ایدر جاک اولور سکر ایسه آنلر سنه امان ویرد عامر دیر راهبر
 بولدا اشریلک کلامن قبول ایدوب بردن بولور اوزرینه یور بوب آتی اخذ
 ایدیلر کینسانک باروسی اوزرینه کلور بو قردن مسلمانلره بقوب دیدلر

ای عرب جماعتی دینکر معتقد حقیقون طوغری سولکر سولکر محمد اصحابیندن
 میسر زیر سزنی بیان بولعین طوئوب آتی سزه تسلیم ایدوب سز دن عهد و
 الموق دیلوروز زیر بزم قوم که جنکی بلیوز محاربه ایدوب دخی خلق اولنانشو
 عامر دیر راهبر بولور کلامی دید و کوره مالک اشر التخیف اکا جواب ویروب دید
 ای کشیلر مردیکز بزم ایله صلح ایسه بزم سکره صلح ایدر وز اشرنی سز دن صقیلو
 بزم کینر راضی و دروغه مرکب اولیوز زیر اکذب عند العرب اقیح قبا یحدرت
 اولوب باخصوص اسلام بزنی آنک استعمالدن منع ایشدو زیر اصحاب
 محمد دن بزم دینته نصرت ایچون کلشوز عامر دیر راهبر مالک اشر التخیف
 بولور استماع ایدو کوره اشاعی انوب کینسانک قوسنی ایدیلر بولورین لوقا
 اصحاب رسوله تسلیم ایدیلر عامر دیر راهبر بولور بزم تسلیم ایدو کوره خالد اکا
 دولوب دیدی ای تکری دوشمنی سن بزم برایش مراد ایلدک الله ذوالجلال
 آنک غیرینی مراد ایلدی آندن اکا اسلام عرض ایدوب لعین ابا ایلیوب دیدی
 سزین الکزدن دنیا جنتی اولان شامی ترک ایدوب واقاری و قنقار دت
 مفارقت ایدوب کیمیه بنوب سز دن خلاص اولم ایچون زیاده اوزاق
 برلری طلب ایدلر لکن فائده ویرمدی عاقبت مسیح بنی الکزه دوشوروب
 کوفتار دام بلا ایلدی اولنخی سز دن ایدو کونه شک انم دینکره منکره
 عامر دیر خالد بن ولید لعینک بو کونه عنادین کوردوب کفره اصرارین مشاهده
 ایدو کوره انصافه کلیمه جکین بیلور در حال بوینن اوردی عامر دیر کینسا خلق
 کوردو کوره باجمعیم جقوب بزم طعام ایلر بزمه علف و صمان کوردوب دعا و ثنا
 ایدلر بزانلرک بمانده کیچه دك اقامت ایلدو راهبرک دینی که آنلره
 بولص بن لوقا آنک اخذ ایله اشارت ایشدی خالده دیدی ای سرور سزین جماعت

و مسانت اولدیفین فراسنه بلده اصحاب محمد دن سن کیمسن خالد دیدی بن
 خالد بن ولید الخزومییم راهب دیدی دینر حقیقون سن شامی فتح ایدوب ملوک
 و بطارقه قتل ایدن سن سک و اصحاب محمد و بوخو حات جلیله صاحبی اولاد
 سعادت مند عالی نجیبک صفی باند در آندن کینسانسه کیروب آزاچوق
 اکلوب کلدی بلسنجه بر کتاب و ارایدی آنی آجری اول کتابک و در قری
 ارا سنده حضرت عمر صفی یازلش و خالد بن ولیدک صورتی سیغی ایله نفق و نش
 راهب دونوب خالده دیدی ای سرور بن سنله خبر لر بن هر باد ایشدوب
 احوالک و واقف و مطلعوز سن شجاعت و نجات اهلی اولوب روم باد شاهلری
 و عجم و حرامنه و اترک شاهلری سندن خایف و مرعوب ایکن عمر بنی سحر
 لکن عزل ایدوب آخری نصب اتمک ندن خالد دیدی یاراهب عمر حضرتلری
 جمله مقدسی و پیغمبر خلیفه سید برن امر ایدرایت قبول ایده روز سحر
 اتمیوز زیرا خدا و متعال جیبی محمد انزال ایتدوکی قرآن معجز بیانده اولوال
 اطاعت ایله بره امر ایدوب پیور در کرکه یا ایها الذین امنوا اطعوا الله و اطعوا
 الرسول و اولی الامر منکم پس کا اطاعت اوزرینه نص قاطع ایله فرض اولوب
 لاجرم آنک امرینه اطاعت و فرماننه اجابت ایده روز زیرا اول عدل ایله حکم
 معروف ایله امر منکر دن ی ایدر یاراهب عمر حضرتلری بویله برآمدیم ایتام
 دولت و هنگام خلافتده چوق شهر لر فتح و مالک جمع اولوب بیر یوزینک
 باد شاهلری ذلیل و زبون اولوب بونکله بیده زهدی آلدن قویوب تقوی
 سندن ایرلیوب دنیا آخرت اوزرینه اختیار ایتدی طبراق اوزرنده اوتور
 بما الوجامه لریکوب سوا قلده پیاده یوردایدی تواضع آنک لباسی تقوی آنک
 اساسی ذکر الله شهادی رعیت عدل سادی ایتمامه شفقت و ارامه فی

و ملایعت ایدوب فقر و مساکن ایله اوتوروب ابتداء سبيله یاردم و عطا
 ایداییدی آندن خالد اکا دیدی یاراهب بو کینسانک صلیب لردن و سرن
 زنار بکزدن دیلرم عامر دیر راهب خالده مذبحک صلیبی چقاردیکی اول
 صلیب کشدن ایدی آندن ما عدا چوق صلیب و زنار لر و یروب خالد
 انلری رفاعه بن قیس و بشار بن عوفه تسلیم ایدوب دیدی بو فی بولد شکره
 باشلری اوزرینه دفع ایچون داخید بکر و قتل ایتدوکن کس لر بن قباخه سنه
 انلری قویکن آندن خالد وادی قرأ خلقندن اون آنلو ر سطولیه خبر کتور مسول
 دیو کینسایه مؤکل قیوب رفاعه نک یولدا شلری دخی عرب متصره نک علم لر بن
 قالدوب خالد او کلر بنجه یورودیلر تاکه اوردویه قریب اولدیلر اول و قر
 ر سطولیس عکرنیک سوادای ارسلان و پس قبطی انلرک اوزرینه دوغرولوب
 حاجبلر قولر بد کلر کلوب خالد ایله یولدا شلری اوزرینه جصد قده انلر خلقند
 کیوب میانلری زنار لر ایله بغلیوب راهب انلره ویردیکی کش صلیب باشلری
 اوزره دفع ایدوب باقی صلیب لر عرب الرنده علملری آچوب بو ترتیب ایله بود
 دیلر ارسلان و پس ایله حاجبلرک کلدو کلرینه نظر ایتدوکره پیاده اولوب
 انلره سلام و یروب دلنوازلق و شیرین زبانلق لر ایدوب انلر ایچون دخوله ایتد
 اولند قده رفاعه بن قیس و بشار بن عوف پادشاه مجله کیروب اکا دعا و نا
 ایلر خالد بن ولید و مقداد بن اسود و عمار بن یاسر و مالک اشتر النخعی ایچرو کیرمیو
 سائر عربلر ایله بارگاه او کزده طور دیلر ر سطولیس رفاعه بن قیس و بشار
 عوفه خطاب ایدوب دیدی ای عرب طایفه سی بزم سزه اولان مجتمعی
 و بزم سزه قریب طلبا نامری بیلور سز بره ایله آل برلکی ایتک ایچون قندو مکن
 دیلرم زیرا سز شجاعت و شدت صاحبی سز بو محمد بکر قتالنه سز دین

معاونت طلب ایده دروز دروز دوشمنز ایله دکشوب انلری بلاد مزدت
منع و اوزرزدن دفع ایدر سکر ایسه لغتزی و ملگری تقسیم ایدر دوز رفاهه
دیدي سکا مزده ای ملک یارین میدان کارزاده یرارلق و بهادرلق و حرب
و قتال نه شکل اولور کورسن رسطولیس دفاعه نلک کلامندن مظلوم
انلره خلعت کیدوب بسند و آفرین ایدوب انلردخی دعا ایدوک یانندن
بمقدیلر و اقدی دیر اشدن جری این صاعدن اولدخی خبر و یرر نول
بن غامدن اولدخی روایت ایدر سهل بن مسروق دن سهل بن مسروق
نقل ایدوب دیرکه امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه حضرت نلک دفعه
بن قیس و بشاد بن عوف ایله ارسال ایلدی کی عسکر ایلا عقبه سی فربنده
خالد ایله رفیق ایله اولاشوب ایشلری ذکر ایدوک اوزره اولوب رطولیس
عسکرینه کلدو کلرند عمر و بن عاص ایله مسلمانلر انلره نظر ایدوب قیافه
تمیز لوب ایچلرنده اولی فراستده بیلوب حقیقت حاله کمبله واقف
اولدیلر معاز بن جبل عمر و بن عاصه دیدی ای امیر خدا حقوب
بونلر عرب متصرف دن دکلر نفسم بون ابا ایدر عمر و دیدی یا ابا محمد
سن اللهک لوزیله نظر ایتدوک لکن برانلری فراد فرمیز لوب ایچلرنده
نخله و وادی قرا و اهل طایف قیافه سیله ادملر کوردم شرحیل بن
حنم دیدی بن سزم خبر و یرم بوندن عجب رک خالد بن ولید طرابلسه
داخل اولدی فی اوزرنده اولان جامه و عمامه ایله بونلر ایچنده کوردم
یدید بن ابی سفیان دیدی والله بن مالک اشتر الخفی کوردم ایتر اوزرنده
قامتک طولندن و اوزنک نلک اوزون اولدیندن آنی بلدم عمر و دیدی
ان شاء الله تعالی بوسر خفی سیچون بیان و بوامر مبرم قریبا عیان اولور

کیجه اولد قلا نعیم بن مره مسلمان عسکرینه کلوب اول کیجه جبل معظم طرفه
اولان بولک حفظ و حراستنه سعید بن زید تعیین اولمشدی سعید
نعیم بن مره نلک قرالتین کوردکده اکا طوغروب دیدی کیمسن سنی
و درزدن اول کیم ایدو کین خبر و یر نعیم جواب و یروب دیدی عجله
یا امیر بن نعیم بن مره اندن سعید بن زیده سلام و یروب سعید نعیمی
بلد و کده اکا دیدی یا نعیم نه یردن کلور سون نعیم آنی احواله واقف
و خبر بن جمله سنه مطلع ایلدی نعیم دیرکه سعید بن زید بنی آلدی عمرو
بن عاصه کلدی حضورنه واروب اکا سلام و یروب سلامی آلدی و بون
کشیدر دیدی دیدم یا امیر بن نعیم بن مره یم خوش کلدک یا نعیم
نه یردن کلور سون دیدی نعیم دیر بندخی احوالمری یا جمله اکا خبر
و یروب ماجرای تفصیل اوزره نقل ایلدم عمر و بوخبردن فرحلوب اول
ساعت کبار صحابه به آدم کوندوب ماجرای انلره بلدورب دیدی امد
حاضر و آماده اولکز سلا حکری کیوب انلر یکرزی اوکله کوروب حاضر
بولکز کفار عسکرنده تکبر صدا سن اشدو کلزده انلر یکرزه سوار اولوب
دوشمنک اوزرینه حمله ایدیکز و اقدی دیر خلق عمر و بن عاصه امر ایدو
اوزره عمل و نبیه اوزره حرکت ایدوب سلا حلوب انلرین اوکله رینه
کوروب حمله ایچون جمله حاضر و آماده اولدیلر ابن اسحاق الاموی
دیر کیجه قرا کولق اولد قده مقوقس اوغلی رسطولیس امری و وزرای
جمع و رؤساء عسکری حضار ایدوب انلره دیدی رعینه اوزرینه کوکسم
طارقی یا غزده نزع زیاده بهایم بمقدی عرب خوف ناحیه سی خلعتنه
و سائر قرا و قصبات اهل سنه امان و یروب اتلولری برجا نیدن رفیق ایله

صعيد اوروب بجا ايله نوبه مابينه و محاربه و شوب انلردن بر فرد امدافه
 كمدى. بزايسه محاربه تا بكي تاخير ايله ليم. مناسب اولان راي ياري
 صباح جنگي قورالم. ديدلر اى ملك بوراى صايب و فكر تاثير و وجه اولان
 دخی بودر. رستوليس ديدى امدى چقكر الات حرب و ادوائى ضرب
 عسكر بکزه داعيد بکر و اقدى در حاجيد و بکر و دوسا عسكر رستوليس
 يانندن چقديد. لکن رستوليس كند و دن صكره سراننده واقع اولان
 ماجرادن جبری يون ايدى. ابن اسحاق الاموى دير الله ذوالجلال مؤمن
 اولان عبادت حسن تدبير ندر که مقوقس لابن قنداشى و ارايدى که
 اسمى ارجانوس ايدى ايكسى بر برينه محبت و کمال مرتبه مودت ايدوب تخت
 شاهى و سرسلطنت پاشا هیده معاجلوس ايدلر ايدى عسکرايله بيننده
 بر بردن ايرلر و قطعاً مفارقت اتملر ايدى مقوقس آنک رايينه مغاير
 و تدبير نيک خلافت دارايش اشمردى. مقوقس خلوتنه کيرنده ارجانوس
 منيف و عزير تير کيدر قنداشى خلوتندن چقنيه دن آنده اقامت ايدلر
 بود فعه اولدقده قنداشنى خبرينه اکلنوب عادت جاريه سي اوزره
 خروجنك و قى کلوب جقد و غنى کورمدى منيف ايله عزير دن کلوب
 برادرزاده سي رستوليس حضورنه داخل اولوب الخ تحت دولت و سرسلطنت
 اوزره جالس بولوب اکاديدى پادشاه بنجه اولدى رستوليس ديدى خلوتنه
 طالعنده ضعف و يلدزنده نخوست کورد کچون طشره چقيوب امور دولتي
 بگا سياريش ايدى ناکه رايى کوده يابودر که عرب ايله جنگ ايدر باصلح
 ارجانوس رستوليسدن بولکلامى استماع ايندو که احواله و عزيله واقف
 و فراستنه مطلع اولوب قنداشى رستوليس قتل ايدو کين بلدى و بوسرى

بر فرد اظهار و دروننده اولانى آشکاره انميوب سکوت ايدى و اقدى دير
 ارجانوس قنداسى مقوقس کي پيغمبرك نبوتنه و رسالته معترف اوللردن
 ايدى آنک دعوى رد و ثبوت پادشاهلر اصحابي کوننده ذيل و طغرل
 مضحل اولوب انلر اقضاء بلاده واصل و خزائن و اموالنه نائل اولمقلرين
 ييلور ايدى. بس ارجانوس ايشى حالى اوزره قيوب دروننده اولنى بر فرد ظاهر
 ايدى برادرزاده سي رستوليس عسکرايله اصحاب کرام قتالنه جقد و فده
 کند و سي کچه ايجره رستوليس قصر شمع محافظه سنه تعيين ايدو کي
 آدميره و اروب انلره ديدى اى سرور لر قنداشم مقوقس سزه شفقت ايدوب
 خير بکر ديلردى انکچون او غلى انى قتل ايدى. امدى بلکز شام پادشاه
 هر قل پادشاهلردن زياده غنى ايدى آنک خزائن و اموال و سلاحى و عسکرى
 پادشاهلردن دخی جوق ايدى مالک اولدو غنى قلاع و حصونه آندن غنى
 برباد شاه مالک دکل ايدى بو عر بلر آنک مملکتنه اياقلرين بصوب عسکريت
 بودوب بطريقلرين قتل ايدوب شهر لرينه داخل اولوب ماللرين و خزينه لرین
 غنيمت ايلديلر اول جينده مالى و عسکرى و سلاح و قلعه لرى اکا فائده ايندى
 بيلکز دو تکزين زوالى و سلطنتلرک دهاى بو عسکرک عربيه ملاقى اوله سيله
 ملاقى اولدقلى جينده عرب انلرک اوزرينه قلمين جالوب يرين شديد ايدلر
 اطراف و جوانبندن انلر چوروب مالک غنيمت ايدوب اماکن و دارکرده ساکن
 اولور لار اهل و عيالکز اسير ايليوب اولاد کوزى قول و خدمتکار ايدلر و اقدى دير
 اول کشيلر ارجانوسدن بوزديد خبر لرین چون استماع اينديلر اى ملک بخصومه
 سنلر رايانه ندر و تدبيرک نه کونه در ارجانوس ديدى بنم راييم بودر که سز
 کند و کز ايجون عهد لشوب سز اين قبولرين بند ايدوب عسکر دن برينى و يا لذات

فرنداشم او غلی سرایه دخوله قویک عرب آکسه سنده در سزکله مقاتله کرد
اولی سوايه دخوله بول اولدیغین که کورد بلبله اولنلایله جانب غربه
یکجوب اسکندر تیره وار اول وقت بزبوعر بلره واروب انلردن بزمر ایچون
صلح طلب ایدر روز کندومز و اهل عیال و اولاد و اموالز اوزرینه امین اولور
برکسه عربله تابع اولوب آیین و مذهب لرین قبول و دینلرینه دخول مراد ایدر ایسه
آنی کسه منع اتسون دینی اوزره قیلان انلره جزیه و برسون وادی ویر خلوق
ارجانوسلک رأینی صواب اوزره بولوب سولدیکی حق کلام ایدوکی
بلدیله وادی ویر اول وقت ارجانوس کندو قوللرندن و عسکرندن ایکی نبل
آتلایله بنوب قصر شمه بدربوب اموال اخذ و خزانی قبض ایدوب سرایک
قبولین کلید یوب دد و دروازه لرین بند ایلوب قصرک باردوری اوزرینه عسکرین
داغیدوب هر اینه عام تشیت و نظام و یروب رستولیسک بواشدن خبری
یوق ایدی وادی ویر نصف اللیل اولوب اندن دخی بر مقدار کچد کوه رطوبت
قوللرندن بری اکا کلوب عیسی ارجانوسلک قصه سنی و ایشلدوکی خبر ویر
بوخوردن لعین شاشوب نه ایدر جلیک یلیوب کندونلک هلاک کنی فرم و طنک
ز هابنی یقین ایدوب ملک مصر حکمند چقه جفین بلری بومابینده لعین
خبر تده ایکی خالین ولیدایله یولداشلی عسکرینک اورتده سندن تکبیر
عمر بن عاص ایله عساکر مسلمان مصر عسکرنده تکبیر صداسن استماع ایدر کوه
انلردن دخی تکبیر ایدوب کهار اوزرینه حمله ایلدیله ایچلرینه تیغ نیز و شمشیر خود
دیز قودیلر وادی ویر مقوقس اوغلی رستولیس عسکری اورتده سنده تکبیر
صداسن اشد و کوه درونته قورق کروب اندامن لوده و وجودین عیسه
آلوب شدت خوفندن قلبی قویوب عرب کزدیه خذرا ایدوکی بلدی

کندوسی و عسکری بنوب جتک اتمک قدرتی اولیوب ایچوق اطرافنی بکلر
و حاجیلر چوروب خراین و اموالی و نادر اولان اشیاء قاطره تحمیل ایدوب
جانب غربه کیمجه قوللرینه امر ایلدی وادی ویر رستولیس خزینه کیدنجی
طوروب مسلمانلر آنلک طور منه بقیوب طرف طرف عسکری اوزرینه در
یور یوب جایجا تکبیر ایدوب دوشمن دین خذلان قرین اوزرینه حمله ایلدیله
ایچلرینه قلیچلر قیوب لعینلرین ثباتی منعدم و بناء جمعیلری منهدم اولوب
صنوب یوز دونده روب وادی فراره کرینان اولدیله وادی ویر رستولیس
مسلمانلرک غلبه سن کورد کوه نفستک خلاصی قیدنده اولوب کندوسی دخی
قرار ویر میوب اسکندیه جانبینه فرار ایلدی دوز و اولوی پیرلرندن ایرلیوب
دمباطه کیدن نیلی یکجوب بریده توقف وار امر اتمیوب عجله و شتاب ایله
سوروب رشید اوکنده بردخی نیلی یکجوب تر نوط قلعه سی آرزو سیله یور یوب
اکا واصل اولدقده مریدان نام بر بطریقین عسکرندن اوج نبلک آدم ایلده آنده
قیوب کندوسی اسکندیه قصد ایدوب کندی ابن اسحاق الاموی ویر اعتماد
ایتدو کم کسه بکا خبر و یروب دیدیکی اول کیمجه قلیچلرین بش نبلک کشی قتل اولوب
بقیه السیوف اولنلر اطرافه و جوانیه پراکنده و پریشان اولدیله مسلمانلر انلرین
ماللرین و جاد لرین احوال و انقالین غنیمت ایدوب بوقح و ضرر شادان و خندان
اولوب صباح اولدقده خالین ولید و مقداد بن اسود و عمار بن یاسر مالک اشتر الخفی
کلوب عمر بن عاص ایله مسلمانلره سلام و یروب سلامت ایله بربرین قوتلیوب
محرم الحصى دن کوجوب مصره داخل اولوب قصر شمع اوزرینه نزول ایتدیله اول
وقت مقوقس فرنداش ارجانوس یوقارودن انلره نظر ایدوب دیدی ای عرب
یکلری بیلکزن الله ذوالجلال نصر تله سزه قوت و بردی قوتی قله سیله سزه

اعانت و امداد ابدی سز برادر نادم اوزرینه ترجیح ایدوب حق کرده بویله
 اشلدیم و فرنداشم اوغلنه حبله انشم بویله بیزرک سزدن صند ایدی
 امدی بن سزکله صلح دیلم سز تسلیم اولورم اول شرط اوزرینه کیم بزه تفرغ
 اتیمه سز و کولولک ایله بزه دست درازلق ایدوب رنجیده ایله کیم بزدت
 دینی اوزره قلاندن ظلم ابرشی المایک اوزرینه جزیه شرعیه وضع ایدیکز
 بزدخی دیکزه دخول و آیین و مذهبک قبول ایدنه مانع اولمیه لم و ایدی در
 اول وقت معاذین جبل اکا جواب و بروب دیدی الله ذوالجلال کفار اوزره
 بزه نصرت و اعدا اوزرینه فرصت و بروب هریده منصور و مظفر اتمه سی
 نیکریمک صاف و صادق و کند و عزت حقه تابع اولمیه بیسیده بیزر قلمزه
 وفا ایدد روز غدرو مکر اتیموز سز کیموت امان نفسکزه و مالکزه و اهل و عیالکزه
 اوزرینه دینزه تابع و ملتزه داخل اولان بزدن اولور دینی اوزرینه قلانه
 نصر ایتتی قبیح کور میوز • اوزرینه جزیه ضرب ایدد روز و ایدی در ارجانوز
 معاذین جبلدن بولکلامی استماع ایدد و کده اشاعی اینوب قصر شمع قبولین
 فتح و کلیدلرین انله تسلیم ایدی اول وقت اصحاب کرام مصرک اعیان
 و کبارین سرایم جمع و احضار ایدوب انله دیدر که حق جل و علا بزه نصرت
 و فرصت و بروب بادشاهکزه منزه ایدی امدی سزید مرده و قبضه مرده سز
 قولر سزدن اسلامه کلنی قبول و ابا ایدنی قول و خذ متکار ایدد روز دیدیلر
 ای امیر سزدن بونی بزم ماحول اتیموز و اشند و کز بویله دکل انی امیر اشند و کز
 بویله دد که الله ذوالجلال رحمتی قبلر کرده ساکن و مرحمتی ددونکرده جایکیر
 و متمکن ایدوب سزه ظلم ایدنله عفو و انعام و کولولک ایدنله ایلک و احسا
 ایدر سز ای امیر معلوم کرد که بزرعایا و مامور قوم از سزیم اولی کنده لکزه

سزه تابع و جوقدن حوزده امانه داخل اولور دق بزه رفیق ایدوب حالمزه نظر
 ایت و ایدی در عمرو بن عاص انلرک بویله غلق و زار بیلین کورد کرده حال لرینه
 مرحمت ایدوب صحابه کرامه دیدی ای سرور لر سز بویله مخصوصده نه دیر سز
 و بوقلمک ایشنده نه رای کورد سز شرحبیل بن حسنه ایدی یا امیر مصر
 اطرافنی وسیع و قضاسی فیح اقلیم عظیم اولوب دارالملک فراخنده دور
 بواقلمده هنوز بوندن غیر بی مالک اولور دق امدی بونله عدل و احسان
 ایدوب قبلرین تطیب ایدد لم سائر بلاد اها لیبی که حسن معامله مز ایشیده
 جنگ سز و نزارع سز بزه تسلیم اولوب دعوتزه اجابت و امرزه اطاعت ایدر
 و ایدی در معاذین جبل خالد بن ولید مقداد بن اسود و عمار بن یاسر و مالک
 اشتر النخعی و ربیع بن عامر و یزید بن ابی سفیان دیدیلر رای رسول الله
 کابیتی شرحبیل بن حسنه نیک دیدو کی کبی در اول وقت عمرو بن عاص اهل مصر
 خطاب ایدوب سزه منت اولق اوزره نفسکزه و اموال و عیالکزه امان
 و یردک و بن بوسنه نیک جزیه سنی سزدن ساقط ایدوب سنه آتیده ده
 بلوغه ایرمش هر فردن دورت التون اخذ ایدد دم اسلامی قبول و دین محمیه
 دخول ایدن صلح مرده در وله مالنا و علیه ما علینا و ایدی در ارجانوز عمرو بن
 عاصدن بولکلامی استماع ایدد و کده دیدی انصاف سکا یا عربی بوجن و عدل
 اوزره اولکزه ایله نصرت اولدندیکزه امدی دینکزه صحته واقف و حقیقتنه
 مطلع اولدم و بن شهادت ایدد مکی اللهدن غیر معبود بحق بوقدر و محمد
 نبوت و رسالت ایله بیعت قولید و بن سز شهادت ایدر مکی فرنداشم حقوق
 و اوغلی رسطولیس خزینه لرنده سز ایدو کی اشیا و لایتم خلقنه ایدد و کز
 ایلک مقابله سنه بندن سزه هدیه اولسون و ایدی در اهل مصر ارجانوز

اسلامه کلد و کته نظر ایدوب سبحة گردان شهادت اولدیفین کورد که
اکثری اسلامه کلوب دین محمدی قبول و ملت بیضای دخول ایلدیلر و
مقلم کینسارینه واروب انی جامع قلوب خرابه بیرلرین تعمیر و درونی اوئان
واصنامدن نظیر ایدوب قنادیل لماعه اسلام ایلله تنویر ایلدی و اکا عمر
عاص جامعی نسیمه ایدوب الی الان انکله بیلنور عمر و بن عاص جامعی بو
السنة ناسده اکلوب واحدی بر عمر و بن عاص قصر شمعه و قبطیلر
خیامندک اخذ ایلدیکی اموال غنائی جمع ایدوب امیر المؤمنین حضرت علی
ایچون آندن خمس چقروب باقی فلان اموال اوزرینه قرعه ایلوب جمله
حق صاحبنه حقنی و یروب آندن عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه
حضرت لرینه مصرفتی تحریر و اول بلن فاخره ضیمه محاکم اسلام قلدیفین
تیشیر ایدوب مکتوب ایلله خمس محکم بن سادیه به تسلیم ایلوب اکایوز
آتلوق شوب اموال غنائیم ایلله مکتوبی انکله ارسال ایلدی وادی در محکم بن
ساده مکتوب ایلله خمس آلوب معینده اولان یوز اتلوا ایلله یوروب مدینه
رسول الله واصل و اکا کوندوز داخل اولدی مدینه خلقی بونلرین قدوملار
کورد که سکر درک محکم ایلله یولدا شاری جائینه واروب بیلله لرجه یوروب
تا کم محکم مسجد شریف قبوسنه کلدی کندو و یولدا شاری پیاده اولوب امیر
المؤمنین حضورنه کوروب عمر حضرت لرینه سلام و یروب عمر و بن عاص
مکتوبنی اکا تسلیم ایلدی عمر آنکله مرهین آجوب خفیله انی قرانت ایدوب رب
نعالی به سجد شکر ایلوب رفع سر ایتدو که انی مسلمانلر هر ایلله او قیوب
اموال غنائی بیت المال و وضع ایچون امر و فرمان ایلدی محکم دونوب ویدی
یا امیر المؤمنین عمر و سکا سلام ایدوب بیر که اهل مصر عادت اتتمسیر که

ینل اوزر لرینه کاندک بر جاریه الوردلر آتی ذر و ذر ایلله آرسنه و البسه
فاخر ایلله بیر استنه ایدوب نیله آتله اول وقت صوکلور صحرا لرو وادیلر
آب رحمت ایلله لیریز و مالامال اولود وادی در عمر رضی الله تعالی عنه
حضرت لری اهل مصرک بو عادت قبیله و بو بدعت سینه سن استماع ایتدو
انی تقبیح ایدوب نیله القا ایچون مکتوب یازوب بویله تحریر ایلدی
بسم الله الرحمن الرحیم امیر المؤمنین عمر بن خطابدن ینل مصر سن حق
سبحانه و تعالی ناک مخلوقی سن سنکیون ضرر و نفعه تصرف و خیر و شره
قدرت یوقدر اگر سن قوت و اراد تکلله جاری اولور یون منقطع اول بن
سکا محتاج دکلوز اللهک حول و قوتیله سایر و ارادت علیه سیله دایر
اولور سن اولد و غلبه کبی جاری اول و التسلام آندن عمر و بن عاصه
مکتوب یازوب درونندک تحریر ایلدیکی بسم الله الرحمن الرحیم عمر بن خطابدن
عمر و بن عاصه سلام و افرو ابلاغندن صکر بن حمادیه دم اول اللهکم
آندن عمری معبود برحق یوقدر و صلوة ایدرم رسولی و پیغمبری محمد المطفی
صلی الله علیه و سلم حضرت لرینه یا عمر و اشبو مکتوبم سکا واصل اولدو
دوشمن بی دینی الدن قوم یوب نه بیرده ایسیرانلری طلب ایدوب قفق شهره
وارد لر ایسه عقب لر نیجه کیدوب انلر ایچون طرفکی نرم اتمدن حذر ایت عایا
و دایع خالق البریا اولوب انلره رفق و ملایمت لازم و اوزر لرندن تکالفا
شاقه رفع الزم لوازمندن اولقله حال لرینه نظر ایدوب قدوتک مرسته
ایچلر نکه عدل و داد ایلوب خلقک کناه عفو ایلله اللهدن مغفرت طلب
ایت خلقی قانونلری اوزره کچوب دفتر لرنه اولان شئی انلر ایچون مقرر ایت
یا عمر و بو بر ایامدر که کچی جیدر و بو بر مد تدر که منقضى اولیجیدر آندن

مکتوباری بکوب محکم بن ساریه به تسلیم ایدوب بیت المالدن انله
نفقه و ربوب بعده اکا و یولدا شلرینه جانب مصره زهالمر ایدوب
انلر دخی نبوب طی منازل و قطع مراحل ایدرن یور یوب مصره و اصل اولوب
عمرو بن عاص حضورنه داخل اولدقله اکا سلام و ربوب محکم مکتوباری
اکا تسلیم ایدوب عمرو کند و مکتوبی اویوب نیل ایچون تحریر اولنی نیله
آندی نیل ایسه اول ایامده جریان و طغیانندن قالوب خلق اول سنه
زراعتدن مایوس اولشلر ایدی عمرو و مکتوبی اول کون نیله آطوب اول
کجه او پیدی صبا اولدقله نیل بحر ذخار کیمی موج اوروب و خروشه کلوب
صحرای طاعن طاعه صوایله لبریز و مالامال اولدی و ایدی دیر ایشتم
محمد بن یحیی دن اولدخی خبر و بر سالم بن سعید دن اولدخی روایت ایدر
حجاج بن یحیی بن سالم بن عو بردن حجاج دیر ایشتم که عمرو بن عاص مصر
مصرف ایدو که اهالیسی قنک عظیم القدر اولان کینسالرینه واردی
بیت مذبحده بر کلید لوخانه بولوب آنی اجدی نظر ایدوب کوردیکی
ایچنده کندن بر صورت اول صورتک اوکنده بر شخص و اول صورت
رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرتلی مکة مکرمه فتح ایدو کی حینده
درون کعبه ده بولدوخی صورت شکنده ایدی اول صورتک الله
بر یولار وار ایدی عمرو و راهبیری جفروب دیدی بو صورتلر دیر دیدیلر
بو حضرت ابراهیم علیه النجیه و التسلیم ایله باکای آذر صورتیدر عمر و انلر
بو کلانندن تبسم ایدوب بوایت کریمه تلوت ایدی ماکان ابراهیم یهودیا
ولا نصر اینا و لکن کان حینفا مسلماً و ماکان من المشرکین اول وقت معاذ
جبل صهابة کرام خطاب ایدوب دیدی کی یمندن کلدیکم اثناده ایشتم

ابوهریره دیر یغیر دیدی جدم ابراهیم علیه النجیه و التسلیم یوم قیامتده
باباسی آزره بولشور اکا لوم و توبج ایدوب دیر که الم اقل لك لا نصی
یعنی یا ابا بن سکا بکا عصیان ائمه دیدی باباسی دیر یانی ایوم لاعصیک
یعنی ای اوغل بو کونکی کوندن بن سکا عصیان ائتم ابراهیم علیه السلام
دیر یارب مخلوقات بعث اولندی فی کونده بنی شرمند ایله که سن بکا و عمر
ایدون بوندن زیاده خجالت اولور می حق سبحانه عز و جل دیر یا ابراهیم
بن جنتی کافر لره حرام ایدم آندن دیر یا ابراهیم یا غلک الله اولان ندر
ابراهیم علیه السلام نظر ایدر اول وقت کورد که اول کثیر العشر مغشوش
العقل یالکی برادک کوردنر ایقلرندن اخذ اولوب ناره ایتلور و ایدی دیر
اول وقت عمرو بن عاص صورتلی شکست ائتم ایله امر ایدوب صورتلر شکست
اولندیلر آندن عمرو بن عاص عساکر مسلمان و غزات موحدینه غرب جانبیه
عبوره امر ایدوب عسکر خلقی قایقلر و فلوله لر ایله نیلی کجوب اسکندریه جانبیه
روافه اولدیلر اول کونده رئیسری خالد بن ولید المخزومی ایدی عسکر
یره لوکیدن بلوکی اوزدینه یوقنا ایله عم زاده لرینی باش بوغ نصب ائمشدی
انلر روم طرزی جامه لر و کوزل قیافه لر ایله کوچک شکله ایدیلر جامه لر
تبدیل و قیافه لرین تغییر ائتم ایشلردی ابن اسحاق الاموی دیر سطویسک
عقبنندن ایرشکه عساکر مسلمان کدو که لعینک جاسوسلری عسکر ایچنده ایدی
مسلمانلرک اول طرفه تو جهن کورد که جان آتوب ثر نوط قلعه سی محافظی
مرمیدان ساقیه وارون اکا خبر و بر دیر که عرب عسکری غرب جانبیه کجوب
مراد لری کین ثر نوط قلعه سی آرزو سیله سکا کلپور لعین بوخیری ایشتم که
قلبنه قورقو کیروب شهر قبا توب خندق فی توسیع و تقیق ایدوب قورقو

اوردندی بادولری اوزرینه جنگیله و پاسو بلر ترتیب ایلوب مسلمانلار
 قدومنه منتظر دوردی و اقدی دیر خالدين وليد عسکريله يوقا ايله يولداشلا
 عسکرلر ایرلو کیدن باوکی ايله يور يوب بربرده توقف وارلم اتمیوب تا که وارو
 تر لوط قلعه سی اوزرینه نزول ایتدیلر قلعه اوزرینه نزول ایتدوکلرند خالدا
 يوقا بونلره الحی کوندوربت اولدخی عی ذاده لرندن یکر می کشی ايله کیدوب
 شهرک قوسنه واصل اولدیلر قیو ايله بارو موکل اولنلردن بر قوم انلری قوشوب
 سترکیست دیدیلر یوقا ایتدی بر مسلمانلر طرفدن کلشوز بوشهرن حاکمه الحیور
 اول قوم بوجوبی مریدانه عرض ایدوب لعین احضار لرینه امر ایلوب انلر ایچون
 قوی آهوب انلر ايله سرایه داخل اولدیلر مریدان حضورنده دورد قارنده
 مریدان انلره دیدی ای کشیار بکابینه کلر یکر یوقا ایتدی مسلمانلار امیر و
 سرداری بنی سکا الحی کوندوردی سنچون دیر سنک و شهرنده سنکله اولنلر
 خلاصی قید فده اولوب بوقلعه مسلمانلره تسلیم اسون مالی و عیالی کدوندک
 اولسون شهرنده اقامت مراد ایدکن سنی منع ایدر مانع یوق دیار آخره کیم
 دیر سن بر سنی مقصودکم واصل ایده روزه مریدان یوقنادن بوکلای استماع
 ایتدو کده قهرقه ايله کولوب دیدی دیم حقیچون غلده و شعار کز و مکر و تارک
 در سزه امین اولوب ملکره داخل اولوب کسه فلاح بولدی دوشمنه قلعه
 و یروب بادشاهه خیانت ایدنلردن بن اولم حال بوکه بن ايله بادشاه
 بر شهرده و بر طیراقده یوزیم ايله آنک بیننده مساوه بعید یوق یارین اگامکوب
 کونده درم سزه کلدر یقینقده کوردر سهریتلر کیمه واقع اولور و آخرنده قوق
 مغبون اولور و آنندن ایتدی ای روم طایفه سی نه عقل ايله میسمه عاصی
 اولوب اکا و والده سی عذری به انکار ایلد یکر حواریون ملتدن جقوب

بواج و بالیق عریله تابع اولد یکره انلر سوزدن برشی فایده اتمز لر قریب
 ایشکلن ضرر و زیانی کوردر سهریتلر حقیچون سزی بادشاهه کوندورم میجه
 کفران نعت ایتدوکلر مقابله سن سزه ایدر آندن قولرینه و عسکرینه
 انلری اخذه امر ایدوب بس انلرخی یوقا ايله رفیقلرین طوبی زنجیر ايله
 انلری بند ایدوب مریدان انلری اسکندریه رسطولیه ارسال ایچون بر ظلمت
 خانه ده جسی ایلدی و اقدی دیر بوخانه سراین داخلن ایدی محافظه سنه
 زینا اولوب جاریه موکل قویدی و اقدی دیر بوجاریه رسول اللهک زوجه سی
 ماریه قطیه نلک هشره سی ایدی مریدان کوزلر ایدیکی طشره ده مسلمانلر
 غافل اوله تاکه انلری رسطولیه کونده ده و اقدی دیر مریدان انلری اول
 خانه ده جسی ایتدوکلر قوی اوزر لرینه کلید یوب مفتاحی اول جاریه یوروب
 اگا دیدیکی بونلرک ما کولات و مشروباتلرین کوردوب کوزتله تاکه کورم انلر
 حقه نه اشلم و اقدی دیر کیمه قراکو اولد فده مریدان اکل طعام و شراب
 مدام مشغول اولدی زینا ملعون کوزتلیوب تاکه کندی و قولری خسر ايله
 سرمت اولوب اویدی اول وقت قز امین اولوب قویه کلوب آجری یوقنا ایل
 بولداشلا اوزرینه دخول ایدوب دیدی ای سرور لر قور قکر و ذره قدر خاطره
 کدر کورمکر بیلکله الله ذو الجلال سزه مرحمت ایتکی قلمه القا ایدوب بن مصر
 بادشاهی مقوقک پیغمبر یکره هدیه ایلدیکی ماریه نلک هشره سیم مرادم سزی
 بندن خلاص ایدوب الات حربکری سزه ویرمکدر اول شرطله کم پیغمبر یکر شهرته
 وارنده بکا معاونت ایده سز اوله کم هشره ماریه کورم یوقنا دیدی ان شاء الله
 تعالی بونی اشلوز و سنی سلامت ايله هشریم واصل ایده روز لکن قور قکر
 لعین احواله واقف اوله اول وقت ایش قنایه واره زینا دیدی ای سرور

بوخصوصاً فکر و الم اوزره اوله * ریزان سزه کلنک مریدان و خانه سنده
 اولان عجبید و غلمان بالجه خرمایله سرمست و سکران ایدیلر بوقنادیک ای
 قمر عاقل ایچون لازمدر امن بیرنک قورق لکن بوشهرین اوغرن قیوسی اولان
 بیلورمیسن زینادیدی بلی شهرین * اوغرون قیوسی اردر سرایک اورتده سنده در
 آتی بندن و باد شاهدن و باد شاهک مقرب و خواصندن و اولاد عیالندن غیری
 کسمه بلر ایامیر اول قیو برالنده بر سر دایم اچیلور سراب شهرین طشره
 سنده مزارستان اورتده سنه چقاد * آندک اولان قیو اوزرینه سکر عمو دوزره
 بر قبه بنا اولمشدر قبه نلک اورتده سنده بر بیوک مزار شکلی وارد کوردن آتی
 بادشاه قبری ظن ایدر سر دایک قیوسی اولدر ای سرور بوشهری بنا ایدن ملوک
 عاهدن بری ایدیک ای کافغان بن عاهدیرلر ایدی بوقبه بوسرایک داخلنه منتهی اولور
 سر دایک اوزرینه اول وضع ایلدی ارض واحات اوزرینه غاراتلر ایدر
 خفیه سر دایک قیوسندن چقاد ایدی * اول مملکتک بر باد شاهی و ایدیک اگا
 عرو زوال از غار دیرلر ایدی * آنلک عسکری اوزرینه غارات ایدوب سنه بوسر
 شهره کیدور ایدی آتی کیمسه دیو عز ایدی بس بواکی پانناه بر زمان جهات
 سراینک لاف و کذاب و داد و ستاد ایدوب تاکه سلطنتلری آخره منتقل و دیو
 مضحل اولوب کندولری آخرته انتقال و سرای بقایم ارنحال ایدیلر بوقنادیک
 ای قمر سنی الله قریب ایدن علی ایشله لکن سندن رجا ایدر مکی اول سر دایک
 جصوب عسکر مزه کیدوب احوالری انلره خبر ویردی اولم که انلر بوسر دایک
 شهره کیروب فتح ایدلر زینابونی شمدی اشلم احوالی رفیقلر که خبر ایدر دم دیک
 ابن اسحاق الاموی دیر ماریه هتجی زینا انلرک یاشندن جصوب سرایه واردوب
 مریدان ایله غلاملرینه نقل ایدوب انلری ایقندن دوشوب خرمایله بوش

کوردی بس انلری حالی اوزره قیوب سردابه کندی کوردی سردایک ایچنده
 برکز لو اوزوار اول آوازی اشد و کله قورقنی آتی استماع و حقیقت حاله
 اطلاع ایچون طوردی و اقدی * راشتم عبد الرحمن بن یحیی دن اولدخی خبر ویر
 سلیمان بن عبد المجید دن اولدخی نقل ایدر صفیان بن انعمندن * اولدخی خبر ویر
 اوس بن ماجد دن راوی دیر مذبور اوس مصر و اسکندریه فتحلرنده حاضر
 اولوب اخبارنه واقف و وقعلرینه مطلع اولنلر دن ایدی بویله نقل ایدوب
 دیر ایدیک بن خالد بن ولیدک معینه تعیین اولان جنود ظفر موعود داخلنده
 اولوب عمرو بن عاص ای اسکندریه به رسطولیسک عقبجه ارسال ایدوکره
 بیله ایدر عسکر مزایله شرفوظ قلعه سی اوزرینه نزولمزد * خالد بوقنادیک
 ایچی کوندورب * اول کون آنلک قرومنه منتظر طوروب بوقنادیک کلک بیکجه اولی
 آندن بر خبر و وجودندن بر اثر ظهور اتمه و کندن اخذ اولندیقین ییلدی کیمه *
 یاری اولنجیه دک آندن او تودی مضطرب اولوب غنائ قالدی بوقنادیک
 بولداشلرینه قورقورلندن کوزینه اویقو کیریبوب صباحه دن حزن و غم و اندو
 و الم ایله اولدی * بومایند * خالد بوقنادیک بولداشلری غیبتندن فکره خاظرینه
 دورلور و رولوشلر خطور اتمه ده ایکن رسطولیسک خبرین الم ایچون ارسال
 ایدوکی جاسوسلر ناکاه کلوب خالد خبر ویردیلر که مریدان اوغلی هرمن
 خلعتلر و تحفه لر و شیوز مقداری سواری عسکر ایله رسطولیس یانندن کلدی
 عسکر ایله آخر لقلر ایله شهر دن آلاغه اینوب ایکی غلام ایله ایدوب شهر
 جانبته یورودی بیلوز مرادی نند دیدی و اقدی دیر خالد جاسوسلر دن بو خبر
 استماع ایدوکره سرعت ایله بیرندن قالدی بلسیجه دورت کشتی ایله غلام
 هامی الوب یورودی تاکه عسکر دن اوزاق اولدی بول جانبته رقلر ایله طاع

آنکه پیر سکندری اول وقت هر غلام را ببله کلوب مزارستانی قصدا بدوب
 اول قبه کردی خالد ابله کوله سی و در فیکری انارک عقلمر بجه او غور و نوب
 اطراف رینه طاغلدیلز اناری قبه ده قیوب کند و لری باشترین خرقه جکوب
 سکندیل نظر ایدوب کوردیلر که انار مزار اوزرند اولان طبرانی کیدر و خالد
 ابله رفیکری اناری جوروب هر مز ابله غلامی اخذ ایلدیلر انارک مافری
 هجوم کوردکن قودقوب قورقورندن وجود لری لرزه و اندام لری عیشه
 الوب والد و حیران اولدیلر خالد دو نوب اناره دیدی ای کشیار سز کیمز بکا
 بلدوریکز بوقبه ده نه اشلسز بو طبرانی کیدر مدن مرادیکز ندر کرجک دیر سکر
 بن سزه امان و بریرم کذب ایدوب ایشکری انکار ایدر سکر سزی قل ایدر دم او یکت
 جواب و پروب دیدی ای سرور بن قلعه حاکی مر میدان او غلی هر مز مر باد شاه
 بانده ایدم بو طرفه تویمکز استماع ایلدی بو شهری محافظه و اها لینه تقویه
 ایچون بنی بنیوز آتلا ابله تعیین ایدوب سکندریه دن جقوب شهره وصول
 و قلعه به دخول مراد اید و کرده بولده جاسوسلریز کلوب شهر اوزرینه
 نزولکر بزه خبر و پروب شهره قریب اولد و غمزه عسکریم نزول ابله امر ایدوب
 بن بواکی غلام ابله ایرولوب بوقبه کلام دیدی خالد دیدی قبه دن نه استرین
 و بو طبرانی مزار اوزرندن ازاله دن مرادک ندر بوییده مال و کج و سلاح
 و جو شقی وارد امدی نه وارد بکا بلد کرجک دیر این سکا امان و بریرم اول
 یکت دیدی ای سرور سن بکا امان و بریرم بن سکا خیر و بریرم و حقیقت
 حالی سکا بلد و بریم خالد دیدی بن سکا امان و بریرم اول وقت اول یکت خالد
 النی او بکه سکر دوپ دیدی ای میر بابامه اکا انجا ایدلره دخی امان استریم
 خالد دیدی خاطر ایچون انلره دخی امان و بریرم اول یکت دیدی ای سرور

معلوماک اولسونکه بوقبه بر سرداب اوزرند در اول سراب شهره وارد سربک
 اوزنه سنده نهایت و غایت بولور حقیقت حال بودر سو زمه خلاف اولد رینه
 خدا عالمدر و اقدی دیر خالد هر مز دن بو کلامی استماع اید و کده سو یونوب
 و فحشه تفال ایدوب هر مز ابله غلامی اخذ ایلدیلر خالد غلامی همامه بلیم
 اولان دو دت کیشیم طبرانی کیدر دوپ قبری خراب اتمکله امر ایدوب انار دخی
 امره امتثال قبری بقوب طبرانی ازاله ایلدیلر اول وقت انار ایچون کوجک بصدق
 رسمنده برشی ظاهر اولدی خالد ابله بولدا شلری سعی ایدوب تاکه اول قواچلدی
 اول وقت خالد غلامی همامی اصحاب رسوله کند و دوپ عمار بن یاسر مقداد بن
 اسود مالک او شتر اتقی ربه بن عامری بنید بن لای سفیانی شرجیل بن حنه
 قطرف بن هشامی طاعن بن زیدی معمر بن سیبانی کهلان بن عمرو خریه بن اسلمی
 جابر بن سراقه سعید بن زیدی و یونلره مائل بهادر لری طلب ایلدی مذکورون
 کزیده لر او حیووز نفر ادر خالد بن ولید دن طرفه توجه و عزیت ایلدیلر همام
 انار ابله قبه کلوب اول وقت خالد سرداب قیوسن آجشدی و اقدی دیر
 قبه ابله شهرک مابینده بر یوکسک دبه وار ایدی شهر خلقی دبه ناکه انسه
 سنده اولانی کور مز ایدی خالد بن ولید مسلمانلره شمه لر یاندور من ایلر
 امر ایلوب انار دخی شمه لر بقوب خالد ابله هر مز او کرجک سردابه کیروب
 بودر یوب سربک اولان ایکنی قیویه اول وقت و اصل اولدیلر که مایه شمشیر
 زینا قوی لیمق دیلر ایدی قزاوازیشتند و کده دیدی کمنز خالد هر مزه دیدی
 سن جواب و پروب سو بکه کم بن مر میدان او غلی هر مز قوی ای بابامه بلد و بریرم
 سویدری قیز قوی آیدی اصحاب کرام سربک کیروب قری اخذ ایلدی قز دیدی
 ای سرور لر بکا دخل و تعرض اتمکز مراد قوی آیدوب و جقوب بولدا شلر کزیت

خبرین سزه بلد ورمک ایدی . تاکه کلوب بوشهره مالک اوله سزین کینه
 مفوقش شاهک پیغمبر کزه هدیه ایدوکی ماریه قطیه ناک همنه سیم خالداک
 کلامات استماع ایدوکه قلبی طب اولوب دیدی بولداش لرینده بیرده در
 زینا خالده دریا بجه کلکز دیوب یوقنا اولدنی خانه یه کلوب ایچر و کیردیلر
 یوقنا ایله بولداش لرینک بندلرین آچوب آندن سرایه داخل اولوب مریدانی
 خیردن بهوش بولدی لانی و غلاملرینی اخذ و بند ایدوب یانلرنده اولان
 سلامتی الیدلر خالده باروده اولان عسکر و پاسیانلر اشانی انیسونلر دیو
 زردبانلری حفظ ایله بولداش لرینه امر ایدوب آندن بارودن اینوب شهریت
 قبولرین طلب ایدیلر . راوی دیر مزبور قلعه ناک ایکی قوسی وار ایدی واروب
 کلید لرین قیروب زنجیر لری کیدروب خالده عسکر آدم کونده روپ شهره بودوشی
 انلره امر ایدوب برنلر دخی سکر درک کلوب کچه الی شهره داخل اولوب الی الیدلر
 ایرته اولدقک مریدان سر خوشلقدن آیلوب کندوی و قوللری مسلانلر
 قبضه سنک کوروب تهلیل و تکییر صداسن شهرده مرتفع بولدی قودودن کسک
 بغلوب عرب شهری فتح ایدوکی معلوم اولوب مکرنه کیفیت ایله الیدو غلک
 بلدی . اول وقت خالداکا توجه ایدوب دیدی . ای تگری و دشمنی بن اوغلام
 سنک و عیالک و اتباع و لواحقک ایچون امان ویرمسم سنی کونه اولومر ایله
 قتل ایدر ایدم امدی وار اوغلامک دعایت بوکلامدن مریدان اوغلی سرداب انلره
 قلاوز اولدیفان ییلدی . درونک اکا عداوت ایدی خالده دیدی امدی مالکی
 اولاد و عیالکی آل دیلدو کیره وار . زیر بر قورمزده و فایده دوز عهد ایدوکن
 وقت غدر ایتوز و امدی دیر مریدان مالکی و اولادنی آلوب شهردن چقدی اول
 وقت هرز خالده ایدی ای میر بن بیامر ایله کیدریم تحقیق بی قتل ایدم امدی

دینکرل صحنه واقف و ماهینه مطلع اولدم . و بن سزین غیر یگری دیله هم آندت
 برحق قالدوب ایدی اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان
 محمدا عبده و رسوله خالده هرگز سبیه کردن شهادت اولدوغن کوردوکه
 اسلامنه سونوب دیدی امدی باباک قسری و دروننده اولان اشیا سی
 بندن سکا هدیه اولسون آندن خالده نر نوط خلقتنه اسلام عرض ایدوب انلرک
 اکثری اسلامه کلوب دین محمدی قبول و ملت بیضایه دخول ایلدی لار خالده
 یوقنا یه واروب خیر ایله اکا بشارت ایدوب سلامت ایله الی قوتلوب دیدی
 ای سرور شدایک تحمل و مصایبه صبرک سبیلده مفرقه بشارت اولسون حق
 سبحانه عز وجل سنک بره کاتک ایله بوشهری اوزد نزه فتح ایدوب عسیر
 اولان ایشلر مزه کرم و احسانیه یسیر ایلدی آندن عمرو بن عاصه نر نوط
 قلعه سی فتنی تحریر ایدوب آنده برآی اقامت ایلدی اقامتنه سبب بودرکه
 ذوالکلاع الحیری نر نوط اوکنده بر مرض شدیدک مبتلا اولوب انکله خسته
 اولدی خالده لا یقوب کتمه امکانی اولیوب بالضرور آنده اقامت ایدوب
 تاکه ذالکائی وفات ایلدی خالده ایله مسلمانلر انک فوتدن زیاده غمناک
 و محفه سواد تابوت فنا اولمه سندن المنان اولدی لار . زیرا اول مسلمانلرک
 بهادر لرندن و عربک کزیده و منتخب دلاور لرندن اولوب حمیر بادشاهی
 ایدی مرویدر که ذوالکلاع اسلامه دخولندن اول اچه سبیلده انمش اوت
 ایکی نبلک حبشی وزنجی غلوم ایله بتر ایدی ابوهریره رضی الله عنه دیر بن
 ذوالکلاعی بوداران و احتشام و بواباع و خدامدن صکره ابوبکر الصدیق
 رضی الله عنه خلافتنده جهاد ایچون یمندن کلدوکی حینده کوردم مدینه باز
 بودور ایدی برقیون بوسقی آرقه سنک وار ایدی جمله سی لله فی الله اتفاق ایتد

تو این نام کتابه ابن دریدن روایت اولوب اولخی ریاندن خبر وروب
اولخی اصغی دن نقل ایدوب بیرکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت قاری
ذوالکلاع الحمری به مکتوب یازوب جریر بن عبد الله البجلی ایله ارسال ایدوب
آنک بدیلله اسلامه دعوت ایلدی مزبور طایفه ده پادشاه ایدی ایسی اولقد
یوجالمش ایدی کی ربوبیت ادعا ایدر ایدی بیغیرک امرینه اطاعت و دعوتنه اجابت
اینبوب عمر رضی الله عنه حضرت بلبله ایام دولت و هنگام خلافتلرینه
زعیم فاسدی اوزره طوردی آند اسلامه رغبت ایدوب عمر حضرت بلبله کلوب
بلسجه سکنه بلبله قوی وار ایدی عمر حضرت قاری ای اسلامه دعوت ایلدی
هدایت باری قرین حالی اولوب اسلامی قبول و دین محمدی به دخول ایدوب اول
شکرانه به دورت بلبله قول ازاد ایلدی عمر دیدی باقی قلون قولرکی بکایع
ایت براسنک ثلثی بونده ویریم و ثلثی بمن عاملنه ویریم دیو محمدی ابرهیم
و ثلث آخرین شام خزینه سندن حواله قلم ذوالکلاع ایلدی یا امیر المؤمنین
بوکون بکامهلت ویر بوخصوصه بن فکر ایدیم بس حضرت بلبله واروب جمله بن
ازاد ایلدی امیر المؤمنین حضورینه کلد و کده عمر اکا دیدی سکا دیدی کدت
رایک وجوایک ندر دیدی الله ذوالجلال بکا و انله کورد کلدن خیر لوس
اختیار ایلدی عمر اول ندر دیدی ذوالکلاع ایدی رضاء باری الچون حکیم
ازاد ایلدم عمر دیدی اصابت ایلک ذوالکلاع ایلدی یا امیر المؤمنین بنم
برکناهم وارد که اندن عظیم دنیا ده کناه اولمیه ظن اتمک الله ذوالجلال
بنی بارغیه عمراول کناه ندر دیدی ذوالکلاع ایلدی بن جاهلیته ایکن الوهیت
ادعا ایدرم اول حینه بکایع ایدن لردن کز لدم اندن انله بن بر بوسک
یپردن عرض جمال ایدوب نظر ایلدم یوز بلبله مقدای آدم بکا سیم ایدوب

سنة هادیه زمین عظیم اولدی عمر دیدی اخلاص ایله توبه ده و کناه دن امتناع
توجه اتمه الله دن رحمت رجا و رب تعالی دن مغفرت تمنا اولنور ننه کمرب
کریم قرآن معنی بیانده عظمت و جلال ایله بیورد قل یا عبادي الذين اسرفوا
على انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله ان الله يفر الذنوب جميعا انه هو الغفور
الرحيم روضه نام کتابده روایتی احمد بن برابه اسناد ایله مسطور
احمد دیر بزه خبر ویردی علوان بن داود کندی قومندن برکشیدن اول کشتی
دیر قبیلیم خلقی بنی بزجاهلیته ایکن ذوالکلاع هدیه و تحفه لر ایله ارسالا
ایلدی خدمته واردم قیوسنده اول کون طودم اکا وصول و حضودن
دخوله فرصت بوله مدم اول قصرندن یققدی قصرک اطرافده بر فرد
قالدیکه الا اکا سجده ایلدی اندن هدیه نلک احضار نه امر ایدوب حضور
عرض اولند قد حیز قبول اولوب اسلام دخولندن صکره آنه کوردم بر دور
لحم المندی کذوات اوزرنده اولحی ترکی باغیله سمرین اغاجنه بغلین
ایدی راوی دیر ذوالکلاع وفات ایدو کده عم زاده سی عجلان بن مضامن
آنی مصره نقل ایدوب خالد بن ولید دخی اسکندریه کتک اوزرینه عزم
وقصد ایلدی وادی دیر بزه خبر ویردی زیاد بن اوس الطائی زیاد دیر
سجده دیمکله معروف قریه ده معربین شدید المازیندن اشتدم دیدی
ثروت فتحناک خبری رسطولیه واصل و عساکر اسلامک اسکندریه اوزرنه
کله جکرینه اطلاع حاصل ایدو کده لونی بوزولوب درون خوف و هراس
ایله طولوب بوایش اوزرینه مشکل اولدی قسم ایدوب دیری مسیح و نجیل
و دروننده اولان تحریم و تحلیل حقیقون قادر اولدیم شیک جمله سنی بت
عربه ویرم آندن یکریم عدد سفینه عسکر و سلاح ایله تشییع ایدوب شام

فتح خالد بن ولید
کتاب

جانبك اولان ياليله كوندورب كيمر اوز دینه باش اولان رئيسه نيه ايليه
 ديديم غره سواخلنه واصل واول حواليله اولان ياليله دهل اولدو غمكه كچه
 وقتي فراهه بناشوب جاسوسلر كي اطراف وجوانيله كوندورب قونوب وتورد
 قومدن خبر السونلر انلر نه پيرده نزولين سكا خبر وبردلر ايله اوزلرينه
 وار كچه غارات است اولكه انلر بكا اسيرين كنده سن واقدي دير كيمر كچه
 ايجره بلكن آجوب درياه داخل اولديله موافق روز كاريله اوج كون اوج كچه
 بور يوب بافا ساخلنه بريده ايرشديلر شهر دن يوقاردو جقوب تاكله رمله
 قريب اولديله اول وقت اوزاقدن انلر ايجون برانش ظاهر اولدي كيمر
 قاره يه ياشدورب سلا حليله اينوب انشي قصداينديله نظر ايدوب كورديله
 عربله قونوب اوتوردان قومي ايش واقدي دير بونله ابوهريره عثم داده لرند
 روس قبيله سندن اولوب انلر ايله بجيله عربلر ندن بر قوم وارايدى خوله
 بن آدور وقرنداش ضار انلر داخلنه ايدى ضار اخسته اولوب همشه سي
 خوله اكا علاج ايدرايدى ابو عبيده انله ماللريله قون دوه لريله اولپرده
 ساكن اولق لغى امراتشدى انلر دى ديكر فرينده قونب دوشنه ايمن واعدانك
 كيد و مكرندن مطائن ايديله زيراشام ملكنده انلر ايجون خوف ايره جاك
 دوشمن قالميوب دوميلك دولتى منقطع وياام سلطنتى منقضى اولمشدى
 واقدي دير خلق دشمن قدومندن بي خبر كندو عالمرنده ايكن اينلر عقلت اوزره
 انلر بصوب كچه وقتي غارات ايديله ايجلرينه قونب قبيله خلقندن وافر
 آدم قتل ايروب بقيه السيف اوللر ضار بن آدور همشه سي خوله ايله اسير
 اينديله خلق بورت بوندن قوباروب كيمره طولورديله ابن اسحاق
 الاموى ديرا سيرا رجال و نساء و غلام و جوارى و صبا نندن نيله بوز نفر كسه

نماز و نيتدن كافر ايسه
 عسكركنه ايريشمك بيايت ايدى

ايديله اول كچه انلر ايله اسكندريم ديوروديله ابن اسحاق الاموى دير طبريه
 بان اولوب خير كيمر وهواسى معتدل اولدو ايجون ابو عبيده آنى وطن ايتا زايروب
 بردى اردن و دمشق و دريا كنارنده اولان شهرلره قريب ايرى واقدي دير ابو عبيد
 حضرتلر ابوهريره قومن كودمك و ضار بن آدوروك حالتى سوال ايتاك
 ايجون كونده دوب اولدى محارب بن طاعن ايجلى ايله كيدوب قومك بورت
 پيرينه كلوب انلر انساندن خالى بولوب نظر ايدوب كورديله كچه جادير لر
 ايتلوب قون و دوه لرا طرف وجوانيله يراكنل اولوب بر جماعت قتل اولمشد
 كشته لرى بوقلوب قتلى اراسنه مجروحلر بولوب ايكي سى نى بو حادته
 هايله وقوعدن مبهوت و متحير اولديله واقدي دير ابوهريره ايله ديفضلك بورت
 پيرينه قدومى دشمنك غارات كچه سنك صباحى ايدى قبيله نك خبرين
 مجروحلردن سوال ايتدوكن ديديله اى سرور بيلدون و دشمنك قدومندن
 دى خبرمز اولدى تاكله نصف الليل اولدى اول وقت بر قوم بى باصوب قبيله
 خلقى غارت ايدى بيلدون انلر دوى ايديله ياخود غيرى بى قيلم ايله طوعتو
 قبيله ده اولان اطفال اسير و رجال و نساء كرفدار بند و زنجير ايديله ابوهريره
 بومصيب خبرين استماع ايتدوكن استرجاع ايدوب ديدى لاهول ولاقوه الا
 بالله العلى العظيم شهد ان الله على كل شى قدير محارب بن طاعن ايله بور يوب
 تاكله درياه واصل اولديله بر فرد كودميوب بر خبر دى آله مديله رجوعه ميل
 ايندو كلرنه اول وقت انلر ايجون صواوز نك برشتى ظاهر اولدى طور ديله تاكله اول
 قرالى انله قريب اولدى كورديله اول بر تخته پارچه سيدرا و زنده بر شخص
 بر ساعت توقف اينديله تاكله تخته پاره سى دريا كنارينه ياشدى اول كشتى
 چقدى ابوهريره اكانظر ايندوكن يقينا آنى بلدى كورديله كندى قومندن بر كشيذ

انچون آدن انوب سلام و يروب بويته صارمندی اكا ايتدی ای عم زاده بون
 حالته اول کشتی دیدی ای سرور کچه وقت روشن بزی باصوب اموال وارزاق
 الوب اشباری نهب غارات ایدوب بزی اسیر ایلدی بزر ایلله کلمه واروب دریا
 اورته سنه کلدو کلونده بلیکن ایدوب کتمک مراد ایلدی اول وقت الله ذوالجلال
 انلک اوز دینه برشدید روز کارار سال ایدوب اول روز کارون دویا چو
 کلوب قم قاینوب انلردن ایکی کی عرق اولوب عرق اولان کلمه بدن غیری مست
 بوق ایدی حق سبحانه عز وجل بن قولنی بر خخته پاره ای اوز دینه کورد و کل
 کبی خلاص ایدوب سفینه وجودم عرق بحر فنا ایکن شرطه عنایت ایلله
 رسیده ساحل نجات ایلدی ابوهریره دیدی ای عم زاده بودیمن نه پیردن کوی
 دیدی مصر دن مصر قطبلر دنت ریزان انلردن اشدن اسکندریه دیوسو بیلدی
 واقدی دیو ابوهریره ایلله رفیق بوخبردن غمناک مسلمانله اصابت ایدن
 مصاییدن المناک اولوب ملول و محزون طبریتم عودت ایتدی اول کشتی
 قبيله سی خلقنه توجه ایدوب کچه الی دوشمندن صنوب یورت برنده دلو
 آنده بر جماعت بولدی انلر دخی جادر لری دوشورب قون و دوه لری اوللر
 کوردوب اولری جادر لری یوکلوب مجروح لری بندروب قونلری سوروب دله
 طلب ایلدی واقدی دیو ابوهریره رفیق ابو عبیده دن طرفه عودت ایدوب
 طبریتم و اصل اولدیله حضورنه داخل اولوب دوس ایلله بجیلله سنه اوللر
 احوالی اکابر و یروب ضرار ایلله همشیره سی خوله اسیر اوللرک داخلنده ایدوکن
 بلدر دیلر ابو عبیده بو خبری استماع ایدوکن استرجاع ایدوب ایتدی لاهول ولا
 قوه الا بالله العلی العظیم انا لله وانا الیه راجعون اعوذ بالله من الافات الیه
 قسم ایلوب دیدی خدا حقون انلر اسکندریه واردر لرایس بطولس انلره مرحمت

انچه جمله سن قل ایدر ضرار اولور می هدر کلد اندن عمرو بن عاصه مکتوب یاروب
 واقع اولان ماجرای اگا بلد و رب بویله تحریر ایتدی کم حالا دوس و بجیلله قبيله
 لوندن بر جماعت ضرار دین آزوری و همشیره سی خوله ایلله اسیر اولوب اسارای
 مصر و اسکندریه جانبته کونور مثل انلرک اطلاقنه سعی جمله ناک اوز دینه
 لازم اسار اول طرفه اوللر ایلله سنلک اوز دینکه الزم لوازمند امدی اشبو
 مکتوب سکا و اصل اولدقه انلرک خلاصنه سعی ایدوب قبطیه قنده عزیز
 القدر کسه الک دوشرایس انلرک بدلله و یروب آدم لری خلاص ایدن سن بعده
 مکتوب بوکوب یزید بن ایض الرکبان ایلله ارسال ایلدی روی دیو بویزد
 ابو بکر الصديق رضی الله عنه حضرتلر نیک خلافتنده دفعت ایلله مصره
 واروب اول بلد فخره کرار کرار کورد مشدی و صول بولدقه ابو عبیده نکه
 مکتوبک عمروه تسلیم ایدوب عمرو مکتوبی الوب مهربن اچوب اوقیوب مفهوم
 معلومی اولدقه بواش اوز دینه مشکل اولدی در حال مکتوب کزد و امیسی
 ایلله خالین ولیده کوندردی اول کشتی مکتوبی الوب عجله و شتاب ایلله یوروب
 خاله کلدی سلام و یروب مکتوبی اکا تسلیم ایلدی خاله مکتوب قرائت
 ایتدوکنده مسلمانله واقع اولان ایش اوز دینه مشکل اولدی ضرار اچوب
 تأسف ایدوب لاهول و لا قوه الا بالله انا لله وانا الیه راجعون دیدی
 واقدی دیو اشدن عاصم بن منصور دن اولدخی خبر ویر احمد مرشد
 اول دخی نقل ایدر که بن سلیمان دن اولدخی عبدالله بن مبارک دن اولدخی
 بن عبد العزیز دن اولدخی بابا سندن روایت ایدوب دیر که قبطیه دن
 قبيله سیله بجیلله و انلرک داخلنده ضرار ایلله همشیره سی خوله اخذ و اسیر
 ایدوب ایکی کی عرق اولوب باقیلر اسکندریه به و اصل اولدقه انلری بطولس

حضور نه احضار ایلدیلر. لعین انلر قتلنه امر ایدوب اول وقت
 حاجیلری ورجال دولتی پیراویوب اکا دیدیلر. ای ملک بونلر قتلنه عجله
 ائمه عرب سکا توجه اتمشلرد. انلر ایلله جنک و جدال و عرب قال اتملیوز
 رجال دولتمز دن عزیز القدر برکسه اسیر اولور ایسه مبادلله ایده جک آدم
 یاغزه بولنور. و پروب آلی خلاص ایده روز یاخود بونلر سبیلله عرب ایلله
 صلح ایلروز و اقدی دیر رستولیس انلرک رأینی وجیه و صواب کوردوب
 اسیرلوی دیر زجابه کوندردی. اسیرلر ایلله اکی نیک ائلوار سال ایدوب انلری
 کینسایر ادخال ارنجه دن مفارقت اتمامک ایلله انلره امر ایلدی. ابن اسحاق
 الاموی دیر خالد بن ولیدک قبطلردن جاسوسلری و ارایدی انلره امر اتمش
 ایدیکی کئودن ایره لو اسکندر دیر کیده لر کئوز اچون خبر لر آله لر اسیرلرین
 دریا دن کلوب رستولیس حضور نه احضار اولوب لعین انلری دیر زجابه
 ارساله امر ایدوکن کورد کلرنده خالد دن طرفه عودت ایدوب سرعت
 و شتاب ایلله یوربوب وصول اولد قلرندک احوالی اکا خبر و یردیله خالد
 بوخیر دن فرحلوب شاد و خندان اولوب عسکرینه دیدی انلر بکزه بنکز
 بس مسلمانلر بنوب مستأمنلر اوکجه انلری دیر زجابه قولاغوزلیوب
 و اقدی دیر مسلمانلر کینسایر وصولی رستولیس عسکريله اسیرلرک
 وصولدن اول اولدی زیر اخالدن اولد یغی مکان کینسایر اسکندریه دن
 اقرب ایدی کینسایر واصل اولد قلندن مسلمانلر مناسقه خلقنه جفروب
 اول وقت کثیر السن ملیح الشیم بر رهاب یوقارودن آنلره یقزی و اقدی دیر
 بود رهاب بحیرانه عارفک شاگردی ایدی اسمی بر رهاب میما ایدی الله
 و انبیا سنه ایمان کئورمشدی. رهاب یوقارودن بقدر وقت خالد اکا دیک

یا رهاب بود نیاء دونی نه شکل کوردنک رهاب دیدی بدنه ضعیف ایدر املی
 جدید ایدر موت قریب ایدر امید ی قطع ایدر کوردنر خالد دیدی اهلنک علی
 ندر رهاب دیدی برکسه که دنیادن برشی فائل اوله اولشی آلی رحمته
 براغور. و برکسه که دنیاده برشی قوت ایده آله زیاده آرزوده قود
 خالد دیری دنیاده رفیقک خیرلوسی ندر رهاب ایدی الله دن خوف
 ایتک و عمل صالح ایشلمک خالد دیدی شریلوسی ندر رهاب ایدی هواء
 نفسه تابع اولق خالد دیدی محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب حقنه نه دیر
 رهاب ایدی اول خاتم الانبیا و صفی الاصفیادر خالد دیدی بخون بلده
 اسلامده اولمز سن بلاد اسلامک اولق سکا بوندن لایق و یکر کدر رهاب
 ایدی ای امیر خلیم حب دنیا ایلله ملوثدر خالد دیدی عربدن اسیر اولمش
 اول کسه لردن خبرک و ارمیدر که رستولیس انلری سکا کوندردی
 رهاب ایدی خدا حقیقون یوق لکن دون کیمه بوندن بر بطریق کچی بوکینسانک
 قوسنده صوابچدی سوال ایلدر نه یردن کلور دیدیلر که ارض بر خا پادشاه
 کیم اولد بن روبرک الحی سید اسکندریه دن کلور پادشاهی آلی رستولیس ارسال
 ایلمش عرب اسیرلردن بر مقدار اکا کوندرمک دله مش تاکه انلره واده هر
 و قیافه لرینه نظر ایسه انلردن و دینلردن خبر آله اول کشتی رستولیس
 واروب اده رسالت و تبلیغ پیام ایدوب رستولیس اکا وعده اتمشدر قریباً
 باد شاهنه مسلمانلردن بر مقدار آدم کوندوده او کشتی پادشاهنه کید بود که
 بونکله بشادت ایله آندن رهاب خالد دلوب دیدی طن ایدر سرشاهی
 فتح و بلاد رومی اخذ ایدن مسلمانلردن سوز خالد دیدی بی بر انلر و دیر
 رهاب دیری خبر لر بکز یوما فیوما یاغزه ایدی بن قود مکره منظر و سنه

مشتاق ایدم حتی بن پیغمبر یکن محمد بن عبد اللهی مکة ده شامه کلان قافلہ
 داخلندہ کوردہم اول انشادہ بحیری راحب کینسا سنده ایدم بلکل ای سرور
 عرب بصری قرینہ بر صومعه وارایدی بو بحیری اندہ اولود ایدی مزبورک
 اسمی جرجیس کینه سی ابو عداس ایدی کندوسی نصاری علمائک کبارندت
 اولوب زهد و عبادتک درجه علیاده ایدی کتب سماویہ واقف و اخبار ماضیه
 مطلع اولوب انبیاء عظام علیہم السلامه نازل اولان کتابلری وقتش
 و جملہ سن تبع ایدوب بلش ایدیکم خاتم الانبیاء محمد المصطفی صلی الله تعالی
 علیہ وسلم بومقامه کلسه کرکورد اکابناء اول جای رفیعده زاویم نشین
 عزت اولمشدی مرویدرکه اول صومعه قدیمدن معبد ایدی ایچارنده اولد
 عبادتہ اشتغال ایدر ایدی اول زمانک مقلری و ملت نصاری نلک اعلمی
 بحیری راحب ایدی آخر زمان پیغمبریک ملوقاتی امتدیلہ اول معبدی
 کندویه مکان ایدندی چونکہ بلدیکی علامتلی قافلہ ده بولدی
 نجه کره قرینک کاربانی اول حوالیدن کچدیلم التفات ایدی حق تعالی تک
 عبادندن مرور و عبور ایدن خبری اولمز ایدی هر بار کوزه دور ایدیکم علو
 معلومه مشاهده ایدہ معلومی اولدیکی بوسال یمنت فالده ام القری فی
 قافلہ کلوب اول حوالیدن گذاراسه کدکدر بس هر صبا کونش
 طلوع ایدہ چک وقت زاویم سنک سطحنده جقوب اطراف و جوانبه نظر
 وین و بساده مدد شته بصرا ایدر ایدی برکون اول قافلہ عزت نشان
 عقبه دن غایان اولدی بحیری راحب قافلہ اوزره سایبان اولان بلودی
 چون کوردی آخر الزمان پیغمبری بونلر ایلہ ایلہ ایدوکن بلدی بو علامتک
 یعنی زیاده اولری جملہ مزکورکم حجر و شجر اهل قافلہ دن بر شخصه سجده

ایدر ای سرور عرب اهل قافلہ چون کینسا قرینه نزول ایدر پیغمبر کر عیسی
 ابوطالب ایلہ برودخت الشہ نزول ایدوب اول بلوت بالای درختہ دخی
 سایه انداز اولدی واول شجر خشک بی برک یاشاروب یراق ویردی بحیری
 علم الیقین و عین الیقین بلدیکی اول موعود القدوم اولان حضرت بوکاربان
 ایلہ بیلہ درانش شوق سینه سنده سوزان و نار حرت دروننده فروزان
 اولوب منزلندہ قراری مجالی قالمیوب فی الحال بابان صومعه یر اینوب کینسا
 قیوسن ایدی واول قبودن جقمیان راحب سکر درک اول قومہ واروب سید
 المرسلک مبارک ابن طوئوب ایدی ای اهل قافلہ بیلک بوسید الانبیاء سند
 الاصفیاء هادی سبیل افضل المرسلدر ایدر یار سن بونی ندر بلدک جواب ویردی
 سز بو عقبه دن ظهور یکن وقت جملہ حجر و شجر بوکاسجده ایدی بونلر انبیادت
 غیریه سجده اتتر نجه علامتلی دخی وارددر بونلک نبوتنه شاهددر بیلکن
 بو آخر زمان پیغمبردر بونلک شریعتی یر یوزین طوتار مراد مر سزدن یارین بنم
 غمخانه تشریف ایدوب بر نجه مشکلم وارحل ایدہ سن ابوطالب ایلہ رؤس
 قریش رجاسن قبول ایدوب تشریفه وعده ایلدی بحیری منزلندہ واروب
 ضیافت قید نه مشغول اولدی صبا اولدقده قافلہ خلق دعوت یرینه کلوب
 پیغمبر یکن صفی السن اولمقین ابوطالب اشارتیلہ نکره بان منزل اولدی اول
 وقت ایچارندن بری بحیری یر سنوال ایدوب دیریکم بر هر بار بومکاندن کزد
 ایدر دن هیچ بری دعوت اتتر ایدن امدی بو دعوت باعث نه ایدی کرچک
 اولیله در قاتا بوسفر قافلہ سالار یکن عظیم الشان کیمسه در اندن بحیری
 اول طایفه به نظر ایدوب مطلوبک کورمدی تکرار صومعه نلک اوزرینه جقوب
 نظر ایدی اول بلوت بالای درختدن ایرلیوب کاکان یرنک طوردر کوردی

اشاعه اینوب ایندی مراد مراد بوایدیکه سزدن بر فرد تخلف اینوب جمله سی
کله ظن اولنور که کیمسه قالمش اوله دیدر کیمه قالمی بر تازده بکندن غیر
آنی دخی بوکلر بکلکه قوبدوق بگیری ایندی لطف ایدک آن دخی حضار
ایدک اول وقت عبدالمطلب اوغلی حارثه جواب ایدوب دیدیکه مروت
دکل بزطعامه حاضر اوله لم محمد اولیه ای سرور حرب رئیسری بگیری محمدی
استکی اشتدی حاضر اوله سن استعجال ایندی ابوطالب کندیکه اول حضرت
کوره بگیری صومعه اوزرینه جقوب نظر ایلدی پیغمبریکه قیام ایدوب یزدیکه
اول آن بلوت دخی حرکت کلوب بیلده روانه اولدی بگیری بون کور بیلک
ایندی نظر والی الفی کیف مال الیه یعنی نظرایدیکه کولکم به که نه شکلی اکا
میل ایلدی کتب مقدمیه مطالعه ایدوب بیلدیکی علامتاری بالجم
ذات مقدس لندک مشاهده ایلدی ای سرور حرب مهمانان بعد الطعام بگیری
عارفدن استندان ایدوب قیام مراد ایدیک بگیری انلری اکیلوب کودیکم
ابوطالب اول حضرت ایلده مناسبتی سائر دن زیاده اکا توجه ایدوب دیدی
ای سید حرم بو فرزند دلبد اوغلکدر ابوطالب بلی دیدی بگیری ایندی
بونک پدری مادری اولماق اقتضا ایدر ابوطالب ایندی حقیقی اوغلم
دکلدر برادر زامدر بگیری دیدی طوخری سوبلدک اندن امتحان قصد ایلده
پیغمبرکزه ایندی لان وعزی مرسته سکا هر نه سوال ایدوب راست سوبله
اول وقت پیغمبرکزدی باراهب بکا انلره باین ویرمه که یاغنده انلردن
مقبوض برشی یوقدر بگیری بادی تعالی یم قسم ویروب دیدی پیغمبرکزه هر نه
سوال ایدر سن سوبله دیدی جوابدن سوال ایلدی بیوردیکی تمام عینای
والاینام قلی یعنی کوزلرم او یور قلم او یوماز هر نه سوال ایندی ایلده جواب

ویردی کوردیک علامتاره وبلدیکی نشانلره جمله مطابق کلدی اندن چشم
مبارکته نظر ایدوب ابوطالبه ایندی بوحیت برادر زاده کک کوزلر نده طوردی
ایندی زائل اولدوغن قطعاً کورما مشوف بو علمت دخی موافق کلدی
شدنطاق اطمینان ایچون مهربوتی کورمک مراد ایدوب جامه سن اخراجله
التماس ایدوکه پیغمبرکزه حجاب ایدوب ابوطالب مرادین حاصل قیل ای کوزم
نوری دیدی ای سرور چون پیغمبریکه ارقه سن آجری مبارک کتفاری
اورده سنده مهربوت بگیری کوروب اویدی کوزی باشی روم اولوب ایندی
اشهد ان لا اله الا الله واشهد انک رسول الله اندن قدم محرمایین ابوبوب
کندون بالکلیه کندی فریاد ایدوب دیرایدیکی هذا سید المرسلین هذا
رسول رب العالمین هذا الذي بعث الله رحمة للعالمین قریش بحالتی بگیری
مشاهده ایدیلر تعجب ایدوب بوراهب فتنده محمدن عظیم قدری وارایش
دیدیلر اول وقت بگیری ابوطالبه ایندی بو ذات عالیشان انبیاء عظام علیهم
السلامک آخریدر بوندن صکره هیچ نی کلز بونلک شریعتی سرتاسر
روی زمین طوتار دینی ادیان سابقه نسخ ایدر بونی شامه کورمه ایدر
طایفه سی بوکادوشماندر و بوکادارنچه سوزلر وصیلر ایلدی ای سرور بگیری
و فاندن صکره بن اول مکانده قرار ایتوب بودر کلدر دیدی وبلکر ارض دما
وکنابسده وارض عقبه ده بر راهب قالمی الا زیارته کلری بکا سزدن پیغمبرکزه
سوال ایدوب دیدلر سن انلرک پیغمبری کوروب انلرک طریق اوزره اولدو
بن دینکری وفضلکری انلره نقل و پیغمبرکزین معجزاتدن ظاهر اولنی انلره شرح
ایلدر حتی دونکی کورن ایلده بکا قریب بر راهب بیتنده مناظره و مباحثه
واقع اولوب بکا دیدی اول نبی عربی کسح اندن بشارت و صبره ایشار

ایتمشدر اول بود کل بن دیدم خدا چیتون اولدر ایامبر حجازده مبعوث اولون
 پیغمبر سمایه عروج اقتضا ایدر بونک عروجین استماع انما مشو بو معفو
 میسر اولمشید خالددیدی بلی حق جل و علی حضرتلی اکامعراج میسر
 ایدوب سموات سبعة حقوب درجات جنت و درکات جهنمی سیر ایدوب جناب
 کبریا ایلله بلا واسطه مکالمه قلوب و رب الفزله ذلک ذات ابدیهی قریبیه شرف
 اختصاص بولمشدر واقدی در خالدمعراجی ابوزر عفا دی رضی الله عنه ذلک
 اشندوکی اوزره راهبه نقل ایلدی راهب خالده دونوب دیدی ای سرور عروج
 بو طاعنک اوردته سنده عربدن پیغمبر کنز اصحابندن بر مرد مسلم وارد دکه زمان
 ایلله اسیر اولنوب حالادیر مسیحده محبوسدر اشندمکم اول کشتی مقوض
 ایامنده تجارت ایلله یمندن مصره کلوب مالی فرخته ایدوب آنک غیرینی
 مال الدی اول مال ایلله اسکندریه اینوب آنی دخی فرخته ایلوب اقیه سیله
 ارض برقیه دائر متاع خرید ایدوب بر عظیم قافله ایلله جانب مقصد روان
 اولدی بو طاعنه قریب اولد قلنده بو طاعنک امیری قوللریله کاربان اوغرنیه
 جقوب کاربان غارات ایدوب خلقین اموال و اشیا سن الدی انلری ترک
 بولده شکره نظر ایتدوکن اوزرنده عرب جامه سی زی و قیافه سن کوردو
 پس آنی اسیر ایدوب بوینشه دموردن طوق وروب قصرینک یاننک براغاجه
 آنی بند ایلدی لعین اول مسلمانن هر کون کونش بفریغ و ایچ تا آنی ضرب
 ایتدینجه ایامیر اول کشتی غایت ضعیف اولمشدر بر رتبه وارمشدر کم هلاک
 دوغشدر بطریق دیرین سنی اطلاق انعام تاسن ثلثه ثلاثه دیسینجه و آنی
 ورد فچه اول کشتی باش سمایه رفع ایدوب دیرالهی وجودی سندن او تودی
 افنا ایلدر سندی رحمتکی بکابذل ایت ای سرور اخشام وقتی اولدوقده

خاتم طریق اوغلنک اسیر کونش
 غرضی بیان ایدر

بطریق باقر دن بر صودت کتود اول صورتک باشنک عمامه و اوانیکده هذا
 محمد بنی العرب یازنلش صورتی اوکنه قور بوسرین پیغمبر یکر دن دیوب خمراچی
 کاسه نلک فضلک سن اول صورتک بانی اوزرینه صاحب اول کشتی آنک کفر دن
 الله ایلله رسولندن مدد طلب ایدر اول ملعون بو طاعنه دیر مسیح دیر لر
 بریون مناصرتده در حدن تجاوز ایدوب متکبرلک ایدر واقدی در خالده
 راهب لردن بونک استماع ایتدوکنه شرحیل بن حسنه عامر بن ربیع
 یدید بن ابی سفیان هاشم بن سعید فصقاع بن عمرو مقداد بن اسود
 عماد بن یاسر رفاعه بن قیس ابوب عسکر بن بقیه سن مناصرت قریبده
 قیوب حذر اولق اوزره انلره امر ایدوب سکن کیمسه ایلله طاعنه صعود ایلدی
 اودته سنه کلدکه دیر اکا ظاهر اولدی اول وقت کوردیکی بطریق بر حشی
 جانور شکار اتمش اول جانوری ترکی باغیله ایلرک اون قاشنه بغلیوب
 کینسا قریبک بر شیمی والنده بر بکار وار آنی قصد ایدوب کلور کلور
 اول چشمه ساره اینوب غلاملرینه جفوق انلر مناصرتدن ایوه رن کلوب
 آنش یعقوب اول جانور دن کسوب بریان ایلدیلر لعین بو کبابی بیو بیو
 ایچوب دیدی پرخون قودحه دونوب اندن غلاملرینه محمدی کتود بکر دیو
 جاعروب انلر واروب بر کیشی ایلله کلدیکه ذلت آنک اوزرینه نمش قهر
 اکا غلبه اتمش بطریق دیدی یا مسلم دینم حقیقون شمدنکو صبر و قرار سکون
 و راحتم قالمدی یا بودر که دینه دوزملت مسیحایی قبول و این مذهبده
 دخول ایدرکن بوقسه سنی قتل ایده درم مسلم اکا دیدی ایده جلکی ایلله بن
 کفران اتهم اول الله کم اشتر آنک ارادیتله یورر دهو ر آنک مشیتله
 منقصی اولور سما آنک تدبیر یله مرفوع زمین آنک قدریتله مبسوط

احسانی ملکنده بسیط اشیا بم علی محیطه لیس له نظیر ولا وزیر واقعی در
 بطریق آنک کلامک اشندکک یعنی عربان ایدوب اوزرینه یوریدی آلی قلیج
 ایله اورمغه قصد ایدوب اول وقت خالدين وليد بلججه اولان دلاورات
 شجاعت قرین ایله جاغروب دیدیلر ای بن نصاری کلبی و ماء معبودیه منفر
 اولنلک بحسی الک جک اندن بزر رسول کرد کار و نیتی مختار او مشور دیننه نفوذ
 ایچون کلشور واقعی در صحابه کرامدن اکاسیفت ایدناک اولی خالدين وليد
 المخوفی ایدی جمله دن اقدام حمله ایدوب قلیج ایله یعنی وروب سونکت اثرین
 بدندن جدا ایدی اصحاب کرام بطریق غلامری اوزرینه دو کلوبانلرک
 جمله سن قتل و طعمه شیر شمشیری ایدوب یسکار اوزرینه اینوب کینساء حاله
 ایدیلر راهب یوقارودن انلره بقوب دیدی ای محمد امتی بزار باب و اصحاب
 طعن و ضرب اهلی دکلوزکه بزدن لی اخذ ایلیه نر بلکه بزر راهب ایلر اولوب
 کند و مزبومکانده حبس ایدوب دینارن عزت و اشغال عالمدن فراغت
 ایلشور حال بوکه پیغمبر کر و رهبان قتلدن سزى منع وانلره دخل و تصرف
 نهی اتمشدر خالدين دیدی بو بطریق مالنی و اولادنی عیالتی بزر تسلیم
 ایدیکر بزر سوز تقرض ایتیه لم واقعی در راهب کینسانک قوسن آجوب بطریق
 مالنی و اولاد و عیالتی جقاروب خالدين یولد انلری جمله سن اخذ ایدوب
 خالدين اسیرین بند و یاغن آلوب اکا دیدی عریدن سن کینسن اول کشتی ایدی
 بن خاتم طایفک اوغلی عدینک قرنداشی امیده بن خاتم ابوبکر الصدیق رضی الله
 تعالی عنه حضرت لرینک آخر خلافتده اسیر اولندم بو طریق بنی اسیر و کردار
 بند و نجه ایدوب اشلر و کفی اشلری الله و الجلاله امری یورین بولوب
 کند و دخی متوجه دارالول سچین اولری واقعی در مسلمانلر امیه ناک

نام سولطانده اسیر اولوب نجات
 نفی خالدين وليد
 بایع و

خلاصندن فرحلوب سلامت ایله آنی آلوب طاغدن ایندیلر کینسایه
 قریب اولد قلرنگ کلر سفلی آنلر سهیلی اوشا قلر فریادی کشتیلر زاریسی
 ایشدوب اکسه لرندن قبطیلرین آوازین و آنلر سرگرمه سن استماع ایدیلر
 عورتلر زلت و حقارت ایله جا غروب خوله بنت آذور اسیر او کینجه
 ذلیل و حقیر کلور کوردیلر واقعی در خالدين خوله ناک صداسن ایشدو که
 لیسک لیسک جاغروب دیدی مژده سکا ای قرمز سندن طارلق کیدوب غمدن
 خلاص بولمقلق کلدی اندن خالدين مسلمانلر قبطیلر اوزرینه یوریبوب
 ایچلرینه تیغ تیز و شمشیر خون ریز قیوب جوق کچیدی تاکه انلردن یدی یوز کشتی
 قتل ایدوب بنک او جیور قدر آدمرا سیر ایدیلر مسلمانلرک آنلرین سلاطین
 صویفونلرک آلوب اسیاری بنددن قورتاروب اول بند و باغله قبطیلر
 بغلیوب مسلمانلرک بیونلرنده اولان سلاسل و اغلال ایله لعینلری بند ایدیلر
 خالدين ضراعه واروب سلام دیروب آنی و سازلری خلاص و سلامت ایله قلیوب
 مسلمانلر بربریلر کوردوشوب سلاملشدیلر خالدين راهب ایچون و راهب دن
 صکره بزرده ساکن اولنلر ایچون طعامدن قوتادن وانلره کفایت ایده جک
 مقدار کسوه دن یازد قدن صکره خالدين مسلمانلر راهبه وداع ایدیلر
 خالدين عسکر یله اسکندریه آرؤ سیله کیدوب اسیرلر طوقده بند و باغده اوکلر
 یوردیلر واقعی در رستولیه مسلمانلر نر نوط فتح ایدوب کند و ایله بر طریقه
 اولد قلری خبری و اصل اولد قع عسکر یله اسکندریه ناک طشره سنه جقوب
 خیام و باد کاهلرین قروب عساکر اسلامیه قدومنه منتظر اولوب دور
 خالدين اسلام عسکر یله کلد که قدوملری خبری قبطیلر یچینه شایع و اطراف
 و جوانبده منتشر اولوب بو خبر حیرت فرا لعینلرک قلوب قاسیه لرینه

رجب و هراس استیلا ایدوب امر او کبر پادشاه حضور نه جمع اولوب دیدی
 ای ملک بو عرب بلک خصوصند نه دیر سن و اینلر نه نه قدیر ایدوب
 رستولیس دیدی سزین اینلر نه قدیر اتمک بعید و امور یکرده فکر و مکر
 قاصرا ولدی قورق سزی قلیوب درونک خوف ایله مالی اولوب بو عرب
 مقابله کره نزول ایدوب ملکزه طبع ایلدی سزی هزیت و قنده عادی
 قورق و بین الناس عیب دن صافتر قوم کوردیلر افر سز کله محاربه دن
 قورق سزی قتل اموالک نه عیالک اسیر اولادیلر قول ایدوب
 بلاد یکره مالک اولغه کلدیلر انلری منع ایدر مانع و دفع ایدر دفع یوف
 دیر زجابه کوندردم اسیر لر بوند اولیدی انلر سیبیله عرب ایله بن صلح
 ایدر ایدم انلر بزدن مندفع اولور لیدی اسیر لر ایله ارسال ایدو کم ایکی نیک
 آنلوه دخی عجله ایدم افر باغزده اولیدی قدر ترمز مینه محاربه و مقاتله
 ایدردک وزیر دیدی ای ملک بو عرب بله ای کوندرمک مراد کی تاکه واره
 افر ایله مکالمه ایدوب بولدا شلرینی کدور لینه سلیم اتمز اوزره انلر ایله صلح
 ایند رستولیس دیدی بولدا سزدن الجینک کله سنه بقز لر کلو مکر دخی
 دکلر اول کوندن بروکه مصوره مجری الحصرده اوزر لینه بنجون ایدوب
 جنک پیدا ایدکر و ایدی دیر رستولیس مسلمانلره ای کوندرمک قصد ایدر
 ضمیر لرنک رسول اولی بیله انا کوره تدارک کوروب دیر زجابه کوندردکی
 اسیر لر مسلمانلره سلیم اتمک اوزره مصالحه ایلده بومایند کی الجینک
 ایله کونده دیم فکر نه ایکن اول وقت مناده مؤکل اوللر کلوب انا خیر
 ویردیلرک خوب جانیندن برکی ظهور ایلدی رستولیس دیدی کینک اینجند
 اولانی بلد بکره دیدیلر بزان کوردن لکن آنک حقیقی و اینجند نه ایدو

بلدون پس لعین انلر قدومنه منتظر اولوب کور شمه حاضر اولدی ظن
 ایدر ایکی اول امداد در جزایر کندن کلری بر ساعت مقدادی مرور ایدوب
 تاکه کی کلوب اسکله یاشدی اندن رشخ فانی و بر پیر نورانی جقد کی اوزده
 سیاه صوفدن بر جامه و باشند بر اوزون نقیه و ارایدی انکله یکره کشتی
 اینوب راهلردن و قسیر دن دخی بر جماعت بیله ایدی کیدن جقد فلر نه
 مریع رکاب مذهب لجام ایله انلر افر کلوب انلر اول آنلره سوار اولوب پناه
 دیو کندیار او کینه حاجیلر قولر نفیض و تکریم ایله انلری شاه سراینه ایدوب
 اوزر لینه نعمتار دوکوب انلره هدیه لر و تحفه لر کوردیلر اول کونیک بقیه سی
 طوروب کجه یا نوب صباح اولد قده بنوب اوردوبه واروب بارگاه قیوسنه
 کلدکلرند حاجیلر استندان ایدوب دخوله اذن و رخصت اولد قده پادشاه
 حضور نه کوردیلر رستولیس انلر ایچون قیام و توقیر و احترام ایدوب بر قیام
 قدم یوردیدی انلر ایله کور شوب نفیض و تکریم ایدوب انلری تخت مقابله سنه
 او نودیدی ابن اسحاق الاموی دیر معتد علیه موثق الکلیم کسه دن اشدیک
 اسکندریم پادشاهی رستولیس جزایر حالکی کماویل بن رویله ذی فیت هدی لر
 و فاخر تحفه لر کونده دوب مکتوب ارسال ایدوب انی قورقوندی بویجه بحر
 ایلدی که ای ملک دنیا دار زوال و محل انتقال اولوب بر احدی سوندردی
 الا انی محزون ایلدی و بر پادشاه منصور ایدی الا انی محزون ایلدی مفرد
 اول کسه و دم دنیا نیک دامننه نشین ایدوب اکا صغوب اعتماد ایدوب
 طود سعید اول کجه و دکه دیان حذر جامه لرین کیوب آخرت ایچون عمل
 خیر اشلیه ای ملک کورمز مینن روم پادشاهی هر قلعه نه شکل ملکی زائل
 و دولت و سلطنتی محض اولوب قلعه لر و شهر لر اندی قولر لردن بولور

عسکوندن دودا ولوب اعراض اولندی بو عرب محمدی شهر را اوز دینه مستولی
اولوب قیلمار بیله خلقی ذیل ایلوب عسکرین بوزوب جمعیتلرین برکنده ویرشان
ایدوب نیغ تیز و شمشیر خون ریز ایلله پیغمبر لرینک شریعتین اقامه ایتدیلمر شاهی
قوة قاهره صاحبی اولان رومیلردن آلوب پس بربولوکی بزه کلوب مصری بزد
الدیله حکمی الرمز دن جقوب داد و دیاد مز اخذ ایدوب شهر لر مز اوز دینه حکم
ایلدیله اندر ایچون طور مق یوق لاجرم سزه قصد ایدر اوز دیکزه توجه و غزینلری
محقق نیاز اولوردکه بر مقدار عسکر ایلله بزه امداد ایدر سن بزنسک قوگشک
اوز وجله بزنسک اعوان و انصار اوز وقتی بیهیم ایلله مکتوب برقه
پادشاهنه و اصل اولوب فتح و قرائت ایتدوکره آنی رجال دولت و وکلا سلطنته
عرض و ارائت ایدوب دیدی اسکندریه پادشاهی رسطولیس شاهک تحیرانی
خصوصنک نه دیر سز و نه کونه رای و تدبیر سز دیدر ای ملک سلو طین
عظام و خوافین ذوی الاحترام بر بزدن استنصار ایتله سی رسم قدیم
و عادت دیرینه سلو طین در سلطان المصک سکا تحیر ایتدوکی حق و واقعه
مطابق آنی دفع اتمک بو قدر عرب ملک مصره مالک و اول اقلیم عظیمه سی
دس اولدقه لاجرم بزه کلوب بلاد مره قصد ایدر پس کاعانت اوز دینه
هر وجهله لاف و امداد کوندر ملک الرمز لوازمندلر امدی اکابر مقدار عسکر
کوندر و ارسونلر انکله بد و احد اولوب عرب ایلله جنک و جدال و حرب و قتال
انشونلر مسیح دله دوکته نصرت و یرد و اقدی دیر کما و یل اندک کلوفنی استماع
ایتدوکره رایلرین صواب کوردوب در حال برادر زاده سی اصطفا نوله خلعت
کیدوب مال و سلاح و یروب دولت بک اتلو قوشوب سلطان المصک امداد نه
کینک و اکابار دم و ساوت اتمک امر ایلدی اندن خاص غلامنی ملکک عالمی

عالم و کماله مشار بالینان لری اولان بترک کوندر بکی اسمی سطیس ایدی مزبور
عظاء خله میحیه و کبراء ملت عیسوی دن اولوب کما و یل قنده عظیم القدر
بالا منزلده برکنه ایدی کتابس دیمکله معروف معبدی کذویه مکان ایدوب
اول و حدف خانه ده ساکن و اول زاویه ده مستکن اولور ایدی عمر دن یوز یکر مر
سنه مرور ایشدی بو طریق نصاری زعمیه حواریون فرنداسی یحنا و یساک
تلامیذندن مرقش نام راهبک شاگردی ایدی الاهی برلیوب رسول اکرم صلی
الله علیه وسلم حضرت لرینک خبر لرین ایشدوب معنی اتی استماع ایدوب اکا
ایمان کوردمشدی پیغمبرک احوالی استخبار و معنی اتی استفسار دن خالی
اولمز ایدی تاکه موتی خبری اکا و اصل اولری بونکچون اغلیوب حزن زاویه سنه
ملازمت ایدوب خلا بقدن قطع علوق ایلوب کوشه کزین عزت اولری
کامل برسنه قومندن بر فرده ظاهر اولدی خلق آنی عبادت مشغول ظن ایدر
ایدی سنه مرور ندن صکره شاکرد لرینه جقوب بول اوز دینک کذو ایچون
برصومعه بنا ایدوب هر مرور و عبوددن قافله دن سوال ایدر ایدیکه پیغمبر
صکره مسند خلا قته کیم جلوس ایلدی اکا دینلر کی ابوبکر الصدیق البقی
بطریق نصرت ایدوب دیدیکه کتب سماوی قدومنه ناطق و علم نبوتنه
لاحق اولان پیغمبر عالیشانندن صکره خلیفه اوله حق اولدر آندن
موتنک خبری و حضرت عمر ک خلافتی خبری اکا و اصل اولری بعده شام
فتخاری و عساکر اسلامک مصره قدوسی خبرلری اکا بر شوب رسطولیس برقی
پادشاهی کما و یل بن رویله نامه یازوب امداد طلب ایتدوکره کما و یل آنی عود
ایدوب کی ایلله رسطولیس ارسال ایلدی کی امداد کلمه سی خبرین و یره عسکر
قدومیلله بشارت ایلله ابن اسحاق الاوی دیر سالف الذکر سطیس برقی

کلد کرده لعین آنک کله سبله فرحلوب قدومنی مبارک عد و قدر و منزلتین بلند
 ایدوب یاننه او تورندی بطریق دیدی ای ملک بن سکا بشارت ایله کلد
 رستولیس دیدی یا ابا نانا بشارت ندر بطریق دیدی پادشاهز کماویل عسکرینک
 بهادر لرندن و قومنک کزیده و منتخب لرندن دودت بنک نفر امتیاز و اختیار
 ایلوب اوز لرینه برادر زاده سی اصطفانوس امیر و سردار لقب ایدوب
 معا و شکل کلوب خدمتده بولمقلقی امر ایلدی مزبور تونس و اندلس و جزایر
 اقلیمک شجاعت ایله معروف و بهادرلک ایله موصوف بر مرد غضنفر نیر
 اولوب قریب خدمتک و اصل و قدومندن فتح و نصرت حاصل اولور و اقدی
 رستولیس بو خبردن فرحلوب دیدی یا ابا نانا مرادم طرفدن رسالت ایله بوعربله
 واره سن دینلرندن خبر آلوب ایشلرینه واقف و احوال لرینه مطلع اوله سن
 وار دقه انلری صلحه دعوت ایدوب خبر و برکه مسلمانلردن المدخیلی ادم وار دکه
 بز انلری ساحل شامک دمله طبر اغنده اقد ایدوب ماللرزدن برشی دخی انله دیرو
 مایتمزده عهد بقلوب بر بریزه اعتماد ویره لم بز دن دون لر فیما بعد بزه عوی
 ایتیه لر و خل و تعرض ایتیه لر بطریق دیدی بونی اشلمر بن بو قومند
 شک و شبهه دهیم ای ملک معلومک اوله کم بن فقیر کتب سالفه و اخبار
 ماضیه اوقیوب صحف سماویه تتبع ایدوب انلرده بولد مکله الله ذوالجلال
 ارض تر امد بر پیغمبر عالیشان بعث ایدر پیر یوزنیک اموال و خزائنک اگا عرض
 اولور التفات اغر و اولمالی کوروب کوزتمز فقر غنا و آخرتی دنیا اوزرینه
 اختیار ایلر اصحاب آنک سننه تابع و طریقه سالک اولور انلره بن کمزوت
 اول حاللر دن خبر الی دیلر رستولیس دیدی انلر حاللر دن ایله خبر الور
 و کیمیلرینه نه ایله واقف اولور سن بطریق دیدی ای ملک مرادم انلره دنیا عرفو

ایتکدر اگا رنجت وزیو و ارایشنه میل و محبت ایدر لر ایه بیل جنک و غوغاو
 دنیا ایچوندن انلر آخرت طلب انلر دنیا ترک ایدوب اکامیل انلر ایه
 غرضلری جهاد و قصد و آرزولری رضاء رب العباد ایدوکی معلوم اولور
 رستولیس دیدی یا ابا نانا اشلمرونه اشلمک دلرسن ونه دما ایله بو قومک
 احوالنه واقف و ماهیتنه مطلع اولور سن بطریق دیدی امدی قولر که امریه
 مرضع دخت و سیم دکا ایله برائی ترین اشونلر آله ذروزیو و در کوه ایله یزیوب
 کورسونلر اول آتی مسلمان عسکرندن طرفه قوب بولا لالم احوال لرینه نظر ایدو
 انجام و کار نموده قرار ایدر کور آله تعرض ایدر ایه غرضلری دنیا دون ترک
 ایدر لر ایه قصد و آرزولری رضاء رحمن ایدوکی معلوم و اقدی دیر رستولیس
 برآت کوروب آنی ذینت فاخره ایله ترین اتمک سایسته امر ایدوب اولدخی واروب
 مرکب خاصه دن برینه در و جواهر ایله مرضع برایت ایدوب آنی التون یلدوزلو
 یاقوت قاشلو کشدن کم ایله مکلیوب انکله مسلمان عسکری طرفه کلوب آتی
 اوروب مسلمانلر طرفه ادر سال ایلدی اولدخی مسلمان عسکرندن طرفه کندی
 حکمت ایله اول کون شرحبیل بن حسنه قر اولده بولنوب آنک کندور جانینه
 کلدو کین کوروب اوز رنده اولان سیم وزده و انواع جواهر دن اولان ذبوه
 نظر ایدو کوه بستم ایدوب دیدی تکی دوشمنلری بزی تجریم ایدور لر که بر دنیا
 دیلر و بوقسه آخرتی طلب ایدر و خدا چقچون بزه دنیا میل آخرت
 اعراض ایدر بو قدر آندن بو آیت کریمه تلاوت ایلدی اعلموا انما الحیوة الدنیا
لعب و لهو و زینة و تفاخر بینکم و تکاثر فی الاموال و الاولاد کذلک عیش العجب
الکفار نباته ثم یسحق فتهام مصفر انتم یكون حطاما فی الاخره عذاب شدید و فقره
من الله و رضوانا و ما الحیوة الدنیا الا متاع القرور آندن آتین دیز کین طوبی

قبطیله عسکر نندن طرفه اوروب آتی ارسال ایلدی و اقدی دیر رستولیس ایلر
سطیس طوروب مسلمانلرک ایستی نینه منجی و احوالی نینه مؤل اولورده دیو
نظر ایدر لر ایدی . . . رستولیس شرح جیل بقوب کوردیکه آنک
دیز کنین طوتوب عسکر قبط جانینه یوردیدی و آتی عسکر دن طرفه کوندر
لعین بونی مشاهده ایدوکن یوزی اوزده دوشوب دیدی بتم حقیقون
بونلر بولمانت و دیانت ایلر منصور و مظفر اولندیلر بابام مقوقس انلردن
بصیرت اوزده ایدی آندن بطریق مسلمانلر جانینه کتمکه امر ایدوب بی طریق
عسکر مسلمان طرفه یوردیوب اوردوبه قریب اولدی شرح جیل بن حسن
آندن طرفه سرعت ایدوب دیدی سن کچمن و نه دیلرسن بطریق دیدی
بن سلطان المصر جانندن الجیم . . . بو عسکرک امیر و سردار نه رسالت ایلر
کلشم شرح جیل آتوب خالد بارکاهنه یوردیوب شرح جیل اوکجه بطریق آذن
عقیب و ده پاینجه کیدر ایدی چون عسکره کدیلر بطریق اصحاب کرامه نظر
ایدوب انلری بر قوم کوردیکه دینادن هجرت آخرته رغبت ایدوب دیتلرینه
توجه اتمشله کسی نماز قبول و کسی فی ذکر حق و تلاوت قرآن ایدر مسکنت
و وقار اوزدرندن ظاهر و انوار ایمان یوزرنده باهر صفاری کبارنه تفطیر
کبار صفادرم هم ایدرر ذکر الله انلرک کلامی قرآن انلرک امامی تقوی انلرک
لباسی اولوب دنیا و دوزخ ترک ایدوب آخرت طلبنده در لوقای دیر شرح جیل
بن حسنه بطریق ایلر یوردیوب خالد کلوب حضورنده طوری بطریق
خالد نظر ایدوب آتی طبراق اوزرنده او تورق انکون حاجب و بواب یوف
کوردی صحابه کرام اطرافده مسائلا شرح مذاکره قیامت بخشنده بطریق
صحابه کرام قنده وارد قده قاطرندن اینوب ایره لو واروب انلر سلام و یروب

امیر بکر فقکر در دیدی اصحاب کرام رده سلام ایدوب خالده اشارت ایدیلر
بطریق اکا دیدی ای سرور عرب سن بو قومک امیر سن خالد دیدی بویله دغم
ایدلر بن انلرک امیریم مادامکه الله بدن خوف و خشیت اوزرهیم بطریق دیت
خدا حقیقون سزا اول قوسز کم انلری بریم او علی عیسی علیه السلام بشارت ایلدی
تحقیق حقیق عنایتی سز کله در سز دن ایرلر مسلمانلر اکاجلوس امر ایدوب
بطریق او توردی دیدی ای عرب جماعتی پیغمبر بکر دن بکار خبر ویر بکر خالد
دیدى الله ذو الجلال اولاد ادم دن عرب محتا ایدوب عربدن مضرب آذن
کنانه کنانه دن قریشی آذن هاشمی هاشم بن عبد المطلبی آذن محمد
بن عبد الله صلی الله علیه وسلم فخر کائنات علیه اسنی النبیات حضرت طرینه
كنت نبیا و آدم بین الماء والطين قولدن سوال اولور یوردیلر
الله ذو الجلال عرشى خلق ایدوکن اوزرنده لا اله الا الله محمد رسول الله
یازوب آدم علیه کسلام حضرتلرندن ذله صادر اولوب دارعدندن اخراج
اولندقه ساق عرشده محمد رسول الله کوروب دیدی یارب بو کدر جناب رب
الارباب اکاجواب و یروب دیدی یا آدم بوسنک اول او غلکدر کم اول ولما سه
سنی خلق اتمز ایدر دیدی یارب بو ولد حرمتنه بو والد مرحمت ایلر دیدی
یا آدم کو کلمده ویرلرده اولان مخلوقات حقلر بزه محمد ایلر تشفع ایلر سن
بوسنک شفاعتک قبول ایره روز ای بطریق الله ذو الجلال پیغمبر من استمر
اسمنه ذکر مذکره مقرون ایدوب حقلر یوردیلر که لقد جاءکم رسول من انفسکم
عزیز علیه ما عنتم حریص علیکم بالموئینین رؤف الرحیم وینه پیغمبر سز
حقلر یوردی النبی لولی بالمؤمنین من انفسهم الله ذو الجلال جبریل
واسطه سبیلر اکا خطاب ایدوب یوردیلر که یا ایها الرسول بلغ ما انزل

الملك من ربه بطريق خالد بن بولكلى استماع ايندو كده سونوب ديدى
خدا حقيقون اكا تابع اولان نجات بولدى. آندن مفارقت ايدن ضلالت
وخسارنده قالدی. آندن اسلامنى خالد حضورنك تجديد ايدوب احوالى
اولدن آخرنه دن نقل ايدوب. كمال ويل بن روينك برادرزاده سى دور
نك اتلاويله قريبا كله جك. آندن حذر اوزره اولكز ديوب آندن دونوب
ديدى مصر سلطانى رستوليس بنى سزه كوندردى. مرادى سز كله صلح
اولمقدى. اول شرطله كه. بر مقدار مال ويره شامده ساحل مجرده اخذ
ايلدوكى اسيرلى دخی تسليم ايليه خالد ديدى يولداش لر مژدير سن خدای
متعال ائلى اسيرلكن خلاص ايدوب. بزم ايله انكز بنى جمع ايلدى
انله موكل اولان قبيله اوزرته بزه نصرت و يروب. انلردن بدي بوزفر
طعمه شير شير و نك اوجيوزين اسير و گرفتار بند و زنجير ايلدون آندن
خالد اسيرلرين احضارنه امر ايدوب حضوره كلدكده انله اسلامى
عرض ايدوب. اكترى با ايدوب بعضى نك هدايت بارى قرين حالى اولمقدى
اسلامى قبول و دين محمدى به دخول ايلدولر. اسلامه كلنلره انعام و كرم
واحسان ايدوب. ابا ايندك رستوليس ايله عسكرى مشرهد نده يونلرين
اوردى. واقدي دير بطريق اسيرلره و خالدا آقا. انله اشلدوكنه نظر ايندوكنه
بيلديله كه. انلحق اوزره بر قومدر خدای متعال انله نصرت ايدوچى
بطريق ديدى يا امير صلح بانبده نه دير سن خالد ديدى يونلردن دو نمى
اوج شينك بريله در. يا اسلامه باجزيه يا خود قتال بارى تعالى
ديله دوكنه نصرت و برر واقدي دير بطريق رستوليس دن طرفه عود
ايدوب خالدا كلامنى افاده ايلدى. و ديدى اى ملك بوقوم ايجوت

ايش ايله اوصنىق بوق. انلر حذر و انتباه اوزره درلر. رستوليس ديدى
يا ابا نا بوقتل ايندكلى كملدر. انلر برون كلشن ديدى بوند سنك اول
عسكر كندكه. انلى اسير ايله ديرز جابه كوندردك. يولده انله مصارف
ايدوب. بدي يوز نفرين قتل و نك اوجيوزين اسير ايلوب. يولداش لر
خلاص ايندك. بوقون رسالت ايله انله وارد غنم امير عرب احضار لرينه
امر ايدوب حضوره كلدكده. انله اسلامى عرض ايلوب. اكترى با ايدوب
بعضى سى مسلمان اولدى. اسلامه كلنلره انعام و كرم و احسان ايدوب. ابا
ايندك رين يونلرين و رمتى ايله امر ايلدى. واقدي دير رستوليس بولكلى
استماع ايندوكنه. انله اولان شى و شوب. ملكنك تلافى جزم غرتك
زهابنى يقين ايلدى. ارباب دولت و امراء سلطنته خطاب ايدوب ديدى
بو عريلره ملاقات حاضر اولوب. كمال ويل بن روينك عسكرى سزه كلدكده
بيلكز بونلى قاب قوت. و اسرار نقيه ايله فرشو لكر مسيح ديلدوكنه
نصرت و برر واقدي دير رستوليس عسكركر مسلمان ايله محاربه ميل ايدوب
اول كچه قتال يننى ايله باتدى كچه اولوب فراكولق اولدقه جبه خانه
آچوب عسكرينه و بكارينه سلاح و بساط داغيدوب. انله امر ايلدى
عسكرى طولاشلر. يارين ايكي عسكر بربرينه ملاقى اوله جقدى. ديو خبر و
تاكه انلر جنك تداركى اوزره اوله لر. ابن اسحاق الاموى ديرا دل كچه نك بوقوم
يانوب. واقعه سنده كوردى بياض بكر. بوقومال صفالو سينه سى واسع
بر شخص انگله بله حليه شريف بنوى ناطق اولدغى اوزره بنه بر شخص
واقدي دير رستوليس واقعه سنك اول كچه شخص كوردكده. بياض بوزلوقور
صفالو اولان ذات مباركه ديدى سن كيمى و بوياننده اولان ذات شريف

کیم در دیدی بن مریم او غلی عیسی بم یاغده اولان اول بنی مرسلده
 بعثتند اول بشادت و قدومنه اشارت ایلدم بو محمد عربی و رسول
 امیر اکایمان کتون هدایت بولور بنوتنی انکار ایدن ضلالت وارغونلور
 قالور اصحابنه نصرت ایچون کلشوز مقامز قبوده اولان برج اوزر
 قبه خضرا در آندن حضرت عیسی رستولیس دیدی سن بنم امتد
 ایسن بویغیرک شریفته تابع اول بزقبواوزونده که قبه خضرا
 معتر ایسی نخی کدیله صبا اولدقه ارباب دولت و امراء سلطنت کاد
 خدمته کلوب حضور نک طور دیر رستولیس واقعه سنده کوردیکی انلره
 حکایه ایلدی دیدیلر ای ملک بوسنک کوردیکل جمله خیالات و اضغاث
 و احلامدر مسیح علیه السلام محمد ع ایله همراه و رفیق اولوب یله بودمز
 رستولیس انلرین کلام فاسده لرین اصغایدوب اجناد هزیت متدانه
 بنک ایله امر ایلدی بس عساکر قبط آتارینه شوب طنبلری اوریلوب علم
 و سنجاقلری اچیلوب صلیلری رفع اولنوب صفلری دوزلدی کندوسی
 حاجیلری و کبراء دولته واروب عسکرینک قلبنده قرار ایلدی وادی دور
 عساکر مسلمان قبطلره نظر ایلدی لکه آتارینه بنمشار صفلرین ترتیب ایدوب
 جنک ایچون حاضر و آماده اولمشلر خالد بن ولید بو حالین کوردکن مسلمانلره
 آلات حربلرین اخذ و آتارینه بنمکی امر ایدوب بس برادر رجه و جوشن کیوب
 آتارینه بنوب دوشمنلری مقابلده صفلر دوزوب سنجاقلرین اچوب بلند اوزایله
 ذکر رحمن و تلاوت قرآن ایلدی خالد صفلری ترتیب ایدوب مسلمانلری
 جهاده ترغیب دوشمنلری قتالده تحریص ایدر ایدی بوندن فارغ اولدقه
 کلوب عسکر قلبنده سنجاقی النده طوردی ابن اسحاق الاموی دیر محل نصا

دریا طرفت قبواولان برجه قبه خضرا قریب ایدی رستولیس نظر ایدردی
 کوردیکه قبه دن نور قالقوب بوسلدی کندو کجه سمایه مرتفع اولدی
 کندو کندوبه دیدی خدا حق چون بو اول نورد که مسیح ایله محمد عربی کوردیم
 حینک آنی کوردیم اول کشتی که بن آنی معاینه ایلدم محققم آندک شک و شبه
 یوقدر ابن اسحاق الاموی دیر عامر بن بشر بکاخبر و بری اخوص سکا
 کیدن اخوص روایت ایدوب دیر که اسکندریم اوزونده ^{عنه} بن خالد بن ولید
 عسکری داخلنده ایدم دوشمن مقابلده سنده مقام خربده طوره و غمره
 اول وقت بلند و جیمه بر بطریق میدانه چقدی اوزونده النون کتابه لو
 مرصع یقلو زره باشنده مجوهر تولقه بر عربی آتیش او کزده طوروب فصیح
 عربی لسان ایله ندا ایدوب دیدی ای عرب جماعتی بزدن دوزک زیرا بز
 سزکله محاربه دیلیوز مصره و قرا و مزار عنک اکثر نه مالک اولدیکز
 ملکر دن پلک آزکی قالدی بزدن آلدو غکزده سزکله نزاع اتمیوز سز بزه
 بقی و قودی ایدر یورسز باخی دائما مقهور مینغی علیه مظفر و منصور در
 زیر بر قوز که بزم ایچون کنایس اربعه و صوامع و بیعه کیشن و ریان
 و بطارق و صلیان وارد بونی دیدی آندن سکوت ایلوب ابن اسحاق
 الاموی دیر معتد علیه صادق القول که دن اشد مکه میدانه چقوب
 تکلم ایدن فارس مقوقس اولدی رستولیس ایدی بویله تکلم ایدو کده
 مسلمانلردن آنک جواننه مسارعت ایده نک اولی شرحبیل بن حسنه
 ایدی آت سوروب لعینک اوکده واروب دیدی ای بطریق ویل سزه بزم اوزر
 فن ایدر سز شرک و طغیان و عبادت صلیان و کفر بالرحمن ایله بز تقوی و ایمان
 قبله و قرآن حج و ارام صلوة و صیام صاحبیلر یوز دینر افضل ادیان پیغمبر

نبی آخر الزمان در صلی الله علیه وسلم معجزات و بیان و آیات و برهان ابله بنی
اولوب و اوزرینه قرآن عظیم و فرقان کریم نازل اولمشدن و اکا تابع اولات
غفرانه نائل آنک طوعری بوندن عدول ایدن اللهک غضبه و اصل اولور
و بل سره الوهیت باری انکارنه شکل سترک ایچون خوی و دائرة ملکدن
صغله سجده ایتک مرغوب اولدی آنک هیبتندن خوف و هراس و عظمت
و جلالتدن احتراز افرمیسز که اکا اوغل اسناد ایدرسز لیس له ولد ولا
شریک ولا نظیر آندن آیات فرایند دن بونظم کریم و معنی و رسمی قرائت ایدی
یوم یختر اعداء الله الی النار فهم یوزعون حتی ازا ما جاوها شهد علیهم
سمهم و ابصارهم و جلودهم بما کافوا یعملون و قالوا لجلودهم لم شهدتم علينا
قالوا انطقنا الله الذی انطق کل شیء و هو خلقکم اول مرة و الیه ترجعون
آندن شرحبیل بن حسنہ الیله بارویه اشارت ایدوب دیدی اللهک اولیله
قولدی وارد در که بوبرچی بر ایله بر ایتکی اکا رجا اتسه لر ایدر و اقدی در
شرحبیل کلامه هنوز ختام ویرمیش ایدیکه بیر دتره یوب زمینه زلزله
و شهرک ایچنه ولوله اولوب در حال بارو یقلوب بر ایله برابر اولوب منازل
و دار با کجمله عیان و لشکاه اولدی و اقدی در رستولیس الله ذوالجلالاک
بوقدرت عظیمه سن مشاهده اید و کنه اعظاسی لرزان کندوسی و اله
حیران اولوب آندن آتک دیز کینن جوروب عسکرینه دوندی بوقه
هابله وقوعدن خلقک یورکلی قویوب عسکر ایچنه ولوله دوشوب
جمله ناس حیرنده قالدی اول کون جنک اولیوب کیمجه اولدقه رستولیس
مالی و نادر و ذی قیمت اولان اشیا سنی و اولاد عیالتی آلوب اول کیمجه کیمه
بنوب جزایر بحر سیدون روم الی قبه سنه قریب کریت جزیره سی جاننده

بلکن ایلدی صبح اولد قده رستولیسک فرادی خبری شهره شارب
و جایجا منتشر اولوب کیفیت حال کوش رس خاص عام اولوب اول وقت
شهرک اعیان و کباری بری بری نم واروب مشورت ایچون برخانه جمع اولوب
دیدیلر بادشاه رستولیس موال و عیالیه کیمله بنوب دوشمندن یوز
دونده دروب فرار ایلدی دونکی کون ظاهر اولان حکمت بزه باعث حیرت اولوب
عربدن برکشنک اشارتیه بارو یقلوب بر ایله برابر اولدی بوقوم برون سکوت
ایدوب تقرض ایلدیلر مراد اتسه لر به شبهه قلعه یم مالک و بزه دست رس
اولور لر ایدی امدی جقوب انلر ایله صلح ایده لم انلردن عهد و آمان آلوب
نفسه و اموال و عیالیزدن امین اوله لم و اقدی در خلق بر بر یله مشورت ایدوب
رایلی بونک اوزرینه متفق اولدی پس اکابر و اعیان طشره جقوب خالد
حضورنده طوروب اکا سلام و بیروب دیدیلر ای امیر الله ذوالجلال سزه بقدت
احسان ایدوب صدق ایله سزی مؤید و فتح و ظفر ایله سز بلند ایلدی
سزدن رجا و تما ایده روز که بزدن اول اولنره ایتد کلز کرمی بزه چی ایدوب
بزم ایله دخی عدل ایله معامله ایده سز خالد دیدی بزم قومز که خدای متعالی
رحمتی قلمزده اسکان ایدوب دوشمنلر از اوزرینه بزه نصرت و برکی و ایم
سالفه نلک جمله سی اوزرینه بزی مفضل ایلوب حقزده عظمت و جلالیه
بیوردی کنتم حیرامت اخرجت للناس مراد سز شهریکری قلیج ایلدی
الحق اولیدی بو اوزرینه اهون و آسان تر ایدی لکن خیر الناس من قدر
امدی بزم ایله مصالحه مراد یکر ایسه خالص مالکزدن سزدن یوزنیک دینار
سرخ دیلروز بوندن صکره سزی دین اسلامه و اللهک و حدایتین اقراوه
و پیغمبر سز شریعتنه اتباعه دعوت ایدوز اجابت ایدن فی قبول ایلروز

كان له مالنا وعليه ما علينا اسلامنا ابا ايدن يكسه دن رجالدن وبلوغه
 ايرمش صياددن سنه ابتداده دورب دينا رالوروز شروط مشروط
 ايدر زكه اته بنميه سز خاتم طاقيمه سز خاتم لريكر مسلمان خان لرندن بلند
 ورفيع اته سز انله پرك جاغرميه سز اسلامده كينسا ومنا صيرنا ايتوب
 نذل و خضوع ايله مسلمانله ملاقي اولوب اسلامه و مسلمينه عزت
 و حاجتارين حصوله مسارعت ايد سز سندن كناه ايدنه حد شرعي اوروز
 سزدن اسلامه كله صكره مرتد اوله اتق قتل ايلروز دنيكر اظهار و نصرتك
 اعلام ايجون بيلكره زتار بيلكره فاقوس جالمكر صلي اظهار و موردنيه يكره
 برشي آشكار ايتكز اللهك وحدائتنه اقرار و بغيرك نبوت و رسالته
 اعتراف ايد سكر ايسه سزك ايجون خير لو اولور آخرت عذابندن نجات
 بولوب بزم ايله جنده اولور سز ديديلر ايمير بزدن اول بابا لر مز اوزرينه
 اولدغي شئي ترك اوزر يمه صعب اولور خالد بونلك كلامندن تبسم ايدوب
 بوايت كربة تلاوت ايدى و اذ اقبل لهم اتبعوا ما انزل الله قالو بل نتبع ما وجدنا
 عليه اباؤنا اولو كان الشيطان يدعوهم الى عذاب السعير ديديلر ايمير سز
 رجا و نياز ايد روزكه اعيان بلدن اوزر يمه بر كشي حاكم نصب ايد سز
 ناكه بزم ايله شهره كيره بنمزه مستقر اولان بدل صلي حق وعدل اوزر جمع
 ايد خالديدي بركباريكز بلنوز بفرقه بو خصوصه كيمي مناسب كورر اختيار
 ايدكز اتق اوزر يكره والي ايد يم بس خلق بر يره مشورت ايدوب كبار
 بلده دن بر كشي يم اشارت ايتديلر كه اسمي شفيان سامس ايدى خالد اتق قابض
 مال و جامع اموال ايدوب قيس بن سعيد دحي اكاوشوب انله توصيه ايدريكز
 هر كشيديت حال كقور و ادا سنه قادر اولور مرتبه اله لر و ديدى بركم

ضعيف و فقير اوله اتق ترك ايدوب اكا احسان ايديكز زيرا الله ذو الجلال
 محسن اولان عبادن سور فقر و ضعفا و ايتام و ارامليه سويلكز و انلردت
 برشي طلب ايتكز و اقدى دير اسكندريم خلفي خالدين وليدك بوزم و يومشوق
 كلامندن و حسن و صيتندن تعجب و استغراب ايدوب بس شهره كيردوب مقوس
 اوغلتك باب الرشيد جاننده اولان سراينه جمع اولوب شيعا قولرين كوزرور
 خلق حضورنه جمع ايديلر و اقدى دير بزه خبر و يردى جو يرين بن عاصم جو يردى
 بزه خبر و يردى نعيم بن موسى نعيم دير بزه خبر و يردى سلمان بن عون جدى
 مازن بن شيبه دن مازن دير بن قيس بن سعيد ايله اسكندريم ده حاضر ايدم
 بدل صلي توزيع و ساليانه ايديلر اهالي سى اوزرينه حصه دوشوب قول و خندنگا
 صاحبنه و زياده مالدار و متمول اولانه اون قراط اصابت ايدوب اوسط
 حال اولنرينه ايكي قراط دوشدى انلك يربو يربزندن بر كشي كقور ديلر كه
 اسمي بولص بن موسى ايدى مالدن آتدن فيوندن ينه مالك اولدو يطين بزم
 ايدى لعين زمانه سى خلقك زياده بخيل و خيسى ايدى رئيسلى شيعيا
 اكا خطاب ايدوب ديدى يا بولص بو حصه دن سكا بردينا اصابا ايدوب
 اوزر يكه اداسى لازم اولدى لعين ديدى مسيح و انجيل و دروننده اولان
 تحريم و تهليل حقيقتون قتل او نورسم دحي و بزم اول دينارى كينسايم صدم
 افضلدي اتق عربيه و يرمدين قيس بن سعيد اكا ديدى اى كشي اولشتم
 اتق سزدن الوروز تفسكى صيات و قانلريكز حفظ و حمايت ايجوندوزلنا
 صدقه و جهرى اوزره الميوز بلكه اتق بزم ايجون حلال سزل اوزر يكره حرام اولو
 اوزره الوروز ويل سزه شهر يكره قليج ايله داخل اولدوق قتلنك اولى سز
 غارات اولان اموالك اولى مالك اولور ايدى رئيسلى شيعيا اكا ديدى الله

سکالفت ایلسون سنی شدت و مشقت بر آیین امور دنیا بدین برشتی قادر
اولدیفک اسکندریه ده اولانک جمله سنک معلومیدر سنک احوالکی
ودناشکی بیایورلر لکن خدای متعال فضلی ایلله سنی غنی ایدوب نعم واحسانکی
اوزرکه وسیع ایلدی بولص دیدی اللهک بنم اوزرمدده فضلی و منی یوق
بودولت بکارت ایلله ابا کرام واجداد عظامدن منتقل اولوب وراثت ایلله
اکاناکل واستحقاق ایلله اکا واصل اولشم و ائدی در قیس بن سعید بولکلامدن
غضبلوب و حوی برندن قالیدی الله اولان عصا ایلله ائی ضرب ایدوب دیدی
ای الله و رسول الله دشمنی کذب ایلدن فضل و منت الله ایچوندی زیر اول
بزی رزقلندردی و اوزرینه نعمتی افاضه ایدوب کرم و احسان ایلدی آندن
یوایت کریمه تلاوت ایدوب دیدی اعوذ بالله من الشیطان الرجیم وان یقو
نعمه الله لا یخصوها ان الانسان لظلم کفار آندن ان سماء رفع
ایدوب دیدی ای بنم ربنم بولکشی کرم و احسانک نعم جلیله انکار ایدوب
کفران نعمت ایلدی سن اول نفی آندن کیدر و ائدی رحمه الله علیه قسم عظیم
ایدوب دیرکه اول کون خبر کلیدی بولصک یونلری بالجملة هلاک اولوب
بسائین و مزادچی قور یوب خانم لری بقلوب ماللری ضایع و تلف اولوب کندی
قیس بن سعید بو خبر حیرت فزای استماع ایتد و کله تکبیر ایدوب دیدی ای نصار
جماعتی بولکادائر بر حکایه غریبه وارد و که ائی رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم حضرتلرندن اشددر ابوهریره رضی الله عنه بامنده ایدی فخر کاشاد
علیه اسنی التحیات یور دیرکه بنی اسرائیلده اوج کخی و ارایدی بری ابرص
افرع بری لعی ایدی الله ذوالجلال انلری تجریم و امتحان مراد ایدوب انلر بشار
صورتنده بر ملک کوندردی ابتدا ملک ابرص کلوب اکا دیدی ای کخی

ایچ و کل و غنی و فقیر

نمیشی

نمیشی سکا خوب و یا آنک مرغوبدر ابرص دیدی الله تعالی حضرتلری بوق بند
کیدر ملک و بوعلتی بدن ازاله ائک زیر اخلق بنی کریم کور یور و بند
نفرت و اعراض ایدور پس ملک ائی مسح ایدوب باری تعالی اکا جلد حسن
ولون حسن و یروب نه مال سکا سوکلودر دیدی اول کخی ایتدی دوه پس
اکا چون دوه لر اعطا اولنور آندن افرعه کلوب دیدی نه شی سکا سوکلودر دیدی
کوزل قیل بر ملک ائی مسح ایدوب خدای متعال اکا لون حسن و شهر کامل
و یروب دیدی نه مال سکا سوکلودر دیدی بقر پس الله تعالی بولکلو اینکلس
و یروب انجون آنده بره کت یوب آندن ائدی کلوب دیدی ای کخی نه شی
سکا زیاده سوکلودر ائدی بصر ملک ائی مسح ایدوب الله ذوالجلال
آنک بصرکی اعاده ایدوب ملک دیدی نه مال سکا سوکلودر ائدی بدی غنم
الله اکا دویغی قیونلر و یروب ابرصک بر وادی دوه افرصک بر وادی بقر
ائدی ائدی بر وادی غنی و ارایدی آندن ملک بر مسکین کخی صورتنده ابرصه
کلوب دیدی بن بر مسکین کنشیم بومسکت ایلله طی مراحل و قطع جبال ایدوب
سکا کلدر اول الله حرمتنه که سکا بوتون حسن و بومال و دوه و بردی
سندن دیرم بر دوه و برسن ابرص اکا جواب و یروب دیدی ان الحقوف
کثرت ملک دیدی کویا بن سنی طابنورم سن ابرص دکلمی ایدک خلق سنی
کریمه کوررایدی برشتی مالک دکل ایدک الله سکا اعطا ایلدی ابرص دیدی
بن بابا مدن و ده دمدن دولتمند و کابر ائک بکندم ملک دیدی کاذب ائیک
الله ذوالجلال دولتی ازاله ایدوب سنی اولدیفک کخی ایلسون آندن افره
کلوب ابرصه دیدی کخی اکا دخی دیوب ابرص جواب و بردی کخی افرع
اب و یروب ملک دیدی کاذب ائیک الله سنی اولدوخ کخی

ایلسون آندن اعی کلوب اکا دیدی بن بریوچی مسکین کشی یم سکا کوزوین
 کسه حرمتنه سندن بریون دیلم اعی دیدی بلی بن اعی ایدم الله
 بکا کوزویروب نابینا ایدم بصر می عاده ایلدی فقیر ایدم فقر مدد
 فورتاروب بنی غنی قلدی آمدی دیدوکی آل خدا حقیتون بون برشی ایلله
 سکامنت انهم زیراسن آلی الله ایچون آورسون ملک دیدی مالکی طوت
 بن سنی بحیر ایلده الله سندن راضی اولوب یولداش لکه غضب ایلسون
 ابن اسحاق الاموی دیر بدلی جمع و تکمیل اولدق خلق الوب اعیان
 و کبار اوکلرجه خالده جقوب خالداق قبض ایدوب شهره داخل اولدی
 کنیسالرین اوثان و اصنامدن نظهر و درونی قنادیل لعا عه اسلام
 ایلله تنویر ایدوب انلری مساجد و جوامع قیلدی شرعلرین اقامت ایچون
 انلره دورت کنیسا قیوب آندن عمرو بن عاصه نامه یازوب اسکندریه
 فتحنی تحریر و تبشیر ایلدی وادی و مکتوب عمرو بن عاصه واصل اولدق
 مهربن آجوب آلی او قیوب بوخیر مسرت فرا ایلله فرحلوب الله شکر
 و ثنا ایدوب اسکندریه جانبته عزیمته قصد ایلدی مصرده ابوذر
 غفاری حضرتلرین قیوب کندوسی رازه سی خلیفه اول اطرافه راهی اولوب
 اکا واصل و شهره داخل اولوب ورانده برجامع شریف بنا ایلدی الی الان
 انکله یلنور و السنه ناسده عمرو بن عاص جامعی الکور ابن اسحاق الاموی
 دیر اسکندریه فتحندن بر قاج کون صکره رشید اهابسی وفوه و محله نام
 نواحی خلقی کلوب کندولر ایچون عمرو بن عاصدن صلح دیلیوب عمرو بن
 مساعده ایدوب رجاری حیر قبول اولدی آندن مقداد بن اسودی
 جقاروب اکا سنجاق و یروب مسلمانلرک برادرلرین فرق کشی انتخاب

ایدوب اکا دیباطه کتک ایلله امر ایلدی پس مقداد سنجاقی الوب التنده یوروب
 کند و ایلله ضراد بن آزور رافع بن عیمر نهان بن مقرون سالم بن مزینه
 شاگردن مزروع نوفل بن طاعن راج بن عیاض عاصم بن عبد الله و ارایدی
 قصوری دخی بوا مثاله سادات کرام و بربره غطامدن ایدی مزبور کریده ل
 سلاحلوب انلرینه بندر قلیجلین یوللرینه طاقوب نیزه سریز لرین اویلو قلاق
 التنه الوب مقداد اوکلرجه برلص یولی اوزره یور یوب بربرده توقف و ارام
 انیموب تاکه دیباطه واصل اولدیلر وادی و قلعه نلک حاکمی مقوقس
 خاله سی ایدی کم اسمی هامون ایدی خدای ی نیاز آلی اون ایکی ولد دلبند عطا
 سرفراز ایدوب هر برینک الی التنده بشو زیبارد آنلو و ارایدی هامون
 دیباطی متین و مستحکم ایدوب میاصه قیدک کوروب دروننه جوق زاد
 و زواد و اطهره ماکولات قیوب الات حرب و ادوات ضرب ویم و صمان جمع
 ایشیدی اصحاب رسول شهری اوزرینه نزول ایتدوکن قلدرینه بقوب
 کولدی و دیدی شهر می المغه مسلمانلر بزه فرق کشی کوندن مشل یواب
 قلت عقل و سوء تدبیر و نذر وادی و هامونک بیوک اوغلنک اسمی هریر
 ایدی مزبور بلاد نیلده شجاعت ایلله موصوف و فارسلق ایلله معروف
 اولوب باباسی آنک شجاعتنه اعتماد و برادرلغته استناد ایدر ایدی
 صحابه کرامک قلشنه نظر ایتدوکن سلاحین کیوب آتته سوار اولدی
 نیزه سریزین اویلوخی التنه الوب شهر دن جقادی اسب صبار قارین
 اویندوب میدانه مزراق ایلله جولان ایدوب مبارز طلب ایلدی آنک
 میدانه ضراد بن آزور جقوب برقدن سریع رن اوزرینه حمل ایدوب آلی
 نیزه خون دیر ایلله اوردی اولدقت لعین برادرینه دوشوب ثقلت

جسند ن بوسا هره غیری لرزان و خون لعل کونی ریزان اولدی . آندن
هامون عسکری اوزرینه حمل ایلیوب آلتی اودونده جولان ایدرکی ایچلرند
جولان ایدوب عسکر خلقی ضرارک محاربه طاق کورمبوب قراری فراده
بیدیل ایلیوب اندن خلاص اولدیله . هامون او غلنک هلاکین کوردکده
سراینه دونوب او غلنک قتل اوزرینه صعب اولدی و اقدی دیر هامون
سراینه عودت ایتدوکه عسکری دخی شهره دونوب قلعه نل قبولین بند
ودرو دروازه لری سد ایدوب در حال امرا و کبرا و سادات و عظام جمع ایلیوب
امور سلطنتده اعما دایندوکی آدماری حضورده دعوت ایلدی و اقدی دیر
دمیا طک عقل و کمال ایله موصوف و علم و دانش ایله معروف و دوائی
صاحب حکمت برکشی و ارایدیکه شهر خلقی اکا ایناوب راینه اعتماد ایدر
ایدی حاضر اولند ایله آتی دخی هامون حاضر ایدوب دیدی ای حکیم عالم
بوعربلک خصوصنده بزه نه رای کورد و نه طریق دلالت ایدر سن حکیم
دیدی ای ملک عقل بر جوهر در که هیچ اکا قیمت اولمز و بر در نمین دد که هیچ
اکا ببولنزه بر کسه ایچونکه اندن حصه و نصیب اوله اول کشی به سلامت
بولین و نجات طریقین کوسرر بوقوم شهر و بلاد و مداینی و قلاع فتح
ایدوب خلقی ذلیل و خور و حقیر ایلیوب اشلی شهرت و کندی و
یوما فیوما قوه بولدی نامری بوجه لنی بر احدانلک اوزرینه قادر و بر فرد
انله و اصل اولمز عسکر مز شام عسکر ندن بهادر بقده شدید و قلعه لر مز
شام قلعه لر ندن متین و عسکر مز شام عسکر ندن کینر دکلر انلر بورد شامی
فتح و اول عقلم عظیمی رومیلر اندن اخذ ایدوب بادشاهلرک بوزوب مقتر
دولتدن ازعاج و دار سلطنتدن اخراج ایلیوب آندن دیار مرز کلوب

سلطنت کیدوب مصره و اطرافنه مالک اولوب اسکندریه فتح ایلدیله
آتلورلی و بهادرلی بزه کلدیله معلوم کدرکه بوقوم نصرت ایله تابد اولوب
قره ایله غلبه ایلدیله بونکله بیلر مرحمت در دندرند ثابت و شجر ایمان
قلندرند ثابت اولوب عهد لرینی بوزمازلر امان و پرد کلرینه خیانت اتنر
انله اولان دیانت و صیانت و صدق امانت سکا معلوم امدی رای صائب
و فکر ثاقب اولدرکه سن انلر ایله بزم ایچون صلح ایدوب انلری اوزر فرزد
دفع و شر لرین بزدن منع ایدرکن بونکله دنیاده امن و نجات نائل و آخرتده
درجه علیایه و اصل اولور سن لطف کرم ایدوب مالزدن بر شئی و بر ملک
اوزرینه انلر ایله مصالحه ایله و اقدی دیر هامون بوکلام حکمت لر ندن
و دین لرینک شرایع و امورنی کوروب کوز تلیان کیمسه دن اشند و کوه زیاده بیلر
غضبلنوب دیدی بادار جان شهرمی و اموالی بوعربلر تسلیم آتیه سن بکا
امر ایدر سنکله انلر او غلی قتل ایلدیله بونی دیدی آندن بوینی اورمق ایله امر
ایلدی و اقدی دیر دار جان موده نظر ایتدوکه دیدی اللهم انی بری متا
پشگون به و انک انت الله الذی لا اله الا انت وحدک لا شریک لک ولا ولد
ولا وزیر لک ولا صاحب لک و اشهد ان محمدا عبدک و رسولک و اقدی دیر
هامون دار جانک کلامک اشند و کده قلیچ ایله اوزرینه سحر ایوب اکامل
وارام و برمیوب تیغنی گرداننده حواله ایدوب اول سعادت مند عالی بختک
سرمبار کین بدندن جدا ایلدی رحمة الله علیه و رضی الله تعالی عنه بونر
صکره بر فرد کلامه جرات و بر احد مشورت جسات اتیموب عسکرینه یارنک
صباحنده محاربه ایچون حاضر اولق اقه امر ایلدی صباح اولدق خلق
دمیا طک طشره سنه جفوب صحابه کرام مقابلنده خیام و بارگاه لرین

قوروب جنك ايچون حاضر و آماده اولديلر. ابن اسحاق الاموي ديره دارجان
حكيمك براوغلي وارايديكه باباسنك فضل و كمالتي ايت ايدنمشدي
عقل وزكا وراي و تدبير صاحبي ذوقون كسه ايدى. باباسنى هامون قتل
ايتدى خبرى اكا واصل اولدوق. اظهار سرور ايدوب ظاهر انازلق كوستروب
بادشاهه دعا و ثنا ايلوب ديدى. اى پاشاه عاليجاه بنى آندن و شرتدن راحت
ايلدى. زيرا بو عربلى بكاز ياده وصف و تعريف ايدرايدى خلافتنى دير ايدم بگا
خشم و غضب ايدوب بنى اوردي و اقدي دير دارجان اوغلنك كلامى هامون
ايرشد و كره اكا آدم كوندوب قلمنى نطيب ايدوب خلعت فاخره لباس و باباي
مقرينه اجلاس ايلدى. ايكنى كچه اولدوق. اوغلان كند و كندوبه فكر ايدوب
ديديكه خدا حقيقتون بوندن و اولادندن بابا ملك انتقامنى آلب و رومده
سوزان اولان آتش فرقتى بونلرين قتلى ايله اطفا ايدرم و اقدي دير حكيمك
خانه سى بارويه ملاحق ايدى كچه اولدوق. بارودن بروج دلو ك دلوب اول
دلو كدن جقوب سرعت ايله مسلمانلر جانبته يوريوب انلره قريب اولدى اصحاب
كرام ايسه كندولرنى محافظه ايچون ياتوب جمله سى بيدار ايدى اوغلان انلرين
قارشوسنه واروب اكا ديديلرسن كچين اوغلان انلره جواب و يروب احوالى
خبر و يردى پس آت آلب مقداده كلديلر حضورنده طور و دوت اطرافنه
جمع اولديلر. مقداد انك حالندن سئوال و قدومنه باغت نه ايدون سئوال
ايتدو كره اول كشتى ماجراى خبر و يروب ديدى بابام سرك سبيكر ايله قتل
اولدى. امدى بن بارودن بردلو ك دلمر. اندن جقوب سزه كلمر. اللهم
عون عيائيله قاقوب شهره كير بكن بولده فاخره به مالك اولك ضرار
اكا ديدى. اى كشتى كذب ايلدن اول كچه كم سنى بوييله ايله كوندردى قتل كى مراد

ايلدى و اقدي دير ضرار اكا قصد ايتدو كده مقداد بن اسود ديدى
يا ضرار الله سكا خير او زرينه توفيق و برون و توفيق رهنماى طريق ايدوب
سنى بليانندن حفظ ايلسون. رفق و ثنائى ايله زيرابن واقعه ده رسول اكرم صلى
الله عليه وسلم حضر تلمين كورد مكه. او كنده بر شخصه اشارت ايدوب بونك
بريله كوي باشهر فتح اولنور ديبوب. اول شخصه بلينده سخيانندن كشتى حلقه لو
بر كمر وارايديكه انواى التنده ايدى اندن اكا جامه لر بن آج ديبوب اوغلان
آجدوق. مياننده ذكر اولنور و غنى اوزره بر كمر وارايدى. دارجان اوغلى بو حكمت
عظيمه مشاهد ايتدو كره ديدى. اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له
واشهد ان محمدا عبده ورسوله و اقدي دير اصحاب كرام غلامك مسلمان اولدو
كورد كره اكا قيام ايدوب انكله مصافحه ايلدى. و انلرينه سوار اولوب اوغلان
اوكلرجه مسلمانلر انك دريا نچه يوريوب تاكه معبود دلو كه قريب اولديلر اول
يبرده انوب دلو كى اول رتبه و سيع ايلدىلر كم. انلريله اندن كيرد يلد در حال
جامور ياپوب اتى طاش و جامور ايله طوتد يلد خدائ متعال خلقك ديدره لر بن
كودم ايدوب هامون عسكر نندن بر فرد انلرى شهره كرنه و دخول اينده كورموب
ايرتم اولدوق. اعداء دين نظر ايدوب كورد يلد كه صحابه كرامدن خبر و وجود نون
اثر يوق عرب فرار ايتدى ديو جاغرتوب سرور ايلدىلر و اقدي دير شهره عرب
فرار ايتدى خبرى شايع و منتشر اولدوق. اهل مدينه خبر بن صحنه واقف و احواله
مطلع اولن ايچون طشوه به سرعت ايدوب شهره نه صفيرونه كير قالوب عوف
واو شاقدن غيرى جمله جقوب شهره كنجيدن خالى قالدى. ابن اسحاق الاموي
دارجان حكيمك فرند انلرى و غم زاده لرى و اقارب و تعلقانندن ميا طده سكتا
كشتى قدر وارايدى حكيمك اوغلى اصحاب كرام شهره داخل اولدو غنى كچه انلره

واروب احوالی بلدوردی انر حکیمک خان سنه کلوب اصحاب رسوله سلام
 و پروب جمله سی سج گردان شهادت اولوب داخل سلك پرستان خدا اولدیله
 صباح اولوب شهر خلقی چقد وقده حکیمک اوغلی و عم لری و بابا سنان عجم زاده
 واقاری قبوله سکر دوب انری کلیدیوب مفتاح لری الدیلر بلند اواز ایلر
 تهلیل و تکبیر ایدوب پیغمبره صلوٰه سلام ایلدیلر بوسه دادن عورتلر و وشتار
 حیران و بوحادثه هایله وقوعندن جمله نلک اعظاسی لرزان اولدی
 حکیمک فرزند شلری و عم زاده لری شهر ایله قبولری محکم قیلوب محافظتینده
 اولدیله اصحاب کرام دخی باب الراجح نام قیودن جقوب بلند اواز ایله تهلیل
 و تکبیر ایدوب هامون عسکری اوزرینه حمله ایلدیلر لعینلر اصحاب کرامک
 حمله سنه و هجومنه طاق کتور میوب یوز و دوزوب افتان و خیزان
 جانب شهره کربزان اولدیله شهره بخوله بول بوله میوب قبولری کلیدلر
 شهرک ایچنده جاغر و نورلار بوسلوب صدر مرتفع اولمش بولدیله این
 اسحاق الاموی دیر هامون بوحالته نظر ایدو کده قلعه اندوغین بلدی
 پس عسکرینی صحابه کرام قارشو سنه دوزدوب صفین ترتیب ایدوب
 اجناد هزیمت معاندن آوییه و سحاق ایله زینت و زیب ویردی کندوسی
 عسکر قلینده مسلمانلر مقابله سنده دوزوب شهره نظر ایدوب کوردیکی
 قبولر کلیدلر صدر جاغر شنه لرد و نند بوسلشن بلدیکی قلعه انمش
 حکیمک اوغلی واقاری اسلامه کلوب قلعه نلک فتحه انلر باعث اولمش
 بواش اوزرینه صعب اولوب نه ایدره جلیک بلیوب حیرتده قالری اصحاب کرام
 ایسه قلعه ستمنده ایدیلر شهرده و اولاد و عیالندن فورقوب جنکدن ترقی ایلر
 ابن اسحاق الاموی دیر بکا ایشدیکی هامون عسکر قلینده دوزوب امر و کبرا

دائرة سن آلوب اوغلری اطرافنده اور تانجه اوغلی صاغ جانبنده ایدی مزبور
 عالم ولیب و عاقل و ادیب کسم ایدی حد صفرای مجاوز ایدو کده دهیان
 طریقنه کیروب ملت خلقندن علما و حکما ایله او تودوب انلردن علومه دایر
 سوز سولشوب استفتا ایدر ایدی حد بلوغه بالغ اولندیرو خنزیرانی یمیوب
 خمر ایچیب اصنام و صوره سجده اتیوب صلیبی تقبیل ایلدی خلقندن عزت
 و زاویه نشین و حدت اولق ایچون کندوب بر صومعه بنا اتمک مراد ایدوب
 بناسنه مباشرت ایدو کده بابا سنان محبتی کافراط اولمقله بوکار رضا ویری
 بوولد دیند و بوسعات مند عالی بختلک اسمی شط ایدی رسول اکرم صلی الله
 علیه و سلم حضرت لر نلک اخلاق حمیده و اوصاف پسندیده سی حاوی اولدی
 کتابلری مطالعه ایدوب انجیلی و سائر صحف سماویة اوقیوب پیغمبرک صفتنه
 مطلع اولمشدی هر بار اندن بحث ایدوب علما و حکما دن سنوال ایدر ایدی
 صفات نبی نلک عقلنک ثابت اولوب قلینده رسوخ بولمش ایدی اصحاب کرام
 نظر ایدوب زی و قیافه لرین کوردوب نیز لیوب اوزر لرین اولان انوار ایمان
 انچون باهر و حجاب و غفلت دیده لرندن کشف اولوب حق کا ظاهر اولدی
 اول وقت کوزین سمایه دیکوب آندن چیقروب ایکرین قاشی اوزرینه دوشوب
 عقلی کندی باباسی و فرزند شلری و عسکر دن اطرافنده اولان خواص و مقرب
 قوددی افات بولدق باباسی اوزرینه کلوب ایدی ای اوغل بونه حالده
 دیدی حق ظاهر و حقیقت ایمان بنم ایچون باهر اولدی ای ملک بن بو عر بل عسکر
 اوزونده باشل جام لو کشید کورد مکه الکرنده صار و علل وار قید آنلره سوار
 اولمش ایچلرنده معلق ایکر قبه اول قبه لک دوزنده حسن و جمال صاحبی
 کشید انلک بوز لرندن کوزل یوز کورد مدحی شیره انلر امت محمد دن اول شهید

در که صفات نیکو بنی انجیلده او قوم وین یکی قه نیک بر نه کول بوزلو آهو
 کوزلو حوریلر کوردم انلر بری دنیا خلقنه عرض جمال ایدوب آشکار اولدی
 آنلک شوقدن اولور لر ایدی الله ذوالجلال کوزمدن برده کشف ایدوب
 یونی بکا کوسردی بو کون حکمت و علامت مشاهده سندن صکره کفر و ضلالت
 اوزره قالم آندن برقی قالدوب دیدی اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان
 محمدا عبده و رسوله آندن التده اولان خوش صبار قنارین دیره دوب
 دیدی قوللرمدن بنی سون و بکا متابعی اختیار ایدن بکا تابع اولسون و قوی
 دمیاط عسکر نندن یکی نیک کنی اکا تابع اولوب اصحاب کرامه لاحق اولدی
 سلاطین انوب جمله سی قبول ملت بیضا ایدوب بلند صدرا ایلله لا اله
 الا الله دیکیلر دمیاط حاکی هامون اوغلنلک اشلد و کنه نظر ایتد و کوه
 دیدی خدا حقیقون او غلم شطابن کورمدیکم کوروب انجون ایمان کلوب
 سبحه کردن شهادت اولدی بن آنلک عقلنده و زکاوت و علمنده شکر
 و شکره انم آندن ات سرور اوغلنه لاحق اولوب مسلمان اولدی حاجیلر
 و بکلر و سائر عسکر بادشاهلری هامو کله اسلامه کلدیکنه نظر ایتد و کوه
 دیدیلر بادشاه و او غلی نه دینده ایسه بزدخی اول این ده بوز بوندن بزی
 توقف ایتد و رن ندر سن جمله سی صحابه کرامه کلوب سلاطین انوب باجمهم
 مسلمان اولدی و اقدی در اول وقت شهرک قبولی اچلوب هامون ایلله عسکر
 و مقداد ایلله سائر اصحاب داخل اولوب شهر خلقی اولاد و عیال و مال منالک
 سلامتنه فرحلوب اصحاب کرام کلوب انلردن بعضی مسلمان اولوب اما کن
 و دارند مستقر اولدی دینی اوزره قنارلری شهردن افریح ایدوب اونی واکن
 چوق بیرلره کونره دوب شهره کوردلری و لوکی مقداد فتح و بناسنه امر ایدوب

سورم من صیاط

برقو بابوب اکا باب النعم تحیه ایلدی انلره صلوٰه و صیام و شرایع اسلام
 تعلیم اتمک ایچون صحابه کرامدن بری انلرک یاننده قویدی و اقدی در اول
 کنی یزید بن عامر ایدی مقداد ایلله یولدا شلری اشلره قرار و ختام ویرد و کوه
 صکره اسکندریم عودت ایدوب دمیاط فتحی عمر بن عامه خبر ویروب
 عمر و بو خبردن فرحلوب در حال امیر المؤمنین حضرت علی بنه مکوب بحیر ایدوب
 ثر نوط و اسکندریم و دمیاط فتحی اکا اعلام ایلدی وینه تحیر ایلدی که خمید
 وفوه و محله اها لسی بزه کلوب بزدن صلح طلب ایلدی بزدخی انلر ایلله مصافحه
 ایدوب انلره عهد و امان ویردک پس مکوبی عامر بن لوی ایلله ارسال
 ایلدی اولدخی توقف و آرام انمیبوب مدینه منوره جانبنه روان اولدی
 و اقدی در بزه خبر ویردی زیاد بن عبدالله زیاد بیره خبر ویردی حمید
 الطویل حمید دیرا شندم موسی بن صامندن اولدخی خبر ویرد نصر بن مسروق
 نصر روایت ایدوب دیرکه دمیاط فتح اولوب ایشی ذکر ایتد و کوه اوزره اولدق
 هامون او غلی شطایه دیدی الله ذوالجلال بزی جهنم آتشدن خلاص
 ایدوب صراط مستقیمه هدایت ایلدی تنس قور بزمده واقع بر جزیره در
 کی سزا کا و صول قادر و سفینه سزا کا و اصل اوله میوز صواب اولان بود
 بر جزیره حاکی اولان ابو ثوبیه و اروب انی اللهک وحدانیتنه و بیغیر من
 دیننه دعوت ایدم اجات ایدر ایسه انی قبول ایدر دوز ابا ایدر ایسه
 اوزرینه غزا ایلروز الله ذوالجلال بزه نصر ایدر شطادیدی ای ملک
 بو ای صایب و فکر ناقدیر بن کذمر انلره سفارت ایلله وارر تبلیغ پیام و تفهیم
 مرام ایدر دم هامون دیدی ای او غل امدی باری تعالی نیک عون عنایتله
 جانب مقصوده عزیت ایلله و اقدی در شطاقوللرندن و خواص و مقربلری

مطالع بنی الکعبه
 سند و بیان ایدر

دورت گشتی ایله بنوب کتک مراد ایدوب صوب ناموده عزیت اوزده ایزد
بذید بن عامر کلوب شطاب دیدی ای سرور بند خنی سنکله تونس حاکم کیدم
اول شیدن اوتوریکله دینزدن و شرعزدن سوال ایله اگا جواب ویره
بن اگا جواب ویرورم آندن بزید ایله شطاب و رفیقاری عزمر راه ایدوب
یورودیلر تاکه تنس دریا سنه کلدیلر اول بیرده جزیره حاکی ابونوب طرفدن
سفینه لروادملر و ایدی میاط جانندن کلنی حفظ و حراست ایدرلر
کی خلقی شطاب ایله غلاملرینه نظر ایدوب مابینلرنه عربدن برکشتی کوردیلر
دیرلر سز کیمسز و نه دیلر سز شطاب انله دیدی بن میاط حاکی هامول اوغلم
بزم ایله اولان بوکشتی اصحاب محمد دندر سزه الجی کلشوز اولوقت قایق
ایله ابونوب بر برفاج آدم کوردیلر کم احوالی کابلدوره انلر ایچون اذن
ورخصت طلب ایله اول کشیلر کیدوب ابونوبه واروب بونلرین قدومین
اگا خبر ویردیله انلر ایچون وصوله دن ورخصت اولوب بس قایق سیکله
دونوب شطاب اولدی ویزید بن عامر قولدیله بنوب طراحل کورن چکوب
خوشی هوا و موافق روز کار ایله یور یوب تنسه کلدیلر قایق دن چقوب
ابونوب طرفدن انله اقل کلشی ایدی سوار اولوب یورودیلر تاکه سرای
قیوسنه کلدیلر بو ابلر نزول ایله انله امر ایلیوب شطاب و رفیقاری انلر دن
اینوب قصره کیدیلر ابونوب غایت غضیده ایدی اوزرینه فاخر
جامه یکمش تخت دولت و سریر سلطنته قرار ایشدی وادی دیر ایچون
رسول مصر اوزرینه نزول ایدوکی کونون برو ابونوب کبر و جبر ایدوب
پادشاهنه عصیان سمین کوسر و یی عشر و خرابی مقوقس اوغلنه ارالی
منع ایدوب یاننده جوق مال و جوق خزینه جمع اولشدی بیزید بن عامر

ایله شطاب سرای خاصه داخل اولوب بیزید انک کبرینه نظر ایدوکه سلام
ویرویوب ابونوب سلام ایله اکابد ایلدی بیزید بن عامر سلامنی رد ایدوب
السلام علی من اتبع الهدی اتاقد و حی الینا ان العذاب علی من کذب و تولى
واقدی دیر بزه خبر ویردی عینیه بن زید و قاص بن جیردن که مزبور
مصر و بلاد غرب و قعه لرینه واقف و اول طرفه اولان فو حات جلیلک
قصه لرینه مطلع اولوب بو بابده خلقک اعلمی ایدی بویله روایت ایدو
دیر که بو ابونوب بحریش اها لیسندن عرب متصره دن جبله بن ایهیم غسانک
قبیله سندن اولوب مال و قیون و دوه و قونوب کوچرا و به صاحبی ایدی
هرغیت روم واقع اولوب عساکر مسلین شامی فتح و خزاین و اموالی اخذ
ایدوب هر قل عسکری انطاکیه قریبده بوزیلوب هر قیل ایله جبله فرار
ایندوکه بو ابونوب اول حوالیده قامته جرات ایدو میوب مایله عیال
برادر زاده لر و عثم زاده لر سیله ارض مجازه فرار ایدوب بحرین ایله رفقه
مابینده نزول ایلدی حکمت ایله او کونلرده مصر سلطان مقوقس بن راعیل
رجال دولت و امراء سلطنتی شکا آرزو سیله مصر دن جیقوب صید و شکار
ایده دن سیری ارض عربینه منتهی اولوب ناکاه اوکندن بریون و حشی
جانور قالقوب مقوقس آنک عقیب و دد پانیه دوشوب امر او و زراهر کس
کند و شکار ایله مشغول اولوب اول جانور مقوقسک اوکندن ایراق اولوب
مقوقس آنک اردنجه واروب آنی ابونوبک اوبه سنه دن قوب آنی یوریلوب
قان نره مستغرق اولدی ابونوب اگا و دی قیافسنه نظر ایدوب قیافه ملوک
قیافه سی و جامه پادشاهلر جامه ایدوکن بلدی قالقوب آندن طرفه سکر دو
نقظیم و تکریم ایدوب دکانی طونوب آن آندن ایندوب انکله جاده کیروب

فی الحقیقه بادشاه اولدیغین بلدی قیون و دوه بوغز لبوب طعاملر بشوروب
اول وقت بادشاهک قولری و عسکری او به جانبته کلدی ابو ثوب جفوب
انلری استقبال ایدوب بادشاه یاننده ایدیکین آنلره بلدوب انلری جاد لره
ایندوری بادشاهه و خواص دوشنه و سائر عسکرینه اوج ضیافت ایدوب
دور بخی کون اولدقه مقوقس بنوب ابو ثوب دخی انکله برفرسخ مقداری
کبدوب آندن اکا و داغ ایدوب دوندی مقوقس مصره واروب سر برلشنده
جلوس ایدوکن نس حکومتین و تونس داخلنده اولان جزیره حکومتین ابو ثوبه
یاز دیو وزیرینه امر ایدوب اکا مرصع تیغ ایله خلعت فاخره کونده روب حکومت
امری امارت خلعتی اکا و اصل اولدق سونوب یدر او پوب تدارکین کوردوب
بندی اسکله جانبته بور یوب الف رمایه و اصل اولدقه کیلر ایله تنسه
واروب آنده ثابت و مستقر اولدی عیالنده و فرزنداشلرینه و عجم زاده لرینه
مکتوب کونده روب جمله سی کاکلوب قزنداشی بومینا طهریه اطه سنه والی
ایدوب ایکنی قزنداشی ابومسانی جزایره حاکم نصب ایلدی بونک اوزرینه
مد و سال و روز و لیال مرور ایدوب ناکه اصحاب کرام شامدن مصره کلری
اول وقت بادشاهه عذر و خراج ارسالنی منع ایدوب کندوی اخذ و قبض
و بانشده جمع ایلدی رستولیس پای بربنه بادشاه اولوب مقوقسک موت
معلومی اولدقه طعمی زیاده و کبری جوق اولوب جزیره ایچنده اولفله نفسنه
تقوم و یروب دبدی بر احد بکا و اصل و بر فرد اوزرینه کلکه قادر اولمز شطرا
ایله یزید بن عامر کلوب ابو ثوب انلری کوردکه عجب و کبری اظهار ایدوب باشنی
آنلره قالد رمیوب قطعاً التفات ایلدی حاجبلردن بری دخی انلر ایچون جلوس
اذن و بر مکه جرائت اشدی یزید بن عامر ابو ثوبک بو گونه وضعنه و کبر

و عتفه

و عتفه نظر ایدو کده آیات فرقانیه دن بو نظم کریم معجز و سی قرائت ایلدی
ولقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون آندن جلوس
ایدوب شطادخی یاننده او توردی یزید بن عامر ابو ثوبک تحتته نظر ایدوب
اول تحت التوندن ایدی اوزرنده بر خرما اغاجی نقش اولنوب اول نخل بالا الشده
مریم عذری صورتی تصویر اولمشدی عیسی علیه السلام قوجا غنده ایدی یزید
بن عامر بونی معاینه ایدو کده بو آیه کریمه قرائت ایلدی فنادیها من تحتها الاخری
قد جعل ربک تحتک سربا و هری الیک بجذع النخله نسافط علیک طها
جنباً فکلی واشرب و قری عیناً تاکه قرائتی منتهی اولدی اتی عبدالله اناخ
الکتاب و جعلنی نبیا و جعلنی مبارکاً انما کنت و اوصانی بالصلاة و الزکوة ما ویت
حیا و بر ابوالدی ولم یجعلنی جباراً شقیماً و السلام علی یوم ولدت و یوم
اموت و یوم ابعثت حیا و اقدی یدر ابو ثوب یزید بن عامرک بو آیه کریمه ترویت
استماع ایدو کده دوفوب اکا خشم و غضب ایله بقوب دیدی بونم کلام مدرکم
سن آتی او قودک یزید بن عامر دیدی بوالله ذوالجلالک اول کلام معجز
بیایندکه اتی رسولی و بغير عالیشان محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم اوزرینه
انزال ایلدی ابو ثوب دیدی بو آیت کریمه ناکه معناسی و تفسیری نذر یزید بن عامر
دیدی قوله عز وجل اتی عبدالله یعنی تحقیق بن الالهک قولیم انا انی الکتاب الله
عظیم کشان بکا کتاب و یری یعنی یجیل شریفی عطا ایلدیکه سنه احکام
دینی تعلیم و حلال و حرامی تفهیم ایدیم و جعلنی نبیا یعنی باری تعالی بنی پیغمبر
قلدی و جعلنی مبارکاً دخی بنی خلقه مبالغه ایله تبلیغ ایدیمی و ناسه خیر بیدری
قلدی انما کنت بربره اولورسم و اوصانی بالصلاة یعنی بکا امر ایلدی غار قلایله
و الزکوة دخی مالک مالک اولورسم زکوة و یرمک ایله و بن الالهک قولیم من من الله

طاعت و خدمت ایلله مأمورم مادمت حیات دیری اولدنجیه والسلام علی
جنس سلامت بنم اوزریه اولسون طعن شیطان دن بوم ولدت طوغوغم
کونده و بوم اموت و دخی اولدو کم کونده سلامت بنم اوزریه در عذاب قبر دن
و بوم ابعث حیات و دخی اول کونده که بعث اولور در عذاب نار و هول قیامت
سلامت بنم اوزریه در و اقدی دیر ابو ثوب یزید بن عامر دن بو کلامی استماع
ایندو که دیدی ای عرب سروری کندو یکنی فاحق پیره یوروب بحر ضلالت غرق
اولوب بر سوز سولدی که انجون دلیل و تاویل سبیل یوق یزید دیدی مکرو
قنه صحرا سنده حیران و کفر و ضلالت و ادیسنده سرگردان اولوب باطله
ممنک و خدای متعاله مشرک اوله فی الله یلور قادیق قدرتنه و باری تعالی نک
صنعه نظر ایدوب عبرت الان کیمسه سزدن یوقی زهارک زهابی و قره گو کیمه
ایبندن نفسنه نصیحت و یوروب آنلرک آمد شد یله متعظ و حصه مند اولور
کیمسه سزدن یوقی الاهی تنزیه و باری تعالی بی توحید ایدوب بر ملک قریب اولدی
اشتمدی که اول کیمه نل قولنی کم سر اکایمادت ایدوب تقظیم ایدو سر اول عبودت
اقرار ایدوب دیدی انی عبد الله یعنی بن تحقیق الاله قولیم و پیغمبرک بعثت
اول قدمیله بشارت ایدوب نبوت و رسالتدن خبر و یردی کرامتی و حقه
قربتی اسد ایلله بلور دی ای ملک پیغمبر منک معنی اتنی سنور اشتمدی که
قرشق اولندو غی خیرزه و اصل اولدی کلر و حج و مدر و شجی انگله مکالمه ایلدی
واقدی دیر ابو ثوب بو کلاما فی استماع ایندو که سکوت ایدوب بحالین ازاله
ایدر جواب بوله میوب انحق بو قدرجه نقطه قادر اولوب یزید بن عامره دیدی
علی اشلمدی که اشارزه و اصل و ظهور ایدن معنی ات خبری بو ما فیوما متواصل
اولدی لکن سوزین حق و کلامک کرجک ایسه پیغمبرک غری سبیل ایدوب نفوس

یا غمّه اللهم دن رجا و باری تعالی دن تمنا ایلله یغور یا غریبه سوزن حق اولدیفک یلور
الله ایمان کتور و حدایتته مقدر و نبوت رسوله معترف اولور و یزید بن عامر
دیددی حق سبحانه عزوجل دیدو ملک شئی اوزرینه قادی در جمله عسیر آنلر
عند فیه سیردر کوزل مولی و نه کوزل نصیردر امدی افضل مخلوقات و اشرف
موجودات اولان محمد ایلله الله تو تسل ایدرم خدای متعال دینه روکنی اشلیجدر
آندن یزید بن عامر قیام ایدوب ابو ثوب مجلسندن جقدی ابو ثوب اکا دیدی نه پیره
کیمه سن یزید دیدی الله دعا اتمکه کیدرمکه درسه سمان اوزر لکزه عذاب
انزال ایدر آندن بو آیت کریمه تلاوت ایلدی بل اتبع الذین ظلوا الهوا هم بغير علم
فمن یهدی من اضل الله و ما لهم من ناصرین و اقدی بر بزه خبر و یردی نهمان بن عاصم
نهمان دیر اشتمدر رویم بن عبد الله دن اولدخی خبر و یردی و قاص بن جبیل دن
و قاص روایت ایدوب دیر که ابو ثوب یلدرن بقید بر مزد عکی و ارایدی که انکا
صوا و لاشتر و اول مزدعه یغور صویندن عیبری ایچم ایدی اکا بناء مطلوبی باران
اوزرینه قصد ایلدی زیرا اول سنه قحط باران واقع اولوب اکیندر فوریمغه و
باشلیوب مزدعات هلاکه قریب اولمشدی ابو ثوب انجون یغور صوی بیضه
بیرد و جمع اوله حق بود که لریا یوب اول بود که لریغور صویندن طولر وقت حاجته
انکله مزدعاتی صودر لرایدی بامر الله اول سنه باران منقطع اولوب حوضارین
صوی پیره باتوب اکیندر هلاکه قریب اولمشله ابو ثوب یزید بن عامر دن یغور طلب
ایلدی اول وقت یزید بن عامر ابو ثوب مجلسندن جقوب دریا کنارن کلوب آریست
الوب ایکی رکعت نماز قلدی آندن اللین سما جابنده رفع ایدوب دمی ای بنم رقیم
بره دعا ایلله امر اجابت ایلله و عده ایلدر بن قولک امرن اوزره عمل و کا دعا
ایدر کندخی و عدل اوزره بندن قبولایت و قاص بن جید و یربن اعما و ایندو کم

کسه دن اشتد مکه یزید بن عامر دعا یدر ایدی اولوقت بلوئلر جو هواده رفیع
اولوب نعلت و کثافت ایله ایشغی منع ایدوب رعد بلوت اوزرینه حمله
ایلیوب آنی برق فجیله اوروب خدمت کر لیله میانلری بند اولمش
رحمت ملکلری آنی جوروب اللہک رحمت خزینہ لرندن سوروب قهر
یولادر لیلہ جلوب برق لمعلری آنی اوروب قدرت یللی آنی طاغدوب
اولوقت یغور یغفه بشلیوب اول کون اول کیجه یغوب قطعاً منقطع
اولیوب تاکه اول بیر لر صوبه قانوب حوض طلوب وادیلر و صحرای رحمت
ایله لبریز و مالامال اولدی صباح اولدقه یزید بن عامر ابونوب مجلسنه
واردوب دیدی ای ملک صانعک صنعی نیجه کوردک و قدرت باری
نه کونه مشاهده ایلدک ابونوب کلوب دیدی سیریکه عظیم و مکر و افسونکر
جسمدر سحر بوندن بیوک ایشی ایشلر ابن اسحاق الاموی دیر یغور یغوب
بیری صواوروب و قاندورب رسول اللہک یاری یزید بن عامر انصاری نک
برکاتی ظاهر اولدوقده ابونوب ایرتمسی کون یزید بن عامر دیدی امدی
یقیناً بلدمک دیکز حق و کلامکر کرچکد بن اللہک وحدایتنه ایمان کتوری
و یغیرک نبوت و رسالتنی تصدیق ایدجیم بن اسلامی جزایر خلقنه
عرض ایدرم کینساری یغوب مساجد و جوامع بنا ایدوب معروف ایله امر
منکردن نهی ایلرم یزید دیدی سن بونی ایشلر ایسن طریق مستقیمه کشی اولور
آندن یزید ایله شطا ابونوب بانندن یعقوب دمیاط عودت ایلدی شهره و
هاموک مجلسنه داخل اولدوقلرن ابونوبک کلامنی و پیشلرنده واقع اولون
ماجرائی خبر ویردیله هاموک ایشی خدا حقون ابونوب سزه جیلہ و خدمت ایلک
یزید بن عامر بویانه کریمه اوقیری و مکر و او مکر الله و الله خیر الماکرین

واقعی دیر برقاج کون مرورندن صکره آنلره خبر کلدیکی ابونوب تونس و جزایر
خلقندن و آفراتلو و پیاده جمع ایدوب برقاج کوندن صکره یا نکرده در هاموک
بو خبری استماع ایتدوکره یزید بن عامر دیدی ای سرور احوال بویله آنلرک
اوزرینه کله سی محقق امدی نه رای کورد و نه تدبیر ایدرسن یزید بن عامر
دیدی اللہک توکل و استعانه باریم توسل ایدوب دجردن معاونت طلب ایدو
بزم ایله قتال و جنگ و جدال مراد ایدن ایله محاربه و مقاتله ایلروز ابن اسحاق
الاموی دیر هاموک محاربه نداد کین کوردوب او غلنی برلس وادکار و استموت
وطاخه الشده اولان قرا و قضیایه آدم کوندروب آنلری جهاده دعوت
ایدوب بس خلق اطراف و جوانبدن کلوب جمع اولوب خیام بارگاهلرین
دمیاطک خارجنده قور دیلر یزید بن عامر دخی عمرو بن عامر مکبوب یازوب
ماجرائی اعلام ایدوب بویله خبر ایتدیکی حالاً تونس و جزایر حالکی اولان
ابونوب عسکر جمع و لشکر بیر کدروب بزم قصد و قتال مزه عزم ایلدی سند
نصرت و معاونت دیلروز بزم امداد کوندور و اقدی دیر مکبوب عمروه و اصل
اولدوقده مهربن آچوب آنی اوقیوب مفهومی بلدی آنلره هلال بن اوس بن
صفوان ایله ربیعہ بن عامر کوندوب دیدی بادی عربلرندن و وادی قرا
خلقندن آنلره بنک قوشوب دمیاط کتلم امر ایلدی داوی دیر بویوقعه هجرت
نبویه علیه افضل النجبه ناک اون بدخی سند سند شعبان شریفک عشر
اولنده ایدی عمر رضی الله عنہ حضرت فلنک خلافتدن دودت بحق سند
مرود اتمندی ابن اسحاق الاموی دیر ابونوب جزایر خلقنی و شهر نیک
اطلاقده اولان دعا پای جمع ایدوب توسلک طشره سند آنلرک کوزدن کچروب
ابونوب قیوسی دیکله معروف قیودن یعقوب عسکرک جملک یکر بنک پیاده

بشنود آتلا اولدی لغینلر عمر راه ایدوب یوردیدار طی منازل و قطع مراحل
 ایده دن نیله کلدیلر کیلره بنوب قارشو یقهیم عبور ایدوب آت صاحباری
 آنلرینه سوار اولوب دمیاطله کلدیلر صفلر بغلیوب هاموکل محارب چون
 ایرلو کجیدیلر ابن اسحاق الاموی دیر هاموکل عسکری جمع ایدوب آلان حرب
 وادوات ضربلرین اخذ ایله آنلره امر ایلوب دمیاطل طشره سنده طور
 ابونوبه و عسکرینه منتظر اولدی اولوقت ابونوب آنلو و پیاده عسکر یله
 آنلرین اوزرینه کلوب هاموکل دخی اوغلاری و عسکر یله بنوب صفلر بغلیوب
 ایکی عسکر مقابل اولدی وادی دیر محاربه ایچون میدان جفانک اولی
 و مبارزه ایده نلک اقدمی شط ایدی ابونوب عسکری اوزرینه حمله
 ایدوب بهادر قتل و دلاورلر اخذ ایلوب اول کون کیجه ظلمت اولنجیه ک
 آنلر ایله دگوشوب کیجه اولدورده محاربه دن دونوب صلوای شغول اولدی
 نصف اللیل اولوب سهیل یلدری طلوع ایدوکره او یویوب آخر لیل اولوب
 صباحه قریب اولدوره اغیلر رق خوابدن بیدار اولدی باباسی دیدی ای
 اوغل بوقوع و زارییه باعث نه ایدی دیدی ای ملک بن برو افعه غریبه
 کورد مکه آنده بکاسوز سولیندی بن آنی حفظ ایدم امدی بن ربک غنا
 اعتماد و کرمنه استناد ایدم دنیا کیچی بی شبهه بن آندن مفارقت ایدیم
 باباسی دیدی ای اوغل بن بوسوز دن اللهه صفوردم اوله که سنک کورد کل
 اضاغ و احلام اوله واستماع ایدوکل سوزی مال برکلام دکلر بلکه
 اللهک امری و باری تعالی نلک تغیر در ای ملک بن واقعه ده کورد مک کوک
 قبولی آجیلوب هدایت نورلری ساطع اولوب عالم اوزرینه صاحبیلور انز
 ایکنی کوکه بر بوقوع و دروازه کشف اولوب نظر ایدم اول کوکی ملائکه ایله

مملو و جمله سنی زانو بر زانو کوردم آنلر کیسی سجده ده باشلرین رفع
 انزلر و کیسی رکوعده قطعاً طوغر لزلر و کیسی دخی فیامده ربکی
 هیتندن اوتورمنلر یدخی کوکه دن سبایه سما یو بلجه مشاهده ایدم وینه شل
 زمردن بریوک قبه کورد مکه ایچند هواهر دن قندلر آتش سز نور ایله بارلر
 دروننده مثلی کورلماش و شکل مشاهده اولنماش فرق حودی کوردم اوزرینه
 حله لر ایقلرنده یاقوت احمر دن نعلینلر انکله ذوق و سرور تختلری اوزرنده
 طولوب رفتار ایدر لر آنلر دن بری بکاندا ایدوب دیدی دارفنایه عاشق
 سنکچون بزه ملاقات قریب اولدی بزی خاطره کتورم سن بزی فراموش
 ایدم کی سن خلق اولنمزدن اول بزن سنکچون خلق اولوب الله ذوالجلال بزم
 مهر می سندن جهاد قلری جفای بزه اینس حوری هدم ایلرک بویوفا
 ایشیدر وقت وصلت قریب اولدی خوابدن بیدار اول دارالسلام حلت
 قبل امدی عابن عبیرت و دیک حقیقت ایله نظر ایت نه کور سن نظر
 ایدم هواده معلق بی زهایم قبه لر کوردم ایچلرنده حوریلر اوزرنده یاشل
 حله لر ایقلرنده یاقوت احمر دن نعلینلر خرامانی رفتار ایدر لر بوندردیدم
 دیدیلر شهید لر و کیجه قائم اولنلر قبه لریدر آنلر حوریلر ایله جنت ماویم
 رجوع ایدر لر آنلر دن بری بنم ایچون ظاهر اولدی ای ملک اول حوری دنیا
 خلقنه عرض جمال ایدیدی بوزونلک نورندن وضیا سندن شمس و قمر دن
 الکفا اولنوردی باباسی کادیدی ای اوغل واقعه نلک کی صادق و کی کاذب
 اولور کودی نلک ایله قلیکم شغول الله شط ایدی ای ملک خدا حیچون اول
 کذب دکلر بنم ایچون دنیا دون و بوزن مکاره برضونده طمع قالدی اول واقعه
 دویای صادقه و قریب شط اول کیجه نلک بقیه سی اغلیوب نضرع نیاز

ایدوب خضوع و خشوع قدمی اوزدینه دوزوب طلوع فجره دن خوف
 باریدن کوزلی یاشین دوکرایدی صباح اولدوقده شطا پدرواده روفا
 و برادرینه وداع ایدوب سلاحین کیدی آتیه نبوت محارب ایچون میدانه
 جفدی باباسی دامانده یاپوشوب دیدی ای اوغل اوزدنده اولان ابوتیم
 حق حمتنه فرا فکله بی بلا دامنه و تخت دوزاغنه برافه درونم فرقت
 و آتش حسرت ایله یافه شطا دیدی ای پدراشدنی سندن کیدر زیرا
 القاء احباب قریب و وقت وصلت نزدیک اولدی هامون بو کلامی
 رقت خیزدن اغلیوب کلوب اوغلنه وداع ایدوب دیدی ای اوغل سنی
 الالهک وحدانیته و دبعه و امانت ایدم و افکله صحیح اولوب دارالسلامه
 ضرب خیام ایدرسن سلام عز فخر کائنات علیه استی الخیات حضرت لرینه
 تبلیغ ایت و اقدی دیر عسکر لر یوب صفله دوزوب ایکی لشکر مقابل اولدو
 شطا میدانه جفوب التده اولان سندن صبارفتارین اویندوب صاعه
 وصوله جولان ایدوب آندن ایره لو واروب ایکی عسکر مابینده دوروب
 محاربه ایچون میدانه ارطلب ایلدی اکا براتلو جفوب شطا آنی قتل ایدوب
 بردخی جفدی شطا آنک اوزدینه حمله ایلوب مزارق ایله سینه سینه
 اوردوب نیره سرتیز آرقه سندن جفوب بردخی بردخی بشنجی قتل ایدوکره
 صکره دوشمن اوزدینه حمله ایدوب یادرلر افتاردی دلاورلر خاکه صالوب
 بوسیاق اوزره جنک و جدال و حرب و قتال ایلوب تاکه اون ایکی دم قتل
 ایلدی فکله دره لقد رضی بربم ابن اسحاق الاموی دیر ابونوب شطانک جزایر
 عسکرینه اشلوکی ایشی کوردوکره زیاده غضبلنوب صبر و قرار ایدو یوب
 کندوسی میدانه جفدی مزبور فارسای ایله مذکور و شیخاعت ایله مشهور

نامدار

نامدار لردن ایلدی شطامیدانک اطرافنده دولا شوب لب جولان
 ایدوب ابونوب برابر اولدوقده ابونوب دیدی ای بکت بو طوغری دینی نجه ترک
 ایدوب بو قومه دوندک دین اسلامه تابع اولوب لومر و عتابه مستحق اولدو
 بو مسکنلرده نه شی کوردو کله انلره اویلاک ای اوغل دین مسیحه دون و ملت
 عیسی به تابع اول و اقدی دیر شطا ابونوبک کلامین اشد و کده خشم
 و غضب ایله اوزدینه واروب اکا دیکه ای لیم بدیخت بکا امر ایدرسن
 ترک یتکی اول طریق مستقی که آنک اوزدینه ایدی ابراهیم خلیل و موسی
 کلیم علیهما التحیه و التسلیم امدی بزم ایچون الله قتله اولان کرامت و حمزه
 دون کجه کوردوم و دنیا دونی قطعی بوشلدم و موت یقین ایدوب دیار د
 دامن کش اولدم آندن بویه کریمه تلاوت ایلدی ان یوم الفصل کان میقاتا
 ابونوب آنک کلامن استماع ایدوکره نیره ایله اوزدینه حمله ایدوب شطا قوی
 قلب و کسکین یغ ایله آنی فارسولوب اوج ساعت مقداری قلیج ایله مقار
 ایلدیلر شطا یور یوب زحمت جلوب صوسوزلق اکا کار ایدوب آتیه
 ذوالجلال قلبنی طیب حورتنی تسکین ایچون کوزدن حجابی رفع و پرده
 کشف ایلوب واقعه سنده کوردکی قبه کوردی کندویه ایات اوقیا
 حورنی مشاهده ایلدی آتیه آب کوثر ایله ملو جوهر دن برکاسه اول هو
 دیوره یاشطا بوبر شرا بدر کم آنی ایچن شقاوت بولمز و بوباب رحمتدیر
 نوش ایدن قوجمز و خسته اولمز بوساعت بزم و اصل و کرم و غفران نائل
 اولورسن و اقدی دیر شطا بوکان نظر ایدوکره تکیده ایدوب الله اکبر دیدی
 هذا ما وعد الرحمن و صدق المرسلون آیه کریمه سن تلاوت ایلدی آندن آنی
 حیرت و دهشت الوب الاهدن خوف و حیا ایدو کیچون کوزلی یاشی جاری

اولوب بکاسی زیاده اولوب ابو ثوب بوحالی کورد و کنه اکادیدی بنجون
اغلسن شطادیدی ای ملک بویله بویله کوردم اول قبه ده کوزر کور
حوریلر مشاهده ایلدر ابو ثوب آنک کلامنه استمراء کولوب مهل و آرام
ویرمیوب اوزرینه حمله ایلوب اولکیدن اشد جنک ایدوب عاقبت
بینلرنده ایکی ضرب واقع اولدی راوی دیر اول اوران ابو ثوب ایکی
نیزه ایلله شطانک سینه سنه اوروب حربه آرقه سندن جقوب شطا
زمینه میت دوشدی رحمه الله ورضی الله تعالی عنه هاموک اوغلنی پیره
دوشمنش کورد کده صبر و فراری و سکون و راحتی کیدوب عسکر ایلله ابو ثوب
لشکری اوزرینه حمله ایلدی ایکی عسکر بربرینه اولاشوب بهادر لر دوشمن
آت ایاغندن جقان عباد سمایه مرتفع اولوب عبادک کثرت و قتالک
و فرتندن افق ظلت کبی اولوب جنک اسیاچه ارواح اوزرینه دوشوب
قلیلر ففاده اشیوب نایره حرب سوزان و جنک آتشی فروزان اولدی
کفاکد و کجه غلبه اولوب عاقبت مسلمانلر بوزیلوب شهر جانینه
فرار ایلدیلر ابو ثوب ایلله عسکری آنلره حریص اولوب قبضه لرزه ظن
اتمن اولوقت مسلمان سنجاقلری ظاهر و اوزر لر زنده علایم فتح و ظفر
باها اولوب دلاور و بهادر لری اوزر لرینه جقوب عسکر اوکجه هلال بن
اوس بن صفوان بلند آواز ایلله تهلیل و تکبیر ایلدر لر هاموک عسکر مسلمان
و غزات موحدنیک قدومین کوروب تهلیل و تکبیر صداسن استماع ایلد کده
عرو بن عاص کندویه امداد ارسال ایلد و کین بیلدی قلب قوی ایدوب عسکرینه
ندا ایدوب دیدیکه ای گروه مؤمنین و ای طوایف موحدین الله ذو الجلال
سزه یادم کلری کفره اوزرینه حمله ایلدیکه واقی در هاموک عسکر ایلله

دوشمنش اوزرینه یوریوب ابو ثوب اوزرینه حمله ایلدی و دیدی ای تگری
دوشمنی سزه صدق و خلوص صاحب لری کلدی هلاکتر یقشوب ارواح خبیثه
بدندن منسلب اولمق قریب اولدی واقی در هلال بن اوس یولداش لری ایلله
کلوب حرب و قتالی کورد کده الله اولان سنجاق ایلله دوشمن اوزرینه
یوریوب عسکری دخی حمله ایدوب یقفلر جکوب باشلار یارب مشرک لردن
هر جبار و عنیدی قتل ایلوب هاموک انتقامنی دوشمندن ایلدیلر ابو ثوب
مسلمانلر قدومندن کندویه عسکرینه نازل اولان حاله بقوب هلاکی
جزم و تحقیق ایلدی عسکرینه جفروب انلری جنکه ترغیب و قتاله تحریص
ایدوب دموردن قوی قلب ایلله انلر ایلله دوشوب بومایینک ابو ثوب جنک
و محاربه ده ایکن برید بن عامر اکاملاتی اولوب اوزرینه حمله ایدوب اکادیدی
ای تگری دوشمنی مشاهده ایلد و کک حکمتدن منتظ و بیغیر مز معز اندرت
حصه مند اولد لکی شیطان او یوب اوزر عیزه کلرک آندن اوزرینه
شیرانه حمله ایدوب آنه اخذ و اسیر ایلدی کفار عسکر نده ابو ثوبک اسیر
اولد و غنی خیر اشد لد و کین لیلر اگسه چوروب افتان و خیزان وادی فراده
کریزان اولدیلر مسلمانلر قفالرینه دوشوب تیغ نیز و شمشیر خون دیز ایلله ضرب
ایدوب انلر ایچون رجوع ایلد جک شهر و صفنه جق قلعه اولوب دریا اوکلر نه
مسلمانلر اگه لر نده بالضرور قضایا یتیم اولدیلر خدای تعالی مسلمانلری منصف
و اعدای دینی مقرر ایدوب ابو ثوبک قریب نداشت لری بومینا و ابوشفاء اخذ ایلدیلر
عجی داده لر نی و قوملک کبارینی و جزایر و ایلرینی طوبوب جوق خلق قتل و اسیر
ایلد و کدن صکره شاد و خندان دوندیلر اصحاب کرام هاموک توجه ایدوب
نغزیه ایلدیلر اولدخی انلری قرضیلوب کندو لرندن را ضیق و خوشنود ل

كـ تـ و ر و ب مدوشتا ايدوب ديدى دى تعالى دن اجر و ثواب مأول ايدوب
 قضاستنه صبرايده دم يزيد بن عامر ديدى اى ملك جنتده درجه لرو عالى ديد
 وارد اكا اول صابر لرو اصل اولو كه انله مصيب ايدوبى و قنده ديرلر انا الله
 وانا اليه راجعون اولئك عليهم صلوة من ربهم واولئك هم المفلحون ابن اسحاق
 الاموى دى كى خلق شطانتك نمازين قلوب جامه سيله شمشيد اولدنى موضعه
 دفن ايلديله اسكنه الله بجنوة جنانه صباح اولدقده هامون يزيد بن عامر
 چادرده واروب ديدى اى سرور كچن كچه واقعه اوغلى كودم بگاوصف
 ايلدوبى قبه ايچنده او تورش حوريله مقام خذمتده طور مش ديدم اى اوغل
 سنكله نه كونه معامله اولندى ديدى الله ذوالجلال بنى احسن قبول ايله
 قبول و مقامى جوار رسول ايدوب قبرى زيادت ايله نك جمله كه مغفور ايدى
 ابن اسحاق الاموى دى بى كاخبر و يردى عمرو بن اسلم جدى عامر بن خويلد
 عامر دى شطاشعبان شريفك اون بنجى كوفى حله بوشن شهرت اولوب
 كچه سى دفن اولندى حق سبحانه عز وجل اول شب پر طبع ائلك زياده بچون
 موسم قلدى و اقدى دى هلال بن اوس ابولوثى احضار ايلوب اكا و قرنداشلرين
 و كنى زاده لرينه اسلامى عرض ايدوب كندو لرينه موعظه خبرلرين و بى بوخيرت
 انلرين دل سنگينلري نرم و قلب اهنلري يوشوق اولوب جمله سى اسلامى قبول
 و دين محمدى قبول خول ايلديله ساير اسيرلره دى اسلامى عرض ايدوب انلرك
 بعضى سى قبول ايدوب كيمسى دى دينى اوزرينه قالدى دينى اوزرينه قلدله
 سنه آينه دن جزيم ضرب ايدوب آندن كيلر ايله نشه كچوب كينسا مغل
 لري برنگ جامع بنا ايلوب و مسجد لري ياپوب جزايرك جمله سنه جامع
 و مسجد لري بنا ايلدى ابوتوب كندونك و اقربا و تعلقانك مالدين خستى

قى
 دى
 دى
 دى

اخراج

اخراج ايدوب آنى اموال غنايه ضم ايلوب عمرو بن عاصه كونده روب هلال
 بن اوس تفسك طشده سنده تيل احمر اوزرينه نزول ايدوب جزاير خلقى
 وطنلنده ساكن و هر كسى يربو برنده ممتن ايلوب خاطر لرين طيب ايدى
 خلق بونلرين عدالت حسن سياستين كوردكده دعا و ثنا ايدوب ديديلر
 اى ايدوسندن طرفه بزامين اولدوب قورقور آخر بيردند هلال بن اوس
 ديدى سزبن ايچون بردوشمن و ارمى ديديلر بلى هلال ديدى كچن خوف
 ايدوسكز ديرلر الف رما ديكلكه معروف قلعه خلقتدن ابن اسحاق الاموى
 دير الف رما تنس درياسنك جانب شريفسندن واقع اولوب اول ائنده
 ائلك حكى آل مرداسدن صامت بن مره الله ايدى و اقدى دى هلال بن اوس
 قلعه خبرين الدقه ريفلريله اول اراضيدن كندوبه تابع اولنلر ايله قلعه
 اوزرينه يور يوب اوزرينه نزول ايدوب آنى محاصره ايلدى صامت
 يوقارودن انله بعوب عسكرينه اوق ائتمق امر ايدوب راوى دى مذكور
 قلعه ده بلك نفر تير انداز و ارايدى اكا بناء اول قلعه الف رما تسميه
 اولندى لفسلر بر قبضه دن او قلرين ائوب او قلرى سمايوزين طوندى
 و اقدى دى هلال بن اوس اول قلعه بكرى كون محاصره ايدوب فتح نصيب اولوب
 عمرو بن عاصه آدم كونده روب قلعه محاصره ايدوب كين محارب ايدوب آندن
 امداد و معاونت طلب ايلدى عمرو اكا مقداد بن اسودى بشيوز عرب اتلوسى
 اوج بلك نفر اسلامه كلان قبطيلر ايله ارسال ايلدى مقداد عكريله واروب
 قلعه اوزرينه نزول ايدوب بجنك و محاربه دى كار اولدى صامت مسلمانلر
 كندوبى محاصره ايدوب كين كوردكده بلكه كندوسى مسلمانلر قبضه سنده
 كندوبه اعانت و امداد ايدوب قورقور بالتم و تسليم اولوب مسلمانلر

طلب الف رما

دودت بلك دینار و دودت یوز دوه و بلك قون و یرمك و سته عامنه و ك
 كندوبه مهلت اولمق اوزره مقدار دن صلح طلب ایلدی مقدار اكا اجابت و یروب
 و حاسنی حیرت قبوله اولدی اندن مقدار و هلال بن اوس ایله كوجوب معیتده
 اولان جنود ظفر موعود ایله یروب بكاره اوزرینه نزول ایدوب قلعه و الیسی
 و دروننده اولان صفاد و كبار و اطفال و نسائك جمله سی اسلامی قبول و دین
 محمدی بر دخول ایلدیله آندن قصیره و اروب آنی دخی صلح ایله فتح ایدوب
 آندن وراده اوزرینه وروب اهالیسی قلعه تسلیم الیوب آندن عدلیشه
 و اروب دروننده اولنلر كرون داده اطاعت اولوب رفحه و غره و محلاتی
 دخی صلح ایله ایلدیله ابن اسحاق الاموی بر مقدار ایله هلال بن اوس بوقلعه
 فتح ایدوب حفظنه و حراسته تعیین و بروج و سورخی ترصیان ایدوكدن
 صكره عمرو بن عاصه دونوب واقع اولان ماجرای تقریر ایدوب یدر ایله اولان
 فتوحاتی اكا خبر و یردیله عمرو و بو خبردن شادان حق سبحانه و تقالی حضرتلرنك
 كرم و احساننه حمد ایدوب آندن خالد بن ولیده شام جانبنه عودت اذن
 و یروب اولدخی صحابه كرامك اكا یریله و بوقنا و عی زاده لری و یولداشلریله
 ابو عبیده دن طرفه عودت ایدوب وصول بولر قلرنه ابو عبیده انلری قرشلیوب
 سلامت ایله انلری قوتلیوب كرامت ایله بشارت و یروب امیر المؤمنین طرفدن
 امرن و رودینه دن طهریم دریاسی كنارنه اقامت اتمك اوزره قرار و یرلری
 واقعی بر معتمد علیه راویلردن بكا ابرشیدیكى الله ذوالجلال مصری و حوالیسنه
 اولان شهر و بلادی عمرو بن عاص یدیله فتح و كذاشته سلك تحیر ایدوب مقوفو
 اوغلی رستولین اسكندریه صنوب فرار ایدوكن اهالیسی مسلمانلریله صلح ایتدو
 صكره دن صلحلرین یوزوب نقص عهد ایدوكلری عمرو بن عاصك مسوعی اولدوقه

مطلوع
 عهدت خالد بن ولیده
 اكا خبر و یردیله

عسکر یله

عسکر یله اوزرینه و اروب محاربه قیدنده اولدی لعینلر مسلمانلر ایله
 مقاومت ایدو موب اون بلك دینار و یرمك اوزره مجددا صلح ایدوب
 عمرو اول مالی الوب امیر المؤمنین حضرتلرنه كوندرمك اوزره ایكن عمر
 حضرتلری طرفدن اكا مكبوب كلوب بلاد سودان و بربرزمینه برقه به
 طرابلس اكا قریب طحیه دن افرایجه دن سوس اقصی به دن كتمك اكا امر ایله
 امیر المؤمنین حضرتلرنك مكبوب عمروه واصل اولوب مفهومده اطلاع
 حاصل ایدوكن اموال خمسنی جقاروب مسلمانلره توزیع و تقسیم ایدوب
 اسباب سفری اخذ ایله انلره امر ایلدی انلر دخی نذار كلرین كوروب ایشلرنه
 فارغ اولدوقده عمرو و ایچلرنده كوج ایله ندا ایدو روب اول كونده مسلمان
 یكری بلك یارخی زیاده ایدیلر عمر راه ایدوب یوردیلر تاكه قره لوطر اغم
 داخل اولدیله عمرو اطراف و جوانبه آنلو داغیدوب عساکر مسلمان غارات
 ایچون فرا و قصباته طاغلدیلر و اقدی در قره لرجع اولوب یوز یكدن زیاده
 عسکر ایله مسلمانلر جنككه كلدیله بر صحرا ده ملاقی اولوب جنك و جدال
 و حرب و قتال ایلدیله مسلمانلر قره لرجكندن عظیم شدت كوروب چوق
 كوز حیقوب چوق آل اوچوب چوق باش قطع اولوب قان سیل باران کی
 آقوب سواقا وادی حیرته قلوب بوسیاق اوزره بر ساعت قدر
 محاربه اولوب عاقبت خدای متعال مؤمن اولان عبادنه نصرت و یروب
 زنجیلری مخذول و مهزوم ایدوب لعینلر مسلمانلر جنككه طاقت كوده موب
 اول كم كشته بنه حیرت اولان كریزان افغان و خیزان وادی فراده كریزان
 اولدیله عمرو و عقبیلرنه و شمیوب ایلردن یزیدی اسیر و یردینار و یردرهم
 اخذی كسیه نصب اولدی آندن عمرو بربر زمین آرزو سیله یوروب

مطلوع
 فتح و ابر نصیب عمرو بن عاصك
 ارض تقیبا
 عمر غنیمی بیان ایدیلر

طی منازل و قطع مراحل ایدرن واروب اول عقلم عظیمه داخل اولدی
 واقدی دیر بریطایفه سنک منازی زمانی ماضی ده فلسطین ایدی اول
 زمانده باد شاهاری داود علیه کسلا ملک قتل ایدوکی جالوت ایدی مزبور قتل
 اولند قد طایفه مرقومه فلسطین طراغندن کوجوب ارض مغربه کیدوب
 آنده نزول ایدوب اطراف وجوانبه داخلیدیلر واقدی دیر بریطایفه سی ارض
 مغربه وارد قد لوبنه مراقیه لبده طرابلس طنجہ افراهنجه سوس دلی افضی
 نوطن و تکی ایلدیلر راوی دیر بوشهر لر زمان اوایده رومیله حکمنده ایک
 بریطایفه سی غلبه ایدوب آنلری رومیله اندن آلوب لعینلری اول شهر لر
 کیدروب اول اراضیدن دور و ابعاد ایدوب انلر کیدولرینه وطن قیلوب
 برقه و اخر یقه اهاالسی و سائر بلاد و مغرب خلقی انلردن خوف ایدلر ایغ
 انلره عمرو بن عاص عسکر یله واروب لوینه اوزرینه نزول ایدوب اهاالسی
 مسلمانلرک نزولن کورد که طشه جقوب مسلمانلر یله محاربه و مقاتله
 ایلوب الله ذوالجلال مؤمنلره نصرت و یروب برکوندن انلردن یدی
 یوز کشی قتل ایلدیلر لعینلر بونی معاینه ایدوکه مسلمانلر جنکنی کویه
 کوروب اظهار مذلت و عرض مسکنت ایدوب عمرو بن عاصدن صلح طلب
 ایلوب عمرو جالرن قبول ایدوب آت قاطر مرکب و بونلرک امثالی قیون
 و صفیر و یرمک اوزره صلحه قیاس و یردیلر آنندن عمرو و مراقیه لبده یوم
 زو یلیه واروب لوبنه اهاالسی صلح ایدوکی شی اوزرینه بونلرخی صلح ایدوب
 آنندن برقیه واروب اوکنده نزول ایلوب شهر خلقی طشه جقوب بر ساحت
 انلر ایله محاربه ایلدیلر آنندن بوزلوب خائف و رعوب شهرینه کیروب
 عمرو بن عاصدن صلح طلب ایلدیلر عمرو جالرن قبول ایدوب اوجیوز

اوجیوز قیر اکیوز اوغلان و بونکا مائل دوه دن قیوندن و یرمک
 اوزره انلر ایله صلح ایدوب عمرو و جملہ سن اخذ ایدوب
 اندن امیر المؤمنین حضرت علینہ مکوب یاروب
 واقع اولان فتوحاتی خبر ایدوب کذوسی
 برقه اوکنده اقامت ایدوکیکن و مجددا
 امرین و دودینه منتظر اولرینین

اشارت ایدی تحت فتوح

مصر و بلاد مغربه یغفور

الله و منه و صل الله

علی نبیا محمد

واله و صبح

اجمین

۱

الجلد الثالث لامام الواقدي
بسم الله الرحمن الرحيم

ابو عبد الله محمد بن عمر الواقدي رحمه الله عليه بولجہ روایت ایدوب دیرکہ
هجرت نبویہ علیہ افضل الخیہ نک بکرمی سکر سالندہ رملہ جامعندہ حکایہ
ایلدی یونس عبد الاعلی یونس دیر بزمہ خبر ویری موسی بن عامر عافہ
بن قیس بن اولدخی خبر ویر سلیمان بن عون بن اولدخی جدی عبد الغزیز
بن سالم بن اولدخی ابولیلی بن زعبہ البیدن اولدخی طاهر بن سعد
الطائید بن روایت ایدوب دیرکہ حق سبحانہ عز وجل بلاد شامی ابو عبیدہ
بن جراح و خالد بن ولید یلہ فتح ایدوب ارض مصر و اسکندریہ و بلاد مغرب
دخی عمرو بن عاص و ساطیہ ضمیمہ مالک اسلام ایدو کہ اول حوالیدہ اول
شہد و قصبات و مدائن و بلاد اہالیسی عومًا مطیع و منقاد اولوب بخبر
مستوف اثر رسیدہ سمع عمر اولدوقدہ فتح بلاد و تحیر عباد ارزو مراد لری
اولدہ ابو عبیدہ ہم مکتوب یازوب دروندہ تحریر ایدوب بسم الله الرحمن الرحيم
عبد الله امير المؤمنين عمر بن خطاب بن شام جانی سر عسکری ابو عبیدہ عامر
بن عبد الله بن جراحہ حق سبحانہ و تعالی حضرت تدرینہ حد و ثنا و رسول و غیر
محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم صلوات و سلام ادا سندن صکرہ معلوم اولہ کم
کفرہ لائم و عبیدہ اصنام قتالندہ بذل تاب و توان ایدوب و بالذات دور و بوب

و تعب و زحمت جکوب جلیل و جبار و واحد و قهار ک رضاسنہ باعث
ایشنہ مسارعت و مبادرت ایدوب یوم فیامندہ و حضور عزتدہ بول
محلی صالحی تقدیم ایدوب مفروضاتی ارادہ برکون ثانی و تاخیر انیوب بول
سنتی اقامہ و فی الله حق جہاد ایلہ مجاہدہ ایدوب حق سبحانہ و تعالی بزدت
و سندن قبول و مقام جوار رسول ایدوب بزمہ و سکا مفقرت ایشون اشیو
مکتوب سکا و اصل اولوب قرائت ایدو کہ عیاض بن غنم الفزری ہم سنجاق
و بروب و بر مقدار عسکر نجہن ایدوب انکلہ بیلہ ارض ربیعہ و دیار بکرہ
کوندلر باری تعالی دن رجا و توقع و تمنا ایدو مکہ بلاد مذکورہ آنک بیل
کرفتہ پنجه عساکر منصورہ اولہ و الاسلام علیک و علی جمیع المسلمین و حمد
الله و برکاتہ منی الیوم الدین آندن عیاض بن غنمہ امارت ایمون مکتوب
یازوب ارض ربیعہ ہم توجه و دیار بکرہ عزیمت باندہ و ورق تحریر ایدوب
مکتوب لری ساعدہ بن قیس المرادی ایلہ ارسال ایلوب بیت المالدن نفقہ
و بروب اکا کتمک ایلہ امر ایلدی پس ساعدہ مکتوب لری آلوب یولہ دو شوب
قطع منازل و طی مراحل ایدوب ابو عبیدہ ہم و اصل اولوب آنی طبریم اور زبنہ
نازل اولمش بولدی پس سلام و بروب مکتوب لری ابو عبیدہ ایلہ عیاضہ
تسلیم ایلدی چون ابو عبیدہ امیر المؤمنین حضرت فلان مکتوب ایدوب
السمع والطاعة لله و لایم المؤمنین دیوب عیاض بن غنم امارت و غزایہ
عزیمت ایلہ قوتلو یوب و ایکچون عساکر منصورہ دن سکر نکات ایلو بروب
و صایوب عیاضی انلرک اوزرینہ امیر و سردار قلوب معیتندہ تعیین ایلدی کہ
عسکر مسلمانلک کریدہ و عربلک منتخب دلاور لرندن ایدوب و بوعسکر دہ
صحابہ کرامدن ایکم یک قدر آدم و ارا ایدوب جلدہ دن بری خالد بن ولید المخزومی و غیرہ

آزور الاسدی و حمزه بن عقیل و عمرو بن ربیع و ذوالاذعار بن
قیس و حکم بن هشام و یسع بن خلف و طلحه بن اشجع و عامر بن ذر
ایدی اول ائاده عمار بن یاسر و مالک اشتر النخعی و شرحبیل بن حسنہ
خالد بن ولید ایله مصر دن عودت اتمش لایدی و ینه بو عسکرده یوقنا
وعم زاده لری و یولداش لری بله ایدی پس مذکورون کزیده لر بریره
جمع اولوب عیاضک سجاغی ائنده یور یوب جانب مقصده روانه اولر
واقدی بر معتمد علیه صادق القول کس دن اشد مکه عیاض بن غنم طبرستان
ذکر ائند و کز کیمسه لردن سکر بنک ائلا ایله کوچوب عسکر بنک ایره لو
کیندن بولوک اوزرینه سهیل بن عدی امیر و سردار قیاب کندوسی ارض جزیره
آرزو سیله یوریدی بریده توقف و آرام ایتوب سرعت شتاب ایله سور
بالسی اوزرینه نازل اولدیکه خالد بن ولید آنی صلح ایله فتح اتمش لایدی
پس آنده اقامت ایدوب سهیل بن عدی بر مقدار عسکر ایله رقیه ارسال
ایلدی سهیل عسکر ایله رقه اوزرینه ایتوب قلعه محاصره قلدی آنده رأس
العین بادشاه طرفدن بر بطریق و ارایدیکه اسمی محنا ایدی مذکور آلات
حرب و ادوات ضرب ایله مستعد اولوب بارور اوزرینه منجمله قوروق
و جنگلر بن جایجا ترتیب ایدوب قلعه ده تحصن داعیه سنده اولدی
واقدی بر چون رقه اهالیسی حاکم بنک محاصره میل و رغبت و محاربه
قصدا و عزیمتین کوردیلر پس بر رینه و ایدوب بریره جمع اولوب دیدلر
سز شام و حلب و عراق عرب اهالیسی بیلده سز بو عربلر ایله محاربه
و مقاتله سزک ایچون مناسب و وجهه کلر امدی صواب اولان بونلر ایله
مصالحه ایدوب امانت و راحت ایله اولور مقدر واقدی بر بو کلام مسموع

خاص و عام اولدقک جمله سی صلح بجوز و بو کلامی اسحسان ایدوب
پس سهیل بن عدی یه آدم کونده روپ آندن صلح دیلیوب سهیل دخی
عیاض بن غنم یاروب رقه اهالیسی کردن داده اطاعت اولوب صلح طاب
و راعب اولدیفین بیلدوروب عیاض بو خبردن شاد و خندان اولوب عسکر
بالدن کوچوب رقه اوزرینه نزول ایلدی واقدی بر عیاض بن غنم رقه
وصول و قلعه سی اوزرینه نزول ائند و کده شهرک اکابر و رؤسا و سادات
و عظامی عیاضه کلوب آندن صلح طلب ایلوب عیاض رحالین قبول ایدوب
ما مولری اوزره صلح ایدوب رقه کی بر حصن منیع صلح ایله فتح اولند و غنم
عیاض بن غنم شاد و فرح اولوب نصرت ایله ثفال ایدوب عین ورده اوئند
کتمک میل و اول جانبه عزیمت قصد ایلدی واقدی بر اول یامده ارض جزیره
سلوک رومدن بر بادشاه حکم ایدر ایدیکه اکا شهر یاض بن فیرون یر لرایدی
لغینک رومدن یوز بنک عسکری و ارایدی و ینه خدمتده ملطاط بن ساریم
الثقلبی و هبیره بن مکسوح المرادی و حطم بن طالب الایادی اولور ایدی آنلر
نصرانی عربلر ندن او توز بنک ائلا ایله بئر لرایدی واقدی بر ملک شهر یاضه
عرب رقه فتح ائندی خبری و اصل اولدقده بو خبردن کند و سنه زیاده غم
و حزن و الم حاصل اولوب پس ارباب دولت و اعیان مملکتی جمع ایدوب
کند و لر ایله مشورت ایلوب اول وقت ملطاط بن ساریم و هبیره بن
مکسوح و حطم بن طالب و سایر سادات عرب یبر اویوب ملک شهر یاضه
دوئوب دیدلر که معلوم اولدقک ای ملک بو عرب حمیری بزه کلدیله دیار
آرزو و قصد ایدوب رقه الدیلر امدی انلر بزی سوزن زیاده طلب و قصد
ایدر زبر ایزدخی انلر مثللو عربوز دینلرینه دخول و آیین و مذهبلرین قبول

انجمنه بزی نك اغزل و بر وجهه بزدن راضی اولمزله بر ایسه بن عیسی و ملت
 عذری دن مفارقت انموز امدی یارگاهکی شهرین طشه سنده قورعکین
 الات حرب و ادوات ضربین ویرکه یونله ملاقی اولهلم و اقدی و ملک شهر یاف
 هبیره بن مکسوح و سائر دن بولکلامی استماع ایندوکره کندولرندن راضیلق و خوش
 کوردوب انله پسندید و آفرین ایدوب محاربه تدارکین کوردی و حال بارو
 اوزرینه منجقلر قوروب علم و سنجاقلرین آجوب صلیبلرین رفع ایدوب طلبالره
 باسبان و حادسلر دوزوب بعده زیر حکومت و تحت بدنگ اولان قلعه لره
 جملین و تل مودن و السن و الموزد و کفر توتا و دارا و مار دین و حران و هولوا و غیر
 ادمر کونده روب اسباب سفری اخذ و عسکر یراغین کورمک ابله امر ایلدی
 و اقدی و ملک شهر ریاض قلاع مذکوره آدم کونده روب کفر و لرینه اسباب
 سفری اخذ ایلله تنیه ایدوب الات حصار ایلله مستعد و بنقظ و انبناه
 اوزره اوله لر دیو امر ایلدکن صکره شهرک اطرافنده اولان خندقک توسعی
 و تعمیقنه تنیه ایلدی آندن بارگاهلر طشه حصون دیو امر ایدوب آورد و اطاق
 و خیام بارگاه جقوب شهرک خارچنده این ملوک اوزره قوریلوب بطریق
 و حاجبلر و سائر عسکر دخی جاد رلرین جقاروب ترتیب اوزره قوروب
 عیاض بن غنم ایلله عساکر مسلمینک قدومنه منتظر اولوب طوری
 و اقدی ویر استندم ابن اسحاق الاموی دن ابن اسحاق دخی خبر ویر بیزید بن
 حبیب دن اولدخی قوی سالم دن روایت ایدوب بیرکه عیاض بن غنم دلو
 العینه کتکه میل ایدوب شهر ریاض بن فیرون قبالته قصد ایندوکره کتزدن اول
 بولداشلرندن اشعث بن عجم المزنی و عبداللہ بن عتبائی زبا و دلو بیا دیکله
 معروف قلعه لر فتحنه ارسال ایلدی اولوقت حلب حاکی یوقنا آندره ابدی عیاقو

غنه دیدی ای امیر بوزکر ایلد و کک قلعه لر ایکی دانم منیع و حصین و مستحکم
 حصین قلعه لر دکره بری جانب غربی ده واقع اولوب بری دخی طرف شرخه
 دوششدر سابقا ایکی دخی بنم تحت حکومت وزیر محمد ابدی حالا یچلر دن
 اولان حاکی عتی زاده لرمدن اشکفاضیم بر بطریق درکه مقدمانیم جانب دت
 نصب و تعیین اولنشدی اول قیامق قزلی و غلنه استیوب بندگی ویروب
 اسباب جهازین کوردوب قوی کونده روب برمدت مروردن صکره اوغلی
 خسته اولوب وفات ایندوکره قیزانده قالوب اولوقت بن مهری مقابله سن
 شرق جانبده اولان دلو بیا قلعه سن ادم سن طرف غربده واقع ذبا
 قلعه سنه کتکه بکا امر و زهابم رخصت ویرسن امید وارد دکره الله ذوالجلال
 بنم بدمله اول قلعه نلک فتحی نصیب ایدوب تخیرک شیر ایلله ای امیر یوق
 بازی یاری اولوب قلعه یه دخول و لعینه وصول نصب اولور ایسه ایش بتر
 ان شاء الله تعالی اول بر قلعه دخی آلور عیاض ابدی ای سرور حق سبحان و تعالی
 سکا رحمت و مغفرت ایلسونکه سن دین اسلامده صداقت و خلوص ایدوب
 بدل مقدور و سعی موفور ایلدک جناب رب الارباب اولیاسی جز الذریه
 شیک احسن ابله سنی جز اندرسون سنی خدای متعال حضرت لرینه و دیعه
 و امانت ایلدر امدی اللہک برکت و عوفی ایلله یوری چون قلعه ده مستقر
 اولوب اوج کون آنک اقامت ایدر سن سکا اشعث بن عویلی و عبداللہ بن
 عتبائی شجیمان عربین بر جماعت ایلله ارسال ایدرم بوقلعه رفیع اولندقدن
 صکره انلری قریضا اوزرینه کوندر وارسونلر قلعه محاصص ایدوب دوزنده
 اولان کفره تضیق و کند تسخیری بارویه تعلیق اشونلر امید اولور که
 خدای متعال آنک دخی فتحی سان ایلله یوقنا ابدی ای امیر امدی اللہ

نوکل واستعانه بادی به توسل ایدر کیدرم آندن قومین اولورندن وئی
 زاده لرینک بهادرلرندن یوز آتلا آلوب انلردن هر برینک آتله ییدن اولوق اوزره
 ایدوب زاده و زواد تحیل ایدر جک دوه واثواب وامتعه الماق اوزره نیه اید
 بعده مسلمان عسکرندن کجه جقوب سرعت و شتاب ایلله یور یوب اول کجه صبا
 دن سوروب شفق بری آغروب کون طلوع ایده جک وقت خانوقه نامر محله و
 واصل اولدیلر آنده ارمن طایفه سندن مسلح و مکمل نیک کشی بولدیله وادی
 چون یوقنا بولداشلیله ارمنیلر اوزرینه جقوب ارمنیلر دخی آتله صداسی وکم
 و سلاح اوازی ایشدوب پس کنلک خبر لرینه وقوف واطلاع ایچون سرعت
 ایدوب واردیلر نظرا ایدوب کوردیلر که بونلر رومدن بر قومدر که اوزرلر زده
 روم جامه سی وری قیافه سی وزیر یوقنا ایلله بولداشلی قیافه لرین
 تبدیل واثواب وجامه لرین تغییر اتمیوب روم طرزی جامه لر واثواب
 وکش شبکه لر کیشل ایدی وادی بیر یوقنا آتلولری کلوب کندولردن طرفه
 سرعت و اقدامین کوردکره آتین ایرلوسوروب انلره روم نفیله سدوم ویر
 آشنالوق کوسر دی ارمنیلر یوقنا بولداشلی حالندن سوال و سز کیمز دیو
 استفسار ایتدوکره یوقنا بولداشلرندن بری جواب ویروب دیریکه بو قوشه
 طوران سورور حلب حاکی بطریق معظم یوقنا در عربدن فرار ایدوب یوقله
 حاکی آرزو و قصد ایدوب کلندر وادی بیر چون آنده اولان لیللر اول
 کشیدن بولکلامی اشدیلر سونوب و شادلق ایدوب ایره لوکلوب سدوم ویر
 اولوق رومیلرین سردازی کندو طرفندن قلعه حاکی اشکفا صه بر آدم کوزر
 یوقنا نلک قصه سن و عربدن فرار اتمه سن خبر ویروب قلعه به صعوده دن
 طلب ایدور دیو یاروب پس اول کشی آتله بنوب سرعت و اقدام ایلله یور یوب

قلعه به واروب اشکفا ص حضورنه داخل اولدوق ماجرای خبر ویروب
 لعین بونی اشدوکره باشین آلوب چوق زمان زمینده دیکوب آندن رف
 ایدوب وزیرینه دیدی مسیح و انجیل حقیچون یوقنا نلک کله سی حجره حبله
 اولوب رومیلر دن طرابلس و صوری آلدوغی کبی مرادی یوقله لر دخی
 بزدن المقدس آمدی بر آندن امین دکلور سن نه رای کوردونه تدبیر اید
 وادی بیر اشدیمکه بو وزیر اهل علمن عاقل و ادیب و کامل و لیب برکسه
 ایدی عموماً کتب سالفه و اخبار ماضیه اوقیوب دانیال علیه کسلامک
 ملاحمین تبع ایدوب جهانک کرم و سرین جکوب بومار فایند چوق عمر
 سور مشدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری منصب نبوت و خلعت
 فاخر رسالت ایلله شرفیاب اولوب بعث اولندره بو کشی بالیسی ایلله حلب
 بیننده مرحنا کلیسایی دیکله معروف دیرده اولور ایدی چوق زمان آنده
 عبادت و خلی مدت زاویه نشین عزت اولوب خلافتدن قطع علایق اشد
 تاکه ذکر عبادت ایلله شیوع بولوب نجم اقبالی افق هدایتدن طلوع ایلدی
 طوایف رومه خبر ویروب دیدیکه عیسی علیه السلام مرکبی اولان جارین
 طرناغندن بری بودیره دوشوب آنک وقوعندن بزه دولت و اقبال حاصل
 وین و برکت متواصل اولوب اکابناء کلیسایینه دیر جا فرستیه اولنوب اطراف
 و جوانیدن اکاندور و صدقات کلوب نصاری بیننده شهرت بولدی وادی
 بورا هب کونلر ده برکون اقبالی شدت و کونشک کرمیت و حرارتی کثره فی
 وقتنده نصف نهار و محل استواده بالای صومعه به صعود و آنده صعود ایدوب
 صومعه سی تختنده اولان مزده سنه نظر و اطراف جوانیه مد و شسته
 بصیر ایدر ایدی صحرای کوزدن یکچور و ایکن کوردیکه ترشودن ناقه صبار فناده

سوار بر شخص عربی خود را اولوب نزد عیبه کردی. اناخه بعد ایدوب بولادینک
فضله سینه نافه نك دیزلین شد و بند ایدی و درك سایسته دوشوب
باندی راهب اگا نظر ایدر ایدی عربی بخروزه مستغرق اولدوق حکت
ایله مزده جانبدن بر مار مردم زخار کلدی آغزنده برسته زکس و ایدی
عربینک باشی اوزرنده طوروب زکس دسته سینه اگا کو لکه ایدی.
راهب اگا دیده عبرت ایله نظر ایدر ایدی. تاکه عربی خابدن بیدار اولدی
راهب بونی کورد کون عربیدن طرفه یور یوب سلام و یوب قفق ناسدن سن دینک
اول کشتی ایدی عربده نم. راهب دیدی عربدن اولدو غلک یلورم سئوالم
فقن دین و فقی آیتن اوزره سن دیدی اول دین اسلام اوزرنده بکله آنک
اوزرنده ایدی انبیا کرام علیهم السلام. راهب ایدی ظن ایدر مکه حجازره
بعوث اولان نبی عربی و رسول امینک اصحابدن سن عربی دیدی نعم دینی
اوزره یم و ایدی در اشیاو عربی رواحه بن مصعب انصارینک ابن خاکی
ورقه بن صامت ایدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرنک جلسو
مجلس ملائک انیساری اولوب حضور نبویه جهاد ایدلردن ایدی اریب
ولیب سبع ایله تکلم ایدر شاعر ایدی سخن آفرین ایدی ابو عبیده حلب
قلعه سن محاصره اید و کده مذکور ورقه رقه حاکن اسلامه دعوت ایچون
کوندن مشن ایدی حکمت ایله بولی اول موضعه اغرایوب استراحت ایچون
صومعه سیام سنه نزول اتمدی. راهب ایله ملاقات واقع اولدوقه شرحون
اگا ایدی ایشند مکه سوزیر سکر و بوجره ایدر سکر که حق سبحان عز
وجل محمد بن ادحم و اندن اکرم و اعظم کبر خلق ایدی انبیا عظام علیهم
السلام اوزرنده آنی تفضیل اتمکزه باعث نه امدی بونک حقیقنی بکا

بیان و دلایل واضحه ایله عیان اتمه سندن متنا و رجا ایدرم. ورقه بن
صامت دخی اگا رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرنک فضا ئلندن
نقل ایدوب و معجزات باهره سندن خبر و یوب و غط و بند اتمکله شرحونک
دلسکنی نرم و قلب آهننی بومشق اولوب لکن جواب و یر یوب و قطعاً سوز
سویلیوب ایچون حق یلوب کتم و اخفا ایدی مذکور راهب دیر حافزون
ایرلق و آندن مفارقت قلدی تاکه عسکر مسلمان رومه کلوب اهلک
اوزرنده غالب اولوب آنی الدیر حلب قلعه سن دخی محاصره ایدوب فتح
ایدیلر اولوقت راهب زباود لوییا و اروب قلعه حاکنی اشکها ص آنک
علم سیاست و امر حکومتده دانش و کمالک کور یچک الدن قوی یوب آنی
وزیر ایدی و ایدی در چون یوقنا نك قدومی خبری اشکها ص و اصل اولوب
کله جکین بلدی پس امین سالف الذکر شرحونی کتوروب یوقنا خصوصنه
مشورت ایدوب شرحون اگا دیدی ای ملک یوقنا ملوک رومدن قوت و قدر
صاحبی بر مرد غیور در دین غیرتی ایچون کندو قنداشی یوحنا قتل
ایدوب باخصوص کتب سالفه و اخبار ماضیه اوقیوب و صحف سماویه
تبع ایدوب حق ایله باطلی فرق اتمدی امدی بو عربلره اینس و بوبدی
جلسی اولوب غالباً سرلرنده واقف و ماهیتلرنده مطلع اولمشدر دین
مسیح انلرن دینندن افضل و آیین عیسی انلرن آیتندن اکل اولدو غلین
بلدی پس دینی ایچون عربلردن قاجوب سکا کلدی سنی مجاء و ملاذ اتخاذ
ایدوب سکا صغندی امدی اوزرکه واجب و سکا لایق اولان اگا استقبال
و ممکن مرتبه اعزاز و اکرام اتمکدر ای ملک اول احوال و انقال و امتعه و موال
و بقال و جمالین زن ایدوب صالت و سبکبار کلش ایدر بکله عربدن فراس

اتمسدر شانه تعظیم و کند و سنده نگر بر ایله بونک عکسی ایسه احوالی معلوم
تقریبه حاجت یوق واقعی در اشکفاص وزیردن بولکلامی استماع ایند و کوه
قالقوب یوقنا استقباله جقدی بوقنا ناک دختری باباسی کلجکین اشدوب
اشکفاص باباسی استقباله جقدیغین بیلوب در حال قالقوب زیر زمنده وقع
کند و قلعه سندن اول بر قلعه ای اولان سرایه اینوب یوریدک
طشده جقدده قلعه صعود ایدوب اشکفاصی باباسنک استقباله جقدی
و شرحون ربه وزارتده قرار اتمش بولدی واقعی در وزیر یوقنا خرنیک
کلدیکن کوردکده اکا قیام و توقیر و احترام ایدوب تعظیم و تکریم ایله اوست
بانته او توروب قر ایله مصاحبه شروع ایدوب دیدی ای فر فر آمدی
نقط و انتباه اوزده اولوب بابا ک اوزدینه حذر ایله ماجرای بویله بول
اولوب قودرم بولمین بابا کی طوطی عفت ایله اخذ و قبض اید بیلکل بو عربلک
دینی حق و قوی کرجک اولدوغی بابا ک عندنک محقق اولوب بونلر طریق
مستقیم اوزده اولدقلری معلومی اولدو عینچون دینلرینه دخول و این
مذهبن قبول ایدوب بو عربله تابع اولدی قر دونوب وزیره ایدوب
ای پدر سن بوقوملک دینی حقده نه دیر سن بونلر طریق حق و منهج مستقیم
اوزده اولدقلرین بیلورمین وزیر ایدوب خدا حقیقون اول دین حقده و انلر
طریق حق اوزده اولدقلری محقق بن بونی بیلدم لکن بوسری رومیلرین
کم و اخفا ایدوب آتی سندن غیره اظهار و بر فردی بوباید محرم راز
و واقف اسرار ایدوب واقعی در شرحونک کلامین اشد و کوه
تبسم کنان ایدوب خدا حقیقون بیام نفسی ایچون راضی اولدوغی شیئ بنده
راضی اولوب دین اسلامی قبول و ملت بیضایه دخول ایدوب لکن ای پدر ستر صقله

واقعی در اشکفاص یوقنا استقباله جقدده یور یوب نهارک ارتفاع
و قنده یوقنایم اولاشوب آتین ایره لوسوروب سلامینوب ایکسی دخی
پیاده اولوب قوجوشوب بر برینه اظهار شوق و عرض محبت ایلدیلر آندن آندره
بنوب قلعه جانبیه یور یوب یوقنا و یولداشلی قلعه و اروب سرایه ایند و کلر
قرنی کذوبی کوروب سینه سنده چکوب کورشک حلاوتندن و وصلت
لدندن ایکسی دخی اغلیوب اشکفاصک ضیمیره ایسه یوقنا اخذ و اسیر
و گرفتار بند و زنجیر اتمک ایدی آندن اشکفاص یوقنایم دونوب دیدی
ای ملک بو عربلری دینلندن وعدول و سیاستلرنده نیجه کوردک یوقنا
ایندی بوقوملک غزا و جهاد و سعی و اجتهاددن مراد لری کویا رضاء رب عباد
اولوب مطلوبلری محبت آخرت اولغله بودنیاء دینی استمرا و انکاظ
و راغب اولملر دیو زعم ایدوب معه هذا بلاد شامی الوب دفین و کوزه
مالک اولوب ارض مصری فتح ایلدیلر ینه طبیعتلرین بدیل و خصیلرین تغییر
ایمبوب دناث نفوسی الدن قویلدیلر ای ملک بن انلری حق اوزده ظن ایدوب
انلره صدق و خلوص کوسروب طرابلس و انطاکیه الدقن صکره بکاشیه
عارض اولوب پس تفتیش و تفحص ایلوب انلرین سرری بکا ظاهر و دنیا
طلبنده اولدقلری باهر اولغین کذولرین بحیه و امتحان ایدوب اوزدینه اولدقلری
شیئک ظاهرین بیدم پس نفرت و کراه ایدوب انلردن قاجدم و انلردن
بعید اولغی آرزو و قصد ایدوب لکن دین مجاهدن مفارقت و عیبی علیه
اتسلامک امر ایلدی قربان و وصایاء ترک ایدوب ایچون مسیح بکا غضب
ایدوب ایدکانهن یاک اولم دونوب سیاستدن آرتیم دونوب فریاد بکا و اظهار
تو ج و شکو ایلدی اشکفاص یوقنا ناک حزن و غم و بکا دالین کوردی پس انکا

وقت ایدوب دیدی ای ملک بخون غم و غصه چکر سن سنکه یلنک ایل
سندن صادر اولان فعل فیجیه نادم اولوب قلیک ایلله دین صحیحه راجع
و ملت حبسی به تابع اولدک مسیحدن قبول و درجات عالیله به وصول ایلله
سکا بشارت و بیدکل توبه قبولی آجقده حق سبحانه و تعالی حضرتلری
توبه لر قبول ایدیحی و ارباب جرایمین ذنوب و سیئاتدن کیچوب مغفرت
قلجیدر امدی عید صلیب قریب اولوب انکله برزم بنیزده بکرمی کون قالمشدر
دیر مسکوره ده اولان بوفریانس راهب کم علماء نخله مسیحیه و اساقفه
ملت عیسویه در ایوم شعبا و یجری دن صکره نصاری بنشده اندن اعلم
و مسیح و حواریونه اندن اقرب کسه یوقدر جمله راهب و قیسسلرانی قصد
ایدرد و وانک انوار علمندن اقتباس ایدوب دعاسن التماس ایدرد و بیرام
کیجه سی اولدوره اگا کیدروز راهب سی ماء معبود بیرم دالردور انک سنی
طوغره و غی کون کی کناهدن پاک اندن جقار سن بویله اولدور نصکره
بخون غم و غصه چکر سن یوقنا دیدی ای ملک بنم صبر و قرار و سکون و راحتم
کتمشدر بنم ایچون عید صلیبه دن قلفق و تاحیر اتمک یوقدر دیرام
نه وقت اوله جفین بلم شاید عیدین قدومندن اقدم اطرافه اینده و کون اجل
کریبان کیر اوله اشکفاص ایتدی ای ملک فریانس راهب اوقات
معظه و اعیاد مکرمه دن غیری و قدده کلیسا سنده بولنر و آنده حاضر
و موجود اولنر یوقنا ایتدی ای ملک امدی اول نیرده در اشکفاص دیدی
قرقباد جرجین کلیسا سی دیگله معروف دیرده در و بوی کلیسا شهر باقر
روجه سی ملکه معظه ارمانوسه نله تحت حفظنده در و اقدی یوقنا
اشکفاصدن بونی اشند و کوره دیدی ای ملک امدی بن انکا کتک دیلم و اول پیره

و ایدوب خاکپاینه یوز سوروب کرمندن توقع و نیاز ایدر ملکه بنی محمود دلبه ناکه
دین عربدن منسلخ اولوب دین اصلیه دوغم بوقسه نفسم دورمز خاطر خوش
قلیم طیب اولنر اول وقت قری ایتدی ای پدر بن سنی قویم ناکه سکا یق ایلله
طویه نیجه سکا نظر ایلله حرقم کیدر و متحد و حزم رائل اولور آندن برنر
سحر ایدوب اشکفاص اوکنده بر او یوب غلق و نیاز ایدوب دیدیکه ای شاه
بزدگوار سندن در ملکه بکا اذن و برهین بابای اوب قلعه مه کیدر ناکه حق
ابوتدن اوزریله لازم اولان ایدر اشکفاص ایتدی ای قزم بویکجه آلی
قویم و بنم غیریه مسافر و بررم لکن یارین کیجه جمله مز کلور سنک یا نکره
اولدور و اقدی یوقنا بیلدیکه اشکفاص طعمانی حاضر ایدر و کوره لابد
سیا طنده لحم خنزیر و خمر اولور اولوقت دنوب ایتدی ای ملک هر نه یرده اولور
سنک نغمکده و خیرکده یم و زبردخی اولیجه تکلم ایدوب اشکفاص ایتدی
بیل ای ملک یوقنا نک شوقی قزینه زیاده در خیلی زماندن بروینلرنده مفارقه
واقع اولوب آلی کورممشدر بر برینه نه مرتبه آرزو و اشتیاقلری اولدور غی معلوم
مناسب اولان یوقنا بویکجه قری باننده اولوب یارین کیجه سکا کلدر اشکفاص
ایتدی خدا حق یون بودیدیکه رأی صائب و فکر نافیدر و اقدی یوقنا
یوقنا ایلله قری قالعوب سراپه اینوب قلعه شرقیه صعود ایلدیلر یوقنا نک
بولد اشلری و سی یوقنا طرفه کیچوب یا ننده جمع اولوب برکدیلر کیجه اولدوره یوقنا نک
دختری بابا سی یا ننده کلوب ایتدی ای پدر سن بو عرب طایفه سن نیجه کوردک
اندره صدق و خلوص ایدوب دینلرینه دخول ایلوب بولرش اولدورن صکره بخون
آنلری زن ایلر آیا آنلری بطلون اوزده می کوردک یوقنا ایتدی خدا حق یون
ای قزم شفقتدن کلدر و سنی رحمة آرزو قصد ایدر زیر اینه بنیزده

مفاذت واقع اولوب آخرتدخی فرقتدن قورقدیم حالا قطعاً و یقیناً بلدم
 بوقلمه لر عربیه بایدار اولمز و جنگلرینه بر ساعت و یا غرر سن بیلور سنکه بنم
 قلم شام قلمه لر نیک جمله سندن منبع و حصین و مستحکم نور صین اولوب بویله
 ایکن اشبوعرب طایفه سی الدیار و ملوک و سلاطین مقروض و دارسلطانلر
 اخراج ایلدیله ای قمر اللمدن قورق و خشم و غضبندن صابین کندوکی زبانلر
 یدندن تخلص قیدند اولوب الله دون باطل اولان دین صلیب نرک ایدوب
 مؤمن و موحد اول ای قمر خدا حقیقون دین اسلامدن افضل دین و آندن یکرک
 آیین بوقدر زرا انبیاء عظام و مسیح علیهم السلام ائله اوزرینه ایدی بیکل
 نصاری م بوقر و عی ایدن آنلری طریق حق و سنن مشروعدن و نذران طایفه
 یهود و فرقه عنوددن بولصنام برکشی ایدیکه علماء یهود و احبار مجوددن ایدی
 کند و دینندن دین شیطانه متابعت قلوب نصاری طریق مستقیم
 چکدی ضلالت شرایعنی ائله ایچون شریعت ایدوب منهیات اشلییه رخصت
 و پردی کندورین بر مرتبه اضلال و اغفال ایدیکه حضرت ابراهیم و موسی کیم
 علیهما التحیه و التسلیه کتوردیکی ایاتی بینائی دنیادن قطعی الچکوب قبائل
 متفرقه ایکن کله توحید اوزرینه جمع اولدیله بوم قیامده صراط وضع اولدی
 چند حسابی یقین ایدوب بعث و موده اینانذیل امدی یا ماک نفسی ایچون
 راضی اولدوغی شئی سندن نفی ایچون راضی اول سندن اول هلاک اولان
 قوملر طریقه سالک اولوب اوزرینه اولدوغی شئی تابع اولمه قر ایدی
 ای پدر خدا حقیقون سوبلد کوشی بن یلورم و فضلنی فهم و اذعان قیلر
 امدی سن نفسک ایچون راضی اولدوغل شئی بنخی نفسم ایچون راضی اولم و بن
 شهادت ایدمکه معبود بالحق اللهدر و اول دینکه سن ائله اوزرینه سن

ایکبار ایدر لکن بوعینه یقینی کوردی قول زنج کلام ایستاد

اول حقد رنه دینکله معروف مسلمیندن اولورم و ذمه موحدینه دخول ایدرم
 و ایدی دیر اول وقت بابا سی شهادت کله لرین اکا نلقین ایدوب قری دیدی
 اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان محمدا عبده و رسوله ارسله
 بالهدی و دین الحق و ایدی دیر بوقنا قر نیک سبیه کردان شهادت اولوب اوناغه
 بند اسلام اولد یقین کورد کده اسلامه کلد یکنه سونوب دیدی ای قمر امدی
 بولعین فاجر خصوصتک نه اشلییه لم قیز ایدی و ونکی کون و ریزی شرحون بکا
 دیدیکه بونک مرادی بابا کی اخذ و اسیر و قصد و آرزوسی گرفتار بند و نجیر
 ایتکدر بوقنا ایدی لعینک مرادی بزی اخذ و اسیر و قصد و آرزوسی گرفتار
 بند زنجیر ایتک ایه یارین سن برد عوت ترتیب ایدوب اسباب عیش ایلله
 مجلسه دینت و زیب و بر بعه اگا واران و خواص دولتی دعوت ایت لعین کلوب
 اکل و طعام و شرب مدام مشغول اولد قده بولدا شلریمه ارایدیم آئی طو تر لره
 لعینی اخذ ایتد و کز چند قلمه لر ملکز اولور تحت تصرف و زیر دسترده بولنور
 پس آنلری اصحاب محمده تسلیم ایدر بعده ائله دن فرار ایدر شکلی فرقی ساطرفنه
 کیده روز باری تعالی دن بدیز ایلله ائله فتحین دخی رجایده دوز و ایدی دیر
 کجه کچوب صبح اولد قده قز بوقنا تنبیه اوزده قوللری ارایدیکه
 وافر طعام بشوره لر و بر بیوک سباط چکه لر دورلو دورلو نفت و حلوالرایده لر
 پس قوللری قرین اراید و کنی ایدوب طعام حاضر اولد قده سباط چکوب صفه لر
 دیروب کونا کون طعاملر و سکرین حلوالر کتوروب بریر صراحیلر وضع ایدوب
 اسباب عیش ایلله مجلس مرتب اولد قده قز قلوب سرایه اینوب اشکفاص
 قلمه سن قصد ایدوب سرایه واروب ملک حضورینه کیروب تعظیماً بر اوبوب
 دنوازلق و شرین کارق ایدوب اولوغی قره اکرما قلوب قز جلوس ایتد کده

اشکفاص ابتدا ای قزم ملک یوقنا بولر زحمندن و قلبنک شغلندن نیجه
 یاندی و نه کون راحت ابتدا قز ابتدا ای ملک بابام بوکیجه آخرت ذکرندن
 واهوال قیامت فکرندن یاندی نارجیم و عذاب الیم خوفندن قطعاً استراحت
 ابتدا قز بانیس راهب آرزو سیله بوکون قز سیایه و ارمق مرادی ابتدا
 لکن بن آتی و ارمقن منع ایدوب بوکون تاخیر ایلدیمکه طعامی بیه بعد سنکله
 بیعه جرجیسه کیده تاکه دین اصلینه دونه کناهندن منسلخ اولوب زووب
 و سبباندن آینه امدی ای ملک بن سکا کلام رجا ایدر مکه خواص دولت
 و احیان ملک تکمله بنده خانه کله سن طعامی یوب شربی ایچمه سن وادی دیر
 اشکفاص دعوت و ارمقن امتناع ایدوب اعتذار ایدوکره وزیر شرحون اکادید
 ای ملک سنک دعوت و ارمه ملک مناسب دکلر زیر اسن دعوتن امتناع
 ابتدا کز چینه یوقنانک قلبی سندن اورکر حذر اوزره اولور قیامعد سن کنا
 ظفر بوله مزسن بو تکمله بیله یلمز میسین اول عریله اتباعندن فادام اولوب
 کناهنه اقرار و اعتراف ایدوب دین اصلیه سنه دوشندن امدی اخذنه
 مصر ایسن باری یانته وار قزینک طعامی یوب کذویه اظهار دروغ عرف
 محبت ایت بعده انلری دعوت ایله انلره واروب طعاملری بدوکل ایچون سندن
 طرفه امین اولوب یانکم کلور اولوقت مراد کز اوزره ایت وادی دیر بوکلری
 شرحون اشکفاصه یوقنانک قزندن خفی واذن کیزلوسو یلیوب وارمیه
 رغبت ایلدی شرحون بیلور ایدیکه لعین دعوت و ارمقن دوقه بر دخی دوش و آند
 عودت اتمز لایم کز قزار بند بلام و متوجه دارقنا اولور وادی دیر
 اولوقت اشکفاص وزیر شرحون دویوب دیدی امدی سن بنم بریده دور بن
 کلبنیه دن منصبی حفظ ایدوب ایسکه مشغول اول اذن برندن قالقوب

حاجلری و خواص و مقربلریله یور یوب سرایم اینوب قز او طریقه دوشوب
 خادملری و جاریلری موملر و شمه لر کوئوب قلعه شرقیه صود ایلدیلر
 سرایه داخل اولدولر فنده یوقنا به خبر اولوب اشکفاصی کورمک ایچون
 صحرایوب آتی فرسولوب معانقه ایچون سینه سنه چکدوکره قوللریله
 ارسلاون کبی طوئوب آتی ضبط ابتدا یوقنانک بولداشلی اشکفاصک
 اخذ اولدوغل کوردوکره انلر دخی لیلک ادملرینه یوروب اوزر لرینه
 هجوم ایدوب جمله سن طوئولر یوقنا انلره مهل و برمیوب ساعته شکفاو
 ایله سائر لرینک یوقنلرین اوردیلر انلرین خبرین بر فرد یلیوب و بوسری کسیه
 طویور میوب در حال یوقنا رفیق لریله سرایه اینوب قلعه غربیه چقوب
 و زیری کذو انتظارنده بولدی شرحون انلرین کلدیکن کوردوکره حقیقت حال
 و انجام کاری بیلوب تبسم کنان کله توحید ایله رطب اللسان اولوب اسلر
 اشکار ایلدی وادی دیر اولوقت یوقنا اشکفاص تحنده اوئوروب قلعه
 اها لیسین حضوره کتوروب کذو لرینه اسلامی عرض ایدوکره طریق ضلالت
 سالک اولوب اسلامدن امتناع ایدنلری قتل ایدوب هدایت باری قرین
 حالی اولوب اسلامه دخول و آیین محمدی قبول ایدنلری زن ایلی قلعه
 خلقندن کفیل استیوب انلر دخی بر برینه ضامن و مستکفل اولوب انلرین
 بری قاجوب قز ساهاکمنه واروب ماجرای خبر ویرمک ایچون اوزر لرینه
 ادملر تمین ابتدا بعده قلعه ده بر قاج کون اکلنوب تاکه عبدالله بن عثمان
 و سحرل بن عدی ایکی بنک آتلا ایله کلری یوقنا انلرین قدومک مشاهد
 ایدوکره محاصره قیدنده اولوب و قلعه ده تحقن قیلب غنیمت و اعراض سمین
 کویستوب انلر ایله بی کون قتال قوروب جنک و جدال و حرب و قتال ابتدا

عساکر مسلمین بومقائله بوقنادن حبله اولدیفین بیلوب بالا قضا اندل
 دخی دوکشوب آندن یوقنا مسلمانله کزلوجه آدم کوندورب کندوماجری
 بیلدورب دیدی الله الحمد قلعه لره مالک اولوب حالالیزه ست مده وقبضه
 تصرفده در بوججه انلری سزه وبرد فرارستین کوسرورد قریسای
 طلب ایدوب کیدرم باری تعالیدن مسلمانلریله اول قلعه فک فتح و شجر
 رجا ایدرم واقدی در کجه اولدوره یوقنا زبا قلعه سن عساکر مسلمین
 تسلیم ائله شرحون وزیره امر ایدوب اولدخی امره امتنا لا قلعه مزبور
 اصحاب رسوله ویروب بس انلرخی قلعه یه جقوب بلند اواز ایلله تهلیل
 و تکبیر ایدوب تیغ تیز و شمشیر خون ریز لرین جکوب کفر لام و ملاعین دویخ
 مقامی برکنده و بریشان ایلدیلر واقدی در حق سجان و تعالینک توفیقند
 اولوقت قریساحا مکنک الی سهدایا و تحفه لایله یوقنا به کلوب عربدن
 خلاص اولدیفنه و سلامت ایلله کلدوکنه نهیه ایلدی زیرا اکا بوقنا ناک
 قدوم خبری واصل اولوب خلاص بولدی شقه دن مسوخی اولقله
 اکا بناء الی س کلش ایدی بوقنا دخی بولدا شلرینه خمه لرین قلعه ناک
 جانب شوقیندن قودمن امر ایدوب الی کلدوکنه یوقنا الی بارگاهنه
 ایندوب اکرام برله قوندروب اولوقت اصحاب کرم قلعه غریب الوب بلند
 اواز ایلله تهلیل و تکبیر ایدوب قلعه اندوخلک یوقنا معارنه ایندوکره منع و فرغ
 کوسرورد دیدی بریم جیقون بو عربدن قتالنه بر احد دورمز و جنگلرینه
 عالم خلقی پایدار اولمز آندن قریلک بعض اموالک و ذی قیمت و ثمن
 اولان اشیا سن الوب بولدا شلریله و قریله و کلان الی ایلله بنوب بریره توقف
 و ارام استیوب تاکه کجه الی قریسای واصل اولدیلر شهر یاض حضوره کیرور

قلعه لرین اندیفین عربلک انلره نه کونر غفلت ایلله کلد یکن شرحون وزیر
 اشکفا صه عذر ایدوب زبا قلعه سن عرب تسلیم ایندوکن عرب اشکفا صی
 قتل ایلدیکن بالجمله عیان و بیان ایلدی بو خبر لعینک قلبنه قود قویروب
 هلاک کنی جزم و بلادینک اخذینی یقین ایدوب قلب قاسیه سی رعب و هرب
 ایلله مال اولوب در حال یوزنده تغیر ظاهر اولوب خوف و وجل باهر
 اولدی بو حال بوقنا یه لایح و بو پریشانلق مشهوری اولدوره دونوب شهر
 ایندی ای ملک قورمه و خوف خشیست ائله آمدی بر سنک او غورنده و دوز
 اولنجیه دن او کلدو جنک وجدال و حرب و قتال ایدره روز عرب قلعه من
 اوزرینه اینوب محاربم قیدنده اولوب قلعه من استرلرایسه انلر ایلله جنک
 ایدوب سکاجب یرارلق و بهادرلق کوسرورد روز ای ملک سن هیچ غم و غمه
 یحه و فکر و الم اوزره اولمه زیرا انلر کو تولا ایلله سکا و اصل اولمز و بر
 وجهله اوزرینک ظفر بولامز واقدی در ملک شهر یاض یوقنا کلانند
 حظنون اکامیل و رعیت قلوب قولنه اعتماد و اکا خلعت فاخره الباس
 ایدوب و قلبنی تطیب ایلوب سرای مقابله سنده برخاینه قوندروب
 آندن اول کجه رایسی رض ربیع شاهی و راس العین پادشاهی ملک
 شهر یار آدم کوندروب عرب قتالنه آندن اعانت و امداد طلب ایدوب زبا قلعه
 عساکر مسلمین آلدو غین حلب حاکمی یوقنا عربدن فرار ایدوب دین اصلی سنه
 دوندوکن جمله تحریر اشارت ایلدی قاصد دخی مکتوبی الوب بریم ایچره
 یورینوب دیر مریمه واروب آندن مجده مجد لدن راس العینه طوغرولوب
 ملک شهر یاض محاربم قیدنده بولوب راس العینی خصمین و خندقنی توسیع
 اتمش کوردی واقدی در شهر یاض الی س ملک شهر یاض واروب بدنده اولان

نامه سی او قنوب مغربی معلوم اولدوقده. اوردی و اوطاق و خیام و بارگاه
طشره مقسوم دیو امر ایدوب بس و کلاه دولت باد شاهلریک ارمینه امثالاً
اوردی و اوطاق و خیام و بارگاهین چقاروب رأس الینک غرب طرفده.
منقب یولی اوزده قوروب آنده مکث و اقامت ایدوب عیاض بن غنه ملاقی
اولمیه میل و اکافرشوارمیه قصد ایلدی. اندن اطراف و جوانبه آدمکوزروب
جایجا استنصار و انتقام ایدوب ارض جزیره اولان نصرانی عربدن ثقل
و غیر یلر یاننه جمع اولوب ملک شهر بام انارک امراسی که نوفل بن مازن و شدید
بن عاصم و اشجع بن وایل و میر بن عامر و جزام بن عبداللّه و قاروب بن
اصد و دعوف ایدوب حضورده جمع اولدوقلنده آنلره دبدی ای عرب یکملری
سز بلور سز که بزرگزه هر بار عزت و صغیریکزه رعایت و حرمت ایدوب
یوکلر بکرن حقن کوزتدک مره و عبدیکزه بخت ایلوب برمری سز مباح
ایلدک سزامدی بزدن بری سز بوفلرم زاده لر یکزه در شامی و قلعه لر نی آیدلر
مصره و شهر لرینه مالک اولوب ملوک و قیاصره دومی قهر یله آیدلر بوانلره
غنا و برمدی تاکه بزه کلدیلر اوزرینه غلبه ایدوب بزی ارضه دن از عجاج
و ملکز دن اخراج ایتدیلر بیور سز که بوقوم بزه ظفر بولوب اوزرینه غالب
اولور لر ای سز و بزه مرحمت ایتلر دینلرینه دخول و این و مذهب لر بن قبول
ایله بیجه سز دن راضی اولملر و آندن ماعداسنده قناعت قیلر لر دینکزه و ملکز
و عیال و اولاد کزدن او توری مقائله ایدر سز بزرگ ایله بدواهد اولوب
دوشمن ایله جنگ و جدال و حرب و قتال ایدوب برشی ایله بزی اوزرکه تفصیل
ایموز تنکم جبیله بن ابرهم و ال عسان دوم بادشاهی هر قل ایله ایدی مسیح نصره
و پروب عرب اوزرینه غالب اولور سق مملکتی بزرگ و سزک ایچون علی السویه

بنمونه تقسیم ایده روز عکسی ظاهر ایدر ایسه منطقه بند غیرت اولوب اولدر
جنگی ایدوب دم و واحد اوزده اولوروز. بوم نکلم ذکر مزالی الابد باقی قالوروز بیکله
بزدن جمله قائم و قاعد خیر و بر دبدی و اقدی دیر عرب امراسنک جنگی
بولی قبول ایدوب اولک اوزرینه محالفه و معاهده ایلدیلر بس ملک شهر بام
آنلره مال و سلاح و جوشنلر و پروب کندولر دن راضیلق و خوشنودلق کتوروب
پستند و آفرین ایدوب جمله سن خوشدل ایلدی و حال تدمودک و عوزر و تل
عرب و عابدین و سویدا حاکمی یوزنیک ارمی احضار ایدوب اکادورن بیک
آتلر قوشوب شهر ریاض بن فیرون امدادینه کونوردی یوزنیک ارمی دور میوب
امرہ امثالاً لا یور یوب سرعت و شتاب ایله کیدوب قریبایم و اصل اولدی
شهره کپروک شهر ریاض آنی فادشولوب کندونک و معتقد اولان عسکرک
قدومندن سونوب خابور اوزرنده اولان جسدی کسوب شهرن اطرافنه عینو
و عربض خندق قاروب باروی کمال منات ایله ترصین و بروج و سوک
غایت منات ایله تحصیل ایدوب عساکر مسلمینک قدومنه منتظر اولوب
طوردی و اقدی دیر عبداللّه بن عتبان زباقلعه سن فتح ایدوب دروننه چول
ایلدک و شرحون و زیریرالنده اولان سربا اکاقله و زلیوب بس عبداللّه یوزنیک
سرایه اینوب زیر زمینده یور یوب قلعه شرقیه که دلو بیاد و جقوب آنی دخی
فتح ایدوب اشکفاص مالنه و خزاین و سلاحنه مالک اولوب زباقلعه سند
اولنلرک اشیا سننه دست رس اولدیلر آندن عبداللّه بن عتبان عیاض بن
غنه مکتوب یازوب بوقناتک ماجری سن خبر و پروب آندن راضیلق
و خوشنودلق کتوروب بویجه عیبر ایدیکی ای میر بوقنا بزم قدومرون اقدم
زباودلو بیاققلعه کنی آتوب عساکر اسلام ایله اوزرینه وارد یغزه جسد یوزنیک

بنام ایلده پیش کون قتال قورویپ • اذن قلعه لری بزه تسلیم ایدوب
بعده فرارستین کوسروب قریسایه کندی باری تعالی دن رجا و توفیق و تئایده
روزکه آنی دخی یوقنایدیلده فتح ایلله مکتوبی بکوب زباقلعه سنده اولان
اشکاف مالیلده و سلاح و جبهه خان سیدله عیاض بن غنم ارسال ایلدی
بو مکتوب عیاض بن غنم واصل اولوب او یوب مفهومی معلوم اولوق حقیحانه
و تعالی نیک کرم و احساننه شکر ایدوب خیر ایلله یوقنایم ثنا و فخرت ایلله اکا
دعا ایلوب کیزلیجه مکتوبک جوانین یازوب دروشتن تحریر ایتدیکه دلویسا
قلعه سنده اولان اشیایه صاقوب خل و تفرغ قلکرتک ایدوب یوقنا
و قرینه تسلیم اولنجیه دن حفظ و حراست ایدیکر ذیرا اذن بر درهم و بر تار
آلغ و زخاير و اناشدن برشتی اخذ اولغ و قلعه لرین اوزرینه معتد آدم قیوب
بانلرینه عساکر مسلکدن بر مقدار آتلا اضافه ایدوب آذن قریسا قلعه سن
قصدا ایدوب اوزرینه نزول ایدیکر و السلام و اقدی در عیاض بن غنمک مکتوب
عبدالله بن عبان و سهیل بن عدیه واصل اولوق عیاض بن غنمک امری اوزر
زباقلعه سنه اخوص بن عامر الدنی و دلویسا قلعه سنه زیاد بن اوس البروعی
والی نصب ایدوب عساکر مسلمین دن هر بریک معینه یوزا آتلا قییم
ایدوب بعده بقیه قلان عسکرا یله کوجوب قریسا آرزو سیله یور یوب
فرات نهرینه وصولده اویرک ساکن لر دن بعض کیمه لر کجیدی آنلره قیلدور
بس کچه ایلله عساکر اسلام صوبی کچوب صیاح اولوق کندور ایلله دوکت
ارض واحده ده بولوندور اقدی در عساکر مؤمنین و غزوات موحیدین قریسا
طرحنه نزول و اول اراضیه دخول ایتدوکن اول نواحی خلقندن قاع و محوله
و فرین و صاور اها لسی کوب مسلمانلر دن ایمان دیلوب مسلمانلر دخی آنلره ایمان

و یروب کند ولرین منازل و دار و اماکن و دیار لرنده قرا ایتدروب
آنلره دیرلرکه باری تعالی و یروب نصرت بزم اولور ایسه سزه لطف و کرم
و جل نعم ایدوب خاطر یکر تطیب ایدره روز عکسی ظهور ایدوب کلدیکر طرفه
عودت ایدرسات سؤ اولان حسن معامله مقابله سنه بزه مدح و ثنا
و خیر دعا ایدیکر و اقدی در اشدیم یحیی بن حبیب دن اولدخی سوارین زید
الاسلمیدن روایت ایدوب دیرکه عبدالله بن عبان اهل فراء اماکننه
کوندروب آنلری دیار لرنده ساکن و منزل لرنده مستقر ایدوب قبلین تطیب
ایتدوکن چند روز مرورندن صکره اصحاب رسولن دین و صلاح و عفت
و نجاح اهلندن سهل بن صاف نام کسسه یوزا آتلا ایلله ماکسین و عربات
ناحیه سندن زنجیره کتورمک ایچون ارسال ایلدی سهل بن صاف یور یوب
سمسایه قریب اولوق ناحیه اها لسی اوزرینه غارتم داعیلوب اول حوالیده
اولان قرا و قصبائی اوروب مالکین الوب مواشی سن سوروب رجوعه یل
ایتدوکه قضا ایلله عرب متصره دن نوفل بن مازن اوزرینه بشیوز آتلا ایلله
حقوب غنایمی اللرن دن الوب مسلمانلری اطراف و جوانیدن اها لله ایلدر
سهل بن صاف بو حادثه نلک ظهورین کوردوکه دونوب بولر اشلرینه دیدی
ای گروه مؤمنین و ای طایفه موحیدین بیلک دوشمن کثرت و اعدا و فرت اوزره
اولوب اطراف و جوانیدن سزی دازه آلدیلر امدی سز کرداب بلایم دوشمشو
نهکه دوشمشو سزه نجات صدق ایلله محاربه و جان و دل دن مقاتله ایلله
امدی اعدا دینه مهل و ارام و یوروب اوزرینه حمله ایدیکر و مرز اقلر یکر
سینه لرینه وروب رتکدن مغفرتله و سیده اولان جهاده سرعت ایدوب بزل
مقدور ایدیکر و اتوی یه مسلمانلر سهل بن صافون بولکلای استماع ایتدوکه

دوشمن اوزرینه یوریوب برمدت شرافت و مردانه جنگ ایدوب پی در پی
 اوقا توب طعن و ضرب و قتال و حریدن منفک اولمادیلر تاکه مسلمانلری
 اوتوز کشتی شهید اولوب سهل بن صاف ایله یکریم اوج آدم اسیر اولوب قیسی
 عبدالله بن عتبان و سهیل بن عدی عسکرینه فرار ایلدیلر ماجری عبدالله
 خبر ویردکله عتبان ایله مسلمانلر قتل اولنان رجاله محزون و سیر
 اولنلر ایچون مغوم اولوب شامت اعدا خوفندن بونی کتم و اخفا ایلدیلر
 واقدی دیر اشدن نوفل بن عامرون نوفل دیر جدم سالم بن عبدالله الدوسی
 بکا خبر ویروب دیدیکه سهل بن صاف شمسایه ناحیه سنه غارانه
 ایدوب اوزرینه نوفل بن مازن جقدیغی حینده بن سهل بن صاف ایله
 بیله ایدم دوشمن ایله ملاقی اولدوغیزده خدا حقچون برکونه جنگ
 و جدال و حرب و قتال ایلدوکه انجلیان جنگی کوزر کوروش و نه قو قتل
 اشدن ایدی تاکه بوزلوب منبرم اولدوق بزدن قتل اولنلر قتل
 واسیر اولنلر اسیر اولندی قتل اولنلر رسول اکرم صلی الله علیه و سلم
 ایله موطن مشهوره ده حاضر اولنلردن ایدیکه اسامی هامیلری ذکر اولنور
 زاهر بن قاج ماجد بن شیر جابر بن یاسر حبیب بن قارب سعید بن جامع
 اوس بن عباد شدید بن ساعد معمر بن سبط امیه بن بشیر باقیسی قبلل
 مختلفه دن زمره تابعین دن ایدی رضی الله تعالی عنهم اسیر اولنلر
 عطا بن تمیم و سبب بن خالد و حصین بن وائل و وردان بن عویمر
 و قدح بن ثعلبه و ساعد بن عیاش و نوفل بن جذعل و ضرار بن راشد و میا
 بن عامر احدینی قیس بن شماس المقتول بالیمانه و میاسن بن عامر الشیبانی
 و ثعلب بن قیس التیمی و انور بن بارش المرادی و خاطر بن خویلد الاسلمی و جرج

و ایله الضبی و حماد بن عاصم و طاعن بن عمر المخزومی و سنان بن عاصم
 المیزی و جارج بن عوف الدامی و اسید بن حامد المدحی و جسیم بن قاج
 التیوخی و صارم بن اویس السلی و قدامه بن حنظله الباهی و فریح بن
 ماجد الطائی و واقدی دیر نوفل بن مازن بونلری اسیر ایلدوکه انلر دت
 ایدوروب بربرینه یناشدوروب اللری ایلر ایله بغلیوب غم زاده لرندن فرق
 کشتی آلوب انلر ایله رأس العین دیو یوردی خبر الیکه ملک شهر بام
 منقب جانبنده مرج الیر اوزرینه دو پس اسیرلر ایله ملک شهر بامی
 قصد ایدوب سرعت و شتاب ایله یوریوب اوردویم واصل و بادشاه
 حضورینه داخل اولوب اوکنده بر او یوب خدمت قیلدی اولوقت ملک
 شهر بام باش قالدوروب بونلرین ایوندن سنوال و کلملر ایدیکن نوفل بن مازن
 استفسار ایلدوکه لعین دیدی ای ملک اصحاب محمد شماینه اوزرینه
 غارات ایدوب اموال و مواشی سن ایلر اولحوالیده اولان قرا و قضااتی
 نهیب و تاراج ایلدیلر بن قولک یوله انلره مصادف اولوب غنایم یوزن
 آلوب مسیح معاوینله انلردن اوتوز کشتی قتل ایدوب یکریم اوج آدم اسیر الیم
 پس بقیه سی فراد ایلوب امدی بن قولک اسیرلر ایله خدمتکده کلام واقدی دیر
 ملک شهر بام نوفلک کلامن استماع ایلدوکه زیاده فرحلوب اسیرلر احضار
 امر ایدوب حضوده کلدلرین بونلرین اورمه ایله امر ایدی بس جمله سنک
 مبارک سرلری قطع اولوب نوبت سهل بن سافه کلوب قتل ایچون ایره لو
 کتورلرکن ملک شهر بام بطریقلرندن بری آتی رجا ایدوب پس بادشاه
 آتی اول بطریق خاطر ایچون اطلاق ایلدی واقدی دیر اعطاء ایتیم کیم بکا خبر
 ویروب دیدیکه سهل بن سافی بادشاهدن رجا و قتلندن رها ایدن بطریق کفر

کفر توث حاکی تو قنای کورگی ایدی بس بطریق سهل بن سلف
الوب قرینه واروب فر بنوک احوال بدن سنوال وکیم ایدوکن استخبار
ایدوکن اولدخی قصه کن خبر وروب دیدی ای فر فر مسیح حمتی قلبیه
الفا ایدوب یادشاهدن بونی رحا ایدم اولدخی رحا بن قبول ایدوب اتی بکا
بعثلیوب بندخی الدم سکا کلام امدی بونی آل استخدام ایله وادی
فر سهل بن سافی الوب بستاننه براغوب هر بارانی کوزدوب تربت ورتد
ایدرایدی کونلرده برکون سهل بن صافی اوزرینه داخل اولوب اشندیکه
صوت خفی وحن عربی ایله قرآن جلیل البرهاندن بو نظم کریم مجذوسی
قرائت ایدور هو الی رسول الله بالهی ودين الحق لیظهره علی الدین
کله وکفی بالله شهیداً محمد رسول الله والذین معه اشداء علی الکفار
رحماء بینهم تراهم رکعاً سجداً یبتغون فضلاً من الله ورضواناً سیماهم
فی وجوههم من اثر السجود ذلك مثلهم فی التوریه و مثلهم فی الانجیل وادی
بو قرعربیه ده فصیحه اللسان سریت البیان اولوب فهم وزکا ایله مالی
ولطف طبیعه ایله معالی ایدی سهل بن سافک بو آیه کریمه تلاوت وبنظم
کریم قرائت ایدوکن استماع ایدوکره دونوب دیدی یا عربی بولکلام قرین
الازعان سریع البیان عجب لذیر کلامدر سهل بن ساف قره دیدی بو بنیم
او قودوغم باری تعالی ناکه رسول و پیغمبری محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم
حضرت لرینه انزال ایدیکی آیات بینات فرقاندن قر ایدی محمدی ویرسن
پیغمبر کوزد پیغمبر کوز اولده شک و شبهه یوقدن لکن بونلر کیملر دکه حق سبحانه
و تعالی آنلر حقیقه دیدی والذین معه اشداء علی الکفار الی آخر الایه سهل بن
سافی دیدی بونلر پیغمبر کوز اول اصحاب و خواصیدر لکه رب تعالی آنلری

کتاب کریم و فرقان عظیمنده ذکر ایدوب والذین معه پیوردی بیلکل بوندن مراد
وزیری یار غار شفیق حضرت ابوبکر الصدیق قدر اشداء علی الکفار دن مراد
یوعسکر صاحبی عمر بن خطاب بدر رحماء بینهم دن مراد پیغمبر مرین دامادی جامع
القرآن عثمان بن عفاندر دکه استجدادن مراد غم زاده سی علی بن ابی طالب بدر قر
سهل بن سافدن بولکلامی استماع ایدوکره دیدی سهل بوبکا سویلدکک
وات ستوده صفات رب تعالی ناکه کتاب کریمنده ذکر ایدوکی کیمسه لر
میدر سهل بن سافی ایدی فهم وادی دیر اشند مکه بو قرین اسمی برین ایدی
کلام عربیه ده فصیحه اللسان اولدو غندن قطع نظر عبرانی و سریانی
قلم ایله یازوب تورات و انجیلی اوقیوب صحف سماویه تتبع اتمندی راهبرد
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت لرین جوق سنوال ایدوب آنلردن بری قره
جوابی شافی و خبر کافی ویرمشر ایدی قر بوسنوالی استفسار و حقیقت
حالی استخباردن خالی اولدی ناکه الله سهل بن سافی دوشدی قرأت
عظیم و فرقان کریم تلاوت ایدوکن استماع ایدوکره اگا سنوال ایدوب
حقیقت حاله واقف و کیفیت احواله مطلع اولدی و دیدی ای سرور
عرب دیر فناده اولان یشی راهبدن اشند مکه دیدی حق سبحانه و تعالی
پیغمبر بکرین دعوتی مشرق و مغربله طاعیدر و امتی سرتاسر روی
زمینه مالک اولور امتی آنی بدر و ما در و هشتره و برادری اوزرینه تفضیل
ایدوب موتندن صکره دار سعادت لری اولان شهرینه واروب مشهد کریم و قبر
شریفین زیارت ایدر لر و نام و نامی واسم سامی لری ذکر اولدوقوه اوزرینه
صلوة و سلام ایدر لر سهل بن سافی دیدی فهم اول بولجه در بیلر میسن پیغمبر مر
جیاندن آنلر دعا ایلوب و اوزر لرینه شفقت ایدوب اگا ایمان کوزدوب

دیننده داخل اولدقلری حینده انلره مغفرت طلب ایلر ایدی و بیلک پیغمبر
 زوجه سی عایشه صدیقه رضی الله عنها وعن ابیها دیدی رسول اکرم و بنی
 محترم صلی الله علیه وسلم حضرت نرینک عادت حسنه و قاعده مستحبه
 بوایدیکه ازواج طاهران رضی الله عنهن حضرت نرینک سعادته نجاه لرینه نوبت
 ایله واردر کیمجه ده برینک یاننده اولور ایدی بنیم نوبتمده کیمجه نر
 ثلث اولی مرور ایتدوکن فلک بخور انجور لیله بزمنش و کهلشان کواکب
 ایله زینتمش ایدی بن اولوقت امیر غنمق وادیدسنه ساکن اولوب یوقی
 مسکننده وطن دوشندی اولوقت انبیاء کرم علیهم السلام افضلی و تفریح
 ایدوب دیشنه عمل ایله تقرب ایدنلر اکرمی یاغده ایدی اولوقت رسول
 محترم صلی الله علیه وسلم حضرت لری بنی اویاروب بکا و غظ و نید ایدوب
 دیدی ای عطاء باری و مغفرت کردکاری مواردن غافل اولوب اوزون
 یوخی سرمه یله سورملتمش خوابدن پیدار اول آخرت ایچون عمل قیل
 اولوقت عقل و دانش صاحب لری قالقوب نواضع بناقلرین زمینده سوروب
 تضرع و نیاز ایلدیلر عایشه صدیقه دیر اولوقت خدمه بیتی دانه دن
 ابعاد ایدوب پیغمبر حضرت لریله معا صلوٰه و قیامه و عبادت و طاعة
 اهتمام ایلوب صباح اولنجیده دن امت حقه مغفرت طلب ایلدوکن
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دیدی باعایشه صلوٰه و استغفاره
 مباشرت ایدوب عزیز و غفارکن رضا سن طلب ایت عایشه دیر رسول اکرم
 صلی الله علیه وسلم حضرت لرینه مراد ایتدوکی شی اوزرینه موافقت ایدوب
 صلوٰه و استغفاری عام ایلدوکن پیغمبر حضرت نرینک
 و اوراد و ازکاردن صامت اولدوکه کورد مکه فرن ایله نفس ایدور

و باش بر مفیله انجودیشلرین دو کورد و نوب کادیدم یاسیدالرسول
 بو حزن و غم و اندوه و المه باعث نر عرب دیشنی امرهم و شأن ملهم ایچوت
 دو کر عایشه دیر پیغمبر حضرت لری بکا ویدی یا حیر امتدن محبتده
 مخلص اولان عصاتک حالتی خاطره کوردوب باری تعالی نر کتاب کوفیده
 اولان قولی ذکر ایتد مکله بودر اعوذ بالله من الشیطان الرجیم لا ملأون جنة
 من الجنة و الناس اجمعین اندن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت لری
 اغلدی کریمه محترمه لری فاطمه الزهری رضی الله عنها اکادیدی یار رسول
 الله ایاسنک اوزرینکه باری تعالی نرک لیفرلک الله ما تقدم من ذنبک
 و ما تأخر ایتی نازل اولدی بن باری تعالی یختم ایدر مکه حق سبحانه و تعالی
 امتک حقه و لسوف یطیبک ربک فرضی آیه کریمه سیله دیدر لر
 قریر و جشمکی روشن ایدر یار رسول الله سکا بشادت اولسونکه سن اول ذات
 کریم الصفات سنکه حق سبحانه عز و جل عرش و کرسی سنک نور دند
 خلق ایدوب قربت براقنی سعادت خانک ایشکنه بند و ربط ایدی سنکله
 اجماز تکلم اشجار اوزرینکه سلام ایدی بدر کیمجه سی قر اشاد تکله شق
 اولوب اوزرینکه یا ایها النبی جاهد الکفار ایتی نازل اولدی سن عرفات
 ومنه صاحب سن و شکر و ثنا ایله مخصوص سن و سن قاب قوسین اودانی
 ساحه سننده طویری سن عن قریب امتک حقه مراده فائد و مقصود
 واصل اولورون ایارب العزه سکا مقام محمود و لواء معقود و کرم وجود
 و حوض مورد ایله و عده اندی یقینه ده رواق سعادت امتک اوزرینه
 محدود و لواء شفاعتی جواهر قبول ایله منضود کور سنکه اوزرینه قدرت
 قلمیله عی ان یتبعک ربک مقام محمود یا زلمش بویله ایکن نه شکل

خود فرس امت مرحومك اوزرينه نزول عذاب كنكه باري تعالى انلری سار
 ناس اوزرينه تفضيل ايدوب حقارنده كنتم خيراته اخرجت للناس بيور
 ياستيد المرسلين سن بيلور سنكم آدم عليه السلام دن ذله صادراولوب دار
 التقيمدن دور و حور عثمندان همجور اولدوقره جناب بنوت مائكي شيع ايدوب
 استغفار ايتكله حق سبحانه و تعالى حضرتلری توبه سن قبول ايلدي و نوح
 عليه السلام علوربت و سومتزلت ايله سنك سببكله غرقدن نجات
 بولوب جناب رب الارباب اني خوف و وجلدن امين ايلدي و ابراهيم
 عليه السلام علوقدری و استناد بدری ايله جدا جدي اولدغي حبيبه
 باري تعالى اني نار غروددن خلاص و آتش بروددن نجات و يروب كرده
 ابراره امام ايلدي و موسی عليه السلام الله قرب و طور سنده مكالمات ايله
 بيله ينه جناب بنوت مائكي و سيله ايدوب رب تعالى ينيازايلدي پس
 صدری منتشر ايلوب امور پير اولدي يارسل الله موسی عليه السلام
 رب اشرح لي صدری دیدي ربك عزوجل الم تشرح لك صدرک بيوردي
 حق سبحانه و تعالى موسی عليه السلام لن تراني ديكي سكا الم تراني ربك بيوردي
 واقدي دير سهل بن سافك بومناقي قره نقل اتمدن مرادي انك دين و استو
 دونوب الاي توحيد و بنوت رسولی تصديق استون ايچون ايدی واقدي دير
 قر سهل بن صافك كلامين استماع ايتدوكره قلب آهني نرم و دلستگني
 رفيق اولوب دیدي يابدوي دين محدي يم دون و شرايع احكامك قبول ايدوب
 كلمه توحيد مقلولان كه نك جزاسي ندر سهل بن ساف
 ايندي والده سي كندوي طوعود و غي كون كبي كناهدين جفوب اوساخ
 معاصيدن آد نهدر اي قزم بيل و يقين ايتكه حق سبحانه و تعالى آنك

ذنوب و سنيانك محو ايدرس و كندودن راضی و خوشنود اولوب ضيا
 فتمانه جنت الماوي ده مخلص ايلر و اقدي دير سهل بن ساف سويلر
 وانكله نكلم ايلدوكي موعظه خبر قزل كوش رس اولدوقده بولكلام جبر
 قزل دروننه تاثير و قلبي نرم ايدوب در حال اسلامه ميل و دين تحدي
 قبول ايلدي و برمي قالدوروب اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له
 وان محمد عبده و رسوله دیدي واقدي دير سهل بن ساف قرين اسلامه
 كلد بكنه شاد و فرج الفواد اولوب اكادمح و ثنا و خير دعا ايلدي
 دونوب سهله دیدي يابدوي كيجه دك صبر ايدوب سر صقله ايشكه عجله
 و شتاب اتمه زير امرام تداركم كوروب بويجه سنكله مسلمانلر طرفنه
 كيمك و قصد و آرزوم اولجانبه عزيت ايتكدر واقدي دير اشددم ساعده
 بن عوف التيريدن بابا مر ملك شهر بام مالي و رأس العين خزائني ايله عزم
 خطابه رضی الله عنه مدینه منوره ده بويجه خلقه خبر و يروب سهل بن
 سافك حكاية سن نقل ايدرايدی واقدي دير قز اول كون كيدوب ايكی آن
 و ايكی قات الآت و بر مقدار فاد حاضر ليوب و باباسي خزينه سنه كيروب
 نيك دينار آلوب كيجه اولدوقده او غرون قيوه كلوب و آيوب باباسي
 قصرنده اولنلر جمله سن خوابده بولوب سهل بن سافه واروب
 اشلدوكي ايشي خبر و يروب كتمكه عازم اولر يمين اكا بلوردي آندت
 بند و باغبان الوب دیدي امدی يغبيرك برکتی واللهم اسم معاوتيله
 قالح پس سهل بن ساف قالقوب ايكسي دخی او غرون قبول جفوب اولوقت
 قر الاي حربي سهل بن سافه و يروب ايكسي دخی كينوب و انلره بنوب نصف
 الليله دك يوروديلر اولوقت قفالنندن آت صداسي و كم اوازي ايشدوب

قد و نوب سهل بن سافه دیدی ای سرور عرب آمدی سن بوندله طور
تا که بن و ارمیم بواتلورین خبرین الوب سکا کله یم رومدن ایسه لر سولینور
بزون دوندورورم عرب منصرفن ایسه لر سن وار انله جواب ویر بزوت
دوندور وادی بر قزانی اوزره سرعت ایدوب واردی از اجوق اکلنوب
اندن دوندوب دیدیکه ای سرور بن ایره لو واردم او کزده نورانی عرب قیافه لر
بر قوم کورد مکه اشهب انله بنمشل یا شل جامه لر کیمشل لکن بفشاری بنی قورقوتی
وجودمه لرزه و اندامه رعشه و یروب بنی یسروش ایدی وادی و سهر بر
ساف قرین کلامنی استماع اید و کوه انلر بن جانینه سرعت ایدوب ایرلور یوریک
اوز لرینه طوغر لوقده نظر ایلوب تا مل قلی بغدیکه بونلر یکرمی ایکی آنلور
جمله لر اشهب انله بنوب یا شل جامه لر کیمشل دخی دقت ایدوب معانی
ایندی کوردیکه بونلر کز و فلک اول یولر اشلر بزرکه مقدما کز و ایلله معا
اسیر اولوب و اسالین پادشاهی ملک شهر بام حضورنده قتل اولمشل
سهل بن ساف بونی کوردیکه انله یقین واروب سلام ویردی و دیدی با قوم
روم شاه و اسالین پادشاهی ملک شهر بام او کزده قتلگری بن کورمدخی
و مو تگری حقیقت دیده سیله مشاهده ایدمخی دیدی لر نعم النجی سن بلر منکه
شهادت ایدر اولزلر و مزار ایچره اید جو رومزلر ویرا شهدا ارواحنی باری
تعالی جنت فوشلر نیک حوصله قلوب اول قوشلر جنتک چمنلر نله و قچه
طیران و دار النعمان حدائق و دریا ضنده سیران ایدر لر فواکه و انماردن تنم
ایدوب اتراندن ایچر لر پس شهید ارجی اول قوشلرین حوصله لر نه اولوب
اول دزدن غدا نورلر یا سهل سن بوایت کریمه قرائت ایدر لک مکه حق جل
و علی کتاب کریمنده جیبی عمده عطیه ایلدی فر قانده یورد

ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون
الآیه و بیلکک یا سهل حق سبحان و تعالی حضرتلری شهدا ارواحنی بویکجه
رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرتلر نیک قبر شریفنی زیارت ایچوت
طاعتی و انله اذن و رخصت ویردی آمدی بز و ضمه منوره و مرقد
مطهره زیارتنه کیدوز و اول حالک عنبر پاکه یوز سوروب شفاعت و جا
ایده روز وادی بر اشدن اول شب بر طرب هجره بنویم علیه افضل التحیه
اون النبی سالتک نصف شعبانی ایدی قز انلرین سهل بن ساف ایله سولینور
کلامی بالجملة ایشدوب بو علامت عظیمه دن تعجب و استغراب ایدر اید
سهل بن ساف انله توجه ایدوب دیدی بن دخی سوزکله کملک دیلم و سزک
صحتکرده اولقی رجا ایدرم دیدر یا سهل بو اولمز و بز بو کا قاندر دکلوز لکن
سنک عمر کزن فرق بر کون باقی قلوب سن دخی عن قریب بزه لاحی و یقینه
بزه ملاصق اولور سن و بوقری ویر سن حق سبحان و تعالی جنتده اولیا پیچوت
مهیا ایلدی شنی بونکیون دخی حاضر و اماده ایدوب با خصوص کونرا ماغیک
کنارنده یاقوت احمر دن عود لر اوزرنده بونکیون بر قصر عالی بنا ایلدی
برده لر اصلش و تختلری قورلمش و بساط دوشنوب ابرقاری دوزلمش
و تاجلری ذی قیمت جواهر لریله ترصیع اولوب تقیه لری ویر جدر ایله مزین
اولمش و حله لری ملاحت ایله دوقوب انلر حش و قایله ایگر لشم اول قصرک
قبوسی اوزره سر مکنون قلمیله اخلوا الجنة بما کنتم تعملون بازلمش وادی
قر بو خبرلری انلردن استماع اید و کوه ایدی بو نعم عظمی و بوعطیه کبری
بوفیه لایق و سزا اولیه باعث نر دیدیلر که رب تعالی بر یوب پیغمبری ویر کطفی
صلی الله علیه و سلم حضرتلر نیک نبوت و رسالتنه اقرار و اعتراف اتمک ایله

واقدي در قز اول وقت بولامدن بر عظيم صحنه ايدوب اندامن لرزه
 و وجود بن رعشه طوفان در حال جان شرين حقه تسليم ايلدي بس سهل بن
 ساق آني دفن ايدوب شهيد دخی کوزون غايب اولوب کتيدله سهل دخی دله برغم
 و ديك برغم ايله ملول و محزون يور يوب عبدالله بن عتيان و سهل بن بن عدي
 عسکرينه کلوب ماجرای خبر و پردکره يقيناري زياده اولوب درون دلدت
 و جان و کولدن جراحه ميل و غزايم رغبت ايتديله حکمت ايله سهل بن صاف
 بو دار فائده فرق برکون اقامت ايدوب بعده روح بر فتوح ضيا قحطان دابر
 النعيم توجه و عزيت ايلدي رحمۃ الله عليه و رضی الله تعالى عنه واقدي در
 بزه خبر و يردی صفوان بن عامر صفوان دير اشددم خويلد بن ماجد و عبد الرحمن
 بن عبده و آل دخی روايت ايدر نغان بن ياسر دن اولدخی ارض ربيعه فتح کردند
 خبر و يردن نقل ايدوب دير که عساکر مسلمين و غزات موحدین عبدالله بن
 عتيان و سهل بن عدي ايله قرقيسيا اوزرينه نزول ايتدوکره مسلمانلار دوزک
 اطرافنه خندق قازوب عسکرين دازه سن صفرايدوب کندور ايچون کچه جلا
 بر مقدار بر قيوب بازی تعالی ناک نصرتنه منتظر اولوب دود يار واقدي در عياض
 بن غنم رقه جابنه عبور اتمش ايریکه بوخبرلر اکا و اصل اولوی و ملک شهر فایله
 محاربه قیدند اولوب عکرج ايتدوکنی بيلدي قرقيسيا پادشاهی ملک شهر يافز
 ايله می بوقسه حران و رهاها ايسی ايله می جنگ ایده جکين بيلوب تر دوده قالدي
 بو خصوصه اصحاب کرام ايله مشورت ايدوب مناسبی فتی سیده دیدي
 خالد بن وليد ايتدي با امير سنک قرشوکه کلوب جنگی نصيب ايدن عسکری
 ايتارن ايدوب مانند زن قلعه ده محصور اولان ملاعنی قصد ايدرن امک
 انساب و اوزريکه الزم اولان دشمنی قارشو لقدم باری تعالی نصرت و يروب

اول عسکری بوزار ايسن هينک انلرين قلبنه دوشر آندن هرکه ديلود و کلک
 بره واره و قصد وارزد ايتدوکلک بلاده يوری ان شاء الله تعالی انلر سکا فتح
 اولنور واقدي در عياض بن غنم خالد بن وليدک مشورت قبول و کلامن حسن
 کوروب بونک اوزرينه ميل ايدوب ملک شهر يافز قالنده قصد ايلدي
 اولوقت اهل دمتدن جاسوسلر کلوب عياض بن غنم خبر و يروب دیديلر که مقلد
 اوله ای امير قره دار حاکمی مرطاوس بن جرجيس و تل مودن حاکمی شهر يافز و شرباط
 حاکمی و درزنيک ارمی و جليل حاکمی شامس بن ميخايل و تل قرع حاکمی ارمانو
 و بارعه حاکمی ارجوی و ماردين حاکمی ارسپوس و رها حاکمی ردوس سنی قوشونم
 تکفل ايدوب ملک شهر يافز دن خلعت کيديله سنکله محاربه داعيه سنده
 اولوب قرقيسيا پادشاهی پاننه برکيديله حالادوم و ايرمن ایلکی کوه يوزنيک آدم
 جمع اولوب اون ایلکی نيلک قدر نصرانی عرب دخی انلردن ايريلوب سزی قوشونم
 پادشاهه ضامن اولوب دیديلر که ای ملک بزا اصحاب حمده اهلر و اولاده مزو عيا
 ايله ملوق اولورز که برون بری فرار مراد ايتدوکره اولاده و عيالنه ذکر و فکر ایده
 عند الهزيت فرار ايموب معرکه ده ثابت اولوب جنگ ایده ای امير عرب
 منتصره بونول ايله دوم وارمندن ايريلوب برقوناق ايرلر کيديله و سنکله
 محاربه قیدنده اولدیلر واقدي در عياض بن غنم جاسوسلردن بولامی استماع
 ايتدوکره عرب منتصره امراسنه وليد بن عقبه الی کونده روب اکا تعلیم ايلدي
 کلام ايله عرب امراسيله سويلشکی امر ايلدي بس وليد بن عقبه
 يور يوب عرب عسکرينه واروب اکا کيمن و نيردن کلورسون دیوستوال ايتدیلر
 وليد انلره خبر و يروب بونق بن عياض بن غنم الی سيم عرب امراسنه کلشتم
 چون آني الی ايردکن بيلدیلر امراکه فوخ بن ماذن و شديد بن عامر و شينج

وائل و میسر بن عامر و خرام بن عبد الله و حادث بن احمد بریره جمع اولوب
 ولید بن عقبه احضار ایلدی و لید مجلسه داخل اولوب انله دعا و ثنا ایلدی
 و دیدی ای بنی ربیعہ یکنلری بلکزه عواقب اموره بقی و انجام کاره نظد انک
 امن و سلامت و یروب اولمکن یلورم سز مزارقه یترک و قلبده جری دک
 دکلسد بنی غساندن ایچکزه جیلده بن ایله محال و اکامعادل برکشی یوفدکم
 اکا استناد ایدوب بزم ایله قال اید بنی اول یرموک و قعه سنه بزه التمش نیک
 آدم ایله مقابله اولوب جنک ایلدی بزم التمش کشی ایدون حق سبحانه و تعالی
 بز قول لرینه نصرت و فرصت و یروب عسکری بنی بوزدق و سادات و کبراس قل
 ایدوب جمعیلرین برکنده و یریشان ایلدک امدی سزه خیر لاولان سز بزه
 دئوب دین محمدی قبول و این و مذهبزه دخول ایدوب یولداش لر بزدن اولمقد
 وادی عرب منتصره نیک جمله سی بوکلامی قبول ایدوب اسلام طرفنه دونیلر
 ایچق اید شیطا مخالف ایوب انلر بلاد رومه کدیلر اولوقت بنی ثعلب و بنی
 ربیعہ عساکر مسلمین طرفه چکوب عیاض بن غنمه واصل اولدی عیاض انله
 مرحبا ایدوب قیلرین طیب و خاطر لرین خوش ایلدی و انله دیدی ای عرب
 جماعتی سز بزه وصول و دینمزه دخول ایله باری تعالی سزه خیر مراد ایدوب
 سزی عبده صلیبان زمر سندن کیده دوب انلردن دور و بعید ایلدی و سزه
 دینمکن فضیلت و بیغیر سز شرافتی کوسردی اولوقت که بلاد شام و افر
 فارس و ملک فرسان فتحی ایله بزه وعده ایدوب کنوز کسری و جزایر قیصر اخذ
 ایله بشارت ایلدی امدی بزه وعده نصدیق ایدوب بز قول لرین بلاد شامه
 مالک و خزائن و اموالله دست رس ایلدی ایوب یلورده کلدک ان شاء الله
 تعالی قریباً بوکا و ملک کسری به مالک اولوروز تنکم حق سبحانه عز و جل بزه

وعده ایدوب نظم کرمیده بیورد و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الاله
 یرثها عباد الصالحون بیلک باری تعالینک قوی صادقد و عدتم خلف
 ایدوبی دکلر وادی عرب منتصره عیاض بن غنمکن بوکلامی
 استماع ایدوکن اسلام ایچون صدر لرین منشرح اولوب هدایت باری جمله
 سنک قرین حال اولمغین بر فرد عناد و مخالفت ایوب غنی و فقیر صغیر
 و کبیر اسلامه کلوب قیلرین نور ایمان ایله منور اولوب جمله سی خلف فخره
 اسلام ایله مشرف اولدی وادی عرب بزه سیف بن سعید خبر و یروب
 دیدیکه عیاض بن غنم اید شیطانک بلاد رومه رحلین بلدکن امیر المؤمنین
 حضرت لرینه یازوب بونی اکا اعلام ایلیوب عمر رضی الله عنه خدی روم
 بادشاهنه آدم کونده روب نامه ده بویجه خیر ایدیکه سن سکا پناه آورال
 ملاعن طرفه عودت اید و روب مملکتکدن ازعاج وزیر حکومتکدن اخراج
 ایتمک ایستک خدا حق چون باغزده و قلمور زده اولان نصاری نیک جمله سن
 ملکز دن انقا و اماکن و دارندن اجلا ایده روز وادی و عمر حضرت لرینک
 مکتوبی روم بادشاهنه واصل اولدوقده سزمو مخالف ایوب امر عالی
 اوزره عمل ایدوب انلر عمر حضرت لرینه کوندردی وادی و بنی ربیعہ و بنی
 ثعلب اسلامه کلوب مسلمان عسکرینه داخل اولدوقده اسلام عسکری
 قوتلنوب پس عیاض بن غنم فرقیساحا کمی ملک شهر عیاض فارشوسنه
 و ارمیه نیت و انگله مقاتله به قصد و غریت ایدوب عساکر مسلمین اسباب
 سفری اخذ و یتقط و انتباه اوزره اوله لردی و امر ایلدی وادی و ملک شهر یافه
 عرب منتصره اخباری منعکس اولدوقده غایت ایله مغنم و محزون اولوب
 در حال بطریقین و حاجیلرین و مملکتک امر و اکابرین جمع ایدوب انله

دید بیکه بیلک حکماء فرسند بکا ابرشد بیکه الحرب ترید الخداع یعنی ارباب حرب
بر برین الدامق دیار امدی بن یارینک ابرته سی بو عرب طایفه سنک قارتو
چقغه میل ایلرم بوکا عزیت و خروجه قصد و نیت ایتد و کده قتل مراد
ایتد شکلی اوزریه هجوم ایدوب یتغریک عربان ایدیکز اولوقت بن سنه
دیرم اصحاب محمد ایله قتال و انلرایله جدالی ترک ایدوب سزه محاربه لرند
دونکز دیدو کم سزی تجربه و امتحان اچوندن تاکه دینکرده عزیت و حیثیتی
کودم و شجاعت و صلاحیتی مشاهده ایلیم بنیم کلامی که استماع ایدر
اولوقت قلیچلر بکر غلافه قیوب بکا تعظیم ایدوب طاعنه دونکز و انلرایله
جنگه سرعت و قتاله مبادت قیلک بر اولوقت کندی کیدر عربک
مقابله سنده دورز انلره بیرمکه ای عرب طایفه سی بیلک سزه بنی شهری
ویرمکی مراد ایدوب تسلیمی قصد ایلیم لکن قومک اکبری و نیم بطریق
قومی اوزریه هجوم ایدوب قلیه قصد و نیت ایدیلر امدی بن سزه کلام
صحبته میل و رغبت ایلیم ای سرور لر انلر بسوزدن غافل اولور بن انلری
غفلت اوزره بولور و قدح امیر لری اوزرینه حمله ایدوب لقی قتل ایدرم چون
درمکه بکا نصرت ویره آنک اوزرینه غالب و مظفر ایله بیلورم بو عسکر
امیر لری قتل اولند و قدح لابد مضطرب اولور و کند و لرینه حیرت ال ویر
اولوقت سزدن طرفه فرار ایده دم اضطراب لری حالنده اوزر لرینه حمله
ایدوب جمله سن هلاک ایده روز یوزنیک ارمنی دیدی ای ملک خوش
دیر سن لکن نه جرات ایله یالک کیدر سن و نه جسارت ایله اضیق مسالکه
کند و کی القایدر سن سن بونی ایدیکل اولور ایساک عرب سنی
قتل اتمدن امین اولیوز بر دخی ملک شهر بایک لوم و یحندان قورقاروز

قورقاروز سنک سبیکله بزه عتاب ایتد و ن خوف ایده روز ای ملک
سن کیده چک اولور سن ایسه یاد شاهن بزه دیر عقل سز لر نه شکل آنی
عربه کتمک قویدیکز که انلر ملوک رومی قهر و اکا سره عجب قتل ایدیلر
حاصلی کلام سنی کتمک قویوز و اقدی دیر یوقنا بولکلامی استماع ایدر
دیدی ای ملک بو بطریق کجک دیدی و صدق ایله تکلم ایلدی زبیرا
نه ممکن بر سنی انلره کتمک قویق و نفسکی دوشمان الله القایه و خصت ویرمک
لکن ای ملک بن قولک بونلره برتد بیر ایده بیکه سنک انلره کتمدن اهور
و آسان تراوله شهر یاض ایتدی ای سرور اول تدبیر ندر فکر و ملاحظه
ایدوکن رأی نیجه در یوقنا دیدی یارین بز جمعیتز ایله جقوب بو عرب
طایفه سنه ملاقی اوله لم بر ساعت دوردیشوب حسب الطاقه دوکتم
مسیح بزه نصرت و بروب عرب اوزرینه غالب اولور سق فهو المراد عکسی
ظهور ایدر ایسه اولوقت شهره کیروب بارو فر قبولین بند و در و در و از
لری سند ایدوب بروج و سوری مین و در و دیواری مستحکم و حصین ایلوب
اولوم جنگی ایده روز بز بویه ایتد و کوه عربک طی زیاده اولورینه انلره
جقار بدل مجرود و سعی محدود ایده روز ای ملک طشره جقوب حصار
ساکن و قلعه مزده متحصن اولور سق عربیه لقی کونده رودوز انلره دیروز که
بز سیکله صلح اتمک دیلوز و اول شرطه که مکالمه ایچون عاقله بکزدن
اون کشتی ارسال ایده سز تاکه بزدن دلد و کلز نه در کوره لم انلرایله سوبلشوب
اتفاق ایتد و کز شی اوزرینه صلح ایده لم ای ملک عربلر سوز مز دیلیوب کبرا
وامراسندن اون کشتی بزه کونده روب انلر یا غزده بولنده حق اولور ایسه اول
وقت انلری اخذ ایدوب مسلمانلره دیروز که اوزر مزدن کوجب کتر سکر ایده

بویا غزده اولنلرین بونلرین اورورون جملہ سن قتل ایدہ روز عربلر بولہ اشدنک
قتلی بایندہ جد و اھتا نرکہ کوردلر اول وقت بولہ اشلرین طلب ایدوب بی شک
اوزد مزدن کوجوب کیدرلر و بن بیلوم عرب برسودی دیدوکرہ اگا و فا
ایدرلر ای ملک مسلمانلر اوزد مزدن کوجوب ملک شہربامہ واروب عسکرین
بوزوب - بلاد نہ مالک اولورلر ایسہ بزخی بالا قضا انلرہ اطاعت ایدوب
بعده املان و عقار و منازل و داردن کچوب وطن اصلیمز اولان اماکن
و دیاردن کوجوب بلاد رومہ کیدہ روز وادی و یوقنا نلک بوندن مرادی
ایکینی ایدی بری بوکہ کندون مطہین اولوب مطلق انلرہ صدق و خلوص
کوسترمک ایدی ایکنی سی اصحاب رسولدن اون کشتی یانندہ بولوب انلرہ
قلعہ نلک اخذینہ حیلہ ایدوب انلرہ ایلہ و عجم زادہ لر یلہ قالقوب شہرہ مالک
اولق ایدی وادی و یوقنا بولکلامی دیدوکرہ بوزنلک ارمنی اگا ایدی ای
سرور مسلمانلر بڑہ عرب فقراسندن یا خود اعتبار اشد و کلری آمدن یا خود
عبد غلامدن کوندہ روزلر ایسہ بیچہ اولور بزخی کجلا ایدوب بلیوب آنلری
اخذ ایدوب قید و بند ایلہ بار و اوزدنک دور ووروب اوزد مزدن کوجوب
آنلری تحویف ایدوب قتلرین مراد ایلک بڑہ التفات آنلر و کلامتر
قطعا اشدنلرہ قتال مزہ جد و اقداملری زیادہ اولوب اولوقت نہ اشلیم لم
وادی و یوقنا بولکلامدن خشم و غضب کوستروب دیدی مسیح حقیقت
حیلہ کند و قلعہ بو عرب ایلہ برکون جنک و جدال و حرب و قتال ایلدیکہ
دلرہ داسنان اولوب سولیندی اگر عربنلک قوللریدن اول عبد اسودکم اسمی
دامسی و کینہ سی ابوالہولور اولہ یادی کندوی و توفیق بولہ اشلر یلہ اوزر یلہ
حیلہ قلوب قلعہ می الیادی قطعاً بکا ظفر بولالمرلر و قلعہ می ائنه قادم

اولدری - اول حیندہ ایسہ عساکر مسلمان کثرت و و فرندہ اولوب عربنک
نام و شان صاحبلی و حیر و تبع قبیلہ سنک جنک اور ہادری اول جمعیندہ بیلہ
ایدی امدی بون شکل ایش و نہ کون جنبش و روشد کرک اوزد بکرہ برنبدہ عسکر
ایتمک لہ متجرب اولوب قالمش سز باخصوص قلعہ کز حصین و دیار کز مستحکم و متیان
اولوب طاع جانبندن و غرب طرفندن عیری اوزرندہ بریدہ قتال اولمز امد
آخرت استیان و مسیحک رضا سن طلب ایدن دینی او عزیزہ دوکشسوت
واھل و عیالی بو عربلر دن صیانت ایدوب قتال اتون بوقوم بڑہ قوللرین
و عبید و غلاملرین کوندور و دیو خوف ایدر سکر ایسہ بن آنلرین اولرین
و فارس بہادرلرین و پیغمبرلری اصحابنک کبارین خوب و بیکر بیلوم انلرہ لای
کند دیکرہ بیلومکم و طلب ایدو کم اون کشتنک اسلمدن مکتوبدہ تحذیر
ایدوب استرم استندو کم کیمہ لر مقداد بن عمرو و نعمان بن منذر و شرحبیل بن
کعب و نوفل بن کثر و عبد الرحمن بن مالک اشتر الخفی و اسود بن قیس
و خالد بن جعفر و رواحہ بن قیس و هشام حرث و سلمان بن عامر و وادی و یوقنا
بوسوزدن بوزنلک ارمنی ایلہ ایلہ کولوب ایدی دینم حقیقتون عربلر بوسن
دید کلک آدملری رھنہ بڑہ کوندورلر و مقابلہ سنہ بڑن آدم المنیجہ امین
اولنلر یوقنا دیدی عجب قورق فکر کز و ضعیف قیلک و دیکرہ ایچون بک از جہنک
وار عرب بڑدن رھنہ طلب ایدرلر ایسہ اولوقت بوشہرک ضعیفا و فقراسندن
اون صبیالوب آنلری ذرو و یور ایلہ آرسنہ و البسنہ فاخرہ برلہ بولسہ
ایدوب بونلر اعیان و کبار اوشعلری در دیو آنلری عرب کوندہ روز شہر باصف
ایندی ای سرور دین عیسی و قربان و عذری حقیقتون سن خوب دیدن راعی صائب
و فکر ثاقب ایلک امدی بزنلک دیدو کلک اشلری مناسب کوردیلک بولمچہ

ایده روز به بطریقین و حاجب لربنه امر ایلی کی جنک ایچون عسکرینه تنبیه ایدو.
 انلره الات حرب وادوات طعن و ضرب اخذی ایله امر ایدو له پس انلر دخی
 پادشاهلری امری اوزده عسکره تنبیه ایدوب الات حربلرین آلوب حاضر و آماده
 اوله لردو امر ایلدیلر صبح اولدوقده کفاد عسکری مسلح و مکمل بنوب عساکر
 مسلمین قبالچون یور یوب ایلر و کلدیلر عبدالله بن عتبان کفاد خاکسارک
 بنوب شهر دن جقدیفین و مسلمانلر قاتالنه حاضر لندیفین کورد کوه عسکرینه
 سلاح کیم ایله امر ایدوب پس انلر دخی سلاحلرین کیوب انلرینه بنوب فاز قلدو
 خندق قیوسندن ارسلانلر کی جقدیلر قلوب قویه و هم علیه برله دشمن دین
 خذلان قرینی قارشولر و دلدلر اللهم انصرنا کفر بنیک یوم الاحزاب آتد
 عبدالله بن عتبان صفلی و زوب عسکری ترتیب ایدوب صفلر مابینه کوروب
 انلره وعظ و پند ایلوب دیدی ای محمد امتی حق بجانب و تعالی سزه رحمت و مغفرة
 ایلسون باری تعالی جهادی اوزر یکه فرض ایلوب دشمن اوزرینه غالب و مظفر
 اولق ایله سزه وعده ایلدی امدی اوزر یکه فرض اولان جهادی ادا و حق
 یولنه جانلر یکزی فدا ایچون ایرلو کلک بیغیر یکن دینی اعلا و شرایع و احکامین
 اجریمه وقت نام و سعی و اهتمام ایدیکر تاکه جسته ایره سزه و دار النعمه داخل
 و در جات علیه به واصل اوله سزه امدی ازل و جان بدل ناپ و توان ایدوب
 دشمن جانبینه سرعت قیلک و فریاد و زاری ایتوب دوکشک بن نصاری نک
 از غولری و صلیب و بیر قلی طرفنه حمله ایدرم یکا متابعت و موافقت قیلک
 انلرین قتل و یا خود صلیبک سقوطی ایله باری تعالی بکایاردم و معاونت ایدرم
 کفره نلک ثباتی منعدم و بناء جمعیلری منهدم اولور معرکه ده قرار و برز
 لا بد بوذیلوب قرار ایدرلر مسلمانلر دیرلر ای امدی سن حمله ایله کم بر دخی

ایده لم وادی عبدالله بن عتبان مسلمانلردن بوجوایی کوش ایندو کده الله
 اولان سنجایی دبردوب شهر یاض عسکری اوزرینه یوردی عساکر مسلمان آنک
 دشمن اوزرینه یورد یکن کورد کوه انلر دخی عقبینه یور یوب دشمن دین
 خذلان قرین اوزرینه حمله ایدوب جنک و جدال و حرب و قتال ایلدیلر کوردلر
 نه نک آسا کرداب فزایه آتوب بلا و حسنه گرفتار اولدیلر فی الله حق جهاد
 ایله غزا و جان شرنلرین حق یولنه فدا ایدوب اعدا دینک سینه پر کینه لرین
 نیزه سرتیر ایله دق و سرنکیت اثر لرین شمیر خون ریز ایله شق ایلدیلر
 وادی بر محمد الرحمن بن مالک جنک ایچره یوزنیک ارمی به ملوقی اولوب آتی
 التون کتابلو مرصع یقه لوزره ایله و فاخره جامه ایله کورد کوه یعنی یلور
 ذی قیافه سندن ملون رومدن ایدوکن اکیوب پس اوزرینه یور یوب شیران
 حمله ایدوب نیزه ایله سینه سنه اوردوقده حربه جقوب آرقه سندن
 بارلیوب در حال لعین زمینیه میت دوشدی بغان بن منذر دخی جنک ایچره
 ملک شهر یاض طوش اولوب اکانظر ایتدیکه مسلمان عسکرینه آتش اوردونله
 جولان ایدوکی جولان ایدوب اسلام عسکرین متفرق و پراکنده قلمش نفات
 آنک بوحالتین مشاهده ایتدو کوه کندویه غیرت و رکحمیه تنه حرکت
 کلوب لعینک اوزرینه یوریدی ملک شهر یاض اولدینین بلیوب انحق روم
 بطریقین و اصحاب صلیباندن بریدرطن ایدوب رفیق لریله لعینک طرفین
 احاطه ایلدی آتی بر طعنه صادق ایله آتدن زمینیه ایندو وادی بر
 ملک شهر یاض زمینیه دوشدو کوه لعینک قفلت جهمندن بوسا هره غبرای
 لرزان و خون قطران کوی خاک منگته ریزان اولدی قریب عسکری
 پادشاهلرینک زمینیه دوشدوکن کورد کوه معرکه ده قرار و بره میوب آنکه

چو یروپ شهر دن طرفه فرار ایدوب قلعه به کبروت و راه صوره مختار
 ایندیلر و اقدی در ملک شهر ریاض قتل اولوب عسکری شهره دوند و کده
 شهر ریاض زوجه سی ارمانوسه جانندن قورقوب کیشی سیله بوزنات ارمنی
 نلک قتلنی بیلد و کده دروننه رعب و هراس مستولی اولوب بوحادثه نلک و قوت
 کند و سی حیران و اعصاب مفاصلی لرزان اولوب عسکرینه بقیدی شهری
 اوزرنیه ایندیلر باروسنی دانه آلوب قوندیلر اولوقت عبد صالح یوقنا
 دقوب باقدی دیدی ای مسیح بنده سی یاره مزه و جراح حتره مرهم ایدوب حمله
 تدبیر ایدرستندن غیری قالمدی امدکی مناسب و وجیه اولان تدبیر ندر
 یوقنا ایندی ای ملکه قورقه و ذره قدر خاطره غم و غصه کتورمه بن سنک
 او غمگده طور مشتم او کله بذل مقدور و سعی مو نور ایدوب جنک و جدال
 و حرب و قتال ایده دم و اقدی در ارمانوسه یوقنا دن بولکلامی استماع ایلد و کده
 حظ ایدوب کندویه و یولداش لرنیه خلعت کبوروب خاطر لرنی تطیب ایلدی
 اولوقت یوقنا دقوب یولداش لرنیه دیدیکه بلکه بو شهرک حکمی سزه واجع اولم
 بو مملکه نلک نهاده سزه اعتماد ایدوب استنصار ایلدی امدکی اوز و غره لازم
 اولان ارمانوسه نلک حقنی اقامه ایدوب و خدمت و عیویتی حدائتانه
 ایرشد و روب شهرینی و قوتندن حفظ ایلوب عدویله مقاتله انکدر
 بونی دیدی آندن قاقوب بارو اوزرنیه صعود ایدوب بر برج کجیلر دوزوب
 جابجا باسبان و حارس لر ترتیب ایلوب خابوردن طرفه اولان بیوک برج اوزرنیه
 بر عظیم منجلی قوردی راوی دیر بوبرجده شهر خلقی احوال و ائقال و زخایر و اموال
 و ذی قیمت و ثمن اولان اشیا سین قویشلر ایدی برج اوزرنیه منجلی قور و غلنده
 اکلله مسلمانلر طاش آتزلر ایدی مکرطاشی اوزاق ایتکوب خلقی کچی ایدی

اولطاشندن مسلمانلر ضرر و زیان اصابت انزلر ایدی و اقدی در عساکر
 مسلمان و غرات موحدین قرقیسا شهرینی چوروب باروسنی لحاطه ایدوب اقلعه
 مشرکین اوزرنیه قتالی شدیدا ایلدیلر لیل و نهاراً جنکه در کار اولوب قلعه ده
 تحصن ایدن ملاجیحینی تضییق ایدیلر انلرخی مدافعه قیدنده اولوب بی درج
 مسلمانلر طاش آتق آتوب اوقلری و طاشلری بوشه و قیوب لایب انسا و حیوان
 دوقنود ایدی ولله در المولی و البیید یعنی قوللرن و عبید علاملرن عملی الله
 ایچوندیر ریزا انلرخی دکوشوب شیرانه و ثران جنک ایدوب صبان ایلله طاش
 آتزلر قلعه خلقی ایلله مقاتله ایدرلر ایدی انلرخی طاشلری انسا و دوقنوب
 بوشه کتور ایدی و اقدی در بیاده لر ایلله قوللرن سرداری منن بن عاصم ایدیکه ارض
 حجازده و بلوچمنده آندن زیاده صبان طاشی انجی یوق ایدی قوللر قوتی
 بر رتبه ده ایدیکه طاش اندقله منجلی اولان برج کبری کچر ایدی و ایدوب طاش
 بر ایکی کتیه دوقنود ایدی مذکور اول برجه جنک و جدال و بسط قتال ایدوب
 آندن مفارقت امدی انچون عجب اکابر ج مندر تسمیه ایلدی و اقدی در
 عساکر مسلمان قرقیسا اوزرنیه خلی ثقل و مضایقه جکوب و قرقیسا
 اها لیسبله عظیم محاربه و مقاتله ایدوب طرف طرف قلعه یور یور دوند
 اولان ملاجیحینی تضییق و کند شخیر بارویه تعلیق ایلدیلر شهر خلقی بونلرن اقدام
 کورر کده اوزرنیه ایش صعب و دشوار اولوب اولوقت ارمانوسه یوقنا دقوب
 دیدی ای سرور عرب خصوصنده پادشاه شهر ریاضه وعده ایدوب عرب اوزرنیه
 ایدجک تدبیرک نیجه اولدی یوقنا دیدی ای ملکه بونلک اوزرنیه بن عاذر
 و ملک شهر ریاضه وعده ایدو کم تدبیری انیمه جازم دیوب در حال برندن قاقوب
 مسلمان عسکرند طرفه اولان بارویه صعود ایلدی ند ایدوب دیدیکه

ای عرب طایفه سی بنمزدہ ایام محاصرہ مقامی اولی امدی سزکله صلح
اولی دیاروز مدت صلی ملک شہربابی بوزوب رأس العینہ مالک
اولینجیہ دیک عقد ایله روز لکن سزدن شمدی سوز صاحبی اون کشی استرمک
شہر بجزہ گیرہ بزم ایله صلحہ دائر سوزری سوبلشہ بنمزدہ اوزرینہ اتفاق
واقع اولدوغی شئی کورہ لم ملک شہربابی بوزوب رأس العینہ مالک اولدوق
صکرہ بزم سزک اولدوروز اولوق سزہ عاید اوله حق حصہ کرنی بزم دن طلب
ابدیکز ویرلم و بزیلور زکله برسوزی دید و ککرہ لایدا اکا وفا وعہد و پیمانکرہ
دوروز شرط مرو ۲۰ ادا ایدر سوز و اقدی در عبد اللہ بن عبیدان و سہل بن عی
وسائر مسلمانلر یوقنا کوروز دید و کئی استماع اید و کلرین بیلر کرہ یوقنا
قریبسا اہالیسی اوزرینہ حیلہ اتمک استیور اولوق سہل بن عی یوقنا
جا غروب دیدی ای نفسک دشمنی سن مقدما حلب قلعه سندہ تحصن ایدوب
بزم ایله دورشدن عاقبت باری تعالی حضرتلری بزرہ فرصت و یروب آلرہ
دوشدن بنمزدہ دخول اتمکله بزی آلداین آندن بزدن فحوب دین اصلہ کا
دوندک امدی سن وسکا تابع اولانلر بزدن نہ یرہ قاجر سز و المزدن نہ تقریب
ایله جان رها ایدر سز اوش بزم سزین طلبندہ یوز قریباً بوشہری قلیج ایله آلوروز
نہ یرہ اولور سزک ایسہ سزی بلور سنی خیانتک مقابلہ سی قل ایرہ روز یوقنا اکا
جواب و یروب دیدی ای عرب طایفه سی بن سزہ خدمت ایدوب و صدق خلوص
کو ستروپ اوککرہ مقابلہ ایلر سز دن خبر دن عیبری برشی کوردم و عفت
و صلاح دن اوزکرہ بزم مشاہدہ اتمک ایحق نفسم دینمی استدی بس کا
دوندوم و دین اصلہ رجوع ایلر ای امیر مضمی ماضی امدی آنی قوی بزم ایله
مصالحہ قییدنک اولک بروج ایله بوشہرین فتحہ قاد اوله سز زیر ابقلمہ

بروج و سوری محکم و درونی خلق ایله مالی برشہر معظم اولوب باخصوص
اھالیسی محاصرہ قیدین خوشبختہ کوروب جنکہ حاضر و آمادہ اولمشلر و درونہ
مستوفی سلاح و ذخائر طولدوروب و راہ سورده تحصن قیلندر لکن طبری
در سزک ایسہ یولداشلر بکزدن بن انلرہ ایثانوب سوز لرینہ و یغلرینہ اعتماد
ایندو کلرمدن اون کشی بزم کوندرہ رکوکہ آنلر ایله محالفہ و معاہدہ ایدہ لم
ای امیر سز اوزرین دن کوچوب رأس العینہ واروب ملک شہربابی بوزوب شہرین
مالک اولد و غکرہ بزم خنی عناد و مخالفت انیبوب بوشہری سزہ تسلیم ایدہ رو
فیما بعد سخت و مان و فضل و احسانکرہ اولدوروز امدی سزکله صلح ایدہ روز
و صلح سزکله بوسنہ ناک بقیہ سنی کم و دوت ایدر آنک اوزرینہ عقد ایدہ روز
سزکله ملک شہربابی احوالی نینہ منجر اولور اکا بقا روز عبد اللہ بن عبیدان
یوقنا دیدی بزم یوقی قبول ایلدوک لکن استد و کلک اون نفر کیمدر یوقنا دیدی
مقداد بن عمرو و خالد بن جعفر سلامان بن عامر شر حیل بن کعب فوفل بن
کثیر عبد الرحمن بن مالک ہاشم بن موث در ای امیر بونلرین غیرہ کوندر سزک
ایسہ بنمزدہ عہد و میثاق و صلح و صلاح یوقد عبد کتہ بن عبیدان دیدی
جونکله بویله در سز خنی عیدان و کبار دن بزرہ رهنلر و برینجہ و بزرہ اعتماد
کلی اولینجیہ بونلری سزہ ویر میوز و طرفکرہ کوندر میوز و اقدی و یوقنا
بو کلام استماع ایلدوک آنلری حالی اوزرہ قیوب بارونک اوزریندن ایندی
ارمانوسہ حضورنہ واروب عبد بلر ایله اولان ماجرای و عبد اللہ بن عبیدان ایله
بیلرہ واقع اولان سنوال و جوابی اکا خبر و بردی و دیدی ای ملک بونلر
استد و کلر اون کشی بزم دیر یور و دهنلر طرفکرہ کوندر میوز ارمانوسہ دیدی
امدی دیکلک اوزرہ فقرا و عوام اولادندن اون اوشاق بول کند و لریت

زیب و زور ایله بیزه یوب لباس فاخر کوب بار و اوزرندن عربله کوسر انباء
ملوکدن در دیوانه کوندر یوقنا دیدی ای ملکه حمله عربدن جفتی و جنگ
و محاربه ده خدعه اتک انله مخصوص اولمش حمله انلری اوزرینه یوردوز
و ابتدو کز چنده فایده ویرمز زبراجله لری تیقظ و انبیه پیشه و دوشمن
احترازی کند و لرینه اندیش ایدوب حسن بصیرت اوزره درلوقوم
یوق قبول انیمه لر و بیگل شهرین اعیان و کباری کیشم جقد و قدن صکره
سنی نصیف و شانکی تحفید ایدوب عورت کوزیله سکا نظر و بکا دخی
دیلن غربت ایله بفرلر لغینلر عرب ایله صلح ایشدوب احواله واقف اولورلایسه
یوق قبول ایتمز لایله بزی منع ایدوب اوزرزه نزع ایلرلر پس ایش شاهه
واردمز و مراد ایدو کز تمام اولمز شاید موصول جاکنده و هکادی بکنه خفیه
آدم کوندوروب یاردم طلب ایدرلر اولوقت ایش یورد اوزرینه صعب
و مشکل اولور ارمانوسه ایتدی ای سرور بو خصوصه سنک رایت نه
و کورد بکک پنجه مر امدی بزنه اشلیه لم ونه کونه رای و تدبیر ایدرلر
یوقنا دیدی بنم مناسب کوردیکم بودرکه ولایتک اکابر و اعیان و شهرک
ارباب مناصب و جاهندن رفعت و رتبت صاحب اولان کیه لری انله دهن
کوندر تاکه بزه مطرین اوله ل کلامه اعتماد قیللر و اقدی یوقنا دیک
یوندن مرادی ایکیشی ایدی بری بوکه شهری مسلمانله تسلیمه کندویه
کیمسه معارضه انیمه ویردی ارمانوسه فلک روسای بلد و اعیان
مملکتدن استناد ایده چکی قالمیه که حین اقتضاده اولدخی مخالفت انیمه
واقدی دیر یوقنا ارمانوسه کلامن قبول ایدوب شهرین اعیان و کبارند
عبدالله بن عتبانه رهنلر کوندوروب رهنلر عبدگنه بن عتبانه جقد و قدن عجبته

دخی اصحاب رسولدن اون کشی قلمه به ارسال ایلدی مذکورون کزیده لر
قلمه به داخل و یوقنا به اصل اولدقه یوقنا انله برج مندر بیکله معروف
برجه کیمه امر ایلدی و اقدی دیر یوقنا انلری انکچون اول برجه ارسال ایلدی که
ایچنده اولانلر عصیان اوزرنده اولنلر مخالفت و طغیان انیمه لر زبر اول
برجه شهر خلقنک احوال و انقال و اوزاق و اموال و ایدوی اصحاب کرام
برجه واروب قرار ایدو کزه یوقنا ارمانوسه به واروب اکا دیدی ای ملکه
رهن الدنم عرب بکلرین یوک برجه قوبدم و اوزرلرینه پاسبان و حارسلر
نقیبن ایلدر بایرین انلری برج اوزرنده مسلمانلر اوکنده طوردیروب انله
دیرمکه ای غرب طایفه سی اوزریندن کوچمز میسر یزدن فراغت ایدوب
اوزریندن رحلت اتمز سکا ایشه مسیح حقیقون یونلرین یونلرین اوزرجه سن
قتل ایدرم ای ملکه مسلمانلر بولداشلی قتلدن قورقارلر لایله اوزریندن
کوجوب دیار آخر کیدرلر ارمانوسه دیدی ای سرور انلری یولداشلرینه دیدو کک
اوزره ایدرلر انلر دخی بزمراده ملر بزه اوچله ایدرلر اولوقت بزمر رهنلر بزه نه
اشلیه لم یوقنا دیدی چون ایش بویله اولور و سن شهرک خلقنه قورقارلر سن با
عرب ایله صلح ایدوب شهری انله تسلیم ایت ارمانوسه ایتدی سن یلور سن
بزه حسن تدبیرک ایله تدبیر ایت یوقنا السمع و الطاعة دیوب ایتدی ای ملکم
امدی بن برجه اولان عرب بکلرینه وارر کندورلرین سوپلرود امیرلری انله
سپارش ایلدو کی کلامی اشددم و بزورن مقدار شی طلب ایدرلر آنی بلوبره
اکا کوده ایش کورم آندن بورجه واروب اصحاب کرام ایله کوریشوب ارمانوسه
اشندو کن خبر دیروب قلمه تسلیمه عازم اولدینین انله بلوریدی و دیدی
ای سرور لر جاغیق اکسلوب صدرالمرشح اولدینین اشندو کوه بورج اولنده

حمله ایدوب قیدن کوریکزه آندن یولداشلی و عثم زادلی باننه واردوب آنلی
 بارواوزینه ترتیب ایدوب شهر خلعندن بر فردی آنده قویوب خانزینه نزول
 ایله آنله امر ایلدی و اقدی در کجه اولدق یوقنا یولداش لردن جماعت
 ایله دیکی قیوره اینه لر یکجیلری اخذ ایدوب کلید لری قیروب زنجیر لری کیده لر کبسی
 دخی سلمان عسکرینه چقوب آنرا قیوره بنوب قیویه سرعت و درون قلعه دخول
 مبادرت ایده لر دیوتیه ایله لر و اقدی یوقنا نلک یولداشلی یوقنا نلک امری
 اوذره عمل ایدوب کلید لری قیروب قیوبی ایدیلر کسی دخی سلمان عسکرینه
 سکر دوب ماجرای خبر ویردیلر پس آنردخی آنلوب طرف طرف یوردوب قلعه
 جانبنه سرعت ایدوب جمله سی جهاده طالب رضاء رحمان راعب آنلو و پیاده
 یالک قلیج آله شهره قصد ایدوب کجه الی قلعه داخل اولدیلر و اقدی در
 عساکر مسلمان و غزات موحدین شهره داخل اولوب دخول لری خبری
 یوقنا ی و اصل اولدقده بلند او از ایله تهلیل و تکبیر ایدوب قومی و عثم زاده لر
 دخی اکا اجابت ایدوب سائر مسلمان دخی تابع اولوب مقارن تهلیل و تکبیر ایدیلر قلعه
 اهالیسی احوالی بلیوب انجق صدر الیو کسلوب جاغرمق مرتفع اولدو غروب
 مسلمانلر کندور ایله معاشهره بولند یقین بلدیلر پس قیورلی دوز
 آلرنده اولنلری دوشوب خان لردن چقوب قیارق اموال و متاعلری اولان
 بیوک بودجی قصد ایدیلر آنده دخی اصحاب رسولدن اون کشتی بولر لکه
 بودجی المنلر بلند او از ایله تهلیل و تکبیر ایدیلر اکا دخی و اصل اولیه چقارین
 بلیوب مسلمانلر قبضه سنده اولدق لری یقین ایدیلر پس بیست و پابریده
 جمع اولوب دور دیلر او مانوسه یوکا بقوب حیل یوقنا طر فندن اولدو غیور
 بلیوب پس جنک انیموب عسکرینه و سائر خلقه امان جاغرمق ایله امر ایدوب

آنردخی مروم لسان یله الفون الفون یعنی امان امان دیو جاغرمق شدیلر بر
 عبد گنه بن عتبان و سهیل بن عدی آنله امان و یروب عساکر مسلمان
 شهرده جمع اولوب صباح اولجیه دن قیورلی بکلیوب درود و دوازه لری
 حفظ ایدیلر صباح اولدقده یوقنا عبد الله بن عتبان و سهیل بن
 عدیدن طرفه یوردوب آنله سلام و یروب آنردخی یوقنا قار شلیوب
 کند و سندن راضیق و خوشنودن کوروب اکا مدح و ثنا و خیر
 دعا ایدیلر آندن اموال غنایم جمعنه مشغول اولوب بورجه اولان اموال
 و امتعه دخی چقاروب مجموع غنایم دن بیت المال یچون خمس آلوب باقیسین
 غزات مسلیه تقسیم ایلدی بعده شهر خلقی جمع ایلوب کندورینه اسلام
 عرض ایدوب قبول ایدن مالندن بر مقدار شی و یروب منازل و دار و اماکن
 و دیارنده قرار ایدوروب اسلامدن ابا و بن محمد دخولدن امتناع ایدن
 او زینه سنه اینه دنکه هجرت بنویه علیه افضل النبی نلک اون بدخی
 سالی در جزیم ضرب ایلدی و اقدی در فرقیسا خلعندن اسلامه کلنلر جمع
 اولوب عبد الله بن عتبان کلدیلر تلق و نیاز ایدوب دیدیلر که یا امیر
 حق سبحانه و تعالی حضرت لری بزه هدایت دینکزه دوندون و شریعت
 احکامکزه او یوب قبول ملت بیضا ایلدون کرمکزدن و جا ایده دذکه املاک
 و عقاد مز و باغ و بیستانلری بزه و یروب یوکم کشته نده حرمان اولان نالو نلری
 غریق بحر امتنان ایده سز عبد الله بن عتبان دیدی برزن نیازمند اولدیفکر املا
 و عقار و منازل و دار فیما بعد امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه حضرتلر نلک
 حکمنده در زیر بزو شهر یگری عنوة آلوب املاک و عقادیکزه قلیج ایله مالک
 اولدوق اسلامکزه سبیلله اول سزه دوز بلکه خلیفه حضرت لری آتی دیلدو کی

كسيه ويرد و كيك تخت بدنده وزير تصوفنده بولنورايه
 عشر و خراجني آندن الون و ائدي پس ارمانوسه بولكلامی استماع ايندكه
 قلبی مشروح اولوب كندويه و بلسجنه اولنره هدايت حق ايروب جمله
 عن صميم البال اسلام ايله شريفاب اولدیلد عبدالله بن عثمان آني و قادي
 و تعلقاتی شهرنده و اماكن و دادنده مستغرق ايدوب كند و زينه كوناكون
 احسان و كرم و انعام ايلدي و اكا امواني و تحت بدنده اولان اسلاك و عقاد
 بالجمله دوندردی بونی اول حوالیده اولان قرا و قصبات و مدائن و بلاد
 اها ليسی اشدوب اسلامه ميل ايدوب كروه كروه دين اسلامه و آيين
 محمدی قبول ايلدیلد عصبابه بن حارث بركه قريسا فتي سنه مزبوره و فضا
 بيله اولی سنده واقع اولوب عبدگله بن عثمان نصاری نيك بيعة جرجيس بيله
 معروف كليسارین آلوب درونی اوغان و اصنامدن نظر هر وقتا ديل
 لما عه اسلام ايله تنوير ايتدو كندن صكره جامع اتخاز ايدوب تغير و ترمينه
 بشلوب تكميل اولنجيه دن آندن كتيوب ناكه اولجای رفيع و اول جامع
 شريفده اداء صلوٰه ايلدي و رهنلری اطلاق ايدوب شهر خلقی اوزرينه
 شرحبيل بن كعبی و الى نصب ايلوب معينه الكي نفد آدم تعيين ايدوب
 ماكسين و عربان اوزرينه عزمينه ميل ايلدي آندن بوقنايه دونوب ديدی ای
 سرور قرينكه سويله قلعه سنه عودت ايلسون دريا اول عياض بن غنم
 طرفدن بزه توصيه و سپارش اولمشدر و صيتی بيرينه كوردك بزه لازم
 پس بوقنا قرينه عوده ته امر ايدوب اولدنی قوللری و خادمه لريله دونوب قلعه
 واروب عبدالله بن عثمان دخی قريسا اوزرندن كوچوب ماكسين اوزرينه
 نزول ايلوب الاصل ايله فتح ايدوب صلحی دخی درت نيك و يناد هر قل داوت

بنك درم رومی و نيك دوه يوكی حنطه و شعبه و يرمك اوزرينه عقد ايلد
 سمسارينه خلقی دخی بونك نصفی اوزرينه صلح ايدوب آندن كوچوب عربان
 اوزرينه نزول ايلدي ماكسين اها ليسی صلح ايتدوکی مقدار اوزرينه ائل
 دخی صلح ايدوب بعده مجدله واروب آني دخی صلح ايله آلوب عياض بن
 غنمك خبری و رودينه منتظر اولوب آنده اقامت ايلدي خبر آلدی عياض
 بلنج اوزرينده در پس اكا مکتوب يازوب واقع اولان فتوحاتی تحري ايلوب
 آني بر قاصد ايله ارسال ايدوب مکتوب عياضه و صول بولر فده بوخبر مستر
 اشدن شاد و فرح الفواد اولوب حق سبحانه و تعالی يه حمد و ثنا و عساكر
 مسلمينه دعا ايلدي در حال مکتوبك جوابك يازوب بويلجه تحري ايلدكه
 طرفه ارسال ايلدوكلك مکتوب بكا و اصل و مفرومنه اطلاع حاصل اولوب
 باری تعالیك مؤمن اولان عبادته احسان ايلدوکی فتوحات جليله دن
 غایت ايله درونم فرحناك و آينه قلم دستمال سرور ايله غبار اندوهدن
 پاك اولمشدر بو عظمه عظمی و موهبه كبری مقابله سنه باری تعالی يه
 ليلاً و نهاراً سبحه كردان شكر و ثنا اولوب حمد و سپاس و شكری فياس
 ايدرم امدی و در قباره وصولنده امرم اوزره عمل ايدوب مكانده ثابت
 اولوب اولدو غلغله يردن حرکت اتيوب مجدداً امرم و رودنه منتظر اوله سن
 و السلام عليك و على جميع المسلمين و رحمة الله و بركاته سنی الی يوم الدين
 واقدي بركا خبر و يردی سوار بن كير سوردی بكا خبر و يردی يوسف بن
 عبدالرزاق يوسف ديرا شندم كامل بن بچردن اولدنی خبر و يردی مثنی بن
 عامردن اولدنی جنددن دوايت ايدوب بركه مداین خابور صلح ايله فتح
 اولوب فتي خبری ارض ربيعه شاهي و رأس العين بارشاهی شهر بامه و اصل

اولد قده لعین بوخبردن زیاده غم و حزن و الم حاصل ایدوب در حال
ادبابت دولت و اعیان مملکتین جمع ایلدوب آنرا ایله مشا و ره ایدوب دیکه
ای عیسی ملتک زبده لری بیلکز مملکتزده بواج عده قلعه یه عرب مالک
اولوب زیر حکومت و تحت تصرفه آلدیلر با خصوص عرب منصرفه نده
کیدوب مسلمانلر طرفه دوندیلر دینلرینه دخیل اولوب آنلره معین
و ظهیر و یار و نصیر اولدیلر بو خصوصده سزیم دیر سزونه کونه تدبیر
ایدیر سز و اقدی دیر اولوقت ملک شهر بام امراسندن کفر توف حاکمی
تو خا نام بطریق بر او پوب دیدی ای ملک عرب بزم ایله محاربه اتمامک
اولم لا بد بزم ایله دو کشور بز دخی اندر ایله جنک و جدال و حرب و قتال
انیموز مسیح دیدیکنه نصرت و یرد لکن بنم مناسب کوردیکم بود که مار دین
و قلعه ماریه حاکمی اریسوس بن جاروس قری ماریه او غلک عودایم آلوب
انکله بد واحد اولمقدرد زیر مذکور قوت و قدرت صاحبی برار و تواناکرد
بیکزده سلسله قرابت تشابک اولد قده لاجرم سزه نصرت ایدر پس انکله
بر اولوب دوشمنه مقابل اولوروز و اقدی دیر ذکر اولنان قلعه لرین بناسنه
سبب بود که بوارسیوس دید کلری طبرزند خلقدن شیعی و بهادر بر کس
ایدی کندوسی خاندان سلطنت و بیت مملکتدن اولوب روم پادشاهی
هر قلین اقرب اقادیندن ایدی اول حوالیده اولان بولری سد و در بند نفور
بند ایدوب بلاد رومده دیر کی پیره غارات و خلقتن اوروب فقرای خسارت
ایدرایدی پس اول طرفه اولان روم بکلری و مملکت اهل لری هر قله آنون
شکایت ایدوب لعینک کیفیت حالی و سوء افعال یازوب آندن و شترندن
استغاثه و فریاد ایلدیلر هر قل انطا کیه دن اکا مکتوب کونده دوب

دروننده بولجه تحریر ایلدیکه اول حوالیده اولان رعایا فقراسی سده علیه مه
رفع رفته نظلم ایدوب سندن شکایت ایلدیلر اول اراضیه مفارقت لار نه
حال و اقصی امالدن اولمقین طرفه اشبو و ثیفه ارسال اولمشدر و وصولنده
مفهومیلر عامل اولوب اول اراضیدن عزت و دیار آخره نقل یار حلت ایدوب
دیلر و مملکت یرده سنجون بر شهر بنا ایلدوب آنده ساکن اوله سن و اقدی دیر
هر قلین مکتوب اریسوسه و اصل اولد قده آنک امری اوزره عمل ایدوب قلعه
بنا ایدر جک بر طبله یور یوب قلمرو رومی سر تا پا کزوب ارض ربیعیه اورتک سینه
کلد که جبل باروندن منبع و اندن بالا نز و رفیع بر یر کور مایوب بر
آنک الله نزول ایدوب قله کوهه نظر ایدو که اول جای منبع و اول مکان
دفعه بر آشکده کوردیکه اهل فارسدن بر کشک عبادت خانه سی ایدی
اول آشکده طوایف حیم بننده مشهور و معروف اولوب اکا ارض عراقین
اقصی و بلاد خراسانک انتها سندن هدایا و تحفه لر کلور ایدی پس
اریسوس اول طایع انکنده ارام ایدوب اول مکاندن مفارقت ایدی تاک اول
کشی ایله مفارقت ایدی پس بلادندن کوردیکه هدایای و تحفه لر ایله ننه
واروب اکا اظهار وده و عرض محبت ایلدوب و آمدش دی قطع ایتوب تاک فرصت
بولوب عجمی قتل ایدوب غایب ایدی اول آنش خانه قلعه یا پوب آنی ملجاء و ملو
انتخاز ایدی و اقدی دیر اریسوسک ماریه نام برده ختر سعدا ختری و ارایدیکه
ملو حنده ماهه نجلت حسن و جماله آفتابه غیرت و حرارت و یر ایدی
جون بابا سنک قلعه یا پوب آنده تختن ایدو کین کوردی اولرخی بابای قلعه سی
مقابله سنده کند و ایچون بر حصن منبع بنا ایدوب اموال و اشیا سیده اکا
یر لشدی شاهزاده لردن بری کندوی طلب ایدو که آنی پسند ایتوب

کند و در آن روز و الحاق کورد ایدی زیرا کندی و سی خاندان سلطنت
و بیت مملکتدن اولوب آندن قطع نظر شجاعت ایلله مشهوره و براعت ایلله
مذکوره ایدی کندی و بنا ایلدی کی قلعه قریبده بر کلیسا و ارایدی آدم خوب رو
نیکو محبوب القاب راهب اولور ایدیکه اسمی قدما ایدی و اقدی و کونلده بر کون
قر اول راهب زیارتنه واردی آنی کورد کده محبتی قلبنه دوشوب هر بار
اگا آدم کونده روب بر برینه اظهار وود و عرض محبت ایدوب تاکه بینارنده محبتن
کیزلوسوزلری رایگان اولدی پس قر کندی و سی راهبه تسلیم ایدوب حکمت ایلله آندن
حامله اولوب مدت حمل منقضیه اولدق کز لوجه برا و غلان طوغروب سربینه
واقف بر دایه سی و ارایدی اگا و پروب دیدی ای دایه فکر و ملاحظه ایلله بو
او غلانی قتل اتیز سزین نیجه غایب ایدرسن ایلله ریر این بونل قتلنی سومم
آنی بر حال اتمیوب یا نمزده قورسم لاجرم بابام بو حاله واقف اولور واقف
اولدنی حینده بنی قتل ایدر آندن خزینه سندن بر مقدار ذی قیمت جواهر
حقاروب انگله بر باش باغی بزه یوب آنی قوندق اوزرینه بند ایلوب دیدی
بون بولان کشی بو جواهرین بهاسنی بونل تربیه سینه مرج و صرف اید و ضرور
چکز آندن نشان ایچون آنی ارا یوب اولوقت یگا غنده بر خال سیاه بولوب
قولا غنه نظر اید و کده دخی زیاده کوردی و اقدی و دایه او غلانی آلب اساره
واقف بر خادم ایلله قلعه دن اینوب یکجه وقتی یور یوب برایشلک بوله کلدی اول
یرده بر مرمر عمود و ارایدی دایه او غلانی حانور قورقو سندن عمود اوزرینه قیوب
غلام ایلله قلعه یم دونوب کیفیت حال والده سنه خبر و یردی و اقدی و باری تعالی
قدرتند که موصل حاکی ملک انطاق و اول اثناده ارض ربیع شاه و راس العیون
بادشاهی ملک شهربام ایچی کونده روب حکمت ایلله ایچی سحر و قنده عمود یا نندت

کندی ایدر ایکن او شاق اغله سی اشیدوب پس التنده اولان خوش رو ایدین
اول صد جاننه سوروب عمود اوزرینه نظر اید و کز و زیور ایلله آرسنه
و در جواهر ایلله پیراسته بر او شاق کوردی پس آنی آلب یا نیجه اولان خدمت
جاریه سنه و پروب دیدی سن بونی صاقله لاجرم بونل تختنده بر حال
و پس پرده اسرار دن رونما اولجی احوال وارد آندن یور یوب راس العین یا نند
ملک شهربامه واروب تبلیغ رسالت و اداء سفادت ایدوب کلامندن فارغ اولدق
حق سبحانه و تعالی حضرتلری اول شیر خوار ک حکایه سیده نطق و پروب پس ملک
شهربامه اول معصومین قصه سن دیوب ماجرای خبر و یردی ملک شهربام
دیدی بو تخت دولت و سر بر سلطنت جانشینم اولور ولد بلند و فرزند آهنگین
اولد و غندن در مکه اول معصومی بکا و یرسین تاکه آنی او غل ایدینه یم و اقدی و
ایچی قطعاً مخالفت اتمیوب او غلانی بادشاهه و یردی باری تعالی حتی اول
معصومک محبتن آنل قلبنه بارقوب و در حال آلب دایم لرتسلیم ایلدی
دایه لر آنی ناز و نعم ایلله بسلیوب کویک تربیه ایدوب تاکه بویدی و یور و دی
ملک شهربام اگا عمود اید و آد تسمیه ایلدی و اقدی و سی عمود ناز و نعم ایلله بسلیوب
بیون یکت اولدقده اوق آنی و آتیه نمک او کوه نوب و اداب ملوک تعلیم ایدوب
صید و شکاره میل ایلدی اکثر اوقات شکار ایلله کچوب صحرائلک یا نند
کند و ایچون بر قصر رفیع بنا ایلدی شکاره وارد قده اول قصره کیده
آنده قرار ایدوب دفع غم ایده اول قصر آنل اسمیله معروف اولوب لی الان
بیلنور و اگا قصر عمود دینلور لکن و الرمی ماربه نلک بواشدن قطعاً خبر
اولیوب او غلانی احوالی یله منجی اولدینین بلر ایدی بونل اوزرینه مه سال
و روز لیلال مرور ایدوب تاکه عیاض بن غنم ارض جزیره فتح ایچ رجال دولت

واعيان مملکتیله اصحاب رسول حقیقه مشورت ایلدی. اولوقت کفر توت
حاکی نو تاملک شهر بام اوغلی عمودایله ارسپوس قری مادیله که فی الحقیقه عمودا
مادیله. المومنا سیدر دیدی مجلسده حاضر اولان امرا و دایره نشانی مشورت
اولان کبریا بوری حسن کوردوب جمله سی عن صمیم القلب بونی تزویج و فیله لطافه
نجویر ایتدیله ملک شهر بام دخی آنلرین کلان قبول ایدوب اولوقت و اول ساعت نو تامل
بطریق ایلله ارسپوسه هدیه لر و عربی آنلر کونده روت اکادیدی ای سرور سن
ارسیوس ایلله یکنیزده واسطه اولوب بو خصوصی حصوله کتور و اقدی نو تامل
بطریق هدیه لر آلوب قوللری و غلاملری ایلله یور یوب مار دین قلعه سنه و صول
بولدی ارسپوس حضورده داخل اولوب هدیه اکانا تسلیم ایلدی. احوالی خبر
و یروب و بدیکم ای ملک دولته لایق و سزه مناسب اولان بودر که ملک شهر
بامین مطلوب قبول ایدوب کند و ایلله بد و ایلله سز کر خیری میان حمیه تم
بند ایلوب ارضکری طلب ایدلر و ملکز ای ملک استیلا ایلله مقاتله ایدلر
ای ملک بو عرب طایفه سی بادشاهلری تختلرندن دور و خان دانی خان سنه
ماجور ایلوب عسکرینی بطریقین قتل ایدوب شامی و قلعه لرینی آلوب روم
بادشاهنی بوزوب مملکتکری الکر دن نزع و تخلص آر زوسیلله سزه کلدیله
رجا اولور که شهرزاده مزعمودای مصاهرتم قبول ایدوب کریم کزماریه اکانا ویر سن
ملک شهر بام ایلله آل برلکی ایدوب دخی ایلله مقاتله ایدلر و اقدی و ارسپوس
نو تامل کلان قبول ایدوب قزینک مهری مقابلله سنه آندن بوزینک ییار
سوخ و بار عیه ایلله جلین قلعه بین دیوب لیلله زفا فده میجه قوربان ایچون
عرب سرور لرین یکر می کیشی طلب ایلدی. پس نو تامل بطریق ملک شهر بامین
طرفه عودت ایدوب احوالی افاده ایدوکره. لعین بوخیر دن فرج لوب ساعته

بوزینک دینار سرخ کونده روت قری عمودایله کتور دیکر ده قلعه لری دخی تسلیم
ایدویم دیو یازوب آندن اوغلی عمودای چاغروب ماجرای خبر و یروب دیدی ای
اوغل امدی عسکر قدار کین کوردوب بو عربلر دن طرفه کیت اوله که مسیح سکا
نصرت ویره عرب اوزدینه غالب و مظفر ایلله که آنلرک امرا و کبراسدن یکر
آدم اخذ ایدوب مار دین حاکی ارسپوسه ارسال ایدلر آندن ملک شهر بام
کند و عکر دن یکر می نیک آدم انتخاب ایدوب آنلره عمودایله کیم
امرا ایلدی کفر توت حاکی نو تاملی و حران و الیسی ردوسی دخی آنک میقنه
تعیین ایدوب آنلره دیدی ای سرور و عرب عسکرین غافل دو شوروب شجوت
ایدیکر. پس عمودا یوب یا نجیه اولان جنود شیاطین ایلله یور یوب عساکر
مسلمینی طلب ایدوب عیاض بن غنم جانبده عز و قصد ایلدی و اقدی دیر
عیاض بن غنم جاسوسلر کلوب خبر ویردی که ملک شهر بام اوغلی عمودا کفر
توت حاکی نو تامل و حران و الیسی ردوسی یکر می نیک قدر جنک آود عسکر ایلله
اود دیکر تعیین اولوب حالاسر دن طرفه کلدیله مراد لری سزی بصقده. امی
یتقط و انبناه اوزره اولکر و اقدی و عیاض بن غنم بوخیری استماع ایدوکره
عسکرینک امرا و کبراسن جمع ایدوب خصوص مذبورده. استشاره ایدوکره
خالد بن ولید اکادیدی ای میر بوساعت عبدالله بن عتبان و سهل بن عدی
آدم کوندلر کند و لرینه امرایت. معیتلرنده اولان عساکر مسلمین ایلله کتسونلر
دوشمن جانبده جاسوسلر کونده روت بزم ایچون خبر السونلر دوشمن بزدن
طرفه کلدیله بوللری اوزره کین و بسواستونلر بندخی بو طرفدن ایکی نیک آتو ایلله
کیدر دوشمنک بولی اوزره کین و بسوایره دم. کافر اوزد و فرزند مرور و ماینمزد
عبور ایدوکره ایکی طرفدن خروج و ماینلرینه و لوج ایدوب جنک و جدال

و حرب و قتال ایدہ روزہ ان شاء اللہ تعالیٰ اندین بر فرخلامی بولن واقعہ
عیاض بن غنم خالد بن ولید بن رائی صواب کوروب در حال عبد اللہ بن عتبہ بن
مکتوب یازوب اکا خالد بن ولید دید و کی کی اتمک امرایدوت مکتوبند بولجہ
تحریر ایدیکہ اشبو مکتوب سکا و صول بولقدہ دوشمن عسکرینہ جاسوسلر
کونده روب انلرہ دیم سنکہ دوشمن عسکرینہ واره لر خبر آلوب سربعا
عاجلا عودت ایدہ لر پس مکتوب بولکوب سراقہ بن دارم ایللہ ارسال ایلدی
سراقہ مکتوب آلوب سوعت و شتاب ایللہ یوروب کند و کی کونک اخشامی عبد اللہ
بن عتبہ بن سہیل بن عدی عسکرینہ و اصل اولوب مکتوب عبد اللہ و یردی
عبد اللہ مکتوب آلوب اوقیوب مفہومی معلومی ولد و قدہ بولداش لربہ دخی
بیلد و روب جملہ سی امرہ امتنا لا کتمکہ حاضر اولوب سلاحلرین کیوب
آلربنہ بندیلر عبد اللہ بن عتبہ بن عیاض بن غنم امراید و کی اوزرہ دوشمن
طرفنہ جاسوسلر کوندروب بعدہ یانندہ اولان جنود ظفر موعود بیللہ غنم
راہ ایدوب عیاض بن غنم آرزو سیلہ یوریدی وادی در عیاض بن غنم
بجیلہ قبیلہ سنک کزیدہ و منتخب دلاور لرندن اکی بیلک خالد بن ولید ایل
کتمکی نلرہ امر ایلدی خالد دخی قبیلہ مذکور بہا در لر یلہ عیاض عسکرندن جقوب
جآدہ بولہ کتیوب بیلک آتلوی نجبہ بن مجید ایللہ بولین صاغنہ کونده روب
اکا بولون اراق کتامک ایللہ امرایدوب و بیلک آتلوی کند و آلوب بولین طرف
یسادندہ یوروب آندن دوشمن عسکرینہ جاسوسلر کونده روب خبر منتظر
اولوب دوردی وادی در نقہ دن بگا ابرشدیکہ عمود او تو ثاورد و سی بکرم
بیلک آتلو ایللہ بنوب عساکر مسلمین شیخون قصدیلہ یوروب بریردہ توقف
وارم المیوب عجلہ و شتاب ایللہ سوروب تاکہ کند و لر یلہ عیاض بن غنم

عسکرینک

عسکرینک مابین او فرسخ قالدی آندک آتلرین یملیوب سلاحلرین
کیمک ایچون اینک اقتضا ایدوب پس لعینلر اولحو ایلدہ متقب برلر
بر موضعه نزول ایدوب آندہ استراحت ایدیلر و اقدی در توفیق
باریدن عبد اللہ بن عتبہ بن دوشمنک و راستندہ بولتوب خالد بن ولید
دخی کفار دودخ قرارک کلہ جک بولین صاغنندن یوروب آندہ مکیر
ایدوب نجبہ بن مجید دخی بلسنجہ اولان بیلک آتلو ایللہ بولین طرف بشار
یوروب صولرہ کمین ایلدی بوا یسلردن کافرلرین قطعاً خبر و گاہلر
اولمیوب باری تعالیٰ بیلک قضا و قدری برین بولوب وادی در خالد بن ولید
عبد اللہ بن عتبہ بن دوشمنک کلدیکن عمود عسکری متقب نام محلہ نزول
ایدوب آتلرین یملد و کلرین و شیخون ایچون حاضر و آمادہ اولد و قلمرین
بالجملہ جاسوسلر خبر و بر مشل ایلدی اولوقت خالد بن ولید در جاسوسلر
امر ایلدیکہ عبد اللہ بن عتبہ بن دوشمن طرفنہ عودت ایدہ لر کند و بیلک ندیر و تدرک
دیوب حاضر و آمادہ اوللہ لر دیو خبر و یرلر پس جاسوسلر کیدوب
عبد اللہ بن عتبہ بن دوشمنک خبر و یرلر آندہ دخی آتلربنہ بنوب تیقظ و انبہا
اوزرہ اولدیلر و اقدی در خالد بن ولید کند و ایللہ اولان بیلک آتلودن جنگ
احوالندن خبر بشیوز عدد جنک آدر بہادر انتخاب ایدوب آندرہ کند و ایللہ
مقام مکرکہ دہ ثابت اولمق امر ایلدی قصور قلان بشیوز نفر اوزرینہ عدی
بن سالم الہلالی باش بوغ نصب ایدوب بولدا ایللہ کمین ایللہ دیو سویلدک
و دیدی باعدی جون نیم در شمن دین خذلان قرین اوزرینہ حملہ و هجوم کورد
نارہ حرین سوزان اولد و غلین معاینہ ایدر سن اولوقت سن دخی بانجہ
اوللر ایللہ کینندن خروج ایدوب بلند آواز ایللہ تہلیل و تکییر المیوب یورک

واقعی در عدی بن سالم دخی خالد بن ولید امرایند و کی اوزره عمل ایدوب
جنگ ایچون حاضر اولوب دوردی پس خالد بن ولید بشوز آتلو ایله یورپوب
دشمن عسکرین قصد ایدوب اعداء دین بونلرین قدومندن خافل ایکن اوزرلرین
بصوب بلند او از ایله تهلیل و تکبیر ایدوب دشمن اوزرینه حمله ایلدیلر
واقعی در عمود ایله بولدا شلری بوحادثه فک و قوعندن مد هوش و مخیر
و سپهوش اولوب شاشد قلندن نه ایدو جکلرین بلیوب جان خوفندن اندامیر
لرزه و دست و یالرین رخنه آلب هر کسی اولد قاری پرده دوردیلر لکن ردوس
ایله عسکری انتباه اوزره بولنوب در حال آتلرینه سکر دوب بش بک قدور
آدم خالد بن ولید ایله بولدا شلرین قارشولوب آزه حق کورنک ایله کوزرینه
کستروب اوزرلرینه حمله ایلدیلر واقعی در توانا ایله عمود عسکر اسلامک
قلسته نظر ایدو کده دتوب بونلرین جنکده و احوالکریک بینه منجر اوله جفته
بقوب بربرینه دیدلر که لرزه حاجت یوق ردوس نلرین قیدین کورر محاربه
لرینه کفایت ایدر واقعی در ردوس ایله عسکری آتلرینه بندو کده
مسلمانلرین قتل و کندولرین کمرندن طمع اعداره واروب قطعاً توقف
وارام ایتوب خالد ایله بولدا شلری اوزرینه یورپوب خالد بونلرین هجومک
کورد کده عسکرینه حایقروب اعداء دین اوزرینه حمله ایلدی ردوسی
فرشولوب و اوزرینه یورپوب مزاق دیکیلله اوروب زمینه ایندوروب
بولدا شلرینه باغلیله لردیو سوبلری آنلر دخی اوزرلرینه چوکوب آن قضاسنه
محکم بند ایدوب خالد ک غلامی همامه تسلیم ایتدیلر آذن خالد ایله معا تکبیر
ایلیوب ردوس عسکری اوزرینه حمله ایتدیلر واقعی در ردوس عسکری
سردار لرینک اسیر اولدیفین کورد کده خالد ایله بولدا شلری اوزرینه یورپوب

سردار لرین تخلص قیدینه دوشوب بربرینه جنگ وجدال و حرب و قتال
ایلدیلر که تغییر قابل تحریر مکن دکلر کدو کجه جنگ آشتی سوزان و نایره
حرب فروزان اولوب بازار حرب کرم اولفله دلال اجل جان و یروب آلب
ایکی عسکرین خلقی بوسباق اوزره داد و ستاد ایدر لر ایکن عدی بن سالم بشوز
آتلو ایله کمیندن جقوب دشمن اوزرینه حمله ایلدیلر عمود ایله نونا
بشوز آتلونک کمیندن خروج و ردوس عسکری مابینه ولوج ایدو کور کور
ایشی صعب اولدیفین بلیوب در حال آنلر دخی آتلرینه بوب بولدا شلرینه چاغور
دید ای عیسی امتی بوست و بالریله دامکزه گرفتار اولان بو برنده عسکر
مغ غم بسل مقوله سیدر حیرت لرندن بنده کزه دوشوب مسج انلری غنیمت
دیو طرفکره سوق ایلدی امدی اوزرلرینه حمله ایدیلر که حمله لری بدیکزه
وقبضه کزده در واقعی در رومیلر بوسوزدن غیرته کلوب بونلر دت
غیری کسه بو قدر دیو ظن ایدوب مسلمانلرین قتالنه مسارعت ایلوب
جد اوزره جنگ ایدر لر ایکن اولوقت نجبه بن مجید یا نجبه اولان بک
آتلو ایله کمیندن جقوب بلند او از ایله تهلیل و تکبیر ایدوب دشمن اوزرینه
یوریدیلر واقعی در مسلمانلرین صداسی رفیع و جا غرشمه سی جوسمایم مرتفع
اولدو غین رومیلر کورد کده عمود ایله توانا بولدا شلرینه چاغور فریاد ایدوب
عساکر مسلمان اوزرینه حمله ایلدیلر از دل و جان بذل تاب و توان ایدوب
جنگ عظیم ایتدیلر کندولرینک کثرت و مسلمانلرین قلسته نظر ایدوب
خالد و بولدا شلری قبضه لرنده در ظن ایدوب نصرت برمدر دیر لر ایکن قفالرین
عبدالله بن عثمان و سبیل بن عدیلک سخا غی ظاهر و نمایان اولوب آتلنده
اولان عساکر ظفر مظاهر بلند او از ایله تکبیر ایدوب دشمن اوزرینه یوریدیلر

اولوقت پیر یوزی صبحه ابله طولوب صدر نندن زمین دتره یوب بهادر لر
 برینه یزده سرتیز و شمشیر خوریز اوروب دت بقالی طرفندن کافرله مصایب
 و بیات نازل اولوب عساکر مسلمین اطراف و اکناظرین آلوب بر مدت جنک
 ابله یار عاقبت حق سبحانه عز وجل مؤمن اولان عبادنه نصرت و یروب
 دوشمن دینک کمین قتل و کیمسن اسیر ایدوب اسیر اولندی قولدر و غلاملر قید
 و بند ایدر ایدی جمله اساری دن بری توثا و پری عمو ایدی چون رومیلر
 عمو ابله توثانک اخذ اولندوغن کوردیلر پس آکشه و یروب آفتان و خیزان
 وادی فراره کریزان اولوب جبال و صحرایه متفرق و پریشان ایدیلر و ایدی ویر
 اعتماد ایستدکم کیمسه دن ایستد مکه مسلمانله اول کیمه رومدن دورت
 نیک آدم اسیر و بر مقدار دخی طعمه شیر شیر ایدوب قتل اولندی عداینه کلزده
 نیک یدی یوز التمشا الی عده کشی بولندی و ایدی ویر منزه ملک شهر
 و اصل اولوب او علی عمو ابله توثانک طو تولد یغینی و ردوس ابله سارلر نیک
 اسیر اولدوغن و عسکر نندن نیک یدی یوز التمشا الی نفد قتل اولدوغن
 خبر ویرد کلزده لعین بو خبر دن زیاده سیله غم و حزن و الم حاصل اولوب
 بوایشا و زرینه دشوار و بو کین جهان باشنه دار اولوب دولتلی منقدض
 و ایام سلطنتلرین منقطع اولدوغن یلوب در حال رجال دولت و احیای
 مملکتین احضار ایدوب اشلیه جکنده استشاره ایدی بو خصوصه
 سوزم ویرز دیدی اندایتدیلر ای ملک بیل واکاه اولکه برمر رأس العین
 اوزرنده و متعب صحراننده دورتر اعظم خطر و حران و درها و سروج بینده
 چوق شهر لوار و حیرت بر طمع ایدر لر ووجه اولان رای مملکت اوردنه سنده
 بولمقدکم قلعه لر یز و شهر یزین و یسار مزده اوله اطراف و جوانبدن

ذخیره و اشترازه کله امدی انسب اولان مرج رعیان صحرا سنه واروب
 آنده اقامت اینکدر مسیح نصرت و یروب تدبیر موافق نقیر اولوب عرب
 عسکری منزه اولور ایسه طرف طرف بولری سد و اطراف و اکنا فده اولان ویرند
 و نفوری بند ایدوب بولدوغن بر لره انلری قتل ایدر روز عسکری ظهور ایدر ایسه
 ماردین و قلعه مادیه و کفر توت بانه فرار ایدوب جملین و تل موون و بارم
 و تلیجه و تل قرع و صاوری قصه ایلوب طاعنه کیدر جبال شاهقه ملجاء و ملاد
 اتخا ز ایدوب نفسزده و مالزده و اولاده عیالزده امین اولور روز و ایدی ویر ملک
 شهر یام انلرین بوسوزلرین قبول و رایلرین استخسان ایدوب مرج الطیر صحرانندن
 کوجوب رأس العین قصه ایدی شهره و صول بولدوقده محاصره قیدن کوروب
 بارو اوزرینه مخلقد و دوزوب بر پر باسیان و حارس لر تعین ایلوب بالجه
 الات حصاری ترتیب ایدوب بروج و سوده اعلام و سنجاق ابله زینت ویر
 ویرد کدن صکره و دامادی مرتوس بن اخذ بوس التقی احضار ایدوب معینده
 اون نیک سواری عسکر تعین ایدوب شهری محافظه قیلدی بعده کزدوسی
 عسکر فراوان و لشکر بی پایانه ابله رأس العیندن کوجوب مرج رعیان صحرا سنه
 نزول ایدوب اول فصای و سعیده ضرب او تاد خیام ایلوب عساکر
 مسلمینک قدومینه منزل اولوب دوردی و ایدی ویر خالد بن ولید و عجمه
 بن عبان و سهیل بن عدی عیاض بن غنم عمو و توثا و ردوس ابله کلوب
 کفر لام و عبده اصنامدن اخذ ایدر کلری اسیر و آتله و قصر قلعه غنای
 عرض ایدوب عیاض بن غنم بوندن مسرور و شادان اولوب بادی نقالی حمد و
 ثنا و آنزده خبر و عال ایدی اسیر لر احضار نه امر ایدر و کوه حضوره کوردیلوب
 کند و لرینه اسلام عرض ایلوب هدایت باری قرین حالی اولان اسلامه کلوب

اسلامه کلانه لطف و احسان ایدوب ایبا ایدلرین سرنکبت اثرین بد نندت
بران ایدلی. بعد عمو داووتا و زردوس و سارکچا و رومی قیدند ایدوب آندت
امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه مکبوب یا زوب زیا و لویا
و قریسا و ارض خابور فتحنی تبشیر و ملک شهر باضله قتلنی تحریر ایدوب مکبوب
حبیب بن صهبانه و بروث یمن خلقدن اکایوز آتلا قوشوب غناییدن حاصل
اولان خمسین و خانی انکله ارسال ایدلی. حبیب بن صهبان رفیق ایلله یوله دوشوب
سرعت و شتاب ایلله یور یوب ناکه مدینه رسول الله و اصل اولدی وادی و
عباس بن غنم خمسین ارساندن صکره عسکر ایلله کوچوب ملک شهر بامن دریا نیجه
یور یوب. رأس العینه وصولده او زرنیه نزول مراد ایدوب خالد ایلله فغان بن
مقرون و عبد الرحمن بن مالک اشتر اکا دیدیلر. ای امیر سنک شهر او زرنیه
نزولک مناسب کلد. بو شهر منبع و حصین و بروج و سوری مستحکم و متین اولوب
محاربه ایلله تیزجک آلتی مدت محاصره متادی اولور طرف طرف دوشمنه
یادرم کلور. بویله اولیچ حشمتیز بریلور. با خصوص بوقلعه جنک اور
عسکر ایلله بر و دروننده سلاح و رخا رفتی و افرد. بادشاهلری و عسکرلری
حالی اوزده اولور و قجه بزه تسلیم اولزلر و قطعاً اطاعت اتزلر امدی فکر نایف
و رای صایب بودرکه بزم ملک شهر بام عسکرینه واردوب انلره قصد ایلله و حکم
اخذ ایلله منورقی اولالم. باری تعالی نصرت و یروب انرا ایلله انلری منهنم ایدوب
عسکرلرین قاچور و جمعیتلرین برانکده ایدرسلک مملکت بزم اولور قلعه تحت حکم
کیروور وادی و عباس بو کلامی استماع ایدوکره انلرین رایلرین حوجه
کوروب. پس رأس العین اوزونکن کوچوب مرج و عبان و اروب دوشمنه قریب
موضع نزول ایدلی وادی و مار دین حاکمی ارسپوسه شهر بام اوغلی

عمودا اسیر اولدی خبری و اصل اولد و قله قرنی جاغروب دیدی ای قرم
بیل اکاه اولم کشکی عربلر اسیر ایدلی. اول ایسه به حال ملک شهر بام اوغلی در
اوزر غزه عار لاحق اولمقدن خوف ایده دوزکه. دینله ارسپوس قرنی مار ایلله
شهر بام اوغلی عموایه نامبارک اولوب آتی الدقه اسیر و گرفتار بند زنجیر اولدی
ای قرم امدی بو خصوصده سن نه برسن و نه کونه تدبیر ایدرسن مار ایلله دیک
ای ملک مسیح و انجیل و دروننده اولان بحرم و تحلیل حقیقون بندخی سنک
کبی سویلر لیل و نهار بو فکری ایلرم. لکن بن بررای کوردم و بر حیلله فکر ایلدیم
آنده صلاح اولق رجا ایدرم. ارسپوس دیدی ای قرم اول رای ندر کجا ایلدر
مار ایلله دیدی ای ملک بن دیرمکه صودت بتدیل و جامه تغییر ایدوب عساکر
مسلمینه کیدم. امیرلری حضور نه طوروب اکا دیکله. ای امیر سنک بیدیکه
مسلمان اولق ایچون کلدیم دین باطلدن رجوع ایدوب قبول ملت بیضا ایلیم
زیر این واقعه ده حضرت عیسی ایلله حواری قونی کوردم عربدن شکایت ایدوب
باینه رومال اولدم مسیح بکا دیدی یا مار ایلله امدی وار مسلمان اول و دین عجمی
ایلله قبول ای امیر بن مسلمان اولدم و او تاغله بند اسلام اولد و غم حالده سر کلدیم
امدی بابا مین قلعه سن المی دیلرم. اول شرط ایلله کم بنی کند و قلعه مده ساکن
و مقر حکومتمده کما فی الاول ممکن ایده سن. امیر عرب بابا ان قلعه سی منبع و منبع
و مستحکم و حصین ایکن آتی المی نیجه اولور و اخذی نه تقدیر ایلله بولنور دیر
ایسه. انلره دیرمکه عسکر کیده اولان برار و توانا کیمسلی بنله ارسال ایدیلر که
انلر ایلله قلعه مه واره ییم. قلعه مه وارد قده انلری سلاح ایلله صند قله قورم
بابا ملک قلعه نه کونده روز دیر داره دیرمکه بو صند و قله ده. اولان بنم خرابین
واموالمدن بونلری بابام خزینه سنه قویق دیلرم. ای ملک امیر عرب بو کلامی

بندن استماع ایدوب اسلامه کلدو کی کوره لاجرم بخله آدمار
 کونده درور بن آنری آلوب قلعه مه کیده دم کندولرین حبس ایدوب
 دیرمکه امیریکز عودایی کوندلرینجه بن سزی اطلاق اتم ارسپوس دیر
 ای قزم سن نفسکی اضاعه وافنا و سفینه وجودک کرداب هلاکه الف
 اتمک دیرسن عرب اوزرینه جیله یوروز و خدعه ایله بر فرد آنره و اصل
 اولمز زیرا آنر جیله اصحابی و خدعه اربابی دیرلر شاید سندن رهن طلب
 ایده لر قزدیدی ای ملک عربلر بندن رهن طلب ایدر اینه قلعه من اعیان
 و کبارندن آنره رهن کونده در آنره اعتماد و پرورم و بن بیلورم
 یولر اشلرین اخذ ایدوب عودا ایله رهنلر طلب ایلسم یوق دیرلر یولر اشلرین
 قورقارلر رهنلر نیک نفر ایسته ده و برلر مخالفت اتملر و اقدی دیر ارسپوس
 دختری ماریه نیک کلومک استماع ایدو کده اکا دیدی ای قزم سن بیلورم
 بیلدو کلک اوزره عمل ایله بس قز اول وقت دودت صندوق کتودوب دونه
 دخی فاخر قما شد و دیارلر وضع ایدوب عیاض بن غنه هدیم دیو حاضر یوب
 ایکی قاطره بو کلیوب برخادم دودت غلام آلوب کندوسی دخی آینه بنوب مرج
 رعبدانی آرزو و قصد ایدوب اول طرفه یورودی غلاملر او کجه قاطرلری
 سوروب خادمی ات اوزره او کجه یوروب بونلری کتکه ترغیب ایدوب
 سرعت و شتاب ایله کیدرن دیرسن نام محله و اصل آلوب آنده ملک شهرام
 قولر ایله سو بو این قرق نفر عرب اسیر لر ایله بولدی و اقدی دیر و اسیر
 اولنلر عبدالله بن صابر و ورقه بن جابر و عباد بن صامت و حارثه بن
 معقب و غنیم بن قره و عمر بن قادم و زهیر بن مالک و عدی بن واسط و هلال بن
 مجید و حلقه بن نادر و طلحه بن نفیل و مالک بن سعید و بشیر بن روان

و مسمار بن سلام و طالب بن ایاد بن محمد و قیس بن عجلان در قصوری
 دخی بوا مثال سادات کرام و برره عظامدن ایدیلر جزاهم الله خیر الجزا
 و اقدی دیر معتمد علیه صادق القول کیمه دن اشد مکده بونلرین اسیرلر
 سبب بودر که عیاض بن غنم رأس العین آرزو سیله کوجد کده عساکر
 مسلمینه زخمیه نقلی ایچون مذکورون کزیده لری عبدالله بن عتبان ایله
 حران ورها و سروج جانبیه غاداته ارسال اتمندی بس بونلر غارات فصید
 یور بیوب ذکر اولنان بلا و اورته سنه وار و قدده قضا ایله السن حاکم جیسو
 بن شمعون و الکسان بن بنقوله اوج نیک و مور جو ما قلو آنلر ایله ملک
 بام اورد و سنه رخیه کتور لر ایکن بونلره راست کلوب مسلمانلرین قلبینه
 نظر ایدو کده اوزر لرینه یور یوب اطراف و جوانبدن آنلری احاطه ایدوب
 بد ایدو توندیلر ایبار دوزوب پیاده جه یورودوب ملک شهر بامه کلوب
 حضورنه احضار ایدیلر ملک شهر بام بیونلرین و رمله ایله امر ایدوب
 اولوقت و زیری ایره لو کلوب دیدی ای ملک بونلری قتل اتمک مناسب دلدو
 بونلری قلعه ماریه کونده روب بونلر ارسپوس قزی ماریه نیک تحت یدنه
 اولوق مناسبه و اقدی دیر ملک شهر بام وزیرک رأینی استحسن ایدوب
 آنلری کند و حاجبی و غلاملری ایله ماریه یه ارسال ایلدی ماریه
 آنره دیرسن اوزرندن ملوقی اولوب حاجیه امر ایلدیکی اسیرلری قلعه سنه
 اولاشدره حاجب دخی آنلری آلوب امره امتثال کتوروب قلعه دیر دارنه
 تسلیم ایلدی ماریه دخی یوروب صباچ اولسون دیو سرعت ایدوب عساکر
 مسلمینه کیجه و اصل اولدی حکمت ایله اول کیجه سیریل بن عدی و نجیه بن
 مجید ایکن نیک آنلر ایله قراول بولوب ماریه ایله غلاملرین کورد کده آنندن

سرعت ایدوب حالندن سنوال و کیم ایدیکن استفسار ایدیلر ماریه
جواب و یروب دیدی ای سرور را میریکز دیلمر و اقدی دیر سهیل نجبه فز
آلوب عیاض بن غنم جادونه کلوب قزعیاض حضورنده دوردقده روم
عادت اوزده طایوب سجده اتمکه قصد ایند و کده اصحاب کرام فی سجده
منع ایدوب دیدر که باری تعالی حضرتلی بزی اسلام ایله عزیز ایدوب رسو
و پیغمبری محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم ایله بزه هدایت ایلدی دوردقده
حق و حسدی ازاله ایدوب نفس ملذذ اولدی فی شئی برزن کیده روب
بز قوللرن تحت و سلام ایله مشرف ایلدی و بربریزه سجده اتمدن منع ایدوب
بو مسجودی جباره ماون ایجاد ایلدی عظمت و کبریا باری تعالی حضرتلرینه
مخصوص اولوب تنکم حق جل و علی پورر الکبریا ردائی و العظمه ازادی
فی خارعتی فیها قصیده ~~قزعیاض بن غنمک دید و کلک ایشدوب~~
کلامنی فهم و ازعان ایدر ایدی زیرا ماریه لسان عربی فصیح بلوب خوب
سویلیشود ایدی عیاض کلامندن فارغ اولوب ساکت اولدوقده منصور و مظفر
اولدیکز ای امیر معلومک اولسونکه بن کینه مارین حاکمی ارسپور رومی
دختری ماریه یم هدیم و تحفه ایله سکا کلام بدیکزده اسیر اولان عمودا بنم
~~شوهه ایدر تفاوت بنم چون میر طاق بوق من مسیح ایله حواریوق~~
واقعه کوردم نالش و فریاد ایدوب پاینده رومال اولدم سزه اتباع ایله
بکا امر ایلدی امدی بن سزه کلام دیکزه کیروب سزه تابع اولق بنم ایله بابامن
قلعه سن سزه تسلیم اتمک مراد ایلدم اول شرطله که المده اولان قلعه ده شوم
عمود ایله اولم آندن بزی اخراج اتمیکزه مقرر حکومتده کما فی الاول
مستقر عالم اقدی دیر عیاض بن غنم قرین کلامن استماع ایندو کوه تقسم کثافت

ایدوب دیدی یا ماریه سن بکا کلامدن الاعدودا سبیلله اوزر بزه حیلله اتمکه
کلدن عمودانه شکل کشیکدر بلکه صلب اوغلکدر آندن قزذن و اغلندن
و ولایت و قنده اولان ماجرای فقیر قطمیر خبر و بردی و اقدی دیر ماریه
عیاض بن غنمک کلامن اینشد و کده لونی بوز لوب اندامن لرزه و وجودین
رعشه آلوب اکادیدی یا امیر بو خبر نه بیدن سکا و اصل اولری و عمودا اوغلم
ایدکن سکا کیم بلدوردی ای امیر عمودا بنم اوغلم دکلدر دکلندن رأس العین پادشاه
ملک شهریار اوغلید عیاض بن غنم دیدی یا ماریه پیغمبر مر محمد مصطفی
صلی الله علیه و سلم حضرتلرن بو کیمه عالم خوابده کوردم بزه حیلله الحو
کلدیکن دیدی سندن و اوغلکدن ولادت و قنده اولان ماجرای
خبر و بردی ماریه اولوقت دیدی صدق بنیک محمد فیما قال لیکن
ای امیر بن اکا نظر اتمک دیلمر زیرا ام آله علامت و نشانلر وارد راول
وقت عیاض بن غنم عمودانک احضارنده امر ایدوب پس اول شاهزاده
جوانخت عیاض حضورنده کتوریلوب ماریه عمودانک وجهنه نظر و روینه
اماله بصر ایندو کده نظری خدغه اولان حال سیاهه دوقوب آندن قوللا
بقوب دقت و تأمل ایدوب آنی دخی زیاده بلوب اوغلی اولدوغن تحقیق
ایندو کوه اوزرینه ~~ای ایدوب دیدی و دیدی خد حقیقون بونده شک شوبه~~
یوقدر پیغمبریکز قولنده صادق و تقریری واقعه مطابق و اقدی دیر عمودا
مادرده بقوب اوزرینه اندوغین کوردکن محبت طرری بیره نوب اولرخ
والده سیکی حیقروب بی عقل زمینه دوشوب افافت بولر قلنده اغلشوب
نالش و فریاد ایدوب ساکن اولر قلنده عیاض بن غنم انلره دوقوب دیدی
امدی اوزر دیکزه لازم اولریکه ربکز عزوجل حضرتلرن بریون سزه انعام

ایندو کی شی مقابلہ سندہ آکا شکر و ثنا ایدہ سن و اقدی در عموما عیاض بن
غنمک کلامن استماع ایندو کده دیدی خدا چیتون سوزنده کذب و دروغ
یوقدر تحقیق قولک حق و کلامکده مصدق سن آندن بریق فالد وروب
دیدی اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان محمدا عبده
و رسوله و اقدی در عموما ناک اسلامه کلوب سجه کردن شهادت اولدینیز
مادری ماریه کورد کده در حال او غلنه موافقت و اکا متابعت ایدوب طریق
ضلالدن و رنوب و راه محال دن دو کردن اولوب اللہک وحدانت و رسولک
نبوتنه شهادت ایدوب خالص و مخصوص اسلامه کلی عیاض ایله اطرافده اولان
مسلمانلر بونلری اسلامه کلدیکن کورد کده ایکسیتنه دخی مدح و ثنا ایدوب
دیدیلر باری تعالی اسلامک قبول ایدوب بزه و سزه مغفرت استون و توفیقک
رفیق و هدایتی رهنا طریق استون آندن عیاض بن غنم ماریه ایله عموما ایله
دونوب دیدی بو حصن رفیع و قلعه منیع که مادریندن کنایه در فتحک طریق
ندیر ماریه دیدی سکا بشاوت ای میر حال بزم یا غزوه بولدا شایر کزدن اسیر اولوش
فرق کیشی وارد سزه وصولن اقدم حران فربنده آنلره ملاقی اولدم بونلر کلمه
دیو سوال ایلدر خبر الیمکه ملک شهر بام اندر ایله عموما ای مبادله ایچوت
انلری بکا کوند دیشی ای میر آنلری قلعه مه کوندردم امدی بن کیدر آنلری ماریه
قلعه سنه قورم و بندلرینه کشاد و برانلر ایله قلعه آلدوم و اقدی در عیاض
بن غنم بو خبری استماع ایندو کده سکوت ایدوب خلی مدق کوزین دمنه دلوب
دوردی بولدا شایر ناک اسیر اولمه سندن متالم و محزون اولوب بواش اوزرینه
صعب اولدی زیر انلرین اسیر اولدوغن بلر ایدی ایچ اولوقت احواله و
اولدی آندن باشق قزون طرفه فالد وروب اکا دیدی قزم حق سبحانه و شاک

سکا توفیق و بردی اول جینده کم یوزکی بن ضلال و راه و بالدن دوندوردی
مسلمانلرین اسیر اولمه سی اوزر مه صعب اولوب بنی کم کشته جرت ایلدی
لکن اندر سنک پانده اولدوغندن قلم بر مقدار طیب اولدی مناسب اولان
بودر که او غلک عموما یا غزوه قیوب سن باباکه کیده سن مطلوبه موافق و محله
مناسب ایسه اکا سوبلیه سن چون تدبیر موافق فقیر اولوب بولدا شایر مری
آله کتوره سن اولوقت بزه و سکا خبری اولتی ایشله ماریه السمع والطاعه
دیوب آندن او غلنه و عیاض بن غنم و دای ایدوب اول کجه ماریه دوندی
بابا سنی ملک شهر بام اورد و سنه و ارمش بولدی اسیرلر ایله بولده ملاقی
اولدوغنی چلیقی سوال ایندو کده اصحاب رسولی قلعه قویش دیو خبر آلدی
و اقدی در مذکور حاجب علای غله مسیحیه و اساقفه ملت عبوت
عاقل و ادیب بر کسه ایدی کتب سالفه و اخبار ماضیه عوما تتبع
ایدوب تورات و انجیلی اوقیوب داوود علیه السلامک زبورین تلاوت ایشله
اسمنه میشتان عبد المسیح راهب دیرلر ایدی مزبور مبدأ امر و اائل ظهورنده
راهب اولوب صومعه سی قلعه داراده شهرن جانب شرقیسنده اولان دیرده
بلند و رفیع مرمر عموما اوزده برقبه ایدی برشم زرد بان ایله اکا چقار چقدقه
زرد بانق یوقاری جکر ایدی دیارن دامن کش اولوب خلا یقندن قطع علاقی اتمش
ایدی کندویه آب و نان و زاد و طعام کتورد کده آتی بیله زنیل ایله آلودی
بر مدت اول جای منع و اول مکان رفیعده زاویه نشین عزلت اولوب تاکه اطراف
و جوانیده ذکر عبادت ایله شیوع بولدی اصحاب کرم و عساکر اسلام
مملکتلرینه دوزر اولوب ارض خابور چون صلح ایله فتح اولدی بس اولرین اهای
جمع اولوب راهبه کلدیلر کلیسانک دود یوارین اوپوب نالشی و فریاد

ابتدا یار و دیدار ای بدر مشفق سن نه بر سن و بزه نه کو سترور سنکه بوعرب
 طایفه سی و لا یتزده دو غرولدی شاهه مالک اولوب ارض خابوری الدیل اول
 وقت راهب قبله سندن باش کوسروب دیدی ای روم طایفه سی باری نقالینک
 نعمتاری اوزریکزن ذائل ایلدی سزی شهر بلاد و مداین و قصباته مالک ایدوب
 سائر ناس اوزرینه غالب و مظفر ایلدی باخصوص طایفه عجم و حرامقه و یلم
 شدتن سزدن کیدردی اولوقده که سز معروف ایلله امر و منکر دن نهی ایدوب
 نفسکزی اکل حرام و زنا ایلله انا آمدن منع ایدزدیکز تابع اولدیکز چون سز عملکز
 تبدیل و یتکز تغییر ایدکز ربکز عزوجل دخی نعمتی نقتله تبدیل ایلدی و بلکز
 یحنا انجیلده مسطور و مرقش انجیلده مکتوبدرکم برکسه حقه تابع اولوب
 و صدق ایلله تکلم ایدوب دینک ادا ایلله عمل ایلسه و مالا یعنی سویلیوب
 خلقی عیب لسه و طاعة الله مداویم اولوب هوا نفسده اتباع ایلسه دنیا
 و آخرتده آرزو ایدوکی شینه واصل اولور برکسه حقندن عدول ایدوب
 ظلم ایلسه آنک زوالی عاجل و ایلله نفسنی قاتل اولور خانه سی خراب و بیوت
 و داری لانه غراب اولوب هلاکی قریب اولور امدی نفسکزی اصلاح ایدوب
 اللهدن خوف و حذری نصیب عین ایدیکز دیکز و اولاده و عیالکز او غریبه جنک
 ایدوب پیغمبریکز شریعتنه تابع اولکز قطعاً تخلف و توقف انقیوب
 و و شینک ایلله جهاده چفکز زیرا بکون جهاد افضل عبادات و اکل طاعت
 برکسه عدو سیله جهاد ایلسه جنت اگا مرجع و مأب اولوب دار النعمک
 فواکه و انارندن نایقه باب رعیون و انهارندن سیراب اولور و بلکز امدی
 بن بوصومعه دن ایزم سزدن بر فرجه جهاده تخلف و دشمن اوزرینه و ارمیده
 توقف ایلسون از دل و جان بذل ناب و توان ایدوب سعی موفور و صرف مقدر

ایلسون آندک نزد بانک صار قیدوب اشاغی نزول ایلدی چون رومیل راهبک
 صومعه سندن نزول ایدوکن کوردیلر بایرلو واروب اگا سلام و یروب
 دست و باینه رومال اولوب قضرع و نیاز ایدیلر راهب آنله کند و ایلله مقفا
 کمتکی امر ایلدی پس راهب ایلله کلیسا قسطناره واردیلر که ایوم جامعده و حولینه
 کلیسا لروارد اول جماعت ایلله آنده نماز قلوب دعا و ثنا ایدوب آندن
 مریوسا و شرحینا کلیسا سنه و بیعه الانوار و بیعه حنایه و بیعه کریان و بیعه
 الذهب و بیعه ماریوسه واروب بو کلیسا لرین جمله سنده نماز قلوب آنله و عظم
 و بند و میان حمتلرینه کمر غیرت بند ایدوب جهاد ایلله امر ایلدی آندن عمو اقبوسی
 جاننده رومیلد لایق بنده اولان دیرر ملوچه واروب راهب دیره جاغروب
 دیدیکه یاراهب بو وقت خلوت و زمان عبادت دکلر بلکه ایام جنک و هنگام
 حرب در بویله دیرک راهبی صومعه سندن ایدوروب کند و ایلله مقفا یوروب
 نصیبان شهرینه واردی نصیبان حاکمی ملک طریاطی انلرین استقبالیله حق
 آندن اینوب کور شوب او کلرجه مریم عیسی نه دک یوروب نصیبان خلقنه راهبک
 قدومی خبری واصل اولوق صغیر و کیر غنی و فقیر آتلو و پیاده راهبی قارنوب
 راهب دخی آنله و عظم و بند ایدوب جهاد ایلله امر ایلدی آندن معدن کلیسائه
 واروب صلوة ایدوب بعده آخر دیره واروب نماز قلوب حاصلی نصیده بر کلیسا
 و بر دیر قویوب جمله سنده طاعات و عبادت ایدوب خلقنی جهاده ترغیب
 ایلدی معرینه و اطرافده اولان قرا و قصباته دخی بویله ایدوب آندن نصینه
 عودت ایدوب روم قیونق ایوم مسجد کنده دیکله معروف دیر قوربان نام
 کلیسایه اینوب برات و جنک ایچون الین اولوب رأس العینه قصد ایدوب بو خبر
 ماریون حاکمی اریوس واصل اولوق ملک شهر یامدن آتی دیوب شهر یام دخی

رجاسن قبول ایدوب اصحاب کرام اسیر اولد قلنده انی مویشا بن عبدالمسیح
ایله کونده روب قز بولده بونلده ملاقی اولوب راهبه بونلده کند و قلعه سنه
کتمکی امرا یلدی راهب قزه وداع ایدوب قزخی بودوب راهب دن ایرلدقه
راهبه ملو قی اولوب میشا راهب ارسوس سلام و یروب اسیر قصه سن دیوب
ایتدی ای ملک بن فقیر یانده اولم و خدمتکده بونم ایچون ملک شهر یامدن
طلب ایدوب کلک میشا بن عبدالمسیح راهب امدی بادشاهز شهر یام بنی بو عرب
اسیر لر یله سکا کوندردی واندی و ارسوس راهب بن کلامن استماع ایدوب
حفظ ایدوب اگا دیدی یا میشا امدی سن بو اسیر لر یله بنم قلعه مه وار و قلعه
محافظة سنده اولوب ارم سکا و رود بولنجیه دن بونلری حفظ ایله و بنم
بو خاتم قلعه والیه ویر اندن ارسوس سلطنت خاتین بر ماغدن چقاروب
راهبه ویردی اولدخی آلوب اصحاب رسول ایله مار دین جانینه یوردیدی و هو
بولدقه والی آنی قارشولوب میشا راهب خاتمی کا و یروب اولدخی آلوب
قلعه به صفوده میشایه امرا یلدی میشا دخی اصحاب کرام ایله قلعه به جقوب
آنلر بن محافظه سی قیدنده اولدی آنلر بن حن عبادت وجودت تلو و تارینه
بقوب تعجب و استغراب ایدوب دیدی ای عرب طایفه سی بکا خیر ویر بگزکی
کیجه و کوندوزده اوزر یکه نقدر صلوای قرض اولدی عبد الله بن عبسان دیک
باری تعالی نلک کرم و احساندن اوزر یزه بش وقت نماز قرض اولوب بر کسه
آنک رکوع و سجودنی خشوع و خضوع ایله ادا ایلسه آندن قبول اولنور و ادرید
درگاه آله اولوب ناره آیلور باری تعالی نظم کرینده حافظو علی الصلوة
والصلوة الوسطی و قوموا لله قانتین یوردی و پیغمبر محمد المصطفی صلی الله
علیه وسلم حضرت لر ی بیورر الصلوة صله بین العبد و بین ربه و بکل نمازده

دعایه اجابت و اعماله قبول و زرقه برکت و بدنه راحت واردر و نماز قیده
فراش راحت اولوب منکر و نیکر جوابنه وسیله بر عبد ایله نازینده حجاب
و پرده در بوصوله امم سالفه اوزرینه فرض اولوب بریسی ادا ایتوب
جمله سی حقنده تقصیرات ایلدیلر تاکه حق سبحانه عزوجل اوزرینه فرض
ایدوب لله الحمد بر قولری آنی ادا ایلدوک و نمازده جمله طاعات واردر جمله
بری جهاد در زیرامصلی ایکی دشمن ایله جهاد ایدوک بری نفس امساره
و بری شیطاندر و نمازده صوم واردر زیرامصلی عز و بحر صوم اوزرینه دخی
زیاده لکی واردر و بیستنه مناجات و عرض حاجات ایله و نمازده حج یعنی بیت
الله الحرامه قصد واردر زیرامصلی بینی و رب البیتی قصد ایدر و حج اوزرینه
زیاده مد معبودنه قربت ایله تنکم رب تعالی بیورر و اسجد و اقرب و پیغمبر من
بیورر مشدر که ان جمیع المفرد و ضات افترضها الله فی الارض ان الصلوة فان الله
تعالی افترضها علی و انابین یدیه و قال لی یا محمد هذه الصلوة افترضها علی جمیع
الانبیاء و امرت الامم ان تمتلوا امری فیها فلم یأتوها فاما قوم موسی فعملوها قاطبا
واما قوم عیسی فتركوها جملة واحدة فقد سلمتها لامتك و جمعت لهم فیها جمیع
الطاعات وینه پیغمبر مرخبر و یروب دیدی ابتدا بقشنده بکا جبرائیل کلوب
دیدی قم یا محمد قاصنع مثل ما اصنع یعنی یا محمد قیام ات اشله بن اشلدو کم کی
بی جبرائیل تقدم ایدوب ایکی رکعت نماز قلدی و دیدی یا محمد بو نماز قلدیغم نمازین
اولیدر که صلوای غلدر اندن هر کیشک ظلی کند و مثلی خود اولدقه بر کره دخی
قیلوب دیدی بواکندی نازیدر شمس غروب و قنده بر کره دخی قیلوب دیدی
یا رسول الله بوصوله مغربدر آندن دور دخی دفته دخی قیلوب دیدی بو عشاء
آخیردر آندن فجرک طلوعدن صکره بر کره دخی قیلوب بوصوله صبحی دیوب

ایندی فرست الصلوة منى منى فریت فی صلوة الحفر وقصرت فی صلوة السفر
میشا دیدی ای عرب سروری بکابلدر نمازین فضیلتی ندی عبد الله بن عبید
ایندی بیل واکاه اولکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری بوداد
فایندن انتقال وجوار حقہ ارحال وقتندہ دیدی انقوالله فی الصلوة
وما ملکت ايمانکم وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم دیدی بر کسه صلوة
خمس فرایض و سنی و رکوع و سجودی ابلہ ادا ایلنه بادی تعالی ایتک حسبت
آلشہ حرام ایدر وینه رسول اکرم و بنی محمد صلی الله علیه وسلم دیدی صلوة
خمس بریکرک خانہ سی طرفندہ جاری اولان اول نمرہ بکرکله اول کشتی کونزیش
کدرہ آندہ غسل ایدہ ایا آنک وجودندہ کیردن و پاسدن برشی قالودو
دیدیلر یار رسول الله دیدی صلوة خمس دخی بویچله در مصلى نیک دفتر اعمالندہ
ذنوب و سیئات و کناه و معاصیدن برشی باقی قالمز اول کیشی اوساخ مصدق
پاک اولور و اقدی دیر میشتا بن عبد المسیح عبد کله بن عبیدانک کلامک
استماع ایتدوکره دیدی اشهد ان دینکم الحق و قولکم الصدق آندن برماق
قالدوروب سبحة کردن شهادت اولدی حکمت ایلہ چند روز مرورند
صکره مادیه دخی عساکر مسلمین دن کلوب کندوسی قلعه سندن هبوط باباک
قلعه سنہ صعود ایلدی زیرا اصحاب کرامک آندہ اولدوغک بیلور ایدی مادیه
قلعه یه جقد وقده باباسی قصرینه اینوب قلعه آلق و اصحاب رسولی خلاص
اسمک فکرندہ قالدی بوفکر ایلہ اضطراب اوزده یاقوب صباح اولدوقده
میشتا بن عبد المسیح یانده واروب اولدخی قره قیام و توقیر و احترام ایدوب
مادیه جلوس ایتدوکره دیدی یا میشتا عرب اسیر لر یله نه اشدک میشتا دیر
ای ملکه انلری اخذ و بند و گرفتار قید و کند ایدوب حبس ایلیم مادیه دیدی

ای سرور خوش ایدوب ادا خدمت ایلرک لکن یا میشتا انلری قلعه ده کلیسایم
فویکه بزم حسن عبادت وجودت طاعت کوردوب انجیل ایلرین ایشیده لر شاید
بزه میل ایدوب دینزه دخول و آیین ملتز قبول ایدہ لر میشتا السمع والطاعة
دیوب آندن اصحاب کرامی اولدقلری موضعدن قالدوروب کلیسایه ادخال
ایلدی قره دوروب اصحاب رسوله نظر ایدوب بقدریکه بوندند اجمعه ایکن یله
ینه عبادت و صلوة و تلاوت و قرائدن تکاسل ایتوب عن صمیم البال عبادت
و طاعت ایدر لر ماریه انلرین حسن و عبادت وجودت تلاوت لرینه بقوب
تعجب و استغراب ایلدی و اقدی دیر فیز کلیسایه دخول ایدندہ جاریه لرین
و حاجب لرین طشوه قیوب میشتا راهیدن غیری بر فرد ادخال ایترا ایدی برکون
کلیساده دوروب میشتایه دیدی یا میشتا سن بزم علما مزدن و نصاری نیک
احبادندن سن حق کیمکله اولدوغی سکا معلوم امدی حق انلر ایلہ می فوس
بزم ایلہ می مسیحی سورن طوغرو سین سوبله میشتا دیدی ای ملکه حق اوزده
اور تو و پرده اولمز مسیح و انجیل حقیقون بو عرب لر حق دین اوزده در و حق
بو عرب لر انده در ای ملکه سواله حاجت یوق او غلک عمودا فرقتندن
درونندہ سوزان اولان ناری حسوتی باری تعالی زلال وصلت ایلہ منطقی
ایدوب انکله سنک بیتی جمع اندوکی چندہ بوفومک صدقنک ظهوردن
کوردن و دینلرنک حق اولدوغنه واقف و مطلع اولرک و اقدی دیر فیز
میشتادن بو کلامی استماع ایتدوکره حتی یقین ایدوب اکا دیدی یا میشتا سن
بونی ندن بلرک و بوسری خفی نیک غورینه نه قریب ایلہ مطلع اولرک میشتا
بونی بن واقعه ده کوردم دیوب میاض بن غنم یانده اولان ماجرای مجلسده حاضر
کبی قره خبر ویدی قره خبردن سجدۀ شکر ایدوب رفع سر ایتدوکره

اباغ اوزره صحرانوب ميشايه اصحاب رسولك بند و باغبان آله امر ايلدي
پس ميشا صحابه كرامين بندرين آلوب فردي لاف حرب وادوات ضربلرين
ويروب انلر دخی سلاحلرين كيوب يراق لنوب حاضر و مهيا اولديلر فر ميشايم
ديدي ياميشا بونلري كله جك كچه يمدك برکز لو و خفي موضعه قوی و قلعه
آلق ايجون ديز دارك اخذينه برتدارك كور ايشده بن قلعه مه كندم بندخی قلعه
آلق قيدنده و تدبيرنده يم پس كليسان جقوب قلعه سنه وادري ميشا دخی
عبدالله بن عتيان ايله فرق نفر بولاشلرين آلوب كندولرين برکز لو و خفي بره قور
بنهان ايلدي ارته اولدوقده ديز دار قلعه قبولرين بنفيلوب اباغ و لواحق ايله
كليسايه وادوب چان چالوب قربان كسوب نمازه شروع ايندوكلرنده ميشا رهبر
عبدالله بن عتيان ايله بولاشلرينه چفك ديوار ايلدي پس انلر دخی جقوب بلند
اواز ايله تكير ايدوب بر كونه رفع صوت ايلديار كه اول صدادن قلعه ساس و يروب
آندن تيغ يزد و شمشير خونريز لرين چكوب قلعه ده اولنده يور يروب انلري بالجملة قتل
ايدوب بعده كليسايم وادوب امان و زمان و يرميوب قلعه ديز دارني خواص و معتز
قتل ايلديار وادي دير شهرين وراستنده اولان خلق اصحاب كرامت تكبيريه
اطلاع و اهل قلعه نك آيين و فريادين استماع ايندوكله مسلمانلر بندن رها بولوب
قلعه الدوقلرين يلديلر پس اكسه و يروب يوزلري اوزره قرار اينديلر ماريه دخی
تكير صديسين و فرياد آوارين ايشيدوب باباسنك قلعه سي لنوب والي قتل اولدو
چون بلي حيله بويوزدن خشم و غضب كوستروب تلطف و تأسف ايدوب
قلعه سي قوسني بقلري آندن اعتماد ايندوكي آدملردن بريني عياض بن غنه كونه دق
احوال اخير و يردی ماريه نك اميسي عياض بن غنه واصل اولوب ماريه بن قلعه
فتحي و صحابه كرامت خلاصني اكا يلد وروي بوخردن عياض سیده شك ايدوب

ماريه خير ايله دعا و ثنا ايلوب ديدی اللهم ثبتها على دينك وحب
جيبك وادي دير ملك شهر يامه خبر واصل اولدوكله ماريه بن قلعه سنه
محسوس اولان اسير لر خلاص بولوب والي قتل ايدوب قلعه آلوب اموال و خزاني
ضبط ايلديلر بوايشلرينك اوزرينه صعب اولوب ملكينك تلافی يقين و عز
ورفعتك زهاني جزم و تحقيق ايدوب بوخردن بطريقك قلوب فاسيه
لرينه قود ووشوب درونلري رعب و هراس ايله مالي اولدي ارسپوس دخی
قلعه سي لنوب خزائن و اموالي اخذ اولنديك چون استماع ايدوب ايشي
تاخير ايدوب كچه يمدك كزليوب كچه اولدوقده شهر يام عسكركندن جقوب
حراني قصد ايدوب بربرده توقف و ارام انميوب سرعت و شتاب ايله سوروب
ايرتسي كچه اكا واصل اولدي قوجانينه يور يروب باروالتنده ووروب آدملي
باسبان و حارسله جقوب ديديلر قلعه قريبنده دوران بوسور بادشاهن
رد و سدر كه كلدي مسيح اكا فرصت و يروب عرب الندن خلاص اولوب
دشمن بنفدن قورتولري امدی اينوب قوي آجك وادي دير بكميلر بوكلامي
استماع ايندوكلرنده قوي آجديلر پس ارسپوس شهره كيروب حرانه مالك
اولدي بوخير و اليسنه واصل اولدوقده شهريني محافظه قيدنده اولوب بارو
ييريير باسبان و حارسه قيوب روزليال حفظ و حراستنه اشتغال اوزره
اولدي و اطراف و جوانبه خبر شناس اولوب جايجا سويلنديك ماريه بن حاكي
ارسيوس حيله ايله حراني المش خدعه ايدوب كچه ايله وادوب قلعه ي داخل
اولمش بوخيري ارسپوسك عسكري ايشدوب ارباب ديوان استماع ايندوكله
طرف طرف يور يروب اكا كلوب يانده جوق عسك اولدي وادي دير عياض يانده محبو
اولان حران والسي رد و سلك ارجو كو نام بهادر و شجاع براو غلي وار ايدك باباسي

آنی اخذ ایدوب عمو قدح جس امتش ایدی اول او غلانی والدہ سی اسمی ہوا دیکر
 اولوب سمنانہ حاکم ایدی ارسپوس حرانی آلدی خبری خانوئہ واصل اولوقده
 بواشدن متالم و مخزون اولوب بس سمنانہ حاکم آتہ بنوب عمو قدح کلوب اوغلی
 زنداندن جقاروب ارسپوس حیلہ ایلہ حرانہ مالک اولدوغک اگا خبر
 ویردی آندن خزینہ سندہ اولان اموال و امتعہ وجبہ خام سندہ اولات
 دروغ واسلحہ اگا تسلیم ایلوب دیدیکہ ای اوغل بوا موال و خزانہ آل عسکرہ
 بذل و رجال اتفاق ایدوب سنجون لشکر ترتیب ایلہ بو عسکر ایلہ باباکن قلعه سنہ
 مالک اولان شخصک مقابلہ سندہ واروب جنک وجدال و حرب و قتال ایلہ
 اولکہ مسیح سکا حضرت ویرہ دشمن اوزرینہ غالب و مظفر ایلہ وادی ہراجوک
 والدہ سی اموی اوزرہ عمل ایدوب مال و یروب لجه صرف ایلوب جنک تدارکین
 کوردی بس یانہ خیلی خلق کلوب تاکہ طوایف ارمندن اوج ینک قدر آتو
 جمع ایلدی انلر ایلہ فرانی کچوب حرانی قصد ایدوب بو خبر ارسپوسہ واصل
 اولدوقده قرشوسنہ جقوب بربرینہ ملاقی اولوب حکمت ایلہ ہزیت ارجوک عسکر
 واقع اولوب ارسپوس ارجوک اسیر ایدوب گرفتار بند و زنجیر قیلدی وادی دیر
 بکا خبر ویردی عبداللہ بن اسید الخولانی عبداللہ دیر بکا خبر ویردی سالار
 بن ربیعہ الدوسی سالم دیر بزمہ عدلان بن ابی الکاسم خبر ویروب دیدیکہ ارجوک
 ارمینک ارسپوس رومی اوزرینہ کندی خبری عیاض بن غنہ واصل اولوقده
 حران حاکم ردوسی احضار ایدوب اوغلنک حالندن اگا خبر ویروب کندیوم
 واصل اولان حوادثاتی نقل ایدوب اوغلنک ارسپوسہ ملاقی اولوق قصد ندہ
 وانکله محاربه قیدندہ ایدیکن بیلدوردی آندن دینی بطریق آمدی بن سیک
 قلکامیل وخی اولدر مکہ قصد ایلدم مکر اسلامہ دونوب دینمہ و خول و این

نصاری ترک ایدوب دین محمدی قبول ایلد سن ردوس دینی ای امیر بن دینی
 ترک و این نصاری دن مفارقت اتم لکن بنی اطلاق ایدکن ایسہ حرانی بن
 سکا ویر تخت بدمد اولان قلاعی تسلیم ایددم زیرا حران خلق بنی سورلو
 بنم دولت و سلطنتم دیلر زیر ابن انلرہ رفیق و اوزرینہ شفیق اولوب صغیریم
 مرحمت و کبر لربنہ عزت ایدوب کند لربنہ انعام و کرم و احسان ایدر ایدم
 لاجرم انلر بنی کورد کوه قلعه بکا ویردر مخالفت اتمیوب اطاعت کو سترورلو
 بندگی جزیه هر سنہ ویرم قرا و قصباتدن حاصل اولان غلہ دخی دایدم
 قیام بعد عہد و امان و تحت احسان کزده اولالم وادی در عیاض بن غنم بوجوب
 آندن قبول ایدوب ایمان روم ایلہ ردوسہ یمن و یرمکی بوقنایم امر ایلدی
 اولوقت بوقنایم لوکلوب اگایمن ویردوروب اولدخی شرط مقررہ اوزرہ
 عہد و یمن ایدوب منطقہ بند و یمن اولدی عیاض دخی آتک یولین بولوب
 بوقنایم اولد اشلرندن ینک آتو انکله بیلہ ارسال ایلدی انلر دخی مرج و عبانہ
 کچہ النی قالقوب حران دیو یور یوب بریدہ توقف و آرام اتمیوب عجلہ و تاب
 ایلہ سوروب تاکہ حران قوریندہ ایکی جانبین عسکرینہ مصادف اولدیلر
 نظر ایدوب کوردیلر کہ ارسپوس عسکرینک انشادی کچہ ایجم علونوب
 کندی و لرحالی اوزرہ طور و ارجوک عسکرینہ مقابلہ دہ کند و منزل لندہ
 ایدیلر وادی دیر ارسپوس دشمن عسکرین بوزوب چادرینہ کلر و کدہ
 ارجوک عسکرینہ آدم کوندہ روب آنلری طاعتنہ دعوت ایدوب خدمتندہ
 استیوب کند و عسکرین الحق لفقہ طلب ایلدیکہ کلا لکرم و احسان کوردوب
 کند ایلہ بد واحد اولہ ل تاکہ انلر ایلہ کند و عسکرینہ و راه رهای محاصر
 ایدوب آلہ وادی دیر بوقنایم ایلہ ردوس روم ایلہ ارمین عسکرینہ کلر و کدہ

آتشلی هنوز یانوب علونورایدی اولوقت ردوس یوقنایه دونوب دیدیکه
ای سرود بویقین ینان آتشلی شک اوغلانک عسکر بور آندن املرندن برین
حقیقت حالی خبر المغه و احواله واقف اولوب کیتیتی بختس قلفه کورده دو
بس اول آدم کیدوب ارجوک عسکرینه داخل اولوب فجر قریب اولنجیه دای
اگلوب آندن دونوب ردوسه کلوب دیدی ای ملک اوغلانک عسکر
ارسیوسه تابع اولغه میل آتشله زیرالین آنلره آدم کوندنشی خدمتده عود
ایدوب آنلره ماللر و خلعتلر و عده ایلمش آنلر دخی اتفاق آتشلر که یارین اوغلانک
عسکرندن یکر می کیشی حقالر دیر قز مایه واروب آنده عهده لشوب یملنک لر
واقعی دیر قز مارها ایله حران بنینده ایدی یوقنا جاسوسلردن بوکلای
استماع ایندوکره یوزی کلوب ردوسه دونوب دیدی ای بطریق سکا باشا
انشاء الله بوقوم اوزرینه غالب اولوب آنلری اخذ ایده روز آندن یوقنا
بنلک آتلا ایله دیر قزمان دیوب یورودی رفیقارندن اعتماد ایتدوکی برادری
هاوالیسنه کونوردی که اسمی شامس ایدی اول یکت غایت زیرک و عاقل ای
اگا دیدی یا شامس رهاوالیسنه وارواکادیکه ارجوک عسکرینک سرداری
بنی سکا کونده روب سندن دیکم کندوسی و یولدا شاری سنک اتباعند
و عسکرندن اوله حاله بر قاج کشید مراد آتشله که دیر قز مایه کیده لر
تا که ارسیوس ایله محافه و معاهده ایدلر امبکی سندن دیکم کندو عسکرکون
ایکوز آتلا ایله جقوب دیره قریب یرده کمین ایدوب قدومزه منتظر دورده سن
کلیسایه کلد یکرده اوزدفره خروج و مابینمه ولوج ایدوب اطرافه و جوباند
تری دایره یم الوب اخذ ایدلر واقعی دیر شامس یوقنانک امری اوزره
عمل ایدوب سرعت و شتاب ایله کیدوب تا کم رهایه واصل اولری کیلواک

حضورده کیروب یوقنانک تقریرک اگا خبر ویردی واقعی دیر باری
تعالی نیک توفیقندرم یوقنانک رهاحاکی اوزرینه ایلدوکی حیلله ایله
ارجوک ارمنی عسکرینک کبراسی دخی رهاوالیسنه یازوب تحدید
اولندیغی وجهه اوزره اگا خبر کونده روب بلدیش ایدی رهاوالیسی بوخیری
الکدوقده کندو عسکرندن دورت یوز قدر مسلح و مکمل آتلا الوب آنلایله
رهادن جقوب دیر قز ما دیو یورودی واقعی دیر یوقنا دیره قریب وار دقه
رفیقاری اولان بنلک آدم ایله بریده کمین ایدوب رهاوالیسی دخی یوقنانک
کمین کاهندن بعید دورت یوز آدم ایله یوسو ایلدی شامس دخی کیجه وقتی
آندن ایریلوب یوقنا کلوب اگا خبر ویردیکه رهاوالیسی کیلواک دورت یوز
آتلا ایله جقوب حاله سکا قریب یرده یوسو ایدوب کمین ایلدی واقعی دیر کیجه
اولوب فلک ظلت چادرین قوردوقده ارسیوس دخی قوللردن و خدمه حاضر
ایکوز آتلا الوب آنلر دخی زره لریوب بد کلر جک ایله امر ایدوب بر
قوللری پادشاهلری اوزره عمل ایدوب زره لریوب بد کلر جکوب ارسیوس
اورته لرنده دیر قز ما جانبته یورودی واقعی دیر ارسیوس جقدوغی کی
ارجوک عسکرینک امراسی دخی جقوب ارمن عسکرینک کبراسندن یکر
آتلا الوب آنلایله یوروب دیر قز ما آرزو و قصد ایدوب اول طرفه غریبه
ایتدیلر بیلور لرایدیکه رهاوالیسی کیلواک ارسیوس اخذ ایچون کمین ایدلر
انکچون عسکرکون خروجه قصد ایتدوکه یولدا شلردن بنلک نفر آدمه امر
ایلدی بنوب رهاوالیسنه کیده لر ارسیوس ایله آدملرینی اخذ ایچون اگا
معاونت ایدوب شاید لعینلری گرفت ایله لر و آنلره دیردیکه رهاوالیسنی
کوزم سنین ارسیوس اوزرینه جقوگ آنی کوردوکن انکله بر اولوب ارسیوس

ارسیوس اوزرینه حملہ ایدیکر اولہ کہ مسیح سزہ نصرت ویرہ ارسوس
اخذ ایدہ نر آنک سبیلہ شہزادہ نری خلوص ایدہ روز زیر آنک اوزرینہ
حق و واردہ اسیر اولور ایسہ آن بوشلماق اوزرہ بزدن عہد و میثاق
المشدر وادی ویر ارمینہ جون امیر بزدن بولکلامی استماع ایتدیله پس تزار کلرین
کوروب ارسوس عسکری بلیمک ایچون اخشامہ صبر ایدوب کیچہ اولوقہ
بنوب کتدیله وادی ویر بکا خبر ویروب دیدیلر کہ جون یوقنا یولداشلریله
کمین ایدوب رها والیسی کیلون عسکر یله بوسوا یلدی ارسوس رو
دخی دیر قزما آرزو سیلہ یور یوب عسکر ندن کہ بعید اولدی اولوقت
صول طرفدن کلمر صداسی و آتلا اوازسی ایشدوب بلسنجه اولنلرایله
دور دیلر کہ غافلین کلان کلمر دور کورہ لر نظر ایدوب بقدیله کہ بونار دورت
یوز قدر عرب عسکریدک وادی ویر بونلرین کلمہ سنہ سبب بودر ک
عباض بن غنم ردوسی یوقنا یولداشلریله کوندردو کورہ ردو سدن طرفہ
شبهہ لنوب اوزرینہ قورقوب خالہ دیدی ای سرور یوقنا تگری دوشکنہ
تسیم ایدوب ضایع ایلرک خالد دیدی ای امیر یوقنا دن طرفہ غمناک
اولمہ وردو سدن شبهہ لنوب قورقہ زیر این بیلورم ملور روم بروزی
دیدو کورہ آکا و فا ایدر لر قولرینہ و فائہ مکی کزولرینہ عار کوردر عباض
دیدی یا اباسیلما نبرہ لایق دکلر کہ یولداشلر بزدن غافل اولمہ کزولرین
بالکلیہ فراموش ایدوب بوشلیہ لم آندن عروبین معدی احضاد ایدوب آکا
دور یوز آنلو قوشوب یوقنا ناک عقیچہ کونرہ روب افلر دخی کیچہ ایچدہ
آقوب حران و رها طلبیلہ یور یوب اثنا راہدہ مار دین حاکی ارسوسہ
ملوقی اولدیله کہ ارمینہ ایچون دیر قزما یه بمن انکر کیدر لیدی پس اوزرینہ

حملہ ایدوب آنی و بلسنجه اولنلری اسیر ایلدیله وادی ویر یوقنا یه دخی
خلامی شامس کلوب رها والیسی کیلون قصہ سن خبر ویروب یولداشلریله
دیرہ قریب پردہ کمین ایدوکن بیلدورد کہ یوقنا یو خبر دن فرح لنوب پس
ردوسی آلوب یانندہ اولان نیک آتلا ییلہ یور یوب رها والیسی بنجون ایدوب
آن بلسنجه اسیر ایتدیله آندن یوقنا یولداشلریله رها عسکر نیک لباسلرین
اخذ و آنی لسنایله امر ایدوب پس افلر دخی رومیلرین انوابن آلوب و کیوب
روم قیافسیلہ قیافلندیله یوقنا دخی کیلونک جامہ سن کیوب و شبکہ سن
اور تنوب آنک زی قیافہ سنہ کیروب رها والیسی عسکرین ایلمہ دوزوب
مشعلہ لریاقوب رها جانندہ یور یوب تاکہ اوزرینہ کلدیله قیوی قصہ ایتدیکہ
اولوقت قیو آچلوب رها والیسی اللہک قضا و قد دندن کندولرہ نازل اولان
بلای بلیموب کلان والی لری کیلونک در ظنیلہ قیوی آچوب پس یوقنا ییلہ یولداشلر
شہرہ کیروب بلند اواز ایلہ تکیر و زہیل ایدوب تیغ ییزی اظهار ایتدیله
اولوقت عوامدن بر فرد تکلہ جسارت و سوز سو ییلہ جراث ایلیموب جملہ
کردن دادہ اطاعت اولوب مسلمانلرہ تسلیم اولدیله پس یوقنا شہرہ
اولان خزاین و اموال و ذخائر و اثقالی جمع ایدوب قلعه والیسنی دو قوب اعیان
و کبار دن خوف اولندہ حق کیمہ لری کیلونک عم ذادہ سی دلالتیلہ اخذ ایلدی
آندن یولداشلر ندن اعتماد ایتدوکی آدمی مسلمانلر دن بر جماعت ایلہ قلعه محاط
قیوب بعدہ آندن قاقوب کیلونک عم ذادہ سی اوکجہ حران دیو یور یور
وادی ویر یوقنا رها والیسی کیلونک اخذ ایتدو کورہ ردوسہ حرانہ کیمک امر
ایدوب ردوس دخی امرہ امتنا لا کیدوب بولرہ عروبین معدی کرب الزبیدی یه
دور یوز آنلو ایلہ مصادفت ایدوب کور دیلر کہ آنلر ارسوس ایلہ یولداشلرین

دو تمشل پس عمر و دوسه یوقنا سئوال ایدوب ردوس عمروه بویله جواد
و بیدیکه یوقنا رها و الیسی اخذ و قلعه سنی فتح ایدوب محافظه سنه آدم
تعیین ایتد و کدن صکره کندوسی حران آرزو سیله یورودی رجا اولتور کم
خدا ذوالجلال اول قلعه دخی آنک بدیله فتح ایلله و اقدی در اولوقت ردور
کند و آدم مارندن برینی یوقنا ی کونده روب کندوسی اصحاب کرامه مرافق
اولدوغن و انلر مار دین حاکمی ارسوس بولدا شاربله دو تولد یغیان خبر و ردوب
سویلی پس اول آدم یوقنا یه کیدوب ماجرای خبر و یروب کنگه عجله
کتمکی اکر ایلدی یوقنا ردوسک آد میشتدن ارسوس رومینک اخذی خبرین
آلدوقده سجده شکر ایدوب اکر ایددی امدی ردوسه دون اکر دیکه کندوسی
صحابه کرام ایلله حران جانبند عزیمت و آنک فتنه قصد و نیت ایلسون
ان شاء الله تعالی قلعه فتح و اموال و خزاینی اخذ اولتور پس اول آدم ردوسه واروب
یوقنا نك دیدوکن بیلدور دکره ردوس عمر و بن معدی آلوب میسئلزنده موجود
اولان جنود ظفر موعود ایلله یوروب حرانه و اصل اولدی و اقدی در یوقنا
رهایی فتح ایدوب بروج و باروسن محکم و محافظه سنه آدم تعیین ایتد و کدن
صکره کیلوک عم زاده سن آلوب حران قصد یله جفوب بریده توقف و آرم انیموب
سرعت و شتاب ایلله سوروب حرانه وصوله نظر ایدوب آنی ردوس فتح ایتد
بولدی و اقدی در یوقنا فتح اصلی بویله ایدیکه ردوسک آدمی یوقنا پالانزد
و ونوب اکر وار دفره دیدی ای ملک یوقنا سکا سلام ایدوب دیرکه کندوسی اصحاب
کرام ایلله حرانه وار سون قتاله در کار اولوب دروننده اولان کفره
تضیق ایتسون ان شاء الله تعالی قلعه التور و اسهل وجه ایلله گرفته نجه تسخیر
اولتور پس ردوس ایلله عمر و بن معدی کوب بیلله رنجه اولان شیعیان عرب ایلله

بور یوب حرانه وار دیر خلقی برج بار و اوزره بولوب قلعه فتنه دور دیر ردور
انلر ایلله سویلشوب دیدی ای ولایت خلقی بیلک بن سزین و الیکز ردوسم مسیح
بکا فرمت و پردی عرب بنددن قودتاروب خلاص ایلدی امدی بن سزه کلام
قبولی آچکز و اقدی در قلعه اها الیسی ردوسک کلان ایشدوب و شخصنی
کوروب حاکماری ایدیکن تحقیق ایتد و کوه قبوی اجوب اکر قولق و خدمت ایدو
سلامت ایلله کلر کینه نهیه ایلدیله سراینه داخل اولدوقده یجملزنده خطیب کی
طوروب آنله دیدی حق سبحانه و تعالی عزوجل ضلالتدن خلاص ایدوب
جهالتدن قورتردی عرب ایلله بویله اولوب حالان شهرى مسلمانله تسلیم
ایتمک اوزره امیر عرب ایلله عهد ایدوب اولدی بنی سویدا ایلله نصیبان صفری یه
والی ایدو جک اولدی یمین ایتد و کدن صکره بنی اطلاق ایدوب امدی بن عمر دی
بوزم وعده وفا ایدو رم و دین اسلامک ماعداسی باطل اولدوغنه بن شهادت
ایدوب خلوص قلب ایلله اشهدان لا اله الا الله و اشهدان محمد اجد و رسوله
دیرم و اقدی در حران خلقی و ایللر نيك سوزونی اشدوب اسلامه کلدیکن چون
کور دیر اولوقت ردوسه دو ونوب دبدیلرکه ای ملک دت تعالی سکا خیر مراد
ایدوب سن یته ضلالت کم کشته سی ایکن سنی طریق متقیمه و ونوددی امدی
بزوحی اسلامده سکا موافقت و طریق هدایه سلو کده سکا متابعت ایدو روز آدن
جمله لری برقی قالدوروب اسلامه کلوب از کیمسه دینی اوزره قالدی پس ردور
کلیسا لریک مجموع حسن نظیر و جوامع و مسجد بتدیل ایدوب دینی اوزره قلعه بر کلیسا
قویوب جرجیس کلیسای دیکله معروف بیعه مبط لرین جامع اتخان ایدوب
حران ایلله رها نك حوالیسنده اولان قرا و قصبائی جنک و غوغا سز صحابه
کرامه تسلیم ایلدی و اقدی در یوقنا سعد بن زید ایلله سائره دو ونوب رها

حقتك انرا ايله مشورت ايلوب حكمت كيفيت ايله اولور ديدوكوه سعيد بن زيد
 ايتدي اي سرور سن انجمله ايله فتح و خدعه ايله اخذ ايلرك رسول اكرم صلى
 الله عليه وسلم حصرتك الحرب خدعه يوردي امدى شهرده اولانك
 جمله سى سلمانك قولى و ماللى مال غنيمه در يوقنا ديدى بلى بويجه در لکن
 بيلزميسن ارض جزيره فلق اکثرى فتح اولينوب اينجده منبع و حصين و متين و صلب
 قلعه لر اوب حالاجمله سى حالى اوزره طورر اهالىسى مخالفت ايدوب دروننده
 شخصى انسه لر محاصره ايله انفر صواب اولان راى انره مجامله و حسن ايله
 معامله ايدوب كرم ستمين كوستر مكدركا انكله ذكر كنز عالى و فضل و شرفك
 بلند اوله سعيد بن زيد ديدى اي سرور ايش سنك ديدوكك اوزره اولور
 لازم كلور ايسه خلقى حالى اوزره نرك ايدرك تاكه عياض بن غنم يازه كنه ايله
 حكم ايدوب نه ايله بزه امر ايدركوره لم پس جمله لرى بوسوز اوزرينه راضى
 اولوب كيفيتى عياض حضرت لرينه تحرير ايلوب جوابه منتظر اولوب دور ديار
 و اقوى و ملك شهر يابه خبر لر و اصل اولركه حران و رها و سروج و اكشا
 و عموقى عرب فتح ايدوب جمله سن تحت تصرف و زير حكومته آلديار پس بوايش
 لعينك اوزرينه صعب و ياننده دشوار اولوب هلاكنى يقين ايدوب و ملكينك
 زوالنى بيلوب دولترينك مصمحل اوله جفاين جزم ايلدى آذن كندوى بنوب ديار
 دولتن اعتماد ايتدوكى آدملا ايله رأس العينه واروب بيعه نسطورى كله اليوم
 جامعده اكايدوب آنده صلو ايدوب غازدن فارغ اولور و قد بطريق لرى و حال
 دولت و اعيان ملكتن جمع ايلوب ديدى اي يوم جماعتى بيلرك عرب طايفه سى
 بر ايله بلوى بزه شريك اولوب مملكتك از فضفى آلديار و ارض خابور دى
 ضبط ايدوب بويجه شهر و قصبات و مدائن و بلاد فتح ايلدي امدى انرا ايجوت

النجار ايدره حله لر و صفينه حله لر اولوب منهنم اولور و قلى حينده انرا
 كيد لر نيه ملجا و ملاذ ايدرك باخصوص اول قلعه لر دن انره ذخاير كلور
 و آنرا ايجون اموال و خراج جمع اولنوب ارض خابور كز جمله سى حكرنده اولوب
 بزم ايله آنلرين بيننده بر جنگ فالمشدر مسيح فرصت و يردوب نصرت بزم اولور ايسه
 عرب ايجون و لا يترده طور من يوقدر اولوقت شهر لر نيز و قلعه لر نيز بزم دوز ايلوي
 نيه بزه اطاعت ايدرك لکن بن برأى كوردم و بشقه جله بر تدبير ايلدمكه آنده سداد
 و صواب وارور ديديار اي ملك اول نه سياق اوزره راى و نه كونه تدبير ديدى
 اي نصارى ملتى امدى عرب ايله جنكى تاخير ايدوب ديار بكر و ايسى ملكه معظمه
 قلعه دار بادشاهى مرطاويس بن جرجيس قزى مريه مكشوب ياروب آذن و اسود
 حاكى ملك خوشلوند معاونت طلب ايدرم و نيه اخلاط و ارجيش خوى سلساس
 حاكى يادشاه معظم سووريد بن دارابن ارسا لوسى ارمنى دن استمداد ايدرم
 و نيه ملك سلط بن هر بيط السنا سنه نامه بوللوب آذن و شهر نينوى و وصل
 حاكى ملك انطاقدن استعانه ايدرم و نيه جبل هكارى بكنه و عماديه و زاخو
 حاكى لر نيه آدملا ارسال ايدوب آنلردن ياردم و يله لم بونله دعوت اجابت و بزه مقام
 ايدرك ايسه مسجدين نصرت طلب ايدوب عرب ملاقى اولورم مسيح ديدوكم نفوس
 و يرد و اقوى و حاضر مجلس اولان امر او دايژه نشاين مشورت اولان كبر اياشا
 رايشنى صواب كوروب در حال كليساده مکتوبلر ياروب ماجر اى ملوك و سلاطينه
 تفصيل اوزره تحرير ايدوب عربدت شكايه قلوب ارض خابوره مالك
 اولور قلى بيلور دوى بعده مكاتبى خواصندن معتبر آدملا ايله پادشا هله
 كونه روت آنلردن هر ي سلاطيندن برينه كوده لو ديو امر ايدوب بونلرى نام ايدوب
 ايشنه ختام و يرد و كدت صكره كچه سى عسكرينه عودت ايلدى

واقدي در نقه دن مسوعم اولمشدر که عیاض بن غمی شهر بام ایله عسکری
 اوزرینه وارمه دن منع ایدن و قلاعیان بلاققال فتح قبول ایدوب جنک
 وغوغاسن کوفته پنجه تسخیر اولدیفی ایدی زیر عسکری آلدوغی شهر لر
 و فتح ایلدوکی قلعه لر ایله آرقه سی قوی اولوب یوما فیوما قوت بولده ایدی
 بر دخی شام جانبی سر عسکری ابو عبیده حضرت لرینه مکوب یازوب آندت
 معاونت و امداد طلب اتمشدی واقدي در ملک شهر بامک ارسال ایلدو
 رسل و رسائل ملوک و سلاطینه و اصل اولوب مکوبلری اوقیوب و مفهومنه
 اطلاع حاصل ایلدو که هربری عسکرینه سباب سفری اخذ و ملک شهر بام
 امدادینه کتکه امر ایلدی واقدي در ملک شهر بامک مکاتبی ملوک و سلاطینه
 و اصل اولدیفی کبی اخلاط پادشاهی سرورید بن داریه دخی واصل اولوب
 آجوب قرائت ایلدو که التمع والطاعه دیوب در حال حاجتی احضار ایدوب
 ملک شهر بامه یاردم ایچون دوزت بیک مسلح و مکمل آتلو حاضر و آماده اتمکی
 امر ایلدی واقدي در اخلاط پادشاهی سروریدک شجاعت ایله معروف و طارو
 ناهر بر دخی سمع اخیری و ارایدیکه ملاحتده ماهه خجالت حسن و جمالده کوشه
 غیرت و حرارت و برر ایدی کندوسی بهادر لریدن عد اولوب فارسیه
 الخیل ایدی مرد نام جبل شاهق آنک مقری اولوب آنده ساکن اولدو غنچون
 اسمی اوزرینه غلبه ایدوب آکا چیل طادون دینلدی پادشاهلردن بری آف
 حلالغه دیلدو که قزمیدان حربده آنکله مبارزه اتمدو کچه راضی اولمزو آف
 قبول اتمز ایدی پادشاه قره غالب اولور ایسه قره پادشاهک اولور قره غلبه ایدر ایسه
 پادشاهک آلتنده اولان صاحبی قطع ایدر ایدی بسو اولوقت دوران بوسیاق
 اوزره بر زمان جهان سداينده کارانلق و بهادرلق سوروب کندویه طالب

اولان شهزاده لرین جمله سن قهر و جام محبتدن نوش ایتدو کلری شراب عشقی
 کندو لرینه زهر ایلدی واقدي در اول اثناده ابناء ملوکدن موشی بن
 سلطانمانده سرو قد لاله خد بر سر دیند اخلاطه کلدیکه باباسی شناسنه
 حاکی ایدی باباسی یاشدن سرورید بن داریه هدایا و تحفه لر ایله کلشد
 ایدی قرطاغندن اینوب باباسی زیارتنه کیدر ایکن اثناء راهده موش
 آکا مصادف اولوب عسکر ایچنده قری کورد کره محبتی قلبنه دوشوب بابا
 آف دیندی قر آکا رضا و یروب مبارزه اتمک شرطیله قبول ایلدی آندت
 میدانه کیروب قر ایله مبارزه ایدوب عاقبت قر آکا غالب اولوب ائنده اولدو
 صاحبی کسیدی بونک اوزرینه ده و سال و روز یال مرور ایدوب ملک شهر بام
 ملوک و سلاطینه مکوب کونده روب انلردن معاونت طلب ایلدو که انلر
 دخی عسکر کونده ره چک اولوب بسا اخلاط پادشاهی سرورید حاجینه امد
 ایلدیکه ملک شهر بامه ارسال ایچون دوزت بیک آتلو حاضر و آماده ایلدیه
 آندن دونوب قرینه دیندی ای قزم بن سنی بو عسکر اوزرینه باش بوغ نصب
 ایدرم امدی بونلر ایله ملک شهر بام امدادنه وارلکن سندن دریمک فرسان
 روم اوزرینه آنکله غالب اولدو غلغ سلحشورلق و بهادرلقی عمره رخی اظهار
 ایدر سن ناکه سیح قولری سندن راضی اوله سندنخی اجر جزیل و ثواب عظیمه
 نائل اولکن واقدي در قرحمه ندادکن کوروب خیام و بارگاهلق اخلاط
 قرینده اولان جمنزاره قوروب احوال و ائقال و زخایر و اموال اخراجیلده امر
 ایدوب کتکه قصد و نیت و صوب مأوره عزیمت اوزره ایکن موشی بن سلطان
 ملک شهر بام امدادی ایچون باباسی یاشدن بیک آتلو ایله کلوب بیطارون
 عسکریم یور یوب موش دخی آکا رفاقت ایدوب معار هرو اولری واقدي در

بواو غلامك شبايت و ملاحتي كمان بولوب يوزي كوزلنوب هلاي بدر
 اولوب چهره سي آفتابه دونش ایدی زمانده آندن خوب و آندن
 مرغوب مناسب الاعضا محبوب يوق ایدی قرآنك حسن و جماله
 نظر و خدو خالنه اماله بصر ايندوكره اولكي كوزين غريله بقوب بر
 آنك محبتی دامنه دو شوب عشقی دوزاغنه بند اولی وادی دیر
 بوفوجات جليله ده روايت ايندوكم واقعاتك احسنی و نقل ايندوكم
 حوادثك اجملي بو حكايه دركه بو قرين بو غور نام برعم زاده سي وارايديك
 قرى سور ایدی قرانی كور ملك طور سون اديني بيله اشتمك استراي
 و بو يك شجاعت اهلندن اولوب خيزان و معدن وقف و بدليس و آرزو
 حاكمی ایدی ذكر اولنان قلعه لر آنك تحت حكومت و زبردستنده ایدی بو توخي
 انلركي ملك شهر بام امداد بيله اوج نيك قدر ارم ايله كيدر ایدی عجمی
 قرى طارونك بدليس اوزرينه عبوری آنك حر كشدن اقدام واقع اولوب
 بو غور عجمی قرى عسكى كند و اوزرينه كلدوكن كوردكن هدايا و تحفه
 و زخاير و علف آلوب اكافرشو جقوب عرت و اكرام ایدی آندن عسكینه
 اسباب سفری اخذ و اموال و انقالي تحيله امر ایدوب قرعسكر بيله كندوكره
 اولدحي عسكرين آلوب آنك ايله معاكيدوب بربرده ارام اتيوب سرعت
 و شتاب ايله سوروب دجله كنارنه كلوب شطی كچوب صاور يولنی طوب
 آنده نزول ايندیلر اول بولدن ماردینه آندن ملك شهر بام آوردو سنه كیره
 اولدیلر وادی دیر بو غور كق قراوزرنده كوز جيلري وارايديكه حين رفائده
 انلری نعين ايندوب قران حالنه وقوف و افعاله اطلاع ايجون قويمش ایدی
 آنلرن اولور سه طويار لر ايندي و قران اخبارنه آنی مطلع ايدر ایدی وادی دیر

قر شط اوزرينه نزول ايندوكره عی زاده سي دخی اينوب لکن كوز جيلري
 قرى كوزليوب اولوقت قزرد ايندیکه موشه خادميله خبر كونه روب دیر
 بيل ای ملك محبت صادق و مودت فايده بفض شديد و عداوت مدید
 صكره اولور و بن نادم اولدم بندن صادر اولان ايشه اول حينده كه سكاغليه
 ايلدم و صاحبكی كسوب كلام ناسزا سويلدم و مرادم بو اديكه عرب جنگند
 دوندوكره خادمي كاكوندردم بونی سكا بلدوردم تاكه بابامه آدم كوفره
 بني آندن دليده سن امدی سندن ديلر مكه عم زادمدين خفي بكاكلك و بني بابام
 دله مكه بين ايدوب بكا اعتماد و بره بن دخی سندن غیری كسيه وارمغه
 بين ايدم آندن بلسجه اولان اطعمه طيبه و اشربه لذیذه دن بر مقدار ايدم
 اكاكونده روب و بنه بو مثللو هدايا عم زاده سنه و سائر امراء جيوشه غلام
 ارسال ایدی وادی دیر هدايا ايله بو غوره كلان غلام قرين ماجراسن اككا
 اعلام ایدوب دیدی ای سرور يادشاهر دختری طارون ملك سلطه اوغلي موش
 هديه برله خبر كونه روب كچه التي كندويه كلك دله ديكه انكله كوردوشه
 آندن غیری كچسيه وارمغه بين ايدوب عهدك و موش دخی محب جنگند
 عموم دله بابا سنه آدم كوندروب كندوبی دله مكه بين ايدوب عهدك
 وادی دیر بو غور بو احوالی خبر و برن غلام بو غور ك بابا سي قولدن ایدی
 بو علم ك بابا سي اخلاط ياد شاهنه بو وقعه وقوعندن اول بو غلام ايله هديه
 كوندروب هديه اككا و اصل اولدوقه بر مقدارين قرينه پولنوب بو غلامه
 بو غلامه قرى ياننده و خدمتده قالمق امر ایدی زير احاقل واديب كچسيه ایدی
 بودفعه قرى بابا سي عسكربيله ملك شهر بام امدادينه كيدوب شط اوزرينه
 نزول ايندوكره موشه و سائر امراء جيوشه قر هديه كوندروب بو غلامی دخی

هدیه ایله عم زاده سی ایکن بیله استمایدی پس غلام قزاق احوالی بالجه اگا
افاده ایدوب نفیر قطیر خبر ویدی وادی بر بوغور خیری استماع ایدوب
ایده حکیم تاخیر وایشنی کجه به صاقلوب کجه اولدوقده عسکرینک امرا
و کبراسن جغروب آنره دیدی بیلک بن نفسم ایچون دلوکم سزک ایچون
دخی دیلم. آمدی مسیح بنم عقلی سزک عقلکدن آفر و علم و دانشم سزک
بیلدوکدن اکثر اولدوغین بلیره بنی سزک اوزدیگزه پادشاه ایدک
دیدلرای ملک مرادک بزه بلورده امرکه امتثال وقلکه اتباع ایدلم. دیدی
ای سرورلر بز وجودم اراده ایله کرداب فدایم آتوب اختیارم ایلدا
نفیسایمیزی هلاک ائکه کید یوروز دیدلرای ملک بوخجه سوزد ویدی بیلک
بوخر بلرایله مقاومت اولمز و انلرایله بروجله باشه جقلز. ملک شهر بام
روم پادشاهی هرقلدن بیوک رک و عسکری آنک عسکرندن چوق رک دکلر
قلنره قوت و یروب انلرایله مقاتله ایدلم. هرقل اقصی رومدن حدخلج
وبلاد صعبده دگین نامه کونده روب ملت نصاری اهلندن صلیبه عبادت
ایدنلرین جمله سندن استنصار ایدوب انلرای ماهان ارمنی نلث صلیبی
النده یرمون نام محله کونره دوت اول پیره. عرب ایله جنک وجدال
و حرب قتال ایدیلر عاقبت عربلر روم عسکرین بوزوب بطریقین قتل
ایدوب پادشاهلرین ذیل و ملت نصاری خور و حقیر ایدیلر شامی قلعه
لرین آتوب بلاد رومه مالک اولیلر و جنک کونده ملک شهر بامک بوخبر
ایله مقاومت قدری اولدیفین بیلورم. لاجرم اوکلرینه دوره مرلر و جنک
باید اولمز. بو عرب طایفه سی حران ودها و سروج وحموی و پیره حاک
وارض خابوره مالک اولوب مار دین ایله قلعه ماریه آدیله قریسا و ماحولنه

منصرف اولوب زبا و دلو بیا قلعه لرین فتح ایدیلر. ملک شهر بامی قتل
ایدوب عسکرین بوزدیلر. ملک شهر بام شهر لرینه مالک اولوب عسکرین
بوزدوقده لاجرم سزه کلورلر. قلعه لرینک آتوب عسکرینک قتل ایدوب اموالک
نهب و غارات ایدلر عیالک آسیر و اولاد و اطفالک قتل و خدمتکار ایلر
آمدی بن سزه ناصح و مشفق و بن بلم و تحقیق اندم حق عربلرله در دنیا
قولرینه نایت اولوب عهد لرینه وفا ایدلر. برکسه انلرایله مصالحه ایسه
اطاعت سمین کوسروب آنره تسلیم اولسه اموالی نهب و غاراتدن سلیم
و کندوسی قتلدن امین اولور. و بیلک ناراهون و آسان تر د عار دت
و قلمده آتش وارد و بوزدن. دیرا بوز ملک سلنظر اوغلی موشه مجتایروب
اگا اظهار و د و عرف موی ایلوب خبر ویرشم بوکجه موش اگا واره آتی آتوب
ایچون عهد و میثاق و قول و اتفاق اید. ای سرورلر نصیب اولوب قزاقا
کیدرایسه بیهشبه یرواحد اولورلر و قلعه لرینه مالک اولوب ملکر
الورلر. آمدی بن رای کوردم و بویجه فکر و ملاحظه ایلدملکه بوکجه آتی طوبه لم
واخذ و قبض ایدوب انکله بیله کیدلم. بری دیدی ای ملک سن بونی ایدوب
قری اخذ ایلر ایسن قتی پیره کورورسن. دیدی بیلک عرب عسکرین قصد ایدوب
کیدر روز. انلرون نفسنره و مالزمه امان آتوب قورقون امین و نهب و غارات
سلیم اولوروز. دیدیلر ای ملک چونکه قرین اخذینه میل و مسلمانلردن طرفه و ارم
نیت ایلدک. آمدی مراد ایدو ملکه عزم و قصد ایله بوغورینی واریک تدارکلر
کوروب کوجمک حاضر اولک وادی و عسکر خلقی دخی بوغورک امری و نذر نادرین
کودوب احوال و انقالی طوارره تحمیل ایدوب ساکت و صامت حاضر و مهیا اولوب
طور دیلر وادی و بوغور عسکری سلاحلرین آغز لقلرین بوکلیوب آنلرینه

سوار اولدوقلرين بلندوكله كچه قرانلو غنده آقوب قرني چادرينه واروب
قرن ايسه اول كچه نوختارينه و قولرينه چادر دن دور اولق اوزره امر
اتمشدى اولوقت چادرين اطرافنده قورقاجق كچه يوق ايدى بوغور
چادر قوسنه كلدوكله غفلت ايله قرني اوزرينه كيروب اكا قريپ اولدوقده
قرني كوروب موشن ظن ايدوب نفيظا اياغه صحر ايوب اكا سلام و يروب
موشن ديومتلق ايلدي بفينه واردقه كوردكي عجمي داده سي بوغور ايدوكن
تحقيق ايندوكله آندن حيا ايدوب قورقدي لكن اكا زياده اكرام و غايت ايله
عزت و احترام ايلدي بوغور اكا ايدى با طارون سن ظن ايدركه خبرك بگا ايراشور
وسركم واقف و احوالكه مطلع اولماشم ايبى حمت روم ايله ارمين بلننده
نه مناسب و ارکه بن مشلوايمى ترك ايدوب موشه ميل ايندكسه هوا نفسسه
اتباع ايله برده ناموسى يرتك آندن شدت ايله اوزرينه جو كوپ آنى طورى
آلبن قفا سنه بند و دهانك برسنه مال ايله سد ايدوب ارقه سنه
محكم بفليوب چادر دن چقوب عكرينى قصد ايلدي وصول بولدوقده قرني
آته بند وروب كندوسى و عكرى عجمي بنوب كچه التى كيدوب بریده آرام
ايموب خلاصه ايميديله يورمه سرعت و شتاب ايلديله واقدي دير موش
بوغور كك كنديكى كوردكن حظ لنوب برندن حركت و كميته قصد و نيت ايدى
عسكرى ديدى اى ملك بزيكجه كينوز و برزدن صباحه دن حركت ايموب موش
ديدى ايمك صباحه دن صبر ايدوب عجمي تاخير ايديكز ديرا بول طارور
وبرن و هم يرلى جو قدر آترو قاطر بربرينه طوقور كچه اولمغه خيليشي
صالح اولور بولميشه شهادت ايرنك امرى اوزره عمل ايدوب طلوع فجره دن
صبر ايدوب طور ديلر بوغور عجمي اول كچه فلان بفينه سي سوروب سخت شتاب ايله

يوروب تاكه صاور قرنيك اولان چمتراره اير ديلر آنده نزول ايدوب آتريپ
بمليوب كندولر راحت ايلوب رخس رهوار لرين دكلند و در ديار واقدي دير
طارون موشه هديه كونده روب كچه التى كله سن طلب ايندوكن موش اكا
التفات و كلامنه اعتبار ايتوب صباحه صبر ايدوب فجر طلوع ايدوب عالم رخن
اولدوقده موش عسكرينه بنك ايله امر ايدوب عسكر خلقى دخی خيام و بارگاه
واحمال و انقال لرين قالد وروب طوارو عجميل ايدوب موشن كندوسى بنوب
طارونك بارگاهى جانينه يوروب حاجلرينى و خادم لرينى قرني خروجه مستقر
بولوب عكرينى آترينه سوار اولمش كوردى اولوقت طارونك خادم
چادر دن كلوب احوالى بلر شكل طارونك بارگاهنه كيروب آندن
سر عتله دونوب ديدى اى سرور بر بويكجه پادشاهن دخترين جامه خايند
المشره لكن اكانه اولرى و غيبتنه باعث ندر بجم واقدي دير قرني حاجلر
و غلوملرى بو خبرى استماع ايندوكله ايش اوزرينه صعب اولوب نه
ايدو جك لرين بيلموب عسكر خلقى دخی شاشوب بربرينه باقوب دونك
مراد ايلديله اولوقت دولتنك خواص و بابا سنك امر او و زراسى ديدلر بيز
پادشاهمه دونوب قرنيك جامه خايندن آنديفين خبر و ير سلك لاجم
برى قتل ايدى و ديراى بي خبر لرنه شكل قرم بينكردن آنديكى دويدكز امك
شهرزاده مز جامه خايندن اخذ اين عجمي داده سي بوغور در ديرا اول آنى سورايد
و قبلنده مرضى وار ايدى امدى بزم ايله آلك طلبنه كيديكز رجا اولوركه مسح
بره نصرت ويره آلك اوزرينه غالب و مظفر ايليه واقدي دير عسكر خلقى
بو خبر دن فرح لنوب در حال سلا حلوب اغر لقلرين آنده قيوب آترينه بنديلر
الرينه يدكلر آتوب بوغور و طارون آرزو سيلا سرعت و شتاب ايله كنديلر

واقدي دير بوغور صاور جمنه ايندو كره آنلرين بليوب كندوسي
 بر مقدار راحت ايدوب يولداشلرين دكلندوردی آنلر يملرين تمام ايندو
 عسكريه نداد كلرين كوروب سلاح خلق ايريدوب پس آنلر دخی بوغور
 امري اوزده نداد كلرين كوروب سلاحلرين كيديلر آندن بوغور آله بنوب
 عكر دخی آنلوب كتمكه قصد اينديلر اولوقت آنلرين آنلري كوردوب رولك
 صلباويير اقلري ظاهر اولوب طارونك عكر ارسلا فلكي كندولر نند
 طرفه يور يوب بوغوره جاخروب ديدركه اى مسيح دشمنى شهزاده مزنيپره
 آلوب كيدرسن ونه تقرب ايله المزدن جان رها ايدرسن آمدی اولمزدن
 اول آن قوی بوقسه بزدن ضرر جكرسن واقدي دير بوغور قومندن وعتم
 زاده لردن بلسجيه اولنر ايله آنلري قارشوليوب قران عكر اوزرينه
 كلوب موش لشكري انلر ايله اولدوغاين كوردو كره لعينلر فرادی
 جنك ايديكين بيلوب كندولرينه قتال دن عيزي شني ايله خلاص اولدوني
 اكلوب پس جنكي اوزد لرينه لازم اولومي نضب عين ايدوب دونوب يولداش
 وعتم زاده لرينه دیدي اى سرور لر آمدی بونلر ايله محاربه اوزد لرينه لازم
 ايدله لم ديرا بزم خلاصزد دو كشمك واز دل و جان بزل قاب وتوان اتمك
 ايله در ويليكر طرفلرينه عزيت و جانلرينه قصد ونيت ايندو كن قوم بزي
 بوشلر لر ويزدن طرفه غافل اولر لر با خصوصي ييله كره بركندولريني قصد
 ايدوب دینلرينه ميل ايلشوز آمدی عين حقيقت وديغ بصيرت ايله
 نظر اولنوب عقده حواله اولن آنلرين دين حق وريلري فاعل مطلق اولوب
 دینلري دینزدن يكرن اولدوغنه حكم اولنور ديرا انلر الله تعاليد و جمله
 نقايصدن تنزيه ايدر لر ايسه صورته و صلييله سجده ايدوب كشيشت

و در هبانه تعظيم ايدده روز و ذات مقدس باری به لایق و سزا اولميان شني
 اسناد ايدوب حاشا ثم حاشا عورت و ولد بهتان ايدده روز و هو فرمود
 لم يتخذ صاحبه ولا ولدا تعالی عما يقول المشركون و بن استخمشكه انلر
 ديرلر و بكونه زعم ايدر لركه آنلردن بري قتل اولنسه ابراردن اولدولري حسيده
 اول كشي جنت لك اولور و بزدن بري هلاك اولسه كفاردن اولدوغز اجدن
 جهرتم لك اولور دشمن اوزرينه غالب اولق ديلر سكر ايسه امدی ريكز
 اولان الله بربوب لا اله الا الله محمد رسول الله ديدركه واقدي دير بوغور
 عكری بام شاهلي كلامن اصفا و درونلر شرك طغيانندن اخلاص ايدوب
 در حال كلمه توحيدى اظهار و اسلاملرين اشكاره ايلوب بركونه رفع صوت
 ايلديلر كه صدالردن طاغلو ديه لر اكلوب سماء ملكه و هواده قوشلر
 جاغر شدیلر پس ايمان ايله مالی شرك و طغيانندن خالی قلوب قويه و هم
 سينه برله كفاری قارشلدیلر واقدي دير اول جينده دشمن عسكرو
 سلاحلنوب مزد قلرين دونوب حاضر و مهتا دور مشلرايدی بوغور ايله
 يولداشلرينك صدالري بوكسلوب بلند اواز ايله تكير ايندو كلرين ايشندو كره
 اسلامي قبول و دين محمدیه دخول ايندو كلرين حقيق ايدوب اوزد لرينه بوزر
 اولوقت موش كندوسی قومنك اكابري و طارونك خدمه و حاجبي ايله
 ابره لوكلوب بوغوره لوم و تويخ ايدوب ديدی بابو غور بزه غدر و مكر
 ايدوب مسيحه كافر و اعدا زم ناصر اولر نه شكلي دينكي ترك ايدوب
 عربيه دونر ك ابا كرام و اجداد عظام آيينندن مفارقت
 ايلوب مسلمان اولر كن ظن ابرو ميسن عرب دينته دونمك و انلر كي ديمك
 ايله سكا نصرت ايدر اى با خبر سن نه پيرده عرب نه يردنه بينكر زده مسافره

بعیده اولوب انلره خبر واصل و کیفیت احوالک: متواصل اولمیه
 بزرگواران اولوب جمله یکره قتل ایدره روز * بیلکه بزرگامدی اوزر یکره
 جمله ایدره روز یاردم ایدره دیو محمد * سو بیلکه * آندن عسکر یله بوغور و بولان
 اوزرینه یورودیلر * بوغور ایللر عسکری حتی نت صادق و قصد موافق ایللر
 آنلری قارشولوب * بلند اواز ایللر تکیر ایدوب بیغمیه صلوات و سلام ایلر
 نیغ نیز و شمشیر خون ریزلرین دو شمنه بزل ایدوب آنلره زهر آیه محاف ایچور
 دیلر و اقدی بر دشمن عسکری آنلری جو یروب فتح و نصرت کندولرین زعم
 ایدوب اطراف و جوباندن اوزر لینه یور یوب بوغور ایللر یولدا شلری هلاک
 قریب ایکن صاور قلعه سی قوسی اچیلوب عرب قبا قتلویوز آتلر چقوب بلند
 اواز ایللر تلیل و تکیر ایدوب دیدلر توحید باری ایللر صدالرین اعلان اید
 یکمه لرسده نصرت ایللر بشارت و فتح ظفر ایللر اشارت اولسونکه بزرگواران
 لیک دیوب نصرتکزه کلنوز بزرگواران کردار و نبی مختار امتیوز بزرگواران
 و عبده رحمن صیام شهر رمضان و اقدی صاور قلعه سن مسلمانلره ویرت
 و فتح شهنشینه باعث اولان اول میثابن عبد المسیح ایدیکه مار دین مسلمانلره
 تسلیم اتمش صاور حاکمک کوردن داده اطاعت اولوب داخل سلاک پرستان
 خدا اولمنه سبب اولمش ایدی و اقدی بر مذکور قلعه نلک فتحی بویجه اولویکه
 صاور حاکمی طالون میثابن عبد المسیح عم داده سی ایدی میثابی اکا زیاده
 محبت و غایت ایللر مودت ایدر ایدی مار دین قلعه سن میثاب مسلمانلره تسلیم
 ایدو که و قسله ساعیلله طالون مکتوب کوزره روب درونده تحریر ایدوب
 دیدی ای و غلبیل و آگاه اولکه جهالت ظلمت روی زمینی قابیلوب بر یوزی
 شرک طغیان و کفر عصیان ایللر طوب خلق کردان چو تیره سرگردان

و کم کشته بحر حرمان اولوب قفق دینه نایع و قفق طریقه سالک اوله جعفرین
 بلیموب ظلمت و ضلالتده ایکن عنایت باری عباد نک قرین اولوب لطف ایمان
 افق هدایتدن باهر و دین اسلام بو عر بلر ایللر ظاهر اولمغین بزرگواران نایع و طریقه
 هدایت سالک اولروق * بودین اول دین قدیم * و این اول این مستقیمدیر که
 آنک اوزرینه ایدی حضرت ابراهیم و موسی کلیم علیهما التحیه و التسلیم و بوی
 دین اسلام و بوی این شریف خیر الانام اولوب بونلرین پیغمبری اول
 نبی مرسلدیر که * مسیح آندن بشارت و بقندن خبر و یروب قدومنه اشارة
 ایلدی * و بن نفسم ایچون دلدو کم سنکچون دخی دیلرم * امدی صواب اولان
 سند خی بوقوملک دیننه دونوب اسلامه دخول و شرایع و احکاملرین قبول
 اتمکده بویله اولدوقده سنی قلعه کدن چقارمز لر و حکومتدن عزل اتمز لر
 و بن عربدن سنکچون بکاضامن و جمله آرزو ایدو کله نائل اولمیه متکفل
 اولودم و اقدی بر طالونده حئی زاده سی میثابن بوخبر و اصل اولدوقده
 قطعاً توقف و نرود امتیوب در حال دین اسلامه دخول * و این محمدی قبول
 ایدوب مسلمان اولدی و قلعه سی خلقده اسلام عرض ایلوب هدایت باری
 قرین حالی اولان اسلامه کلوب طریق ضلالت سالک اولنلر بابا ایلدی اسلامه
 کلنلره لطف و کرم و بزل نعم ایدوب دینی اوزره قلونلری خدمتدن منع و دانه
 سندن دور قیلدی * بوخبری میثاب عیاضه یاروب حئی زاده سنلک اسلامی اکلادور
 عیاض حئی مکتوبک جوابن تحریر و اکا و عد جلیل ایلدی صاوره عامرین اخوص
 انصاری شرایع اسلامی تعلیم و احکام دینی اجرا و تفریم ایچون ارسال ایدوب چند روز
 مرودندن صکره مسلمانلرین بهادر لردن زخایر تقبل ایچون یوز آتلر کونور دیکه *
 سردار لری صدیق اکبر اوغلی عبد الرحمن ایدی و بونلرک داخلنده ضرار بن آتور

و مقداد بن اسود و هلال بن عمار و عتب بن رافع و اربادی قصوری دخی بوا منال
سادات کرام و بره ره محظامدن ایدی صاووده و صولوه طالون آنلری
شاذلق و سرور ایلله قارشولیوب آنلرندن ایندوروب عزت و اکرام ایلله قوندوروب
آنلره ضیافت و بذل نفعت ایدوب اوج کون مردندن صلیک بوغور کلوب
ایشی خبر ویردوکنی اوزده اولری اصحاب بوغور ایلله بولداشلیک بیکیرین
ایشیدوب اسلامه دوندوکلرین کوروب دشمن کزدرین احاطه ایلدوکلرین
مشاهده ایلدوکنی یونلره یاردم اوزرینه لازم و معاونت اتمک الزم لوازمند
دیوب قلعه دن جقوب تکیر ایدوکنی دوشمن اوزرینه یوروب بغور فخره
ایلدیلر طالون ایلله بولداشلی دخی آنلره مساعده و یاردم ایدوب موشی ایلله قرین
عسکرینه قلیچ تویدیلر هم علیه و قلوب قویه برله دوشمن ایلله دوکشوب عربی
آنلر و باد بار خشلر اوزرینه یجلزنده جولان ایدوب دشمنانک سرکبت ازلرین
نیغ خون ریز ایلله شوق و سینه برکینه لرین نیره سرنیز ایلله خرق ایلدیلر
عبدالرحمن ایلله ضرارین آزور کفار اوزرینه حمله و هجوم ایدوب لیلرین
دم سرخ فاملری اراقه و هلال کاسه لرندن آنلره زهرابه محات اذقه ایدوب
فی الله حق جهاد ایلله غزا و بغلرینک حقی ادا ایلدیلر قلله و زهرم فارضو اجماریم
دبهم و اقدی بر دشمن عسکی کند و لرینه نازل اولان بلای کوردوکنی
معرکه ده قراره قرار ویره میوب اکنه جویروب افتان و خزان وادی قراره
کرزان اولدیلر اصحاب کرام دخی قفالرینه دوشوب طعن و ضرب ایلله دورخوب
کیجه اولونجه دك آنلردن دوتوب پس احشام اولدوقو جنکدن قراعت
ایدوب بوغور عسکریه صاوورچمنه اینوب شهادت خونین کفتی تفقد و متوجه
دارالویل سبیل اولان قتلی تفحص ایلدوکنی آنلره لرحام شهادتی نوش اتمشور

بولنوب لکن موش ایلله قرین عسکرندن نیک دودت یوزکشی قتل اولنوب موشی
طلب ایندوکلرین بولمیب اولایسه کیجه الی کیدوب کندویه تابع اولند
ایلله مرج رعناهی قصد ایدوب سرعت و اقدام ایلله سوروب اوردویه و اصل
و ملک شهر یام حضورنه داخل اولدیلر ماجرای تفصیل اوزده نقل ایدوب
بوغورک ملک سرورید قرین طارونی اسیر ایتدوکنی و صاوور اوکده کندوکنی
نمقداد آدم قتل اولند یقین خبر ویردیلر بوخبردن لیلک قلعه قودتوکیور
ملکنک اتلافی یقین ایدوب عزت و سلطنتک زهابی جزم ایلدی و اتوی
بوغور دوشمن جنکدن دوندوکنی صحابه کرامک پاینه واروب تعظیم
برله آنلره دعا و ثنا ایدوب آنلری کورمک ایلله شاذلق و سرور ایللیوب
ماجرای آنلره خبر ویردی اصحاب کرام بوغورک اسلامنه سوینوب آنلری
اسلام ایلله قوتلیوب جنت ایلله بشارت ایلدیلر صبح اولدوقده دوشمن
طرفدن قتل اولنلرین سلاحلرین و ثیابلرین جمع ایدوب آندن بوغور
بولداشلرین آلوب اصحاب کرام ایلله مقاسا کرمسلمین دیو یورودیلر چون
ماردین اوزرندن عبور ایتدیلر اولوقت میشاره ب استقبالیلرینه اینوب
بوغور و بولداشلرینه سلام و بیروب اسلاملرین مبارک ایلدی و بوغوره دنوب
دیددی ای سرور سن و بولداشلرین باری تعالی دن اجر زیل دیلر سکر ایلله کنه
القا ایتدوکنی اهتمام آنلک ایلله اسلامک تمام ایدیکر بوغور دیدی ای پیر اول
ندر میشار دیدی بوساعت کفر توفه کیدیکر و آندن طرفه عزیت ایدوب فتحنه
قصد و اخذینه نیت ایدیکر رجا اولنورکه باری تعالی بیدیکر ایلله آنی فتح ایلله
بوغور دیدی ای سرور بونده ایش نه کیفیت ایلله اولور و فتحی ته تقرب ایلله بولنور
میشار دیدی امدی سن بلنجه اولان آدمک ایلله بونره اینوب بر مقدار ارام ایدیکر

چون کوفتش غایب اولور. اولوقت بنوب کفر توتی قصد ایدوب کیجه وقتی
 قلعه به وصوله سعی ایدیکز. قلعه اوزرینه کلدو کلزده قیودن طرفه واروب
 یاسبان و حارسله جاغریکز سزیمکز دیدو کلزده بن ملک شهر یام حاجیم
 بنی قلعه محافظه سنه کوندوردی. دیگر سزین ایچون قیوی آجوب قلعه به کیرد کلزده
 دشمن اوزرینه هجوم ایدوب قلعه الکز وادی ویر بوغور میشانک کلامن
 اصفا ایدوب کفر توتنه وارمید میل ایلوب کیجه اولنجیه دن صبر ایدوب دور
 کیجه اولدوقده عسکری آغری ایلده کوجوب صحابه کرامه وراج ایدوب
 کندی. آنلر دخی صاوردن اشتر ایلدو کلمی. ذخایری صوار لوه بو کلیوب
 عساکر مسلمان دیومرج رعبان جانبند روانه اولری حکمت ایلده اولشب برطرب
 شهر ذالحه نلک اون دوورخی کیجه سی ایدی قرق نودی زیاده اولوب کیجه
 کونوزده دوغوشدی. یوغور یولداش لریله یوریوب تاکه کفر توتنه واصل اولری
 رفیق لریله امر ایلدیکی ذکر صلیبی ابراهام وعلویم نصرانیتی اظهار ایدوب
 صلیبدن استنصار ایدو لر. پس آنلر دخی ذکر صلیب ایلده دفع صوت و بلند آواز لار
 مسیحدن نصرت طلب ایدوب جاغریشد یار کفر توتن خلقی بونلرین
 صداسن و یاسبان و حارسله اولان نداسن ایشند و کوه دیز قیوی اوزرینه
 کلوب آندن یوغور و یولداش لریله بقوب سزیمکس دیوسنوال ایلو یار یوغور
 یولداش لری دیدیلر بزم ملک شهر یام عسکریوز بو بطریق بادشاه سربوایی در
 بادشاهز بونی سده معاونت ایچون کونزه روب بو قلعه محافظه سنه قیون
 اتمش وادی ویر بو حکایه ده اولان واقعاتک عجیب و بوقو حده اولان
 غریبیا نلک اغری بودر که ملک شهر یام اول کونزه آدم کونزه روب دیش
 ایدیکه سزه سربوایم ایلده بر مقوار عسکرا سال ایدو رم طرفه و وصوله آنلر

ایچون قیوی آجوب ایچرو الکز آنلردن غیری کیمسه قلعه محافظه سنه یاقلشد ریمو
 مجرد آنلر ایلده قلعه حفظ و حراست ایدیکز. آنلر دخی اول کون ملک شهر یام عسکری
 قدومنه منتظر دوروب کیجه اولوب یوغور ایلده یولداش لری کوندو کوه لیسار یولدا
 ملک شهر یام عسکری طن ایدوب در حال قلعه قیوسن آجوب آنلر دخی احوال و ثقال لری
 ساکت و صامت ایچرو کیردیلر. پس یوغور حاجب ایچون مرها ایدو کلمی
 سرایه ایدوب آنده قرار ایدوب یولداش لریله بنقظ و انبناه اوزره اولق لریله
 امر ایلدی. اولوقت یوغورک خدمتده قلعه دیزداری کلوب اکا قوتق و خدمت ایدوب
 دیدی ای سرور پادشاهز طرفدن قدومکز مجریزه مکتوب کلوب دروننده
 بویجه تحریر اتمشکه سربوایم ایلده عسکر م طرفه و وصوله قلعه قیوی آجوب کونزین
 ایچرو الکزه قلعه محافظه سنه آنلردن غیری کیمسه یقلشد ریمکز ای سرور
 بزم سزین کله چکلز ییلوب. قدومکزه منتظر و سزه مشتاق ایدون بادشاهز لیتدن
 کلوب معاونتده بولندیکز وادی ویر یوغور بوخیری آلدوقده کونزین زمینده
 دکوب فکر ایدوب طوردی. ملک شهر یام آنلره عسکر یله سربوایم کونزه و چکین
 بیلوب متحیر اولوب قالدی. اذن رفیع سر ایدوب بلی پادشاهز بکا بویجه دیدی
 و بنی بو قلعه محافظه سنه کوندوردی وادی ویر ملک شهر یام آنلره سربوایی
 ایلده عسکر بعث اتمه سی خبری کوندورمه سله ایدی یوغور ایلده یولداش لریله قیوی
 آجز لروانلری ایچرو آنلر لری وادی ویر اول وقت یوغور آنلره دیدی امدک
 خانه لر یکه واروب راحت ایدوب کیجه چکلز دیز ایدو کیجه کندوم بنفسه قلعه
 قلعه محافظه ایدر کیم راست کلوریم سیح حقیقون آنی قتل ایدو رم پس کفر توت
 اعیانی یوغورک امری اوزره عمل ایدوب هر کس خانه لرینه کتیدیلر یوغورک باینده
 قلعه دیزداری ایلده غلاملر دن غیری کس قالمیوب پس یوغور آنلری طوتوب قتل

ایدوب جفته کشفه لرین بورجلرین برینه آندی. آندن بولاشلرین
 چاغروب انلره دیدی. امدی حذر اوزده اولک وزیرامک شهر بام بوقلمه
 محافظه سنه عسکر کوندرمک مراد ایلیش عسکرک قدومین کورد و کوزه بند
 بکا کلوب خبر ویریکز. ناکه ایلی اقتضا سنه کوره ایدوب مناسب نه ایسه آتی
 اشدیه لم واقدی. بوغور بولاشلرینه بونی دیوب انلر ایله مصاحبتده ایکن
 غلاملارندن بری سرعت ایله کلوب اگا عکبرین قدومن خیر ویردی بوغور بخیر
 شاشوب عجله اوزده سر ایدن چاقوب بولاشلر ایله قیو اولان بورجه کلری
 اولوقت روم عسکر دخی ایرلیوب چاغوشمه لری یوکسلوب صدالری مرتفع اولدی
 پس بوغور بوج اوزده طوروب انلره نظر ایدوب کوردیکه انلر نیلک قدر آتلودر
 سردار لری ملک شهر بام سر بوی دری واقدی. بوغور قیویه واروب بولاشلرینه
 دیدیکم ای سرور لوقونلک بر قنادین آجوب کلنلری بر در قیودن یجودیکز چون
 بر آتلو کورد قیوی طوبو آتی قیودن اوزاق کتوروب آندن ایندوروب آلات
 حربی آلکز. و کتدو سنی قید و بند ایدوب بود جین برنده جینی ایدیکز واقدی. بوغور
 بولاشلرینه بو طرز اتمک اوزده ارا بید و کن صکر بارودن اشغای اینوب
 قلعه نلک قیون آجی. اولوقت بوغور کندکی قیو او کتده دوروب دو حیلره دیدیکه
 حلب حاکمی یوقنا بلاد شام وارض ربعه ده حیلده و مکر ایله چوق قلعه لور شهر لری
 آلمش هر برینه بر تقرب ایله دخول ایدوب مالک اولش نلک قود قوسندن سکی
 بردن قلعه به کیر مینه قیویوز قلعه ده دخول مرادیکز ایسه بر در کیرکیز واقدی. بوغور
 بولاشلرینه بو کلوی دیدو کوره حق الکر نه ایدوکن رومیلر بیلوب پس با جمعه هم
 قیو او کتده طوروب بر در ایچ و کیردیلر. راوی دیر آتلردن هر آتلو که کیرور
 بوغور بولاشلری آتی طوبو قیودن اوزاق کتوروب آندن ایندوروب سلاحلرین

الوب انکله بورجه کیدوب جینی ایدر ایدی. پس بوسیاق اوزده هر دخول ایدن
 ایدوب ناکه لیلرین بکی کند اسره کوفتار و بلاد منه دوچار اولوب رسیات
 مکر و حیل ایله بند اولدی. آندن قیوی محکم ایدوب بر کیدوب بوغور بولاشلرینه
 قلیجلرین چکوب بلند اواز ایله زهیل و تکیه ایدوب اعداء بین اوزرینه حمله و هجوم
 ایلر یلر. اولوقت کفرتوت خلق اولر نیلک قیولرین کلید لوب عقللری
 بریشان و کندو لری سر کوران اولوب خانم لردن خروجه جسارت و اظهار سره
 بر فرده جرات ایدیلر. صباح اولدوقده بوغور لک منادیلری روم لسانیلر چاغروب
 چارسو و بازار و منازل و دار و کتده ندا ایدوب خان سنه قیونلر قلعه نلک
 اودتله سنه کلیمان قتل اولنور دیو تور قوب. پس خلق اولرندن مطیع و منقاد چاقوب
 محل مأموره کلوب اولوقت بوغور آنلره دیدی ای کشیلر. سزدن دیار مکه قلعه نلک
 عوامندن اولان اعیان و کبارین حضورمه احضار ایدریم. پس خلق واروب
 قلعه نلک اعیان و کبارین جمع ایدوب بوغور اوکنم کتور دیلر. بوغور آنلری اخذ
 و بند ایدوب. در حال عیاض بن غنم حضر تلرینه آدم کونده روب کفرتوت
 قلعه سی فتنی خبر ویردی. بوخبر مسرت اثر عیاضه واصل اولدوقده سجده
 شکر ایدوب و سجده ده اکلنوب بوغوره دعا ایدوب اللهم ثبته علی
 الاسلام دیدی. آندن رفع سر ایدوب اصحاب کرامه دیدی امدی کفره لاسر
 و عیده اصنام قتالنه حاضر اولوب سلاحلر کیوب آتلر یکره بنوب دوشمنلر
 اوزرینه حمله ایدیکز. آندن خالد بن ولیده نیلک آتلو ایله دوشمنلر صاغنده
 و عروب سالمه دخی نیلک آتلو ایله کفار کز جانب یسارنده کیمین اتمک ایدوب
 آنلره دیدی ای سرور لر امدی قیشکزه اولان دلاور لر ایله واروب محل کینده
 بوضو ایدوب. بزه با فکر نازه حرب سوزان و طعن و ضرب آتله شی فردزان

اولینجه گمیدن خروج انکون دشمن اوزدینه حمله ایتدو کلزده آلات حربین
 برینه آل اورمیوب هان تیغ نیز و شیر خونیز جکوب یوریکز شعار یگری تیلر
 و تکیر ایدوب حیات فایندن رشته امیدی کسوب حیات باقیه رغبت
 ایدیکر وادی دیر اولوقت عساکر مسلمانین و غزات موحدین آنلرینه بنوب
 ایره لوکلوب اعدائی دینی قرضولدیلر مسلمانلر اسلامک بیوک سجاغن آجوب
 مؤمنلر یوم قیامتده بر بیلک کورشمک اوزره وعده لشوب دیدیلر ای نرم برن
 نرم ایچون سسندن غیری معین و ظهیر و یار و نصیر یوقدر انت فهم المولک
 و فهم النصیر وادی دیر اولوقت روم عکرند مسلمانلر بنوب کند و لر
 قتالنه یورودیلر دیو برصد واقع اولوب پس لنینلر بوسدادن شاشوب هرکس
 آتله و سلوحنه سکر دوت در حال سلوحانوب زرهلنوب آنلرینه سوار اولوب
 طغیان بیراقلرین اچدیله صلیبلر قالدوروب کشیشلر و راهبلر اوکجه اللهه شرک
 ایدرک حمله قرآن و عبده رحمن جانبنه یوردیلر مسلمانلر کفارک
 کثرت و جمعیتنه نظر ایتدوکره قضایه رضا دیوب بذل نفوس الیه بیلرین
 ارضی ایتدیلر دشمن اوزدینه حمله ایدوب شهادت ارماعندن قانه قام ایچوب
 میدان جهاده دلاورلکر و جراحته اوده شناورلکر ایدوب یمن و یسار
 و قلب و جنا حنه یوردیلر پس بوسباق اوزره جنک وجدال و حرب و قتال
 ایدوب ناکه گمینده اولنلر جقدیلر کافرلرین رصین و محکم اولان صفلری
 بناسی پیره و قوتوب انلردن اولور قتل اولنوب قتلی بر یوزینه دوشدیله اخشام
 اولنجیه دن کفار ایلک دوشوب قتالدن منفک اولدیله صبح اولوقده عساکر
 مسلمانینه حربله مبادرت کذلک رومیله سرعت ایدوب بر برینه مهن و ارام
 و یرمیوب عتده مشرکین عساکر مسلمانین اوزدینه حمله ایتدیلر بر مرت جنک

ایدوب عاقبت مسلمان صاغ جانبی صندوردیلر راوی دیر اول قوله اخلاط عرب
 بنی ربیعیه و بنی کنده و عامله قیلری و ارایدی مسلمانلرین صاغ قوی بوزلر و
 کبی کافرلرین دخی صول قوی بوزیلوب پس خلق بر برینه قارشیلوب بهادر لر بر
 حمله ایدوب اخشام اولنجیه دن دوکوشوب حرب و عنید و قتال شدید ایدیلر
 کجه اولر و قده هرکس مکانلرینه دونوب اوچنی کون ینه اکی عکر بنوب
 جنک ایچون صف بقیوب حرب ایچون حاضر و مهیا اولرلر وادی دیر اول کون
 خالدین ولید عساکر مسلمانینه کدوسی نفسه ترتیب ایدوب عسکر ما بینه کیروب
 صفلر دونوب صاغ قوله باهله ایلک طی قیلله سنی و صول قوله تر ایلله سنی
 قیوب جنا حینه بنی کنده و عامله و یجلا نقین ایلدی عکرین قلبی مهاجرین
 و انصار ایلله رصین ایدوب صاغ قولین سجاغین عامر بن سراقه العوفی یه
 و صول قولک سجاغین ضرار بن آذور الاسدی یه و یروب جنا حین سجاقلرین
 برین ربیعیه بن عامر العامری یه برین دخی عبد الرحمن بن مالک النخعی یه تسلیم
 ایلدی صدیق اکبر اوغلی عبد الرحمن عکرین قلبنده سجاغی شریفک تختنده
 صاحب لواء مسلمانین قیلوب بو ترتیبدن صکره سجاغ صاحبلرینه و امراء
 مسلمانینه و سائر بهادرلر و دونوب انلره و عطف و یند ایدوب دیدی ای گروه
 مؤمنین و ای زمره موحدین خوف حذر ایدیکر اول رب العالمیندک رجوعک
 اکادیر و یلکز اول الله سزه قوت و اعدا اوزدینه نصرت و یرمیه ضامن
 و متکلفند نه کم نظم کرینده یورر و کان حقاً علینا نصر المؤمنین امدک
 سزدن اول شامی فتح و قلعه لرینی اخذ ایدن مؤمنینده او یلکز انلره قانع و طریقلرینه
 سالک اولوب معره کم دن فرار ایتله دن غایتله حذر ایدیکر زیرا برکسه دوشمنده
 اکسه و یروب جنکدن فرار ایلسه آنک ماوی سنیار و اکا غضب ایدر الله ذوالجلال

بیلکز رتکز عزوجل اوز ریکزه جهادی فرض ایدوب اعداء دین ایلله مقاتله
سوه امر ایلدی امدی زدل و جان بزل تاب توان ایدوب دو کتکز حق بولنه
جانکز خدا ایلوب ارافه خون ایدیکر زبانی سبیل الله بر قطره اقان قات
و ترشح ایدن دم سرخ قام عند الله سوکلو رکدر جمله سیدن موطن
کثیره ده ثابت اولدو غلکز کبی بومره کده ده حی ثابت قدم اولوب باجا
اولکز سستلکدن و جیندن حذر و بریشا نلقدن اجتناب ایدیکر زبانی
انلر ایلله قوتکز کیدر آندن ایات فرقایته دن بو نظم کریم و معجز و سیمی
قوات ایلدی واعلموا ان الله مع الصابرين وان الله لا یضیع اجر المحسنین
امدی بن مسلمانلردن بر جماعت ایلله آبرولوب دو میلرین صلیب لوبیراغ
قصدایده دم آلتده اولان مشرکینی کسرتیمجه دوینوز زبانی باری تعالی
حضرتاری بره نصرت ایلله وعده و فتح و ظفر ایلله بشادت ایدوب کتاب
کریمنده بیورر و کان حقا علینا نصر المؤمنین ای سرور کافرلرین
صلیبی بره دو شدو کن کوردو کوزده الله توکل و عنایت باری به توکل
ایدوب دشمن اوزرینه یوریکر و اقدی دیر خالدين ولید عکرتینیدن
وانلره و عطف و پندارمه دن فارغ اولدو قده سجاغی التله دونوب امر و مسلم
ارباب حرب و اصحاب طعن و حربدن عبد الرحمن بن ابی بکر الصدیقی عمن
خطابی و عبد الرحمن بن مالکی و نعمان بن مقرنی و مقداد بن اسودی و عمار بن
یاسری و عباد بنس الا نصاری و حادنه بن خزيمة و عامر بن ربیع العاصی
و شرحبیل حننه و یزید بن ابی سفیان و رافع بن رافع المزنی و عوام بن
اوس التیمی و ابان بن عثمان الاموی و ابوند غفاری و معاذ بن جبل الانصاری
وامیه بن کعبی و زقر بن سعد البیاضی و مرقال بن ساریه العدوی و بونلره مماثل

بعضی کیمسه لری اولو ایلله جاغروب جمله عسکرون انلری انتخاب ایلدی
واقدی دیر خالدين ولید مذکورون کرزیده لری جمله عسکرون انتخاب ایتدوکره
انلره دشمن اوزرینه جمله امر ایدوب جمله دن اقدم کندوسی یوروب یانده
اولان برده کرام و صنادید عظام ایلله ملک شهر یامک سجاغی و صلیب
اعظمین قصد ایلدی عسکرن کثرت و لشکرین و فتنی انلری جمله لرندن دوزم
اعداء دیندن دوزلرینه قطعاً بیم و هر اس کیر میوب شیرانه و مردانه دو کتوب
بر مرسته جنک و جدال و حرب و قتال ایلدی لکه وصف و تغییردن خامه بیان
قصیدر و اقدی دیر بوفتحا قله رواندن اعتماد ایتدو کم کیمسه بکا خبر
و یروب دیدیکه خالدين ولید جمله عسکرون انتخاب ایلدی دلایور لرایله
ملک شهر یام عسکرنه جمله ایدوب دشمن چو قلفندن تور قیوب و ایدوب
ازدخامندن توهم اتمیوب عسکری داغیدوب لشکری متفرق ایدوب برادر لری
مقرندن و بطریق لری لرلندن انکله دشمن صفلرین رومیلر الا یلرین قازولایلر
واقدی دیر ملک شهر یام خالدا ایلله رفقا سندن عسکرنه اصابت ایدن سوه
حاله بقوب صفرو الا یلر بریشا نلقدن نظر ایتدوکره تابعی باشندن اتوب بطریق لری
وامراسنه جاغروب دیدی ای روم طایفه سی بیلکز دولتکین زوالی و جلیکیندن
بدندن انسلاخی و سرکله بو قوملرینی بو کونور امدی غیرت و حمیت ایدوب
دینکز و ملکز و عیال و اولادکز اوغورینه دو کتوب خوف و حذر اتمیوب
معره کوه ثابت قوم اولکز زبانی سوز عسکرن کرزیده برادر لری و روملر منتخب
دلایور لری سزاکر و یروب فراره میل اتمه دن حذر ایدیکر فرار ایتدو کتور جینده
مسیح سزه نصرت ایدر و اقدی دیر حکمت ایلله اول کون نصاری نلک دینلرنده
مشار با انسانی اولان بیوک بطریق لری کلوب ارض جزیره و دیار ربیعده ده

اولان قيسار و راهبر و شماس ايله آبروب بونلر آنك او كچه صليباري قالدوب
شدن و طغيان ايله اللهه تضرع ايدوب نصرت دايوب روميباري حمله قران
و عبده رحمن قتالنه ترغيب اينديار و اقدى در بوبطريق ملك شهر يامك
معمد و معتقد لرندن ايدى رياست و كياست صاحبي اولدوغندن امر
سلطنت و امور دولت پادشاه طرفدن انكا تفويض اولمئدى عكره وصوله
ملك شهر يام اكاديدى اى پدمشق لطف ايله روميباره وعظ و بند ايدوب
آنلرى عاكر مسلمان قتالنه ترغيب و سحائت خشم و غضبندن تخويف ايله
واقدي در بطريق بوكلامى استماع ايندوكره امره امتثال صفر مابينه يوريب
روميباره وعظ و بند ايدوب و قورقودوب ديدى سوزدن بيري معره كوت
فرار ايلسه جنت انكا حرام اولور مسيح دركاهندن دور و شفاعتندن مهور
اولور امدى دينكر اعلو و شرعكز اخيا و احكام مسيحى اجرا ايچون جنك و جدال
و حرب و قتال ايدوب مسيح نصرت ايندوكره اندن كندوسى بلسنجه اولان
راهبر و قيسار ايله صفر مابيندن چقوب عكره حواله بر مرتفع برده صعود
ايدوب صليباري قالدوروب انجىلاري آچوب زارلق برله مسيحتن ياردم
طلب ايلوبلر و اقدى در بكا خبر و بريدى عبدربه در بكا خبر و بريدى
بيجى بن خازم الجولاني بيجى در اشدن بشرين عامد نكه اولمچ رعبان
و قعه سنده حاضر و موجود اولوب روايتي رسیده حد صحت يمش ايندى
بو ليجه نقل ايدوب بيركه و قعه مذكوره هجرت نبويه عليه افضل التحية نك
اون يدن سني سى ماه صفر الحيز اوچي كوني ايدى ملك شهر يام راس العينه
و سائر ممالك و بلادنه اوملر كونه روب عكرينك و بطريقلرينك اولاد
و عيالن طلب ايدوب كئور مشدى جنك كوني عورتلرى او شاقلى

اونوزنك چادرلر قوسنده دوردروب هر بيري عني و پدر و شوهر و برادرين
آدلواد ايله چاغروب روميباري جنكه ترغيب ايدرلر ايدى و اقدى در ملك شهر
يامك بوندن مرادى بطريقلرينك و عساكرينك عرب قتالنه ثابت اولوب
معره كره طور مقلى ايدى و اقدى در عساكر مسلمان لعنه مشر كين اوزرينه
حمله ايندوكره در يايه دوشمش نكه دونوب جابجا يوريب عيني و يساره حمله
ايدوب بر مرتبه اظهار شجاعت و عرض جلالت ايلوبلر كه هر كس اخلره پسند و آزين
ايدى پس هر طرفدن صيحه اولوب كسيكن قيلمير بلنوب روم بطريقلرى عني نلرينك
علماسى و اولاد و عياللرينك حمايه سچون معره كره ثابت دورديار اطراف
و جوانين اولان مدين و قلاعندن امداده كلنلر دخی پياده صف بر صف دوروب
عساكر مسلمان جانبينه اوقا ترلردى و اقدى در مسلمانلر عكرته آنلرين
مقابله سندن عني و نجيله و بنى مراد قبيله سنك پياده لرى و ارايدى آنلر دخی
انلره اوقا ترلر ايدى پس بوسياق اوزده بر زمان دو كشتوب جنك و تيز ايدوب
اوروشديار عاقبت خالد بن وليد يولداش ايله كافلرين صليب اعظمين
قصد ايدوب ملك شهر يام اوزرينه يوريدى لعين ايلسه صفلى رقيب
ايندوكره صليب اعظمي طور دوروب قتال ايچون منتخب دلاوردن اون ايكي نيك
آدم صليبك عيني و يسارينه تعيين ايدوب انلره صرف بر صف طور من ايله ارايلوب
عربك صليبك اولشمه سى خوفندن انلر اوكنه اوج بچقوب بطريق تعيين اونلور
دمور آلتى دوشمش ايدى خالد ايله يولداشلرى حمله ايدوب صليبي قصد ايندوكره
انكا اولشموب ناكه آنلرى بتر اخلر اوزرينه واروب يوزلرى اوزرينه قبانوب صحابه
گرام آت ارقه لرندن زمينه دوشى روميبار اطرافلرين چوروب خشم و غضب ايدوب
بوغز لرينه چوكوب يدا بيد آنلرى طوبو اخذ و بند ايدوب اسير كئورديلر

هر طرف از صدارت یوکسلوب قلیچ ایشلیوب رومیله مسلمانان اوزرینه یورپوب
 انلر ایله جنک کوشوب عظیم قتال ایلدیله وادی ریحیا ضی بن غنم خالد ایله یورپوب
 اسیر اولر و غندن عساکر مسلمانینه اصابت ایدن حاله بقوب پریشانقلرینه
 نظر ایتدوکه بواشی اوزرینه صعب اولوب ایتدی یا ابن غنم یارین یوم قیامتده
 و حضور عترته عذرک مقبول اولمز زیرا بوا اولور سنک سجاغلتک الشده اسیر
 اولوب کرفتار بند و زنجیر اولدیله آدن بلند اواز ایله جا غروب دیدی
 یا مفسر المسلمین امدی هتک برایدوب بوسادت کرام و بره ده عظامی تخلص
 ایچون دشمنین خذلان قرین اوزرینه حمله و هجوم ایدیکز و تضرع نیاز ایدوب
 اللهدن نصرت و یاردم دیکز وادی ریحیا ضی بن غنم خالد ایله بولدا ایشلیوب
 ایچون دشمن اوزرینه حمله به قصد ایتدوکلرنده اول جینده صفرا و کنده فصحاء
 عربدن یاسفابن وضاح طور و زایدی مذکور علم بلا غنده وحید و فن فصاحت
 فرید ایدی اولوقت خوب دا و مرغوب صدارتله بعض کلمات خیمت خیز ایدوب
 مسلمانلری جهاره تحریص و غزایه تحریف ایلدی مسلمانلر یاسف بن وضاحین
 کلامندن غیر تلنوب اسرار صافیه و هم و افیه برله دشمن اوزرینه
 یورپوب اعدای دینک سیننه برکینه لرینه یزده سرتیز اوروب رومیله قلیچ
 فویدیلر بومنونال اوزره اخشام اولنجیه دک و کوشوب جنک و سیز ایدوب
 کیجه اولر و قده قتالدن ایلوب اسیر اولر و تأسف ایدر دک خیمه لرینه دیکر
 خلاصی باندله الله تضرع و نیاز ایلوب یاندیلر وادی ریحیا ضی بن غنم خالد ایله بولدا
 اسیر اولر و قده ملک شهرام حضورینه احضار اولوب لعین آنلره و دی قیافه لرینه
 نظر ایتدوکه مسلمانلرین امار و کباردن ایدکلرین بیلوب برار و برادرلرند
 اولر و کلرین ایلوب قتالدن منفصل اولنجیه دک انلری بند ایدوب کیجه اولر و قده

نقیطه نام حاجنه بیک آتلی قوشوب مذکورون کزیده لری انکله معار اس
 العینه کوندوروب انلری دامادی مرغیوس العقیقه تسلیم ایتک ایله امر ایلدی
 وادی ریحیا حاجب دخی انلری آتوب کیجه الی یورپوب فجر طلوع وقتده رأس
 العینه و اصل اولوب یرغل امین مرغیوسه کونده روب اسیر احوال انکله
 اولدی چوقلق عسکر و وافر انکله بنوب حاجبک استقباله جفدی بوخبر
 رأس العینه شایع اولوب خلق مابینده منتشر اولر و قده بر فرد مختلف ایتوب
 صغیر و کبیر و غنی و فقیر طشره جقوب اول کون عظیم جمعیت اردحام اولوب
 والی انلره ملاقی اولدو قده نقیطه ایله کوریشوب اسیرلر اوکجه شهره دخول
 ایدوب ایوم جامع اولان کلسائی معظمه لرینه انلری قوب بوقا غولر ایله یاقده
 بند ایلدی وادی ریحیا بخا خبر ویردی رویم بن قارم البشکری رویم ویریزه خبر
 ویردی یسار بن عدی یساریر بخا خبر ویردی سراقه بن زهیر سراقه ویردتم
 حریه بن عامرون اولوخی جدی عبدالله بن عامرون روایت ایدوب دیرکله رها
 و سروج و حران صلح ایله فتح اولدو قده بوقتا حران و البسی رودس ایله و عیاض
 بن غنمک عمرو بن معدی و سعید بن زید ایله کوندردیکی وورت یوز عدد مسلمان
 برادر لرله جمع اولوب انلره بوقتا دیدی حق سبحانه عزوجل منا و کرمنا بولادی
 بر قول لرینه و یروب مستحکم و حصین و متین اولور قده لرین یدر ایله فتح ایدوب
 عسیر ایشلر کرم و احسانلله بیلر ایلدی لکن رأس العین بروج و سوری محکم
 و درونی خلق ایله مالی برشر معظم اولوب باخصوص اهل البی محاصره قیدین
 خوشی کروب جنک ایچون حاضر و آماده اولشلرد بولله اولدو قده فتحی
 مسلمانلر اوزرینه جوق صعب و آلمه سی شواردلور امدی بن نفی الله ایچون
 فدایلیوب بولدا انلرم ایله آدن طرفه کتمک دیلر و بنم یدمله بوشهرین فتح

وتخيرك الله من رحا ايدرم سعيد بن زيد ديدى اى سور وحق سبحانه
 عز وجل ايمانك محكم ايدوب دين عميده قلبك ثابت ايسون آمدى نيت
 ايتد وملك اوزرينه عزم و قصد ايله توفيق ويرجى خدا و مشكل آسان ايرجى
 بارى تعالى در واقدي يوقنا اول كچه رأس العينه كلكه ميل ايلوب تدارك
 اوزره ايكن مسلمانلرين جاسوسلرى حراندن كلوب سعيد بن زيد ايله يوقنايم
 خبر ويرد يلكه عرب منتصره امراسندن عاصم بن رواحه الا بادي قبيله سى
 خلقندن بشيوز آتلاو ايله كلوب مرادلى ملك شهر يامه كتمكر بو حقيقتى بوجايم
 تفصيلى بويجه اولشدر كه عرب منتصره قريبا وقع سنده اسلام طرفه
 دوندو كلرنده عاصم بن رواحه قومه مخالف و شيطانه متابعت ايدوب
 مسلمانلره باش جكوب دينان صاقتوب بلور رومه اسلام بوله كمتش ايرى
 عياض بو خصوصى امير المؤمنين حضرت تارينه اعلام ايدوب كيفيتى حال عمر
 حضرت تارينك معلومى ولد و قد هر قل اوغلى قسطنطينيه مكنوب ياروب آتارين
 بلور رومدن انفا و اخراجى بانبده تنبيه و تاكيد ايدوب نامه بر قاصد صبا
 رفتا رسير ايله ارسال ايلدى عمر حضرت تارينك امرى قيصره وصول بولور و
 سرمو مخالفت اتيوب انلى زير حكومتندن انفا و بلور رومدن اجلا ايلدى
 پس انلر دى اطراف و جواينه داخيلوب جاجا متفرق اولوب جبال و صحاير
 متفرق پراكنده اولديلر بو عاصم بن رواحه دى قومندن بشيوز آتلاو اوب
 ملك شهرى آرزو و قصد ايلدى زير ملك شهر يام عاصم بن رواحه زياده سور
 انجون اولخى ملك شهر يام ديوب يوريرى بيره جك نام محله وصول ملك
 شهر يامه مكنوب ياروب خدمته كلرون بيلور ووب مكنوبى عى خاده لر زوب
 رفاعه بن ماجد الفري ايله ارسال ايلدى رفاعه مكنوبى اوب بيرده توقف

و آرام اتيوب سرعت و شتاب ايله سور ووب اور ووبه واصل اولدى
 ملك شهر يام حضورنه كيروب مكنوبى و يروب اولخى اچوب اوتوب
 مفرومى معلومى اولد و قد فرحلوب عاصم بن كلكه سن استعجال ايدوب
 آندن رأس العينه دامادى مرنوس آدم كونده روب عاصم بن رواحه و يولار
 نزول ايدو جك اولر و خانه لر تخليه ايدو لرد يوام ايلدى واقدي يوقنايم
 رواحه نك قدومى خبرى يوقنا ايله سعيد بن زيد واصل اولد و قد سوينوب
 قنقى يولدن كلور ديو جاسوسلردن صوروب ديدلر مرادلى رها اوزر ندرت
 كلكه مرادلى فرات ندرن كچك اوزره ايكن ترك ايدوب سزه
 خبره كلك پس يوقنا ايله سعيد بن زيد و عمرو بن معدى كرب يانلر نجه
 اولان دورت يوز نفر فرسان عرب ايله بنوب سرعت و شتاب ايله يور يوب
 عاصم بن رواحه نك يولنه واروب انجون آنده كمين ايتديلر اول يوردن كچه
 جكين بيلوب كچه اولنجيه دن اول كمين كرده اوتوروب كچه اولوب بونلر عاصم
 ايله يولداشلرينك قدومنه منتظر لايكن اولوقت طايغه مذكوره نك آتوسى
 كلوب يوقنا ايله رفيقلى آدم اوازي و كملر صداسى اشيوب بكن صبر ايدوب
 دوشن كمين اورتله سنه كلور و كره هر طرفدن اوزر لر نيه چقوب مسلمانلردن
 هر براتلور عرب منتصره دن براتلوي قصد ايدوب باجمعهم انلى طونديله وات
 و طوارين جمع ايدوب ينه كمين كملرينه دونوب آنده قرار ايتديلر اولوقت سعيد
 زيد عرب طايغه سنه بقوب ديدى اى عرب جماعتى امير يكر كيدر بكا خبر
 وير يكره ناكه انكلكه سكاله ايدرم انلر عاصم بن رواحه اشارت ايدلر سعيد بن
 زيد عاصمه دونوب ديدى اى رواحه اوغلى بكا خبر وير سنكلكه روميلر ييشنده
 نه مناسب و اردر كه سن انلره اويدك و سن عربدن ايكن انلر ترك ايدوب نصرت

طایفه سنه تابع اولرك آيا سن بزمن دكلمن ويزه راجع اولمز ميسين
 حسه بك حه عز نسبك نسبز در زيا اغار و ريعه و مضر جمله لوی
 راجع در نزار بن معد بن عدنانه و بلكل باعاصم بزايا م فترده و زمان
 جاهلنده ايكن بوتله طهار و حرام بوتله سالك اولور دوق ناكه حق سبحانم
 عز وجل پيغمري محمد مصطفى صلي الله عليه وسلم حضرتلرين خلعت فاخره و الت
 ايله شرفياب ايدوب بخت ايلدي انكا وانذر غيرتك الا قربين بيوردي اول
 وقت سيد الانام عليه الصلوة والسلام حضرتلري دعوت قيام ايدوب اقاد
 و تعلقاتن باري تعالى نك قولوغنه دعوت ايلدي و بدي اي قرين طایفه
 سز فرزند خليل و زيج خليل حضرت اسماعيل اولادند سز جديكن خليل
 ابراهيم عليه التبه و التسليم حضرتلريد باخصوص ديكز عز وجل سز
 مكه مكرمه ساكن بلده معظمه ممكن انمكه متصل ايلدي پنجون بوتله
 خدمت و اصنام و صوه ده عبادت ايدوز عقلكز بوقميدركه سزى طريق
 باطلون دونوره دكلكز بوقميدركه الهك غيرينه عبادتدن سزى منع ايدوز
 عقل و شعور صاحبى دكلمن آيا هواء نفسه ميل ايچون مخلق اولنديكز يا خود
 بين الانام بوتلكه مى امر اولنديكز طاشلردن بوتله بابوب طريق فجاره سالك
 اولوب باري تعالى نك وحدائتي انكار ايندكز اولوقت ديدو يا محمد بوتله يوز
 سوكت ويزه تسفيه اتمك ايله سكاكم امر ايلدي ديدى يا قوم بوني بكاء عقل
 درك ايندوروب علم بكا سويلدي سز بلز ميسر بر كمسه مصنوعات بقوب
 فكر ايلسه آنك صانفي و ارايدوكن بيلور بين مصنوعات نظر صانفده حكم ايد
 و ايشنه تفكر خالق قصد ايدر امدى صانفك وحدائته اقرار نعمت و الله
 ايمان كورمك رحمتد ديدو بار سول الله بزنيه عبادت ايدو لم ديوي عبادت

وقولتي ايديكز اول الله كه بنى خلق ايدوب صورت دوزدى اندن سعيد بن
 زيد عاصمه دونوب ديدى اى رواحه اوغلى بلز ميسن بزمن ديكز حق و قول كوجا
 اولوب انبياء عظام عليهم السلامه امته دين اسلامه اتباع ايله امر ايلدي
 حق سبحانه و تعالى عز وجل قرآن جليل البرهانه بيوردي اليوم اكملت لكم دينكم
 و اتممت عليكم نعمتي و رضيت لكم الاسلام ديناً يا عاصم سز بيزه دوشوب
 دائره كرفنا راولدو غلر بيلور سز حال ايدم زده و قبضه لر زده سز اللهك
 وحدائته ايمان كوروب پيغمري محمد مصطفى صلي الله عليه وسلم حضرتلري
 نبوت و رسالتن تصديق ايدوز فيها ونعم كان لكم مالنا و عليكم ما علينا و الا
 شيطان فانه متابعت برله راه ضلالتك سالك اولوب اسلامدن ابا ايد سز بونديكز
 اوروب قائلديكز ارقه و هراق ايله الله قربت حاصل ايدوب قائل ايدو قزيل
 اولوروز و ايدى يا عاصم بن رواحه سعيد بن زيددن بونصح و پند دكلكات
 استماع ايندو كره ديدى يا امير بزديكزه دونوب اللهك وحدائته اقرار
 و پيغمرين نبوت و رسالتنه اعتراف ايدوسك ايا رب عز وجل بزه رحمت ايدوب
 اشك و كرمصيتلره مغفرت ايدو سعيد بن زيد ايدى نعم اسلام مقدم اولوف
 ز توحي و سنانى محو ايدو رب تعالى سزى جرايم سالفه ايله مواخذ اتمز و سز
 و ايديكز دن طوع و كركون كبي كناهلردن جعوب اوساخ معاصيدن پاك
 اولور سز نته كيم حق سبحانه عز وجل قرآن جليل البرهانه بيور قل للذين
 كفروا ان ينتموا يفضلهم ما قد سلف و ايدى يا عاصم بن رواحه سعيد بن
 زيد بن بونشاره مشعر كلامن استماع ايندو كره بوخوردن قلمنده نور ايمان ثابت
 و شجره اسلام ثابت اولوب قطعاً ترده و توقف ايتوب اين زنده اوزادوب ديدى
 اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له و اشهد ان محمداً عبده و رسوله

واقعی در عاصم بن یونس اشتری امیر لرستان اسلامه کلوب سبحة گردان شهادت
 اولاد و غنیمت کورد کرده جمله سی مسلمان اولوب دین محمدی قبول مکت بیضایه خود
 ایلدیلر بونلرین اسلامدن سعید ایلله سائر لر فرخلوب دیدلر حق سبحانه و تعالی
 اسلام کز قبول و سبک مشکور ایدوب دارالنعم وفردوسی برینده مقام کز جوار
 رسول ایلله سون امدی اوزرینده لازم اولدی که بر سزه اگرام و توقیر و احترام ایدوب
 خاطر لر کز تطیب ایده لم اخذ ایتدو کز اشیای ینه سزه و بره لم آندن اولوقت
 و اول ساعت آنلرینه بنوب سوروب حرانه واروب عاصم بن رواحه ایلله
 یولداش لرین آنده ایندوروب کندولرینه انعام و عزت و اکرام ایلدیلر بعده یوقنا ایلر
 سعید مشورت ایدوب بروجه کاده قرار و برمیوب متفکر قالدیلر یوقنا بر زمان
 دوشونوب آندن سعید بن ذبیح بقوب دیدی کعبه ربیسی حقیقون رأس العین
 فتح اولنور سعید ایتدی ای سرور بکا سوبله فتح نه کیفیت ایلله اولور یوقنا ایلر
 صبر ایلله امدی آنی سکابلر دور و عجون باری ایلله حصوله کتورورم آندن
 عاصم بن رواحه به واروب کز لوجه اگا دیدی یا عاصم سندن دیلمکه بویکم
 جم بوقرق نفر یولداش لرین ففالرینه بند ایدوب و باقارغری باغلوب
 بزنی آخر لق دوه لرینک آرقه سنه بندوره سی سعید بن ذبیح و عمرو بن معدی کربز
 مثلاً و عرب اولملر ایلله عکزیله بنوب سندیخی یولداش لرین بونو قیوب یالکزه
 افلا ایلله مقابو کجه یور یوب رأس العین دیو کیده سن شهر و صولده قلعه حاکم
 لعینه دیو سنکه بزرگ زانی کجوب سنی اوزو ایدوب بو طرفه کلور کرده بونلر اوزر
 جقوب بزم ایلله بر زمان محاربه ایلوب عاقبت مسیح بزه نصرت و یروب قتل
 ایتدو کز قتل و بونلری اسیر ایدوب باقارغری شهر اولوب قرار ایتدیلر امدی بونلر
 آلوب خدمتکه کلرک لکی ای سرور لعین بزدن برینی قتل اتمک مراد ایتدو کزه

آنی منع ایدوب دیکه عرب ایلله بادشاه بیننده محاربه واردر بزدن کیم اخذ
 اولنور بلموز شاید بزم و یا خود بادشاه بن مقرب و خواصندن بعض کز
 اسیر اولنده بونلرین سبیلله خلاصاری ممکن اولور و بونلر ایلله مبادله قیلنور عاصم
 دیدی ای سرور یولداش لرین بونو قیوب کندم یالکزه سز کله نه ایچون کیده یم یوقنا
 دیدی اسلام هنوز بونلرین قبله حلول و محبت درونلرینه دخول اتمام شد
 قورقار و دیکه بونلردن بری بزنی دوشمنه غم ایده احوالز آنلره دو یوره اولوقت
 ایش فساد و ارور عاصم دیدی خدا حقیقون کرجان دیرن سوز بودی رای صلی
 بونلرین بو طرفه قالما سیدر آذن اوج اوغلی ایلله بشیوز قدر اقارب و قتلقا
 رهن طریقله حرانده قیوب کندوسی یالکزه کتله حاضر اولوی وادی بر سعید بن
 زید ایلله عمرو بن معدی یوقنا ایلله قرق نفر یولداش لرینک اللین قفا سنه بند
 ایدوب اصحاب کرام دخی عاصم بن رواحه نک یولداش لرین قیافه سنه کیروب کجه
 وقتی حرانندن جقوب عاصم بن رواحه ایلله رأس العین آر زو و قصد ایلدیلر
 علای دیکله معروف موضع چون واصل اولدیلر اولوقت آنلر سهیلی
 و کمار شقلد بیسی ایشدوب بس دوروب سسلندیلر کوردیلر که بونلر الی
 قدر آتلا ایلله دورت یوز عدد عید حبشی درلر که سردار لری حلب قلعه سی
 فاتی ابوالهول دامسدر واقعی در بونلر قومنه سبب بودر که عیاض بن
 غنم شام جانب سر عکری ابو عبیده حضرت لرینه مکتوب تحریر ایدوب و میلت
 مرج رعیان نام محله جمعیت لرین بلد دوروب آندن معاونت طلب ایدوب
 مکتوب ابو عبیده حضرت لرینه واصل اولوب مفهومی معلومی اولور و قوع مسلمانلر
 قوللردن دورت یوز قدر حبشی غلام آروپ اوز لرینه ابوالهول دامسی سردار
 قیلوب و آنلره ابطال مسلمانلرین الی نفر آتلا قوشوب عیاض بن غنم کتکی

انلره امر ایلدی پس انلر دخی بنوب عیاض عسکری آرزو سبيله يوردوب سرعت
 وشتاب ايله سوردوب تاكه فراتی کچیدیلر. آندن مرج عیان جاننده يوردیلر
 اتفاق سعید بن زید و عمر بن معدی و عاصم بن رواحه و یوقنا ايله راست کلوب
 مذکورون کزیه لره ملاقی اولدیلر. بربرینه سلام و یروب جمع اولدو قلوبینه فرجندیلر
 وادی دیر بونلرین کوروشدوکی وقت کجه ایدی قمرین نوری زیاده اولوب
 کجه کونوره دوششی ایدی اول حینده یوقنا ايله يولداشلی الری بغلو دوه
 ارقه سنده طور لر ایدی. دامسی آیشغنده آنلره بقوب انلری الری بغلو کورده
 سعید ايله عمر و دونوب دیدی. ای سرور لر بو بدخواره یولوه فی ظفر یوبوب اخذ
 و بندا بند گلزه سعید بن زید ایدی لایا ابا الهول بواللری بغلو کور دنگ کیمر
 یوقنا ايله يولداشلی بدم نفسلرینی بیع ایدوب ارادتلرله ماجرای بوسیاف
 اوزره اولمشدر وادی دیر دامسی سعید بن زیدین کلان ایشدو کوره سجده شکر
 ایدوب رفع سر ایتدو کده یوقنا دن طرفه واروب اگا و یولداشلیله سلام
 و یروب دیدیکه شازلق و سرور اولسون اول قومه که دینادن ال جلوت
 رب تعالی نلک رضا سن طلب ایدر لر. آندن سعید بن زید دیری ای سرور
 رجا ایدره مکه نری دخی بو ثوابه شریک ایدوب اجر جیلدن حصه مندا یرون
 سعید بن زید دیری. یادامسی امدی بوده وه لری چو کروب ارقه لرنده زوهار یکن
 و سلا حک کز لیوب سوز دخی قوللر یز شکلی اولوب دوه لری سور یکن وادی دیر
 علامر سعید بن زیدکی امری اوزره عمل ایدوب الات حر بلرین دوه لرا دقه
 کز لیوب اسیر لر دوه اوزره علامری دوه لری سوروب رأس العینه قریب
 رنجله نام موضعه وصول لرنده آنده ایوب آلرین یلیوب عاصم بن رواحه
 ايله اولان عملاری و صلیب و بیر فخری آچوب یوقنا ايله يولداشلیله دوه لرا اوزره

قالدوروب قوللر ايله ابو الهول اطرافن آلوب يوردوب لر. رأس العین ايله مایندای
 بر فرسخ قالدو قده سعید بن زید يولداشلی نندن برینی رأس العینه کونردیکه عاصم
 بن رواحه نلک قدوهنی قلعه و الیسنه خبر و یروب یوقنا ايله فرق کیشی اخذ
 اولندو غین. دوه لرا اوزره عاصم بن رواحه ايله کله جکین بلدوردی. لعین خبردن
 زیاده سوینوب شاز و خندان اولوب اسیر لر خبری رأس العینده شایع اولدو قده
 بر فرسخ تخلف ایوب و الینک او کجه چقوب سعید بن زید ملاقی اولدیلر که
 اول عرب منصره قیافه سنده ایدی روم طرزی جامه لر کیوب يولداشلیله علم
 بن رواحه دائره آلوب اطراف و جوابندن آنی لحاطه ایشلادی. والی عاصمی زیاده
 سورایدی ملاقی اولدو قده عاصمه نغظاً آندن اینوب عاصم دخی پیاده اولوب
 معافقه ایدوب بربرینه اظهار وود و عرض محبت ایتدیلر. آندن اقلرینه بنوب عسکر
 خلقی دخی کلوب سعید بن زیدین يولداشلیله سلام و یروب باشلرله آنلره اشارت
 قیلدیلر. اولوقت مرتیوس دونوب عاصمه خطاب ایدوب دیدی ای سرور
 بودیندن جیحی و حیلله ايله قلعه لری آلوب خانانلری خراب ایدی بدجیحی نجه
 اسیر ایلرک عاصم دیدی ای ملک بزرگ سروج ناحیه سنده واصل و اول اراضی ده
 داخل اولدو قده بو بطریق رفیقار لیه اوزر یزه چقوب بزدخی انکله دو کلوب
 عظیم قتال ایدوب محاربه دن منفک اولما دوق تاكه مسیح یزه نصرت
 و یروب اوزر لرینه غالب اولوب ایکی کیشی قتل ایدوب بطریق لیه فرق آدم اسیر
 ایلوب با قیلر فرار ایدوب قاجیدیلر وادی دیر مرتیوس بو خبردن فرحلیوب عاصمه
 مدح و ثنا ایدوب نصرت ايله تقال ایلدی. آندن دونوب یوقنا عصب ایدوب
 اگا بفض کلمات عتاب آمیز سولیدی. یوقنا جواب ویر میوب و باشن اگا
 قالدور میوب شهر خلقی آنی کو سروب اگا غلیظ ادر ایدوب سوکرک رأس

رأس العينه داخل اولديله مرثيوس آنلي نسطوري كليسا سنده جس اريدوب
 ريدي امدي بونلي بادشاهه اسير ايتدوكي آدمليانته قوب محافظه ايديكز
 ناكه بادشاهه يازه لم بونلر حفته امروفرمانلي ندر كوره لم بس آنلرخي
 بوقنا ايله قرق نفر بولداش كليسا به كتوروب خالد بن وليد ايله رفيقلى ياتنه
 قوب آنده جس ايديله واقدي اسير لوكليسا به كندوكده عاصم بن
 رواحه دونوب مرثيوسه ديدي اي ملك سن بزم ايله بو عرب بيشك اولان
 عداوتى بلوركي بونلر نه قور بركي عرب ايله لوده بزه دوشمك ايدلر بر و ايله
 بزدن عداوتلى زائل اولن سن رومدن ياخودار مندن آنلر محافظه سنه آدم
 قوبكه بن راضى اولم قور قورمكه روميلر آنلر ايله سوز ايدوب عربك الن طوطه لر
 آنلي اطلاق ايدوب بادشاهه مضرت ايرشند وده لر بس صواب اولان كليسانك
 داخلنده بن خارجنده سن الوب انلك محافظه سى يانده بيل تاب وتوان
 ايدوب خواب و حوزى كند و مزه سوام ايتكز ذير بر كمسه جهاد ايله رت نعا
 نيك رضا سن طلب ايلسه برينده راحت و ايدو واقدي مرثيوس عاصم بن
 رواحه يلك زائى حسن كوروب آن كليسا به قونددي بس عاصم كليسا به
 كوروب بوقنا ايله قرق نفر بولداش بن خالد بن وليد ياتنه ايندوروب بوقنا
 خالد ايله بولداش بن باقوب آنلي بندياچه كورمكه فكره واروب احوالرينه
 تعجب ايدوب قالدي ذير اسير اولدو قور بن بلرايى خالدخى بوقنا ايله بولداش
 وسعيد بن زيد ايله عموك كليسا به خوللرني كوروب عاصم بن رواحه
 اوزلرينه موكل اولدو غن مشاهه ايتدوكده اولونى آنلر امنده متخير اولدو
 واقدي بر شقه دن مسموم اولمشدركه دامتيا عندن غيرى صحابه
 كزين و فرقه تابعين دن اولوقت رأس العين ايجده التوز نفردن متجاوز

بهادر حاضر و موجود اولديكه آنلر بن داخلنده ايدى خالد بن وليد و عبد الرحمن
 بن اب بكر الصديق و عبد الرحمن بن مالك النخعي و نفعان بن مقرون المزني و مقباد
 بن اسود الكندي و عمار بن ياسر العيسى و عباد بن بشير الانصاري و عمرو بن
 معدى كرب الزبيدي و حاد بن خزيمة الانصاري و عامر بن ربيعة
 العامري و شرحبيل بن حسن و يزيد بن اب سفيان و دافع بن زاعن المزني و مره بن
 خولان الاسدي و عوام بن اوس النخعي و ابان بن عثمان الاموي و ضرار بن
 أزور الاسدي و ابوذر غفاري و معاذ بن جبل الانصاري و امية بن كعب و زفر بن
 سعد البياضي و مرقال بن سارية العبدي و سائر لرى حى بوا مثاله كمسه لرايى
 و بونلر دن ماعد اسعيد بن زيد ايله بولداش لرى و دامتيا ايله رفيقلى و بوقنا ايله
 قرق نفر عى ناده لرى ايدى واقدي بونلر مذكورون كزیده لر كليسا به جمع اولوب
 قرار طونديلر اولوقت خالد بوقنا ايله بولداش لرينه وسعيد بن زيد ايله عمرو
 باقوب بونلر بن حاله متخير اولوب كچه اولنجيه دك صبر ايدوب بولالقه آنلر
 برى تكلم ايدى كچه اولدو قده سعيد بن زيد بكيچلر دن بي خبر خالره وارو
 اكا و ضرار بن أزوره و سائر سلام و يروب خالده ماجراي يلدوروب اكا
 قور تلمق ايله بشارت ايدوب عاصم بن رواحه ايله بولداش لرينك اسلامى
 خبر و يردى خالد بوخير دن زياده سوينوب ديدي يا ابن زيد سن شديك
 بونكله بكا خبر و يردى بن لكن بن بوقنا ايله بولداش لريني كوردم حينده آن بلم
 نور ايمان و عين ايمان ايله نظر ايدوب بونلك صحنه واصل و حقيقت حاله
 دمر ايله واقف اولدوم واقدي بر قلعه و اليى مرثيوسا صحاب كرامى كليسا به
 جس ايتدوكه ملك شهربامه مكوب ياروب عاصم بن رواحه نك قدوميله
 بشارت ايدوب حلب حاكي بوقنا نك بولداش لرينه اسير اولدو غن بشارت

ایلیوب مکتوبی بر قاصد ایلله ارسال ایلدی. قاصد مکتوبی آلوب بوله دوشوب
 یور یوب اور دویه واصل اولدی. پادشاه حضورنه کیروب مکتوبی ورد
 اولدخی آجوب و قیوب. بو خبر لعلنک معلومی اولدوقده زیاده فرخلوب عکرده
 سننک و شاذلق ایدوب یوری جالمق امر ایلدی. مسلمانلار یوری و غیره آیین
 ایشتند و کده دیدلر دشمن عکرده بوسرور علامتنک اصلی ندر بوشنک
 و شاذلق نه دن اوتوریدر زیرابوری امر مهم ایچون جالنور یا خود وقت سرور
 و هنگام جهورده افرولور عجباً سبب ندر جمله سی ترده ده قالوب تفکرده
 ایکن اولوقت عباد بن بشر عیاض بن غنم کلوب عیاض آن کورده کوه قالوب
 آندن طرفه یور یوب اکا سلام و یروب دیدی یا بشر او علی الله سنک دیده لک
 فریر و چشمکی روشن ایلسون امدی بکا خبر ویرنه بیردن کلورسون عباد رجوب
 انیبوب و قطعاً برشی دنیوب ناکه عیاض ایلله چادره کیردی یاننده اوتوروب
 سعید بن زید ایلله بوقنانک احوالی و عاصم بن رواحه ایلله یولداشلر نیک
 اسلامنی کاخیر ویردی و اقدی ویر عیاض بن غنم عباد بن بشر بن بوشاره
 مخبر کلامن اشد و کوه سجده شکر ایدوب رفع سرایتد و کوه عباد دیدی ای امیر
 سعید بن زید سکا سلام ایدوب بیرکه دشمن مقابلده سنده تاکی اوتور سعی
 ایدوب جنکی و کسون زیر اسلینک فنی دشمن عکرینی شهرز اتمک ایلله
 مدای امیر بو عکر بورلدوقده قلعه خلقتک بلای قریلور و قوت الظهرا مایلر شکست
 اولور انشا الله تعالی اهون و جهله شهر النور عیاض دیدی توکلنا علی الله و لا حول
 و لا قوة الا بالله به المستعان و علیه التکلان و اقدی ویر کیجه اولدوقده عیاض
 بن غنم سنجاق صاحب لری و بو عکرینک امر او بکلرین حضورینه جمع ایدوب
 عباد بن بشر بن غنم انله خبر و یروب دیدی ای سرور امدی سز ل

بو کیجه یقظ و انباه اوزده اولوب فجر طلوع وقتنده سلاحلری کیر کیوب آنلری کوه یوب
 صفار ترتیب ایدیلر و اقدی و سنجاق صاحب لری و مسلمانلری امر او بکلری عیاض
 یانندن چقوب چادر لینه واردیلر. امیر لری کند و لینه امر ایتدوکی اوزده ایدوب
 وقت غلصده صباح نازین قیلدیلر. فجرک طلوعندن اول عا کر مسلمان ایلله محار
 معرکه یه واردوب جنک ایچون حاضر و آماده طور دیلر. فجر طلوع ایتدوکی دو میلر
 عا کر مسلمینه بقوب کوردیلر که سلاحلری کیوب صفارین دوز مشلر جنک
 ایچون حاضر آماده اولوب محل مصافه وار مشلر و اقدی ویر ملک شهر بام بونی
 کوردو که حاجبلرینه و بطریق لینه چاغروب. آنده آلات حرب و ادوات ضربلری
 اخذ ایلله امر ایدوب پس آنلر دخی نیزجک سلاحلری کیوب آنلرینه یوب عا کر
 مسلمان مقابلده سنده دوروب صفار ترتیب ایدیلر. یمن و یساره بیر قلر و خاقلر
 ایلله زینت و زیب و پردیلر و اقدی ویر کون طلوع ایتدوکی عا کر مسلمان و جنود
 موحدین بلند آواز ایلله تسلیل و تکبیر ایدوب روم اوزرینه یورودیلر. رومیلر
 دخی آنلری قوشیلوب پس ایکی عا کر بربرینه اولاشوب بهادر و جاغر و شوب و لاو
 جقروب آنلر صاحب لریک اننده شوقه کلوب صاحب لری دشمن اوزرینه حملة
 ایلدی اول جینده جنک آنشی یوب علو کند و کجه مشد و بالار و اولوب
 فارس لر بربرینه تیغ و نیزه ایدوب جوق بهادر و خیرتد قالوب جوق آل و کوب
 و جوق باش بزنندن او جوب رخسارین زیر پایندن جقان عبا رجو ساید مرتفع
 اولوب قنمین کثرت و عبا رین و فرقتدن کونوز کیجه یه دوشوب عرب عسکری
 الله ایچون جنک ایدوب عدودن اخذ تار و کند و لریزن رفع عار ایدیلر و دشمن لر
 انتقام آلوب مراده نائل و مطالبه واصل اولدیلر. جهاد لری یه باری تعالی بی راضی
 ایدوب قیللر ایلله باشلار یارب بلکلر کسوب سمکلر قردیلر. پس بومنوال اوزده برز

دو کشتوب اور شدیلر عاقبت حق سبحانه عز وجل مؤمن اولان عبادنه فرصت بفرست
 و پروب کافرن عسکرین بوزیدیلر لینه اگسه و پروب عقیلرینه دوندیلر و اقدی دیر
 عبدالله بن عمر الخطاب جنک ایچم ملک شهر یامه اول جینه مدوقی اولرکه لعین
 فراره میل ایدوب رأس العین جانبنه یوز دوندر مشدی عبدالله ملک شهر یامین
 فرار ایتدو کین کورد کون تکیر ایدوب اوزرینه یورودی مزارق ایلله آتی قصد ایدوب
 نیره سرتیزی سیننه پرکینه سنه ایدوب حربه ارقه سندن جقوب لعین
 ساقط اولوب زمینده دوشدی روم بکری ملک شهر یامک اطرافده اولان
 غلاماری آتی کورد کوه حمله لری اگسه و پروب فرار ایلدی عبدالله بن عمر ملک شهر یامین
 زمینده دوشدو کین کورد کوه در حال آندن اینوب باشنی کسدی سدمق طوعنی
 حربه اوزرینه قالدوروب ینه آتله بنوب بلند اوز ایلله ندا ایدوب ملک شهر یامک
 قتل اولدو غلک ایکی جانب عسکرینه بیلرودکی و اقدی دیر رومدن جنک ایچون
 معرکه ده ثابت اولان کیمسه لر بوندای ایستندو کوه اگسه و پروب خیام و انقال و فزین
 و اموال و عیال و اولاد لر بیک ترک ایدوب فرار ایلدیله مسلمانلرین کزیره لری و حربه
 برادر دلاوردی و بهادر لری عرب آتله و یاده بار خشلر و کسکین قلیچلر ایلله عقیلرینه
 دوشوب تیغ نیزه و خنجر خون ریز ایلله اقلردن هزاران هزار ملاحین دوزخ فرار قتل
 ایدوب فتح و ظفر برله خیمه لرینه دوندیلر جبر بن ناشب بن ضمره الضری دیرکه
 جنک ساکن اولوب محل معرکه خالی اولدو قره مسلمانلرین ثعبان منقش پوست
 شمیر لرندن زهر آیممات نوش ایدن کفار مرده لرین عدد مراد ایدوب مقدارین
 بلمک دیلیم بی برطوریله آلوب بویجه اصدم کوملکم آتله کنه خرده طاشی طولوروب
 جنک رینه واردم رومدن هر بر لاسنه اوزرینه که او غرام اتکون بر طاشی آلوب
 طوریله قوردم بی بوسیان اوزره ایدوب ناکه مقتول لردن فارغ اولم انون طاش

صایب کورد مکله اول کون رومدن سکسان نیک بیدی بوزاللی کشتی قتل اولدوب
 اسیر لری عذ و احصی به قادر اوله مردم و اقدی دیر چون بر طرف اولوب ارباب حرب
 تیغ لرین غلافنه و سلاحلرین برلرینه قوبیدیلر اولوقت عباض بن غنم خیام
 و انقال و سراد قان و اموال جمعنه ایدوب بی مسلمانلر طرف یوروب اموال
 غنایم دوشوروب جمع اولوب برکد و گره بو کلنوب عباض بن غنم محو عسین صلت بن
 بن مازن بن ربیع ایلله کفر نوت کونوب و اکا نیک آتله قوشوب امر ایدرکه کفر
 نوتدن کیمیه ناکه باری تعالی رأس العین فحی ایلله مؤمن اولان عبادنه نصرت
 ایلله و مکتوب سکاکله و اقدی دیر عباض بن غنم اول کونده صدمه حربک عقیلنده
 رأس العین جانبنه کوچدی و اقدی دیر عسکرین هر غنی و ملک شهر یامین قتل خبری
 رأس العین ایچنده شایع اولوب و اینک معلومی اولدو قره بوالش اوزرینه صعب
 و دشوار اولوب بروج و باروری برکیدوب منین و مسکیم ایدوب محاربه قیدیت
 کوردی ایرنه خالد ایلله یولداشلرین و یوقنا ایلله عی داده لرین قتل ایدره جک اولر
 زیر اوملک عادت بو ایدرکه فحن جنکده باد شاهلری قتل اولنوب دشمنیت
 یانلرند اسیر لر بولنسه اول اسیر لردن یوز کشتی قتل ایدر لرایدی و اقدی دیر عساکر
 مسلمین ملو عین مشر کین ایلله محاربه ایتدو کلری کونین ایشی قلعه و البسی
 هر تیوس ارباب دولت و اعیان مملکتیله بنوب شهرین اودته سنه کلوب خالد ایلله
 یولداشلرینک و یوقنا ایلله عی داده لرینک بوند اوردن ایچون کتور مکله امر ایلدی
 حکمت ایلله اولوقت اسلام سنجاقلری ظاهر اولوب عباض بن غنم عسکر لیه کلوب
 رأس العین اوزرینه نزول ایدوب عساکر اسلامک قدومی مرتبوس اصحاب کرام
 قتلدن مشغول ایلنوب لعین ایلدی قوبوب مسلمانلر ایلله محاربه قیدتره اولدی
 و اقدی دیر عباض بن غنم کندوسی باب الشرقی اوزرینه نزول ایدوب عسکر خلق

دخی کند وایله معاً اینوی خابور قوسنه دن جادر و جینه افروروب
 شهر لوانله حرب و قتال و جنگ و جداله مباشرت ایلدیله و اقدی در باب الشرفی
 اوزورنده مرتبوس ایچون دیبادن بر جادر قورلوب اول جادر مقابله سنده بر بونک
 منجنق وضع اولمش ایدیکه ایلارینه یوزکشی یا یوشور ایدی و بومنجنق ملک شهر یامک
 عی داده سی دیکش ایدیکه بونک با یاسی ملک شهر یامدن اول راس العین پادشاهی
 ایدی و اقدی در عساکر مسلمانین شهر خلقاقت قتالنه مباشرت و انار ایلله جنگ
 و حربیه مسارعت ایندوکون قلعه و السی مرتبوس صحابه کرام قتلندن ما یوس
 اولوب انلردن الچکوب مسلمانلر ایلله جنگ و حرب مشغول اولری بوا یسه عیاض
 بن غنک مسموعی اولمش ایدیکه طوایف رومدن نه زمان بر پادشاه معرکه ده قتل
 اولوب یانلارنده دشمنلرندن اسیر لاولسا پادشاهن اوتوری انلردن یوزکشی قتل اولنور
 انچون عیاض عجله برله شهر اوزرینه کلون محاصره یه مبادت و محاربه افرام
 برله مباشرت ایدی بر دخی فکر ایدوب کند و کندویه دیدیکه شهر خلقی بزم ایلله
 جنگ مشغول و محاربه در کار اولور و قریب شهر خلقی قالور خالو ایلله دنیقلری و هند
 بولوب شهری آلور و اقدی در عساکر مسلمانین دشمنین خذلان فرینی نصیقه
 سعی بلیغ ایدوب شهر خلقی اوزرینه قتالی شدید ایلدیله روم طایفه سی دخی
 قوتلرین اظهار و کلمه کفری ایلر ایدوب بیون منجهلر ایلله طاش و کمان کوانیلر ایلر
 اوقلا آتوب محاربه در کار اولدیله و اقدی در بونی دار قبیلله سندن اجمیل بن
 سعد نامنده بر یوز سال یکت و ارایدیکه غایت ایلله تیرانداز ایدی ارض ریمه
 فتحنه والده سی نیکله له کلمش ایدی اول کون اولور و قدده والده سنه دداع
 ایدوب دیدی ای مادمشفقه بنم ایچون بوکون لازم کمر حق جهادی ادا ایدم کفره
 لایم و عیده اصنام ایلله تخراب ایلیم باری تعالین رجاء نما ایدر مکه رسول خدا

محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضورنده شهید اولان جدمه و پدرمه لاحق
 اولامر والده سی اگا دعا ایدوب دیدی ای و غل حق سبحانه و تعالی سکا نصرت
 و یروپ یاردم ایلسون و فتح و ظفر ازان خلسون امدی یوم قیامتده و حضور
 عزتده بوله حق علی تقدیم ایلله ابن جمیل بن سعد والده سی یانندن کیدوب
 بارو آلتنه واردی شهر خلقیلله محاربه ایچون ایرلو کچوب جنگله در کار اولری
 آنلر اوق ایلله اوکندن داغیدوب برکنده قیلدی و اقدی در اشدنم بویکت اول
 مرتبه چابک دست تیرانداز ایدیکه بر قوش کورنده بن قوشین فلان یرینه اوردو
 دیلمر دنیقله بر ایدی آندن اوق ایلله او رور اوق اول قوشک دیدوکی بره دقور ایدو
 چون راس العینده جنگ کونی اولری پس اول یکت ایرلو کچوب بطریقله اوقلا
 اتار ایدی حکمت ایلله اوقی بوسنه جقیوب کیمک یورکنله و کیمک کوزی بیکه کنه
 طوقونور ایدی پس بومنونال اوزره جنگ ایدوب اوق آتوب ناکله اوتوز قدر بطریق
 قتل ایلدی قتل اولنان ملا عیندن کیمک جیفه سی شهره و کیمین خندقه دشر
 ایدی مرکزود اوق آتوب جنگ ایره در قیو اولان بوجنی کشف ایدوب آنده اولان
 رومیلری طاغندی انک اوقی خوفندن بر احد کورنکه جسارت و اظهار سره
 جرات ایدی و اقدی در مرتبوس منجنق علنده غایت ایلله ماهر ایدی آندوغی
 طاش انسانله یاخو حیوانله دوقور ایدی لعین اول کون کشیلر کوروب منجنق
 ایلارینه اوتوردوب بی در پی مسلمانلره طاش اتار ایدی مسلمانلر بونی کورد کوه
 جمیل بن سعده دیدیلر یا جمیل منجنق طاشندن اوزاق اول بزرگا قورقاروزکم
 طاش ایره اووریکه دوشوب سنی هراک ایلله جمیل بن سعد دیدی بن اشدنم
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری تلاوت قرآن ایدر ایدی اول آیت کریمه
 باری تعالی جبرائیل واسطه سیدله آنک اوزرینه اترال ایلش ایدی اعوذ بالله

من الشيطان الرجيم. انما تكونوا يدرك الموت ولو كنتم في بروج مشيدة. امدى
اولوم حقدن آندن بروجله قور تلمق بو قدر بيلكز واکاه اولکز بن جانی حق بولنه
فدا ایدوب الله شدک ایدنلر قتالنه دور مشیم آندن سیننه کروب قلعه جانینه
یور یوب بارودن طرفه براوق آندی حکمت ایلله اولوق منجنق ایلرین چکنلرین
برینه طوقندی آنی مراد ایدوب براوق دخی آتوب برین دخی هلاک ایلدی وادی
بطریقار جمیل بن سعد دن بومرینه نیر اندازلق کورد وکوه منجنق ایلر نندن قاجوب
مرغیوسه دیدیلرکه ای ملک بزر بوقومه قارشو طوروب اولارینه طاقت کور میوز
سن بزه بر حال ایلله مرغیوسن مسلمان بیاده لرینه چاغروب جمیل بن سعد ایسه
اوق تار ایدی براوق بوشه چقبوب لا بد برینه دو قنور ایدی بو باینده جمیل
بن سعد اوق آتوب جنک ائمه ایکن اولوقت روم بطریقار نندن بری جمیل بن سعد
اورزینه کلوب اکابر طاش آتوب جمیل دخی آنی اوق ایلله اردوب قضا ایلله اود
کوکسنه دو قنوب آرقه سندن چققی هان دم اول شقی دور دخی مرد اولوب
بی روح زمینه دوشدی جمیل طاشه بقوب اورزینه کلدیکن کورد وکوه کزوب
اولورده جکین یلوب آندن خلوص اولیه جنین اکلوب بر طاش اورزینه آنی
خرد ایلدی وادی جمیل بن سعد موت یقین اید وکوه یاننده بر عی زاده کی
وار ایدیکه اسمی رافع بن محالد الاوسی ایدی دو قنوب اکا دیدی یا ابن عی الله یحون
سلامی اول کهنه سال مادر بر ملله تبلیغ ایت آندن حالنی مشیر قصیده انشا
ایدوب فارغ اولور و قد وفات ایلدی رحمة الله علیه ورضی الله تعالی عنه
وادی بر عیاض بن غنم جمیل بن سعدین احوالی دینلد وکوه قبله رفت ویرده
برفته حرق کلوب والده منه مر حمة اورزینه اعلیوب جنازه سن کور ملک ایلله او
ایلدی بر قبیلله سی خلق واروب جمیل بن سعد کوروب عیاض مسلمانلر ایلله آتک

اورزینه نماز قلوب صلواتن صکره اول جسد مطهری برنده دفن ایلدی اسکنه
الله بجوحه جنازه وادی بر بوخبر جمیل بن سعدک والده سننه واصل
اولد و قد فرقتنه صبر ایدوب دیدی ای اوغل سعید دیر لک شهید اولد
اب کرام واجداد عظامک طریقنه سالک اولوب رتبه شهادت بولرک الله سکا
رحمت و مغفرت ایدوب قیامتده بنی سنکله فایده لندرسون آندن بوانت کریمه
تلاوت ایلدی الذين اذاصابهم مصیبه قالوا انالله وانا الیه راجعون اولیک
علیهم صلوات من ربهم واولئک هم المهدون وادی بر بکا خبر ویدی معرب
حارث جدی سراقه دنکه اول راس العین فتحده حاضر اوللردن ایدی روایت
ایدوب دیر که جمیل بن سعد شهید اولور و قد رومیلر فرحمنوب نصرت ایلله نقل
ایدوب فتح ظفر ایلله بشارت ایلدی وادی بر ملک شهر یامدن صکره صاحب امر
ولی المهد اولان تگری دخی مرغیوسه حاکم مسلمان کندی نصیق ایدو کین
کورد وکوه کجه کلیسایه واروب نمازدن فارغ اولور و قد عاصم بن راحله بر دونوب
دیدی ای سور بو اسیر لردن بو کجه اون کشی قوربان اتمک دیرم سن م دیر سن
عاصم دیدی ای ملک بوسنک بیورنیفک رای مناسب دکلور مناسبی بر ز صبر
و تانی ایدوب بونلرین قتلغ تاخیر ایدر لم تا که عربلر ایلله احوالزینه منجر اولور
کوره لم مسیح یاردم ایدوب نصرت برم اولور ایسه بونلر سنک اوکلنده در و دیر
ایسه اولوقت قتل ایدیکه والا علیسی ظهور ایدوب مسلمانلر قلعه آلور لرا ایسه
بونلری اولور دمنش اولوروز وادی بر مرغیوسه عاصم بن راحله دن کلومه کوره
اندی ترک ایدوب فرار کاھی اولان بورجه واروب چادرینه کوروب بادی وادی بر
کلیسایه اطراف و جو بندن ندر دیو حوق تیغ و نیز و نیزه و شمشیر کلوب جمع اولور
ایدی اولوقت کلیسایه اسلحه و افزه وار ایدی اصحاب کرام قصد ویت و جزم و شیت

اتمسلا ايديكه ايرته نك صباحي كليساوه اولان سلاجلي كيوب نيغ وركش فوشنوب
 شهر خلقى بوج وبارو اوزرنده چنكه مشغول ايكن شهره يورده لر جابجا نيغ يتاورو
 شايد برايش كوره لر وادى دى مسلمانلر بوتدارك اوزره حاضر نوبت سلاجلند يلكي نك
 اوزنى دوروب ذكر و تسبيح ايدوب الله تضرع و بنازايد يله سحر وقتى اولوقده
 صبح ايدوب شهر خلقى اوزرينه كليسان خروجه قصد ايد يله صبر ايله استغاثه ايدوب
 اللهم نصرت طلب اينديار و ديد يله اللهم انصرنا كنصر نيك يوم الاحزاب
 آنذن خالد و نوبت يولانلرينه ديد يله اى سرور لر داخل قند حذر ايد يلكه پريشانلو
 ايله قوتك كيدر و دى قورقك و خوف حذر ايد يلك اولوب العالميند نكه رجوع كن اگاه
 و بيلك دشمنلر يارين اوزريكه جمع اولور لر و عود قلسنى طاشليوب يكلر كين نكله
 جنك قياور لر قورق قند حذر ايد يلك زيرا اول كسل كورور بوجيان فايندن دشنه امدى
 قطع ايدوب از دل و جان بزل تاب و توان ايدوب موتى نصب عين ايد يلك و بيلك
 كتر تله سزه نصرت و برن الله قلده دى قاد و در سزه نصرت و بر مكرته كم
 الله ذو الجلال كلام جليل البرهانه يورر كم من فته قليله غلبت فته كثره
 باذن الله والله مع الصابرين امدى قاچنك و خوف حذر اتمك قايله يى يوقور
 زير ابو بار و زى دائره المشرق و قبا و زرينه سد و دروازه لوبند اولوب شهرده اولند
 سزه وصوله اير و زمند اولمش يتك الله قلوب آنون غيرى قصد ايله يلك زيرا
 اول قادر در سزه نصرت و بره و دشمنك دليل ايدوب منهزم ايله امدى الله
 توكل ايدوب اعداء دين اوزرينه يور يوب ايجلرنده جولان ايد يلك و بارى تعالى
 فلو تخافوهم و خافنا ان كنتم مؤمنين آيه كريمى ايشيد يلك وادى دى
 اصحاب كرام خالد بن وليدك بونصع و بنده دارك كلمات حيت فراسن استماع
 ايدوكره كند و رينه عذرت ورك حيتلرينه حرت كلوب هر يى جواب ديوب چمكه

دنيايى نك

دنيايى نك رضا سنده نفسلرين بزل ميل و جانلرين فدا ايتيه رغبت ايد يله
 شرح جليل حنه دن غيرى زيرا اول برسوز سويله دى و قطعاً تكلم امدى خالدين
 وليد شرح جيلين سكوتن كورد كره اكا ديدى يا ابا عبد الله بو مجلسده حاضر اولان
 دلاور لر هر يى برسوز ديوب فرجه سنده اولان كلام ايله نطق ايد سنى ايتوب
 بويجه خاموش اولوب دوره سنى و جواب دونور ميوب تكلم ايتيه امدى
 سويله بزنسك راينكى وصيت كى طو تادوز انكله عمل ايدوب غريبه اعتماد ايتوب
 اى امير ايش شروعندن اول اشليه چمكه سندن مشورت طلب ايد روز بونكله
 دى تعالى بغيره امر ايدوب استشاره حقه آيت كرده كونه روب يور ديلكم
 و شاورهم فى الامر فاذا عزمت فتوكل على الله امدى الله ذو الجلال بونكله بغيره
 امرى برفو لرنك قلوب منكره سنى جبر و دلشكسته لرين جلب ايجوندر امدى ديلور
 بغيره اقتدا و سنته اتباع ايدوب رجز عز وجل ارينه امثال ايد روز امدى
 سندن مشورت طلب ايد روز شرح جيل بن حنه ديدى يا ابا سليمان بركه
 نفسى بحقيقه الله لاجرم مراد ظفره صبر ايد براجلك عاجلا كلمه سندن خوف
 ايد ناردن دكلوز زيرا بزدن هر يى چون براجل سنى و ارايدون بيلور روز تحقيق اتموز
 اول كشى انى بكم امدى بوقلمه خلقى ايله ملكى و بروج و سوري عالى بر شهر معظم
 اولوب ديار امدى كليدى و بلور ربيعه نك قفليس عجله ترك ايدوب اوزرينه عازم
 اولور و غمزه صبر ايد يلك زيرا صبرك عافيتى ظفرد و بيلك بوسيعه نصارى نك
 معظم كليالى اولوب لاجرم اكا كلور و آينه ناز قلوب قربان ايله برك
 ايدور چون الى خواص و مقربى و امرا جلى ايله كله و شهر نك اعيان و كبار
 بونده جمع اوله اولوقت انلره بحوم ايدوب هر طرفدن اوزر لرينه دوكلوب آنلرى
 كسكين قيلم ايله بوغوز لروز اى امير بو قومك ملكلى و امدا

و بکلی قتل اولند و قده بلاری قیرو لور و قوت الظهر امانلری شکست اولور آندون
سکره عوامدن بر فرد خانه سندن خروجه حسارت و اظهار سکره جرائت
ایتمز لر عاصم بن مرواحه دیدی ای سرور کلام مکره صادق و سوزنده کرجک سن
صوابه اشارت ایدوب کوزل تدبیر ایلرک شد حبیل دیدی امدی جمله کز مکانده
ملوزم اولوب سلاح اوزرینه اوتودوب ایشکزی کیز لکز رومک امر او کبراسی
کلیسایه کلوب نماز لرینه شروع ایدو کده اوز لرینه چقکر و اقدی یه آنده اولندر
شر حبیل بن حسنه نک رأینی صواب کوروب بیلر لکه رأی بود ربونک
ماعداسی فکر فاسد و رأی کاسدر و اقدی یه ایشتد مکه مرتبوسک ارسالو
نام عاقل و لیب و کامل و ادیب بر فرزنداشی و اریکله عمو ماکتب سالقه و اخبار
ما ضینه تتبع ایدوب و وفات و الخیلی قرائت ایلوب یونان حکما سندن مهر اریسی
حکیمک وضع ایدو کی فن حکمتی اوتومش و علم نجومه کمال مرتبه اطلاع حاصل
ایدوب بامش ایدی مذکور ارسالوس ملک شهر یامک مدبری و صاحب سوسی
اولوب لعین آنک رأینی و مشورت و تدبیری اولمز سزین امور سلطنتندن برشی
ایشلر ایدی ملک شهر یامی عرب قتالندن منع ایدوب دیش اریکله ای ملک عرب
ایله مقاتله سکا ایدو کدر و الامر علیک لالک یعنی فایده ایتمز سن هزین ایدو کیم
واقع اولور راوی دیر ارسالوس اکابونون زیاده نصیح ایدی لکن ملک شهر یام
ارسالوسک کلامانی دکلوب عساکر مسلمین مقاله و مقاتله سنه کندی
حکمت ایلله حکیمک سوزی جقوب لعین معره کده قتل اولوب عسکری بوز یلوب
اولان اولوب چو امر سلطنت مرتبوسه راجع اولری پس و لوقت ارسالوس فرزنداشی
مرتبوسک یاننده واروب اکابند و نصیحت ایدوب موعظه ایم دائر بعض ضروب
امثال کتوروب ختام کلامده ایدی ای ملک الله دن صقیق حذر ایلله اولاد

و عیالک حمایت و ولایت خلقین صیانت ایدوب سکا ایدو کیم بند و نصیحتی قول
ایلوب عمر بلردن سنکون صلح طلب ایلله قانی منع و قتالی دفع ایدوب اطفال و نسایم
مرحمت ایلله ای ملک بو عرب طایفه سی برسوزی دیز لر الا اکا و فایدر لر زیر اصدق
حدیث دینلرینک اساسی و کلام دروست اینلرینک بناسی دیر اندر ملک و سلطنت
طلب ایدو کدر و کلدور لکه ناکه اوزرینه نزاع ایدو لر و دنیا ایچون دو کوشوب
دست اچاندن آنخ انتزع ایلله لر ای ملک اندر دنیا ملکند میل اتمز لر و آنک زیور
و ارایشنه رغبت فلز لر بلکه مطلوبی آخرت و رضا رب العزت اولوب عندکده
حبندیر و دون کی کون حران و الیسی ردوس و ماریه بنت اریسوس و عمو ایلله بوخو
عمر لرینه طوروب بو عربلرین دینلرینه دونوب شدایع و حکما رین قبول ایدوب
داخل سلک برسان خدا اولوب لر وینه آنلرین بیننه داخل و سعادت رینه نائل
اولری روم بادشا هلرینک زبده سی حلب حاکی یوقنا و بوخو کی و دخی میثابز
عبدالمسیح کبی که اول زهد و تقوی کندوب بیننه و عبادت و طاعتی روز شب اندیش
ایدوب دین نصاری ده اعلمز ایدی لاجرم بو قوم بیر یوزینه مالک اولور لر و سرتا
روی زمین قبطیه نسیجره اولور و سنک بو شهر یام دخی دست رس اولور لر بویله
ایکن نیچون کندو کیم رحمت و بیروب یه بوده بره قلعه ده محصور اولور کون بو محاصره
اول کسبه اولور که یاننده عکر و دشمنی کندون منع دفع ایدو لشکر اوله یاخوده
اوزرینه کله جک و کندوبه امداد ایدو جک عسکره امیدی اولوبره دو کشته و قوروملینه
منتظر اولوبره اوریته شاید یوماینده امداد کلوب کندوبه اریته امدی ای ملک
نه زمان دکن بو قلعه ده محصور قالور سون بو شهر عظیم دروننده اولان مخلوقه
برسنه دخی نقصان کفایت ایدو جک ذخیره بو قدر سن رضان ایلله شهر یام عربی و برمز
ایسک ایچنده اولان خلق جبر ایلله آلب عربیه ویردر و سنی دخی آنلره تسلیم ایدو لر

بوعرب حرات و رها و سروج و مارین و صاود و کفر نوت و ارض خابوز و قریبای
 فتح ایروب فرانک اونه بوزنی شامه و ارض مصره دن آلوب عکری عراقی قابیلوب
 یربوزنی طولور دیار امدی عرب بکنه آدم کوندر مطلوبک نه ایسه آنون دیله زیار
 اول سکا امان و یرر و مطلوبک اوزره بورور بوبله اولور قوه نفسکی هلاکرن قورنارو
 مالکی و اولاد و عیالکی و اهل بله صیانت اتمش اولور سوت فها بعد بوقومک سایه
 سنده اولوب دیلرسن دین نصاری اوزره اول و دیلرسن دین محمدی ایله قبول و اولور
 مرغیوس قزاشی ارسالوس کلان استماع ایندو که اگا خشم و غضب ایروب الله
 اولان چومان ایله آنی اوروب دیدی مسیح سنی ذیل و حقیر و خور و فقیر خلق ایروب
 آنان چون سلطنتی قیوت دهبان اولرکن امدی نه شکل کجا عرض ایدرسن خورلوق و میند
 ایله اولمکی امدی لورمه یانندن جیق یارین کوزمه کور و نورسن سنی قتل ایره دفر
 و اقدی یر مرغیوس قزاشی ارسالوس کلان استماع ایندو که یانندن غضبناک چیقوب
 صومعه سنه واردی ملول و غمگین و اوروب ایشک عاقبتی ینله میخ اولور چفته
 دوشنوب قالی و اقدی یر مرغیوس قزاشی ارسالوس کلان استماع ایندو که یانندن غضبناک چیقوب
 کند و به خیانت ایره لر خونی دروننه کیروب بطریقین و ولایتک اعیان
 و کبارین کلیسا معظه لرینه که بیعه نشودادر جمعه امر ایله یکه انلره یمن
 و یردوده و عهد مسیحی انلردن آله که کند و به خیانت ایمیله لر و یوشهری عربله
 و یرمیده لر پس لعینک قولری و جلب و یوآلری شهره ییچنه داخیلوب بطریق
 چاغروب شهرین اکابر و اعیانک دعوت ایروب کلیسای جمع ایله انلره بییه
 ایدیلر پس لعینک سرعت و شتاب ایله کلوب کلیسای جمع اولور یوآلری و بطریق
 و حتی قیسسلر و راهب و شماسلر اولیره حاضر اولری و اقدی یر چون نکورون کیم لر
 کلیسای جمع اولدیلر اولوق مرغیوس امر ایله کیمی کلیسا قیوتی بغلیله لر ناکه

ایجرویه کند و لردن غیری کیمسه کیرمیده و عوام ناسدن بر فرد داخل
 اولوب حال لرینه واقف اولیده پس لعینک بادشاهلرینک امری اوزره قیولی بند
 و دروازه لری سد ایدوب قیسسلر و راهب و حضورند بطریق اوکنه کلیدر بطریق
 یونلره یینه شروع ایدوب این باطلرجه یمن و یروب خیانت اتمامک اوزره
 عهد و شرط ایدیلر اول حینده مرغیوس اونوروب بقار ایدی انلرایم دوشنوب
 امین قضا دن بی خبر یینه مشغول ایدیلر بونلر بوحالده معاهده و محالفه ده یکن
 اصحاب کرام بالین قلیج ایله اوزر لرینه جقوب بلند آواز ایله نهلل و تکییر ایدوب
 انلری سیف حدید ایله امرشید کوردیلر ندا ایدوب دیدیلر که بزرگوار کردار
 و نبی مختار امینوز بر حمله قرآن و صیام شهر رمضانور امدی باری تعالی
 سزی ذوق کز ایله موافقه ایدی ایامکز منقضى اولوب دوشنوب منتهی اولور
 و اقدی یر کند و لرینه اصابت ایدن سوء حاله چون نظر ایدیلر پس
 صوت لر یله چاغروب و لغه مهل لر یله رفع صوت ایدوب کند و لر ایچون معین
 دلیوب بوله میوب متحیر و مبهور اولوب قالدیلر خالدین و لیوای بلند آواز ایله
 ندا ایدوب یر ایدیکه ای تگری دوستلری الله دوشملری ییچنه چولان ایدوب خدایم
 شرک ایدنلرین قانی دویگزه ایچلرینه تیغ نیز و شمشیر خون یر قیوت انلردن قفا کز
 و بیکلر قطع ایدیکزه یر اوبو کون حاجتله ایره جک و ثواب کسب ایده جک
 کوندس و اقدی یر کلیسایه اولنلرک ماینلرینه قلیج قویلد و غلغله کوردو
 چاغروب فریاد و فریغ ایدوب کین جهان باشلرینه دار اولوب سعادن اوزر لرین
 قضا اینوب قلیج الله قفان و زاری ایدوب شمس خلقندن یاردم طلب ایدلر کین
 اولوق شهر خلقنده دخی اضطراب حاصل اولوب ایچلرینه و لوله دوشوب پس
 بارودن اینوب طرف طرف قاچوب کند و لرینه هلاک یقین ایدوب فراره بوز طورتیلر

اولاد و عيال و اذواق و اموال البريه خانه لرندن جقوب بيوك بورجه صمود
 ايدوب آنده كحضن اينديله كيمي دحي خانه خراب و منازل و دار لرينه قاينوب
 قبولي اوز لرينه بند ايدوب بلند آواز ايله جاغ و شوب فرغ و زاري ايدوب
 آئين و فرياد ايديله مسلمانلرين صداسي جي بوكسوب بهادر لر جي قروب
 نفره اوردوب سيل عزم و بار عظيم كي يوروديله بويله اوليحق روميلرين صليبي
 بست و نصاري نك بيلدي شكت اولوب راس العين قتل ايله دولوب اهاليبي
 اوزرينه هلاك ايتوب جيفه كشيغه لريله الاقرغه ايتوب ستر حرمين
 و نبي امي نك شديعتي مؤيد اولي قلله الحمد و المنة خالدين وليد ايله فقلوي
 مختير اولوب بوفرع و زارنيك اصلي و بوانين و فريادين سيبيني نه ايدوكن
 بيلمديلر واقدي دير بو حاد نه نك ظهورينه باعث بودر كه قلعه و البسي مرسوس
 فرنداشي ارسالوسى الله اولان جوماق ايله اوردوب يانندن سوردوكه بوايش
 ارسالوسه كوچ كلوب زياره غضب ايله يانندن جقوب صومعه سنه و اردى حزن
 و غم و انوه و الم ايله او توروب قلىنده اكا كين باغلي بوار سالوس ايله عاقل
 و اديب بر كم ايرى على ايچون خلق اكا مودت و دروست سوز لو اولر و ايچون شهرد
 اولان رجالك الكرمي محبت ايدر لرايدى كندوسى عياض بن غنمك اوزرينه نزول ايتوك
 خابود قوسى جاينده ساكن اولور ايدى اول برده بر كلباسى و ارايديكه
 دكس اوفتي و خلوت و عبادت اتمك ايچون كند و بنا ايدوب و دوزوب حكمت
 آنده يابيش ايدى فرنداشي يانندن غضبناك جقد و فقه كلباسيه قصد ايدوب
 حكمت خام سنه و اري آنده اوردوب دوستلري و شاكرتلى ياننه كلك
 يوزينه نظر ايتد و كلرنه كورديله اكا غضب و جهنده ظاهر و انوه غم هر سه
 باهر ايش دوزوب ديدلر ايرى بزم ستر بو حزن و غم ايله ساكت و انوه الم ايله صا

اولمكاز اصلي ندر ديدى فرنداشم جاهله بو عرسلر ايله مصالحه ايت ديوعظ
 و پند ايدوب بر مقدار نصيحت ايلدم لعين ابا ايدوب كلامي اصفائند
 شيطانه او بوب هوا نفسه اتباع ايلدى بيلكز طوغري سوز سبب نجات
 و نور بصائر اولوب عالم علوى يه وصوله و سيله در پراي ترك ايدنك
 بولى زدي آي بولان مقاصد و مطالبه اولاشدى و بن فرنداشم جاهله
 نه قدر نصيحت ايلدم و نكلى و سويلدوكم سوزلرين برين قبول ايتدى امدى بن
 هلاك اولمزدن اقدم خلاصكز باند بهرشي ايشلك ديلرم ستر ديسر ديدى
 اينديله ايرى بزم اولومز بيوردو غك نه كيفيت ايله اولور خلاص و نجان نه تقرب
 ايله بولور ارسالوسى ديدى امدى عرب ايچون قبولي اچاروز كند و موزولو
 و عيال مز ايچون امان طلب ايدوب ديله دوكر حاجته و امن و سلامت و اصر
 اولوروز فيما بعد مطمئن البال مفرح الحال آسوده لك ايله شهر مرده اقامت
 ايدى روز اولوقت شاكره لرى ديديله اى سرور امدى قلبكه خطور ايدى
 اشله بزر سكا تا بعوز واقدي در ارسالوسى بونلردن بوكلامى استماع ايتد و كره
 عياض بن غنم مكنوب يازوب اوزرينه عازم اولر و غك درون ورقده نيم ايدوب
 كندويه و متعلقاننه امان طلب ايتوب مكنوبى شاكر درنيك بريده كوزر
 اكا امرايديكه بلنجه يتر و كمان آله كاغدى اوقه باغليوب عساكر مسلمين دت
 طرفه آله و جوابه منتظر اولوب دوره پس شاكر د السمع و الطاعة ديوب آند
 اليه يتر و كمان آلوب ارسالوسى ديدوكى كى مكنوبى اوقه بغليوب ينكده كزليوب
 سرعت و شتاب ايله كيدوب بارويه صفود ايلري بشاوق آوب بعنه كاغد اولان
 يترى كمانه قبول مسلمانلار طرفه كوزر دى حكمت ايله اوق جابر بن مسرة القريشلو
 اوكنه دو شوب جابر بقوب اوقه مكنوبى كورد كره آوب انكلكه عياض بن غنم حضرتلرين

واروب مکتوب اکا وروب عیاض دخی کاغدی آلوب اجوب او قیوب مکتوب
 معلومی اولدوقده سجده شکر ایدوب خلقه آلات خربلری ائد و آتیه نکی امر
 ایلدی پس عسکر خلقی آتلوب حکیمک سمنده اولان خابور قیوسی جاننده یوروب
 مسلمانلر قیویه واصل اولدوقده کلیدلر قیرلش و زنجیرلر کیدلش کندولر چون
 قیو اچلش بولرله عیاض بن غنم ایله اصحاب کرام و سائر جنود ظفر ارسام بالک
 تیغله اده شهره کوروب تهلیل و تکبیر ایدر ~~کفره~~ لائی سر نکبت ائزدر
 قلیجار قوبدیلر اولوقت عیاض بن غنم عی زاده سی جراح بن سلامه اون کشف
 ایله ارسال ایلدی حکیمی و دانه سنده اولان اتباع و لواحقین محافظه ایدر
 واقدی بر اول کون اخشامه دن شهر اچنده قلیج اشلیوب جنک و شیر
 اولوب رومیلر مسلمانلرین علیه کورد و کوه جنک لرینه طاقت کور میوب
 عیاض بن غنمک امان دیلیوب عیاض دخی رجالین قول ایدوب آنلره امان
 ووروب قلیجی اوز لرندن رفع ایله خلقه امر ایلدی واقدی بر بکا خیر ویر
 روم بن قادم ایترکی روم دیر بزه خبر ویردی سنان بن عوف سنان بزرگ اچند
 ویردی سراقه بن زهیر سراقه دیر اشندم خزیه بن عامر دکه اول ارض ربه
 فتحنده حاضر ایدی روایت ایدوب دیرکه مرج رعبان وقعه سی هجره بنویم
 علیه افضل الصیه ناک اون بدخی سالی صفر الحیرک اونچی کونی ایدی و رأس العین
 فخی سنه مزبوره ربیع الاول سنک اونچی کونی واقع اولدی واقدی بر اصحاب کرام
 قلعه و البسی مرتبوسی و انکله ~~کلیاده~~ اولان کفره خیانت یانوسی
 قتل ایدو کون صکره کلیدلر عیاض بن غنمک طرفه یوروب اکاسلام
 ویردیلر عیاض آنلره قیام و توقیر و احترام ایدوب عزت ایله آنلری قارشلوب
 سلامت ایله قودتولوب یوقنا ایله بولر اشلرینه مدح و ثنا و سعید بن زبیر خیر

دعا ایدوب عاصم بن رواحه ناک اسلامنی مبارک ایلدی اذن ابوالهول دمس
 عیاض حضورینه واروب سلام ووروب ابو عبیده حضرتلرینک دورینون
 سیاه عید ایله الی آتلامد کوندر دیکن اکا ایدوبی کندی سی بولره سید
 رنده مدتی اولوب اندر ایله مقاراس العین کردیکن خبر ویردی واقدی بر عیاض
 بن غنم دمسدن بولای استماع ایدو کون اکامدح و ثنا و خیر دعا ایدوب
 بوفخ جلیلله ی عدیل مقابله سم سجده شکر ایلوب مسلمانلرین سلامتی
 اچون باری تعالی به حمد و ثنا ایلدی بعده اموال غنایم جمعنه امر ایدوب
 دوشرولوب برکوکوه بیت المال اچون اذن خمس جقاروب باقیسین عزات
 مسلمان و عساکر موحدینه تقیم ایلدی اولوقت حساب اولوب آتلونک
 حصه سی یکم یکنک درهم و پیاده ناک هر برینه اون نیک درهم اولدی
 قلیجدن قورتوللردن حق کیم هدایت باری ایدوب کفری ترک ایدوب اسلام
 کلوب دین محمدی قبول ایلدی واقدی دیر ارسالوس حکیم دخی جمیع شاکر لرله
 کلوب عیاض بن غنم سلام ویروب قارشوسندک ذلت و مکت برله دوروب
 شاکر دلری کندوبی وصف و تعریف ایلدی عیاض آنلر بیلدو کوه راضیلوق
 و خوشنودلق کوروب ایشنی مع ایدوب جاه و رغبتین ترفع و قدر منزلتین
 بلند ایلدی ارسالوس عیاض بن غنمک دخی و ملائمت حسن بشاشنده بقوه
 کندوبه انفعال کلوب شاکر لرله معا مسلمان اولدی راوی دیر
 دیار ربیع و ارض جزیره ده رأس العیندن غیری قلیج ایله بر شهره ایلدی
 واقدی بر عیاض بن غنم بیت المال اچون عیاضک بشده برین اخراج ایدوب
 باقیسین عزات مسلمینه تقیم ایدوب بعده امیر المؤمنین عمر رضی الله عنیه
 مکتوب یازوب ددنده مرج رعبان وقعه سن خیر و دخی ایشنی فتحی بنیه

ایدوب: دیاربکر جاننده عازم اوله جفین اشارت ایلدی. آندن مکتوب
 بوکوب و مرلیوب: خمس یله بله عبد الله بن جعفر تسلیم ایدوب مرارجین
 وانصاردن اگا یوز اتلو قوشوب غنایم ایله مکتوبی آتلا ایلله مدینه طبه
 دیو: یور یوب برره توقف و آرام ایتوب تاکه مدینه رسول الله و اصل اولدی
 عیاض دخی رأس الینده کامل برای اقامت ایدوب نصاری نیک کلباء
 مغلله لری اولان: بیعه شطوری جامع یابوب مسلمانلردن هر بر قبیله دخی
 بر مسجد بنا ایدوب شهر خلقندن بورجده اولند و آنده مختص قیلان لر مسلمانلرین
 حکمی الله ایتوب ایلن و صوسوزلق ایلله هلال اولوب: پس عیاض مرد اولان
 ملا عینک اموالندن بورجده اولان اشیائی رهامالی ایلله آتوب و برج رحبان
 وقفه سنده کفر توتله کوزردیکی اموالی دخی کفر توتدن اخراج ایدوب بوج
 مالنه ضم ایلوب آندن محمد جقاروب: عبد الله بن جعفر دن صلح سلمه
 بن اخوصه یکر می اتلو قوشوب: انکله مقام مدینه منوره ارسال ایلدی آندن
 عرجه بن مازن العامری: احضار ایدوب معینده بشوز اتلو قوشوب
 آتی رأس العین اوزرینه ولی و ضابط نصب و تعیین ایلوب آندن مرج
 رحبانده اسیر ایدوکی کفره احضار ایدوب کندورینه اسلام عرض ایدوکه
 هدایت پاری قرین حالی اولان اسلامه کلوب اسلامه کلنی ترک ایدوب
 طریق ضلالت سالک اولوب: اسلامدن ابا ایده فی قتل ایلدی: بکله
 رأس العین اوزرندن کوجوب کفر توت اوزرینه نزل ایدوب بوغور اگا
 قارشو کلوب عیاضه سوم و یروب عیاض انکله کوروشوب مرجبا ایدوب
 اگا زیاده اکریم ایلدی: پس کفر توتله آتی حاکم ایدوب طارونک احضار نه امر
 ایلوب حضوره کله و کده اگا اسلام عرض ایدوب مغلله به داتر

بعض خبر لر سوبیلوب: بوخبردن قرین دل سنگینی نرم اولوب اسلامه کلوب
 عیاض آنک اسلامه کلدو کندن فرحلوب: آتی عیاضه سی بوغوره و یروب کندورینه
 جوق مال احسان ایلوب و کفر توتله برجامع بنا ایدوب قلعه دار طرفنه
 کوجدی: پس اگا قریب بریده ایتوب قلعه اهالیسی عیاضک قدومی خبرین
 الدوقده قرشو جقوب آندن کندور اچون صلح دیلیوب عیاض رحالین قول
 ایدوب یکر می نیک دینار و اوتور نیک درهم و یرمک اوزرینه اتر ایلله صلح ایلدی
 خزینه وجهه خانه لر نه سلع قویماق اوزره قول ایدوب اهالی قلعه بونی
 دخی قبول ایلوب عیاض آندن کمدی: و قلعه اوزرندن مفارقت و زهاب
 ایتدی: تاکه کلیا لری اوتان و اصنامدن تطهیر و دروئی قنادیل لماعه
 اسلام ایلله تنویر ایدوب بعد اتعبر جامع بنا ایلدی و سنه آتیه ده جزیه یرمک
 اوزره اتره قرار دیروب: آندن نصیبین جاننده کوجدی: عیاض نصیبین طراعه
 داخل اولدی خبری نصیبین حاکمی ملک طریا طبعه و اصل اولدوقه ارباب شود
 واعیان مملکتین شهرین سپاهسین مرج کلبا سنه جمع ایدوب کندی
 عمودیه قبه سنه اولان در: به صعود ایلوب دیدی ای نصیبین خلقی بن
 سزه حاکم اولندن برو احوال کربقوب مرحمت و دیدن نصف ایلله نظر ایلردم
 حاجت کز بتوروب ایچکونده حسن سیاست ایدوب حکم کرده عدد ایلر ایلیم
 سزه رفیق اوزره شفیق ایلیم: بیلک کز کونلر مز کیدوب دولت منقرض اولدی
 بو عر بلر مالک و بلوده مالک اولوب خلق ذلیل و عیاضی خور و حقیر ایلدی امر
 مقابله مزه ایندی بلر شهر یزی المظه قصد ایدر لر و اولاد و عیال لر اسیر ایلدی
 قیدینه دوشر لر مرادم بوکله جقوب اتر ایلله مصالحه ایدوب اوزرینه صلح
 مستقر اولان اموالی سزدن المامق و همی اوزره کندور ایلدن و یروب قاتلری منع

وَقَالَ دَفْعَ اَيْدِيهِمْ بِوَحْشٍ مَّوَدَّةَ سَرْجَةٍ وَنَهَ كَوْنَهُ مَعْقُولَ كَوْدٍ رَسَكْرَ
دِيدَنَارِ اِي مَلِكِ بَوْنَدَنِ بَرَهْ نَهْ ضَرْفِ اَعْلَمِ سَنَ دِيدَنَارِ وَادِي دِرْ طَرِيَا طَبِيسَ
اَنلَرْدَنِ بَوَكْلَامِي سِتْمَاعِ اِيْتَدُو كُوْنِ دِرْ حَالِ اَعْيَانِ مَمْلَكَتَدَنِ اَللّٰهُ كِشِي اَلْوَبْ
رُومِ قَبُو سَنَدَنِ جِي قَبُوْبِ عَا كَرِ مَسْلَمِيْنِ جَانِبَنَهْ يُوْرِيُوْبِ عِيَاضِ بِنِ غَنَمِ جَادِرِنَهْ
وَارُوْبِ حَضُوْرِنَدَهْ طُوْرِيَا دِيدَنَارِ اِي مِيرِ بُوْطَرِيَقِ بُوْ قَوْمَلِكِ بَادِ شَاهِيْدِي
بُوْنَلَرِ نَصِيْبِنِ خَلْقِيْدَرِ كَرْمَكَزَهْ اَلْبَحَا اِيْدُوْبِ مَرَحْمَتِ اَمِيْدِيْلَهْ سَنَدَهْ كَلَشَارِدِ لُطْفَكَزَهْ
رَجَا اِيْدِرْلَرِكَهْ كَنْدُوْلَرِنَهْ اَمَانِ وِيْرُوْبِ رَاْفَتِ وَنَصَفَتِ اَيْلَهْ مَعَامِلَهْ اِيْدَهْ سَنَدِ
عِيَاضِ اَنلَرْدَنِ بُوْغَلَقِ وِيَا زِي كُوْرِدَكُوْ طَرِيَا طَبِيسَهْ لُغْطِيْمِ اِيْدُوْبِ اَكَا دَرْفَقِ
وَمَلُوْبِتِ كُوْسَرُوْبِ رَسُوْلِ اَكْرَمِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَضْرَتْلَرِيْكَ اَزَا اَتَا كَرْمِ
عَزِيْزِ قَوْمِ فَا كَرْمُوْهْ قُوْلَنَهْ بِنَاءِ اَكَا دِيَا دَهْ اَكْرَامِ اِيْلِيُوْبِ وَقَدَرِ مَنَزَلَتْلَرِ تَرْفِيْعِ
اِيْدُوْبِ جَلُوْسِ اَيْلَهْ اَمْرِ اِيْلَدِيْ بِيْ طَرِيَا طَبِيسِ اُوْتُوْرُوْبِ عِيَاضَهْ دُوْنُوْبِ دِيْدِيْ
اِيْ مِيرِ بَرَسَكْرَ خِيْرِيْكَ اَلْوَبِ اُوْرِيْنَهْ اَوَلِدُوْغَلَقْ عَدَلِ وَانْصَافِيْ اَشْدُوْبِ
قَدُوْمَكَزَهْ مَشْطَرِ وَسَنَدَهْ مَشْتَقِ اِيْدُوْبِ شُدِيْ مَسِيْحِ نَزِيْ بَرَهْ كُوْنَرْدِيْ بَرَقَارِ شُوْكَرَهْ
جَقُوْبِ سَنَدَهْ اطَاعَتِ وَانْقِيَادِ اِيْلَدُوْبِ نَاكَلَهْ سَنَدَهْ عَدَلِ وَدَادِ اِيْدُوْبِ قَلْعَهْ دَارِ
خَلْقَدَنِ اَلدُوْغَلَقِيْ بَرْدَنِ دُخِيْ اَلْوَبِ بَرَهْ اَيْلَهْ صِلَحِ اِيْدَهْ كَزَا اَوَلِ شَرْطَلَهْ كَمِ وَفَا دِ
اِيْدِ بَحِيْلَهْ دَلِ مَقْرَ حُكُوْمَتَدَهْ قَالُوْبِ سُلْطَنَمَدَنِ زَا اَلْاَوَلِيْمِ وَلا يَتِمُّ خَلْقَدَنِ
بَرِيْ دِيْنَكَزَهْ دُخُوْلِ وَاَيِيْنِ وَنَزْهَبَكُرِ قَبُوْلِ اِيْدُو كُوْ اَنِيْ اَسْلَامَدَنِ كِيْمَتِ مَسِيْحِ اِيْتُوْبِ
دِيْلَرُوْ كِيْ اُوْرَزَهْ اِيْدَهْ وَخَوَاهَشِ وَوَرَادِيْ اُوْرَزَهْ يُوْرِيْلَهْ عِيَاضِ اَنَزِنِ بَوَكْلَامِي
اَسْتِمَاعِ اِيْدُو كُوْ اَكَا دِيْدِيْ اَسْمَا كِنْدَرِيْ طَرِيَا طَبِيسِ عِيَاضِ اِيْدِيْ يَا طَرِيَا طَبِيسِ
سَنَلَكِ دِيْدُوْ كَلَكِ شِيْ بَرِ عَدَلِ اُوْرِيْنَهْ حَمَلِ اِيْدَهْ رُوْزِ بَارِيْ قَعَالِيْ نَلَكِ بَرِ قُوْلَرِنَهْ
نُصْرَتِ وِيْرُوْبِ مَمَالِكِ وِيْرُوْبِيْ يِيْدِيْ اَيْلَهْ فَتَحِ اَتَهْ سِيْ بَرِمِ حَقَقَهْ تَابِعِ وَطَرِيْقِ وَاضِيْهْ

سَالَكِ اَوَلُوْبِ رَحِيْمَهْ عَدَلِ دَادِ اِيْدُوْبِ ظَلَمِ وَتَعْدِيْدِنِ اجْتِنَابِ اَتَمَرِ
سَبِيْلَهْ دَرِ چُوْنِ سَرِ بَرَهْ قَارَشُوْ جَقُوْبِ عَدَلِيْ قَصْدِ اِيْدُوْبِ فَضِيْلَتِيْ
بِيْلَدِيْ كَزَا بَرِ دُخِيْ مَسُوْلَكُرِ قَبُوْلِ وَرَجَا كَزَا طُوْتُوْبِ قَلْعَهْ دَارِ خَلْقِيْ صِلَحِ اِيْدُوْ كِيْ
مَنُوَالِ اُوْرَزَهْ سَنَكَلَهْ صِلَحِ اِيْدَهْ رُوْزِ دِيُوْبِ مَطْلُوْبِلَرِنِ قَبُوْلِ اِيْدُوْبِ اَنلَرَهْ
رَفَقِ وَمَلُوْبِتِ اِيْدُوْبِ نَزْمِ وَبُوْشَقِ وَضَعِ وَادَا اِيْدِيْ كِهْ بُوْخِرِدِيْ اَرِكِرْ هَا اِيْسَنَهْ
اِيْرِيْسَهْ نَاكَلَهْ اَكَا اطَاعَتِ وَانْقِيَادِ اَيْلَهْ كَلَهْ لَرِ سَرَفَرُوْ اِيْدُوْبِ جَنَكِ وَغُوْعَا
مَسْلَمَانِلَرَهْ تَسْلِيْمِ اَوَلَهْ لَرِ رِيْزِ اَعِيَاضِ دِيَارِ بَرِكِنِ مَنَاعَتِ وَحَوَالِيْسَنَدَهْ اَوَلَهْ
فَلَا عِيْنِ مَتَانِيْنِ اِيْتَدُوْبِ بُوْرَجِيْ مَنِيْعِ وَرَصِيْنِ وَبَارُوْسِيْ رَفِيْعِ وَحَصِيْنِ
اَوَلَرُوْغَلَقِ خِيْرِ اَلْمَشَايِدِيْ وَادِيْ دِرْ طَرِيَا طَبِيسِ عِيَاضِ اَيْلَهْ سُوْبَلَهْ شُوْبِ
صَلَحِهْ قَرَارِ وِيْرِدُوْ كَرْنِ صَكْرَهْ نَصَبَنَهْ عُوْبِ اِيْدُوْبِ شَهْرَهْ دَاخِلِ اَوَلَرِيْ
خَرِيْنَهْ سَنَهْ كِيْرُوْبِ مَالِ مَوْعُوْدِيْ جَقَارُوْبِ وَلا يَتِيْ خَلْقَدَنِ بَرِشِيْ اَلْيُوْبِ
حَجَرِ كَنْدُوْ مَالِيْلَهْ جَقُوْبِ عِيَاضِ حَضُوْرِنَهْ وَارُوْبِ اَنِيْ عَرَضِ اِيْدِيْ عِيَاضِ
اَوَلِ مَالِيْ اَنَدَنِ قَبُوْلِ اِيْدُوْبِ خَا طَرِيْنِ تَطِيْبِ اِيْدُوْبِ اَسْمَالَتِ وِيْرُوْبِ اَنِكُوْنِ
صِلَحِ نَامَهْ يَارُوْبِ قَلْعَهْ دَارِ خَلْقَدَنِ اِيْدُوْ كِيْ بُوْنَلَرَهْ دُخِيْ اِيْدُوْبِ سَنَدَهْ اَيْلَهْ
اُوْرِيْنَهْ جَرِيْهْ ضَرْبِ اِيْلِيُوْبِ وَبَدَلِ صِلَحِيْ اَلْوَبِ قَبُوْلِ اِيْدُوْ كُوْنِ صَكْرَهْ كَنْدُوْسِيْ
اَعْيَانِ مِهَاجَرِيْنِ وَكِبَارِ اَنْصَارَدَنِ قَرْنِ كِشِيْ اَيْلَهْ نَصَبَنَهْ كِيْرُوْبِ كَلِيْسَا لَرِيْ مَقْطَلَهْ
يَانَنَهْ نَزُوْلِ اِيْتَدِيْلَرِ عِيَاضِ اَنِيْ جَامِعِ اَلْبَحَا اِيْدُوْبِ قَرْنِ سَرُوْرَدَنِ هَرِ بَرِيْ
دُخِيْرِ مَسْجِدِنَا اِيْلِيُوْبِ نَصِيْبِنِ اَهَالِيْسِيْ بُوْنَلَرِنِ حَسَنِ وَسِيَادَتِ وَجُوْدَتِ
حُكُوْمَتْلَرِنَهْ بَقُوْبِ عَدَلِ اَلتَّرِيْنَهْ نَظَرِ اِيْدُوْ كَزَهْ اَكَزِيْ اَسْلَامَهْ كَلُوْبِ دِيْنِ مُحَمَّدِيْ
قَبُوْلِ وَمِلَتِ بِيْضَا يَهْ دُخُوْلِ اَلْمَدِيْنَهْ رَاوِيْ دِرْ خَلْعَتِ فَا خَرَقَهْ طَرَا زِ اَسْلَامِ اَيْلَهْ
سَرَفَرَا زِ اَوَلَنلَرْدَنِ اِيْدِيْ دِرْ نَزُوْدِ خَلْقِيْ وَادِيْ دِرْ بُوْدِيْ نَزُوْرِ رُومِ قَبُوْسِيْ جَانِبَنَدَهْ

بلند و رفیع بر کلیسا ابدی . آنی بنی کنده آلب جامع اثنا زیروب انجا جامع
 بنی کنده تسمیه اولدی عیاض نصیبین اوزرنده برای قورمکت و اقامت
 ایدوب دیار بکر جاننده عزیت قصد و نیت ایدو کره طریا طیس انجا کلوب
 اوکنده طوروب دیدی ای امیر سزی کوردنن حسن عبادت کره نظر ایلر ز
 دینز کوز لر بر خور اولدی . آندن اسلامه کلوب اسلامنی کوچک ایدوب و ان
 ایدنجیه دن نصبنده سلطنت و حکومت قلوب عثمان بن عفان رضی الله عنه
 حضرت نریک ایتام دولت و هنگام خدو قلم فی ایزنه آخرته انتقال و جوار حقه
 ارحال ایلدی رحمه الله علیه و ایدی در عیاض بن عثم مسجد کنده ده اسم
 بن عامر الکندی عم زاده لریدن اون کشی ایله نیوب انلره امر ایلدی که نصیبین
 خلقنه شرایع اسلامی تعلیم و احکام دینی تفهیم ایدوب انلری معروف ایله
 امر و منکر دن نهی ایلوب بنلرنده حق عدل اوزره حکم ایده و ایدی در عیاض
 نصیبین اوزرننن کوچوب قلعه ماریه البته نزول ایدو کره مار دین حاکمی
 ادرسیوس بن جاروس قرنی ماریه انک استقبالنیه اینوب عیاض سلام
 و یروب چند روزانی آنده مکت ایدوب قونا قلوب اعزاز و اکرام ایلدی
 عیاض دخی عودانی والده سنه تسلیم ایدوب انجا مال و یروب و کرم و احسان
 ایلوب انکچون بکرمی فربه اقطاع و ارض خراجیه دن افزا ایدوب اعطا
 ایدو کون صکره عساکرمسلمین منصوره موقوره ایله کوچوب عجله و شتاب ایله
 یور یوب آمد قلعه سی اوزرنیه نزول ایدوب کندوسی مار دین قیوسی اوزرنیه قیوب
 سعید بن زید دخی روم جاننده کشاده اولان در واره اوزرنیه اینوب معاذ بن
 جبل طاغ قیوسنه خالری ولید باب لما اوزرنیه ضرب خیمه اقامت ایلدی
 و ایدی در عیاض بن عثم آمد قلعه سی اوزرنده اقامته میل و محاصره یله غنیمت

ایدوب آنکودنی قلعه حواله سنده اولان حصوندن بالو و هانی و هتاخ و منیا
 فار قین و جبل جودی و جبل دی القرنین اوزرنیه واروب اول نواحیده اول
 قرا نهب و غارات و اولاد و عیال اسیر ایدوب خسارت ایدر لر ابدی برکون
 اصحاب کزیدن عیاض عسکرندن حکم بن هشام ایله اون کشی عیاضه واروب
 میا فار قین اوزرنیه غارانه وارمغه اندن اذین استیوب عزیمت لرینه اذین
 و رخصت اولیحق ندر کلرین کوروب اوله غا زدن صکره عسکر دن جقوب
 دجله کچوب نفوح خبرین سولشه دن و رسول اکرمه صلوة و سلام ایدرک
 روانه اولدیله رسول الله صغیرات عظیم البرکات ایله زمین ناکه صبار قنارین
 زیر پاینده طی اولوب کونوز کیدوب کیمه ناکه بر بخشی مرور ایتاشن ایدیکه مقارین
 قیوسی اوزرنیه کلدیلر باروسن کوروب تسبیح و تهلیل ایدوب جوابنده اربعه سین
 طولاشوب شرق جاننده شاه طایبه سی دیمکله معروف بورجه کلوب آنده
 طور دیلر اولوقت حکم بن هشام یاننده اولان صحابه کرامه دیدی ای سرور
 خداده و الجلالن دیلم بوقلمه ناکه فتح و تسخیرین بز قولرینه بلا قتال احسان
 ایلده و ایدی در حکم بن هشام کلامنی هنوز غام ایتاشن ایدیکه بور جردن آنلره
 بر قیو اچلوب و بر در میمنت اثر فتح اولوب صحابه کرام اول قیودن دوه لر
 اوزره کیروب مرقنا کلیسا سی دیمکله معروف مناصر فودینه دن واروب
 اول موضعده اناخته بید ایلدی حکمت ایله اول شب بر طرب نصاری ناکه صید
 صلیب کیمه سی ایدی صباحه قریب اولر و قوره شهر خلق خانه لرین جقوب
 صلوة و قربان و عبادت صلیبان ایچون هر یردن کلیساه کلوب دیر قریب اولر قوره
 اصحاب رسولی مناصر قیوسی اوزرنده دوه لرین جو کرمش بولر لک لکینا چون بولری
 کوردیلر بس صوفلرین قالوروب لغه مهملر ایله جا غرشوب شهرده و منازل

ودارده اولنر بالجه بون ایشیدوب هر طرفن سرعت وشتاب ایله کلریله
 قلعه حاکمی بطریق بونی استماع ایندوکه او آخر بنوب صحابه کرام بانه
 واروب طوروی وادی دیر بو بطریق اسمی سلاخورس بن جرجیس ایدی
 اهل بصیرت صاحب حکمت کیمسه اولوب نصاری عندنک ریاست وکیاست
 ایله معروف و شجاعت و جلالت ایله موصوف ایدی چون اصحاب کرام
 بانه واروب طوروی آنله کسزدنه پیردن کلمش سن دیو سوال ایدی
 دیدیلر بزا اصحاب کریم و ذمه موحدیندن فخر عیاض بن غنم عسکرندن کلمش
 بطریق دیدی عسکرندن نه زمان چقد یکر دیدیلر او یله نمازندن صکر بطریق
 دیدی شهریز قوس سزین ایچون کیم چری دیدیلر اول ذات مقدس که مقابل
 امور بد قدرند و مقایح اشیا قبضه تصرفه در وینه بطریق دیدی بزود
 خوف وهراس و تیغ خونریز مردن احتراز ایند یگرم حکم بن هشام ایدی
 ضرر و نفعه و خیر و شره قادر و لیمان مخلوقدن نیجه قورقده لکه انار خوانک
 حکمی السده دورلر فچن امر اولکه اشلیه لر نه کم حق سبحانه عز وجل کتاب
 کربنده بیورده فلا تخافوه و خافون انکم مؤمنین سلاخورس
 دیدی ای کشی سزین دینکر محبت و برز دینز قریب قیوم ایسه افضل و دین حادث
 اکملر حکم بن هشام دیدی برز دینز قریب و طریق طریق مستقیم
 زیرا بودین خلیل و آیین آیین کلیمه وادی دیر سلاخورس اصحاب کرام
 کلیسایه کرمک ایچون امر ایدوب دخوله اشارت ایندوکه حکم بن
 هشام اگا ایدی ای بطریق کلیسایه کیروب نه اشلیه لم سلاخورس
 دیدی کرکر دینگری آنده ذکر ایدوب توحید ایدک حکم بن هشام دیدی بزا اول
 یکسه لردن دکلوز که ریمزک ذکرینه دعوت اولنوب آندن قایخ ایدوب بونی دیوب

آندن دوه لری قیواو کنده قیوب کلیسایه دخول ایدیلر وادی دیر بونلرین
 دیره دخولرندن بطریق مرادی ایکی شنی ایدی بری بوکه سلاخورس اول
 کلیسائی بنا ایدوب آنی ذرور ایدله آراسته ودر و کوهر ایله پیراسته ایلوب
 اگا دیبا برده لر و التون و کومش قنیلر ایله زینت و برش ایدی و انک دیوانه
 بیت مقدس ایله صخره الله تحریر و مرعبی صورت میما و شکل عذری تصویر
 اولمش ایدی بری دخی آنلردن صدور و ظهیر ایدن امری کومک ایدی
 وادی دیر چون اصحاب رسول کلیسانک اودته سنه وصول بولیلر اولوقت
 حکم بن هشام ایات فرقایله دن بونظم کریم معجز و سیمی قرائت ایدی واذ قال الله
 یا عیسی بن مریم اوت قلت للناس اتخذونی و امی الیهین من دون الله بوند
 صکره رفع صوت ایدوب دیدی لا اله الا الله وحده لا شریک له وان محمدا
 عبده ورسوله وادی دیر حکم بن هشامک لا اله الا الله قولنه اکراما
 وکلام الله اعظما اولوقت اول کلیسایه رصیص الاساس دیر یوب
 دروننده اولان قنیل بربرینه دو قنوب برکونه زلزله اولریکه بقیر قابل غیر
 دکلور وادی دیر مذکور کلیسایه نصاری دانشمندلردن آیین و ارکان
 و شرایع وادیان بیلور عبدالمسیح نام بر رهبان دار ایدریکه پیشه سنی همیشه طاعت
 و اندیشی روز شب عبادت ایدی الحق دنیا آخرت اوزرینه اختیار ایدوب
 بوزن مکاره نلک دامن غرورینه تشبث اتمش ایدی کلیسایه فازل اولان
 حاله نظرو صیح و قناییلین بربرینه دو قنیه سنه مدرشته بصرا ایندوکه
 کلیسایه که رومیلر ایله بوزلری اوزره قنایوب خشم و غضب ایله بارشاهلرینه
 سوبلیوب دیدلر که ای ملک بو عربلری کیشایه اخلال ایله کندونی هلاک ایدلر
 کورمز میسنکه مسیح بره نه کیشیت ایله فیهرونه و ایله غضب ایدوب

بود برین بناسی اوز رجزه قلب اتمک وارد ایلدی . بطریق دیدی مسیح حقیقون
 بوعزیمک ظهور و بوحاد فائک صدورى . بونلرین الای توحید و یغیرلرین
 ذکر و تحید ایتدن اولدی . سزک ایچون دینلرینک معجزه سندن کوردکلر
 ظاهر اولوب . بوندن غیرى انلر ایچون براهین عظمی باهر در و بل سزه اول
 مفتح الایوا بیکه . انلر ایچون باروده فتح باب ایلدی . انلر الای توحید و یغیرلرین
 ذکر ایتدوکلری چمنده نه شکل کلیاء و تدریج و قنادیل بر برینه اوردورده
 یندر . بودیدو کمدنه شک شبهه ده ایسکر بونلر ایلله منظره و مباحثه ایگز
 واقدی دیر سالف الکر اولان بطریقک بیت مقدس بطریق ایلله نسیبه
 قرابت و حسب جهتی ایلله ماسبتی اولوب بیت مقدس فتح اولدوخی کون
 بو بطریق آنده ایدی امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه حضرتلرینی کوردوب و صالیه
 شرفیاب اولوب عمر حقکره بطریقک سویلرکی کلامی استماع اتمشدی
 بطریق مسلمانلره دیش ایدیکه . بو شهر امیریکر یندیلله فتح اولورکه اول بوصف
 ایلله موصوف و عدل ایلله معروفور . و محمد اول بنی مرسلرکه عیسی آندن
 بشارت و بعثتون اشارت اتمشدر صفی عندی زده بویله در با خصوص
 مسلمان بیت مقدسه داخل اولورقلری وقت بطریق نظر ایدوب کوردیکه بونلر
 صخره الله تعظیم و موضع قومی شفاء تکریم ایلله تلثیم ایدرلر . بطریق بطریق
 دونوب دیدی . یا ابانا کوردورم مسلمانلر مسیحک موضع قومنه تعظیم وانی لب
 ادب ایلله تقبیل ایدرلر . بطریق دیدی . و یل بجا بزر نصاری نلک ناموسین
 طوبوب روم غیره تی چکوب بوسیمکله جای پایدر دیو خلقی اضلال
 ایدر ایدون . لکن آخر زمان پیغمبری سایه عروجه قرم محمدملی بن صخره
 الله وضع ایدوب حالا کوردون علامت آنک ایقلری اثریدر بطریق دیدی

یا ابانا اول پیغمبر سما جاننه عروج ایتدی بطریق دیدی نعم مکة دن بریکه
 بیت مقدسه واروب ملائکه کلام و انبیاء عظام ایلله اکثر رکعت
 نماز قبولت آندن سموات سبعه جقوب . درجات جنت و درگاه جهنمی
 سیر ایدوب جناب کبریا ایلله بلا واسطه مکالمه قبولت رب العز نلک
 ذات ابدیه سی قریله شرف اختصاص بولشدر . واقدی دیر اولوقت
 مفارقتن خاکمی اولان بطریق اصحاب رسوله دیدیکه والله دینکرده خلاف
 و قولکرده کزاف یوقور . تحقیق سزحق اوزره سکر . و یلکر . امیریکر عربیت
 مقدسه کلوب آنک یندیلله فتح اولدورده بن آنده ایدم خلیفه کربدیلله مسلمان
 اولمغه میل و دین مستقیمه دخوله رغبت ایدم . لکن بو شهرین خاکمی بنم
 عی زادم ایدی . حکمت ایلله اول اثناده مرد اولوب پس بو شهرک خلقی عزم داک
 اولدی . دیو بجا مکتوب کونره روپ اوزلرینه بنی والی قبلدقلرین تحریر ایدوب
 قدوم عثا و نیاز ایلوب بن دخی بیت مقدس جقوب سرعت و کتاب ایلله
 یوروب یوشهره کلام بونلرین اوزلرینه والی اولوب دین نصراینه به نلک
 و بودار فائک زیواریشنه تثبیت ایدم امدی دینکره دونوب الله تاب
 دین اسلامه راغب اولوب وحدانیه باریه مقر و نبوت رسوله معترف
 اولدورم یا الله ذوالجلال مرتکب اولورغم معاصی بنم ایچون منفرت ایدوب
 بنی قبول ایدرمی حکم بن هشام دیدی . ای سرور ایشتم رسول اکرم
 و بنی محترم صلی الله علیه و سلم . بکون صحابه کرامه خطاب ایدوب دیدی
 یا بنم اصحابم نه شی ایلله بنی آدم زیاده سرور حاصل ایدر بری ایتدی اهلی
 و عیالی ایلله اولوقت رسول الله ساکت اولوب و اصحاب کرام صامت اولدیلر
 بری دخی ایتدی برغایب کشتک اهلی و عیالی اوزلرینه قدوم ایلله اولوقت رسول

رسول الله ساکت و دائره نشین صحبت اولیاد صامت اولیاد آندن کزوسی
 جواب و یروپ صحابه کرامه خطاب ایدوب دینی بنی آدمه بوندن زیاده
 سرور اولیاد که برکشی بر طوخلو شی یوب ایسر صحرایه سلوک ایدوب کز وایله
 برینک دوهی اولیاد و اوزرنده اب و نان و علف و منافعی بولوب راحله
 یاوی قلعه بی اول کشی کیروب بین و یساری جست وجو ایدوب آن
 بولسه اولیاد ایچون موضع رحله دونوب هلاکی یقین الله اول شخص
 بوحالنده ایکن راحله سی اوزرنده اولان اشیا ایله کلسه بولادند
 اخذ ایدوب راهی اولسه الله ذوالجلال مومن اولان عبادتک توبه سنه
 اول کشتک راحله سنه سونه سندن زیاده سرور حاصل ایدوب وای
 اسلا غورس حکم بن هشامک کلان و بوشارت مشعراولان پیامن
 استماع ایندوکره کوزلی یاشاروب چون دیرسی رموع ایله لبریز اولوب
 آندن اصحاب کرامی اولوب کیستان چیتوب کندو سراینه وادی بنم
 ایچون حق ظاهر و حقیقت ایمان باهر اولی دیوب مسلمان اولی
 و اسلامنی کوجک ایلدی آندن غلاملری و کندویه پناه اور اولیاد
 ایدوب آنلره اسلام ایله امر ایندوکره هدایت حق ایدوب کند و نفیچون
 راضی اولدوخی شی آنلر دخی راضی اولوب جمله سی اسلام ایله شرفیاب اولیلر
 بوندن صکره شهر خلقندن اوزرنده و سوزینه اعتماد ایدوب کلسه لری جلاورد
 کندوسی خلعت فاخر طراز اسلام ایله مشرف اولدوخلین آنلره خبر
 و یروپ دیدی ای مسیح طایفه سی آمدی نفسم ایچون دلمک شی سزچون
 دیلر بیلکرت بوقومک بیغمیری حق و دینلری فاعل مطلق اولوب دینلری
 بومافیماد درجه علوه مرتقی اولد و آنک اوزرنده برشی تفوق ایندوخلری

ادبیان سابقه نسخ ایدر سوزدن مسلمان اولان دیناده قتل و اسیران امیر
 و آخرتده نارجمیدن سلیم اولور معلومکدوکره بونلر آمد قلعه سی اوزرنده
 نزول ایدوب خلقنی تضیق و کمند تخیری بارویه تعلیق ایلوب
 لاجرم آنی اولر باجمله دیار آمدی فتح ایدوب دین مسیحی مضحک ایدر مخالفت
 و عصیان ایدنلری قتل ایلوب شهرینی تریب و غارات و اموال و اموال
 خسارت ایدوب اهل و عیال لری قول و خدمتکار ایلر بونلره تسلیم اولدوکره
 ایسه نفسک و شهریک اوزرنده اسیر اولدو و اقدی دیررومیلر یا اهلرینک
 بو کلامک استماع ایندوکره دیدیلر ای ملک بزه اوج کونه دن مهل و برده
 بواهی تاخیر ایله ناکه بزدلی تدبیر کوروب ایسین عواقبک فکر ایدوب
 انجام کاری ملاحظه ایدلم و اقدی دیر بطریق انلری بوسوز اوزرنده ترک
 ایدوب آنلر دخی دونوب هر کس مکاننه کندیلر کجه اولدوقده لعینلر بربرینه وارو
 شهر لری عربله و برحمیده و جدا اولدو اطاعت و انقیاد الله میده یلین لشوب
 عهد و پیمان ایدوب اصحاب رسول ایله مقاتله و محاربه اتکی درونلره جایلیر
 ایلر بیلر دور دخی کون اولوب ایام میعاد تمام اولدوقده بطریق انلری حضوره
 جمع و آنلره اسلام ایله امر ایدوب ازیکمه لرحایت طریق متقیه انابت ایلوب
 اول جینده جاسوسلر کلوب شهر خلقک دروننده اولان قسه و فساد
 خبر ایدوب کند وینک اخذ و قبضنه و اصحاب رسول ایله سائر لری
 قتلنه عهد و ایمان و منطقه بند پیمان اولدو قلمین اعلام ایلر و اقدی دیر
 شهر خلقی اولوقت سلاخلوب سرایه جمعیت و ازرحام ایله پور یوب
 بطریق ایله غلام و اصحاب کرام ذوی الاحرامک قتالنه کندو لری القا ایلر
 اسلا غورس دخی کندو قوللری و بواون قدر عرب دلاور ایله آنلره ملاقی

اولوب اول کون کجه ظلمت اولغیه دن انلر ایله دوکشوب جنک وجدال وروب
وقتال ایدوب قراکولق اولوقده بطریق اوغرون قیوی اچوب حکم بن هشام
ایله رفیقارینه دیدی ای سوردو عکر گزه واروب احوالری امیر یگزه خبر
ویرین رجا اولنور که بزه معاونت و امداد ایله حکم بن هشام ان شا الله
بزبونی ایشلر وزه وعن قریب کا امداد و عکر ایله کلور و زیوب رفیقار یله
بطریق یانندن جقوب کجه الشده یور یوب دیار بکر جانینه روانه اولدی
میا فار قین قریبده تل راهب دیکله معروف دیه یاننده وصول بولوقلر زه
اتلر سهیلی و کلمر شقریسی ایشدوب سکون ایدوب طور دیار نظر ایلوب
کوردیلر که بونلر بشوز مقداری عرب اتلر یله بر عکر در کلور او کلر بجه
سجاق دینده اولان سوردو بنی ضبه دن رسول الله اک خلیف صهیب بن
عدی الصبی در وادی ویر بونلرین قدومنه سبب بورد که عیاض بن غنم
اول کجه تهجد نازین قیلوب سرده و لمتدن وضع و ساهه استراحت ایدوب
خوابه وارد و وقع عالم رؤیاده رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرت یزید
کوروب میا فار قین حاکمی اولان بطریق قصه سن و صحابه کرام ایله اولان
ماجری سن اگا خبر و یروب مذکور بن عمامه بنده اسلام و قومی کندو ایله مقافله
ایتدو کین اعلام ایدوب ابطال مسلمیندن بر مقدار عکر اناک امدادینه کونوردو
امر ایدیک عیاض خوابدن بیدار اولوب ساعیتله صهیب بن عدی چاغروب
اگا بشوز اتلوقشوب دیدی ای سوردو امدی سرعت و شتاب ایله یور یوب
میا فار قینه وار حاکمی اولان بطریق معاونت و نصرت ایدوب یاردم ایله
زیر اول وحدانیت باری تحقیق و نبوت رسولی تصدیق اتمشدن رجا اولنور که
الله ذوالجلال بعید سزچون قریب و زمیننی طی ایدوب صعب و دشوار اولان

اموری اوزر یگزه سهل و آسان ایله وادی ویر بونلرده امره امثال اتلنوب
کجه نك ثلث اولی یچیند ایدیکه عکر دن جقوب سرعت و اقدام ایله
یور یوب خدای تعالی بنی مختار حرمتنه انلر یچون بعید قریب و زمیننی طی
ایدوب صحابه کرام تل راهب قریبده ملوقی اولدی که حالا اگا تل ضی ویر لاول
وقت حکم بن هشام صهیب بن عدی بر سلام و یروب دیدی ای سوردو امدک
عز مکن و قصد و نیتک زهره در صهیب دیدی بویکجه عیاض بن غنم رسول
اکرم صلی الله علیه و سلم حضرت یزید عالم خوابده کوزوب مفار قین حاکمی
قصه سن دیوب اگا معاونت و نصیر کوندر مک ایله امر ایدوب بنامه قصه
حکم بن هشام خبر و یروب یلدو ریچک حکم بن هشام سجده شکر ایدوب
اندن مفار قین جانینه یور یوب برقدن سریع رک اگا و اصل اولدی
حکم بن هشام انلر ایله دولاشوب اوغرون قیویه کلوب دق باب ایتدو که
اولوقت بطریق اهل و سهل و مر حبا لبیک لبیک دیوب انلر یچون قیوی اچوب
ایچر و کیر دیار سوال ایدوب بطریق دیدیلر که ای سوردو قردو عز سکا
کیم خبر و یردی بطریق دیدی رسول خدا محمد المصطفی و یلکز سز جعفر قون
صکره قیوی کلید یوب بر مقدار او بودم اولوقت رسول اکرم صلی الله علیه
و سلم حضرت یزید ذات والا شافری بن عالم رؤیاده کوردوب پاینده رومال
اولدم اول بکا سزین قدومکز ایله بشارت و فتح و ظفره اشارت ایدو
فرمدن اویانوب ایاق اوزره طوروب و قیویه یور و دم قدومکزه منتظر ایدم
اولوقت سز حلقه چنان در اولدی که دیوب انلر ایله کندو سرائنه کیروب
سلا حلقوب زرهلرین کیوب سز این قیوسنه جعفریلر زیرا آنده بر واسع صحرا
و میدان کبی بر دوزیم و ارایدی ایرته اولور و قه شهر خلقی پادشاهلرینک

قتالی همچون هر کس برندن حرکت و داد الامارنه قصد ایدوب سرایدن
 طرفه سکر دوت وصول بولرو قلندر نه بشیوز عدد و غضنفر بزدی و موردن
 سد بولوب صریب بن عدی ایله حکم بن هشام بولرین کلدیکین کوردیچک
 چاغروب صیحه ایدوب دیدیار ای الله و رسول الله دشمنلری امدی سزه هلاک
 ایدوب محمد مختار و رسول کرد کار اصحابندن کوجلو و قوتلو اولان کیمسه لر
 سزی جویروب سزی قتل و اولاد و عیالکزی اسیر ایدر لر دیوانلره قلیچ قیوب
 قتله مباشرت ایدر چک لعینلر طاق کتور میوب اقدان و خندان منازل
 و دارلرینه کیران اولوب خانه خرابلنده محضن ایدنلر باد شاهلرینه
 مخالفن ایدر و کلرچون نفسلرینه خطا قیلد و قلرین بیلوب الامان الامان
 دیوب چاغروب صریب بن عدی آنلره امان و ایدوب طرف طرف منادی ندا ایدوب
 دیدی بر کیمسه خان سندن خروج و مایتمزه و لوج ایدوب کردن بند طوق اطاعت
 اولسه و یا خود بزه طوغرولوب کلشه اول کشی تیغزین امین و شمشیر زدن
 سلیمدر و اقدی در شهر خلقی بو کلام سلامت انجامی استماع ایدر و کوه سلا
 کلوب الات حربلرین مسلمانلره تسلیم ایدر لر مسلمانلر دخی آنلره امان و ایدوب
 خاطرلرین تطیب ایدوب رفق و ملایمت سمین آنلره کوستر دیار اولوقت
 رومیلر دیدیلر ای سرودلر چون سر بره امان و ایدوب و برم ایچون اولان عهد و پیمانلره
 وفا ایدیلر بر دخی دینکرن غیرتی دیلمیوز دیوب بر من قالدور دوت اکثری مسلمان
 و دایره نشین امان اولدیلر اندن نصاری عندنده عظیم القدر اولان کلیسای
 مسلمانلرینلر نه تقسیم ایدوب رومیلر شرق جانبین آتو آنی کند و لرینه
 معبد مسلمانلر فی جانب غری سن اخذ ایدوب آن مسلمانلره مسجد ایلدی صریب بن
 عدی ایله یولداشلری بعد الفتح اوج کون آنده اقامت و اول جای مستقر قزاده

استراحت ایدوب جوامع و مساجد تفسیرینه و نصاری به قرآن و شرایع
 اسلام تعلیمده حکم بن هشام ایله رفیقلرین قیوب کندوسی بشیوز آدم
 ایله عساکر اسلامه لاحق و عیاض بن غنمه ملاحق اولوب مفارقت
 خلقنه اولان احوالی نقل و نه کیفیت ایله انلری عفو ایدوب سلاحدن غری
 شیلرین اخذ ایدر و کن خبر و ایدوب عیاض بن غنم آنک بو کونه وضع و حرکت
 و نصاری به ایدوب کی رفق و ملایمتدن حظلنوب آکا پسند و آفرین ایدوب
 دیدی باعدی اوغلی الله سکا تو فیقین رفیق و هدایتی رهنمای طریق یلسون
 تحقیق بو اشلر و کلام شی ایله بو یولده اهلنک قولوب آهنلرین نرم ایدوب
 درونلرینه محبت جمع ایدر و اقدی در بکا نوفل بن عبد الله اسناد ایله خبر
 و ایدوب دیدیکه عیاض بن غنم هجرت بنویه علیه افضل النجه نلک اون ییگی
 سالنده جمازی الاولی نلک دیدی سنده جمعه کوننده آمد قلعه سنه
 وصول و اوزرینه نزول ایدوب جوابت اربعه سن حکم اسلام ایله احاطه
 ایلدی و اقدی در بوندن اقدم آمده ایکی فرزنداش حکم ایدر ایدیکه برینه
 بطرس و برینه یحنا دیر ایدوب بطرس شهرین شوق جاننده و یحنا غرب
 طرفنده اولوب یحنا نلک زعوره نام بر قوی و بطرس نلک دخی صوره نام
 بر دختری و ایدوب بونلردن هر بری کند و طرفنده مستقل حاکم اولوب بینلر نه
 حاجز و دیوار اولور ایدوب بر کون یحنا اولنک مراد ایدوب بس قلعه دار پاشاه
 مرطاویس بن جریب آدم کوندور دوت قری مرعی زوجه لکه دلی اولو دخی
 دیوب جهازین کوردوب آکا ارسل ایلدی بوقیز ایسه مکر حیل صاحبی کیمسه ایدی
 آمده کلوب هوا سنلک لطافت و بار و سنلک رصانت و صوبلک و فرقت
 و بستانلر نلک کمرینه نظر ایلدی دایه سنه دونوب دیدی میح حقوب

یاد اید بوشهر کی حصین رک و منبع دن و خورک بر قلعه کوردم
 بفرمیدین و سطنده منجی اولان بیگار لره و دوشنده اولان زهره شهر
 احاطه ایدوب سیاه طاشدن بنا اولان بار لره یاد اید بوقلعه کیم بنا
 ایلد و کن یلورمین دایه اکادیدی ای ملک بیل و کاه اولکه قلو و یونانک
 اولندن یلاد عودیه دن اصغر بن روم اولادندن طماوی بن اساو بن
 همیاط دینلور برپاد شاه مالک اولوب باجمله ممالکی رومی قبضه تصرفه آلا
 جهان سونا سرطواف ایدوب رومه کبراه بیت حکمی بنا اید فلک اولی اول
 ایدی انجون مطالب فتح و بر یوزنده عجایب نشد اولور مالک کثرت
 و بولر فی مطالبک و فره بنجون ربع مسکونی فتح و تخیرو ممالک و بلادی اخذ
 و تعمیر مراد ایدوب بونلک اوزرینه عزم و قصد ایتد و کوه فتح اولنان فتح و اخذ
 اولنان اخذ اولوب سیری بویره منتهی اولدی بونده منجی اولان عیون
 و جریان ایدن جمله کور دکه بومو ضعه بر قلعه بنا سن حن کوروب در حال
 وزرا و امراء حضور نه دعوت ایتدیکه انلر یتش ایکی عدد کیم ایدیلر دونوب
 انلر خطاب ایدوب دیکه ای سوردلر بومو ضعه بر شهر بنا اتمک مراد
 ایلد ملکه زمینده اندن حصین دن و اتدن منبع دن قلعه اولیه امدی بزد
 هر هر یگزن بر بروج و بر بدن بنا اتمک دیلر سزدی بو خصوصه نه دیر
 جمله لری سمعاً و طاعه ای ملک بونی بر اسلر و زامون اوزره عمل و فرمانک اوزره
 حرکت اید و دوز دیوب اندن کند و سی اتم سوار اولوب شهرین موضع
 اساسن نشانیلوب بنا سنه شروع ایلدی بعده بلور و ملک اقصی و ممالک
 کفار ای اتماسندن اوستاد بنار کتوروب هر بر وزیر ذکری ایتد و کز اوزره
 بروج و بر بدن و حمام و بر کلیسا ایلد مختص ایدوب شهرین بنا سنه

یلد و زهار در کار اولوب انما منه سعی و دقت قیلوب شهرین بناسی اتمام
 اولد و قده حکمت ایلد بادشاه فوت اولوب ملوک و سلاطین بوشهری
 توارندن زائل اولیوب سلطنت اول خانم دانه باقی قلوب تاکه بودو
 مستعار بو ایکی فرزند شه که یحنا ایلد بطر سدر منتهی اولدی مزجر دار
 دایه سنلک خبرندن تعجب ایلدی و اقدی دیر سالف الذکر بطرسک
 لا ون آدلو بر غلامی وار ایدیکه لای اوغل ایدمش ایدی بر کون فرنداش یحنا
 قری زحوره اوغلی لا ون ایچون دیوب اولرخی بوندن امتناع ایدوب و بر کوه
 بینلرنک عداوت واقع اولوب کوسوشوب شهرک اوردنه سنلک ایکسینک
 بدینی منع ایدر بار و اولوب قو لری اولفله اول قبول سدد و بند اولوب و بر بدن
 آمدش دی قطع ایدوب بونلرن هریری کند و جانبندک متقل اولوب
 قالدی مریم دایه بونی کور یجک بینلرینه صلحه کیروب اوردنه لرند اولان
 بارونلک قو لری ایچوب ضیافت قیدند اولوب بونلر ایچون بر عظیم دعوت
 ایدوب ایکسین دخی جاخر و ب هم زانوی صحبت ایلدی کند و لرینه رعایت
 و عزت ایدوب او کلرینه کونا کون طعاملر و حلوا لر کتوروب بد کلرند
 صکره نرم لای دوشوب زوهره سازلو بیل اوازلو سازنده و خواننده لر
 کلوب مجلسده اوتوروب سرو قد لاله خد ساقلر ساعد چمنلرین صفایوب
 مرصع پیاله لر ایلد اهل مجلسه می و پروت پس ایچون کله لک کرم و خاطر
 نرم اولوب شراب بخاری باشم جقدقه قریخ ایلد مخروج باره کتوروب
 اهل مجلسه و پروت نوش ایدیکه جمله سی خاموش و داروی هشیار ایلد
 بیوشن اولوب کند و لرین کیموب قز بونلرین بی شعور اولد و غین کور یجک
 در حال قلوب شوهر ایلد اوغل و بطرس ایلد مجلسده اولان ملاحتی قتل اید

جمله سن عریضه سکین ایلدی. بعده کندوسی پادشاه اولوب دیار بکر
حکومتده منتقل قالدی. آمده روم قوسی جانتند. بر معظم کلیسا بنا الیکی
بلاده رومده آنک مثلی ونظیری یوق ایلدی. اوزرینه مالخرچ وخرینه لرصد
ایلیوب. زمیننی فرده مرمر ایله دوشوب. دیوارینی مذهب قاشل ایله صیغ
ایدوب. اسلامبول دیبا سندن پرده لر ایله اکازیب وزینت و یروق آندت
پلور رومه آدم کونره روب کند و دینلرنده و این باطللرنده مشهور
اولان علما و احبارین جمله سن کوروب. انلی کلیسایه دوزوب
اوزرلرینه نعمتی افاضه ایدوب. باخصوص بلده خلقندن جمله شدت
و مشقت و رحمت و ثقلتی ازاله ایلیوب. و ایچلرنده عدل و داد ایدوب
ظلمیه و تکالیف شاقه اوزرلرندن رفع ایلیوب. ولایت خلقی چی کندویه
محبت و مودت ایدوب. تاجر لرو باز کاندله عدل سیاست حسن برنجون
اطراف و جوانبدن اگا قصد ایدوب. بس برسیاق اوزره جهان سرانیده سلطنت
و کامرانق سوروب. انجون آمده اون ایکی سنه پادشاهلق ایتدوکون
صکره عیاض بن غنم عکر یله کلوب قلمه سی اوزرینه نزول ایدوب
شهرک جوانب اربعه سن احاطه ایلدی و اقدی در نقات فاسدن ایشتمک
عیاض بن غنم کندوسی مار دین قوسی اوزرینه قوقوب سعیدین
زیددی روم جیانبند کشته اولان دروازه اوزرینه اینوب معاین جبل
دخی طالع قوسی اوزرینه نزول ایدوب. خالد بن ولید دخی باب الماء طرقة
و شط کنارینه ضرب خیمه اقامت ایلدی. مریم داریه عساکر
مالمین و عزات موحدینک شهری اوزرینه نزول ایدوب محاصره به
میل و رغبت و محادیه قصد و عزیزلرین کوردوکون اولوقت اینوب مریم

کلیسای دیکله معروف بیره واروب. ارباب دولت و اعیان مملکتین
جمع ایدوب آنله دیدی. ای مسیح طایفه سی بیلک. بوعیله ساعده دار گزه
حلول و شهریکز اوزرینه نزول ایدوب باروسن دایره آلوب اخذی ایله
نفسلرین طعمه صالحه یلر مز یلور سز که بشهر دیار بکرین کلیدی و بلاد آمدک
سدیدر بونی فتح ایدوب قبضه تحیره آلیق بالجمله دیار آمدی الودلرودین
مسیحی مضحل ایدوب ملت نصاری زلیل و حقیر ایدر لر. یلور مکه ملوک
روم و سلطین یونان و نصاری اهلندن مشار بالبنان اولندرک جمله سی بیره
و بزدن صدور و ظهور ایدنه نظر ایدر لر. و یلور سز که بوعیله شهریکز اوزرینه
یوز سنه اقامت ایدوب لیل و نهار جنکه در کار اولسه لر المیه قادر اولیر
امدی غیرت و حجت ایدوب دینگزدن اونوری دوکشوب عربکز حمایت و اولود
و عیالکزی صیانت ایلیوب بارولر اوزرینه جقوب بوعرب ایله جنک و جدال
و حرب و قتال ایدر لری دیدی. بوک لماندن صکره کیشنی و رهبا نلر
و اساقفه انجیل دالترین احضار ایدوب کند و بطریقارینه و غلاملرین وار
عکرینه بدو واحد اولق اوزره یلین ایتدومه آنله ایلدی. راهلر دخی
پادشاهلرینک امرینه امتثال خلقی جمع ایدوب. این باطللرنده معتبر اولان
یمینی و یروب. آنله دخی بدو واحد اولق اوزره یلین ایدوب منطقه بندیمان
اولر یلر. اندن کلیسادن جقوب بارولر اوزرینه صعود ایلیوب. منجقلرین
قوروب علم و نجاق شغلرین داغیدوب صلیبلرین رفع ایلدی مریم دایم امر کون
هر بطریق بر بوج اوزرنده خیمه قوروب شهرک حفظ حراستنه شب روز
حواله اولوب زینت سلوخلرین اظهار و کلمه کفری آشکاره
ایتدیله و اقدی در عیاض بن غنم شهر خلقنک فعلنه و بارولری اوزرنده

قتاله میلنه نظر ایتدوکره عکرین امر او کبراسن جمع ایدوب آنلره دیدیم
 ای سرور لر یلکر بوشهر غایت ایله حصین و بروج و سوری منیع و متین اولوب
 بالجلله دیار بکون کلیدی و بلاد آمدن سد سدید مر امدی نه رای
 کور و درونه کونه تدبیر ایدرکز بزم جنک و حرم بوشهرین خلقی ایله نه کیفیت
 اوله جفکه بو حصن حصین و قلعه رصینه تحصن انشاده خالد بن ولید
 دیدی بیل با امیر حق سبحان و تعالی یلک بز قول لرینه شهر لر و قلعه لر و بروج
 امر غیری بونجه بلاد اوزرینه جاری و عباد اوزرینه نافذ و ساری تله سی قوت
 و شدت و عکر و سلاحین کثرت و ورنیله دکلر بلکه یغیر مر بر کایتله تکریر
 آسانق و سهولت ایله بر تو قوم شهرن طغره بزم ایله قتاله بسط ایشلای
 اشین و اهون و آسانلقین رجا ایدر ایدوک لکن صبر و تحمل ایدرکز ریا صبرین
 عاقبتی ظفر من امدی بو عودنه بر مکتوب تحریر ایدوب دروننده ایدید و خوف
 ایله رجا اولنور که الله ذو الجلال ایمان ایچون قلبی بزم ایدوب بزم تسلیم
 اولمه قول ایدم و اقدی بر اولوقت عیاض بن غنم دوت و کاغد استیوب
 اگا مکتوب باروب بویجه تحریر ایتدی که **بسم الله الرحمن الرحیم** و صلی الله
 علی سیدنا محمد و آله و صحبه اجمعین حالا ارض ربیعیه و دیار بکر فتحه مایه
 اولان عکر مسلمینک امیر و سرداری عیاض بن غنم الطائیدن مریم داریه به
 اما بعد حق سبحانه عن و جل بز قول لرینه فرصت و نصرت و بروج روم بادشاهک
 و عجم شاهلری اوزرینه غالب و مظفر ایدوب محاصره ایدرکز شهر لری
 عون باری ایله فتح و اوزرینه حمله ایتدوکر عکری منهزم ایدوک بو قلعه ناک
 متانتنه اعتماد و رصانتنه استناد ایدوب دروننده تحصن ایتدوکر بو قلعه
 تدمرون حصین رک و آندن منیع رک دکلر تدریدکلر اول حصین منیع رک

آنی جینلر داود او علی سلیمان علیهما السلام ایچون بنا ایدوب اوزرینه نزول
 ایتدوکرده خدایلم یزل آنک فتح و تحیرین بزم یسیر ایدوب دروننده اولان
 ملاعنی بزم اسیر ایدری وینه بوسنک قلعه بعلک و حوضون حصین و هو
 دار السلطنت و مقردولتی اولان انطاکیه دن متین دکلر اوزرینه بر صعب
 و دشوار قالمایکله الا الله ذو الجلال آنی بزم اوزرینه سهل و آسان ایدری حق سبحان
 عزوجل بزم فتح و ظفر ایله وعده ایدوب نصرت ایله بشارت ایلوب درون
 اوزرینه غالب و منتظر اولمز باندیه آیت کویله انزال ایدوب کلام
 جلیل البرهانه پورر که **وعد الله الذین امنوا منکم و عملوا الصالحات**
لنستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم و بر موعده دخی پورر
و کان علینا نصر المؤمنین بنم بو مکتوب قرات ایتدوکره عناد و اغتراری آدن قوت
 و شیطانه متابعتی ترک ایدوب قلعه تسلیمه مساعت ایله کن که تاکه تسلیم
 اوله سن و السلام علی عباد الله الذین اصطفی و رحمة الله وبرکاته آذن مکتوبی
 یوکوب و مهر لیوب معاهدیندن برکشیه و بروج اگا دیدیکه امدی باروب قریب
 واروب قلعه خلقنک مقابله سنده طور آنلره من الی اولدوغنک بیلدوروب
 مکتوبی آنلره و بر خبره منتظر اولوب نامه ناک جوابن دوندرخیه دک اول
 موضعه توقف ایدوب طور و اقدی بر اول کشتی دخی مکتوبی عیاض بن غنم
 بدندن آلوب و یور یوب باروبه قریب واردی روم لسانلله جاغروب مکتوب
 اشارت ایدیک اگا ایپ صادر دوب اولنجی مکتوبی اوجنه باغلیوب آنلر چکوب
 اولنجی اوزاقدن جوابه منتظر اولوب طوردی و اقدی بر قلعه خلقی مکتوب
 چکوب اخذ ایدیک بطریق لرون بری آلوب مریم داریه واروب اگا تسلیم
 ایتدوکره بر عربی بیایور آدمه و بروج اولنجی چوب اونیوب مریم داریه درون

مکتوبك اولان كلام استماع و مفهونه اطلاع حاصل ايديجك دونوب
 ارباب دولته خطاب ايدوب ديدى اى دين نصارى اهلى و ماء معبود
 منفس اولانك اصلى امدى امير عرب تحرير ايدوكى كلامه نديركونون
 جواب ويردك ديدلر اى ملكه راي سنك زانك و مناسب اولان سنك تدبير
 هر نه بزه ايراد رسن بزرگانكا امثال و وجوده كلمه سنه سرعت و اقبال ايد
 ينه دونوب ديدى اى ميسج طريفه كى سز ياورك نارهون و آسان تر در عار
 امدى بز قلمه مزي جنك و غوغا سز عربله و پرسك ساز يلا دده اولان
 روميلار بزي نصير و قوزى تحقير ايدوب ديان ديركه بويي حمله شهرين
 بلا قتال عربيه تسليم ايدى روميلار و اوسزا كورديلر شديلك سز سز
 و اون سنه محاصره اولديك حال بوكه شهر يكر ساز يلا ددن حصين قلعه
 جمله قلاعدن مستحکم و متين در با خصوص درون قلعه ده زراعت
 ايدجك موضعه و اكنن كه جك بر لر و محتاج اولد و غلر شيلر و صولر
 واردن حالا ديار يكرن جوار و حواليسنده اولان ملوكدن بجا مکتوبلر كلوب
 درون قلعه لر و بر ميوز و جدا عربه اطاعت و انقياد ايتوز ديو ياروب
 عسكرجع ايدوب امداد بزه كلميه و عويلرى بزدن كيدر ميه و عده
 انحصار ارباب دولتي ايتديلر اى ملكه چونكه بويله در امدى بونلر مکتوب
 يازوب امار و ملوك جوابن تحرير و عدم انقياد لر بن اشارت ايدوب تهديد
 و تخويف ايله و اقدى در اولوت مريم داريه عياض بن غنم مکتوبلر جوابن
 يازوب بوجيله تحرير ايديكه مکتوبلر كلوب بجا و اصل و مفهونه اطلاع
 حاصل ايدوب درون قلعه مندرج اولان كلام بالمله قرين اذعان اولمشدر
 يلز منكه حق سبحانم عز وجل استداجا سزه مهل و صعب و دشوار اولوت

امورى سهل ايدوب بعده عزيز مقتدرين اخذى كى سزى اخذ ايدوب
 عين قريب اطراف زده اولان ملوك و ابناء ملوك قوى بازولر و كسكين
 يتغلايله معا و غنمه كلور لر سزدن انتقام آلوب بزدن عمارى كشف
 ايدوب لر شهرى قري سزه تسليم ايدنلر دن دكلوز ديلر سكر اوزر مرده اقامت
 ايديكه و ديلر سكر رحلت ايدوب ديار آخره نقل بار ثقلت قلاكر آدن
 مکتوب بويك بر كشيده و يروب اول كشي بارودن طرفه سرعت ايدوب
 اوزرينه كلر و كده مکتوب ايب ايله صار قدوب مسلمان طرفدن جواب
 منظر اولان آدم آلوب عياض بن غنم كوردوب اولدخى اجوب روم
 قالميله يازلش بولوب پس معاهد يندن بر كشيده و يروب اولدخى اجوب
 او قيوت مريم داريه نك مکتوبنده اولان تهديد و ملوك و عساكر
 قدوميله ايدوكى تخويف عياض بن غنمك مسومى اوليق ديدى
 توكلنا على الله و فوضنا امرنا اليه آدن بوايت كرمه تلاوت ايدوب
 و من يتوكل على الله فهو حسبه ان الله بالغ امره قد جعل الله لكل شئ
 قدرا و اقدى در معتد عليه صادق القول كيمس دن اشند مكه عساكر
 مسلمين و غزات موحدين امد قلعه كى اوزرينه كامل بنى اى اقامت
 ايدوب درون قلعه اولان ملاعنى محاصره برله تضيق ايدوب خالدايه
 ذكر اولندوخى اوزره عسكربه باب الماء طرفه و شط كنادينه نزول
 ايدوب هر كون كند و عسكربه كه يوريش حلقى در بنوب شهرين جواب ايدوب
 طولاشوب حفظ و حراست ايجون دور ايدوب اخشام اولدوقده ينه قوجانده
 دونوب يولر اشريله مغرب نماز بنى قلوب جادرينه كير ايدوب غلام هم هر كون
 اربه اونندن اوج جورن ايدوب جادره قور ايدوب خالدايه اشريله مغرب

نمازینی که ادا میدادید. اول وقت چادرینه کپروب مغرب ایله عشا
 بینده برق رکت نماز قلوب آندن افطار ایدر ایدی. کجه لردن بر کجه
 عادت حنه وقاعده مستحنه لری اوزره افطار چون چادرینه کپروب
 ماکولات جنسیدن برشی بولیوب اول کجه آج یا توب آندن ایکنی کجه
 نمازین قلوب افطارینه طوغرولوب ینه برشی بولیوب پس بوسیاق اوزره
 اوج کون اوج کجه آج قالوب طعام ایله اوروچین آجیوب صوابله قنای
 ایلری دونوب غلامی هلمه بونکله خبر وروب دیدی یا همایانم ایچون
 بر طعام ایتمدی همایانم ایندی بلی هر کجه عادت اوزره اوج جورک ایدوب
 چادره تورم انکله افطار ایدر قیاس ایدرم خالده دیدی بن بواج کجه
 دوکه چادره برشی بوله مدم و طعام جنسیدن برشی یمدم یا بنم یانده
 خرما اولیری انکله اکتفا ایدر ایدرم همایانم ایندی خدا حقون بوندن بم خیم
 واکاهم یوقور. لکن بوسرک غایت و بوامر بیهک نهایتیه ایرمک لازمدر
 آندن یانندن جیقوب کندی. دور غی کجه اولوب مغرب قریب اولوقده
 همان عادت اوزره خالدرک زادینی تمام ایدوب چادره قوی چادره کیم کیر
 دیوا وراقون متر صد اولوب طوردی کوردیکه شهر جانندن برکلب کلوب
 چادره کیری. ایکی جورکی بیوب. اوچنجی آغزینه آلوب جقزی شهر
 جاننده بارودن طرفه دکومانلری بولی ایله کندی. همایانم بونی کور یچک کلبک
 اکسه سنه دونوب ایزین قووردق بورجه کنورون کوردیکه کلب بورچین
 الشده سداب صوبی جقدیغی بردن شهره کوردی وتری ویر همایانم
 حالی اوزره قیوب خالدرک یاننده کلوب دیدی یا امیر احوال بویله بویله اولری
 کلب قصه سن و شهره سداب کرمه سن تفصیل اوزره انکله خبر ویردی

خاله تکیه

خاله تکیه ایدوب دیدی الله ذوالجلال اخدی عیراولان بوقلمه نلک
 فتحی بسیر ایلدی مؤمن اولای عبادنه نصر و ظفر احسان ایلدی. آندن
 عکرنه دونوب یولراش لری چاغروب احوالی وقوعی اوزره بیان ایدوب
 دیدی اکاه اولکر. بن صوسر ایدن شهره کیرمکه میل و درون قلمه یه خوله
 قصد ایلدم لکن سرزدن نفس لری رضاء باری ایچون هیبه ایدوب دارخرقه
 رغبت ایدن لردن یوز کشی دیلرم. واکاه اولکر. بن نفسی الله بیع ایدوب
 بوقلمه یه دخوله میل ایلدم آندن بوایت کریمه تلاوت ایلدی ان الله اشتری
 من المؤمنین انفسهم و اموالهم بان لهم الجنة اول کجه که نفسی بیع ایدی
 قتاله مبارزت و جهاده مسارعت ایلسون و فریاد و زاری قلسون و صافق
 احتراز ایلسون قیامت کوننده بنزده مبعاد ابرار ایله سایه دار حوض
 کونر اولسون سلفکره تابع و جهاده رغبت اولوب عون باری ایله
 قیام و درون قلمه همایانم ایدر ایدی. آندن کند و یولراش لردن یوز
 کشتی استحاب ایدوب انلره تدارک کور بکر دیوب آندن آنته بنوب
 عیاض بن غنه واروب اوزرینه عازم اولدوغی شنی ییلر وروب دیدی
 ای امیر امدی سندخی تدارکین کوروب عکر حاضر آماده ایدر تکیه مر
 استماع و قلمه یه دخولمه اطلاع حاصل ایدوکر. اولوقت قبوله سرعت
 ایدوب یوری عیاض بن غنم دیدی. ای سرور جناب لم یزل سکا اعانت
 ایدوب نصرت و یرسون. اعداء دینی ذیل و زبون ایلسون امدی اللهک
 عون و برکتی اوزره یوری و ایدی یه خالدرک ولید عیاض بن غنه و داع ایدوب
 یولراش لریه دوندی. انلره کتمک ایله امر ایدوب اوکله کجه پیاده یورودی صول
 مخرجی اوزرینه کلوب طوره ی حکمت ایله اولوقت ظلمت پردی رومیلرین کوزدی

اوزرینه قره صوکی چکوب حق سبحانه و تعالی حضرتلری سلطان نومه
بارولر اوزرینه اولان قومه مسنوی اولق لغی امر ایلدی و اقدی دیر منکور
کزیدلر دخوله مباشرت ایدوب شهره کیرمک قیدنده اولریله دخوله
قصد ایدنلرین اولی و شهره کیرلرین ادمی خالین ولید رضی الله تعالی عنه
ایدی آندن عامر بن اخوص آندن خذیفه بن ثابت و عمران بن بشیر و سلیمه بن
یسوب و ماجد بن طلحه و سالم بن عدی آندن اطح بن ساعت و طوف بن
ساریه و معن بن عبدالله و ریال بن میسر و عطف بن مقله آندن نفرین
حازم و کامل بن سراقه و اسامه بن عامر و شیب بن ربیع و حامد بن میسر
و منی بن طارق و نهمان بن اشعث و عطفه بن اسد و سنان بن مقدم و ربیع
بن هشام و خلف بن ماجد و سبب بن خویلد و فیاض بن یسار و ضرغام بن
اسود و عرفجه بن مازن حاصل کلام قصوری دخی بو امثاله سادات کرامدن
ایدیلر یکر می کشیدن غیری انلره خوله قادیر اولوب شهادت اوزرینه ناسف
ایدوب دونیلر و اقدی دیر آمد شهرینه سکسان نفر غضنفر ببرد داخل
اولوب داخل اولند دخی سلاح چشندن قلیج و خنجر دن غیری برشی بیلله
کتور مدیلر قلیجلرینی کتورملری بو کیفیت ایلله ایدیکه انلردن هر کشتی
قلجین کندودن مقدم داخل اولنده ویر ربعد کندی داخل اولور ایدی و اقدی دیر
مسلمانلر شهره کیروب کیر فلر دخی تمام اولریله اولوقت خالین ولید
قبویه اون آدم کونده روب انلره کلیدلری قیرمق و قبولی فتح ایتک ایلله امر ایدوب
انلر دخی قبوله یوریوب کلیدلری قیروب دیوازه لری آجیدیلر اول
چند حق سبحانه عزوجل رومیلری ساکت و صامت ایدوب نیکین قوت
و خاتم حکمت ایلله کوزلرین و قوللرین مهرلش ایدی و اقدی دیر کلیدلر قبول

قبول فتح و دیوازه لر کشاده اولند و غی خالین ولیدک معلومی اولور و قد
بولد اشلریله تکیر ایدوب برکونه رفع صوت ایلدی که اول صدان زمینه
زلزله و شهره ولوله اولوب خوابده اولند او یانوب و او تودنلر قالوب
خالد دخی بارونک نزدان و مطمین الوب رومیلردن بر فردی اشاغه اینکه
قومیوب بوسدا استماع ایدنلر خانه لرندن و منازل و دارلرندن چقوب کلبلر
کبی کلوب خالدا ایلله بولدا اشلری اوزرینه طاشلر ایلله میل و طرف طرف
هجوم ایلدیلر مریم داریه ناک عقلی اوجوب کندویه و بلدی خلیفه اصحاب
کرامدن خورلق و حقارت نازل اولدی و اقدی دیر عیاض بن غنم شهر
جانبندن خالین ولید ایلله بولدا اشلرینک تکیر کز استماع ایدوب درون
قلعه یه دخولرینه اطلاع حاصل ایدیکه عساکر مسلمین ایلله یوب قبوله
یوریوب نظر ایدو کون قبول اچلمش و مسلمانلرین اموری ظفرلش بولوب
سائر قبولدن دخی عساکر مؤمنین و ذمه موحدین دخول ایدوب صعب و ثواب
اولان امور بحمد الله الملك المنان مسلمانلر اوزرینه اهون آسان اولدی
هزامن فضل رقی و اقدی دیر شهر خلقی مسلمانلرین شهره خولین یلیج
جایجا اولرندن جقوب سرعت و شتاب ایلله کلوب بارولری جانبینه
سخت ایدوب صعوده قصد ایدو کلرند صحابه کرام انلری قارشولوب تیغ
تیر و شمشیر خونریز ایلله ایلرند جو لان ایدوب رومیلری افنا ایلدیلر برینلر
کندولرینه عارض و اضطراب زیاده اولوب باخصوص کجه
قراولق اولوب ظلمت بریکوب بر طرفن خالین ولید تکیر ایدوب جولان
ایلدن بر طرفن عیاض ندا ایدوب دیر که ای محمد متی خدا حقیقون بونلرین
سبیلری کسلوب کندولرینی عذاب حاطه ایلدی کوریم سزی غیرت

ایدوب بونلری قتل و اسیر ایدیکر و اقدی دیر آمد خلق عسا کومسالمیند دت
 کند و لرینه اصابت ایدن حاله بقوب معین و ظریر و یارد سنکیرلی اولدوغون
 چون بیلدیلر پس سرعت و شتاب ایلله کلوب مریم داریه کورمک ایچون
 سرایه واردیلر آندن بوخیر و وجودندن بر اثر بولوب کند و لرین حیرت
 و دهشت آلوب بیست و یارب موضعده جمع اولوب طوردیلر و اقدی دیر اصحاب
 رسولک شهره دخول و سرایه وصوللری مزعم دایله نلک معلومی اولدوقده آلرین
 خلاص بولمیه جفین بیلوب آنلره مخالفت و عصیان ایتدو کیچون جائنه قوروج
 مالی و بایانده و ذی قیمت اولان اشیا سنی آلوب قاطر لرینه تحمیل ایدوب ممالک
 و غلام و جواری و خدمتیلله آنلره بنوب کند و سرانیده واقع بیر التنده اولان
 سردابه اینوب طاع قبولسندن طندیه منتهی اولان موضعدن بلاد رومه
 توجه ایلدی و اقدی دیر چون آمد خلق سرایه قصد ایدوب دارالامان واردیلر
 یادشاهلرین کورمچیک مالیلله و غلام و جواریله فرار ایتدوکن بیلوب مطیع
 و منقاد اولوب پر آغردن امان جاغردیلر عیاض آنلردن قلیجی رفع ایدوب صباه
 دن قبولی حفظ ایلله امر ایلدی صباح اولدوقده شهرین وضع و شریف و غنی
 و فقیرک حضورده جمع ایچون منادیله ندا ایلله امر ایدوب اولدخی چار سو بازار
 و منازل و دارلراوکنده جاغروب رومیلربون اجتماع ایدیک هر کس خانه کندن
 حقوق سرعت و شتاب ایلله عیاض حضورده کلوب شهرین میداننده
 جمع اولوب آلات حرب و سلاح و جوشنلرین اوکنه آتدیلر و اقدی دیر
 چون آنلر امیر عرب حضورده جمع اولدیلر اولوقت عیاض بن غنم آنلره
 خطاب ایدوب دیدی ای روم طایفه سی بیلک حق سبحانه عزوجل سوز
 و بیسمیر محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرین نبی الرحمة و شفیع

الامة قلوب رحمتی مؤمن اولان عبادینک قلبینه اسکان ایلدی امدی بزجه بکری
 عریضه شمیر و اهل عیالک کز گرفتار بند و زنجیر ایدر ایدون لکن رب عز
 وجل بزه کظم و غیظ و عفو ایلله امر ایدوب قرآن عظیم الشانده بیورر والله
 یحب المحسنین امدی سز قبضه عز و ملکرده قولدریز و غلاملر سز دیلرسک
 لطف و امتنان و عفو و احسان ایدوب سزی ترک ایدره روز اولاد و اموال
 و اهل و عیالک کز بزم ایچون حلالدر برون برکسبه هدایت حق ایدوب مسلمان
 اولسه لاجرم آنی قیوب اکا و اهلنه کفایت ایدره جک مقدار مال دت
 شی و پروردن ابا و امتناع و شیطاننه اتباع ایدن اوزرینه دیله روکزیله
 حکم ایدره روز و اقدی دیر اولوقت رومک اکابر و اعیان و امدن ارباب
 مناصبی و جاهدن برکشی عیاض بن غنم قالقوب دیدی ای امیر الله و اولاد
 سزه نصرت و یرد اوزرینه غالب قیلله سی سزک مصایب و شداید
 صبر و تحمیل ایدوب حسن سیریکز ایلله دیر بزرگزه و حکمکرده عدل و داد
 استماع اتمشوز حالا بزرگ قبضه کزده و تحت قهر بکرده یوز امدی بزه اولشی
 اشک کز که یوم قیامتده ربک عز وجل آنک مقابله سنده سز آخر او بیدر
 و اقدی دیر اول عصرده دین نصرانیده عالم احباب یهود و علماء مجود
 آمده برکشی و ارایدیکه داود علیه السلام اولاد ندیم دیوزعم ایدوب اقضاء
 بلاددن هدیه و تحفه لر ایلله جمله ناس اکا قصد ایدوب دعاسن التماس ایدوب
 ایدی چون اول کشی قالقوب تکلم ایلدی اولوقت اول یهودی دخی قومک
 اودته سندن قیام ایدوب عیاض بن غنم حضورده واروب سلام
 و یردی اکا جاه و رتبت و قدر متلین بیلدوروب داود علیه السلام
 اولادندن اولدوغین افاده ایلدی و اقدی دیر بو یهودینک اسمی میشابن

جیبا اولوب کند و بنین احکامنه عامل و علم حکمت و فن هیده
کامل برکسه ایدی . باخصوص کتب سالفه و اخبار ماضیه عموماً تتبع
ایدوب داود علیه السلام زبوری ایلده توکلی قرأت اتشدی چون عیافو
بن غنم حضورنده طوروب سلام و بریدی پس اکا منزلت و رتبتین بلورود
ایتدی ای میر معلومک اولسونکه حق سبحانه و تعالی زبورده داود علیه
السلامه و حی ایدوب دیدیکه یا داود اسمع منی و الحق اقول من لقینی و هو
یحافنی امنه من عذابی یعنی یا داود ایشیت بندن برحق سویلم برکسه بکا
بندن خوف ایدر اولروخی حالده ملاقی اولسه بن آتی عذابدن امین
ایلم وینه بر موضعه یوردی یا داود اسمع منی و الحق اقول من لقینی
بحسنه و لحدته اخلته الجنة قال داود و ما تلك الحسنه قال من فرج عن
مکروب ولو بتمره یعنی یا داود اشت بندن بن حق سویلم برکسه بکا
برحسنه ایلده ملاقی اولسه آتی جسته ادخال ایدرم داود علیه السلام
دیدی الی اول حسنه ندر جناب کبریا ایتدی برکسه بر مغومی سوزنده
برخما ایه ده یا داود تحقیق بن اول اللهم که بندن غیری معبود بالحق یوقر
و بن بر باد شاهلر پادشاهیم ملوک قلوبی بنم بد قدرت و قبضه تصرفده
فتی قوم که انقیاد و اطاعت اوزرینه اولور ملوک انلرین اوزرینه رحمت
قیلورم و فتی قوم که طغیان و عصیان اوزرینه اولور ملوک انلرین
اوزرینه عقوبت قیلورم پس تفکری ملوک سییله مشغول ایتکن
بکا توبه ایدیکزه ناکه انلرین قلبی اوزریکزه شفقتلور ایدم ای سرور سزه
مخالفت عصیانندن الله توبه ایلوب بزدن صدور و ظهور ایدت
شی اوزرینه نادم اولروق بونکله بلحق سبحانه و تعالی سزه نصرت

و یروب بزور اوزرینه مظفر ایدی بی شک سزنی رحمت و شفیع الامتک صفا
الله ذوالجلال و رحمتی خلق و آتی مؤمن اولان عبادینک قلبنده اسکان
ایدوب سزنی سائر ام اوزرینه مفاضل ایدی باخصوص زرا و علی
ابراهیمه و عمران او علی موسی علیه السلامه عنایت و احسان اولان
صحفده خدایم یورر که بن آخر زمانده بر پیغمبر عالیشان بعث
ایدرم آنک امتنی افضل ام قلوب رحمتی قلبرینه اسکان ایدوب یوم قیامت
انلر ایلده مددکله لویه مباهات ایدرم اثر و ضودن انلرین انلرین وکت و بالرین
بیاض بعث ایدرم بیکل یا امیر فغان داود علیه السلامه ذله اصابت ایدوب
وحوش و طيور اندن نفرت ایدی پس برکون بوسا هره غیر ادن برتنها
صحرا یله جقوب ایتدی الیهی بنم ایلده سنک بینکده بونه و حشدر فغان
بن زبور تلاوت و بکا عنایت اولان ایاکی قرأت ایدر ایدم اولوقت ماء جاری
طورور و بخله و وحوش مواسست قیلور و طيور اجنه سییله اوزرینه سایم
انداز اولور ایدی جناب رب الارباب اکا احسن و مهمله جواب و یروب
دیددی یا داود اول اونی طاعت و بوحشت معصیتدر بزه اطاعت ایدرت
بزحمتی خلقی کما مطیع ایده روزه بزه عصیان ایدرسن سکام هلت و یروب
سندن صادر اولان شیدن رجوع ایدرسن سنی قبول ایره روز
داود علیه السلام ایتدی الیهی اول نبی عمریه و رسول منی حق و حرمتنه که
سن آتی آخر زمانده بعث ایدوب تاج نبوت و خلعت فاخره رسالت ایلده
شرفیات ایلوب کافه انامه رحمت کوندر رسن بنی مغفرت ایلده پس
حق سبحانه عزوجل دعاسن مستجاب و رجاسن قبول ایدی و قوی دیر
عیاض بن غنم میشان جیبا نکه کلامک استماع ایدر ایدی ای کشتی

الله ذو الجلال مبالغه عفو اید مجید در عفو می سورا مدی بزدختی سزدت
صادرا ولان معاصی عفو ایدوب کنا هکزدن کذر ایدوب اهلای بلره
دیدلر که یا امیر چونکه سن جر مزی عفو ایدوب کنا هکزدن یکجداک
پس بزدختی دینگرین غریبی طو تیزوز دیوب بر من قالد وروب اکثری
مسلمان اولدیلر اسلامه کلمینار اوزرینه سنه آینه دن جزیه ضرب
اولنوب انلرین بالجه سلا حارین اخذ ایلدیلر آندن عیاض بن غنم
یوفا کلیسیا دی عکله معروف بیعه کبرالریک ثلثان اوقات
واصنامدن تطهیر و قنادیل لماعه اسلام ایله تنویر ایدو کون صکره
جامع اتخاذ ایدوب آنده ایکی کون مکت و اقامت ایلوب آندن کبار انصار
صمصعه بن مازن المذنی ولایت اوزرینه حاکم و والی نصب ایدوب مینه
بشوز آتلو تعین ایلوب بعده عساکر مسلمین ایله کوجوب اول حوالیده
اولان قلاع تسخیرینه روانه اولدیلر و اقدی دیر عیاض بن غنم امراء
مسلمیندن معاذ بن جبلی اکیل قریبده واقع جایره قلعه سنه کوندوروب
اگا و صول و اوزرینه نزول ایدو کوره خلقنه هدایت حق ایدوب جمله سی
اسلام ایله شرفیاب اولوب نعمان بن مقرنی دخی اکیل قلعه سنه کوندروب
آنک دخی هالیسی مسلمان و دیره نشین امان اولوب خدیفه بن یحیی
دخی موصیه ارسال ایدوب آنک دخی هالیسی عمامه بنده سلام اولدیلر
عیاض بن غنم کندخی هانی یه واروب صلح ایله فتح ایدوب اول
چینده جبل جودی و جبل ذوالقرنینی هالیسی عیاض بن غنم ایتوب آندن
عهد آلوب بینلرنده مقور اولان شی اوزرینه مصالحه ایلدیلر آندت
عیاض هانی دن کوجوب اطاقه اوزرینه ایتوب قلعه سی اوکزه قونوب

اهالیسنه

اهالیسنه آدم کوندردو کوره لعینلر مصالحه دن ابا ایدوب قتاله میل
ورغبت ایلوب بارلی اوزرنده منخوق والات حر بلرین قوروب محاربه
قیدنله اولدیلر و اقدی دیر عیاض بن غنم بونلرین قلعه ده تحصن ایدوب
محاربه قیدنله اولدو قریبه نظر ایدو کوره بوالر اوزرینه صعب اولوب صحابه
کزینه خطاب ایدوب دیدی ای سرور لر بومقابله سنه نزول
ایدو کمر قلعه بر حصن حصین درکه مناعت و رصانته عقل ایزد درو
اولان کفره آنی ملجاء و ملاذ اتخاذ ایدوب متانته اغترار تحصن
اتملر در آنی ترک ایدوب اوزرندن کوجوب یکجک صاحبی اولان
لعین صلح ده و تحت اما غزده اولان بلاد و عباد اوزرینه غارات ایدر
امدی بو خصوصه سزدختی نه دیر سز و نه تدبیر ایدر زه خالد دیدی ای امیر
بزو قلعه اوزرندن کوجوب کیموز رجا اولنور که الله ذو الجلال بو اخذی
عیر اولان دزه نیک فتح و تسخیرین بزو قورلرینه سیر ایدوب آنی دخی
کرم و احسانله مسلمانلره نصیب ایلوب داخل قلمرو اسلام ایله عیاض
بن غنم دیدی یا ابا سلیمان چونکه بویه در آمدی دیر اولان الله توکل
و پیغمبر معجزانله توکل برله آنی محاصره ایده لم دیوب قلعه نک
دیره سن احاطه قیلدیلر و اقدی دیر عیاض بن غنم بارودن اتلان طاشدن
واقون مسلمانلره دقونم سندن قورقوب قلعه اوزرینه یورش ایتوب
جناب باری نک فتحه وسیله اولان شی نه نظر ایدوب قلعه اوزرنده
مکت و اقامت ایلدی و اقدی دیر مذکور قلعه نک حاکمه یانین بن سلیم
دیر لاری لعین جبار و عنید کثیر الفار بر بلید ایدی قلب و حصن
الحدید و متاننا و دروب الکلاب پامشاهی ارمویل بن کالوس قری بیرونه

زوجه لفته استیوب اولدخی جهانین کوروب اگا کوندرش ایدی یانیر
 دخی اوزرینه دخول ایدوب برسنه ایدیکه قزباننده ایدی برکوت
 قزبد و برادر و اقارب و مادرین آرزو لوب آنله کیمه شوهرندن اذین
 دیلیوب زهابه رخصت اولندوقده بدر و مادرینه واروب یانلرندبرای
 مقداری اکلنوب اطافه عودت قصد ایدو کده عساکر مسلمان قلعه اوزرینه
 نزول ایدوب جوانب اربعه سن احاطه ایدیلر دیوانلره خبر کلوب بن قزماکندن
 کتیوب آنده قالدی یانیر ایسه قزه زیاده محبت و درونی موته ایدوب
 بر ساعت آندن مفارقت صبر اتمز و ابر لفته طاقت کتور فر ایدی عساکر
 مسلمان قلعه اوزرینه نزول کویچک زوجه سیله ملاقات بعد اذین
 محال آندن اولدوغین یلوب مکر و حیله یوزندن مسلمانلار ایله صلح اتمک
 اوزره رأی کوروب پس عیاض بن غنه آدم کونره دوب دیدیکه ای میومکله
 اولسونکله سن بوقلمه اوزرنده عجرک اولدو و قله اقامت ایسک فتحه قاده
 و بزه و اصل اوله فرس لکن سنگله برسنه دن صلح ایدوب عهده و پیمان
 و قول ایمان ایدلم دیار ارمینه دن باقی قتون قلعی فتح ایدوب داخل دائره
 تسخیر ایدرکن ایسه بر دخی کردن داده اطاعت اولوب حکمکله مطیع و منقاد
 اوله لم و الا فح و اخذی نصیب اولمز ایسه بزم سزه اطاعت و تسلیم یوقور
 دوب بوخبری بر آدم ایله عیاض بن غنه کونره دوب اولدم ایسه ربیعله
 فرسدن عرب منتصره دن مرهف بن و اقدنام برکشی ایدیکه کندوسی و عمت
 زاده لرندن بر جماعت بلود اطافه نلک مدبری ایدی قلبی رو میلدن زیاده
 عم زاده لری عربله میل ایدر ایدی و اقدی در مرهف عیاض بن غنه رسالت
 ایله کلوب تقریر کلوم و تبلیغ پیام ایدو کوه قلعه اوزرنده اقامت متادی

اولماق ایچون عیاض صلحه اجابت ایدوب مرهف بن و اقدی رجوعه قصد
 ایدو کله د نوب دیدی ای امیر بو بد خولره صداقت و خلوص ایدوب سزکوت
 صدق خلوصی ایدنلردن د کلم امدی بولغینک رأی بولنک و بولنک اوزرینه
 متفق اولوب سن انگله قلعه سی اوزردن کوچک اوزره مصالحه ایدر سن
 ایسه باری بولده زوجه سی میرونه ایچون کمین ایدوب قزی اخذ و اسره سی
 ایله ای امیر سن بونی ایدر جک اولور ایسن تحقیق آندن اوتوری قلعه سن
 سکا تسلیم ایدر عیاض بن غتم دیدی یا مرهف بزا اول کیمه لردن دکلر کله
 بر سوزی سولیوب اگا و فایتمیه و زرجا اولنور کله خدایلم یزل بنده صایه
 مزه نظر ایدوب بزه فتح و ظفر احسان ایلمه و اقدی در اشدنم عبد الله بن
 مالک السعدیندن اولدخی خبر و بر موسی بن ابی القاسم بن محمد بنه دن اول
 دخی خبر و بر اشدن بن مالکدن اولدخی بدین مالکدن روایت ایدر کله
 مذکور دیار آمد و ارض ربیعله فتحلرندن موجود و وقعه لرینه مطلع اولوب
 روایتی رسیده حدیث ایدنلردن ایدی بو و جهنله نقل ایدوب دیرکله طاق
 حاکمی یانیرین سوز لرینی مرهف عیاض حضرت لرینه هنوز سولیه شور ایدیکه
 اولوقت قار شون بر توز ظاهر اولوب کلدی عیاض بن غتم میسره بن
 مسروق البسی خطاب ایدوب دیدی ای سرور امدی آنکله بنوب
 وار بو عیار التند نه ایدو کن کور میسره بن مسروق مهاجرین و انصار
 بر جماعت ایله واروب نیزجک د نوب عیاضه کلدو کوه دیدی ای
 امیر سکا بشادت بو کلان قیس بن هیمره در بو بلور اها ایسنه غارات ایدوب
 اورمش غنائم و افره آوب اهل و عیال و اولاد و اطفال اسیر اتمش حالا
 بونجه مال و اسیر ایله کلوب ایدر دی بوخبردن عیاض بن غتمک بوزنره آثار

آنار فرح ظاهر و علابم سرور باهر اولوب قیس بن هبیره نك قدومنه
 منتظر اولوب طوردی و اقدی بر قیس بن هبیره کلوب آتدن اندی
 عیاض ایله مسلمانله سلام ویرد و کون صکره الدوغی اموال غنائی
 و اسیرلری عرض ایتدی عیاض انا باند و آفرین ایدوب کند ورت
 راضیق و خوشنودلق کتور و اسیرله نظر ایلر ایدیکه اولوق ملاحتده
 آفتابه خجل حسن و جماله کونشده غیرت و حرارت ویرور آهوجشم مردم
 فریت بر جاریه رومینه کلیدیکه اوزدنده ملوکانه جامه و آرقه سنده
 البسه فاخر و ارایدی در و کوهر ایله کذبیه زیب و زیور و برمش ایدی
 اولوق عیاض ایله مسلمانلر اللهدن حیا ایتد و کلر یچون کوزلرین زمینله
 دیکوب قل المؤمنین یغضون من ابصارهم آیه کریمه کی تلاوت ایدی و افری ویر
 مرهف دخی اخذ اولنان غنائم و ماله نظر و اسیر اولان رجال و نسیایه اماله
 بصر ایدوب ارموبل بن کالوص قری میرونه کلد و کوه انا بقوب دقت و تأمل
 ایدوب دیدی لا اله الا الله وحده لا شریک له و اشهد ان دینکم دین الحق
 و قولکم قول الصدق عیاض بن غنم مرهف بن واقفین کند و لکندن بجه
 کردان شهادت اولدوغین کورچک دیدی ای کشتی فوز و نجات و سلامت
 و فلاح بولرک بولکله نك صدورینه باعث نه مرهف دیدی ای امیر بوختر
 خدا حقچون اطافه حاکمی بانیس زوجه سی میرونه در باری تعالی آفی
 بدیگره دوشور و بصدق و خلوصک سببیله جنک و غوغاسز بوقلمنه نك
 فتح و شجرت احسان ایلدی عیاض بوخبردن سجده شکر ایدوب رفع سر
 ایتد و کده بوايت کریمه تلاوت ایلدی و من یتق الله یجعل له مخرجاً و یرزقه
 من حیث لا یحسب و اقدی ویر بونلرین اسیر اولملرینه سبب بودرکه مکر

میرونه قلب قلمه سندن بدر و مادرکی یانندن جقوب جاریه و غلام
 و عبید و خدامیله حصن حدیدی آرزو یوب آنده اولان اقارب
 و قلعائی زیارتنه قصد ایدوب ره ور اولدوقده بطریقلرندن وار یاب
 حنمندن جماعت باباسنه و کشتی سنه اکراماً قر ایله بنوب روانه اولد
 باری تعالی قضا و قدرینک نفوذنی قیس بن هبیره نك اول اراضیه غارات
 ایچون کتمه سیله مراد ایدوب ارادت علیه سی آنک گرفتار بند و بلا
 اوله سنه تعلیق اتمکله قیس بولره مصادف اولوب کند و پی و بلسینه اولد
 اخذ ایدوب جمله سیله عیاض بن غنم کلدی و اقدی ویر مرهف الله
 ذوالجلالک اصحابی کرامی مختص ایلرکله کرمانه چون نظر ایلدی بر هوابت
 باری قرین حالی اولوب عیاض بن غنم توجه ایدوب حضورنده اسلامه
 کلوب اسلامنی کوجک ایلدی عیاض انا دیدی یا مرهف الله اتقا الله انک
 مرلت ویرمه سیله غرور اتدن حذر اوزره اول زیراعادت الیه ندرکم کذبیه
 عصیان اوزرینه عجله ایتز شاذلق و غمکین لغده انا شاگرد اولوب باری
 تعالی نك بز قولرینه اولان لطفندن بوکون مشاهده ایتد و ملک ایله نفسک
 پند و نصیحت و یروب بوامر عیسی اوزرینه بیری ایلرکله منتظر اولدوب
 ایات فرقایم دن بو نظم کرمی قرائت ایلدی یا ایها الذین امنوا اتقوا الله حق
 تقاته و لا تؤمنن الا وانتم مسلمون آندن مرهف بن واقف الربعی به دتوب
 دیدی یا مرهف امدی قلمه حاکمی اولان لعینه وارا سلامنی کتم و اخفا
 ایدوب اهلنک اسیر اوله سندن خبر ویر و صدق خلوصی کند و کم پیشه
 و روز و شب اندیشه الیوب مسلمانلر ایچون استعمال ایله زیر اینترک اساسی
 و اینترین بناسی ببریزه و اهل ملتره صداقت و استقامت ایله در امدی

یامرهف واداکا سوبله اهلنن خلاصین دیلرسه بوقلمه جنک وغوغاز
بزه ویرسون بلره سی آخریلرد وکندوسنی سائر عبادکی تحت اماغزده لور
بعد ازین مرقه الحال ومطمین البال شهرنده اقامت قلسون وادی در
دونوب قلمه به واروب ارمویل قری میرونه ناک اسیر اولدوغدن بانیسه
خبر ویدی زوجه سی مسلمانلر بندینه گرفتار اولدوغی لعینک معلومی
اولدوقده صبر وقرار و سکون وراحتی کیدوب بواشی اوزرینه بیویوب صعب
ودشوار اولوب قزاق خلاصی فکرده قالوب دونوب مرهفه دیدیکه یامرهف
بوخصوصه سن نه دیرن ونه تدبیر ایدرسن مرهف دیدی ییل ای ملک
بوقوم برسوز سولر لکه الا اکا وایا ایدر لر قولرینه وایا ایدر لر وعهد ویا ایدر
طوره وقلر چون الله ذوالجلال افره نصرت ویدی وفتح وظفر احسان ایدی
امدی سنگون مناسب کوردیکم رای بوقلمه مسلمانلره ویرمکر بویله اولوقه
آلردخی زوجکی ولسیجه اخذ ایدر وکلری اشیاء سکا ویردر بونلردن نذر
ایسن اکا سنگون بن ضامن و متکفلم بانیس دیدی یامرهف امدی سن
نله وار آلردن بگا بر قاج نفوکه لر کتور که بنم ایچون دیله دوکم شی اوزرینه
یمین ایدر بندخی ییل دوکم ننه افرین اوزرینه شرط ایده یم بوکا اجابت
وصلحه میل و رغبت ایدر لر ایسه قلمه تسلیم ایدرم والا میچدن یاردم
طلب ایدوب انلرایله جنک و جدال و حرب و قتال ایده روز مسیح دیلر وکنه
نصرت ویرور و یامرهف آلردن فضلی بیلنور و تولی معتبر و مقبول اولور
اوز کشتی ایله کلکه آلردن نفسم ایچون عهد و میثاق آلوب اعتماد حاصل
ایده یم اولکه یچلر نده شامی فتح ایدوب ملوک و بطارقه قتل ایدن کشتی اوله
واقدی در لعینک بوندن مرادی صحابه کرام اخذ ایدوب انلرک سیبیلله

زوجه سی میرونه استخلاص ایدیدی بس مرهف بونی اشلم دیوب
عباض بن غنمه اینوب طاقه حاکمکده دیدوکی سوزی اکا خبر ویروب عباض
دیدی یا ابن واقد لعین بزه حیلله و خدعه ایتمک مراد ایدور بزیایسه حیلله
ومکر بابوز حیلله اوزرینه یورومز حیلله سنک و بالی اوزرینه عاید
اولق لغی اللهدن رجایا ایدرم دیوب بوایه کریه تلاوت ایددی ان الله لا یضیع
اجر المحسنین آندن صحابه کزینه سزده یورومز دیدی اولوقت خالد
بن ولید ایدی ای امیر بزه اذین ویر مرهف ایله قلمه به جقالم اول عنود
مجودی قتل ایده لم دیرا الله ذوالجلال توفیق ویرجی و فتح و ظفری بزه دغما
طریق قلیچ بونی دیوب یردن قیام ایدوب مقداد بن اسود کند و بی و عمار
بن یاسر العسائی و سعید بن زیدی و عمر بن معدی کوب الزیدی و سبب بن
نجنه الفزاری و قیس بن هبیر المراری و مسروه بن مسروق العسائی
وضرار بن آزوری و عبد الرحمن بن ابی بکر الصدیقی دعوت ایدوب مذکور
کزیده لر کلوب حاضر اولدوقده زرهلین کیوب قلیچلرین بیونلرینه
طاقوب مرهف اوکلرجه بیاده جله یوروب قلمه قیوسنه کلریدر وادی در
بانیس عبید غلاملرله قلمه قیوسنک آرایرینه قوب کندولرینه اصحاب
کرامک الات حدیثلرین و صوللری و قنده اخذ ایله اراشدی وادی در
چون بونلر قلمه قیوسنه کلوب دخوله قصد ایدیلر اولوقت بطریقک قولری
وچلب و سرهنکلی یوروب بونلرین الات حدیثلرین الم دیلیوب و بادشاهلرین
استیذان ایدوب دخوله اذین و دخست اولدوقده خالد الله ضراد و صدیق
اکبر اوغلی عبد الرحمن دیدیلر ای روم طایفه سی بیلک بزوینغلرین و سلاح
و جو شتر غیره ویرموز و بونی اشلم کلوز بادشاهلرله وادی در سیبیلله

کرو روز والا کلد یکنزیره عودت ایدره روز حق سبحانه و تعالی
 بزه فتح و ظفر احسان ایدوب بوتیغ بی دریغ ایله نصرت و بر مشد قلمچلر
 اوز ریغزدن کید رموز دید و کلرنده مرهب اناری قواو کتده قیوب
 کند و سی ملک حضور دینه کیروب دبدی بونلر چون غدر
 اتمک و مکر و حیلله قیلق یوقور بونلر اون کشی ددر نه اشلیمه قادی اولور
 آتش اولسه لر بزی یا ندور لر امدی بونلری قوی دیله دو کلری کیفیت
 و هیئت و قیافه حضور که دخول اتونلر یانیس ایدی میح حیجوب
 کرجک سن مانع اولکز سلاح دله دخول اتونلر که اندون بزقورده و غمز
 بیله لر و برخی قلیلی بزقن نفرت و کند و لری حشمت اتونلر مرهف
 اور که جک اولور ایسه اللریزه دوشور و اقدی بر مرهف و نوب قیوبه
 کلوب حاجبلره دیدیکه بونلری تران ایدیکه سلاح و جوشنلر بیله کیرسونلر
 بادشاه صلحه مائل و بونلرین قردومنه منتظر در معانده اتمکز اندن او کلریجه
 یور یوب اصحاب کرام دخی سلاح والا قلیله داخل اولوب قلعه نلک اوزکانه
 کلدیلر یانیس نظر ایدوب بر بیون کرسی اوزرنده او بوزر کور دیلر
 و اقدی بر لعینلک کوزی خالد ایله بولداش لرینه طوش اولیچی قود قورلی
 قلبنه دوشوب و جودین لوزه دست پاسن عیسه آلوب داله و حیران اوتورده
 موضعه لرزان اولوب قالدی دیزا بر کیمسه اللهدن خوف ایدوب
 حیا ایله هر کس ندن قورقار یانیس دید کلری لعین ایسه غلاملرینه بوجه
 تنبیه اتمش ایدیکه مسلمانلری کورر سز که بکا قریب اولور لر بندگی معاویه
 انلره طوغر و لوردم اولوقت اوزر لرینه هجوم ایدوب طونویکز و اقدی دیر خالین
 ولید ایله بولداش لری سرایه کیروب یانیس اوتور دخی بره قریب اولورده

اکا و غلام و بطریق لرینه نظر ایدوب خالد فراست دیده سیله بقوب انلر
 قصد و عزیمت و سوء نیتلرین بیلوب نفسنی ایقاظ ایدوب اشارت
 ایله رفیق لرین اکاه ایلدی یانیسه توجه ایدوب ای بطریق دروننده اولی
 سوبله و ضمیرنده اولنی بیان ایله بلکل بزقور که حیلله و غدر بلیوز
 و الکره دوشوب دامکره کرفتار اولیوز بزقور طایفه یوزم ملوک
 رومی قهر ایلدون بوتیغ لر بیله و طاسره عجمی خور و حقیر ایلدون بوخبر لر ایله
 دیوب آندن یتیمین غلامدن چکوب یانیس اوزرینه حیجروب اول
 نعره ایله اکا و اطرفنده اولنلره حیرت و یروب لعینک کرماننه بر تیغ
 بی دریغ اوردوب در حال سر نکبت اثرین بدشندن بر آن و دم سرخ فامین
 خان مذلتنه ریزان ایلدی و اقدی بر اصحاب کرام خالین فعله
 نظر ایدوب بو گونه وضع و حرکتین چون کوردیلر بس کند و لرینه غیرت
 و یردن حمیت لرینه حرکت کلوب اندر دخی یتیم لرین چکوب بلند آواز ایله
 تکبیر ایدوب قلعه اهل ایسی اوزرینه حمله ایلدیلر خالین ولید الله کی
 تیغ بی امان اصحاب کرام ایله میدانده جولان ایدوب دیر ایدیکه ای محمد
 اومتی غیرت و حمیت ایلوب بو کافر لری کرفتار بند بلا و سفیان
 وجود لرین غریق بحر فنا ایتکه سعی ایدیکر سزدن آخرت و رب العزت
 جنت دله یین قتال ایلسون و حور دیلر ایله معانقیه رغبت ایدن اوق
 آتوب نفسنی الله بیع ایدوب صبره اظهار شعری استماع ایلسون دیوب
 بوابیاتی سوبلر ایدی شعر سیعلم هذالجم اتی غرضفر ابید الاعاری بانه
 ایمانیا سالقاهم والله لله نخوة و احی عن الاسلام مادمت کالبا و املاک
 هذا الحصن بالسيف عنوة و اخرج اعناق اللبام الاعادی و اقدی بر

قلعه نك وارشنده اطاق اعمالدن بوشاط وارشاط نام قربه ايلند
بر قوم وارايديكه يانيس انلري جمع ايدوب اصحاب رسول ايله جنك ايجون
بارويه ترتيب اتمش ايدى جون خالد يانيسى قتل ايدوب روم وارمن
صحاب كرام اوزرينه جمع اولدiler اولوقت بونلر خالد ورفيلرينه نظر
ايدوب قتال اوزرينه صبر و ثباتلري بن كوريجك بربرينه ديديلر كه بيلكز
بوعرب طايفه سي بلاد شامه مالك اولوب وديار مصرى آلديلر باجهوص
ديار بكر قلعه سي كبي بر حصن منيعي اخذ ايدوب اوزرينه كلدiler اطاقه
قلعه سي وغيره سي نه كيفيت ايله انلرين اوكنده طورور و دروننده تحصن
ايدن نه وجريله جنگلرينه پايدار اولور بيلكز بر فردا نلر ايله مقاومت
ايدن امدى انلردن طرفه دونوب كند ولرينه معاونت اولوب
دوشمانلر ايله جنك وجدال و حرب و قتال ايدوب بونكله انلردن
امان الكر و اقدى بر سالف الذكر اولان قوم سكسان مقداري كشي
ايديلر جمله سي بكا اجابت ايدوب بر قبضه دن تيفلين غلافدن جكوب
خالد بن وليد جانبينه دوندiler و انك جماعتندن اولوب قلعه خلقى
اوزرينه حمله ايدوب انلره اولوم ايله نجله قلدiler و اقدى بر قلعه ده
اولان ملو عين كند و بولر اشلردن كند ولرينه اصابت ايدن حاله
بقوب انلردن كند ولرينه نازل اولان هلاكه چون نظر ايديلر بونلر ايله
مقاومت ايده ميه جكلرين بيلوب قرار ايدوب جان خلاص اتمك قوتنده
اولدiler و اقدى بر قلعه ده جاغر شفق پوكسلوب صدر المرتفع اولوب
زار و فرياد فلكه پوسته اولدو غين عياض بن غنم استماع ايدو كره خالد
قلعه ده محنده ايدو كين بيلوب عساكر مسلمينه ندا ايدوب ديدى يا مشر

المسلمين بولر اشلريكه اعانه سرعت و شتاب ايديلر و بر قوم اقدم انلره
وصوله سعى و اقدام ايلكز راي دير مسلمانلردن جنكه مبادرت و قلعه يم
صعوده مسارعت ايدنلرين اولى حلب قلعه سي فاختى ابو الهول داسس ايله
دورت يوز نفر بولر اشلري ايديكه انلر طاع جانيندن قلعه آرزو بيلوب انزه
منه نرم اولنلري بولوب قيلم ايله اوزرلرينه يور يوب قلعه قبوسنه و انجيه
يولده بولر و قلرين قتل ايدوب قيويه واصل و قلعه يه داخل اولر و قره خالد
قلعه آلوب دروننده اولانك مجموعينه مالك اولمش ايدى عياض بن غنم
دخى قلعه يه صعود ايدوب خالد ايله بولر اشلري نه توجه ايلوب كند و لرندن
راضيليق كند و وب سلامت ايله نهينه ايدوب ديدى ملك علقم سلطان
لا ينامدن سزه جنت و اكرام ايله بشارت و مقاصد مرامله بلوغه مزده
و اشارت اولسونكه بر صعب و دشوار اولان قلعه نك فتح و تسخيرينه
باعث و بادي اولدو بيلكز آندن عياض بن غنم مال و رجالدن قلعه ده
اولان اشياء جقاروب قلعه اهالي سي اوزرينه قولى سالمى حاكم نصب
ايدوب معيننه يوز آدم تعيين ايلوب بعده بوشاط وارشاط اهالي سنه
توجه ايدوب انلردن راضيليق و شكرانه لك كند و وب ايديه جزيه و برحميه
انلر ايجون حجت بازوب دروننده خالد بن وليد و ضرار بن ازور و عبد الرحمن
بن ابى بكر الصديق و باقى عسره خبر ايدوب بوايمى انلرين اوزرينه بر فرد
تغير و تبديل اتمامك ايجون شاهد و كواه ايدى آندن قيس بن هبيرة نك
غار اندن كئوردو كى اسيرلري اطلاق ايدوب جمله شيلرين رد و خاطر ايت
نطيب ايلوب كند ولرين اماكن و دارلرينه دونه روب سنه آينه دت
اوزرلرينه جزيه ضرب ايدو كلصكه مفارقتن جانبينه روانه اولدى

بولده اول طاغیرین خلقی و جزیره و قلب و مستانا اها لیس عیاضه کلوب
 استمان ایدوب دائره نشین امان اولق دیله دوکلرنده عیاض کزولرینه
 امان و یروب نفص عهده امته مک ایچون انلیمین و یروب هر برین خوش
 دل دارود یارینه دوندیلر بوفتح دکنشادن فرج و شادان اولوب بوسرور
 ایله یوروب مفادینه قریب اولدوقده اهاالی بلده مسلمانلرین استقبالنه
 جقوب سلوم و یروب دعا ایلیوب کندولرندن راضیلق کتوروب دعا و ثنا
 ایلدیلر و اقدی دیر عیاض بن غنم عکر یله واروب طاع انگنده میدان چانه
 قونوب آنده اون کون مکث و اقامت ایلیوب بعده اصحاب کرامی جمع ایدوب
 کندولر یله مشورت قیلوب دیدی ای سرور لر بنم قصدم دیار ارمینه
 یا خود ارزن روم اوزرینه گنکدر باری تعالی سزه رحمت ایدوب غریق بحر
 غفران ایلسون بگا اشارت ایدیکز قفق طریق سالك اولوب قفق طایفه
 ایله بسط قتال ایدیم و اقدی یار اولوقت معاهدیندن اول دیارین
 احوالنه واقف و اول اراضی زیاده خیر برکشی بره لو کلوب دیدی ای امیر
 بن کینه ایچون کلامه رخصت و واقعی تبینه اجازت وارمیدر عیاض بن
 غنم دیدی بلی سزدن بر کیمه ایچون که کلام خیر حسن تدبیر وارد راگا اذین
 و رخصت در سوبلسون اول کشی دیدی ای امیر بلدوره یکه سن بلاد ارمینه
 قصد ایدوب فتح و تسخیر داعیه سننده اولور کون اوکنده بلاد منبع شهر
 و قصبات جوق اول خصوصده ایشک زیاده اوزار دشمن ایله محاربه
 متادی اولور عوق اولوب قالور سن معلومک اولسونکه حالا سکا قریب ات
 یوروشیلده بر قوتان مسافده واقف اطراف وسیع و خواجی سی فیح بر حصن
 منبع وارد که معارجی ابر سیاهه ولوج و کنگره بروچی سماه عروج

در فتح قلعه کیفی

انشدر انکا قلعه لغورد بنولور صاحبک اسمی که طالون بن کیفادر
 اوزرینه غلبه ایدوب انکا حصن کیفادر لر الی الان انکله بیلنور و بواسم
 ایله ذکر اولنور بین الناس بونام ایله یاد اولنور و قلعه حاکمک اوج بیکن
 متجاوز اتلوعسکری اولوب الی التنده جوق قلعه لر وزیر حکومتده وافر
 لشکر وارد رای امیر بوقلعه حالی اوزرینه ترک ایدوب بلاد ارمینه جانبینه
 عزیمت ایندو مکث چیمده لعین بوو لایله زیاده حریص اولور اوزرینه صبح
 و شام غارات و اها لیسنه اذاقه شد ایدوب خسارت ایدر امدی و جبه
 اولان رای انکا بر مقدار عسکر کونور سن رجا اولنور که باری تعالی انی سنک
 ید کله فتح ایده ای امیر توفیق باری یاری اولوب سن بوقلعه فتح ایدوب مسلمانلر
 حکمی آتیه اذخال ایدر سن بعد ایوم بود یارده قیوب کتدیجک آدم لرندن امین
 اول دیله دوکلن بره واردیدی و اقدی یار اول کشی رسته کلامه فیصل
 و یروب سکوت ایندو کوه عیاض بن غنم دو قونوب بولر اشلرینه دیدیکه ای سرور
 بو کشینک کلامنه نه دیر سن بوقلعه اوزرینه عسکر تقیین اولنور سن
 مستحسن و صواب کور دیر سن حال دین ولید دیدی ای امیر بو کشی حق کلام
 ایله تکلم و صدق ایله نطق ایددی بو تدبیر حسن بزیرو بو فکر فکرنا قدر
 امدی بونک اوزرینه عزم و جزم ایله و اقدی دیر عیاض بن غنم اول کیجه
 بر مقدار یاقون خوابندن بیدار اولدوقده جامه خوابنده کندو کندویه و قونوب
 قلعه فتحنده کمی کونوره ریم فکر نره ایکن خاطریله حلب حاکی یوقنا اخطور ایدوب
 در حال انکا آدم کونوروب دعوت ایدوب حضورنه کلدو کوه دیدی ای کورور
 کور دیکم رایله نه دیر سن یوقنا دیدی ای امیر بلدوره کور دیکن رای نور عیاض
 دیدی دونکی کون مصاحبنده اولر نفر قلعه یله سنی کوندر مک مرادور

اسدی سن نه دیرن بوقنا دیدی اصلح الله الامیر فقه دن مسوم اولمندرکم
 قلعه مذکوره شاهقه جبله واقع برمنیع و متین و مستحکم و ممکن و حصین
 بر حصن رصین درکه بروجنه عروجه طارنگاه ایرمز اوزرینه واریلوب
 جنکه درکار اولنه مدت کیم وقت منقضی اولوب بلناز ایام محاصره تمام
 اولورمی اولماز. لکن بن نفی الله ورسولنه هیبه ایدوب مناسب کوردیکم
 عی خاده لرمدن یوز کیشتی الوب دهقایلر طرزینه کوروب اولاد و عیالرا کوز
 اوزرینه بندوروب عربدن فرار ایدر شکلی شهری آرزولوب اکیخیلر کوهیله
 معاقلعه یه کیره لم قلعه یه دخول نصیب اولوب تدبیر موافق تقدیر
 اولور ایست انشاء الله تعالی ایس حصوله کلور اسهل و جهله قلعه یه مالک
 اولوروز عیاض بن غنم دیدی ای سرور خوب دیرن لکن سنک ایستک
 و وضع رو بهانه ایله جنبشک رومیلر قنده شیوع بولوب بالجه نصاری
 خلقی سندن بیقظ و انبیاه اوزده اولوب عموماً سندن طرفه قورقارلر
 ابدی دید کل کبی و ارمقون بز دخی خوف ایده روز شاید روشن
 احوالکا واقف اوله سنی و یولرا شلر کئی اخذ ایده با خصوص حوجیل و علی
 حضرتلری کلام جلیل البرهانده بیورور لدرکه ولا تعلقو بایدیکم
 الی التملکة پس سنک بونده اقامتک بوسیاق اوزده و ارمقون اسبده
 بوقنا دیدی ای امیر بدو کم اوزره و ارمه مناسب کورمز این باری اول قومک
 بلادنه غارات انیمه بکا اذین و بر عیاض بن غنم انکا اذین و یروب اولرخی عیافو
 یانندن چاقوب جادرنه کلوب کند و قومندن و سازدن جنک اور مسلح و مکمل
 نیک اتلوالوب آنلرایله بنوب ارزن و اسمره و بانا سنا و حیران و معدن اوزرینه
 وارمن و آنلری غارات اتمک اوزده یورودی مفارقتین قرینک واقع نهری کجوب

جانب مقصود روانه اولری و اقدی برحق سبحانه و تعالی نیک فضا و قورندرم
 اسمره و حیران و بانا سنا و طرزی حاکمی خورشولو ایله طالون بن کیفایینده بوند
 اقدم قرب واقع اولوب لعینلر هر بار بر برینه غارات ایدوب قرا و قصبات
 اهلایینه خسارت ایدر لرایدی بوانتاده عاکر اسلامک قدومی اخباری
 اول طرفه شایع و روم وارمن بیننده منتشر اولوب مفارقتین اوزرنده اولرقل
 پیام و خامت انجام کند ولرینه و اصل اولدوقده قلوب قاسیه لری رعب
 و هراس ایله مالی اولوب پس مکانلرنده قرار و ثبات و برمیوب طرف طرف داعیلوب
 هر کس جان آتوب اولاد و عیالایله حصن کیفایه و اردوب صفتوب سالف
 الذکر قلعه لر حاکمی فرشلو دخی عرب ایله مقاومت طاقی اولمیه جفین محقق بلوب
 قلعه لرینک محاصره یه تخلی اولدو عین اکلوب کند و کندویه فکر ایدوب
 حصن کیفایه و ارمه سن مستح و صواب کوروب پس ذی قمت هدیه لر
 و عربی آتدالوب طالون بن کیفانه بنفسه کیدوب عرب قتالنه بد واحد
 اولر ایچون لعینی قصد ایدوب هرینه اوکیجه یوروب جد و جهد ایله سور
 اول موضع قریب برقریه یه استراحت ایچون نزول ایلوب آنلرین یلیوب
 کند ولری دخی راحت ایدوب کیجه نیک قدومنه منتظر اولوب طور دیلر
 حکمت ایله اولوقت بوقنا یولرا شلری اول ارایله کلوب ملو عین مذکورونک
 بی پرتوانزولین کوروب در حال اوزر لرینه یوروب اطراف و اکنافن الوب
 جوانب اربعه دن قریه قوشادوب کویده اولنلرین جمله کن اخذ و بطریق
 اسیر ایدوب عونه و انصارین کورفتار بند زنجیر ایندی کور سینه
 اولان هدایای آلدیلر بوقنا اول کیجه کویره قالوب صباح اولدوقده کورفته
 سلسله اسیر اولان کسلی احضار ایدوب کندولرینه نظر ایشکده

میانرنده بطریق ایلله یولداش لرین کوروب یانلرنده آن وقا طر و غلام
 واحمال بولوب اهل قریه دن سؤال و بونکر کیملر ایدو کین استفسار ایدو
 انلر دخی بطریقین قصه کن خبر و یروب اسمر و حیزان حاکمی اولر و غین بلروز
 طالون بن کفایه هدیه ایلله واره جفین اعلام ایدو کره یوقنا جواب و یروب
 انحق اهل قریه یه اسلام عرض ایدوب انلر دیدیلر ای میر لطف و کرم
 ایدوب بویکجه صباحه دکن بزه ارام ایت بزدخی و شوب فکر ایدر لم بس
 یوقنا انلره مهلت و یروب بعده بطریق حاضره کتوروب دیدی کشی یی
 واکاه اولکه بن ملون شامدن ذی قوت و صاحب مکتب برپادشاه
 بلند اقتدار ایرم شامه و دیار حلبه مالک اولوب عباد اوزرینه افر و نیم
 جاری و اهالی بلاد اوزرینه حکم و فرمان نافذ و ساری ایدی بس بویاق
 اوزره جهان سرانیده سلطنت و کامرانلق سوروب و جمعیلر بوزوب عساکر
 بی شمار بر اکنده و پریشان ایلیم و هوق زمان صلیبه طایوب قولو
 و عبادت ایدوب عاقبت هدایت باری قرین حالم اولوب حق سبحانه عزوجل
 بوقومی کوزره روب انلری صنایوب تجربه و امتحان ایدوب آیین و ارکات
 و شرایع و ادیانلرینه نظر ایلیم حق انلریله اولوغی بکا ظاهر و طریق متقیم
 اوزره اولدوقلری بکا باهر اولغین انلره تابع اولوب الاهی برلیم و بیکل
 بز شامده ایکن بز دن عجم شاهلری و اتران پادشاهلری قورقوب چرامقه
 و دایم خوف ایدولر ایدی بوعرب طایفه سنه بز قطعاً التفات و اعتبار
 ایتدولر ناکه اوزرینه کلوب اذاقه شد ایتدیله بس اوکلرنده شیاعتر
 کیدوب رب تعالی کندولرینه نصرت ایدوب اولیجه قلعه لر اوزوب
 ملکره مالک اولدیله امدی سن الاهی توحید و نبوت رسولی تصدیق ایدوب

ایله دنیا و آخرت فائده سن ایدرسن و الا طریق ضلالتنه سالک
 اولوب دین محمدی یه اتباعدن ابا و راه هدایه سلو کدن امتناع ایزه اولور
 سکر ایسه جمله یکر قتل و عذیبه شمشیر ایدر دم امدی نفسک خلاصنه
 دائر عمل ایدوب بونیکی اشندن قورنار مسموم اولمشدر که سنگله حصن
 کیفاحا حاکمی طالون بیئنده بمض ماجری اولوب انگله بوز و شوب
 بغض و عداوتکه باعث نه بطریق دیدی ای سرور سزین قد و مکز دن
 اقدم طالون بکا هدیه و تحفه لر کوندروب قزنی کندوبه دلیوب بن دخی ابا
 ایدوب و برمیوب هدیه سن اوزرینه رد ایدوب لعین بویله ایدو کزدن
 کوچنوب بس بنمزه عداوت واقع اولوب بربریزک بلادنه غارات ایدوب
 فقرایه خسارت اوزره ایکن عساکر مسلمینک مفارقین اوزرینه نزولی
 خبری کلوب بو خبر مسموم عز اولد و قدّه احوال نینه منجی اوله جفین بیلوب
 خوفدن هدیه و تحفه لر آلوب طالونی قصد ایدوب بومکانه کلدیکر زده
 قضاء سنگله مصادف واقع اولوب بس سن اوزرینه جقوب بنی اسیر
 ایلرک یوقنا دیدی ای بطریق بیل تقسیم ایچون دیلر و کم خیری تحقیق
 سنگچون دخی دیلیم و دینکدن رجوع ایلله دیوسکا ابرام انم لکن غدر
 و خیانت اتمامک اوزره بنله عهد ایت که سکا امان و بره یم ناکه واره سن
 اهل حیا و اولاد و اطفالک ایلله بلاد کده اول میت و سلامت ایلله اقامت
 ایدر سن امدی ای بطریق طالونه کیمک ایچون سنک بولک بوشلرم کدر
 واروب کندوکی آنک اوکنه آتوب اکادیه سنکه ای ملک هدیه نلر رد ایدوب
 قزنی سکا ویرمدیکم نادم و پشیمان اولم قزنی آلوب ماه روی فولر و پری
 صفت جاریه لر تدارک ایدوب قزایله سنی دیو کلوب فلان محله و صولم زده

عربدن اور ریزه جقوب قزبی الوب بیلرجه اولان جواری و غلامی اسیر
ایدوب و اموال و ارزانی نهب و غارت ایلیوب برباشمله بن بوکوردیک
کبی قورقوب سکا کلیم سندن رجا ایدر مکه بوفتاده به دستگیر
اولوب قزغ عربدن خلاص ایدر کن ای بطریق بوکلامی استماع ایدر و کوه کندی
طمع آل و برور لای بد طنده جفا رجا اولور که حق سبحانه و تعالی آنک
اوز رینه بزه ظفر ویره اخدی موفق اولور ایسه قلعه بزمدر قانزده
سمیک ضایع اولر و بیلکل بنم عهد و امان و سوکندو ایمانم عربک عهدیدر
هرنه کیم ایدرم آنرا کا امثال ایدر لر خلافتیله عمل ایتلر و اقدی دیر
بطریق یوقنانک کلامک استماع ایدر و کوه دیدی ای سرور دیر
ایده یم لکن نصاری اهلنه حق کیم و واقعی ستر ایدر و کدن مسیحک خشن
قورقار غضبندن خوف ایدرم یوقنادیدی بن دخی بواحمالی ایدوب بودی
کناه ظن ایدرم لکن او یله دکل آمدک بواحمالی دروندن افراج
ایدوب ایشک حصولی قیدنره اول بطریق دیدی ای میر دیدر و کلک صبح ایسه
بنانی ایدر یم لکن قورقارم دیدر و کلک ایدرم لعین قلعه سندن انیه و دوشند
سکا فائده اولیه یوقنادیدی سنک تدبیرک ندر مناسب کوردیکلک نیجه
بطریق دیدی رای بونک خیریدر یوقنادیدی اول ندر بطریق دیدی
ای سوور برون اسیر ایدر و کلک آدمی بولر اشد کله عسکر یکره ارسال و میر
یانتله ایصال ایله که بو طرفه برصالت و سبکیار قالوبده سنکله جود
یور یوب او یله که صباح و قنده قلعه اوکنده بولونه لم چون قلعه کور نور
اولوقت آنی و الا حربی ویر بندخی آت اوزده بنوب سرعت و اقدم ایله
یور یوب سندن رها بولش کبی قلعه به جان آرم شهره وصولده مبدل

قصه ایدوب کیده دم لاجرم طالون ارباب دولت و اعیان
ملکینه آنده در کند و بی کورد که آندن اینوب کریبان چاک سینه برخاک
باشمه طبراق ساجه رق و اما لاه و اهلاه دیو فریاد و زاری ایدرم نه خبر
دیو سنوال ایدر و کوه سنکله اولان ماجرای سو یلرم انلر نه برده هر دیر انسه
سزه قریباً بر فرسخ مسافه ده فلان موضعه در دیرم ای میر بوکلام آنک
مسموعی اولور و قده بکا بار دم التامک اولر لای بد قلعه دن جفا و بوکونلر ده
عکرنیک اکثرینی دیر حکومتده اولان قلعه لره طاغشدر ایحق یاننده
بنک قدر دخی نقصان آتلوسی و ارایری امیر طالون قلعه دن جیفاحق
اولور ایسه ایش حصوله کلور قلعه به مالک اولر که محقق و اقدی دیر یوقنا
بطریقک کلامک استماع ایدر و کوه قولنه اعتماد ایدوب دروندن
حیلله اولمادوغین اکیلوب در حال اسیر لره بر مقدار آدم قوشوب عیاض بن غمه
کونده روپ اسیر عیاض و اصل اولد قده انلره دیدیکه ای مضاری طایفه سی
امدی بر بند لیکزه کشاد و یوب رقبه کزی رقبه رقبندن اطلاق ایله
سری احتیاق ایلسک لطیفی بیلور میسر دیدیکه نعم بیلور و به بر عیاض اول
وقت انلرین بولکین بوشلیوب مجموعی اساری اطلاق ایله که سار بلاد اهایلو
اشدوب کندورینه اطلاعت و انقیاد ایدر لر و جنک و غوغا سز قلعه لرین
مسلمانلره تسلیم ایلیدر و اقدی دیر یوقنا اسیر لری عیاض بن غمه کونرد کون
صکره کندوسی معیننده اولان آنلر ایله یور یوب اول کجه صباحه
دک سوروب فجرک طلوع و قنده شط کور و کوب قلعه کور و رینه ظاهر اولدی
اولوقت یوقنا بطریق اطلاق ایدوب آتین و یوب ویرالنه ایپ بغلیوب
بنلین قیوب خلاص ایش کبی ایلیوب بطریق دخی شط کنار ایله

يورپوب حكمت ايله طالون ايكي نيك آتلا ونيك پياده ايله اسعد جاننده
يكنش بولري واقدي ر طالونك اسعد جاننده كيمينه سبب بودركه بوسر
اولان بطريقك آملرندن بر مقدار وارغنين اهاليسندن دحي بر مقدار
كيسه له يوقنا كندولرين بصدوقده انلر حاجوب طالونه واروب مابوي
خبر و بر مشل ايدى طالون بو خبردن تورو غصبه كلوب در حال ايكي نيك
سوار ونيك پياده ايله نوب شطى كچوب غنايمى يوقنا يدندن آتلا اسيرلى
استخلاص چون جفت ايدى واقدي ر بطريق كلوب قلعه حاكمى طالون
عكريله بنش كوردوكره آتندن اينوب كندوي اوكنه آتوب فرياد و زاري
قيلوب سگاه اولري بگا خبر و پردوكره بطريق ماجراي دبوب طالون
بو كلامى اشند وكره بطريقك حالنه دق ايدوب نه كيفيت ايله
خلوص اولر كز ديو سوال ايدوب بطريق ايب ايله آلين كوستر روب ديدى
المى الم ايله قورناروب آتندن بوانى جقادوب و بنوب مسلمانلر فرار
ايدوكم طويدوقده آتلا دحي آتلا بنوب پايله دوشوب توزيله ييله ايره ميوب
مسح انلردن بگا نجاف و يردى امدى انلر شهره قريب بربرده ايندبلر و
طالون بطريقك كلامك استماع ايدوكره اينى آتندن ازاله چون
قوللرينه امر ايدوب و بطريقي آتلا بنوروب كندوي دحي عكريله سور
يوقنا قصد نه يورپوب مابيندن بر لحظه مرور ايتز سزىن ايكي عسكر
بربرين كوروب اولوقت يوقنا دوشوب يولداشلىنه ديديكه اى سورور بواي
جهاد و رضادب عباددن آرزو و مراد ايدوكلر دركه حق سبحانه و تعالى
حضرتلى آنى سزه قريب ايلدى بيلكر سز كچون جنت بيزه نوب حور علكان
زيب و زينت و يلوب ارواحكز قدومنه منتظر لرد امدى حق رضا سنه

باعث ايشده بولنوب دشمن اوزرينه حمله ايديكز دبوب كندوسى
آت دبوب يورپوبى واقدي ر عسكركر مسلمين يوقنا نك حمله صادقان
وجهه شيرانه سن كوردوكره دشمن دينه مهل واركم و يرميوب انلر دحي يورپوب
نصاري طائفه سى دحي آنلرى قارشولوب پس ياد لر بربريله طوقشوب
تيغ شريفلىله اوزوشوب مابنده بر ساعت قدر جنك اولوب آتلا كشتوب
دلاودر جاغروشوب غبار سمايه چقوب ايكي عسكرده اثار جرح شايع و برق
آسا خيللر لامع اولوب اول نواحي خلقندن نصاري به ياردم كلوب پس
كفار بدكر دار مسلمانلر اوزرينه جفوشوب انلر دحي دوشنك كرت
واعدانك و فرته بقبوب برلرنده ثابت اولوب بربريله جنك وجدال و حرب
و قتال ايديكز تقريرى كنجاش پذير حوصله تحريركلر كندو كچه
جنك آتلى سوزان و نائرة حرب فروزان اولوب يوقنا يولداشلى زار و زور
ورب تعالى دن استغاثه و استمداد ايدوب زحمت و ثقلنده ايكن فرشتون
بر غبار عظيم ظاهر اولوب توز كيدوب آنلرين انلرى كوردوكلر مسلمانلر دقت
ايدوب اولوقت اسلام سنجاقلى كلوب اوج نيك قدر وارسواري عسكر ظاهر
اولوب يقين كلدوكره كوردوكره سنجاق ديبنده اولان سرور
بنى مخروم سیدی سيف الاسلام خالدين وليد المخرومى در واقدي ر بونلرين
قدومنه باعث بودركه عياض بن غنم يوقنا نك كوندريكي اسيرلى عتاق
ويندلرينه كشاده و يروب اطلاق ايدوكون صكره كندو كندويه دوشوب يوقنا
يولداشلى خصوصنده فكر ايدوب اوزلرينه قورقوب عقيلرخه خالدين
وليدى اوج نيك آتلايله ارسال ايدوب خالدين عكرى آتوب مسلمانلرين
ايزلرين قوه رق محل معركه يرينه كلوب يوقنا ايله يولداشلىن جنكه يولروقره

ارخای عنان ایدوب نیزه سر نیزین دشمندن طرفه طوغرودوب بولاشلرینه
 چاغروب دیدی ای کروه مؤمنین وای طایفه موحدین طور مکنز و قطعاً
 تاخیر و توقف اینک بومقابله کزده اولنلر الله شرک قوشوب صلیبه عجا
 ایدلرد امدی اوزر لرینه حمله ایدوب بلند اواز ایله ذکر الله ایلوب توکل
 الله ایدیکزه و بیلک قرآن بر نوردرکه سراجی سوغز و بر قلعه درکه بناسی
 ضعیف اولمز و بریح بی پایا ندرکه هرگز غوری درن اولمز امدی جلیل
 جبار و واحد قهاره توکل ایدیکزه که ناصرو ظهیر در نعم المولی و نعم النصیر در
 آندن ایات فراتیه دن بونظم کری قرائت ایدری الذین قال لهم الناس ان
 الناس قد جمعوا لكم فاخشوهم فزادهم ايمانا وقالوا حسبنا الله ونعم الوکیل
 واقدی در مسلمانلر جهرا یله تلاوت قرآن و بلند اواز ایله ذکر رحمن ایدوب
 اطراف و جوانبندن دشمنی چوپروب رب تعالیدن استغاثه و استمداد
 ایلدیلر بوقنادخی یاردم کلدرکنه بقوب قرشودن جنود ظفر موعودلر
 ظهورین کورد و کده کند سنه نشاط عظیم حاصل و محاربه ده نبات و نسا
 متکاثر اولوب شیرانه و مردانه جنک ایدوب عسکر میانده بورور اکن کوزی
 طالون بن کبغایه طوش اولوب لعینه ملاقی اولدوقون اوزرنده اولان جامه و
 بیلوب و ذی قباغه سندن قلعه حاکی اولدوغلک اگیلوب پس بر زمان
 بر بریلر دو کتوب تیغ و نیزه ایله اوردوشوب مابینلرنده خلی مضارب و طافه
 واقع اولوب عاقبت باری تعالی بوقنا یه نصرت و پروب بطریق اوزرینه
 یور یوب مزراق ایله سینله سنه اوردوقده نیزه جان ستان آرقه سنه
 لمعان ایدوب در حال اولیلید مجروح آتندن بی روح زمینده مطرود اولوب
 لعینک و دشمن و کین بوقنا کورد و کده بولاشلر یله تکیر ایدوب خالد ایله

عسکری متابعت

عسکری متابعت ایدوب اطراف و جوانبندن دشمنی احاطه ایلدیلر آتشر
 اود و نده جولان ایدر کی کفار ایجنده جولان ایدوب کافر عسکرین
 پراکنده و پریشان قیلدیلر واقدی در چون اعداء دین عسکر مسلماندن کندوره
 اصابت ایدن حاله نظر ایدوب پادشاهلرینک قتل اولدوغین کوردیلر پس
 انکه و یروب قراری فراره تبدیل و شواحق جباله صعوده تعجیل ایدیلر قلعه ده
 دخی طالون قتل اولندی خبری شایع اولوب پس صدالریو کسلوب زار و فریاد
 چوغالب اولوب اهل قلعه بوحادثه وقوعندن شاشوب هلال مرینه سنه
 واروب نه ایدر جکلرین یلیوب مختیر و پیهوش اولدیلر واقدی در طالونک زای
 و تدبیر یله معروف و خرم و زکا ایله موصوف دانش و کمال حسن و جمال صاحبی
 مرجانوسه نام بر زوجه سی و ارایدی شوهرینک قتلنی کوردوب عسکرینک کیمی
 قتل و کیمی غرق اولدوغین مشاهده ایدوب جمعیلری طاغله و غین و یقینه
 السیوف اولنلر جباله فرار ایدر کین معاینه ایدر و کره ملکینک زوالی قریب
 خانه سی فراب و بیوت و داری لانه غراب اوله چغین تحقیق ایدوب در حال
 قلعه نلک اعیان و کبارین و سباهی سیده کسبس و رهبانلک جمع ایلوب آنده
 بند و نصیحت و یروب و بیدیکه ای دوم طایفه سی بیلک پادشاهلر جنکده قتل
 اولوب کند وسیله اولنلرین اکثری قریلوب قلیجدر نجات بولنلری
 شواحق جباله فرار و آنی ملجاء و ملاذ اتخاذ ایدوب آنده قرار ایلدیلر و بوعلربلک
 ملوک شامه و ملت نصاری یه اشلر و کی اشلر سزه و اصل و اخبار متواتره
 ایله متواصل اولدیکه انلر بلاد شام و دیار مصره مالک اولوب ارض ربیقه و
 و دیار بکری ایلدیلر ملت نصاری ذلیل و خور و حقیر ایدوب صداء ناقوسی ابطال
 ایلدیلر انلر ایچون امارت قریب و سلطنت نزدیک اولوب و نام و نامیلری

عالمه دخیل و کوب اقبالری اوج رفتند درخشان شدایی وادیانری
 درجه علوه مرتفع اولری نصاری طایفه سندن بعضی ملوک و بطارقه دینارینه
 دخول و اسلامی قبول ایدوب داخل سنک پرستان خدا اولریلر محاصره ایدوکرده
 قلعه لری آلوب ملوقی اولدوقلری عکری بوزوب شدی اولکم یکرده دخول
 و شهریکر اوزربنه نزل ایلدیله بوخصوصه سزده رای کورورونه کونه
 تدبیر ایدرسو دیدیلر ایملکه سن دیدوکلک شی جمله بیلور و حق کلام
 اولدوغین فهم و اذعان قیلوروز بوندن بویله امر سنک و رای وجهه منکب
 کوردیکلک نسنه در برما برجه قریب ایددی بیلکر بادشاهکر قتل
 اولوب عسکرینک کیمی هلاک و اکثری غریق آب اولوب باقیسی جباله فرار
 ایلدیله شدی قلعه ده عکرو دیکتی سزدن منع و دفع ایدرلر قالماد بیکه
 انلره استناد ایدوب قلعه ده تحصن ایدرسو آمدی سخن و صواب اولان
 بودرکه قائلر بکر صانفون آلوب اولاد و عیال و اوزاق و اموالکزی نهب و غاراندن
 قورروب ساربلر دهاالسی حوزه امانه داخل اولدوغی کبی سزدخی داخل
 اولوب عرب ایله صلح و صلاح ایدرسوکه تافکر و اولاد و اموالکزی اوزربنه
 امین اولوب باقی عمریکر عرب سایه سنده کیچوب خوش حال و فرح البال
 لغتش ایدرسو آمدی سزدن بر قاج کشی بونلره واروب انلردن سز کیچوب
 صلح طلب ایلسون و اقدی بر اولوقت اها ایلدره نلک اعیان و کبارتند
 اوئوز کشی طوره چقبوب شرط کیچوب عساکر مسلمانین قصد ایلدیله
 مسلمانلار لاری کوردوکره قلعه اهاالسنک ایدکلرین بیلوب سز قارلویوب
 مرحبا دیوب خالدين و لیدرک جادرنه دن اوکلرجه یوروبوب چون خال
 حضورینه کیردیله خالدين و لیدی اسلام کزیده لر بیل طیراق اوزرنده

اوئوب ذکر الله ایدر کوردیلر نصاری طایفه سی بونلرین بوشلومسک
 و تواضیعلرین مشاهده ایدوکره انصاف ایدوب سلام و یروب جمله سی
 خالد حضورنده اوئوردیلر اولوقت ایلارنده لسانی عرب فصیح بیلور
 برکشی کلام اغاز ایدوب دیدی ای سرور لر ایچکرده امیر قنزدکم
 بیلله یم انکله یئمده اولان کلامی سوبله شوب صلح و صلوحه دارایش
 کورده لم خالد دیدی بزه امیر و دین قنداشنی عین تصغیر ایله تحقیر ایدر
 یوقور زیر اسلام بزی متفرق ایکن جمع ایدوب بربریزه عدو ایکن دوست
 ایلدی بر اللہک قولر یوز عند الله اولان شی طلب ایدوب رب تعالی دت
 آخرت اسروز اکرم عند الله اتقی فزدر آدن بوایت کریمه تلاوت
 ایلدی ان اگر مکرم عند الله اتقیکم و اقدی بر ایچکله کلان کیمه لر خال
 بن ولیدون چون بو کلامی اشدیلر قسم ایدوب دیدیلر که باری قیلنک
 سزه نصرت و یروب اوزربزه غالب و مظفر قیلله سی پیغمبریکرین
 سر بستمه تابع اولوب دیکرده حق کلامی سوبلدوکلر سبیلله در ای امیر
 شدی برسزه کلشوز رجا ایدرسوکه بزه عدل و دار ایدوب ساربلر دهاال
 ایدوکلر کبی بزه جی ایدوب بزم ایله عهد و میثاق و صلح صلاح ایدرسو
 خال دیدی سز کله مصالحه ایدوکره چنده بزم ایچون نه مقدار شی ویریکر
 دیدیلر نه قور دیلر سکر و یوروز سز مخالفتموز خال دیدی خاطر لکزدو
 طونکر براهل دمنک راضی اولدوغین دیلر قیلدی طیب اوله خوشی استروز
 زیر پیغمبر مردن ایشتمشوز که بیور مسلمان لایرجم لا برجم و دخی بیور منی ارحموا
 ترحموا و اغفروا یغفروکم و بیلکر اعراب مدینه دن برشی رسول اکرم صلی الله
 علیه و سلم حضرتلرینه کلوب دیدیکه یار سوال الله بن بر دیشی کیم بولوم اکا

رحم ایدوب ازاد ایدم بیغیر حضرتلری دیدی ای کشی سن انکارم اندک
 ایله الله ذوالجلال دخی سکا مرحمت وذنوب و سیئاتکدن کیچوب مغفرت
 ایدر وینه برکون رسول اکرم ونبی محترم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اصحاب
 کرامدن برینک عیاد سنه واردی حکمت ایله اولوقت اولکشک
 خانونی بزطوقور ایدی ویا ننده براوشاخی وارایدی اولخانون کاهیجه
 بخا غین اورور وکاهیجه صبی سنه توجه ایدر ایدی پس بونی برقاج دفعه
 اشدی اولوقت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری دایره نشین
 مجلس اولان اصحاب کرامه خطاب ایدوب دیدی ای نیم اصحابم کوردی
 بو عوونی صبی سنه نه شکل مرحمت وولر نه رسته میل وشفقت ایدور دیر
 نعم یارسول الله ایدی حق عزوجل بو عورتک صبی سنه اولان مرحمتد
 زیاده عبادنه ارحم و اقدی دیر اولکیم لر خالدين ولیددن انار فرج
 ظاهر وعلایم سرور باهر اولوب دیدیلر حقه اتباعک سبیلله همیت
 دشمن اوزرینه مظفر اولوب نصرت اولدیز دینک حقور دیوب جمله سی سلام
 کلوب قوملرینه وملکه لرینه عورت ایدیلر وکلبا لرینه جمع اولوب
 احوالدرین و مسلمانلردن کوردو کلری حسن و سیرت انلره خبر ویروب اسلامه
 کلدو کلرین بلور دیر قلعه خلقی بونلر اسلامه کلدو کلرین کوردو کوه
 دیو بلر ای سرور لر بر سره مخالف ایدردو کلوز سز نه دینده ایسکیز بزدخی
 اول آیینده یوزه ریرا سز رای سدید صاحبی سز نفسکیز ایچون راضی اولور غلکه
 بزدخی راضی اولوروز سزه تابع اولوروز دیوب انددن آزیسه لرینی اوزره
 قالوب سائر لری مسلمان اولیلر و اقدی دیر مرجانوسه انلردن بو کلامی
 استماع ایدوب مسلمان اولور وکلرین کوردو کوه قلبی طیب اولوب پس صحابه

کرانه نزل و نعت کونده روب اقامت ایله آنلره امر ایدوب کیشی سی خزینه
 مال حقاروب غلام و خدامیله خالدين ولیده یولایوب کند و لردن
 طرفه کچیک دیوب پس حشر قوروب اولوقت خالدين ولید بلسیجه اولان
 عساکر مسلمان ایله شطی کیچوب قلعه ده قریب بر موضعه نزول ایدیلر که
 مرجانوسه قلعه دن آنلره نظر ایدر ایدی و اقدی دیر اصحاب کرام اول موصفه
 ضرب اوتار خیام ایدو کوه قز بو قارودن آنلره بقوب حسن و عبادت وجود
 طاعتلرین کوردو کوه بونلری بر قوم کوردیکه دینارن آل چکوب آخرت طلب ایدلر
 الله مشغول اولوب صبر ایله بر مشلر اعراض اولمشلردن اعراض ایدوب نفس
 اماره میل ایدوکی شیدن بعید اولمشلر و اقدی دیر مرجانوسه مسلمانلرین
 حسن و سیرت و کثرت عبادتلرین کوردو کوه یا نلرینه اینوب اللری اوزره
 اسلامه کلوب دایره نشین امان اولدی خالدين ولید مرجانوسه نک اسلامه
 کلدیکین مشاهده ایدو کوه اکادعا و مدح و ثنا ایدوب دیدی الله
 ذوالجلال اسلامکی قبول و مقامکی دارالنفیقه چوار رسول ایلیوب بزدن
 وسندن راضی اولسون امدی وار قلعه کده ملازم اول و اقدی دیر مرجانوسه
 خالدا یله سولیشوب رشتنه کلامه فیصل ویردو کوه یوقناقره بقوب
 خالده دیدی ای میرمردم بو خانونی نکاح شرعی ایله المی دیلم زیر رسول
 اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری بیور مشلر که مسکین مسکین
 رجل لا زوجة له مسکینه امرأة لا عمل لها و اقدی دیر خالدين یوقناقره
 استماع ایدو کوه مرجانوسه یه آدم کونده روب خصوص مذبوری مذاکره
 ایدوب قز خالدين کلامن قبول و یوقناقره وار میله رضا و یروب پس خال
 مرجانوسه نک عذی تمام اولنجیده دن آنده اکلوب اندن عیاض بن غنمه

آدم کونده روب قلمه نك فنی خبرین یازوب ماجرای بلدور دکره عیاض
 انا جواب کونده روب دیکه اوکلنده اولان قلمه لری بوشلا میوب عسکا
 منصوره ایله اوزرلرینه واروب دروننده اولان ملا عینی محاصره یله
 تضییق ایدوب فتح تسخیرلرینه سعی و وقت ایدکن وادی بر عیاض
 حضرتلرینک مکتوبی خالده وصول بولور و قد عیاضک امری اوزره
 عمل ایدوب اسر و طنزی جانبند عبوده میل و اول طرفله عزیمت قعد
 ایلیوب کوجک اوزره ایکن اولوقت طور و عابیدن اهایسی کلوب آندن
 صلح دلیوب مسلمانله اطاعت و انقیاد کوسر دوکره خالده دیدی امدک
 سنکله صلح ایده روز و سوزدن مسلمان اولنی قبول ایلیوب دینی اوزره
 قلونک رؤسنه سنه آیه دن جزیه ضرب ایدوب انی ذلت و عقادت ایله
 آندن آلدوروز وادی بیر اول کیشیلر بونی قبول ایدوب پس خالده آفلر
 ایچون عهده نامه یازوب آندن طنزی و اسر و حیران و معدن و آردن
 اوزرینه واروب انلری دخی صلح ایله فتح ایلدیلر قلمه حاکمی مرجانوسه بنده
 جرفانوسنک عدلی تمام و مدتی منقضى اولوب پس بوقنا آنی نکاح شرعیله
 آلوب سالف الکر خاتون اخر عمره دن حصن کیفاده حکومت ایدوب عثمان
 بن عفان رضی الله عنه حضرتلرینک ایام خلوقنده محفده سوار تابوت
 فنا و متوجه داریقا اولری رحمة الله علیها و رضی الله عن زوجها وادی بیر
 آندن خالده بن ولید حصن کیفا اوزرندن کوجوب عیاض بن غنمه
 لاحق اولوب آنی شهر جالوت اوزرتده بولدی خالده عیاضنه واصل اولور و
 انا سلام و یروب خلق دخی بربریله سلامشوب عاکوم مسلمان بش کون
 انده اقامت و اول بلق فاخره ده پنج روز اسر راحت ایدوب آندن بدلیسنه

دیوان فتح
 و نقد

اخلاط

اخلاط جانبند و آندن فتحنه قصد و نیت ایلدیلر اولوقت عیاض ایله
 مسلمانله خبر کلدیکه اخلاط بادشاهی ملک سرورید دخی طارون
 کفرتوت قلمه سی فانی بوغور زوجه سی درین اصلیه سنه
 دونوب بابا سندن طرفه فرار ایلدی پس بواش عیاض ایله مسلمانله
 ایچون صعب اولوب بوخردن جمله سنک دشته شعوری کسته
 و دست اندیشی سی سنه اولوب قالدی وادی بیر بکا خبر ویری
 محمد بن یونس القولیشی محمد بیر بزه خبر ویری عبد الله بن موسی عبد الله
 بیر بکا خبر ویری اسما علی اسماعیل بیر ایشتم قیسم اولخی جریر بن
 محصندن روایت ایدوب دیکه طارون اسلامندن دونی و نصاری
 دیننه رجوع ائدی بیکه بابا سنه حمله ائتک و شهرینی مسلمانله
 ویرمک ایچون کتدی دیر طارونک مرادی کیشی بوغور کفرتوت
 اهایسنه ایدوکی کبی کند و دخی اتمک و اخلاط قلمه سنی مسلمانله
 ویرمک ایدی پس کندونک و شوهری بوغورک رای بونک اوزرینه
 متفق اولوب اولوقت بوغور طارونه دونوب دیدی بنی برسن بن سکا
 اویم و سنکله مرافت اتم زبیرا باکدن قورقارمکه بنی طونه کرفقار بند
 بلا ایدوب بنی بدر و مادر و قارب و برادر مه تسلیم ایدکه انلر بکا مرحمت و
 و شفقت اتملر طارون دیدی جنکله بویله در امدی سن برنده طور
 و بومکانده ثابت و مستقر اولوب رعایه مشغول اول آندن فرکتکه میل
 ایدوب خفیة بوغور ایله و داع ایلیوب کیزلوجه قوللرینه دیدیکه برایش اوزرینه
 عزم و قصد ایلدیمکه آنی اشله سم کون امدی آنی سزه خبر ویریم
 دیدیلر ای ملک قول اوزرینه لازم اولان مولا سنه رام و امر ایلدوکی خنومنه

فیا مایدوب انکا مطیع و منقاد اولمقدیر فریدی بیلکزن بن بوعد بلریننده
 اقامدن اکره ایدوب وطن اصلیه آرزو و اقارب و تعلقانه مشتاقم
 امدی شکار نهانه سینه طنره چقوب صید کاهدن طرفه کیده روز
 کجه اولدوقده بیر مزی طلب و وطن اصلیه قصد ایده روز واقدی دیر
 قوللار طارونلک کلامن استماع ایتدوکره انکا عاوتنا ایدوب دیدیلر ای
 ملک بزر سنک حکمنده و حضور نده یوز هرن امر ایدرکن انی اشلر و
 فریدی دیله مدیکلر شی اوزرینه بن سزه جیرو دین محمدین دونکر
 دیوایم انهم برکمه کی اسلامه راغب و بونه فالیه طالب اوله لوم اولمز
 سرنین طور سون و برکمه کم وطن اصلیه قصد ایدوب دین مسحاء دیله
 مسیحک عون و برکاتیلله اول طرفه عمر ایلسون زیر این بوکجه کعبه میل
 و اول طرفه عزیمته قصد ایلدیم مسیح حقیقون سزدن بری بنم سترعی
 بوغوره یا خود عربدن برینه افینا ایدر ایسه انی قتل ایدرم دیدیلر ای ملک
 غم یله و قطعاً خاطره برشی کورمه بزر سنک سترگی افینا ایدرد کلوز
 بزر سن ملک جوان بختک بنده سی و ملک سرور بدین عبد ذر خبریه سیوز
 سنک نعمتکله تربیه اولمشوز احسان مقابله سنه اسات ایدر کلوز
 فریدی وطن اصلی سن آرزو ایدوب بنم ایله کعبه عمر و قصد ایدن امدی
 ندر کین کورسون دریایجه کلوز حرز مده بکامدوقی اولسون واقدی دیر
 قوللر بوجوای قول ایلدیلر کجه اولدوقده طارون خفیه بوغور ایله
 وداع ایدوب شکار لایله چقری اهل و عیالین آرزو و وطن اصلی سن
 قصد ایدنلردن اون ایکی کشتی انکا تابع اولری قوللرین ایکوز نفر
 یکمه لکم قبلر نده نودایان ثابت و شجره توحید ثابت اولوب اصحاب کرامه محبت

و حسن سیرنلر چون مودت انشرا ایدی انلر مختلف ایدوب کفر و تونده
 قالدی بی فر کند و یه تابع اولان غلاملریله عرب اقلر و باد و بار خنله
 بنوب اول کجه صباحه دن اقدام اقدام و پای اتمام ایله یور یوب صباح
 دخی اخشامه دن سوروب ناکه آرن قلعه سی کسه سنه آلدی آنده دخی
 طور میوب بدلیس و اردی بدلیس حاکمی طارونک قدومی خبرین الدوقده
 استقباله اینوب تقیم و تکریم ایله کوروب انی فوند وروب فر بدلیس
 برکون ملک و اقامت ایدوب استراحت ایلدی واقدی بر باری تعالی ناک
 نوبقندندر کم عیاض بن غنم خروایطخی کنار نده واقع شهر جالوت
 اوزرینه نزول ایتدوکره خالد ایله یوقنا انکا کلون معینلر نده اولان
 مسلمانلر ایله عساکر منصوره یه لاحت اولوب ماجرای عیاضله خبر وروب
 حصن کینا و سائر قلاع فتحی ایله بشارت ایتدیلر بو خبردن عیاض سجد
 شکر ایدوب یوزین خاک نیازه سوروب رفع سرائیدوکره یوقنا یله دونوب
 مرجانوسه آلدوغین قوتلیوب بدلیس حاکمنه الی کمتکی انکا امد ایلدی
 واقدی بر بدلیس و قلعه قف و موش و بونلردن ماعد بعض قلاع سرورید
 بولیس نام بطریقک ایدی یوقنا عیاض بن غنم طرفندن رسالت ایله انکا
 واردوکره حکمت ایله طارونی آنده بولدی و ملک سروریدی طارونک
 بار کاهنده طارون ایله وراع ایدر کوردی ملک سرورید یوقنا کند و یه
 رسالت ایله کلد و کین بیلدوکره قلعه سنه چقوب نامه سن استماع
 و کیفیت حاله اطلاع ایچون یوقنا احضار ایلدی واقدی بر طارون یوقنا
 کلد و کین خبر آلدوقده بنوب یانته واروب سلام و بروی حال و خاطر سوروشوب
 یوقنا یله دیدی یاعن سن ظن اتمه که بن دیمه دونم و رومیلردن طرفه ذر

ایلدیم بابام یانته وارمدن مرادم الله ورسولی ایچون مسلمانله صداقت
وانله عرض عبودیت واطهار خذ مندر و بابامه عذر ایدوب آنی قتل
ایتمک و شهرینی مسلمانله ویرمکده بونکله اللهدن اجدو ثواب رجبا
ایده دم ای سرور امدی بکا کو سرنه اشلیله یم و سن بیلورسن بدلیسر
ایله اخلاط بیننده اولان در بندی که اوزرنده قف قلعه سی وارد عرب
کلك مراد اید و کوه انلر ایچون یول یوقور و قود قادم بابام یانته وارسم
مسلمانلردن و بوغوردن طرفه عودته یول بولیم امدی سن رای کورور
ونه تدبیر ایدرسن یوقنا دیدی اگر سن بونیت ایله کیدرسن حق سبحانه و جل
سکامعین اولوب سنکچون خیرایشلر امدی بابا کدن طرفه واروب
اخلاط شهرینی مسلمانله تسلیمه سعی و همت ایت بندخی بو طرفدن عیاض
بن غمه عودته سنک احوالک اکابلدوزم و جوق آدم ایله بابا کده الی
کلورم انده بولندوق تدبیر ایدوب یوقن باری ایله مراد مزه ایره روز و الیشک
حصولنه سعی و وقت کلوروز اندن اشلیله جکیق قزه تعلیم ایدوب بعده
قز یوقنا به و داع ایدوب جادرنه واری غلاملرینه دیدی بومرت بکا دیت
مسجدن رجوعه ابرام و اوزرینه عازم اولدوغم شیدن بنی انصرافه اقدام
ایدوب ملومت ایلدی بلسنجه اوللردن خوف و هراس و بوقلعه حاکمی
انکا اعانت ائمه دن احتراز ائچیدم آنی طویرایم اندن غلاملرینه سلاهلرین
اخذ ایله امر ایدوب بعده چادرلرینی قاطرلره یوکیلوب وسرعت و شتاب ایله
یور یوب قوللردن بیر ی باباسندن طرفه کونه روت قدومیله بشارت ایلدی
واقدی طارونک قدومی خبری ملک سروریده و اصل اولدوقده
در حال ارباب دولت و اصحاب حشمته بنوب و لایتنک اعیان و کبار ایله

قرینک استقباله جقوب جوق عسکر و جمع اولمش وافر لشکر ایله آنی
قار شولوب باباسی قزه قریب اولدوقده قز قوللرله آتندن اینوب ملک
سرورید قرینک ایندو کین کورد و کده اولدخی پیاده اولوب قرینی سینه به
جکوب وصلت لذتندن و اشتیاق حلاوتندن ایکسده آغلدریلر اولوق
بکلر و بطریق و حاجب و سرهنکار باجمله پیاده اولوب قزین طرفه واروب
اوکنده مدح ثنا و شتایش و دعا ایلدریلر ملک سرورید طارونه روئوب
دیددی ای قزم اینک نه کونه اولدیکه اسیر دام یلا و گرفتار بند عسنا اولدک
طارون دیدی ای ملک بوغور حمله ایدوب بنی طویدی بنی آلوب عرب عسکرینه
واروب دینلرینه تابع اولوب مسلمان اولدی بنم ایچون آنلردن قورقوب دینلرینه
دوغلک اولدی دیار بکده و صوللرنده مسیح بکا فرصت و یروب فرار ایلدم
واندی دیر ملک سرورید قرینک خلوصدن فرحلوب آنی سلومت ایله قورتول
کنده کسی قز ایله بنوب بکلر و حاجیلر آتلوب طارون باباسی یا بنجه
یور یوب عسکر خلقی اوکلرجه کیدوب تاکه سرایه داخل اولدریلر اولوقت والیه
کلوب اوکینجه جادریله و خادملر یور یوب قزی قار شولوب اوزرینه آتدریلر والیه
بویقن قوجوب جملة سی اغلدریلر قز باباسی قزینیه کیروب قوار ایتد و کوه کلیساره
و مناصرله صبرقه و نذور لر کونه روت نصاری فقراسنه بزل و اتفاق ایلدریلر
اول کیجه قز احوالنی انلره خبر و یروب ماجرای بی تقریر ایدوب ملک شهربان
قلنی و راس الینک فتح و اخذنی بیلدوردی بوخبردن بابا سنک قلبنه
خوف طاری و دروننه رعیت و هراس مستولی اولوب دیدی ای قزم بو عرب طایفه
دینلرنده بنجه کوردک دیدی ای ملک عند الله دین مسیح افضل دین و آندن
یکرک این بوقر و بن مسیح ایچون نذر ایتد مکله نه زمان بنی عرب بندندن خلاص

ایلیه لحم عیم و قربان اتیموب شراب الحیم و ماء معبودیه به منفس اولیم
 تا که بختا کلیسا سنده ایکی ای عبادت و اول جای رفیعده البشیر
 طاعت اتیمجه چون عبادت ایله دین عربدن آری نیم اول جنده قریبا
 ایدرم و صلیبلی تقیل ایدوب خرمایم بوندن صکره خاطر خوش و قلم
 طیب اولور و اقدی و طارونک بوندن قصدی انلردن مفارقت اتمک
 ایدیکه تا که ات عیمه و خرمایم و صلیبی تقیل اتیمه و ماء معبودیه به
 دالمیه زیرا اول دین اصلینه و عیموب اسلام اوزره ایدی و اقدی و
 صباح اولر و قد قزاته نبوب کلیسایه واردی کند و چون بر تیر تخلیه
 ایدوب نصاری فقراسنه صدقه لر و نذر لر و عیدوب عبادت و طاعة
 مشغول اولوب یوقنانک رسالت ایله کله سنه منتظر اولدی و اقدی و
 بکا خبر و یردی ابراهیم الفقیه ابراهیم دیر بزه خبر و یردی عبدالله بن محمد
 البصری عبدالله دیر بکا خبر و یردی ابوالحسن احمد بن فضل احمد دیر بزه
 خبر و یردی علی بن عبد الحمید علی دیر بزه خبر و یردی عفان بن مسلم عفان
 دیر ایستند مبارک بن فضاله دن اولدخی ابو عمران الجونیدن اولدخی قیس بن
 هبیره بن مکسوح المرادی دن روایت ایدوب قیس در که یوقنا بدلیس حاکمه
 رسالت ایله کبدنه انکله بیله ایدم ملک حضور نه وارد بفرده اگا سلام
 و پروت حضورنده او نور دوق یوقنا و نوب اگا دیدی ای ملک خلا ارض
 ربیع و دیار بکر و بلاد ارمنیه فتحه ما مور اولان عساکر اسلامک امیر و سرور
 عیاض بن غنم الطائی بزی سزه کوندردی امدی بن سزنی الکهرک وحدافنه
 و پیغمبریک نبوت و رسالتله مقرو معترف اولیه دعوت ایده روزای
 ملک امدی متعظ اول سلفک اولان اقلیم صاحبی ملوکک کم عزتدن صکره

ذیل رفعتدن صکره خور حقیق اولوب سلطنتلری انلره نفع و یرمدی
 و عون و انصاری انلردن اولومی دوندردی بیکل دین اسلام فکرا
 وادیان سالفه باطل و ملت نصاری مضحک اولوب امدی بودا زده سندن
 غیر قالمدی جوابک نه سرور یدیدی ای سرور برادرم عرب بکنه الحی
 کوندرمک ایدیکه واره بزم ایچون آندن صلح دلیله و بندن مطلوبی نه ایسه آله
 بن دین مسیحدن غیر دین دله مم دینم اوزره قالم و لایتم خلقندن بری دین
 اسلامه دخول و شیخ محمدی قبول ایلسه انی آندن منع اتمم یوقنا دیدی ای بطریق
 بدلیس وارزن و سائر بلده و قلعه لر کدن او توری مسلمانلره نه مقدار شی
 و یرمک ایله قلیک طیب و خاطر خوش اولور بطریق دیدی ای سرور سزه
 بوندل ایچون یوزنیک دینار سرخ و نیک جامه دیباج و بشیوزات و نیک قلیج
 و یره یم اول شد طله کیم وفات ایدجیده دکن سریر سلطنتده و مفرح حکومتده
 اولم یانده بر یا خود ایکی کشیدن غیر قویعه لر که انلردن اسلامی
 قبول و ملت بیضایه دخول ایدنلره قرآن کریم تعلیم و شرایع اریانی نفریم ایره لر
 شعیکی کبی مرم اهالی بلاد اوزرینه جاری و حکم فرما نم دیر سنده اولان عباد اوزرینه
 نافذ و ساری اوله دین اسلامه دخول ایدن اوزرینه حکم اولیه یوقنا دیدی امدی
 بن رخی بووجه اوزره صلحکی امضا و اماکنی قبول ایدوب سکا و بالجمله حکومتده
 اولان قرا و بلاد اهالیسنه امان و یردم بطریق دیدی ای سرور دینم ایچون
 کیم یمین ایدر قیس بن هبیره دیدی بن و اقدی و بطریق یوقنا دافی اولوب
 پس قیس النی اگا و پروت انکله معاهده و مصالحه ایدوب مسلمانلردن طرفه
 ایچون عهد و شرط و یمن و قسم ایدری بعده عیاض بن غنم مکتوب یازوب مابور
 تحریر ایدوب مکتوب عیاضنه و اصل اولر و قد در حال کوجوب بدلیس اوزرینه

قونوب قلعه جاگنی اشاعه انمش و بدل صلی جقارمش بولدی
عیاض ایله عسا کر مسامین کلد و کده ملک سرورید عسکرله
واکا بردولت واعیان مملکتیله قارشولرینه جقوب انلره سلام و یروب
پیاده جه عیاض بن غنمک رکابجه یوروبون تاکه عیاض آنده اولان چنتره
اینوب عیاض نزول ایتد و کده ملک سرورید اموال صلی کوزوب عیاض
دخی نچون عهد نامه یازوب خاطر بن طیب ایدوب اکا و عد جمیل ایلدی
کیمجه اولدوقده یوقنا خفیة عیاض حضورینه کیروب بوغور
زوجه سی طارونک احوالن اکا خبر و یروب دبیکه ای امیر اخلاط حاکی
ملک سرورید قزی طارون نفسی الله ایچون هیبه ایدوب باباسنه
حیله ایتک و شهرینی مسلمانلره و یرمک ایچون باباسنه کندی
و بندخی وعده ایله مکه مسلمانلرندن بر مقدار آدم ایله اکا الی کیدم عازم
اولدوغی شیده اکا معاونت ایدم عیاض دیدی ای سروریش دیرک
اوزره ایسه بزه لازم اولان بواشی خالدا ایله یولدا شلرینه بیلدورمک وانلرین
رأی و تدبیری اوزره حرکت ایتکده یوقنا دیدی ای میرسن بیلورسن
امدی مناسب نه ایسه اشله و اقدی یر اولوقت عیاض بن غنم خالربن
ولید و معاذ بن جبل و قیس بن هبیره و مسیب بن نجبه و عمرو بن معدی
و عبد الرحمن بن ابی بکر احضار ایدوب انلره بوسری اظهار و ماجرای
خبر و یروب بو خصوصه سرنه رأی کورور و نه تدبیر ایدر سوزید و کده
خالدا یتدی اصلح الله الامیر ای میرایش دید و ملک اوزره ایسه امری یوقنا
انلره الی کوندربزدخی انگله واره لم اخلاطه و اردیفزده ایشک ایون کورور
اقتضاسی اوزره ایشی شلرور و اقدی یر اولوقت عیاض بن غنم یوقنا به

دیدیکه کند و آملرینی آله و صحابه کرامدن دخی و نوز کیشی به
امر ایلدیکه یوقنا ایله معاً اخلاط رسالت ایله واره لر و اقدی یر عیاض
بن غنمک یوقنا ایله تعیین ایلد و کیسه لک بری خالربن ولید الخزومی و مقداد
بن اسود کندی و عامر بن بلل و نعمان بن مقرون و عبد الرحمن بن مالک
اشتر و قیس بن هبیره و مسیب بن نجبه و معاذ بن جبل و شرحبیل بن حسنه
و عامر بن ربیع و زفر بن سعد و عیاض بن بشر و جابر بن اوش و عبد بن
عامر و حجاج بن دارفر و معمر بن خزيمة و زهره الانصاری و جریب بن عبد الله
و نوفل بن همام و معرج بن جامد و ابو قتاده الجهمی و فزیه و نوفل بنی سید
و خلف و فرقد بنی بشار و اسود بن زاع و جمیل بن حزام حاصل کلام اولوز
بش کیسه نلک تمامی بوا مثاله سادات کرامدن ایدیلر و اقدی یر مذکور
کوزیده لر حاضر و اماده اولوب یوقنا بارگاهنده چون جمع اولدیلر اولوقت
یوقنا دخی عتی زاده لرندن تکرمی کیشی الوب یار و با انلره بنوب سرعت و اقدام
ایله یوروبون تاکه اخلاطه کلیدلر روم ایله ارمن انلره جقوب عربدن الی ایدورکن
یلوب بادشاهه بون اعلام ایلر احضار لرینه امر اولوب پس حاجیلر و بقرقلر
بنوب بدلیس قوسنه جقوب صحابه کرامی انلری اوزره آنده طور دور کوزیلر
آنلردن طرفه یوروبون قفظم و تکرم ایدوب بادشاه سزی حضوره دعوت
ایدردیلر اولوقت یوقنا ایله صحابه کرام شهردن طرفه اماله لجام ایدوب
حاجیلر او کلرجه یوروبون تاکه سرایه کلیدلر حاجیلر انلری اول
برده طور دوروب بادشاه حضورینه کیروب استذان ایلدیلر دخولرینه
ایین و رخصت اولندوقده یوقنا ایله رفیقاری آتدن اینوب حاجیلر او کلرجه
ایچر و کوزیلر سرای اوردنه سنه کلد و کلر زده صحابه کرامن قلیچلرین یونلرنت

كيد دمك مراد ايد بيله خالدي ايتدي اي قوم بز بر طائفه بوز كه خداه
ذوالجلال اسلام ايله عزيز ايدوب رسول محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم
ايله شرف و يروب بيمبر من سيف ايله بعث ايمشدر امدى بربنفلر من آخره
و بريموز الله ايله رسولى بزي تخصيص ايتدوكى شئ بزدن كنور ميوز باد شاهكز
بوهيت و بوقياخه ايله دخولزه ادين و رخصت و بر رايسه حضورنه كيروب
تبلغ بيا م و اداء سفادت ايد روز و الا كلدوك طرفه عودت ايد روز و ايد
حاجب ائدن بوكلامى استماع ايتدوكى باد شاه حضورنه كيروب خالدين
كلامن خبر و يروب بونار قايچ سز كيروب روزه ايد بيله ملك سرور ايد
ديدي ائلين قايچلرين اخذ ايله سزه امر ايتدوكى فورقودن دكلد ر بلكه اوله
د آب بلام شاهى و قانون باد شاهيدر چون ائله سلاسله دخوله ابا ايد روزه
انلري قوبكز ايله دوكى اوزره كيروب سونلر واقدي ر حاجب جفوب صحابه كرامه
دخول ايله امر ايدوب ائله ر حى سلاسله صالنه ر قايچرو كيروب ايل اولوقت
ملك سرور ايد ائله خطاب ايدوب ديدى اي عرب سرورلى نه ايش ايجوت
بزه كلد كز و نه خصوص ايجون طرفه سوق مطيله عزم ايتدوكى بوقناد ايدى
اي ملك ارض ربيع و ديار بكر فتحنه مامور اولان عسكر مسلميك امير سوز
سحاب بن غنم الطائي بزي سزه رسالت ايله ارسال و سفادت ايله بعث ايدوب
بزنسزى اللهم وحدائنته و بيمبريك بنوت و رسالته مقرومتر ف
اوليه دعوت ايد روز سوز رضى عناء و اغترارى آلون قوب و شيطانده
متابعى ترك ايدوب سائر ناس داخل اولدوغي دين قريم و آيين سقيفه سز رضى
داخل اولكز اسلامون ابا و دين محمدى متابعت امتناع ايدرسكز ايسه ذلت
و حقارت ايله بزرگه جزيه و بربكز واقدي ر بملك سرور ايد بوقنادن بولكده

استماع ايتدوكى غرضه كلوب ديدى مسيح و البخل و دزدوننده اولان
تخريب و تحليل حقيقتون جدا بر سزه اطاعت ايتدوكى جمله من قتل اولنور سوز
دينگزه كيروب سوز اول كچه لركه بو عر بيله سلاقي اولد بيله ائله ر باب حرب و اصحاب
طعن و ضرب دكل ايد بيله بزرورم عسكر نندن دكلوز كه سزه سرور و ايدوب اطاعت
ايد و نه بلكه بربندت و قوه و مكنيت و قدرت صا جيموز عرب قاطع الرسبا
تسميه ايتدوكى اوقلى ائله روز امدى خبير و آگاه اولكز بن خوى و كاسو
و جويس خالدينه آدم كنور دم و كور حستان باد شاهى اضرا غورس بن بخا ايتدن
استمداد ايدم مسيح نصرت و يروب ياردم ايد رايسه عرب او كچه سى اوزرينه
دوندور روز ائله و قلى شهر و بلاد و قرا و قصبه ايدلرندن خلاص ايد روز
جواب شافى و خبر و افى بودر عند مزده بوندن بخيرى جواب بوقر و اقدي ر
بوقنا ملك سرور ايدن سوبلر دكل كلامى استماع ايتدوكى حاجبه ديدى
اي سرور باد شاهكه سوبله امير مزدن طرفه عودته اذن و انصرافه رخصت
و برسون تاكله و ارا لم اكا بوجوابى افاده ايدم حاجب بوقنا نك جوابك ملك سرور
خبر و برد و كور سرور ايد ديدى ائله انصرافه ادين و امير لرندن طرفه عزمينه
رخصت و بزم نكن بويجه يا غزوه يا سونلر صباح اولدوقده ديدوكلى بوه
كسونلر ائدن ائله امر ايد بيله ائله ايجون تخليه ايلدوكلى موضعه كيد بيله
بسا اصحاب كرام ملك يانندن جفوب اول بيه و ايدوب آنده نزول ايدوب ملك
سرور ايد قزى طارونى كورمكى آرزو ايتد بيله واقدي ر خالديله بولر ائله
باد شاه حضورندن حقد و قده ساعتيله ملك سرور ايد آله بنوب بخنا كليش
واروب قزنيك خلون خانه سنه كيروب ديدى اي قزم عر بيله بزه ايجي كوزره رروب
بزي اسلامه دعوت ايمشدر ائله بكا بوبيله بوبيله ديوب بن دحي ائله بونكله و بونكله

جواب ویردم امدی سن نه رای کورور ونه کوفه تدبیر ایدرین فریدی ای ملک
 شمدی آنلر نه برده دورلر ملک ایدی بویجه آنلری حبس ایدوب بو طرفه مکت
 ایدورمکه آنلرین خصوصنده سنکله مشورت ایدم فریدی ای ملک بن دیلم
 آنلری کوردم مسلمانلردن آنلر کملر ایدوکن بلم آنلر عربک امیر و مسلمانلرین سادات
 وعظما سندن ایسه آنلر ایله خبر لشوب صلحه داز سوزلری سولشوب قیلرین
 نطیب ایدوب بونکله آنلری اطاع و اغفال ایده رم مطمین اولدوقلرنده آنلری
 اخذ ایدوب سرای خاصه آنلری بریده قورمکه آنلر یچون قورتلک اولیه آنلر یکه
 اخذ ایدرین امیر لرینه آدم کوزده روز بویجه تحریر ابکی نه زمانکه برگدن حرکت
 ایدوب بر قوناق بزدن طرفه کلور سن اولوقت بندخی بونده اولان یولداشلرین
 باشلرین کسر سر مقطوعلرین سندن طرفه کوزده دورم ملک امیر عرب بو خبری
 استماع ایدو کده کلور لاجرم یولداشلرین کندی لرینه ویرمک اوزره
 بزم ایله صلح ایدر مسیح سکا نصرت و پرور سندن و وزیر تحت حکومتنده اولو
 شهر و بلاد و قرا و قصبه تله یا قلمشملر امدی بوندن آوق و بوندن اوجه تدبیر
 یوقدر ملک سرور یدیدی ای قزم مسیح عمر یکی طویل و قدر یکی بلند و رفیع
 ایلسون امدی بزم ایله قالفوب آنلر کیدوب آنلر کملر ایدو کله نیه نظر ایدوب کلیشه
 ملوزمت ایت قز ایدی ای ملک بن بوپردن کتم و بومکاندن مفارقت انعم
 بویرون بطریق بیجا امر انیمینجه وادی در اولوقت ملک سرور ید حاجیلر نه
 برینی کوزده روب اولدخی واروب حرفونام بطریق احضار ایدوب بطریق
 کلدو کده پادشاه قیام ایدوب تعظیم و تکریم ایله یاننه او توروب دختری
 طارونک احوالی آکا خبر و پردی بطریق یدیدی ای قزم دیلدو ملک یدره عبادت
 واستدو ملک موضعده طاعت انیمه بن سکار خص ویردم و کناشکی عفو

انتمه مسیحون طلب ایدوب سنکچون مغفرت دیلم وادی در قز برون
 بوکلای استماع ایدو کده یوزی اوزره دو شوب بطریقه دعا و مدح و ثنا
 ایدوب در حال بابا سی بنکاردن آنون جامه لومر صرع رختلور قاطر کوزوب
 قز نبوب اصحاب کرام ایله یوقنا اولدوغی جانبه واروب بابا سی ایله معا بجر و
 کیروب یوقنا کوردو کده فرحانبوب آکا یدیدی ای سرور بیل پیام لور کله
 خبر و آگاه دکلور ونه ایشد کلدو کله ییلرینم حقیقون سزدن خیردن و صدق
 و خلوصدن غیری برشی کوردم حب وطن و محبت بین اولماییدی سزدن
 بر ساعت مفارقت انما ایدم ای ملک بونلر عربک امر او مسلمانلرین سادات
 وعظما سیدر لر اوزرنده زور جامه سی اولان مسیح درگاهندن مردود
 و نصای دی بیننده مطرود حلب حاکی یوقنا در مناسب اولان بزانلری خانیه
 قیوب اسرار یزده بر فرد واقف و احوال مزه بر احد مطلع اولمز سزین آنلری اخذ
 ایتکدر وادی در ملک سرور ید طارونک سوزندن حظنبوب رایک پسند
 ایدوب در حال حاجیلرین کوزده روب یوقنا ایله رفیقلرین کوزوب آنلری
 سرایه ایدوروب حجره لره قویدی بونک اوزرنده اوج کون مرور ایدوب
 قز دو نبوب بابا سنه یدیدی بویجه بن و سن بونلره واروب بانلرینه او توروب
 آنلر ایله موانت ایدوب معاطعام میوب بو سبباق اوزره ایکی یا خود اوج
 یکجه ایتکدر ناکه بزدن طرفه مطمین اوله لر ای ملک آنلره سوبله کم بن اهل بلد
 و آرباب دولتم ایله سرک خصوص کزده مشورت اتمک دیلم یا بودر جزیه ویرمک
 اوزرنده سنکله صلح ایدره روز یا خود جنک و جدال و حرب و قتال ایلروز
 اندن آنلره پنج ایله مخروج طعام کوندر آنلر طعامی یوب داد آنلره تا ایدو کده
 آنلری اخذ ایدوب سلا حلرین آلوروز وادی در ملک سرور ید دختری طارونک

سوزندن فرحلتوب کجه اولدوقده قزی ایله صحابه کرامک یانته واروب
برساعت انلرایله سویله شوب مواسست ایدوب آندن جامه خوابلرینه دؤنوب
صبح اولدوقده ملک سرورید جقوب سلطنت تختنده اولدوب روم
بکری بین و یسارنده طوروب امراء دولت و اکابر مملکت حضور یار شاهیده
جلوس ایتدیلر اولوقت طارون فرصت بولوب سرعت و شتاب ایله صحابه
کرامدن طرفه واروب اولدوقلری خانه یه کوروب یوقنایه دیدی
ای سرورین ایله بابام بویکجه یا نکره کلوروز کلد و کوه مهل و آرام و یرو
آنی طوتکر ویرا آنک رای بونک و بونک اوزرینه متفق اولوب بونی دوب
جقدی و سرانیه واروی کجه اولوب عالم اغیاردن خالی اولدوقده باباسی
ایله انلره واروب قزباباسنک اوکجه یوروب عجله ایتکر دیوانلره اشارت
ایلدی پس برساعت سوبلشوب دوندی و اقدی دیر ملک سرورید اصحاب
کرامک یانندن جقوب سرابه کلد و کوه قزانی آلوب حجره خاصه
کیروب قرینه دؤنوب دیدی ای قزم بو عربلری طوتق بزه لایق و اسیراتک
مناسب دکلور لکن مرادم اطراف و جوانیده اولان امر و ملوک جمع ایدوب
رجال دولت و ارکان سلطنت حضوره کتوروب سنگون انلردن عهد آلوب
سلطنت تاجین باشک قویعدر آندن انلره مالک انفاق و خلعت الباس
ایدوب اموال و خزاینی برنبوس قلعه سنه کونده روب بعده بونلر ایله
مرادم دو کشمکدر مسیح نصرت و یروپ فرصت بزم اولو ایه فیه او نعم شهر لر
شهرز و قلعه لر ملکر اولوز عکسی ظهور اید ایه مالز و ذی قیمت اولان
اشیا مز اوزرینه امین اولوروز آندن قلعه مزبوری طلب و اول جانبده عزم
و قصد ایدره روز و اقدی دیر بو قلعه ارجیش و د یاسنک اورتیه سنده ایکی

سفینه سز بر فردا کا و اصل اولمز ایدی آندن ایتدی ای قزم سنی بو عسکر
اوزرینه امیر و بومملکت صاحب سدر ایتد و کون صکره بو عربلری اعتاق
و بند لرینه کشایش و یروپ اطلاق ایدره ریز اسلاطین سالفه دن بر فرد
و ملوک ماضیه دن تراحد الی اخذ و انلری حبس ایدوب بونکله بنی سبقت
ایلدی آندن جقوب بو عربلره ملاقی اولورم مسیح نصرت و یروپ بن انلری
بوزر اسم فیه المراد و انلرینی بوزر لر ایه عرب الله قتل اولنان ملوک
و سلطین ایله برابر اولمش اولورم و بیلک ای قزم بن ارزن روم حاکم
در فیل بن لاوی یه الی کونده روب هشره ک قالونی اکا و بر مک و عده ایدوب
عربک اوزرینه کلد یکن بیلدورم لاجرم ملک در فیل کلور امداد و نه
بولور امدی بو خصوصه نه دیر کن قز ایتدی ای ملک چون سن بوانیش
اوزرینه عزم و عربیه مقابل اولیه قصد و جزم ایلک امدی عسکر جمع ایتدی
در فیل بن لاوی کلینیه بونلری اطلاق ایه ای ملک چون عسکر کلوب
بریکه اولوقت کند ولرینه انین و یرو روز و در پایلرینجه واروز عسکر
لرینه شبنون ایدره روز ملک سرورید ایتدی ای قزم دبدو کلک مناب دکلر
صواب اولان عسکر لرینه آدم کونده روب بولر اشلری یا نکره عزیر و محترم
مسافر مزور دیر و خبر و یروپ امیر لرینه بویله تحریر ایدر لکه بیرام کونی جمع
اولوب مشورت ایتیلوز یا ذکر که جزیه و یرمک اوزره سز کله صلح ایدره روز
و یا خود جنک و جدال و حرب و قتال ایلورز امدی بزدن طرفه مرج و سطان
کله سز دیوانلره یاز اوزر آندن عرب ایله بسط قتال ایدوب زیر حکومتمزده اولو
شهر و قصبای و مداین و بلاد آدملر کونده روب کیفیت حالی اخبار
و عسکر لر ارسال ایدوب اطراف و جوانیده اولان بولر ی بند و در بند

و ثغوری سد ایدوب بوللری طوقاروزہ بویله اولیجق اندردن بر فرد نجات
بولنر بعدہ عکر ایله دیار بکروارض ربیعہ به وارورہ اول شهرلری دخی
آلوروزہ اول مملکتده بزدن بخیری بادشاہ قالمز طارون دیدی ای ملک بن
سنک هککده و تحت امر کدهم امدی دیله دوکین اشله اندن بابا سنی آندہ
قیوب قصرینه کندی و بابا سنی چی خانه نک قوسنی کلید لیوب خوابه
وارد یغین جون بیلدی اولوقت قصرندن جقوب اصحاب رسولن طرفه آتوب
بابا سنی سولرکی سوزلری وعزم و قصد ایلرکی ایشلری آندہ خبر ویدی
خالد ایله یوقنا اکامدح و ثنا و خیر دعا ایدوب خالد دیدی لله الحمد خدای
ذوالجلال عسیر اولان ایشلری کرم و احسانیلله بسیر ایلدی زبیرا حق سبحانه
عز وجل بر امرین حصولن مراد ایتدو کوه لاجرم اسبابنی خلق ایدر یوقنا
دیدی یا ابا سلیمان صعب اولان ایشلری زین سهل اولوب عسیر اولان
امور یغین اولمہ سی نه کیفیت ایله در خالد دیدی بونلر ملوک
وسلاطینی جمع و عسکر اختشارینه میل ایدوب بزہ مقابل اولیلہ عازم و لشکر
صواب اولان بودر که عسکر جمع اولوب طارون صاحب امر اولنجیه دکن بر اینی
تاخیر ایدوب صبر ایدم طارون دیدی خدا حقیقون بوسرور کرجک دیدی
و صدق ایله تکلم ایلدی زیرا بابا مہر بنی کلیساده رجال دولت و احیان
مملکت حضورنده بادشاہ ایدوب بکالبادہ شاہی الباس و بنی سر بر طنته
اجلاس ایدیک اولوقت ایش بنم اولور بونلرین جمله سن اخذ ایدوب ان شاء الله
الکرہ تسلیم ایدم رم ارزن روم حامی در فیصل بن لاوی کلوز نه کوزل اوله کی انی
بر تقویر ایله اخذ ایدوب یوقنا آنک قیافه سنہ قیوب ارزن رومہ کونہ روروز
یوقنا وارد و قدہ آن آلور دیوب شب الحیر ایدوب کندی واقی بر بکا

طالع
در بیان فتح ارزن
از روم
ارضا

خبر ویدی صالح بن عمران صالح دیر بزه خبر ویدی هارون بن معروف هارون
دیر ایشندم عبد الرحمن بن حسدن اولدخی انکا خبر ویرندن روایت ایدوب
دیر که اخلاط بادشاہی ملک سروریدن رأی ذکر ایتدو کمز اوزرینه متفق
اولوب صباح اولدو قدہ لعین مملکتده اولان عاملرینه وزیر حکومتده اولان
قلعه و البیلرینه امدد کونده روب احضار لری بایندہ ورق تحریر ایدوب قلمرینه
استیعال ایلدی رسل و رسائل انلره واصل اولدو قدہ اندردن بر فرد مختلف
انیموب باجمہم کلوب در فیصل بن لاوی دخی رزن رومدن عکر یله ابروب
حکمت ایله عید صلیبه تصادف ایدوب پس ملک سرورید کلیسای تزین
ایچون قتلہ امر و متولیه فرمان ایلوب اندر چی التون قذیلر و دیبا پرده لایوب
قسیلر و راهلر هر بردن کلوب حاضر اولوب فور باند کسوب نماز لرین قیلوب بخیلدین
اوقیوب عمارت لرندن فارغ اولدو قدہ بادشاہ سلطنت تختنده اوتوروب ختری
طارون صاعننده طوروب اولوقت ملک سرورید بطریق لرینه و قلعه و البیلرینه
دوبوب دیدی بیلکمز سزی بر امر ایچون جمع و بر خصوص ایچون احضار ایلد مکہ
انده سز ایچون استقامت حال حال و دولتره نبات و قرار و ملکره استحکام
و دوام واردر امدی مراد قزم طارونی سزه بادشاہ ایدوب سیر سلطنته
اجلاس اتکدر آندن صکر سز کلله وارور بو عریبله ایله مقابل اولوروز معرفده
قتل اولور رسم قزم بدن صکره یرمده بادشاہ بولمتن اولور امر سلطنت و امور
دولتی اداره ایدر واقی بر حاضر المجلس اولان امر او دایره نشین جمعیت
اولان اکابر و عظام بادشاہلری کلامک استماع ایتدو کمن جمله سی بواره
رام و در حال قیام ایدوب اکامدح و ثنا و ستایش و دعا ایدوب ای ملک
نه کوزل رأی کوردن و نه خوش تدبیر ایلدن امدی بکنی ایشله دیر یله

واقدي بر اولوقت ملك سرويد بوندن قاقوب سلطنت ناجين كنند
 باشندن آلوب دختر طارونك سرد و نمند بنه وضع ايدوب آندن آندن
 طوقوب آني تخت شاهي و سدر سلطنت پادشاهي اوزرينه اجلاس ايلدي
 كند و صاغنده و در فيل لاوي صولنده طوروب امراء دولت
 و اركان سلطنت اكادعاوئنا ايدوب قيسلر و راهبر كلوب آنلردن عهد
 ميثاق آلوب جمله سي كردن داده اطاعت اولوب آني سلطنته قبول ايلدي
 آندن طارون هنره سي قالوني ارزن روم پادشاهي در فيل بن لاوي و غلنه
 نكاح ايدوب بعده كليسان چقوب سرايه و اروب طعام بديل طعامون
 صكه بطريقلرينه و سائر رجال دولتله خلعتلر كيد و اروب بوشا ريه شري
 ترين ايدوب آندن خيام و بارگاهين شهرن خارجنده اين ملون اوزده
 قوروب عساكر مسلمين قتالنه ميل و محاربه لرينه عزم و قصد ايلديلر
 واقدي بر بزه خبر و بردي عبدالله بن رجا عبدالله نير بكا خبر و بردي
 اسد ايل اسرايل بر اشتد ابن اسحاق الامويدين ابن اسحاق ابو احو صديت
 روايت ايدوب ديركه عياض بن غنم خالد بن وليد ايله يولد اشلي بن و بو قنا ايله
 عني زاده لر بن اخلاط پادشاهي ملك سرد و ريد رسالت ايله كوندردن
 لعين انلري اكلدوب عياض انلرين اكلدو كين كورد و كره قلمي بوزلوب آنلر
 طرفه شبره لنوب بس عسكريله بدليدن كوجوب مرج و سطان و اروب
 آنده قونوب جاسوسلريني اخلاطه كوندردن بس انلر خي و اروب برقاج كون
 غايب اولوب آندن دونوب عياضه خبر و اروب ديركه ملك سرد و ريد
 طارون پادشاه ايدوب سلطنت ناجين باشندن قوب بوندن اوزي اخلاط
 ترين ايلديلر ارزن روم حاكمي و خي كلوب ملك سرد و ريد ختري قالوني در فيل

اوغلي لاوي و يروب بر ييله يلك دل و يكچرست اولوب عساكري مسلمين ايله محار
 بيه و مقاتله داعيه سنه و يرلر و ايدوب عياض ابن غنم بو خبري جاسوسلر نه كه استماع
 اتدكه ابر منيلر محاربه داعيه سنه اولدو قلرين بيلوب استرجاع ايليوب لاحوله ولا
 قوت الا بالله العلي العظيم ديدى كچه ريتسي حقچون بولد اشلي عزمه غدر اولندي
 ديدى مسلمانلر ديديراي امير الله اعتمار و بارى ثقاته توكل و استناد ايت زيرا
 حق سبحانه عز وجل فحسن اولان قوللرين ديننه و پيغمبريله شريعتنه نصرت ايجون
 كتملر در حق سبحانه عز وجل انلرينك حقه بيوبر و كان حقاً علينا نصر المؤمنين
 عياض ديدى توكلنا على الله و قوتنا امرنا اليه و ايدوب عياض ابن غنم مرج الوسلانده
 اول كون اقامت و اول قضا ئي مسرت فزاده ده روز استراحت ايدوب مرج الوسلان
 دك رحلت و اخلاط طرفه عزيت اوزره ايكن حكمت ايله برقاج كون منخرق المزاج
 و اسير پست اند عاج اولوب بوهقدار صحتياب اوزره ايكن حكمت ايله اكابري مسلمندك
 برقاج مكمنه ايله اتلنوب سيري چيمندار و كشت لاله زار ايدوب خالد ايله بو قنا دك
 طرفه قلمي مشغول بو فكر الم ايله اطراف و جوانيه كوز كزد و وير ايكن ناكه مان سعد بن زيد
 فر شون پيده اولوب عياض اني سرعت و شتابيله كلور كوردكه اتيك دين
 كينك بوشليوب سعد بن زيدى قارشولوب ديدى يا ابن زيد سنكله نه خبر ديد
 ديدى اهر خالده و بيله سپه اولنلر ايرشكه قراري يوق بر مجري عيقله دوشوب انلري
 كفا عسكري ايجاطه اغشش و اطراف و جوانبندان روم و اير ملك چورمش و ايدوب
 عياض سعد بن زيد و لك بو خوش خبري استماع اتدكه رشت شعوري كستاورست
 انديشه سي پست اولوب ديدى اي سرور بو پچه اولدى سعيد اتدى اي امير اخلاط
 پادشاهي ملك سرور يد رختري طاروني لباد شاهيله الباس ايدوب سيري سلطنت
 اجلاس اتدكه قير عجله ايدوب بابا سني قتل ايدوب بابا سني لسانندك كچه وقتي بطريقله

و بکله ادم کوند روب اولدر هکک ایچون انلری حضوره دعوت ایدوب
 غلاملرندک بری قیزیلک احوالنه واقف اولوب در حال قلده حاکم دینه و
 پطر یقلره واروب بو احوالی انلره بلدیروب انلر دخی صیلا حلوب حافظ و اما
 اولوب صباح اولدقه طارون باباسی عسکری ایلد بینوب میدانده واروب بزه دخی
 سوار اولق ایلد امر ایلدی پس بزدخی بینوب میدانده واردیفی زده انی کور
 دکه اتلولو بزی جوروب اوزریمزه حمله وهچوم ایدوب دیدیلر ای بی خیرلر
 بویله می ظن ایدر سیز مسیح سیزدک غافل و برستریکنزه واقف و احوالکنزه
 مطلع دکلر کنه هکزی ایلد سیزی اخذ اتحراندن اوزریمزه حمله ایدوب بزی اخذ
 قصد ایلدیلر پس بزدخی لختلری قوشولوب انلر ایلد برکونه جنک وجدال
 و حرب قتال ایلدیکله ایچیلیک جنکی کوزلر کور هکس و قولقلر ایشتمن ایدی
 ای امیر اخشا هکک ایکی عسکر بوقیاس اوزره دوکوشوب کیچه فر کولوغی اولدقه
 ارباب حرب سلاحرین قیوب اوزن روم حاکمی در فسیل دخی عسکریله طارون
 دکه اربابوب قیزین عمر ایدینه داخل اولنلرک جمله سی قیز دکه عزلت ایدوب
 اندلر دوندیلر قیز باباسی قوللرندک و کندی غلاملرندک از کیسنه ایلد
 قالدی قیز انلره خا هکک کیدوروب عطاء و پخششدر ایدوب روم ایلینک ابر منلرینه
 ادم کوندوب دیدی سیزی و اولادی عبالیکزی بن صیانت ایدوب سز شفقته
 و مرحمتا بابای قتل ایدوب ذیرا بابامک مرادی بو عرب ایچیلرک اخذ و
 قتل تمک ایدی بویله اولدقه بو عسکرک امیری و سرداری لشکر ایلد
 اوزریمزه کلوب شهریکزک اوزریمزه نزول ایدوب سزدن بر فرد قویمز جمله سک
 قتل ایدر ایدی ای امیر انلرک عقل و دانش صاحب لری طارون دکلر بو کلامی
 ایشندکله قولنی تصدیق ایدوب اول بزه خیر ایشش ایشلدی دیدیلر ای امیر
 دشمن

دشمن عسکری قمری و خالدی ایلد بوقتاه احاط ایدوب اطراف و جوا بندک
 دائره به المشرا هدی بن انلری بو حالده قیوب امداد لرینه نیزرک
 ابریشنه سک دیوسکا خیره کلدیم و دیر عیاض ابن غنم سعد ابن
 ذیدک کلاهی استماع اتدکله خلقه کوچ ایلد امر ایدوب پس عسکری
 مسلمین بنوب عیاض ابن غنم سنجاعی التنده خلق اوکیچه یوروبوب
 جانب مقصده روانه اولدیلر عیاض ایدوب ایلد سوروب ناکه محله معینه کیه روزه
 خلقی جنکده کوردیلر جنک ایلد بازاریک قوروب رواجی زیاده اولوب عسکری
 اسلام کافرله اوزریمزه بی دوزی کلوب حمله ایدوب ابر منیلر انلرک اوکلرک
 قاجوب قاجلر برق اسلمغان ایدر ایدی خالد ایلد یولداش لری جنک وجدال
 و حرب قتال اوزره ایکن اسلام سنجاق لری ظاهر اولوب عساکری
 مسلمین و عزتات مؤحدین کلوب خالد ابن ولید سنجاق دین فطهورک کوردکله
 و عسکرک قدومک مشاهد ایدوب نشاطی فرخون و جنک انبساطی افزون
 اولوب پس دوستان اوزریمزه حمله ایدوب نداء ایدوب دیدیکه ای اهل قران وای
 عبده و حمن سیز باری تقا دلر اهدا ابر شدی و دیر عیاض ابن غنم
 خاقدک طرفه یوریبوب مسلمانلرک قلت دوستانک کشتاک کوردکله
 عساکری مسلمینه نداء ایدوب دیدی ای کوردوه مؤمنین وای فخره مؤحدین و یقینه
 دوریر سیز توقف باعث نه دوستانی دین خذلانی قرین یولداش لری عیاض ابن غنم
 الوب اطراف و جوا بندک انلری احاط ایدوب داره بور قمشلر ایدی حمله ایدوب
 مؤمنین قوندش لریکنزه یردم ایدیکونه و دیر مسلمانلر عیاض ابن غنم دکلر
 بو کلامی استماع اتدکله بلند اولان ایلد تکبر ایدوب دوستانه هرسل وارا م ویریبوب
 اوزریمزه حمله ایلدیلر روم ایلدی ابر منی سک احاط ایدوب دائره الدیلر

پس ابكي عسكرك خالقى برى برينه اولشوب بيهادير لر جيفريشوب تغ تيز
 خونريزيك ايدوب قفالرشق و سكلر قيروب صحابه كيرام صبر ايدوب ثابت
 قدم اولدى كفر لاله زهرايه ممت اشراب ايدوب خالد ايله يولد اشلييك
 يوقنا ايله عمة زاده لر ين عولى الله ايجولدر بركونه جنك و حرب ايلديلكه انجيك
 جنكى نه كوزلر كورمش و نه قولقلايشمش ايدى اعدائى دين اوزرينه حمله لرايدوب
 كيميك سركيت اترك قطع كيميك قفاسك شق ايدوب فسيح نهرة ايله
 فرير العين اولديلكيچ اولنجبه دك بوقياس اوزنه دو كوشوب محارب و قتل
 دقانلايدوب اختام اولد قده ابكي جانبك عسكرى ايريلوب مسلمانلره و
 اتلرينه كفار دك آتيلن او قلردك چوق وحم اصابت ايدوب كدار ايلدى و اقد
 دير ايكي عسكراير يلوب كفارى ووزخ قرار منازل ودارلرينه كيدوب عساكر
 مسلين دخی خيام و بارگاهلرينه كيدوب مسلمانلر بير لرينه واروب خالد ابن وليد
 عتافدك طرفه يوريوب سلام و يروب عياض انى سلامت ايله قولولوب
 اندن و بوقنادك راضياق و خوشنودلوق كتوروب اچر جزيل ايله انلره
 بشارت و پردى اندن مسلمانلر يولا اشرك تفقد و شهدائى خون كفسي
 لقبص ايدوب باريه عربلر ندك بوزيكرد عدد ذات عالي حله پوتى شهادت
 اولمش بولديرمعاذ ابن جبل دخی اوغلى عبد الرحمن غائب ايدوب كچه اولد قله
 مسلمانلردك بر جماعت ايله جنك پرينه واروب انى جراحت كئير ايله همزوج و بسترى
 مما تيله هجروح و مطروح ناب ناتواندك غاظل سر نهارة و سادة اختصار
 بولديرس دعاذ انى چادرينه نقل ايدوب بير اوزرينه قويديلر معاذ خضر تلى باشى
 قنده اوتوروب اوزرينه قران كريم بلاوت ايدوب عياضك قردا عبد الرحمن
 بن غنم دير كه معاذ خضر تليك اوغلو نى بو حالته كوريجك اغلام معاذ ديدى
 يا عبد الرحمن

يا عبد الرحمن بخون اغلرسك صبر ايله بنم ايجون احد طاعى قدر التون اولور ايسه
 بارى تعالى نيك با غلب اتمك استم بوعزائى عزائى با سوكلور كدر پيغمبر
 ايله انديكم غذا و اتياك جمله سندن اولوقيت اوغلى اكاديدى يا ابت الحق من
 ربك فلا تكونن من المحترين فقال سبحدنى ان شاء الله من الصابين بو ايت
 كريمه تلاوت ايدوب تسلم روى پرفتوح ايلدى و حمة الله عليه و رضی الله
 تعال عنه و الله دير معاذ خضر تليك اوغلى تسلم روح انديكى وقت مؤذنلر
 صباح اذانه اغاز اندكلى وقت ايدى معاذ بو نى كوريجك داتره سى خلقنه
 ديديكه اوغلو ميلك تچرهن و تكفونه عجله كير انلردن تيز چك تداريك
 كوروب كود ملكي ايله كفاليوب مسلمانلر صباح غازندن فارغ اولد قده اول قبرينه
 قوبولشدى خلق عسكرك هر جانبندك غازينه سكر ووب طرف طرف سرعت
 و شتاب ايدوب معاذيك چادرينه كلاكلرينه چدى مطهر سى دفن اولوغش
 بولديرمعاذ ديديلر يا معاذ الله سكا حمت ايله سلك بخون بزه منتظر اولدك
 ناكه مراد زاده ديزك جناز سینه حاضر اوله ليم معاذ ديدى جنازه تاخير ست
 دكلد بيز موغيرى تاخير اوزو ايدردك لكن رسول اكرام صلى الله عليه وسلم
 خضر تلى بزي اندك نهى ايلدى و الله در صباح اولد قله عساكرى مسلين اتلرينه
 الات حرب وادوايتى ضربلرك الوب جنك و جهاد اوزوسيله صفلرك ترتيب
 اولوقيت دو شمان عسكردك بربلوك اتلواير لوب مسلمانلرن جانبنيور و
 قريب اولد قله اتلردن اينوب سلاحلرك انوب حضرة عياض ابن عنى
 قصد ايدوب كلايلر يوقنا انلردك طرفه سكر ووب ديدى سز كيم سز ونديلر
 سپنه روى دير اولقومك الكاير ندك فصيح العربى بر كنى اير لوب كلوب ديدى برارزن
 روم عسكرى يوز دولت سندی عالي بخت پاد ساهن در سبزي اوزو ايدوب كلا

واقعه اول شخص اندردن خوب بواج صقلو کشته ایشان را یادیکه اوز رندن
 ملوک از جامه وارایدی یوقنا بوکلامی ایشانند که اندن طرفه بریوب روم لسانه
 انکه تکلم ایدوب احوالندک سوال و کیفیت حالیک استنچار اندکله اول کشتی
 دیدی مسیح علیه السلام بنی سزدن طرفه دلالت ایلادی ذیتر ابن دون
 بچه جنک نیتی ایلد یاتوب خاب وارددم واقوده حضرت عیسی انبی علیه
 السلام پیغمبر یکین محمد اتباعله بکا امر ایدوب دیدیکه یادرفسیل بیل
 بوفوماک پیغمبری اول نبی المرسلدر که بعثندن اول بن انکه بشارت ایدوب
 قدومندن اقدم نبوة ورسالتندن خبر وپردم اندن بوزدودرک بندن
 دکلدیرواقده دبر یوقنا انک کلامک استماع اندو کده کندوسی و بیله سنجه
 اولان جمله عم داده سی اندن اینوب اوکنجه پوریوب انی عتیاض ابن غنیه
 کنوروب حضورنده دوز دیردر عتیاضات اوز رنده سنجاخی شریفک
 التندودوریرایدی یوقنا احوالی عتیاض خبر وپروب دیدی ای امیر بوکشتی
 ارزن روم پادشاهیدیر اسلامه دخول و دین محمد قبیله ارزوایدوب کلشدیر
 واقعه دبر عتیاض بو خبری استماع ایتدکله اندن اینوب برقاج ادم پوریوب واره
 اینله کوروشوب مسلمانلرا کاعزه واکرام ایدوب وتوقری احترام ایلد قدرین
 عالی ومنیر لتای بلند ایلدیلر اندن در فصل یوقنا یه نقل ایلد یکین عتاضه
 دخی نقل ایدوب کندوسی وعسکری اسلامه کلدیلر واقعه دیر اولوقت طارون
 کلوب در فسیلک اسلامه ندن سوینوب سلام وپروب اسلامنی قتلوبوب
 دیدی یاعم حق تعالی عیانت واسلامه هیدایت ایدوب سنی امت محمدن
 قلدی بوینچون غایت شادم الله ذوالجلال سکا رحمت وده حضرت ایدوب
 سیکو منکور و مقامکی داری عدنده جواری رسول ایلسیک واقعه دیر
 ارزن

ارزن روم پادشاه در فسیل مسلمان عسکرینه کلوب کندوسی وعسکری اعلامه
 پندی اسلام اولدقده ارباب حرب سلاحیک قویوب روم ایلدی ابرمنی
 سینک انه شی سونوب خلق مکانلرنی دو نوب ائلرتدن اینوب خیمه
 کاهدرین قصد ائتشر ایدی اولوقت طارون عتیاضک حضوریند
 کروب سلام وپروب عتیاض سلامیک الوب اکاعتره واکرام
 ایدوب اندن راضیق و خوشنود لوق کتروب وعد جمیل ایلدی بعده
 فوج سی بوغوری احصار ایچون کفری توشه ادم کندوروب بوغور
 کلدکله اخلاط ایلد بلادی ابرمنیه نلک جمله حکومتک اکا
 وزوجه سی طارونه وپروب عدلیله حکومت اتمک وشرعیله شریفه تابع
 اولوب معروفیله امر و منکر دلک نهایی اتمک ایچون انلودن عمره الوب
 انلردخی بونی قبول ایلدی یلر اندن طارون عتیاض غنیه واروب در فسیلیک
 احوالنی اکا خبر وپروب همشیر سی قالونی اوغلنه نامد ادا تدییکلک اولدخی
 الوب رومه کتمک مراد ایدوب قیزی اکا تسلیم ایدییکلک عتیاضه خبر ویردی
 حضرت عتیاض دخی بو کلامی استماع ایتدکله بو امری مستحسک کوروب
 در فسیله امر ایلدیکه طارونک همشیره سی قالونی الوب ارزن رومه کیله
 اندن صحابه کلر مدن اون کشتی در فسیله قوشوب ارزن روم اهاالسنی
 اسلامه دعوت اتمکی انلره امر ایدوب دیدیکه برکسنه نلک هدایتی باری
 قیزی حالی اولوب اسلامه دخول و دین محمدیه فی قبول ایده اول کشتی لاشک
 بزدن اولور لکه مالنا وعلیه ما علینا واول کسکه طریقی حقندن اتباعدک
 امتناع ایلدی انک اوزرینه سنله ائیدن جزیه ضرب ایدی کورواقعه دیر
 ارزن روم پادشاهی در فسیل ایلد تعین اولان اول کشتی لک بری راولعه

رواحه بن عبد الله و سلامه بن عدی و مرقال بن الكوع و بحیره بن
خوید و جبر بن ساعده و عبد الله بن صغیره و شمل بن سعد و
مصعب بن ثابت و حاذم بن معمر و ابو نضیر بن یسار ایدی و اتدی
در فیل عیاض ابن غنم ایل و سائر مسلمانان ایل و داع ایدوب
صحابه کرام ایل و کوچدی طی مراحل قطع منازل ایدرک جبال
و صحاری کیچوب اردن روم و اصل اولدی شهر خلقی قوشو
جیقوب اعزاز و اکرام ایل و کیروب و از الاهارت قوندوروب در
فیل سر اینده قرا ایدرکاه شهر یاک اعیان و کیاران
جمع ایدوب واقعه کوردوکی و حضرت عیسی نک کندوی سوله
دیکنی انلره خبر و یردی بوخردن انلرک دلی سنگری نردو
و قلبی اهنلری بو مشق اولوب اکثری اسلامه کلوب دین
محمدیه فی قبول ایلدی پس صحابه کرام انلره شرایع اسلامی
تعلم ایدوب دینی اوزن قلانلرن رؤینه سنه اتیه دن جزیه ضرب
ایلدی و اتدی دیر طارون اخلاط حکومتده اولان
شهر و بلاد و قراء و قصباتی فی الجمله مسلمانلره تسلیم
ایدوب انلردن کیمی اسلامه کلوب دینی اوزره قالدی
دینی اوزن قلانلرن اوزرینه سنه اتیه دن جزیه
ضرب ایلدی انلر عیاض ابن غنم خوی
و سلامه و اول نوا حیده اولان شهر
و بلاد ادم کوندو ووب اهالک اسلامه
دعوت ایلوب

دعوت ایلوب پس انلره هدایت حق ایدوب اکثری اسلامه کلوب عیاض
انلره مسلمانلرن بر جاعت ارسال ایدوب انلره قرآن ایلد شرایع اسلام
تعلیم ایلدی عیاض اول طرفک نظامن و یروب طارون ایلد بغوری مقر
حکومتده اجلاس ایدو کون صکره اخلاطدن کوچوب کلدوکی بولین
غیرندن اردن روم طوغری کیدوب آندن اسمره جقوب جیل بارونکم
جبل فک در آنده قونوب عیاض نزول ایدو کور اول طاعنه خلقی
اسلامه دعوت ایدوب انلرک عاقلری اسلامی قبول و ملت بیضایه خول
ایلوب اسلامدن ابا ایدن اوزرینه جزیه وضع ایدوب بونچون عهد نامه
یازوب آندن کوچوب شنتا و شام ماخ اوزرینه قنوب اهلینی اسلامه
دعوت ایدو کور جمله سی کردن داده اطاعت و اسلام ایلد سربلند اولدی
اول کونلره جزیه یوق ایدی بنا سندن اول یری دجله ایدی و اتدی در جزیه
بنا ایدن آل بر قعیدن بر کشتی ایدیکه اکا عبد العزیز بن عمر در ایدی عیاض
تینن اوزرینه نزول ایدو کور کندوی و بلسنه اولند جودی طاعنه کوفینه
نوح موضعنی زیارت ایدوب آنده وافر خشب بولدی انلر عیاض بن
غنم اول طاعنه اولان قلعه لر حاکمنده کم اسمی حکاری ایدی مکبوب یازوب
آنی اسلامه دعوت ایلدی تحت حکومتده اولان قلعه لر بولدی ایدی
کواش زعفران قلعه قیفن یریس قنویس بیلون و اسطان انداجیل سطوره
طماری بارو کوختا باریا باشوره شانشی اوزی باسوی باکو گایا شهره شرقیه
و اتدی در عیاض بن غنم حضرت نلرک مکبوبی ملک حکاویه و اصل اولوب
اویقوب مفهومی معلومی اولدو قور دعوت قبول ایدوب کندوی عماما بارده
اولور ایدی عیاض بن غنم کلوب الی اوزره مسلمان اولدی عیاض آنک شهر

خلق ایچون عهد نامه یازوب اهلای بلدن اسلامه دعوت ایچون اگا امر
ایدوب آندن غرب جانبندن طرفه کوچوب خان اسماعیلده قوندی عروب
خدافه موصله عارت ایچون یوز آتلاویله کونده روب دیر اهلای موصله عی
بن غمک نامه سن شوق اتمشلا ایدی عروب خدافه بلسجه اولان مسلمانلار ایله
واروب موصله عارت ایدوب اوکته کلانی زب وتالان ایدی اول ائاده موصل
ایکی محله ایدی برنده چرامقه ورنده عجم ساکن اولور ایدی دشمن شهری عارت
ایدی خبری شایع اولدوقده شهرین صفار و کبار و فقیرو مالداوی بالمله عرو
اوزرینه جوقوب مسلمانلری دایره آلوب جنک و جدال ایدیلر عاقبت عرو
شهید ایدوب غنای صحاب رسول لندن ایدیلر مسلمانلرخه دگوشوب ازل
وجان بزل ناب وتوان ایدوب ناکه جمله لری شهید اولدیلر موصلک جانب
غریبسنده دفن اولنوب جوار حقه واصل و درجات حلیه به نائل اولدیلر
بوخبر عیاض بن غنه واصل اولدوقده خان اسماعیلک کوچوب موصل اوزرینه
قونوب شهر خلقی عیاض ایله محاربه اتمکچون طشده جوقوب عساکر مسلمان
انلرک شهرندن طشده جقد قلین کوردوکه خالد بن ولید یورش عسکر ایله
لعینلرین اوزرینه یور یوب اطراف وجوانبندن اوزرینه جمله ایدوب انلری
صند وروب قواشهره صوقوب بارولری یوقلم انلری منع ایده بی شهر
قلیح ایله اخذ و ضرب و تیغ ایله فتح ایدوب شهره مالک اولدی و اتدی و عیاض
نیثوی شهرینه بقوب آنی خلق ایله مالی بولوب بونه شهر در بوسوال
ایدوب دیدیلر ای امیر بوکا نیثوی شهری دیر عیاض ایدیک اولیه کم برون
علیه السلام شهری اوله دیدیلر نیثوی و اتدی و اول شهرن برپاد ایدوب وار ایدوب
عجم غنای طرفندن نصب اولمشلا ایدی عیاض اگا مکبوب یازوب اسلامه دعوت

ایدوب لعین دین اسلامه دخولدن ابا و طریق حقه سلو کدن امتناع ایدوب
کفره مصر اولوب هکاری حاکمی بونی استماع ایدوکه اگا آدم کونده روب
بو یلیجه تحریر ایدیکه بو عکین امیری و سرداری سکا آدم کونده روب
سنی طاعت و دعوت ایشلر امر لرینه اطاعت و دعوت لرینه اجابت ایتن ایز
ندامت جکر سن و بندن ضرر کورور سن فیمابعد سنی راحت قویم امدی
آنلره طاعت ایدوب امر لری اوزره عمل و مراد لری اوزره حرکت ایله اولدو
اگا مکبوب یازوب دیدیم ای ملک بن اندل ایله الی آیه دن صلح ایدر کسریک
احوالی بنه منجه اولور اگا بقرم مسلمانلر بو خبری استماع ایدوکه
کلاملرین قبول ایدوب قلعه لری اوزرینه صلح ایدیلر قلعه لری
بونلر در اشب و فوش و غیباری و خوش و عفره و کاش و سلطون
و قشاور و شاخ بو قلعه لرین ماعداسی که شهری وارد محمد ثلث قلعه
فرج قلعه سو فال و باهو و قلعه استرکی و اتدی و عیاض بن غنم
دکرا و لنان قلاع اهلای ایله الی آیه دن صلح ایدوب آندن امیر
المومنین عمر رضی الله عنه حضرت لرینه بشارت نامه یازوب دیار لری
ایله ارض ارمیه دن حاصل اولان مال غنایمک خمین جقد وروب
شر حبیل بن حنه ایله اگا کونده روب نامه وروب
و یوز آتلا قوشوب اگا کیمک ایله امر ایدوب اولدخی اموال غنای
آلوب مدینه منوره اروز ایله یور یوب چند روز مروزدن صکر
عراق جانبی سر عسکری مدین ای و قاصد عامر بن مزینه رسالت ایله عیاض بن
غنم کلوب صدان امداد طلب ایلدی عیاض سده امداد کونده روب جلد رابعد
سعدک احوالی و قتل قبی ذکر اولور قت الکتاب بعون الله الکمل الوفا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ تَسْتَعِينُ

واقعی در اینستند محمد بن زید بن محمد و دیگران خبر ویدی ابو جعفر
سایح ارض رسیله و دیار بکر و عراق و مالک عجم و بلاد خراسان فتح کردند و روایت
ایند موفق الکلام که در آن امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه حضرت تازی
مهاجرین و انصار را بر کون مسجد رسوله جمع ایدوب کند و لری متحمل
مشاق سفر اولوب عراق جایند عزیمت و بالذات غزایه کتک ایچون
استشاره ایند و کتک مجلس عالیده حاضر اولان اصحاب کدام رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین حضرت تازی با جمله بوزای صواب کوروب عزیمت لرین
استحسان ایدوب دیدیلر که یا امیر المؤمنین سنک سایه اند از اجلال
اولدوغک عکر خیر لودر حاضر اولدوغک لشکر دن علی بن ابی طالب کرم
الله و جهره اولوقت رحمان حلو البیان لرین آچوب ایدی یا امیر المؤمنین هر کس
ضیرنده اولان رای ایله تکلم ایدوب جمله سی عزیمت کز استحسان و غزایه
بالذات وار مکر استصواب ایدی لکن مناسب و وجیه اولان کند و کز
کتمان کرد ویدی زیرا عراقه کتد و کتک حینده عکر ایله دشمن بولفور محاربه ده
خلقه قار ثوب جنک ایچره بلند اواز ایله ندا ایدوب امیر المؤمنین قتل اولدو

بو آوازه دن اسلام عسکری مضطرب و لرزه ناک اولوب دوشمنلری
قتال دن خوف ناک اولور امدی مقدر دولت و دار خلافت اولامدینه
ستیمه ده دولت اقبال ایله اقامت ایدوب دشمن امرینه کافی اولور
برکشی کوندلر آنی مهاجرین و یا خود انصار دن قبل دیدی عمر رضی الله
عنه ایدی یا ابی الحسن مسلمانلار وزینه امیر ایدوب عراقه کونده و حکم
کنی کیدر حضرت علی ایدی سعد بن ابی وقاص دونوب ایدی
یا امیر المؤمنین سن سعد حضرت تازیک پیغمبر قشده قدر و منزلت و جاه
و رتبتین بیلور سن کند و سی کبار صحابه دن ارباب صفه دن تحت
الشجره ده بیعت ایدن اول کیمسه لر دندر که حق سبحانه عزه و جل آنلر
حققنده بیور مشد که لقد رضی الله عن المؤمنین از یاس و ذلک تحت
الشجره حضرت عمر ایدی یا ابی الحسن کوزل سوبدلک فی الحقیقه سعد
اماره سز کیمسه در هر وجهله سردار لقه لایق و بوایشه مناسبه و اقوی در
اولوقت عمر حضرت تازی سعدی احضار ایدوب ایدی یا سعد حق سبحانه
عز و جل بر بنده سن سود و کده قلوب عبادی اکامیل و خلقی اکامجت ایدور
امدی سنی عسکر اسلام اور زینه سردار و جنود ظفر موعود اوز زینه
سپه سالار نصب و تعیین ایدوب ارض عراقه کفره لایم ایله جهاده
کوندرم بو خصوصده سن نه یرسن سعدی ایدی التسمیع و الطاعه لله
و لرسوله و لا امیر المؤمنین عمر دیدی یا سعد سنی حق سبحانه و تعالی نک
وحدایتنه و دیعه و امانت ایدرم امدی الله عظیم الشانک حول و قوتله
بور ی یا سعد معلومک اوله کم حرب و ضرب قادر و حمل سلاحه و متحمل
بر فردی تخلف انتم الا انی سنک عقب و در پاینده کونده دروم ارض عراق

سنك يدكله فتح اوله اللهم دن رجاء و تخيرن باري تعالى دن غنا ابد رم
 آندن ايندي باسعد آمدی الله توکل واستعانہ باری به نوسل بر له
 اسباب سلاحي اخذ ايدوب کتمک ایچون حاضر و آماده اول آندن امير
 المؤمنین حضرتلری رکوب و نزوله قادر و حمل و سلاحه مخمل کيسلردن
 يدي بنک بهادر جمع ايدوب و اطراف و جوانبه نامه لريا زوب خلق غزاه
 دعوت ايلوب عکرجع و لشکر تکيل اولوب مسلمانلر کتمک حاضر اولوقه
 امير المؤمنین سعد سنجاق و يروب زهابه امر ايدوب سعد سنجاقی
 آلوب آنده بنوب مسلمانلر دخی آلتوب بوله دوشوب حضرت عمر
 سعدن با نجه يور يوب مسلمانلری توصيه ايدوب جهاده ترغيب و غزاه
 تحريص ايلوب آندن سعد ايله و داعلشوب مسلمانلر دخی بر بيله شلشوب
 عمر حضرتلری مدينه منوره به عودت ايدوب سعد سنجاق دنده عک
 او کجه يور يوب جانب عراقه عزيت ايلدی تاکه رحبه به قرب اولدی
 واقدي بر نعمان بن ميسره به سعدن خبری و اصل اولدیکه لعین اول کونلر
 اباس بن قبيصه دن صکره عجم شاهي طرفندن عرب منتصره نلک ملکی ایدی
 اکا سعد بن ابی وقاصن قدومندن خبر ویرن بنی نيسابندن برقاج کشی ایدی
 واقدي بر نعمان بن ميسره صحتی اوزره خبر آلوب سعد بن ابی وقاصن
 مسلمانلر عسکر بيله اول حوالیه وصولین بلر و کوه کسری به نامه یا زوب
 بويجه تحير ايدیکه ای شاه بزرگوار وای پادشاه کامکار معلومک اوله که
 حجازدن سبعوت اولان محمد عربی نلک خليفه حای نشینی اولان عمر سعد بن ابی
 وقاص نام برسد مارايله بزره عکرتیب ايدوب آلات حرب و ادوات ضرب
 ايله انلره زيت و زيب و يروب شهدلریک لایق و عز و شکر کیکه مک

آرزو سيله کلدیلر ای ملک نفسکی خواب غفلدن بیدار و کندو
 هشیار ایدوب رحمتک حالنه و ارباب دولتک مصالحنه نظرايله بدکل
 اشیدوب نصديقی و زهرا ایدوب تحقیق ایدوکر زمان سنی قابلدی
 بر فرد اوزر بخره جرات و بر احد دتره مزه او غریبه جسارت ایتمزلن ایدرک
 ناکه وقت مقدر کلدی فتح و نصرت صاحبی مدينه ده خليفه اولدی
 ای ملک عمر حضرتلری روم پادشاهلرین ذلیل و حرامقه و ازان شاهلرین
 خور و حقیر ایدوب ملوک و سلاطینه شر شرابین ایچورچی و انلره زهر
 ايله ممت اذاقه ایديچیدر آمدی غیرت و حجت ایدوب همت قدی اوزره
 طور اقدام اقدام و پای اهام ايله دوشمنه يورودر دولتمداره بو کینقبانی
 عرض و بواحوالی اعلامدن عرض ایشده بصیرت و انبیا اوزره اولوب
 زهرا امردن احترار و بوقورده اهل الدن اجتناب اوزره اولقدیر زيرا
 جوق امر صغیر وارد و کم کبير اولور و جوق قدر بيسر وارد که عسیر اولور
 حربک اولی شرار و آخری علونور نارد و والسلام آندن مکتوبی بوکوب
 قومندن بر کشيه و يروب کسری به کوندردی واقدي بر سعد بن ابی وقاص
 رحبه به قریب وارد و قوه آنده نزول ايدوب عاکر اسلامک قدومي
 آرزو سيله اول مکانده قرار ايلوب یوما فوم امير المؤمنین طرفندن
 عسکر کلوب آنده جمع اولدی واقدي بر حضرت عمره عسکر کلد و کجه
 سعد کوندره روت انلری مدينه منوره بر ساعت توقف و آرام و يريموب
 بی درپه ارسال ایدي ایدی عمر حضرتلریه ابتدا کلان عمرو بن معدی کرب
 الذبيدی ایدی اول جينده ارض ربعيه و دیار بکر غزوه سنلن عودت ايدوب
 بو غزاه غزايه بشيوز آتلايله کلمشیدی وینه شجاعان عربدن بنی اسد

اسد سیدی طلحه بن خویلد الاسدی سگز یوز آتلو ایله کلوب یدیبوز
آتلو ایله سر حیل بن سمط الکندی و او جیوز آتلو ایله مغیره بن شعبه
الثقفی و وریوز آتلو ایله مکسوح الریدی کوندردی پس مذکورون کبریه روز کر
اولنان عسکر لر سعه و اصل اولوب سنجانی الشده جنود وافر و خیل یهار
جمع اولدی و اقدی بر عساکر مسلمین و جنود موحدین جمع و تکمیل اولوب
بر کدکه اطراف و جوانبه مسلما نلک قدومی خبری شایع اولوب نهمان بن
میره ناک مکتوبی دخی کسری بلندایوانه وصول بولوب مکتوبی فتح و قرائت
ایدوب مفهومی معلومی اولدوقده بوزولوب در حال ارباب دولت و ارکان لطیفین
جمع ایدوب نهمان بن میره دن کلان مکتوبی انلره اوقوب اییدی ای
ایران مملکتک کزیده و فارس خلقک زبده لری عرب ارض عراقه وضع
قدم و بوضع ناما مولایله دروغز پرخم ایدوب اوزریزه کلدیلر سز
بو کشورین رکن دینی اولوب دولت ساسانیه ناک مستغرق نعم پیشمار و بوخانه
داتک بند صدقات کاری سز بو خصوصه نه رای کوردور و نه کونه ندبیر
ایدوز و بیلکر بو عربلری شهر لرندن اخراج ویرلرندن ازعاج ایدن جمع آچلو
و مشقت و محتاجی اولوب انلر دومه شرشرابین داد و دروب شامی و قلعه
لرینی آلدیلر و خزاین و اموالنه مالک اولوب بادشاهلرین بوزوب بطریقین
قتل ایدوب عسکرلرین عربضه شمشیر ایلدیلر هر قیل روم ایله یونان
و بالجمله عبده طلبانیدن استنصار و اشتغال ایدوب حدن فروت
عسکر ترتیب و لشکریشمار تدارک ایدوب ماهان ارمنی ناک صلیبی الشده
برموک نام محله کونده روب حق سجانده و تقالی انلره فرصت و نصرت
و بروب رومیلر اوزرینه غالب و مظفر ایلیوب ملوک و بطارقه قتل ایدوب

جمعینلرین طاغیدوب شهر و بلاده مالک اولوب خلقک اوزرینه حکم
ایلدیلر و دیار مصری الوب ارض ربیعیه و دیار بکره مالک اولدیلر امدی
سزه کلوب بلاده کزیه جان آتوب قلعه لر بکره مالک اولمیه و ملککزی الکزی
المیه قصد ایلدیلر سزه لازم و لابد اولان ساق غزینی تشیر و امور بکرده
حسن تدبیر ایدوب اولاد و عیال و بلاد و اموال او غزینه دو کشمکر بولوب
دیدن آندن خزینه لری قبوسن آجوب عسکر و بهادر لره سیم و زر و داغیدوب
عجم بکلرینه و بهادر لرینه فاخر خلعتلر کبوروب بخشش و عطا ایلدیلر
هر برینه و عده جمیل ایلدی و اقدی بر کسری ناک ابتدا خلعت الباس ایلدوک
و هر مرز اولور کشی ایدیکه لعین رئیس القوم ایدی آنی الی نیک آدم اوزرینه
سودار نصب ایلدی آندن عطار دین مهرورده خلعت کبوروب بکرمی نیک
عسکر آنک معینته تعیین قلدی بعده برزادین نهشتی نام شفی ماد رزادی
احضار ایدوب آکاچی بر قباء و ربافی کبوروب بکرمی نیک آدم اوزرینه باش
بوغ نصب و تعیین ایدوب آندن اوردی و اوطاق و خیام و بلاد کاهین
شهرین طشوره سنده قورمق امر ایلدی و اول وقت و اول ساعت خراسان
و هرات جانبته و ماوراء النهر عسکرینه رقلریا زوب عساکر مسلمین قتالنه
دعوت ایدوب آنده اولان عسکری مسلمین اوزرینه نفیر عام ایلدی و رسل
و رسائل انلره واصل اولدوقده جمله سی تدارکین کوروب بران توقف و ارم
اشتبوب عجله و شتاب ایله سوروب عراقه کلدیلر جمله دن مقدم همدان
حاکی شهریار و اهو ازخانی فرخان خان کلوب کندو ایله معافرق قیل
و ارایدی و عسکر لری جمله آهن پوش و مرکب لوکسه لرایدی وینه جانوس
بن قباء و شاهان بن هرز کلوب و اطراف و جوانبیدن مور و ملح مثال

وعده جميل ايدوب انله دیدی هر شبنك زوالی و هر قومك هلاکی کند
 جنسندند. بونلر بزمثالو عرب اولوب آنلر بزم اوزر بزمه قطعاً زیاده لغی
 بوقدر عکرمز کثیر و سلاح وجهه خانم از انلردن و از دور اکا سوره عجم
 لغتلرین بزمه تقسیم و صفاد و کبار بزمه تکریم ایدوب بزمی دولتلرینه پیشوا
 قلمه سی انلر چون در که بزانلر میل ایدلم و دشمنلری ظهورنده انله معاونت
 و نصرت قلمه لم بویله اولدوقدره حق نانی بیلوب دشمنلریله دو کوشور و از
 و جان بزل ناب و توان ایدیکز بوعرب محمدی بزم اوزر بزمه و بوزعم ایلله مباحا
 ایدر لکه حق سبحانه و تعالی ایلرنده بیفمبر بعث ایدوب بنوق و از
 ایلله ارسال و اوزرینه قرآن دینلور کتاب انزال ایلدم بزم انلر اوزرینه
 فخر و فضیلت و ار در زیر بزم ایچون عیسی بن مریم و حواریون و انجیل و موسی
 و رهبان و ماء معبودیه و قوربان و ار در بزم دینر عتیق آنلر دینی محدث
 و جدید و اسدی غیرت ایدوب دشمنلر بزمه قتالنه ثابت اولکز کسری عجم
 ترتیب ایلدوکی عسکر بر قاج کون مروندن صکه قادیسیه اوزرینه نزول ایلدی
 محقق فتح و ظفر صاحبی و لطفه سعی ایدیکز اوله که بوعرب اوزرینه غالب اولد
 شاهد فتح و ظفر آینه بختکزه جلوه کور اولور ایسه دولت عجم بزم سزک اولوب
 حکم کرده اولمکشی مقرر آندن خزینه قوسن آجوب عسکرینه عطا و بخشیشل
 ایدوب انله آلات حرب و ادوات ضد بلین اخذ و زینت و دارت لرین اظهار ایلله
 امر ایلدی بی انله حقی ریتلرین اظهار ایدوب علم و شجاق شقه لرین آجوب
 صلیب لرین رفع ایلدیلر بونلر بونلر اکره ایکن نهمان بن میسره ننگ عمی زاده سی
 ایاس بن عاصم قر اولره بونلر اولوقت کلوب ایتدی ای ملک عرب دشمنلر بزم
 بزمه ایچی کونر مشلر نهمان ایتدی کونر بزمه ایاس بن عاصم کیدوب سعدک الجیسین

کونلر بزم نهمان حضور نله دورد و قله حاجبلر اکا جا غروب دیدیلر ای
 کندی عرب پادشاهی ایچون بیر اوب ایچی انله قطعاً التفات اتمیوب
 ایتدی حق سبحانه و جل بر بزمه سجده اتمه منع ایلدی عمر و اهلی الله حق
 بو ایام جاهلیت و زمان فترتده بیفمبر بعث اولمزدن اول بزم عاده تزیار
 چون خدای متعال انی بشیر و نذیر بعث ایدوب کافه انامه رحمت کونره
 بی آنک تحیاتنی سلام و سلامت انجام قیلوب آندن اولجه انبیاء عظام علیهم
 السلامک تحیتی بویله سلام ایلدی یا امیر سلام اسماء الیهین براسم اولوب
 اسم جلال اولدوغین قرآن عظیم مشعرتکم حق سبحانه و تعالی قرآن کریمنده
 پیورر السلام المؤمن للمهین ایکنی سلام جنت اسلرندن براسم در کما قال الله
 عز وجل والله يدعوا الى دار السلام و اجني سلام دارعدن و فردوسی برینده
 اللهم مؤمن اولان قوللرینک تحیتی درسته کم رب کریم قرآن عظیمده
 سلام قولامن رب الرحیم پیورر بر انبیاء عظام تابع اولدوغنه والله و جل
 امر ایتدوکنه تابعوز سزک بو تحیتکز جبار بره ملوک تحیتی در نهمان ایتدی
 ای سرور عرب اسمک ندر سعادتدی سعد بن عبید القاری نهمان ایتدی یا بعد
 بز جبار لر و متکبر لر دن دکلوز بزم سزک بزمثالو عرب اولوب اوزر بزمه سزک فخر
 و فضیلتک بوقدر دونوب سعده ایتدی ای قومک عزیز و محترمی نه ایسه
 دکلون سعد ایتدی بوعسکرک امین و سرداری سعد بن ابی وقاص حضرتلری
 سن عربدن اولوب انباء جنس اولدوغک حبیله بنی سکا کوندردی بوقوم
 بر لوم خور کونر بزمه ایچون راجع اوله جوق شریعت و تابع اوله جوق
 طریقت بوقدر انلر شمس قمری طلب و ناز و زری رب الخاد اتملر در سن انلرک
 باب و حجاب سن بزمی لا اله الا الله محمد رسول الله کلمه سنه دعوت

ایلیوب اللہک و حدیثہ و محمد المصطفیٰ ذک نبوت و رسالتہ اقرار و اعترافہ
 تکلیف ایدہ روزہ و هدایت باری سوزہ بار و توفیق کرد کار فرین حال اولوب
 اسلام قبول ایدرسکز ایسہ فہما و نفم وکم ما علینا ^{مالنا و علیکم} ابا ایدجک اولور سکز ایسہ
 ذلت و حقارت ایله جزیه و بریکز. بونلری حتی قبول ایتمہ جک اولور سکز ایسہ
 میدان کازار حاضر و اقدی در نغان بن میسره سعدک کلامین استماع
 ایدوکن سوزندہ استہزاء کلوب ایتدی ای عرب سروری سوزین ایدوکن فکر
 فاسد و رای کاسد و ربعمی روم کبی مطن ایدوکن او یله دکل مسیح و الجند
 و دروندہ اولان تحریم و تحلیل حقیقون بونلرین قلبلری رو میلدن قوی و بونلرین
 میدان کار زار دہ آنلردن جری اولوب طعن و ضربدہ آنلردن جو مرد در نہ اولوب
 بلیدم بورنگری کیم بلتند و ردی و فقسکزه بو طول ملی کیم کوکچک ایتدی کہ
 قوللری برون و حجاز فتح طندن کلوب عجم شاهلری ملکنہ جان آتوب شہر لرین
 اخذہ میل ایدیکز شاعر از شیر عسکر فراوان تربیت و لشکری شمار قدرک ایدوب
 سوزدن طرفہ کوندردی مطن ایدہ رملکہ اول عسکر سوزہ کلوب قتال کمره یقلشدی
 اوزر یگزہ غالب اولوب ماموللری اوزرہ ظفر یات اوللری محقق سعد اکا ایتدی
 یانغان امدی سن قول باطل ایله آخر آجوب جنون کلامی بولمک یلزمین
 عواقب خیر متغیر ایچون اولوب نصر و ظفر مؤمنلرین الویہ و سنجاقلرندہ معقود
 اللہ ذوالجلال لطف و کرم و فضل و احسانلہ بزدن شدت و رحمتی ازالہ
 ایدوب حمله ناس اوزرینہ بری غالب و مظفر ایدر جنکدہ مغلوب اولان
 پنجہ خوف ایدر و کمر ربم عزوجل کلامندن بزه نصر و ظفره یقاین
 اوزرہ یوزنتہ کم حق سبحانہ عزوجل کلام معجز و سیمندہ بیورور و عدا اللہ
 الذین امنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنہم فی الارض کما استخلف الذین

من قبلہم

من قبلہم و پیغمبر مر محمد المصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم حضرت نلری
 بیور دیلرکہ زویت لی الارض فرایت مشارقها و مغاربها و سیبلغ ملک
 امتی ما زویت لی منها وینہ فخر کائنات علیہ اسنی الحیات حضرتلری
 بیور دیلرکہ سیف فتح علی امتی کنوز قیصر و کسری یعنی یقینہ دہ امتم اوزرینہ
 قیصر و کسری خرابی فتح اولور قیصر خزینہ لرین برسن اللہ ذوالجلال آتی بزم
 اوزرینہ فتح ایدوب پادشاهلر خزینہ سی قالدی حق سبحانہ و تعالیٰ پیغمبر
 لساندن بزم وعدہ ایدوکی شی خلف اتز و اقدی در نغان بن میسره سعدبن
 عبید القارینک کلامین استماع ایدوکنہ اکا ایتدی ای قومک
 عزیز و محترمی امدی امیرکہ دون بزم عند مزده قلیچدن غیری جواب
 اولدینین بلدر و اقدی در اولوقت سعد آتہ بنوب سعدبن ابی وقاصدن
 طرفہ عودت ایدوب عزیز نام محلہ نزول اتمش بولدی نغان بن میدہ
 ایله مابینلرندہ جاری اولان سؤال و جواب و کلام و خطابی اکشاخبر
 و بردی و اقدی در سعدبن ابی وقاص نغان بن میدہ نک کلامین استماع ایدوکنہ
 خلقہ کوچ ایله امر ایدوب بس عسکر مسلمین کو جوب یولہ دوشوب سعد دخی
 ایتہ بنوب سنجاقی شریف التندہ عسکر ایلندہ یور یوب بوابیاتی سوبلر
 ایدی ساحل فہم حملہ عربیہ و لا اتثنی واللہ عنہم بیکر و امارای النغان
 فی القید موثقاً و اما جدیل فی الدعاء معقر و اقدی در عساکر مسلمین و عزات
 موحدین جنک آرزو سیلہ یور یوب بریردہ توقف آرام ایتوب عجلہ و شتاب
 ایله سوروب تاکہ عرب عسکر کور دیلر نغان عسکری دخی عساکر اسلامک
 قدومین کوروب سعدبن ابی وقاصک عسکر اوکچہ سنجاقی التندہ اولور و غنہ
 نظر ایدوکلرندہ نغان قومندہ جا غروب آنلرینہ بتمک ایله امر ایدوب عرب

فنايه واروب صوصا مش صحر الرده قانله و كلوب صحراى قانله وروب
وقت ظهره دن بوقياس اوزره قتال بلند عنيد و ضرب شديد ايدوب اشغال
ناره حرب ايلله نغان بن مسره نك عسكى دحي ميدان كارزاره ثابت
قدم اولوب طور ديلر بهادر لالان حرب وادوات ضرب ايله برى برى
اوزرينه حمله و هجوم ايدوب طعن و ضربه ايكن اتفاقا فقا بن بن
عمرو جنگ ايجره نغان بن مسره به ملاقى اولوب لعين به دينك باشى اوزرنده
صليبي كوردوكه نغان ايدوكى تحقيق ليوب اوزرينه حمله ايدوب مرزاق
كوكسنه اوردوقده حربه ارقه سندن جيقوب نغان زمينه ميت دوشدى
عرب عسكى سردارلرينك بي جان آندن دوشوكين كوردوكده قرارى فراره
تبديل و اكنه وروب قانسبه ديوكنديلر عسكار مسلمان به مقدار قفالرينه
دوشوب قوروب قاچروب فرج و خندان دونوب نغان بن مسره نك خيام
وبادگاهنه مالك اولوب خزائن و اموالى جمع ايلديلر سعد بن ابى وقاص
مسلمانله دونوب سلووت ايله انلى قوتلوب انله غنايم جعيله و شهره
خونين كفتى تفقد و تفحص ايله امر ايدوب پس انله دحي جنگ برينه
واروب كشته لرى اره يوب مسلماندن شيراز و توز كيشى شيرين مذاق
شهد شهادت اولمش بولويلر كه انلرين اكثري نخع قبيله سندن
ايدى عرب منتصره دن اضعاغ و مضاعف قتل و عريضه شمشير اولوش
واقدي بهر مسلمانله مال غنايمى و عرب منتصره دن قتل اولمشك سلبسنى
جمع ايدوب سعد بن ابى وقاص نغان بن مسره نك اموالى و قصر خورنى و قصر
سديره نغان جانيندن اولان اياس بن قبيصة و عمر بن هند و اسود بن
ماء التمانك اشيا سنى اخذ ايلدى مجموع عسرين ارض حيره ده واقع قصره وضع

ايدوب سالم بن نعيم بن مسروقى انباء مهاجرين و اولاد انصار دن يوز آتلا
ايله اوزرينه امين نصب و تعيين ايلدى واقدي بهر نغان بن مسره عسكرد
بانهاده وادى فرار اولمش قانسبه يه واروب كسرى عسكى رستم بن اسفنديار
و شهر يار بن شان واهواز خانى فرخ خان و جالنوس بن قباد و شاهان بن خمره
خان ايله اول برده بولديار چون انله عرب منتصره منهنم كلور كورديلر كلشارين
كوتى كوردوكه احوال لزند سنوال و كيفيت حاللرين استفسار ايلديلر
انله دحي مسلمان عسكربه ملاقى اولدوقلرين ملكارى نغان اولمش و غين عرب
ارض حيره آلوت قصر خورنقه و دروننده اولان اشيا به مالك اولدوغين
خبر و برديلر اولوقت عجم عسكى تشويشه دوشوب قلوب مرغوبه لرينه
رعب و هراس برلشوب عسكى مضطرب اولدى واقدي بهر نغان بن اسفنديار
عرب منتصره نك ميدان كارزار دن فرار ايندوكين كوردوكده اولوقت
عجم خانلرين و تركستان بكلمين حضوره جمع و انله لومر ايدوب تختى اوزره
خطيب كى طوروب ايندى اى عجم خلقك كزنده و بلاء فارسك
زنده لرى يلكز سز شديده دن خوش حال و رفاهيت و راحت ايله اوان
كذار اينديكر بلاء و حلكه ده و رعايان بهر دستكزده ايدى باج و خراج
سزه كلور اطراف و جوباندين جمع اولور ايدى امر كز مسوع و كرامكز
دكلنور ايدى تورك سزدن قورقار حرامقه و ديام حذر ايدى بو اول
وقتدر كه بزاندين خوف ايدوب حذر ايدوبك و آنى اشيدر التفات
اتر ايدون ناكه زمانى كليب بزي قابلي امدى عرب اوتسوز صحر الرده
كلوب بلاء يكرى اخذ و مالكزى نهب و عيالكر سببى ايجون سزه ايلديلر
امدى ساحكزه اينوب جرقه چكز يوز ديلر سز سيف قاطع و طالع سعد

صاحبی سز مالک و بهادر بگز ایله کلد بگز ناکه انلری حریم و دیار کز
 منع و اجمال و قلعه لر بگز دن دفع ایده سز امدی کمر غیرتی میان حینته بند
 ایدوب دوشمنلر بگز ایله دوکوشوب باد شاهکزه نصرت اید بگز و بیلکزه بادشا
 اردشیرزی شهر گراوزرینه والی و حاکم ایدوب قلع و بلادی سزه تسلیم ایلوب
 مملکتک سیفی قلعه سی انکو ندر که کند و یله یاردم ایدوب عربی اوزر دن
 دفع و دوشمنلر یله دوکوشوب دوشمنلر یله یاردم ایله سز سز کله بونلر بینده
 بود فقه قالمشدر بوجنک حالی در و کارزار احوالدر نصرت بزه یا خود آنله
 اوله جقدر امدی میدان معرکه ده ثابت قدم اولکز ببلدی بگز ارزو سینه
 کلان کجه لر ایله دوکوشوب شمس طالع انوار ساطعه دن نصرت طلب
 اید بگز که آنلر سزه نصرت اید خوف و حینت حذر و عواقب اموره نظر
 ایدوب سز دن کسلی دفع و شاهه یاردم و نصرت اید بگز بر کجه باد شاهه
 نصرت ایدوب دوشمنلر یله دوشمنلر شاه آنک قدر و منزلت و جاه و تینن آرتورو
 اتی سریر سلطنت و تخت دولته قریب ایدر عربک قلیچندن بوزر لوب
 میدان معرکه دن فرار اید نه باد شاهدن عقوبت خشم و غضب ایشود عربی
 سزه کلدی یلوب حاضر و آماده اولوب یتقظ و انتباه اوزره اولکز
 سلاح کوب و آتیه بوب عزیمت ایره لوب اید بگز و اقدی بزر عکر خلقی بولکلر
 رستم دن ایشدوب لعینک حضور دن جقدیلر چادر لرینه واروب
 آلات حرب و ادوات خبر لرین اخذ ایدوب محاربه قنده اولدی بولر بونلر
 بوند کوه ایکن اولوقت اسلام سیناقلری ظاهر اولوب اوزر لر نه عیلم فتح
 و ظفر باهر اوله دق عساکر مسلمین کلوب ارسلا ندر کبی ابروب میدان کارزار
 جان آندیلر عجم عسکری بونلرین قدومین کورد و کوه آنلر دخی قار شولوب آتورو بیاده

ایره لوب کجوب دوشمنلرین اظهار و شد تارین اشکار ایدوب قیلاری صفرا و کده دوز
 انش یقوب اکا سجده ایلدی لر رستم دید و کوی شفی صفرا ترتیب ایدوب علم
 و سنجاق شقه لرین آجوب عسکرینه زینت و زیب و بروب لشکرین جنود ظفر
 موعود قتالنه قند بروب انلری جنکه ترغیب و تحریص ایلدی بونلر دن
 فارغ اولد و قده عسکر قلینده قرار ایدوب صاعده عجم خانلری وصوله دیلم
 بجاری بوروب اساوره و مرزبه اطراف و جوباندن اتی احاطه ایلوب خانلرین
 باشلری اوزر نه علملر اچیلوب عجم عسکری آنلری دایره آلوب اوقلری کز لوب
 یتغلی قشندن یقارب طبل و دهل و زورنا و غیر لرین جالوب کوه فایرین
 او فوردیلر و اقدی بزر سعد بن ابی وقاص عجم عسکرینه نظر ایدوب لعینلرین
 آلات حرب لرین آلوب جنک ایچون بیلر و کلرین کورد و کوه حربه عازم اولد
 بیلدی آنلره ابوموسی اشعری الی کوندری و اقدی بزر عجم عسکری الات آلوب
 رستم آنلری ترتیب و حرب و قتالنه ترغیبند ایکن ابوموسی اشعری اتی اوزره
 کلوب قلیده اولان علملری قصد ایدوب اول قومک رئیس و سردار لرین
 آرزو ایلدی حاجبیلر اتی کورد و کوه آندن طرفه بوروب او کلرجه ترجمان
 سرعت و شتاب ایدوب ابوموسی اشعری یانته کلدیلر ای عربی نه استرین
 دیدیلر ابوموسی ابتد بن مسلمانلرین امیر و سرداری سعد بن ابی وقاص
 کلورم بو عسکرین باد شاهنه لجیم ترجمان بر خیزی حاجبیلر بیلر و روب
 حاجبیلر اتی آلوب انکله معا واروب رستم حضورنده طوره بیلر سعد بن ابی وقاص
 طرفندن الی اولد و غین بیلر و دیلر اولوقت رستم ترجماندن یکا دوشوب بوبروی
 سویله بزدن نه دیلرین ترجمان ابوموسی بیه ابتد یا عربی نه کلون و دیلرین
 ابوموسی دیری سویله باد شاهکم کم عساکر مسلمینک امیر و سرداری سعد بن ابی

ابی وقاص حضرت ناری بنی سوره الی کوندروی سزی لا اله الا الله وحده لا شریک له وان محمد عبده ورسوله کلمه سنده دعوت ایده دم اسلامدن ابا و طوبیو هدایه سلوکدن امتناع ایدوب دینکر اختیار ایدرسکر ایسه خورلق و ذلت ایله بزره جزیه ویریکر بوندن دخی ابا ایدرسکر میدان کا و از حاضر بنیم ایله سزین ییکر انحق قلیج فصل ایدر ارموده تیغ نیز و شمشیر خونریز حکم قاطع الحکم اوله سی محقق و اقدی در ترجمان ابوموسی اشعریدن استماع ایدوکی کلامی رستمه تبلیغ ایدوکره لعین قهرقه ایله کولوب حاجبلره حاجبلر و ترجمان دیدم بودوی به سوبله امیرینه دیون بنیری انحق قلیج فصل ایدر و اقدی در عجملر تنک کلامک ابوموسی اشعری به تبلیغ ایدوکره ابوموسی تنک دیزکنین جوروب سعد بن ابی وقاصدن طرفه دوندی رستمک جوابین اکا خبر ووروب طوایف اعجامک قتالنه میل ورختیلرین بیلدوردی سعد بوخیری الذوقده عساکر مسلمینه الات حربلرین اخذ ویتقط ویتباه اوزره اولمقلقی امر ایدر و اقدی در ابوموسی اشعری دوندوکره رستم اهو از خلقی و جبال همدان پیاده سنی احضار ایدوب آنلره امر ایدر که صف بر صف طوره لر سلسله بند اولوب گند و لری چون مترسلر و جفود لر قازه لر و اوکلرینه اوق صند و قلرین قیوب مسلمانلر حمله ایدوکلری وقت دو میلر برموکره ایدوکلری کبی آنلر دخی اوبله ایدوب مسلمانلر اوزرینه اوق آنلر و اقدی در بکا خبر ووردی یوسف بن عمر یوسف دیر بزمه خبر ووردی زنجیره بند ایدوب مترسلر ایله اوکلرین سدا ایدلر اونوزنیک یکمنشی اولوب جمله سی پیراناز ایدیلر عجم صفاری دوزولوب قتال ایچون ترتیب اولدوکره سعد دخی عساکر مسلمین دوزوب صفلر مابیننه کبروب

سعد بن ابی وقاص حضرت ناری بنی سوره الی کوندروی سزی لا اله الا الله وحده لا شریک له وان محمد عبده ورسوله کلمه سنده دعوت ایده دم اسلامدن ابا و طوبیو هدایه سلوکدن امتناع ایدوب دینکر اختیار ایدرسکر ایسه خورلق و ذلت ایله بزره جزیه ویریکر بوندن دخی ابا ایدرسکر میدان کا و از حاضر بنیم ایله سزین ییکر انحق قلیج فصل ایدر ارموده تیغ نیز و شمشیر خونریز حکم قاطع الحکم اوله سی محقق و اقدی در ترجمان ابوموسی اشعریدن استماع ایدوکی کلامی رستمه تبلیغ ایدوکره لعین قهرقه ایله کولوب حاجبلره حاجبلر و ترجمان دیدم بودوی به سوبله امیرینه دیون بنیری انحق قلیج فصل ایدر و اقدی در عجملر تنک کلامک ابوموسی اشعری به تبلیغ ایدوکره ابوموسی تنک دیزکنین جوروب سعد بن ابی وقاصدن طرفه دوندی رستمک جوابین اکا خبر ووروب طوایف اعجامک قتالنه میل ورختیلرین بیلدوردی سعد بوخیری الذوقده عساکر مسلمینه الات حربلرین اخذ ویتقط ویتباه اوزره اولمقلقی امر ایدر و اقدی در ابوموسی اشعری دوندوکره رستم اهو از خلقی و جبال همدان پیاده سنی احضار ایدوب آنلره امر ایدر که صف بر صف طوره لر سلسله بند اولوب گند و لری چون مترسلر و جفود لر قازه لر و اوکلرینه اوق صند و قلرین قیوب مسلمانلر حمله ایدوکلری وقت دو میلر برموکره ایدوکلری کبی آنلر دخی اوبله ایدوب مسلمانلر اوزرینه اوق آنلر و اقدی در بکا خبر ووردی یوسف بن عمر یوسف دیر بزمه خبر ووردی زنجیره بند ایدوب مترسلر ایله اوکلرین سدا ایدلر اونوزنیک یکمنشی اولوب جمله سی پیراناز ایدیلر عجم صفاری دوزولوب قتال ایچون ترتیب اولدوکره سعد دخی عساکر مسلمین دوزوب صفلر مابیننه کبروب

و کزوب ایتدی ای محمد امتی الله ذو الجلال سزه رحمت ایدوب غریب بحر غفران ایلسون بیلکر بوکون برکوندیرکم بوکونده رب جلیل مؤمن اولان عیاده یحیی ایدر و بوکونده جبریل نصرت ایله سعادین زمیننه نزول ایلر امدی جنتک قصرلرین و لکشا لرین یاد ایدوب سزک ایچون آنده مهیا اولان نعم نفیسه و اشربه لذینه خاطره کوریکر اوزل و جان بذل تاب و توان ایدوب جنتک وجدال و حرب و قتال ایدیکر بوکون کون قبولی آجیلوب جنتلر تیزین اولوب حور بلرزه نوب عمللر یکر سمایه رفیع اولور پد صاحب عمللر یکر جهاد ایله تمام ایدوب دوشمنلر یکر ایله دکوشکر دیوب بو آیه کویه تلاوت ایدر ایله یصعد الکلم الطیب و العمل الصالح یرفعه و اقدی در سعد مسلمانلره وعظ و پند ایدوب آنلر جهاده ترغیب و غزایه تحریصده ایکن عجم عسکری مسلمانلر اوزرینه حمله و هجومه قصد ایدوب صوت قبیح و لفظ مهملر ایله جفر شیدلر مسلمانلر دوشمنک حمله و هجومک کوردوکره آنلر دخی یوریوب هم علیه و قلوب قویه برله لعینلر قارشولوب بربرینه تیغ نیز و شمشیر خونریز اوردوب کجه اولنجیه ک جنتک وجدال و حرب و قتال ایدوب قره کولق اولدوکره عجم عسکری اوردی کاهلرینه مسلمانلر دخی خیام و بارگاهلرینه دوندیلر و اقدی در مسلمانلر اول کجه حربن و غمناک مجروحلرینه دوایده رک یتوب قتالک رحمت حربک شدتندن صقلوب عجمک اوقلرندن الناک ایدیلر و اقدی در اول کجه عسکری مسلمینک حفظ و حراستنه قعقاع بن عمر التیمی و ابوحنن الثقفی و هلال الثقفی قیامی اولمشدی سعد حضرت ناری مسلمانلرین خیاه و عساکر اسلامک بارگاه ییئنده کزوب جرحاء نفقد و شهداء نفصده ایکن اولوقت قعقاع بن عمر و سعد کلوب سلام ویردی سعدا کا ایتدی ای عمرو اغلی نم کلرک

قعقاع ایندی ای امیر بزرگوار اولوب دوشندن طرفه حفظ و حراسته
 ایکن کملر شغل یسی و اتلر صداسی ایشدوب انلردن طرفه سرعت ایدوب
 واردق نظر ایدوب انلری اوج بیک مقدار یکتی کوردولک چون انلری
 کوردیلر آتدن اینوب سلاحلری اوکزه آتدیلر اولوقت انلری بری بزدن طرفه
 سرعت ایدوب کلدی عرب لسانله تکلم ایدوب ایندی که ای سرور
 بو کیشی عجمک امر او بولشکن سادات عظمای سیدر لر پیغمبره دخول ایتمک و بزم
 ایله اولق ایچون کلدیلر ای امیر امدی بونی سزه خبر ویرمک و کیفیت حلال
 بیلدومک ایچون کلدیم باقی سین سن بیلورسون دیدی وادی در سعد قعقاع
 بو کلامی استماع ایدوکره سجده شکر ایدوب رفع سوا ایدوکره ایندی ای عمرو
 اوغلی امدی وار انلری بگا کتور قعقاع ایندی ای امیر عجله و شتاب ایله
 ایشین انجام و عواقب نه نظر ایدوب بر مقدار صبر و تانی ایله شاید بواش
 انلردن حیلله اوله بو کیشی حیلله و خدعه اولمقدن خوف ایدوکره روز سعد
 ایندی ای عمرو اوغلی خدا حقچون بواش حیلله و انلردن خدعه دکلر درون
 طرفه توجه و اقبال ایشلردر ریز این ویردم اوقوب نوازدن فاغ و ذکر
 و تسبیح دن ساکت اولوب اویودم واقعه ده رسول اکرم صلی الله علیه و سلم
 حضرتلری کوروب حضور عالیله و اروب سلام ویردم بگا دیدی یا سعد
 سکا فتح و ظفر ایله بشارت دیدم یا رسول الله خیر ایله بشارت و نصر و ظفره
 ایشارت اتمکدن ایرلرک حق سبحانه و تعالی امت مرحومکه مغفرت ایلست
 بگا ایندی یا سعد اتران بنصر کم الله فلو غایب لکم آندن خوابدن بیدار اولوب
 جرجاء تفقد و شهادت نقص ایچون مسلمانلرک خیمه لری مابینه یورودم بگا کتور
 وادی در قعقاع کیدوب در حال دوزی اولوقومک اوکلرجه عودت ایدوب

انلر ایله سعدک حضور نک طور و ب سعد ترجمانلری برینه ایندی بولردن
 سنوال ایله کیملردر ویزه کلدن قصد و آرزولری نه وقد و ملینه عجم
 و بادی ندر ترجمان انلردن سنوال و کیفیت حاللری استفسار ایدوکره
 دیدیلر که بر بر قومز که قومزدن اگراه و انلردن نفرت و استکراه ایدوب سزه
 کلدولک و سزی ملجاء و ملاذ افتخار ایدولک تاکه حفظ کزده اولم
 ورو لکز سایه سنده دیرلوب رفاهیت و راحت ایله عمر کچوره لم دیرلرک
 دینکره دخول و آیین و مذبحک قبول ایدوکره روز بزرگدن فورقار سکا ایدوکره
 ایله دوکوشمک ایچون حمله وقتند بزی اوکزه قاتکر میدان کارزارده جنگ
 و جدال و حرب و قتال نه کونه اولور کوریکز وادی در سعد بولردن کلومند
 فرحانوب ایندی بر بر قومز که الله ذوالجلال بزه نصر و ظفر ایله وعده
 ایشلردن مکرو حیلله جانیندن کلمیوز باری تعالی کلام قدیمنده
 یورور و کان حقا علینا نصر المؤمنین ترجمان ایله عربی بلنلر
 بوجوالی انلره تبلیغ ایلدیلر وادی در بکا خبر ویردی معربن خالد المزنی
 معرب بر بزه خبر ویردی سلیمان بن عامر سلیمان بیر ایشندم اسد یکن اولرخ
 مهلبدن مهلب دیر ایکنی کون اولدوقده رستمک الجیسی کلوب فرار ایدنلری
 سعد دن طلب ایلوب سعد ایندی بر بر قومز که عهد مزی نقص و صلح فسخ
 ایشیوز حکمتزه راغب کلدیلر سزه ویرموز وادی در رستمک الجیسی
 دوتوب سعد بن جوابک انا خبر ویردی مسموع اولان کلامی افاده ایدوکره
 لعین غضبیلنوب عکره بنوب دوشمنه فادشور ورمک امر ایلدی بولردن
 آتلوب الات حرب و ادوات ضربلری اوب یورودیلر وادی در عجمک کتور
 عسکر اسلام اوزرینه یورویان شاور و سلسل و فرزانه و انلرله تابع اولان

لغنه دوزخ مکان ایدی چون مسلمانلار عجم عسکرینک بند و کین کوردون
 کند و لرندن طرفه توجه و عزیمتلرین مشاهده ایتدیله اولوقت بهادرلر
 آنلرینه سکر دوت صفلر دوزوب جنگ ایچون سینله کروب عسکر اوکجه
 ثابت اولدیله اولوقت قعقاع بن عمرو دوزوب سعد ایتدی ای امیر حق
 سبحانه و تعالی سکا فتح و ظفر احسان ایلیوب آمدی دوشمنلرینه کلریر
 اوکلرینجه قیللر اوزرینه ابره یلر عرب آنلری آنلری کورد و کده طورلر مو حش
 و مهول صدالین اشد و کده اوکلرینده ثبات و برز لر ایش اولوقت فضا به
 وارور عسکرین بر اشد و بریشان اولور سعد ایتدی ای سرور الله
 نوکل و استعانه باری به نوسل برله دوشمن اوزرینه یوز بکرینت صفا
 و درست اعتقاد ایله الله دوشمنلر به دو کشتلر قیللری تیر سویتز و نیزه خوب
 ریز ایله اوروب خور طوملرین تیغ بی دریغ ایله قطع ایدلر اوله کم الله ذوالجلال
 سزه نصرت و یره آنلرین جمیعتلرین بر اکنده و بریشان ایلیه و ایدی دیو
 قیللر اوکجه عجم عسکر آنلر عقیقلرجه یوز دوزوب لکن قیللر اوکجه اعورالین
 بر قیل وار ایدی کویا طاعدن بر قطعه ایدی بو قیل نه جان به کیم یوزر ایدی
 سار قیلر اکا تابع اولوب قفا سنجه یوزر ایدی چون اول جو قلق لشکر
 حمله ایدوب ابره یوزر ایدی اوکلرینجه قیللر ارقه لرنده تختلر ایچلرینده کشتلر
 کیمی جنگ ایدر و کیمی زنج چال ایدی مسلمانلرین آنلری قیللرین هجومین
 کوروب مو حش و قبیح صدالین اشد و کده ثبات و بر میوب آنلر خا جو ب
 کنار وادیه چقدیلر اسلام عسکرینک آنلری قیللری کورد و کده
 قاجد و عین سعد مشاهده ایدیلک منجیر اولوب هرختدن قود قوی در حال
 اللین سمایه قالدوروب رب العالمینه تضرع و نیاز ایدوب زاریلق ایله دعا

دعا ایلیوب ایتدی ربنا افزع علینا صبرا وثبت اقدامنا وانصرنا علی
 القوم الکافین زهر بن حوث دیرین سعدی کوردیم اللین سما جاننه
 رفع ایش نالش و فریاد برله دعا ایدوب منجیر و پیهوش اولمش اولوقت بن
 قیللر نظر ایدر ایدم کورد مکله قیللر اعور اکنده و یروب مداین جاننه
 فرار ایددی سار قیللر اکا تابع اولوب در پانجه یوز یوب عجم عسکرین
 ایا قلیوب اطراف و جوانبه متفرق و بریشان اولدی قیللر بانلر و سارلر
 ردینه و اول جانورک ضبط و ربطنه قادر اولدیله و ایدی دیر قیللر دوند و کده
 رستم غضبه کلوب ابره یوزر ایدی لعینک الله التوندن عمو و ارایدی
 عسکرینک آنلرینک یوز لرینی انکله و در فارسی لقبیله مریده نور عجم عسکرین
 قتاله ترغیب و جنگه فاند و رور ایدی آنلر امرینه دیر و غضبندن
 نور قیلر حمله ایدر لر ایدی لعین جالبجا طرف طرف یوز یوب عسکرین
 فرار ایدن طلب ایدر ایدی عسکر اوکجه منزه اولور بو جو قلق عسکر
 صحنه دی دیر قیللر یوزر لر و غی وقت اکسری فرار ایتندی مسلمانلر
 قیللرین اکنه و یرد و کین کوروب عجمک دست پای کسلوب بریشانلر قیلرینه نظر
 اید و کده عجم اوزرینه یوز یوب بردن حمله ایدوب دوشمن دین خذلان قرینک
 سینله بر کینه سنه نیزه سرتیز ایله اور دیلر سعد مسلمانلری عجم قتالنه
 ترغیب و جنگ و حربه تحریص ایدر ایکن اسود بن انیس عقلنه خفت ایش
 و درک و شعوری کمتش سعد ملاتی اولدی سعد اکا ایتدی پانیس ارغلی
 اکسکده نه وارد و نه اولرک ایتدی ای امیر بوصفه دخولن حذر ایله زیرا
 بونده عجمدن بر مرد و شد بد و بر جبار عیند وارور مسلمانلردن بهادر قتل
 و دلاور لر مجروح ایدوب پنجه لره شربت شهادت ایچوردی بن انکله معانله

ومحاربة ايلدمه اوزرمة غالب اولوب از قالد يكي بني قتل ايد خالدين جعفر
ايرمه بيدى لاجرم بني قتل ايدرايدى سعد ايتدى اى انيس اوغلى نه يره
فرار ايدرسن مقدراولان اوله حق حق سبحانه وتعالى فك اينما تكوت
بدركلم الموت ولو كنتم في بروج مشيدة اية كريمة سنى استماع ايتدى
آندن سعد اسود بن انيس بيدكم صفة دخول ايدوب اولوق خالدين جعفر
لوني متغير واعضاسي متزلزل سعد ملاقي اولوب اولوب سعد ايتدى
اى سرور بونه حالت ونه حيرتند خالدين ايتدى اى مير بولدن عدول
ايدوب بوصفه دخول دن حذر ايله زيرا اوكلده برآكلو وارد كويالعين
بيرنجي جانور در الله التوبن برعمو طور انكله حصني هلاك ايدركذويه
معاول بهلوانلى قتل وكنذويه مماثل بهادرى هلاك ايتدى بن انكله
محاربة ومقاتله ايلدمه لعين بني اولدوره جك ايتدى سعد عتده امداديه
ايرمه بيدى لاجرم بني قتل ايدرايدى واقدي بر سعد بويكلاي شندوكره
بوايتى اوزرنيه صعب اولوب آندن طرفه يورودي نفسنى خلقه بدل جاننى
فى سبيل الله فدايچون جمعيتى قصد ايتدى اولوقت اكا سعد عتده ملاقي
اولوب سعد اكا ايتدى اى لوا اوغلى اكسكده نه وار ايتدى اى امير اكسكده مقابل
اولمز بر حيار وكندوايله جنك اولمز بر قتال وارد بشرين ربيعه
اوله بيدى وبكामعاونت وياردم قلاييدى عمودندن بكاموت شرابن
ايجرور ايتدى واقدي بر سعد بن ابى وقاص سعد المشوه كلامين
استماع ايتدوكره اناك جانبته قصد ايتدى اولوقت بشرين ربيعه ملاقي
اوليكه لوني صراحتى اندامين لرزه ووجودين رعشه ألوب منجر ومبروت
اولمش سعد اكا ايتدى اى ربيعه اوغلى اكسكده وار ايتدى اى امير ضربنه

طاقت كنورميد جك بر بهادر وارد قعقاع بن عمرو بكا ايرمه بيدى وبني
الندن خلاص ايتماييدى تحقيق بني قتل ايدرايدى واقدي بر سعد بولنه يوروي
شاهراه توفيقه سلوك ايتدى صفري ياروب لعين اواراكن قعقاع بن عمرو
ملاقي اوليكه اول چوقلق عكرى تفريق ايدوب بر برينه اورمش واطراف
وجواننه لعينلى بر كنده وپريشان قيلمش سعد اكا ايتدى اى عمرو
اوغلى سنك بحلك الله ايجوندن حق سبحانه وتعالى سكا اجر لور برون عجم
اتلوسى نه يرده در نه تقرب ايله الكدن خلاص اولوب زها بولدن قعقاع
ايتدى اى امير لعين اكا فرار ايتماييدى وصفار مايننه كيروب اوكدن
قياييدى تحقيق اكا موت شرابين ايجوراني دنيايه كلامشه دونده
دور ايدم لكن آندن مراده ايرمىم عكر اوردنه سنه واردي اكا ايرشمدر
ديدى واقدي بر مسلماندايله عجم عكرى طعن وضرب وقتال وحربدن
كجه ظلمت اوقين كز لنجيه دن منفك اوليوب كجه اولدوقده ايكى جانبين
خلفى هر كس خيمه سنه دونوب عجم خانلى باركا هارينه ايتدوكرتم باركاهند
فرار ايتدوكره قولرين وغلومارين خاندا احضار نه كونده روپ لعينلر حاضر
اولدوقده انله لوم وتوبچ ايدوب وعنف وغضب ايلوب ديدى
نارسى مخدول ومقهور ايدوب خور وحقير ايلسون سز حرب شديد
وامر عتيد صاحبى سز سزه نه اولدوغين كورد يكر بونلرى كوزونه ألوب
قيدين كورمدون وبوكونه وضع وحركت وبومثللو حرب وشدت بونلر
صدور و ظهور ايدو جكين يلدون بونلر بوزنلر كز قطع ايدوب خواب ورانك
كسد يلر وسزى محل هلاكه كنوروب سز دن نام وكام صاحبلى
قتل ايتدوكره بس نه يوز ايله شاهه كيد رسكر ونه شى ايله حضور نه

اعتذار ایدرسزه اخلد و غم بود که کونلر بکتر کندی ایام دولتنکر
 منتهی و مدت سلطنتکر منقضي اولدی. ایند یلرای ملک بز قومه طوش
 اولد و قکه اولومدن قورقزلر و موت و فوتدن خوف انزلر کوکسلرینه
 ورد و قجه ایره لو کلورلر تقد که جمعیتلرین پراکنده ایده روزینه جمع
 اولوب بریکورلر دستم ایندی آمدی غیرت ایدوب جنک ایدلم از دل
 و جان بذل تاب و توان ایلیوب دوکشه لم شاهه بیاضال ویردی سفید ایلله
 کیده لم و اقدی در حاضر اولان امر و دازه نشین مجلس اولان کبرا
 رستمک راین صواب کوروب نورای اوزرینه یانندن چقد یلر تدار کلرین
 کوروب الات حرب واد و ات ضربلرین آلوب مسلمانلرین انشلی سونه
 منظر اولدیله که بنه لر حین غفلتده اوزرلرینه شبنون ایده لر مسلمانلر
 دخی جنکدن ایر و لوب جادولرینه نزول ایند و کده ایشلرین کوروب قصور
 و کسورلرینه نظام و یروب جراحاتلرینه دوا ایلدیله و اقدی در عراق
 فتحلرین نقل ایدن موقت الکلیم کیم لردن ایشند مکه اول کون کیمجه اولوب
 مسلمانلر عجم جنکدن ایریلوب خیمه لرینه عودت ایند و کده کبار صحابه
 بر جماعت سعد بارگاهنه و اروب آنی طراق اوزرنده او توروز کور دیلر سعد
 انلری کور و کده ایندی خدادن شانلق و سرور اولسون اول عزیز محترم لره
 دنیادن هجرت و بودار دانه فایندن نصرت ایدوب آخرت طلبنده و در بوگون
 حاکم کیمجه اولدی و بدیلر اعدادن نفوس دوا و قلوبه شفا و یروب انلره هلاک
 کاسه لرندن زهر آبه محات یچوردن پیغمبر و شریفته نصرت ایدوب
 دشمنلر ایلله مجاهده و مقاتله ایلیوب جهاد مز ایلله ربزی راضی ایلدولر
 بزدن حق کیشلر شهادت شریقی ایچوب لکن بزم و اتلر مژک جور و اذیت

وزخم و جراحاتلری سلسله بند اولان کیمسه لردن ایدیکم انلرین
 اوقلری بزه و هن عظم و ضعف دیم ویردی سعد ایندی مانع و کل
 حق تعالی انلرین جزا و بدلن ویرور آمدی بنم ایچون دوه جمع ایدوب شیمه و قور
 اونی و کور مکه امر ایدیکر زیر ایشلر ایشلک دیلر انکله اللهدن فتح و ظفر
 رجا ایده رم و اقدی در خلق سعد دن بو کلامی ایشند و کده یانندن چقوب
 دوه لر جمعه مشغول اولدیله دوه لری جمع ایدوب برکورد کلرنده شیمه و قیه
 جمعه کیدوب انندن دخی و اثرشی کوروب کتورد کلرین سعد
 بیلدور دیلر و اقدی در سعد بوده لردن اون بیک دوه اتخا ایدوب قوللره
 امر ایدیک صو کوروب دوه لری صوره لر قوللر دوه لری صواروب تاکه دوه لر
 صودن سیراب اولدیله آندن دوه لرین ارقه سنه جمع اولنان اولردن قیوب
 قوللره دیکم اللریکزه مزاراقل و حربله لکتر زنجیره اوللره یقلا شیمه دیک
 دوه لری سوریکر بزانسه کزدن یور و روز چون لیسندره قریب اولور و جفتی جاقوب
 دوه لر اوزرنده اولان اوللره آتش ویریکر مزاراقل ایلله دوه لری اوروب زنجیره
 اوللری دوه لر ایلله قصد ایدیکر و اقدی در قوللر بوسیاق اوزره ایشلیوب سعد
 ایلله عا کور مسلمانین بنوب حجت شبنون ایچون اید و کلری اوزرینه مسلمانلر
 تدبیرده سبقت ایلدیله و اقدی در قوللر سلسله بند اولان ملا عیمه قریب
 اولد و کلرنده دوه لر ارقه سنده اولان اوللره آتش ویروب دوه لری سکوا ایلله
 ضرب و طعن ایلدیله دوه لر ارقه لرنده علولنان آتشی کوروب حربله لر
 سوقشدر و غین حسن ایند و کور زنجیره اوللرین صفرلرینه و قیوب بجلش
 اکنی ایاقلری کیمی ایاقلیوب لیلن لری خاا ایلله یکسان ایدیلر انلر انلر
 سعد عکریله یوروب تیغله جکوب زنجیره اوللر اوزرینه حمله ایلدیله بونلر

بونا قلیچ و زمره ایکن عجم عسکری چادرلری جانبدن مسلمانلری شخوت
 قصدینه ایلوب عاکر مسالیمنی زنجیره اولنلردن فارغ اولش بولدی
 اولوقت صدالردن قیغ و آوازه مرتفع اولوب عجمک حالی پریشان و پیاده سی
 وادی فراده کیریزان اولمقله جمعیتلری داغیلوب لکن غیرت ایدوب
 ینه مسلمانلری قارشولوب بهادر دوروشوب بکلر و ملکلر دوکشوب صبح
 اولنجینه دن اول کجه نك اوزونی جنک وجدال و حرب و قتال ایلدی یلر
 سعد یر کجه نك آخرنده صداساکن اولوب الحق برکشنک صداسی
 ایشدیلور ایدیکه آنی طوتکن بن غلام نحفی یم سعد یر بن صداکلان جانبه
 یوریوب اول یلکی قصد ایلدم یانته وارد و کده سن کیسن دیدم بنی خرم نه
 قبیله تخفده نم دیدی و اقدی یر اشدیم نحفی قبیله سی اول کجه
 دوکشوب بر مرتبه یرارلق و شناورلق ایدیلرکم وصف اولمز جمله سی حله بو
 شهادت اولوب جوار حقه ایلر رحمة الله علیهم و رضی الله تعالی عندهم
 اجمعی کوش طالع ایدوکره رستم زنجیره اولنلره بقوب انلردن بر فرد
 سالم و بر احدی جراحتمز بوله میوب بواشدن غایت ایلله غضبیلنوب
 در حال شدید ایلله فرخ خانی و جالنوس ایلله خسرو شاهی احضار ایدوب
 انلره لوم و توبیخ ایلوب حمله ایلدی کندی و کله نجه یوریوب
 عجم عسکری رستمک حمله و هجومک کورد و کده انلرخی خیرتینوب بردت
 حمله ایدوب پس مسلمانلر انلری هم علیه و قلوب قویه برله قارشولوب
 سعد بلند اواز ایلله ندا ایدوب ایدی ای کروه مؤمنین وای طایفه
 موحدین امدی جنت قبولی اچیلوب حورو غلمان بزه نوب شهید ارواحی
 قدومنه مشظر دلره عجم کفره سی قتالندن اگه یرمدن حذر ایدوب

دوشمن دینک سینه سینه نیره سرتیز او روت سرنکت انلرین
 تیغ بی دروغ ایلله قطع ایدیکه آندن سعد صفر مابینه کیروب و کورد
 امر او بکلر توصیه لر ایدوب انلری جهاده ترغیب ایلدی ابوحنن تقضی
 کور میوب سوال ایدوکره ایدلرای امیر بزعم چنگدن خیمه لر خیزه دونوب سن
 دوه جمعنه عزم و قصد ایدوکره اول ایریلوب خیمه سینه کندی شرب
 خمره مشغول اولدی سعد بونی اشد و کده غضبیلنوب در حال مسلمانلر
 سایلیند دونوب ابوحنن خیمه سینه قصد ایدوب آنی چادرنده بولدی ای
 الله دشمنی عنادک سبیلله جهادک اجرینی زائل و ثوابی محو ایلدک امدی
 سندن حق اللهی الورد سکا حد شرعی اورورم دیوب اکا حاد او روت بولخورد
 اوز دینه موکل قوید قون صکره جنک یرینه دونوی و اقدی یر اشدیم سیف
 بن عمرو التمیمدن سیف یر اشدیم اسد بدن اسدی یر بره خبر و یردی
 صلت طلحه دن اولخی محمد دن محمد یر جنک مغلوبه صبیحه سنده جنک
 قیون فتح و ابواب جری کشف ایدوکره اولی اسفندیار اوغلی رستم ایدی
 لعین میدان معرکه حقوب ات اوزدند جولان ایدوب مبارز طلب ایلدی
 عمرو بن اشجج آنی قارشولوب آزمیت جنک ایدوب رستم آنی قتل ایلدی
 آندل عمیر بن اسلم حقوب رستم آنی دخی شهید ایدوب بعده زهیر بن اروی
 اکا حمله ایلوب رستم آنی دخی قتل ایدوب لعین التوندن عمود ایلله جنک
 ایدل ایدی زهیر بن اروی شهید اولو و کده قفقاع بن عمرو اکا حمله ایلد
 دیوب اولوقت اشهب آتلور سلان جونیشلو برکشی باد صرصر کبی کلوب
 رستمک اوز دینه خیقروب برکونه نفره اوردیکی اول صدادن لعین مدهوش
 و مستحیر و بهوش اولوب شیرانه اوز دینه حمله ایلدی قطعاً مهمل و ارام و بر میوب

مزارق ايله صباغ بوکرونه ووردوب حربه صولندن جيقوب تکرى دشمن
 رستم بره بي جان روشدى مسلمانلارنىڭ بى جان زمينه سقوطين كوردوکه
 فرحلوب سعداتلويه بقوب زياده دقت ايدوب ابوجن اولدوغين بلدى
 انى بگا کتوبکى ديدى قولى رواحه ابوجن کتورمك ابوجن كيدوب
 انى بوقاغوده بولدى واقدى بوقاغوده غريبه بوکونه سرزده اولدى
 ابوجن ثقفى رستمان خلقه اشلدو کين کوردوب عرب يارلارنىڭ ميدان معرکه ده
 خون الوده ياندوغن مشاهده ايدوکه کندويه غيوت ورك حيتنه
 حرکت کلوب اوزرينه مؤکل اولان شخصه ديدىکه اى سرور سندن دلم
 بندو باغم آلوب بنى اطلاق ايدى سنكى ميدان کارزاره کيدم بولعين ايله مبارزه
 ايدوب حق سبحانه و تعالى فرصت و براريسه انى قتل ايدم ينه کلوب
 بوقاغويه کيرم واقدى بى بگا خبر و يردى يوسف بن عبد الاعلى
 يوسف دى بزه خبر و يردى عمران بن ابراهيم الدينوى عمران دى بزه خبر و يردى
 شيبان بن عامر شيبان دى بزه خبر و يردى محمد بن ابى عون محمد دى بزه خبر و يردى
 بن مبارکون اشتم مکه سعد قادسيه اوزرينه نزول ايدوب عجم عكريله
 محاربه ايلوب خلد مداین جانبده فرار ايدوکه سعد قصر خورنقه نزول
 اتشدى كچه لر بديل جامه و قيصير قيافه ايدوب عكرين كوز ايدى كچه لر
 پى كچه جادو لار اسنده كوزا كين ثقيدن ابوجن ايله برکشى بولدى
 خمر ايجار ابوجن رزم ايدوب شعرو ابيات او تور سعدان بوجالته كورچك
 غصنلوب ايدى يا ابا جن تحقيق اجر و ثوابك كندى وجهادك
 مضحل اولوب دنده عنادك ظاهر اولدى اى نفسى دشمنى شراپ البحر ميسر
 و يوب آندن انى طوبوب بوقاغولدى قصوده جس ايدوب جاريله نا جيه اوزرينه

مؤكل قويدى ايرته اولوب يكي جانبين عكرى ميدانه كلدوکه عجم
 براتلو جقوب عساكر مسلمانين اوزرينه يور يوب خلقى قتل ايلوب اظهار
 شجاعت واقدى دىر اشتم مکه بولعين سردا عجم و سپه سالارنىڭ كرحم
 اولان رستم بدنه ارك اوغلى ايدى لعين بابا سندن يارادر و آندن زياده
 اتلو ايدى مسلمانلار دن اون يكي كشى قتل ايدىك خلق انكله مقاتله
 اعراض و مبارزه دن احتراز ايلدى سعد قصر اوزرنده او تور و ب
 اكا نظر ايدى واقدى بى بوجالته لعيندن مشاهده اولدو قده
 خلق جاغريلوب ابوجن خلقك صدا سن اشتم و كره بواحوالى ناجيه دن
 سئوال ايدوب ناجيه قصه اكا خبر و يردى ابوجن ايدى يا ناجيه سكا
 الله قسم و يرورمکه بنم بندو باغم الله كى ناكه بولعين ايله مقاتله ايدى يم
 اوله كه الله بگا معاونت ايدى انى قتل ايليه يم جاريله ايدى يا ابا جن
 بن امير بن خشم و غضبندن قور قورم سنى اطلاق ايدى يم ابوجن ناجيه دن
 خدا حقيقتون اللهك غضبى سعدك غضبندن تيزرك و آندن قاطع و كدر
 جاريله تكبير ايدوب ايدى حق كلام سويلدى يا جنون اللهك خشمند
 قورقوب غضبى موجب شى تقيض ايدوك ابوجن ايدى سنى نرده بوور
 نرده اوله كم خدائ متعال نيته نظر ايدوب بنى مفقر ايليه يا ناجيه رب
 تعالى حضرتلارى قرآن كرى بنده يور مدبى و اخرون اعتر فوايد نوهم
 خلطو عملا صالحا و اخر سينا عسى الله ان يتوب عليهم يا ناجيه الله بگا
 فرصت و يروم ظفر بولوب لعينى قتل ايريم ينه دوز بوقاغويه كيرور ثوابده
 سنى شريك ايدى يم واقدى بى ناجيه ابوجنك كلامين اشتم و كده
 بوقاغوي اياغندن اجدى سعدك الات حربه و اوت ضررين اكا و يردى

بس ابوحنن کیوب سعدك اغزام آتیه بنوب قصردن جیقوب میدانده جولان
ایدوب شعروایات او قوی آندن رستمك اوغلی اوزرینه حمله ایدوب مرزاق
ایله آتی قصد ایلوب سکوایله سیننه سنه اوردوقده حربه ارقه سندن
جقوب بارلیوب لعین زمیننه مبت دوشوب قره قانی بیره ساحدی آندن عجم
عسکری اوزرینه حمله ایدوب لعینلری بربرینه قانوب کشتار قتل ایدوب
برهادر افرزوب سعد بالای قصردن آتلیه نظر ایلوب ایشنه بقرایدی
ترده اوزره اولوب گاه بوابوحننک دیر و کاهجه ابوحنن محسور دیو فکر اپورای
تاکله ایمان عین ایدوب آت کندی آتی اولد یقین بلدی سلاحنی کورد کوه
ابوحنن اولدوغین تحقیق ایلدی ویدی بوات بنم آتم دیوالات حرب بنم
الاندرو بوجمله ابوحنن حمله لریدر وادی رستمك اوغلی قتل اولوب عجمه
اولان اولدوقده لعینلرین آتشاری سونوب حدتلی فریوب اولوقت ابوحنن
قصره دونوب آندن اینوب جاریه آتی باغلیوب الات حربی اوزرندن سویک
بو قاغولی ایاغنه قوب اوتوردی جاریه ابوحننک بوایشندن تعجب و شغراب
ایدوب طور ایدی اولوقت سعد بالای قصردن اینوب فرسنی مشد و دابو
محنی مقید بولدی اکا ایدی یا اباحنن سن فضیلت صاحبی سن ابوحنن ایدی
فضل الله و رسولی الجونور برنده برکناه و برعبد روسیاهم سعد کا قسم
و یروب ابرام و الحاح ایدو کده احوالی اکا حکایه ایدی سعد ایدی یا اباحنن
بو فعل حسن چون سنك ایشك اولوب بولعین دوزخی بد کله قتل اولدک
جرمنی عفو ایلدم امدکی زاد اول دیدی ابوحنن ایدی ای میر چون سن بنی
توک و جرمنی عفو ایلدک خدا چیقون آبدن دخی خمر ایچمه بم دیوب خمر دن توبه
ایدوب بروخی ایچدی هم قدح اولان دوستلری دیر ایدی یا اباحنن شرابی

ترك ایدوب نفسکی بخون آندن حبس ایلدک ابوحنن آنلره جواب و یروب
دیر ایدیکه بن آتی خالص و مخلص الله ایچون ایدوب نفسی آندن منع مجزه الله
ایچون اولوب غیسر یچون دکلدر وادی و ابن ابی زاید جدی مروان
بن اوسدن نقل ایدوب دیرکه بن اول اثناده قادیسیه ده ایدم اول حوالینک
فتوح وقعه لرنده بولندم رستم دیدوکاری شقی اوغلی اولان دوزخی ایله قتل
اولوب عجم شکر منهرم اولدوقده لعینلر مال لرندن برشتی التفات ایتوب خیم
و رجال و دواب و مواشیلرین ترک ایدوب یوزلری اوزرینه دونوب نفسلرینک
سلامتی قیدنده اولدیلر وادی دیر مسلمانلرک عذیب نام محله ترک
ایندوکاری عورتلر و اوشاقلر کلوب لارنده کاسه لرچنک بیرینه داغیلوب
صوایله کذر لر ایدی مسلمانلردن بر رقتی قالمش مجروح بولسه لرا کا
صوایچوروب جراحتلرینه دوا ایدر لر ایدی عجمک بر رقتی قلمی بولسه لرا اولدورور
ایدی مسلمانلردن شهید اولدک بعضنی عذیبه نقل و آنده دفن
اولوب اکثری قادیسیه ده قالدیلر عجم مرده لرینک چودنلری قادیسیه ده
نغان بن مسره نک یوزلر یقی یوردک ایدی عظیمه بن حادث بووقده بیلنلرک
نقل ایدوب دیرکه قبایل عربدن قادیسیه جنکنده حبیلله ایله تخفدت
نسائی چوق بر قبیلله یوق ایدی بنی مخفی نسائی یری یوز عدد مختدرات ایدیلر
انلر مهاجرینه خدمت ایدر لر ایدی مسلمانلر مثلی کورلما مش و بر قارینده
بر عکر الماشن الاته مالک اولدیلر بومرکله حله پوش شهادت اولنلر سعد بن
عبد القادی و سعد العشره بن لوی بن عاصم و سعدان بن بحیبه و قادی بن
حادث و زهره بن اروی و مهلب بن عروان و نغان بن نفیم ایدیلر و بولنلر
ماعدنخی کبار صحابه دن مهاجرین و انصار اولاد لرندن فرق کشتی ایدیلر

رضوان الله تعالى عليهم اجمعين. اخلاط عرب و قبائل سائر خلفدن دخی
 شهید اولدیله اول عالی بختلر که سعادت آنلره اماله عین امتش ولوح محفوظه
 شهادت اهلنک یارلش و اقدی در سعد شهید کشته لرین جمع ایله امر
 ایدوب و اوذر لرینه نماز قلوب دفن ایدی رحمه الله علیه اجمعین مسلمانلر
 خیام و بارگاه و اموال و رجال جمع ایدوب مثلی کورلماش جزاین و امواله مالک
 اولدیله و اقدی در فتحدن برکون صکره عیاض بن غنمک موصلدن کوندربیکی
 عکر کلوب سعد عسکرینه لاحتی اولوب ابو عبیده حضرتلرینک شامدت
 ارسال ایلدوکی یدی یوز آنلوا ایله آخر قتلین آنده قیوب مسلمانلره نصرت و امداد
 ایچون استیعال ایلدیله هاشم ایله کلندرک داخلنده صحابه کرامدت
 قیس بن عبید یغوث و قیس بن حازم الیچی و عدین نزار الهمدانی و مالک اشتر
 الخفی و ارایدی هاشم بن قریطه بلسینه اولنلر ایله جنکدن صکره کلوب عکما
 اسلامه و اصل اولوی و اقدی در اشدن ابراهیم بن بشاردن ابراهیم دیر اشدن
 محمد بن عبد الله بن محمد دیر اشدن علی بن محمد دن اولی سیمان بن ارقم
 روایت ایدوب دیر که سعد قادیسیه جنکده اموال غنائی و قعه ده حاضر
 اولنلره و امداد ایچون جنکدن صکره کلنلره سیکسان طقوزینک دخی زیاده کسه
 تقسیم ایدی و قعه ده حاضر اولنلر فرق یدی یگدن متجاوز ایدیلر آنلردن بشینک
 ایکوز کشتی شهادت شریعتن ایچوب حواری حقه ایدیلر رحمه الله علیه اجمعین
 و قعه دن صکره کلنلر دخی او توز طقوزینک کشتی اولوب اوله کم فرق یکم قریب
 ایدیلر ایکی آن صاحبی نصیبینه بکرم یی بیک و بر آنک نصیبینه اون بیک
 درهم دوشی و اقدی در بنی تمیمدن برکشتی دن اشدن کم اول کشتی بنی تمیم
 قزلردن اروی نام خاوندن نقل ایدوب اروی دیر که بر قادیسیه و قعه سنه

بولندوق عورتدن هر برینه او توز اوج مثقال عنبر وینه بومقدار مسک
 از فردوشدی کافوری بیرسن اگا کیمسه رغبت و اعتبار انصیب الیحق الف
 بیلن کیمسه آلدی مسلمانلر رعیتیه یده دیر ایدی بواجی طوز ایله بال طوز دکنورین
 آنلری دیوب کافوری طوز ایله اولچک اولچک مباوله ایدر ایدی و اقدی در
 انباء سبیلدن بری مسلمانلردن بر قوم اوذرینه اوغره دیکه کند و لیچون
 اون خیر ایدیلر و اول کافوردن ایچنه صاحبوب آنلرین غلامی کافوری طاندی
 و دیدی بو طوزدن اجیرق طوز کورمدم و بوندن تلخ دن ملحه طوش اولدم اول
 کشتی ایدی ای سور بو خیر ایچون اولمز بن آلی سزین ایچون ملحه طیب ایله
 تبدیل ایدیم بس بر طفر جوق کافور ایله آنلره بر طفر جوق طوز و یدی و اقدی در
 حق سبحانه عز وجل دوشمن دینی منزه و بناء جمعیلین منهدم ایدوب لیسندر
 جبال و صحاری یده بریشان اولدوقده سعد در قیوب اموال غنائی جمع ایدوب
 آندن بیت المال ایچون حسین جقاروب امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه یده
 مکتوب یازوب دروننده تحریر ایدیکم **بسم الله الرحمن الرحیم** عذرا
 جانبی سر عسکری سعد بن ابی وقاصدن امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه
 حضرتلرینه سلام و افره ابلاغندن صکره بن حمد ایدیم اول الله کم آذن غیری
 معبود بالحق یوقر و صلوای ایدیم پیغمبری محمد المصطفی یده کم کافله اقامه رحمت
 بعث اولمشدر بیلکلی یا امیر المؤمنین توفیق یاری اوکر خجه رهبر و شمال نصرت
 ایله عللر جلوه کور اولم دن بزار ض عراقه داخل و دوشمن دین غزای قریب
 قادیسیه قریبده و اصل اولوب دوشمنک حوقلق عسکرین بوزوب و جمعیلین پرکنده
 و بریشان ایلیوب جیره البیضا ایله قادیسیه مالک اولدوق فتحدن برکون صکره
 هاشم بن مرثال بر یوز آنلوا ایله ابو عبیده عسکرندن کلوب دینه فتحدن اوج کون

صکره عیاض بن غنمک اسدای بنفش آتلو ایله ابروب غنیمتدن آنله
برشی ویرمدول امرک صدورینه منتظرونه و السلام علیک وعلی جمیع
المسلمین ورحمة الله وبرکاته منی الی یوم الدین آندن مکتوبی بکوب
مهرلیوب آنی یزید بن عمره ویروب یزید دخی دوه سنه بنوب راحله سن
دوه اوزدینه شد ایدوب مدینه جانبینه عزم و قصد ایلوب واتی در
اشندم احمد بن عمرون اولدخی سابق بن مسلم العدیدن روایت ایدوب
سابق درکه حضرت عمره کتک قادیسه اوزدینه نزول خبری وصول بولند
وهرکون دوه سنه بنز عراق بولی جانبینه کیدر وقت ظهره دن بول
اوزدینه اقامت ایدر اوله و قی قریب اولدوقده مدینه منوره یله عودت
ایلر ایدی بوماینه برکون عادت حسنه وقاعده مستحسنة لری اوزده
مدینه دن چقدی اولوقت یزید بن عمرو دوه دن سوره دن والتده اولات
نافه صرصر باینه رفتار ویره دن اکثاملاق اولوب عمر حضرتلری آنی
کوردو کده آندن طرفه میل ایدوب اکثا قریب اولوب سلام ویردی ای اللهک
قولی نه بوردن کلورکون دیدی یزید بن عمرو ایدی عراقدن کلورم عمر حضرتلری
دیدی ای کیشی مسلمانلر ایله عجم خبرندن سنده وارمیدر یزید ایدی
نعم حق سبحانه و تعالی دشمنی منهنزم واعداء دینی مخذول ایدوب جمعیلین
مفرق و عکس لری پراکنده و پریشان ایدی وادی دیر یزید بن عمرو دوه سن
سوزوب عمر حضرتلری بانجه یورور ایدی کیفیت حالی آندن سیئوال
وواقع اولان ماجرای استخبار ایدر ایدی یزید آنی بیلر واکثا التفات اتر ایدی
ناکه عمر مدینه منوره داخل اولری مسلمانلر سرعت ایدرک امیر المؤمنین کلیدر
سلام ویروب مسلمانلرین احوالن صورده یزید بانجه اولان حضرت عمر ایدوب

بیلدی شومنده و خجیل اولوب ایدی یا امیر المؤمنین الله سکا رحمت وامت
مرحومیه مغفرت ایلسون سن امیر المؤمنین اولدوغین یحون بکا خبر ویردی
عمر ایدی یا اخی بونده سکا شی یوق خجالت حکمه پس عمر مسجد قوسنه کلوب
نافه سن چوکروب ایچرو و کردی آندن صکره یزید بن عمرو داخل اولوب
حلق حضرت عمر حضورینه جمع اولوب مسجد شریف خلق ایله مالی اولدی
آندن عمر رضی الله عنه منبر معلاییه صعود ایدوب خوش ادا مرغوب صدا
ایله خطیبه اغاز ایلوب بعده مکتوبی آچوب آنی خلقه او قیوب بوخبر سرت
اثر سامعه مسلمینه ایردو کده جمله سی فرحلوب بردن تهلیل و تکبیر ایدوب
عساکر مسلمین ایچون اولان فتح و نصره شاد و خندان اولدیلر آندن عمر ایدی
ای مسلمانلر جماعتی خیر واکاه اولکز غازی فرنداشلر غنایم حقه بزدت
مشورت طلب ایدوب بوخصوصی طرفه تحریر ایلند امدی انلر ایچون جواب ویریکز
واقدی در صحابه کرام بونک اوزدینه اتفاق و اتحاد ایدوب جمع اولدیلر
غنیمت جنگده حاضر اولان ایچون اولوب نعمته مشارکت و قعه ده اوج کون
صکره لاحق اولان ایچوندر آندن عمر رضی الله عنه میردن اینوب سعده مکتوب
تحریر ایدوب حمد و ثنادهن صکره ایدی غنیمت جنگده حاضر اولان ایچون اولوب
نعمته مشارکت و قعه ده اوج کون صکره ده لاحق اولنلر ایچوندر اهل ذمتدن
بری سزه معاونت و امداد ایدوب محاربه دن اوج کون صکره اسلامه کلسه
و قولدرن بری و قعه ده حاضر اولوب جنگدن اوج کون صکره ده ازاد اولسه حق سبحانه
و تعالی نک سزه غنیمت احسان ایلدو کی شیه بواج طایفه شریک و حصه مند
ایچوندر آندن مداینی قصد ایدوب تحت اکا سره اخذه سعی و دقت و بذل مکت
ایکتر اوله کم الله ذوالحلال یدیکز ایله آنی دخی فتح ایدوب ضمیمه ممالک اسلام

اسلام ایلده * و یاسعد قادیسیه وقعده سنده ایام محاربه ده قفق آتلوبک
 بهادر ایدی و قفق پیاده شجاعت اظهار ایلدی * و قفق فارس معرکه ده ثابت
 قدم ایدی آنلری اسم و رسمله بکا تحریرایت دیوب مکتوبه ختام و دیوب
 مکتوبینه یزید بن عمرو ایله سعه کونوردی * امیر المؤمنین حضرت تارنیک مکتوبه
 سعه واصل اولوب اوقیوب مفهومی معلومی اولدوقده جوابن یازوب بویهجه
 تحریر ایلدی * یا امیر المؤمنین بن قعقاع بن عمرو التیمی کبی فارس کورمدم
 قادیسیه کوننده اونوز دفعه دوشمنه حمله ایدوب هر حمله سنده نام و کام حاج
 بهادر لر قتل ایلدی * و یغفور بن حسان مثللو دخی پیاده کورمدمکله اول برکونده
 بش کیشی ایله بکا کوردی * و اتلوی کورمه سی بوجهرله ایدیکه آتلونک
 اطرافنه فرلور ایدی * آذن کسه سنده سحر رانک عنانندن طور آنی بکا کوردی
 و حادث کندی کبی دخی کورمدم * اول جنگ کوی متعده آتله سوار
 اولور ایدی * دوشنک جنگی ایچون حاضر اولوب هرپا اولش لنگرین تغریق ایدوب
 اول جوقلق عکر اوزرینه حمله ایدرالی ابرو کین تیغ تیز ایله قطع ایدر ایدی
 وادی در سعه شام عکر یله عیاض عکر دن امداده کلنلری خنیده حقه
 ایندو کون صکره * یازدوخی مکتوب ایله خمی مدین علقه انقاری ایله امیر
 المؤمنینه ارسال ایلدی * و اکاملاندن بر مقدار اتلو فوشوب کونوردی پس آنلر
 دخی بوله دوشوب سوخت و شتاب ایله بور یوب تاکه مدینه رسول اللیه
 واصل اولدی وادی در عجله قحار ق مدینه ایدر وین کسری حضورینه کیروب
 رستم ایله اوغلنک قیلین خبر ویردوکره لعین بوخبرون حزن و غم و اندوه و الم
 حاصل ایدوب ملکک زوالین یقین * و عجم دوشنی کونلرینک انقراضنی بیلوب
 انقطاعک قریب اولدو سن تحقیق ایلدی * اوج کون کندون انزواله *

و اخفایه چکوب دور دخی کون اولدوقده قلبی اوزرینه حمل اولنان
 و رمدن فوت اولوب خلق ایچنده موتی ظاهر اولدی وادی در کسری نیک
 موتندن طایفه ایچام لرزه ناک و بوحادثه هایلله و قوعندن اهل فارس
 خوف ناک اولوب دولت ساسانه ناک زوالین تحقیق ایدوب پس و کلاه
 دولت جمع اولوب امر سلطنتده مشورت قیلوب آخر کار یزدجردی سریر
 سلطنته اجلاسده قرار و دیوب آنی تخت اکاسره اوزره جلوس ایندیلر وادی در
 اشددم عبدالله بن مروان الشکریدن عبدالله دیر بزه خبر ویردی نعم بن
 عمرو المازنی جدی یزید دخی * اول فوج حادثه روایتی رسیده حدیثت ایلرله
 ایدی یزید نقل ایدوب دیر که کسری عجم رستمی مسلمانلر جنکنه کونوردی
 خزینه سنده اولانک فضیفی اینکله معاجنک بیرینه کوندرمش ایدی *
 صفله دوزولوب عکر ترتیب اولدوقده رستم اول قیاسه کلز مالی عکر اوک
 نوکوب عریدن براتلو قتل ایدن ایچون بومقدار ویر پیاده قتل ایدن ایچون
 ایشو مقدار بخشش و عطا وارد دیر ایدی * خدای متعال حمله سن عسکرا
 مسلمینه نصیب ایلدی * پس سعادندن بیت المال ایچون خمس جقاروب
 امیر المؤمنین حضرت یزید کونوردی مال حضرت عمره وصول بولردوقده تغلیب
 ایدی هلال اولسون اول کسه کم بودنیاء دونه اعتبار ایدوب اکامیل ایدر آذن
 یونیه کربیه تلاوت ایلدی * قل معاد الدینا قلیل وادی در خدا حقیقون
 عمر حضرتلری اندن بردهم المدی قلیل و کثیر برشتی اخذ ایلدی * کربیه
 محترم لری حفصه رضی الله عنها اکا دیدی * یا امیر المؤمنین نفسکم رفی ایدوب
 طعامکن طیب رن طعام ییسک و لباسدن نرم رن لباس کیسک خوب
 اولور ایدی * لله الحمد ایام دولت و هنگام خلافتده بوجه قلمه لر آنوب شهر

وقصبات فتح اولنوب پير پوزنك پادشاهلری ذلیل وزبونك اولوب طرف
 وجواندن مال كلوب عتد و خراج الندی و اقدی دیر بو كلامدن
 عمر حضرتلرینه طار غونلق عارض اولوب دیدی یا حفصه الله سكاخیر
 و حسنات و یرسون بكاخیر و یر رسول اكرم صلی الله علیه و سلم حضرتلرینك
 خانك كند و نفسی ایچون ایقویدوغی اعلاسی نه ایدی حفصه دیدی
 قزیل طیراق ایله بویانش ایکی قفتان ایکی انلری پادشاهلردن الی كلنده و
 و جمعه خطبه لرنده كیر ایدی حضرت عمر دیدی بیغیر ایچون قنقی طعام
 سنك یاننده مقبول رك ایدی حفصه دیدی اسحق اریله انکی كم بزم بریغ
 طولومز و ارایدی طولومك دینی انكه سوروب انی یاغلو ایدر ایدك بس آندت
 اكل ایدوب نه كوزل طعامدیر ایدی حضرت عمر دیدی یا سنك خانك
 دوشندوكی بساط نه ایدی حفصه دیدی بزم بریقالین و سیق بركلمز و ارایدی
 یازین انی دورت قات ایدوب آلمزه دوشر ایدوك قش اولدوقه نصفین آلمزه
 سرار و نصف آخرین آلمزه اورتر ایدوك حضرت عمر دیدی یا حفصه بی
 و بیغیر حضرت اریله صدیق اکبر اوج کشیه بگزه روزكه یوله كندیلر اولکی
 كیشی زاد و زواد و اطعمه و ماكولات کونوردوب مقصوده و اصل اولدی
 اندن صكره اول بری اكا متابعت ایدوب انك طریقته سلوك ایلوب اكا اولشوی
 آندن اوچنی سی اكا ایدی آنلرین طریقین طوتوب زاد و زواد و اطعمه و ماكولات
 کونوردولسه انله لاحق اولور آنلرین طریقك غیرینه سلوك ایدن انلر ایل
 جمع اولمز دیدی و اقدی دیر آندن عمر حضرتلری سعد بن ابی وقاصه مکتوب یازوب
 مداینه كك و نسا طایفه كن عقیق نام محله تخلف انك اكا امر ایدوب تحریر
 ایلدیكه آنلرین یاننده محافظه ایچون عساکر مسکینت بر مقدار آدم قویله رمانام

انك دیر لر هر بر غنیمته آنلری شریك و حصه مند ایده لر و اقدی دیر قاضیه
 فتح ایدوب كدن صكره ایکی ای آند اقامت و اول جای سرت قراره دو ماه استر
 ایدوب اوچنی آيك هلالی كوردو كره مداین جانبنه عزیت و اول طرفه
 توجه قصد و نیت ایدی بس عكرنك ایره لو كیدن بلوكی اوزرینه
 زهره بن حویه امیر ایدوب مداینه كك اریله اكا امر ایدی آندن صكره
 عبد الله بن معمری بولداشلیلده و مسلمانلردن بر جماعت اریله ارسال ایدی
 آندن شرحبیل بن شمطایه عكر اریله كك امر ایدوب آندن هاشم بن عبده
 جاعروب خلكك عقیقه كیت دیدی بعده خالد بن غطفه بولداشلیلده
 عكرك صوكره یورپك امر ایدی بس مسلمانلر عجم عكرندن الدقلری مال
 و سلاح و ات بوساط اریله یورپوب عزیمتلی شوال شریفك بر قاج كوت
 مرورندن صكره ایدی و اقدی دیر زهره بن حویه كوفه یه وصول و آنده
 نزول ایدوب بكار امیر لر یه دیر كلوب كند و یه اولاشوب عساکر
 مسلمان كوفه ده تمام اولوب بس زهره بولداشلیلده كوجب بزمه و اروب
 آنك نزول ایدی اولوقت كوی كند اها لیسندن بر جماعت زهره بن حویه یه
 كلوب سلوم و یروب تملق و ناری ایدوب قارشو سنده طور دیلر زهره آنلره
 ایدی ای كیشلر سز كیمز و نه دیلر سز ایدیلر ای امیر بزرگوز سده
 كلشوز اما نكز طلب ایدوب صلحكز و تحت عهد یكزده اولوق دیلر وزیر
 اهل وادی یوز حرب و قتال اربابی دكلز و اقدی دیر زهره آنلره امان و یروب
 عهد و شرط ایدوب انلر اریله مصالحه ایدی دشمن خبرندن سزده وارد
 دیدی ایدیلر ای امیر تیقظ و انتباه اوزره اولوب جنك ایچون حاضر
 و آماده اولنكی بیدار ایدوب ندر كلیج بولداشلیلده زهره بن حویه سزنگله

سلاقات ایچون رؤساء مجوسدن برخان تعین اولنوب کلدی کسیردن
خلفت کیوب شکله ضامن و متکفل اولدی زهره ایلدی الله آنک شری
بعید و دور ایلسون اکا کیم دیرلر دیدی دیدیلر ای میرا اکا سام مرزا اوغلی شهرین
دیرلر حالاً کندوی شیراز حاکمی دیرلر و بهار دکنده وادی دیر زهره بن
حویه اول قوم ایله مکالمه ده ایکن عجم عکرنیک توزی ظاهر اولدی خوف
یکدی کجه نك قره سی کبی آنک انلری کوردی عکرا یچنده علملر یو قل
باد خیت دیور هزیت ایله جلوه کواوله رق کلدی وادی دیر زهره دو شمن
عکرنیک قدومین کورد و کوره آینه بنوب یولدا شلرینه دخی بنک ایله امر ایلدی
پس آنلر دخی الات حرب وادوات ضربلین و سلاح و جوشلرین کیوب آنلرینه سود
اولدیلر و جنک برین آلب صفلرین دوز دیلر زهره آنلری طولاشوب و عظم و پند
ایدوب جهاده رغیبه و غزایه قندروب دیدی ان بنصر کم الله فلا غالب لکم
ای مؤمن قنداشلر امدی عزمک قوی و قلیک جری ایدوب دو شمن بین خدالات
قرنی قار شلیوب از دل و جان بذل تاب و توان ایلیوب شهادت رتبه سن طلب
ایدیکر قنداشلر یکر اثرینه اویوب جهاد ایله ربکری راضی خوشنود ایلک دایون
و بوزن مکاره پرفنونک زینت و ایشنه اعتبار یکر دشمنه حمله ایدوب دم سخ
خاملرین اراقه و انلره زهر آینه مات اراقه ایدیکر ایشی قولا ی ظن ایتکر عمل صالح
اشلر کم یارین آتی بوله کر و بوکا د اثر و عظم و پند ایدوب بعده ندا ایلیوب ایشی
مجاهد و صابر لر قنده در و مخلص و مجتهد لر نه پرده در ای عمت امتی پیغمبر کر
اوز دینه نازل اولان یا ایها النبی جاهد الکهار ایتنی اشد یکر امدی نه بقوب
دور و کمر جمده نار اوز دینه حمله ایدوب غزا و جهاد و محی و اجتهاد کر ایله
اللهی راضی و خوشنود ایلک وادی دیر مسلمانلر زهره نك کلامن استماع

بازد لایزم

ایتد و کلر نك مزدا قلرین اوزادوب سپر لرین سینه لرینه طوب جملده سی بوی
کریمه تلاوت ایلدی وادی دیر عجم عکری زهره بن حویه ده قید
اولد و قنده زهره آنلری بلسجه اولان مسلمانلر ایله مزداق حربه لر و ایشلو
قیلچلر اغر لرینه قار شلیوب عکرا عجم دخی یور یوب اوکلر یجه سردار لر
اولان سام مرزا اوغلی شهرین ایله حمله ایلدی اسلام بهادر لر ای آنلری قار شلیوب
مسلمانلر لیل و تکیر ایله چاغ و شوب ندا ایدوب ایتدیلر یار حن یار حیم
یا مالک یا کریم ملائکه کرام بونی استماع ایتد و کلر نك دید لر ای بزمر دیر
کفار مملکتنده سنی توحید ایدر صدا ایشد یوروز انلر رمضان آتی
طوب قوللر کور سندن نصرت طلب ایدر ای بزمر ربز شون اهلی اوز دینه
انلره نصرت دیر انلری غالب و مظفر ایله رب تعالی انلره جواب و یروب
دیدیکه ای بنم ملکم قوللر بنم قوللر مقابلدا مور یدفود قنده در و مفاتیح
اشیا قبضه نصر قنده در انلر سزدن نصرت طلب ایدر ای سز انلره نصرت
ایدیکر سزدن مدد دیلر لر ایسه سز انلره مدد ایدیکر سزدن طلب ایدر ایسه
انلری منع ایتکر آملر یکر ایله سزی چاغ و در لر ایسه انلره جواب و یریکر بنم اسم
ایله ندا ایدوب بنی مراد ایدر لر ایسه بن جابر کسیر میسر عبیرم کوزل
یار دخی کوزل نصیرم وادی دیر بوما یبند زهره بن حویه ضرب تیغ ایله
عجم صفلرین تفریق و طعنه سنان ایله جمعیتلرین تفریق ایدوب دو شمن
اوز دینه کرا مراراً حمله ایلیوب بوقیاس اوزره بر ساعت قدر
دو کوشوب جنک وجدال و حرب و قتاله ایکن جنک ایجره شهرینی کوروب
النده اولان رخس رهوارین اکا سوروب النداه اولان حربه ایله آتی قصد
و سینه سنه ضرب ایدوب آتی مجروح ایلدی لعین جراحات المین حسن ایتد و کوره

اکسه و پروت عسکريله فراريدوب بابل قارشوسنه دن قاجوب اوليره
 کلدوکه برزهره ميت اولوب دوشندي واقدي بررسنده پرسپاهي
 وارايديکي اسمي فطاط ایدی عجمک هزينين کوروب عسکرلرنيخ اطراف
 وجوانينه پراکنده اولديغين مشاهده ايندوکه مسلمانلردن صلح دلوب زهره
 انگله مصالحه ایلدی زهره دونوب عسکریدن وعسکرندن ستوال و وادی
 فراره ککربران اولنلردن استفسار ايندوکه اول کيشی دیدی قاده سیه دن
 بوزیدن خانلر مهران رازی وهرمز شیرازی در عسکرلريله بابلده جمع اولوب
 خانان عجمدن فرزان نام برخان دخی انلرن اوزرينه کلوب انلر بری بريله
 مشورت ایدوب دیدیلرکه نه بوزايله بزباد شاهه دونه لم ونه عذر ايله
 حضورنده اعتذار ایده لم که بزحکم وحکومت صاحبپوز شاه عالیجاه
 بزدن خدمت مامول ایدراکین عکسی ظهور ایلدی بزاکا دونوز جمله مز
 هلال اولوروز واقدي برزهره بن حویه ايله بولداشلی اوکشیندن
 بو کلامی استند وکره دیدلر بزهره ایچون انلره کتمک لازم واوزر لرینه
 عزیت الزم لوازمندند دیوب بابل جانبینه کندیلر انلر عساکر وافر
 وجنود متکاثره ايله بابلده ایدیلر ناکه دشمن عسکرینه قریب اولوب انلری
 کوردیلر واقدي در عجمک کوزی مسلمانلره طوش اولدوقده انداملرینه لرزه
 و دست و بالرینه رعشه دوشوب قلوب قاسیه لرینه رعبت وهراس برلشوب
 فرزان جهنک ایچون حاضر اولوب نه قدرکه برصفي دوزر و جهنک ایچون
 حاضر و مهنا ایدرایدی حکمت ايله صف آخر مختل و احوالکری بریشات
 و مختل اولور ایدی فرزان بیلدیکی بو عسکرده خیر یوق بونلر عربه پایدار میدان
 معرکه ده برقرار اولور برساعت قدره ووردیلر اندن الله ذوالجلال

جمعیلری طاعیدوب یغناقلین پراکنده و بریشان ایلدی پس
 لعینلر بوزلری اوزرینه هار یادونوب بینلرینه افتراق دوشوب هر بری جابنه
 کندیلر هر میزان عسکريله جقوب اهواز جانبینه دوغروب اهوازی
 آلوب آنده ساکن اولدی فرزان دخی نهانند طلبيله جقوب ملوک عجمدن
 کسری برویزک خزانی آنده ایدی اتی الوب ضبط ایلدی واقدي برنهانونده
 عجمدن بریون خان واریدی عجم لشکرینک هزینتین اشدوکه نهانندی
 غارات ایدوب اموال و ارزاقین یغما وتالان ایلدی مهران زادی دخی
 مداینه کیدوب عدوه قصویه واردوقده جبری کچوب طاق کسری قصد
 ایدوب یزد جرانده ایدی حضورنده واروب مدح و ثنا و پرستش و دعا
 ایدوب عرب ايله بینلرنده جاری اولان جهنک و محاربه حکایه ایلدی
 یزد جردی بونی استند وکره هلاک کنی یقین و ملکینک زوالی جزم ایدوب
 کجه اولدوقده اموال و خزاینی نهاننده کوندردمک اوزرینه میل
 و شیرازک خزانی ايله قلعغه قصد ایلدی اول کجه کندویه خبر
 کلدیکی فرزان عسکريله نهاننده واروب نهانند حاکمی ايله بر اولوب خزانی
 اخذ ایلدی هر مزدخی اهوازی غارات ایدوب اموال و ارزاقی یغما وتالان
 قیلدی بو جبری یزد جرد استند وکره این اوزرینه صعب اولوب دیدی نارنور
 حقیقون بن خزانی حالی اوزده ترک ایده رم عرب انلردن زیاده بو خزاینه
 لایق و بونک بحراملرندن زیاده بود فانی اخذ منا سهدت و فی الحقیقه
 خزانی حالی اوزده ترک ایلدی واقدي در عجمک هزینت خبری سمعه واصل
 اولدوقده کوجب بابلده کلوب آنده برقاج کون قامت ایدوب اولوقت خبر
 کلدیکی یزد جرد کونار بابه چوقلای عسکر و یوزنیک آنلومقداری وار اولد

لشکر کوندردی. اوزد لوبه شهریار بن مهنی سده رنصب ایدوب اولدخی کوثر
بابله کلد وکده. عسکر نیک مقدمه سی اوزدینه فرخان خان ایله نخرخانی
باش و بوغ نصب ایلدی. بونلر یکر می نیک آدم ایله جیش اعظمک چرخچی
ایدی وادی در عجم عسکر نیک کلدی خبری سعه واصل اولدوقده
کوجوب بابله کلوب زهره بن حویه چاغروب اکا کیمک شهریار بن مهنک
چرخچی دیو کوندردی عسکر ملاقی اولقی ایلدی. واکا بکیر بن عبداللہ البنی
و کثیر بن شهاب السعدی قوشدی. انلرخی اون یکی نیک انلو ایله کیدوب سودا
ایله ویرماینده وار وقلنده. انلر عجم عسکر نیک چرخچی ظاهر اولدی
زهره بکیر بن عبداللہ کثیر بن شهابه ایدی بیلکزدوشمن یکر می نیک
عده اولوب انلر بزی کوردیلر. امدی عسکر قوی و همتکزه عالی ایدوب دوشمنکزه
ملاقی اولکزه حمله ده انلر مهل ورام ویرمیوب تیغ نیز و شمشیر خون ریز ایله جنک
ایدیکزه. قور قاقلقدن حذر ایدوب کسلی سزدن آیکزه جراه کز ایله رب تعالی
راضی و خوشنود ایدیکزه. ای مؤمن فرزند اشلر بیلکزه جنت قبولی اچیلوب قصر لری
ترین اولوب حور یلر بزه نوب و لوان و غلمان صالحون شهدا ارواحی قومه
منتظر امدی نه بقوب طور سز جان فدا ایدو چک کوندردوب اشلر بیلکزه
یوشلیوب مزارعین اوزادوب قلبی قوی ایدوب کندو و پولداشلی حمله ایدی
عجم عسکر مسلمانلرین حمله و هجومک کورد وکده یکر می نیک آدم برین انلر عجم
قار شولوب. اوقارین آندیلر اوقلری کون پوزنده جراد منتشده کبی اولدی
جوق بکیدی. تاکم عرب انلر دن خیلی آن دوشوروب مسلمانلر ایلرین دوشورکین
وانلر عجم اولرندن مجروح اولر یغین کورد وکده چاغروب بکیر ایدوب رب تعالی
نصرت امید یله کندولرین امر خیطره ایدیلر عجم طعن و ضرب ایله قار شولوب

زهره بن حویه مسلمانلر غیرت و پروت دیر ایدکی ای عرب بکتری عجم عسکرین
جو یروب انلر دن باشلار یاریکزه. سز عالی سز و کفار اوزرینه غالب سز
باری تعالی دن نصر و ظفره یقین ایدیکزه وادی در خلق امیر لری زهره نیک
کلامنی اشد وکده جنکده نشاط و محاربه ده انبساطلر زیاده اولوب
غیرت و حمیت طر لری بیره نوب حدت و شدت ایله دوشوب دوشمنلر قوی
ضربلر اورویله وادی در مسلمانلرین اکثری پیاده جنک ایدر لری زهره
بولداشلر نیک جنکده نشاط و طعن و ضربده شدت و انبساطلرین کوردوب بعضیلر
پیاده و وکشدیکین مشاهده اید وکده آتی اولیا نلر موافقه کند و دخی
آدن اینوب پیاده دوشمن قانلریله آلرین بویه منجه و دوشمندن کرکی کبی
انتقام المینجه آله بنامک عهده ایدی وادی در بحیلله ایله تیغ قبیلله سی زهره
آندن اینوب باشنی اجد و عین کورد وکده امیر لرینه موافقه. انلرخی انلر دن
اینوب باشلرین آجوب تحامله و سر بندلرین آندیلر الله توکل ایدوب تیغ نیز
و شمشیر خون ریز چکوب عجملر اوزرینه حمله ایدیلر. بر بوزی کشته لرایله طولوب
عجم بلا اینوب کسکین قلیج اشلوب سوز کسلوب اجل حاضر اولوب لعینلر منیه
و کولریله وادی در اشددم بکیر بن عبداللہ جنک ایجره فرخان خان ملا
اولوب نظر ایدیکه لعین مسلمانلری قتل و بهادر لری هلاک ائده و اللهدن
مدد دیوب لعینک اوزرینه یورودی. مجال ویرمیوب مزارق ایله سینکده
اوروب حربه ارقه سمندن حقوب پارلدی. کثیر بن شهاب دخی نخرخانم
ملاقی اولدیکی اولدخی حرب بهادر لری اوردور کندولرین هلاک یرینه کوردوب
عمود ایله میدانده لعب و جولان ایدوب کثیر بن شهاب آتی کورد وکده اوزرینه حمله
ایدوب اکا حیفردی قلبی کورانه اوردوب سرنکبت اثرین بدشدن جدا ایدی

عجم عسکری سردار لرینک قتلن و زمینده سقوطین کورد و کتک اگسه جو وروب
 قرار ایلدیلر عرب عسکری عقیدهینه دو شوب اولدور یحیی بنفله و شمشیر سرتیرلر
 اوروب انلردن چوق آمار قتل ایدوب یوزاد توذ بر نفرا سیر ایلدیلر وادی
 بوزغون عسکر شهر یاره کلوب سردار لرینک قتلن و کندی ووردن هلاک
 اولنلر ایله اسیر اولنلری اگا خبر و بریدیلر لعین بواشدن زیاده غم و اندوه و الم
 حاصل ایدوب عجم قلوب قاسیه لری رعب و هراس ایله مالی اولوب شهر یار
 حرب ایچون مهیا و طعن و ضرب ایچون حاضر و آماده اولدی وادی دیر زهره بن
 حویه حتی بلبلجه اولنلر ایله یور یوب سورانام محلی کچوب نزول ایلدی اول
 وقت هاشم بن مرقال کلوب عسکر دخی تکمیل اولدی آندن کوچوب بودیدیلر
 ناکه کونار با اوزدینه نزول ایلدیلر شهر یار عسکرینی آند حاضر و آماده بولوب
 کوردیلر که سلاح کیشلر و انلرینه بنوب بد کلر چکشلر و عسکر لرین ترتیب ایدوب
 بنفله عریان ایشلر عربک قدومنه منتظر طور دورل وادی دیر زهره ایله
 مرقال شهر یاره قریب اولوب لعین انلری کورد و کتک خوف و هراس ایله قلبی مال
 و عسکرینک قلوبنه رعب و خشیت طاری اولوب قورقورلردن بری برینه
 کبروب شهر یاردن خوفلی اولم خشم و غضبندن قورقده سلار اگسه
 وروب قرار ایدر لر ایدی ایچنی شهید یار خوشدن معرکه ده ثابت اولوب
 طودیدیلر وادی دیر زهره عسکر مسلمان ایله کلوب عجم لشکری جنک برین
 الدینین و کار زاده حاضر و آماده اولدینین کورد و کتک دو قوب کندی و حتی
 عسکرین ترتیب ایدوب انلری ییین و سیاده روزوب هر قبیله کند و امیرینک
 سنجاغی التنده قلوب صفر برابر اولد و کتک زهره سنجاغی التنده واروب طوددی
 اولوف شهر یارین بهمن محاربه میداندلر جقوب زهره اوزدینه ملو کانه جامه

کیمش تولغه اوزدینه محارمه صارغش ایدی بن التنده اولان رخشن
 صبار قنارین ایدوب لعب و جولان ایدوب محاربه ایچون آدم دیله دی
 عرب لسانی ایله چاغروب دیدی ای عرب جماعتی هر کلر قریب و زوالکر نزدیک
 اولوب اوزر یکه انزع بلیات نازل عجم کندی و منتخب عسکر سزه و اصل اولدی
 بنم شهر یار بن بهمن جنک لرین آرزو سیله سزه کلدن فارس ایله محاربه
 ایدر وار میدیلر ای عرب سردور لری بن بر سز ایکی کلر بن بر سز اوج بن کلر
 بن بر سز طغوزاون کلر وادی دیر زهره بن حویه شهر یار بن بهمنک کلان
 و بومرینه لاف و کذافین استماع ایدو کتک دیدی خدا حقیقون مرادم سنکله
 محاربه و قصد میدان کار زاده مبارزه اتمک ایدی لکن مباهات ایدوب
 بوکونه لاف و کذاف ایدو کتک ایچون بن سنک میدا کتک جقمم و سنکله مبارزه
 اتمم سنکله محاربه اتمر الا عجم اولستی قتل ایدر ایست بونک از غولوف
 و طفیانک سببیلله در سن آنی قتل ایدر ایسن بر عجم حقیر اولد و مش
 اولور یون آندن زهره کوله سی ابونیا نه اعوجی چاغری کی اولیم قولر ندن
 بر عجم جیشی ایدی اگا ایدی ای ابونیا نه بولعینه و اراوزدینه غالب و ظفر
 اولدیه الهمدن استغانه ایله دیدی وادی دیر ابونیا نه شهر یار بن بهمن محاربه
 جقوب ایکسی حتی مزارقو ایدیلر و اوزر لرند قویجه زهره وار ایدی ابونیا نه
 ایله شهر یار میداند جولان ایدوب شهر یار ابونیا نه کورد و کتک آنی حقیر ایوب
 التنده اولان مزارقین بیانه آندی میاندا اولان تیغ خون اشامین غلوفندن
 چکوب ابونیا نه اوزدینه بودودی ابونیا نه شهر یاره بقیکلی قلیچین چکوب اوزرین
 بودود اولدنی ایچنین مزارقین آوب تیغین عربان ایدوب اگا اولاشدی بر زمان
 یکانه و مردانه دور و قوب جنک و محاربه ایدوب ناکه التنده اولان قلیچلری

فرلدى آندازدندك بر ساعت مقدارى بر برينك بويستنه صاريلوب ياقه
 به ياقه اولوب اتارى اوزدند انجمنوب بووه لنديلر تا ايکسي نجي بي تار
 اولوب برون بير اوزرينه دوستد يار حکت ايله شهر يار ابونيانك اوزرينه
 دوستوب پس ان برك صيقوب بوغوزليه قصد ايلدى ابونيانه شهر يار التندن
 جان هولندن بيزلك ايدوب جبهه لور و كندوبى خلاص قيدنده اولور
 ايدى بودا حيله ايله اغزني شهر يارن باش بر مغنه اولاشدوروب اغزني
 بوموب دشبيله شهر يارن بر مغين محکم طوب اصرى شهر يار بار مغنى
 اجندن برکزه چاغروب قوتى كيدوب اعضاسى سست اولدى
 ابونيانه شهر يارى کوكسى اوزدند بره دوندوروب ارسلان شكارينه
 سحرار كجى اوزرينه سچا يوب لعينك کوكسى اوزرينه بندى خنجر
 علافدن جقادوب قرنى آچوب خنجرى بر قاج کره قارنده صوفدى تاكه ليدى
 متوجه دار الويل سجين اولدى آندن مجوهر تاجين والتون بلاز کلرين الويل
 زرهنى و اوزدند اولان سلبنى اخذ ايدوب صوبدى زهره نك حضورينه کلوب
 جمله سن اكا تسليم ايلدى و اقدى و عجل سردارى اولان شهر ياره واقع اولان
 حاله بقوب بر عید حبشى النده قتل اولدوغين کورد و کت شيا تلى منعدم
 و بنا جمعتلى منهدم اولوب صحابه کرامك يتغلى خوفدن اکسه وروب
 وادى فراره کريزان اولدیلر زهره ايله مسلمانلر دشمن هريمه شندن سونوب
 اول کجه پنا و خندان ياتوب اللهك احسان ايددى کى نصرتله شازرين ايتيلر
 ايرته اولدوقده سعد عسکر بقينه سيله کلوب زهره استقباله جقوب
 سعد سلام وروب کوله سى ابونيانه نك حکايه سى اكا نقل ايدوب نه کيفيت
 ايله شهر يارى قتل ايدوب و سلبين آلدوغين خبر وروبى سعد بو خبردن

فرحلتوب غايت سرورندن کولوب ابونيانه نك احضارينه امر ايلدى
 ابونيانه کلد و کت سعد شهر يارين الات حربين اكا تسليم اتمك ايله زهره
 امر ايدوب بس زهره آنلى ابونيانيه وروب بوى کملوسن ديدى ابونيانه
 مجموع الات الوب جادونه کتدى شهر يارين قبا سن وزرهن کيوب
 بلاز کلرين طاقوب تاجى باشنه قويدى شهر يارين آتله سوار اولوب اول
 رخشن بي هتا اوزدند سعد کلدى سعد انى کورد و کت ايدى ياي پنا نه
 تحقيق کيده دوندك ابونيانه ايدى اصلح الله اميراي امير حق سبحانه
 و تعالى سکا نصرت ورسون دوشمكى ذليل ايلسون و اقدى دير اشتمدم
 نوفل بن عبد بن نوفل دير اشتمدم جابر بن مسروق بن جابر بر بزه خبر
 وبردى وائل بن غانم وائل روايت ايدوب و کت کوثار بايد کلد و کت
 ابراهيم عليه السلام مصلى سنده نزول ايلوب آند ناز قیلدى رسول
 اکرم صلى الله عليه وسلم و حضرت ابراهيم ايله سائر انبياء عظم
 عليه السلامه صلواة و سلام ايلدى و بوايت کرينه تلاوت قیلدى و تلك
 الايام ند اولها بين الناس و اقدى دير سعد مشهد کريم و مقام ابراهيم
 عليه الخية و التلمذة بر قاج کون اقامت و اول جاي رفيع و منزل
 شريفده استراحت ايدوب بعده خلقى حضورينه دعوت ايلوب ديدک
 اى امت محمد بيلک حق سبحانه عزوجل موطن کيتره ده سزه نصرت و اما کت
 متعده اعد اوزرينه فرصت وروب پيغمبرى محمد سزه و عدايد و کين الله
 ذوالجلال سزه کوستردى اول چنده کى ديدى سيفتح على امتى قيصرو کسرى
 لله الحمد قيصرك خزاين و کوزينه مالک و ملکنه کت رس اولد و کت فالد کى
 ملک کسرى ائک دخی بر طرفه نائل اولوب تام حق سبحانه و تعالى نك عنايتى

اوزرینه در آمدی مداین اوزرینه کتکه میل و تخت اکا سوره اوزرینه
عزیمته قصد ایدم دیدیلر ای امیر بزدن بر فرد تخلف و فی سبیل الله چهارده
توقف ایدر یوقدر آمدی جانب مقصده عزم ایلله دیدیلر و قلدی دیر سعد
انلرین کلامین استماع ایدوکن انلردن راضیق و خوشنودلق کتوروب
دعا و ثنا ایدوب عجم شاهی طرفدن نه خبر ظهور ایدر دیواکنا مشظ طور
وادی دیر بوخبر یزد جرد بن هرزه ابره و کوه سعده آدم کونده روب سعدک
مرادی نه ایدوکن انلردن سوال ایچون مسلمانلردن کذویه برجاعت کونرملک
دیلری وادی دیر سعد بولداشلردن اون کیشی دعوت ایلدیکی انلر عروب
معدی کرب الزیدی و طلحه بن خویلد الاسدی و جبر بن عبد الله البجلی
و مغیره بن شعبه الثقفی و عاصم بن عمرو التیمی و سرجیل بن شیط الکندی
و منذر بن حسان الصبی و فرات بن حیان البجلی و ابراهیم بن حارث الشیبانی
انلره دیدیکه ای سرورلر بو کافرکا آدم کونده روب مقصود من نه ایدوکن انلردن
سوال ایچون کندویه براق آدم کوندر ملک بدن دیله مش آمدی اکا
کیدیکر اوزرینه عازم اولدوغنه بفکر اوله که الله ذوالجلال اکا هدایت ایدوب
اسلامه اجابت ایده جنکدن منع اولنه لم وادی دیر مذکورون کزیده را امیرلر
امرینه امثال و نادرلرین کوروب عزم راه ایدوب مداین جانبنه روانه اولدیلر
بر مقدار یوروب تاکه فراته ایدوب نهری کیچوب یوروب و جلبله و اصل اولدیلر
کمیلره بنوب یزد جرد جانبنه کیچدیلر یزد جرد اول کونلرده مداینده اولوب
سرای سلطنتی آنده و دولت خانه تعمیر اولتور قصر مدینه ایدی مسلمانلر سرای
قبوسنده طوروب اذین طلب ایلدیلر انلر ایچون خوله اذن اولوب یزد جرد حضورنه
کیردیلر نظر ایدوب کوروبلرکه لعین براریکه صد فکاری اوزرینه جلوس

ایدوب باشند تاج شاهی و اوقه سنده باجه باد شاهی تختک صاعنده وصوله
کورسیلر اوزرینه خانلر و خانزاده لر اوتوروب دیوان ترتیب انصار بونلرین
دخولدن اول لعین مجلس قوروب باده نوش ایدر ایدی اصحاب کرام سرای قبوسنه
طوروب اذین ایدوب حاجبلر استاذان اید کلری وقت لعین شرابین رفعلله
امر ایدوب پس انلردن طغوز کیشی اوتوروب اونچی که مغیره بن شعبه در یزد
جردن تختنه سپر ایدوب باننده اوتوردی وادی دیر مغیره بن شعبه جیم و بلند
وبالا کیم ایدی سریر اوزرینه یزد جرد یاننه اوتورد و قد تخت اخلوب یزد
جرد سریردن و شیمه قریب اولدی مغیره تختک اورتده سنده اوتوروب یزد
جرد یسارندن جلوس ایلدی وادی دیر یزد جرد مغیره نك بو وضعندن
غضبیلنوب بو ایچون حاجبلر و خدم و حشمه غضبناک اولدیلر یزد جرد اولدن
بری مغیره یه توجه ایدوب دیدیکه ای سرور عرب نجون حددن تجاوز ایدوب
بو گونه وضع و حرکت ایدرین بو تخت شاهی و سرور سلطنت بادشاهیدر
سنگ برک بود کله آمدی تختدن این وادی دیر مغیره آنک
کلامنه ایقات اتموب قولاق بیلله ویرمدی وادی دیر یزد جرد عربیه
فصبح بیلوب خوب تکلم ایدر ایدی مغیره بن شعبه بقدیکی اوزرنده جامه
جامه اوزرنده زرهی زره اوزرینه بربر دیانی کیشی انگله کندویه
زیب و زینت ویروب قلیچین میانشه بندامش یزد جرد مغیره نك اوزرنده
اولان جامه کور و کوه فارسیه ترجمانه دیدیکی بو کشتنک اوزرنده اولان
جامه نك اسمی ندر ترجمان مغیره یه ایدی ای سرور عرب بو جامه نك اسمی ندر
مغیره ایدی بوین متاعندن برنوع ثیابدرکم اکابر یزد جرد بونون نظیر
و تشام ایدوب بو کلام و هله اولی بینلرنده جاری اولدیفین شوم کوروب

فارسجه ایتدی ببردند جهان ببردند جهان اولوقت مغیره شاه حضور نده
 طور نلردن برینه دونوب ایتدی سزک یاد شاهکوز عربی بیلوب بنم دیدو کم هر
 فهم و از عان قیلوب ترجمانی بخله شوب بنم دیدو کم جوابی بندن آلوب شاهه
 اول ویرور وادی دیر یزدجرد مغیره بن شعبه نک کلامن ایشندو کوه اکا
 دونوب ایتدی ای کیشی بوسنک عجب ایدوب کندو کنی کورمکن تاخیر
 اولندی اذخم اولز سزین بخله سحتم اوزرینه اولوردن مغیره ایتدی ای ملک
 بونی بنم اوزرینه یچون کرید و قبیح کوردو کون یزدجرد دیدی بونی سنک اوزرینه
 انچون کرید کوردو کون بنم مسافرم اولوب مجسمه دخول ایلدک سکا لادم
 اولان بو ایدیکه ابرایندو کم بره جلوس ایدوب اشارت اولان موضعه اوتوره سن
 مغیره ایتدی کرجک سن بنم سنکله معائنه کده اوتورمن فضل و شرف و عزو
 رفعم آرتورمز لکن بن کندم ایچون اوزرینه ارتفاع ایدو جک بوزن غیری
 بیر بولدر اگانشاء اوزرینه جقوب اوتوریم ای ملک سن بومهل سوز لری
 قوی مرادک سوبله وادی دیر یزدجرد مغیره بن شعبه دونوب ایتدی
 ای عرب جماعتلری سزیم شهر لر یزه تاجر لرو یوچیلر و خلق بیئده کلور دیکز
 بزلر سزه احسان ایدوب طعام دن پیوب وصول لر یزدن ایچوب بزم و بوشق
 لباس سز کیر دیکز دونوب بوشیل اوزرینه بزه حسد ایدوب قومکزه کیدوب
 نعمت زده بی تضییق ایچون اوزرینه کلوب ملکزه ضد اولدیکز امدی بن و سزی
 تشبیه ایدو کم اول کشیه که آنک بر باغی واریدی اگاه لکو کیردوب آندن پیوب
 باغی بوزوب افساد ایلدی لکو کند و بی منع ایدر اولدیفین چون کوردی و لکورد
 جمع ایدوب باغه کلری باغ صاحبی انلری کوردو کوه بولرینی آلوب جمله سن قتل ایلدی
 امدی بونی ایلله سزک مثلکزدو کم سوبله دم بن بونی انکی دیکه ایدو کم بوفور

وارکه سز بونی مرکب اولدو غکز آجلقدن و مشقتدن طارلقندن بویله
 ایسه بکاخر ویریکز تاکه سزه احسان ایدو کم سزه طعام و لباس و بره لمر
 بلادیکزه امین و سالم دوزک سز سلطنت زوالی ایچون بنم شریعی قصد و مقر
 دولتم آرزو ایدر سز ایسه بونی دخی بکا بیلدو دیکز وادی دیر مغیره بن شعبه
 یزدجردن بوسکلامی استماع ایدو کوه دونوب ایتدی ای ملک کلامکدن
 خارج اولدو کنی یزدجرد ایتدی نعم اولدر مغیره ایتدی اولشی که بزم ایچون
 دیرین طارلق و مشقت و محتاجاتی فی الحقیقه اول بزه واریدی بزاندن دخی
 کربله دن و بیون دن ایشده ایدو کم میت و کمر کیربی و بوکامائل
 شیر اکل ایدر ایدون اول حالت احسن اول کیمسه ایدیکه عم زادکی اوزرینه
 سچرانی قتل ایدوب مالنی اخذ ایدر ایدی لباس دوه مز و قیونلر مز یوکندن
 ایدیکه آنی اگر و لباس ایدوب کیر ایدون بزلحلل بلز حرامی انکار ایدر
 ایدون تاکه الله ذوالجلال بزه پیغیری هادی کوندو دی انکله بزه هدایت ایدوب
 ضلالتدن قورردی اوزرینه قرآن عربی انزال ایدوب بزم ایچون انده حلال
 و حرام بیان ایلدی برون آنی تصدیق ایدنلری تصدیق ایدوب و تکذیب ایدنلر
 تکذیب ایدوب تکذیب ایدنلر تصدیق ایدنلر ایله محابله ایلدیلر تاکه
 طوعا و کرها دینته کیردیلر بیغیر مز محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم حضرت لری
 آخرته انتقال و جوار حقه ارتحال دن اول بزه خبر و پردیکه باری تعالی جمله
 شهر لری بدیعز ایله فتح ایدر الله الحمد بیغیر مزین ویردو کی خیر حیز و قوعه پیوب
 سلام ایله مصری الوب ارض ربیعله ایله قلعه لرینی فتح ایدوب دیابکر ایله بلاد
 ارمیه مالک اولدو سنک مملکتدن دخی بر طرفه دست رس اولوب ان شاء الله
 تعالی قریبا دار سلطنت و مقر دولک دخی الوردو امدی بزر سکا اوج شرط

عرض اید روز قفسن دیار سن است کندوک ایچون اختیار ایت یزد جرد
دید ای کشی انلره ایدو کین سوله میفره کا ایدی ای ملک اوج شرطک
بری بودر که اللهی توحید و نبوت رسولی تصدیق ایدوب اشهد ان لا اله الا
الله و اشهد ان محمدا رسول الله دین سن اللهی بر لیوب و پیغمبرک نبوت و رتبه
اقرار و اعتراف ایدوب سبحه کردان شهادت اولو کون سن مقرر دولت
و سر بر سلطنتکده او تور دیرز سنک اوزر که لازم اولور خصلتله زکوة
انلری بیت المال ادا ایدرین بوندن ابا ایدوب دینک اوزرینه قالمای اختیار
ایدرین حقارت ایلله جزیه و بر رزین دخی امانه اینان سنگین عهد ال
بواکی حالتدن دخی امتناع ایدرین میدان کارزار حاضر و اقدی دیر یزد جرد
میفره بن شعبه نک کلامک اشد و کیه باشین آوب کوز لرین
زمینه دیکوب سکوت ایدی آندن رفع سوا ایدوب دیدی ای عرب سروری
سوز لرین اشدوب کلامکی بالمله فهم و ادعان ایدوب حقارت نه ایدو کین
بلدم امدی بکا خبر ویر حقارت ندر میفره دیدی ای ملک حقارت
بودر که جزیه و بره سن دکنک باشک اوزرینه اوله و اقدی دیر یزد جرد
میفره نک کلامدن غضبیلنوب ارباب دولتی آنک بوجالین
کور و کور امدی میفره نک قتلنه بزه اشارت ایدرین ایدوب اولوقت
یزد جرد ایدی ای عرب سروری سز مثللورن بو کلامی اشته دیدم بن سزه
ایلك و احسان اتمک دیرم ایدم سن بی ادبلك ایدوب بو مثللور کلامی
بکا سولر سن بتم یا مده بوندن صکره سزک ایچون طبراقدن عجزی بودر آندن
یزد جرد باشنی قالدوروب اوکنده طوران غلامک برینه فرسجه سولیلوب
غلام کیدوب طبراق ایلله ملو بر زینل کتوردی یزد جرد ایدی ای عرب سروری

امدی بونی الکز زیاده بولکوز و افضلکوز باشی اوزرینه قوبکوز و امیرکوز
بلدوروب اکا خبر و بریکر که بن کند و بی و بولد اشلری قادسیه
خند قنه دفن ایدن یکمه لر قریباً اکا کونده دیدم و اقدی دیر اولوقت
صحابه کرام ماییندن عاصم بن عمرو التیمی سحر ابوب زنبلی آوب میفره
دخی یزد جرد تختندن اینوب خلق شاهک فصرندن حصوب انلرینه
بنوب یوریدیلر تاکه سعد و اصل اولدیکز بینلرنده جادی اولان سوال
و جواب و کلام و خطابی اکا خبر و بریدیلر و اقدی دیر اصحاب
کرام یزد جرد حضورندن جقد و قدّه لعین دونوب اعتماد الدولتی
اولان رستمه خطاب ایدوب ایدی ای سرورده یار ایدوب بر یوزی
چایر و چمن اولدی انجلاک ییشی ایدوب کمالن بولوب برووت
هوا و شدت شتابزدن و انلردن کدی بو وقتلر جنک ایامی و کارند
زمانیدر امدی دار دولت و مقرر سلطنتده موجود اولان دایم خلقی
و قوم قوللریله آتلور پیاده عسکر کله عربلر اوزرینه کیت انلری کلدکاری
پیره دوندن بخجه دن انلر ایلله جنک و جدال و حرب و قتال ایت و اقدی دیر
رستم شاهلری امرینه امثالاً تدار کین کوروب موجود اولان کسری عسکرین
عرض و انلری عدا ایدوب یوزنک جنک اور آتلو ایلله اوتوزنیک پیر انداز
پیاده بولندی پس انلره اسباب سفری اخذ و آله بتمک ایلله امر ایدوب
انلر دخی انلرینه بنوب الات حربلرین آوب رستم دخی سوار اولوب عسکر یله
یوله دوشوب تاکه عسکر مسلمینه قریب اولدیلر بر مناسب محله سلمانلر
مقابله سنه قوندیلر و اقدی دیر یزد جرد تحت حکومتنده اولان شهر و بلاد
و مدائن و قصبات و ایللریله دقل بازوب شهرلردن عسکرلر قالدور مق و اقدی

مسلمانان را چنگنه کوند رملک ایله امر ایلدی. انلر دخی امر استیلا تداکلا ریز
 کوروب سرحت و شتاب ایله کلدیله و اقدی دیر شاهک امرینه
 اجابت و فرمانده اطاعت ایدنلرین اولی وسعت و شتاب ایله کلنلر اقدی
 همدان خانی بهرام خانی ایدیکی عجم بهادر لرندن یکریمش بیک جنک اوور عکریله
 کلدی وینه قم و کاشان خانی شیرزاده امره اجابت و انقیاد ایدوب
 اول مقدار عکریله کلوب و اصفهان خانی بندوان و رای خانی خورشید
 خان هریری بومقدار عکریله کلدیله و اقدی دیر رستمک یانله جنود
 و افره و عسکر متکاثره جمع اولوب کجه و قتی خانلر بربرینه کلوب حرب
 ایچون و عده لشوب بربریه عهد و آمان ایدوب و منطقه بند و بیان
 اولدیله ایرته اولدوقده عجم صفلی دوزولوب مسلمان صفلی دخی ترتیب
 اولوب یمن و یسار قلب و جناح راسته اولدوقده مسلمانلر اعدا دین
 اوزرینه حمله ایلدیله پس یکی عکبر بربرینه قاریشوب بهادرلر اورو شوب
 بربریه جنک و جدال و حرب و قتال ایلدیله که تحریری قلم دوزبان ایله
 عیان و سفاروت لسان ایله بیان اولنور و کلدر کند و کجه جنک آتشی
 علولنوب شدت ظلام و کثرت غباردن کوندوز کجه یله دوزوب بومنوال
 اوزره دورت کون حرب شدید و قتال عنید ایدوب محاربه دن منفک
 اولمادیله و اقدی دیر عراق فتحلرین نقل ایدن موثق الکلم کسم لودن
 اشدنکه رستم عسکر مسلمین مقابله سنه نزول ایدوکه همدان لورستان
 و اصفهان خانلری کلوب اندن اهواز و شیراز نگر ایدوب و قم و کاشانه
 و هرات و خراسان و سار بورد ایران عکری جمع اولوب سعد دخی کندو
 عسکرین بر اقلوب حاضر و آماده ایدوکه اول کونلرده عسکر قرق بیک اتلویه

قریر ایدیلر. امیرالمؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه ابو عبیده حضرتلرینه
 مکتوب یازوب سعد امداد کوندردی و تحریر ایدوب اولدخی شام
 عکرندن یکریم بیک آدم کونده روب پس سعد عسکری التمش بیک
 اولوب عجم عسکری رستم ایله کلوب صفلرین آلوب حد و عده
 کلر عسکرین دوز دوکده سعد دخی عسکر مسلمینی ترتیب و صفلرین دوزو
 صاغ قولر اولان جنود ظفر موعود اوزرینه عمرو بن معدی کرب الزبیدی
 و جریر بن عبدالله الجلی سردار نصب ایدوب اون بیک اتلویه ممینه
 تعین ایلدی و صول قولر اولان عسکر نصرت مائر اوزرینه ابراهیم بن
 حارثه الشیبانی و علی بن جحش الجلی باش بوغ ایدوب اون بیک اتلوی
 ایله آتی میسره یله کوندردی. قلبه طلحه بن خویلد الاسدی ایله مندر
 بن حسان الضبی اون بیک اتلویه و بی بیک بیاده ایله قیوب بقیه قلات
 عسکری یمن و یسارده اولان جناحله طایفیدوب بعضیلرین دخی کین
 و بوسوده قلدی یکی جانبین صفلر ترتیب و تکیل اولدوقده عجم طرفند
 مهران نامنده برخان میدانه جقدیکی اوزرنده جواهر ایله مرصع برقیاء زریا
 وار ایدی و قولرینه التوندن یکی کویه اصمشایدیکم کوبده ده یکی دانه شهرار
 نجم سیاره کبی ضیا و بررا ایدی. التنده بر اشعرات و التده تیغ هند
 بوهیت و قیافه ایله میدانه کلوب لعب و جولان ایدوب مبارز دلری
 اولوقت سعد ایتدی ای مسلمانلر الله دشمن جتن تجاوزلق ایدوب آتخول
 ایلدی لعلنک میدانه جقدی و اقدی دیر آنک جنک مندر بن حسان
 الضبی جقوب مهرانک اوزرینه حمله ایدوب غضبناک ارسلان کبی
 جولان ایلوب مزارق ایله یعنی اوردوب آتدن قتردی مهران قاتل قیدنده

اولوب مندر آنک بوحالتين کورد و کون آندن طرفه سکر دوت کندوب
 آندن آنوب تيفين عريان ايدوب آنی اورمق ايجون قلیچين قالدوروب
 مهران اياغنی قلیچه قارشو و يروب لعینک ایاغنی مندر ضربیدن اوچی
 اولوقت مندرین آنی اوکوروب مندر آنی طوقق ايجون اکا سکر تدی آن
 مندرین اوکندن قاجوب اوزاق اولدی اولوقت جریر بن عبدالله مهران
 طرفه سرعت ایدوب آنندن ایندی لعینک اوزرینه واروب صفالندن
 طوبوب سرنگت اثرین قطع ایلدی اوزدند اولان الات حرب ايله زره
 و جامه سن آلدی واقدی در مندرین حسان آتله اروب و طوبوب
 صویق ايجون مهرانه دوندوکره اولوقت جریر بن عبدالله سبقت ایدوب
 مهرانک اوزرنده اولان الات حرب ايله اثواب و جامه کن المش ایدی مندرین
 حسان اکا ایندی یا باعمر و مهرانی بن قتل ایلیم اثوابی بنده بونق سنک
 حقک و الاجفین یوقدر بنی آنین قاجه سی مشغول ایلدی ای امیر سن
 جاهلنده سید القوم اولوب ایوم بنه اسلامک سیدی و اولوسی سن حقک
 اولیان شی اخذ اتمک سکا لایق دکلر الدوغک شی بگا و جریر بن
 عبدالله ایندی کوی و بر قصورینی ال مندر ایندی و یرم مهرانی بن اولدورم
 آنندن دوشوروب ایاغنی بن کسدم امدی اثوابی بگا و یرمعدن ابا
 و امتناع ایدرسن سنی الله حواله ایلیم انون مندرین حسان شمر او قیوب
 جریر بن عبدالله مدح ایلدی واقدی در جریر بن عبدالله شمر و بیانی
 استماع ایندوکره کویا بونون حیا ایدوب زره ايله جامه و الات حرب ايله
 عمامه آلوب کمری مندره و یرمک اوزره مصالحه ایدی مندر بوکنا
 راضی اولوب کوی آلدی سائر شی جریر بن عبدالله لاله قالدی زره ايله جامه

والات حرب ايله عمامه بها تقبیر اولوب قیمتی اون بیک درهم اولدی
 کمر قیمت اولند و قه برهاسی او توییک درهم دینار تخمین اولندی
 مهران قتل اولند و عین اعجام مشاهد ایندوکره بردن حمله ایدوب با عقیم
 کبی یورودیلر عساکر مسلمان دوشمنک حمله و هجومک کورد و کدر
 اسرار نفیه و قلوب قویه برله آنلری قارشو یوب تیغ یتر و سنان خون زیر
 ايله دوکشوب رضاء باری ايجون جهاد و سعی و اجتهاد ایلدیلر اصحاب کرام
 و عساکر اسلامک علی الله ذو الجلال ايجون اولوب ککفار ايله جنک
 و جدال و حرب و قتال ایدوب انکله اللهی راضی ایلدیلر بر اخشامه
 دکن بوسیاق اوزره دوکشوب محاربه و مقاتله ایلوب کجه اولدوره
 ظلمت ایکی عسکرین مابینده کوروب جنگدن منع ایدوب ایکنی کون اولدوره
 ینه ایکی جانبین عسکری بوب بربرینه یا قشوب اول کون عجم جانبدار
 ایند میدانه کیرن فیروز نام برکشی ایدی لعین فاخر جامه کر کیمش
 وزر و زیوه ره مستغرق اولوب فیله سوار اولمش ایدی صاعنده و صوبه
 عجم بکلری یورویوب میدان حربده کلد و کن مبارز دلیوب بر
 مسلمان عسکرین بنی اسد قبيله سندن ابوالوف ايله مکن زبیل ايله
 ملقب اسد نام برکشی اکا حقدیکی حرب الجنده شاعت ايله معروف
 و شهرامت ايله موصوف ایدی میدان ککار زاره کلد و کره آتی قزدر
 صاعده وصوله جولان ایدوب طرناغی اوزرینه طور غردی آنندن فیلهک
 اوکنده طوروب شمر او قیوب بعده فیله اوزرینه حمله ایدوب خوطومنی
 قلیچ ايله ضرب و آنی قطع ایلوب فیله زمینده میت دوشی فیله بان الله
 اولان حربله ابوالوفله اتوب حکمت ايله حربله انک کوکشنه با یوب اولان

ذات عالی بخت حله بوشن شهادت اولدی رحمة الله علیه مسلمانلار ابو
 ابواللوین شیرین مذاق شهید شهادت اولدوغین کوردو کیم بوردن حمله ایدوب
 عجمی بیزدن قوباروب محل معرکه دن قاجوردیلر شدت ایلله قتال وحدت
 ایلله جدال دن کیمجه اولنجیه دن منفک اولوب کیمجه اولدوقده
 مسلمانلار جمعه سنه دونوب سدر اوزده یئوب عجملار حزن و غم و فکر و اندیشه
 قالوب ابرته نه اشلیه جاکلرین بلیوب بیلرندنه تدبیر ایلدیلر صباح اولدوقده
 ایکی عسکر یئوب عجم لشکری ایره لو یور یوب مسلمانلارین اتلرین قورقمتی و اورکتمک
 ایچون قیلری اول صفه دوز دیلر ایکی عسکر برینه قریب اولدوقده قیل بائلر
 قیل باشنه چنگال اوروپ قیلری ایره لوسوروب مسلمانلارین اتلری قیلرین
 موحش صداسن اشدوب شکل قیچیه لرین کور دکده قورقوب و اورکوب
 اکسیرینه دوندیلر مسلمانلار اتلرین قیلر اوزرینه وارما دیغین
 مشاهده ایدو کده در حال اتلرندن اینوب قیلجیلرین چکوب پیاده جله قیلر اوزرینه
 بودیدیلر خور طوملرین تیفلر ایلله قصد ایدوب جمعه سن دو کورد بخیه دن
 دوندیلر آندن اتلرینه بنوب عجم عسکری اوزرینه ارسلانلر کیم حمله ایلدیلر
 عجملار عربک قیلجیلرندن قیللره اولان حاله بقوب خور طوملرین یرده کوردو کده
 کند ولرین هیبت آلوب بو حال اتلری قورقوبوب رعب و هراس ایلله
 قیللری مالی اولوب کنی غیرت ایدوب جنک ایچون صفلرند ثابت اولوب
 طور دیلر اولوقت عجم باید لرندن شه نشاه دیرلر برکیشی میدانه کیروب
 رخس صبار قنارین اوینا دوب ایکی عسکر مابیننده طوروب مبارز دلری
 مسلمانلارون براتلو اگا حقوب شه نشاه اتی قل ایدوب براتلو و عجمی حقوب
 اتی و عجمی اولدوروب بروخی بروخی بوقیاس اوزده لعین دودت آدم شهید

ایلدی مسلمانلر شه نشاهک بو حالین کوردوب فرسان موحدینه
 اشلدو کیم چون معاینه ایدیلر عروین معدی کرب الذبیدی یه جاغروب
 دیدیلر یا انا ثور سنده قوتدن بقیه وارمیدر که میدانه کیروب بولمیشک
 شترنی بزدن منع واتی اوزرزدن دفع ایده سن بنی عتمدن برکیشی که اتخا
 عبد الله بن حابس دیرلر ایدی آند حاضر ایدی دیدی بومتلو بیر فایده
 نه قوت اوله که عجمی حمله ایرمش وقاب و تواندن قالمشدر عجم و اتخا
 ای فرزندشم اوغلی ضعفم و بیر لکم برله بنده قلدن قوه سن متللو کیمدن خیر لود
 اولوقت عروک قوم و قیایلندن آند حاضر اولنر عروه دونوب دیلر یا انا
 نورسندن دیلر روز بو عجمک شترینی بزدن منع و مضرتن اوزرزدن
 دفع ایده سن بونکله مقاومت قدرتک اولدوغنی بیلورن میدانه
 چاقوب حقندن کل عجم و نعم دیدی ایدی ای عجمی فاده لرامدی بکابر یوک
 دوه سی کتور بکزدیدیلر ای امیر دوه نیلر سن دوه اوزره جنک می
 اتمک دیرلر عجم و ایدی سنوال اتمک بکا دوه کتور بکزد و ایدی دیر اولوقت
 عروک ادملری واروب اکابر راحله دوه سی کتوروب اوکنده جوکر دیلر
 عجم و دوه نک ازله سنه بنوب اوزرند قار ایلدی اطرافنده اولنره دیر
 ای برادر زاده لرم عجمکین اتوانین دوشوروب اتنه قویکزد و ایدی دیر ایلر عروک
 چون بوسکلامی اشدیلر عجم و اتوانینی دوشورمک ایچون اتلرینی اتنه
 قویدیلر عجم و اتلرین الی اتنده اولدوغین چون بلری اتلری اوزره اوتوروب
 دوه قالدوردی خلق اتلرندن اصلوب قالوب فریاد فریغ ایدوب جاغردیلر
 باغم اتلر قویر بی عجم و کتورن کوشه دوشوب اتلر یرده دوشدیلر عجم و اتلره
 دیدی ای برادر زاده لرم عجمکین قوتنی کوردو کیم قالمشدر اتدن عجم زاده لری

وقبائل وعشایری خلقته دونوب ابتدای زبید اوغلاری
بنم بوائیم رکوبه برامز بکا قویجه و قوتلوجه برارکک ات کتوریکز
واقدی دیر عمرون عتی زاده لری واروب انا کود لوجه برات کتوریکز
پس عمرونک اطرافنه طولاشوب قولاغین طوتوب چکدی اتی دیزری
اوزرینه چوکرندی ویدی بوات ضعیفدر لنگرله بایدار اولز
بکا برغیربین کتوریکز پس واروب انا برغیری ات کتوروب عمرو
و آیین دخی قولاغین چکوب اتی دخی دیزی اوزرینه چوکر دوب
دیدکی بودخی ضعیفدر لکن اولکیدن قوتلور اندن دیدکی یابنی
بید امدی بن بوچچیک اوزرینه حمله ایدرم نیز دستلک ایدوب
اندن اول اتی قلیج ایله اوروکم اولمکنه شبه یوق ایمدن جام
مات ایلمه سی محقق اکر اول جاپک لک ایدوب بنی قلیج ایله
ضرب ایدوب امدن دوشرسم حرکت ایتکز بنی وانی ترک ایدیکز اول بکا
واصل اولز انشاء الله تعالی اتی قتل ایدرم واقدی دیر عمرون آتسه
سوار اولوب لعب و جولان ایدوب عجمک جابنده یورودی لعین عمرو
کوروب اوزرینه حمله ایدکی پس بینلنده ایکی ضرب واقع اولوب شهرنشا
ضرب عمرو سیرینه واقع عمرونی لعینک باشنه لایق اولدی تیغ باشی
ایله تاجین شی ایدوب شهرنشا زمینه میت دوشدی عمرو لعینک هلاک
اولدوغین کوردوکن آندن اینوب اوزرینه اولان الات حرب ایله جامه کن
آلدی و باشنده اولان تاج ایله سویندن اخذ ایدکی کند و آتسه
نوب شهرنشا هک اتی بدوب عساکرمسلمینه دوندی و بوشعری دیدی
رأیت رجالا ناکسین رؤسهم ولم یک رأسی فی الرجال یناکس رؤفارسا

کالفصیر خطف عنده امر علیهم کل رطب و یابس ینادی
بأعلى الصوت من دعوة له فقلت له من ذا فقیل به خمر فارس و انت
ابو ثور فقلت نعم و اجل همام شجاع عرضة للفوارس و لکنتی شیخ و فی
بقیة هی الیوم خیر من شباب ابن حابس زدونی و زال الفارس فانفی
سنا خطف خطف العقاب المجالس فان بدرت کفی الیه بضریة فذلک
ورب البیت احدى الدهارس فان بدرت کفاه کفی سریعة فخلوعن
الشیخ البکر المجالس واقدی دیر شهرنشا قتل اولند و غین عجمکری
کوردو کوره بردن حمله ایدوب ایکی عسکر بربرینه اولاشوب ایکی جابنک خلق
حدت و شدت ایله دوکوشوب کیجه اولنجیه دن جنک وجدال و حرب
و قتال ایلدیر کیجه اولدوقده ظلت ایکی عسکر مابینته کیروب مانع
اولوب ایرته اولدوقده یند ایکی عسکر بنوب میدان معرکه کلدیلر
واقدی دیر خواتین داخلنده خنا نام بر خاتون و ارایدیکه آنک دورت
اوغلی اولوب حمله شجیع و بهادر ایدی دونوب اوغلرینه دیدیکه ای بنم
اوغلرم سزا اختیاریکز ایله اسلامه کلوب اختیاریکز ایله هجرت ایدیکز
برائانک اوغلاری اولدو عکز کبی خدا حقچون بریایانک اوغلاری سزا
حسبکزه هجرت نسکرزه فضیلت یوقدر طوایف اعجام عساکر اسلام الحون
حاضر ایدوکلری شی کوردیور سرچان جنکه قریب اولور سکر بین ديسار و بلد
و جناحنه حمله ایدوب عسکرین اوردته کی فصد ایدیکز موت و فون دن
خوف اتموب شهید اولق لغی کند و یگزه نعت بلکز واقدی دیر
انلر والده لرین قولنی قبول ایدوب جنک ایچون حاضر اولوب کوزرین میدان
معرکه یند دیکدیلر ایکی عسکر بربرینه قریب اولوب بازار کار زار کرم اولدوقده

اول سعاد قند عالی بختلین بری میدانه ات دپوب لعب وهنر کوسر وپ
صاغه وصوله جولان ایلیوب دشمن عسکری اوزرینه حمله وهجوم ایدوب
بر زمان مردانه و شیرانه دوکوشوب عاقبت سفینه وجودین غریق بحر
فنا ایلدی آندن ایلجی سی میدانه کیروب آتنده اولان خوش صبار قناری
اوینادوب دشمن دین خندان قرین اوزرینه یور یوب آتله تیغ یز وشمیر
خویریز اوروب بر زمان مقاتله و محاربه ایدوب آخر کار اولدجی متوجه
دار قرار اولدی آندن ایلجی سی میدان معرکه جان آتوب لشکر اعجام
بد فرجام ایلله دوکوشوب بر مدت جنگ وجدال و حرب و قتال ایدوب
عاقبت اول ذات والا منقبت شیرین مذاق شهد شهادت اولدی آندن
دور بجی سی میدانه کیروب شعر و ابیات اوقیوب نیجه لره جام
ممانی نوش و نیجه لره دنیا و دنی فراموش ایدوروب عاقبت اول شناور
باز و انداز لجه خون پیراهن سفید تار حیانت دم سوخ قام شهادت ایلله
کلکون ایلدی رحمه الله علیه ورضی الله تعالی عنهم و اقربى و اول محمد و
عصمت پرور فرزندان جندلین میدان معرکه ده خون آلود کورچیک
آتش فرقت دروننده سوزان و تار حوت قبلنده فروزان اولوب لکن
محبت دین محمدیده ثابت قدم و راسخ دم اولملین صبر و ثباتدن دیده لری
بیله نمنان اولدی و اقدی دیر بودوروت نفر ذات عاقبت محمود
قتل و شهادتی عساکر اسلامک دروننده داغ اولوب سینه لری آتش عیترت
ایلله یاقوب اخذ قار و کشف عار ایچون صوادم سلوله لرینه زهر آ
محات ایلله زاغ و پروریلر بردن دشمن اوزرینه یور یوب بس ایکی عسکر
بربرینه کیروب مردانه و شیرانه جنگ ایدوب کتد و کجه جنگ آتش

علولنوب مسلمانلر بلند اوز ایلله زلیل و تکیر ایدوب پیغمبره صلوات
وسلام ایلدیلر وقت مسایه دن دوکوشوب کجه اولدوقده ایکی
عسکر ایدوب اول کون عجمدن جوق کیمسه لر قتل و غریضه شمشیر اولدیلر
اول کجه مسلمانلر سرور و خندان و فرج و شانان یوب بربرینه نفرت
وظفر ایلله بشارت و یروب صباح اولنجیه دن تلاوت قرآن و ذکر حین
ایلدیلر صباح اولدوقده عجم عسکری آتله سحر یوب و یوب علم و نیجه لری
آجوب ترتیب صفوف و بقیته جیوشه شروع ایلدیلر عساکر مسلمان عجمک
بو حالتین و بوگونه وضع و جراتن کور و کوره آتله حین کلس سلاح و قتل
صفاحه سرعت و شتاب ایدوب اینلو قلیجاری بفیلوب عربی آتله یوب
نیزه لرین اولوقلری آتله آتوب حرب ایچون صفلر دوزوب طعن
و ضرب ایچون حاضر و آماده اولدیلر سعد حضرتلری دخی آتله یوب
مسلمان صفلرین کزوب آتله و عظم و پند ایلیوب جهاده ترغیب
و غزایه تحریص ایدوب یوم قیامت و احوال آخرت ایلله تلمری تحویف ایلدی
واقدی دیر مسلمانلر صفلری ترتیب و سعد حضرتلری خلقی غزایه
ترغیبده ایکن عجم عسکری ایره لو یور یوب مسلمانلر عجمک یورید و کین
کورد و کده آتله دخی حمله ایدوب ایکی عسکر بربرینه اولاشدیلر قار و یوب
اوروشوب خلق بربرینه یاپشوب بهادرلر دوکوشوب امر اور و سلطه ایدوب
جنگ توری علل و لشوب طرفیندن جوق آدم مجروح و جوق آدم خال
هلاکه مطروح اولدیلر صحابه کرام امر عیند و قتال شدیدده ده ایکن
شام جابنندن بر توز قویوب کتد و کجه بو کسلوب هواظلت کبی اولوب
جوق کچیوب غبار طاعیلوب متفرق اولدی ایچند و نکارنک علل و کونلار

سجاقا ظاهر اولوب مسلمانلار دوشمن عسکرينك امداد كلدي
طن ايدوب علملر قريپ اوليچق بهادرلر سكر ديشوب مسلمانلرين اتلري
كششوب كندولري ذكر رحمن وتلاوت قرآن ايله صوتلرين اجهار
واعلان ايلديله مسلمانلر نظر ايدوب عسكراو كچه هاشم بن عتبته كورديلر
هاشم بر رخس صبا سيره سوار اولش باشدا نياغله دكين دموره
مستغرق النده براتنين حربه طور ات كودانته دوشمش اى امت محمد
سزه الله دن نصرت كلدي ديوندا ايدرواقدى ديو عسكركن قدومنه
سبب بودركه امير المؤمنين عمر رضى الله تعالى عنه ابو عبديه حضرتلرينه
مكتوب ارسال ايدوب سعه امداد ايله ديوكوزر اتمكين ابو عبديه دحي امره
امثالا شام عسكردن اون بئك كزنده اتلوا خراج ايدوب اتلري اون بلوك
ايلدى اوزر لرينه سمدن برادر زاده سى هاشم بن عتبته بن ابى وقافه
امير سردار نصب ايدوب عمو سئك امدادينه كئك ايله اكاه امرايدى
هاشم دحي معيئنه اولان عسكربله عجله و شتاب ايله يور يوب ايتنر صحرالى
وخالى برلر كچوب كچه كوزوز طلى مراحل و قطع منازل ايدوب تاكه عسكرا
مسلمينه ايروب اتلري جنكه كوردى واقدى ديو هاشم بن عتبته كندو
بولكييله عربك كزنده و منتخب ارلر ايله حمله ايدوب عسكرمسلمينه قارنور
بلند اواز ايله تهليل و تكبير ايلديله ايكنجى بولوكى دحي ايروب تكبير ايره رك
كفاره طوغرولوب بريلوكه كلور ايكنجى بولوك اكاه اولاشور ايرى
پس بوسياق اوزره بلوكلر ديو كلوب بربرى اردنجه ايروب تاكه حمله
عسكرمسلمينه قارشديلر بونلرين قدومندن مشر كلرين قلبنه رعب
وهراس دوشوب مسلمانلردن اكسرين كلان كيمسه ره عجم عسكرى باقو قدو

دروزلر

دروزلرينه خوف وهراس يرليشوب حيرت لردن اطراف وجوانينه سكر ديشوب
دريا مثالى چالقد بلر عجمك صبر و ثباتي منعدم و لشكرلري منهزم اولدو
مسلمانلره مئين اولدوقد بلند اواز ايله تكبير و يغيره صلوات و سلام ايره رك
دشمن اوزرينه حمله ايلديله عجم لشكرى مسلمانلرين حمله و هجومنه طاقت كوردو
پس اوكلردن قاجوب افتان و خيزان و اري فراده كيرزان اولديله مسلمان
دحي عقيب لرينه دوشوب قراق و قوارق اتلر ايله قراق كنارينه ايرليشوب
اول دفعه عجمدن اون بئك اتلردن زياده قتل اولوب چوق كيمسه لر اتلردن
قراده غرق اولدى مسلمانلر اتدن و طواردن و سلاحدن و رحال و اموالده
چوق غنيمت آلوب عجم عسكرى دحي بربرده دوره ميوب مداين قرينه كلديله
پس آنده اينوب امين اولديله ديوطن ايلديله واقدى ديو مسلمانلر كندو
كندو لرينه حاصل اولان فتح و ظفرون شاد و خندان اولوب بورور
ايله كچه ليوب صباح اولينجه دك الله حمد و ثنا ايتد بلر صباح اولدوقد
سعد خلقه كوچ ايله امرايدوب پس مسلمانلر كوچوب عجم طلبيله يور يوب
انلره مداينه ايرشديلر عجم عسكرمسلمين و فرسان موحد بئك كلر كين
كوردوكن اتلرينه بنوب قرار ايدوب پس عرب لر انلرينه چاغروب عقيب لرينه
دوشوب اكسم لردن سرعت ايدوب انلره اولاشوب قليب ايله اوزر لرينه
يور يديلر بيلك كسوب الليره لديلر هلال بن علقه يزدجردن و زيرى
رستمه جنك ايچم لاجن اولوب تاجندن بدي زى و قياقه سندن رستم
ايدوكين جزم ايدوب لعينك اوزرينه حمله ايلدى رستم اكاه براوق اتوب
هلال بن اباغين اوزنكويه منخلدى لكن هلال جراحه قطعاً اعتبار ايتوب
اقدام ايدوب رستمه اولاشدى انده اولان تيغ نيز ايله لعينك ديه سنه

اوروب تاجنی بولدی اتی میت زمینه دوشوردی آندن اوقی
ایاغندن چقاروب رستمک اوزرینه ایندی باشندن تاجنی آلوب
اوزرنده اولان اشیا سنی صوبوب اتنی اخدا بیدی و اقدی در عجم
مدینه وارد وقده وافر طعام بشوروب آکا زهر قارشوروب
وصولی قابله و حوضله طولدوروب آندره دخی زهر قاتوب بوتکله
مسلمانلرین هلاکین قصد ایلدیلر جمله اشترین کوروب طعاملری
وصولی زهر لوب آندن مدتی ترک ایدوب رجله کچوب طاق
کسری اولدوغی جانبه عبور ایلدیلر آکس لردن مسلمانلر
کچسون دیو جبری قطع ایلدیلر و اقدی در عساکر مسلمان مدینه
کلوب آندره اینوب شهره داخل اولدیلر اجلق و صوسوز لعدن یمان حاله
واروب آندره وافر طعام کوردیلر قابله و حوضله طولمش جوق صولر بولدی
اول طعامی یوب صورت ایجیلر حق سبحانه و تعالی انلری ستم قاتلدت
حفظ ایدوب آندره برکدر و زهر دن بر ضرر ایرمدی مسلمانلر اولیده
بزد جردن خزینه لرینه ابروب انلری کلیدی بولوب پس کلیدلر
قیروب درونلرینه داخل اولوب انلری اسلحه و افره و امش فخره ویم
وزیرایله مالی بولدی مسلمانلر مجموعین غنیمت آلوب آندن یوروب
مداینک چار سو بازار لرینه قنوب آندره اغرقلرین و متاعلرین وقاب
و قاقلرین ایدوروب رجله کنارنده طور دیلر صوال کون غایت
زیاده لقه ایدی سعد بن ابی وقاص ایندی ای مؤمن فرزند اشیر ایندی
بویزه اینکر جسد بغلیه یم مدینه قصوی جانبه کچه یم مسلمانلر دیدیلر
ای میریزی یره یورودن الله قاردر بجره دخی یورنکه سعد کلارلرین

نصیر بق ایدوب آندن صو کنارنده اوج کون طوروب فرشوبه
کچمک ایچون کیملر دیوب لکن کی بولیبوب بو خصوصه متحر قالدیلر
واقدی در عجم بوزولوب بزد جرد جانبه کچه وکلرند لعین جسد
کسوب عربک عبورندن قورقد و غیچون کیملر کند و طرفنده
اولان اسکله بند اتندی و اقدی در عساکر مدینه قدومی صفر
الخیر غره سنده واقع اولوب سعد مدینه برقاج کون اکلوب صورت
یکیمکه خلق اتی ترغیب ایرلر ایدی سعد مسلمانلر اوزرینه غرق د
قورقوب وضایع و تلف اولمندن خوف ایدوب کیمک رضا و یرمز ایدی
سعد حیرته قلوب قارشو یقیه کچمک باینده نه اشلیه جکین بیلوب
فکر المده ایکن بر عجم کلوب حضورنده طوروب کچوری آکا دلالت ایدی
سعد بوندن ابا ایدوب دیدی بو عبور ایدو جکر زهر بر عجمیق اولوب کافر
سوزیله مسلمانلری بحر به او نداشت شیشه سوق اتیمم الهمدن خیرلوسن
دیلم رب تعالی خیردن دلدو کین بزه اشیر بوماینده سعد فکر و حیرته
ایکن مد کلوب بحر زیاده لنوب طاغیر کبی موج اوروب و حرکت
واضطرب جوقلوب کوبوکی بریره جمع اولوب یغلدی سعد بونی کوردو کوه
بالکلیه متحر اولوب اول کچه اولدوقده نازین قیلوب یانین یره قنوب
او بودی واقعه ده کوردیکه کویا عساکر مسلمان انلرین رجلیه و دروب صوب
کشمش اول زهر عجمیق قطع ایدوب قارشو یقیه کچمک انلردن بر فرد انجمش
سعد بوسرود ایله خوابدن بیدار اولوب نصر و ظفر ایله خلقه بشارت
یردی و قارشو یقیه کچمکه قصد ایلدی و اقدی در اولوقت
شیابندن صوطا ملر بر عجم سعد کلوب سعد آندن سنوال و حالندن

استفسار ایدوب عربی بلد و کیچون سعده جواب و برمیوب سعد
ترجمانه دونوب دیدی بوکشینک حالتدن سوال ونه ایچون کلدیکن
استفسار ایله ترجمان آندن سوال ایدوب اول کیشی فارسجه ترجمان
دیدیکه امیره سوبله کوزلیه جکی ندرنجون صوبی کیچر یزدجرد اولاد
وعیالی و خزان و اموالین قیوب خرسان جانبند قاجقه میل و اول
طرفه فرار قصد تده در وادی در ترجمان سعده بوخیری و یردوکه
سعد خلقی حضورینده جمع ایچون منادینده ندا ایله امر ایدوب
خلق جمع اولوب برکدکره سعد قالقوب خطبه اوقیوب الله حمد و ثنا
و پیغمبره صلوٰه و سلام ایدوب دیدی ای محمد امتی حق سبحانه عزوجل
سزی نصر و ظفر ایله مؤید و فتح و فتوحات ایله سربلند ایدوب پیغمبر
محمد المصطفی صلی الله علیه و سلم حضرتلری سزه وعده ایندو کین
خدا متعال سزه فتح ایلدی دوشمنک بوخیری کندی و لرینه ملو
و ملجاء و پناه لتخا ایدوب بو نکلله سوزدن طرفه امین اولمشر بونک
اوزینه عزیمت و قصد و نیت انتشار کم کیمله بنوب سزه او قراته لر
و کیمده سزکله مقاتله و محاربه ایده لر امدی یزدجرد اولاد و عیال
و خزان و اموالیه فراره میل ایتش مساحه ایدوب آنی بوشلیه جو
اولور سکر ایسه فیما بعده فایده و یرمز امدی بن بوخیری کیچمه میل
و اول طرفه عبوره قصد ایلدم ان شاء الله تعالی اول جانبند کیچه دم
امدی اگه یکرده قورقه جفکره کیمسه لر قالمادیکی سز آندن خون ایدوب
کیچمه سز الله ذوالجلال دوشمنک اول طرفه اولان شهر و بلاد
و قرا و قصباته سزی مالک ایلدی خلق سزی احاطه ایتزدن اول

دوشمن جنکنه مسارعت ایدیکر آگاه اولکر بن بوخیری قلع و دشمن
جانبند کیچمه قصد ایلدم سز نه یرسکر دیدی جملگی ایلدی ای امیر
توجه حیث شئت فانک منصور ای سرو و امدی مراد ایند و ملک اوزینه
عزیمت ایله الالهک عون و عنایت بزم و سنک ایله در امدی دیله و کلک
اشله بزم سنک حضورند و تحت حکمکه یوز سعد ایلدی ای امت محمد
الله ذوالجلال سزه رحمت و مغفرت ایدوب نصر و ظفر و یرسون و عذر
مغفور و مدقرا یسون امدی کیچمه قفقز بد ایدوب و قفقز تقدیم ایدوب
عبور یرزه دوشمن مانع اولسون دیوشقی بزم ایچون حفظ ایدوب و مسلمانلر
بربرینه لاحق اولنجیه دن عجم عکرندن شط کنازنده اولنلری
کیم مشغول ایلر وادی در عاصم بن عمرو بوخیزی قبول ایدوب اجابنده
سرعت و عبوره قصد و مباشرت ایلدی وادی در اولوقت سعد
ارباب حرب و اصحاب طعن و ضربدن نام و کام صاحبی اولوب جنک
کوتند حدت و شدتی معلوم اولنلردن الی یوز کیشی انتخاب و امتیاز
ایدوب عاصم بن عمرو ایله کیمک انلره امر ایلدی بن عاصم ایله رفیقاری یوزوب
رجله کنازنده کلوب طود دیله آندن سعد انلرک عقبلرینجه حشر نام
کیمسه قعقاع بن عمرو و عکرله ارسال ایلدی وادی در بربره حیر
و یردی یوسف بن علا عاصم بن اسد دن اولدخی مالک بن قهر دن اولدخی
سیفدن سیف روایت ایدوب یرکه سعد شطدن کیمک ایچون التیش
کیشی انتخاب ایلدیکی انلردن ایلدی عاصم بن لوی و شرحبیل بن
شط و ابومفرون بن علا و مالک بن کعب و صفوان بن عبید و طارق بن
نجم و حنظل بن ریان و مره بن قادم و قدامه بن سلم و محفوظ بن نعیم و منند

و منذ بن صهبان واسود بن داغ و جوال بن زهر و سیدار بن
 عرجه و دراع بن اسم و هشام بن عمرو و جفاج بن روم و سنان بن ساریه
 و صفوان بن مزروع و مزروع بن سهل قصوری دخی بوشللو سادات
 کرام و بره عظامدن ایدیلر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
 و اقدی در عاصم بن عمرو آنله امر ایدیکمی افر و قصراق آنله بنه لر
 و قاریش صوبه سوره لر پس آنله عاصم دیدو کی کبی ایدوب برد آنله
 بندیلر و صوبه کیروب قارشوبقه کوزلدیلر آنلردن صکره الی یوز کیشی کم
 عاصم بن عمرو عکریدر آنلرین ایز لرجه صوبه اوردیلر و اقدی در مسلمانلار
 ابتدا صوبه داخل و قارشوبقه ده و اصل اولان و حیی بن یزید و شمیر خوزیر ایلله
 قصد ایدن اصم بن لوی و ابومقرون بن علا و شرحبیل بن شیط و عجبیل
 بن ریان و مالک بن کعب و بنی حادثن بر غلوم ایدی عجملر آنلرین بقتلشد و لرین
 کورد و کوه ایره لوکلان آنلور ایچون آنلر دخی آنلر مثللو آنلور نزارن
 ایدوب اوکلرجه شاور بن هر مزعربه طوغری آنلرین صوبه اوردیلر عجملر
 آنلرین صوبه اوردو غنبن عاصم بن عمرو کورد و کوه بولدا شلرینه چاغروب دیک
 الرماح یا قیسان العرب الرماح یعنی ای عرب یکملری بوید خو کشیلر کوه کوسلرینه
 مزراقلر ایلله اویکتر تلاطم امواج سزی قور قوتسون کوز لرین قصد ایدوب
 اولومدن خوف انگز و اقدی در مسلمانلار عاصم بن عمرو کلومین اشد و کوه
 مزراقلر یله دغمن دینک سینله بر کینه لرین قصد ایدوب آنله زهرآبه موات
 ایچوردیلر عجملر عربک طعنه لرینه بقوب آنلرینه نظر ایدوب کوردیلر که
 آنلر یوزنده یوزور کی صوده دخی یوزور لر ایدی پس رجوعه میل ایدوب
 اکسه لر اوزرینه دوندیلر و صورن جقوب فرار طلبیده و قیدنده اولدیلر

مسلمانلار قضا لرینه دوشوب اکسه لرجه تیغ قیز و شمیر خوزیر اولدیلر
 و اقدی در اشد مکه عاصم بن عمرو ایلله التوز التیش قلو و جله دن جقیدیلر
 آنلردن صوطملر ایدی عجمک قفا سنه دوشوب آنله ابر شوب اکثرن
 قتل ایلدیلر جراحندن سالم آنلردن بر فرد نجات بولدی یکمنک کوزی
 جقوب کیمی دخی مجروح و زحمنک بولوب مسلمانلار عجمک دار و دیار اولدیلر
 و عقاربینه مالک اولدیلر و اقدی در سعد مسلمانلار قارشوبقه کیر و کین
 کوروب عجمک دور و قصورینه مالک اولدیلرین معاینه ایدو کوه خلقه
 صوبه کیرمک امر ایدوب دیدی ای مؤمن قنداشلر الله استعانه اشد
 ایدوب دیکتر نستعین بالله و نتوکل علیه حسبنا الله و نعم الوکیل و لاحول
 و لا قوة الا بالله العلی العظیم و اقدی در مسلمانلار عجمله ایدوب آنلر یله صوبه
 کوردیلر اول کونلرده صوبک زیاده لق و قتی ایدی شدت و کترتند
 کوبو کلنوب طائفه شطک کنارینی دو کرایدی و اقدی در مسلمانلار
 آنلری ییر یوزنده یوزور کی صوایچنده یوزور لر و کند ولری برید
 تکلم ایدوب صوبله شور ایدی تلاطم امواجدن فکر اتمز لر و موجک حذق
 قیقولتمز ایدی و اقدی در مسلمانلار صورن جقوب عجم طایفه سنک ظلمنده
 اولمیان ایش آنله اولوب لعینلری ماللرندن تو باروب دارد یار لرندن
 ایدیلر و اقدی در عراق فتح لرین و عجم و طعه لرین روایت ایدن موثق الکلم
 کیمه لردن اشد مکه مسلمانلار صوبه دخول ایدو کلری وقت
 بلند اواز ایلله تهلیل و تکبیر ایدوب ییر لر ایدیکه اللهم لا جدر الا جدرک
 صوبی یار لر و شدت ایلله قطع ایدر لر ایدی حکمت خدا آنلردن ییر
 فردین شئی کمدی و براحدکن اشیا سی ضایع و تلف اولدی عجم شاهی

نزد جود قصر عا لید او تودوب منظره دن انله نظر ایدرییدی مسلمانله
 صوبی یارد و قلمی حدت مادن و تلام اموالدن خوف ایتمه و کلرین
 کورد و کت وزیرینه بقوب دیدیکه فار نور حقیقون بو عریلر انس و جنات
 دکلدر بنم عند من بوند مرده شیاطین دندلر پس برندن قالفوب
 سرعت و شتاب ایله اینوب آتله بندی قولری و خادماری حی کند و ایله
 معاً آتندی حرمی مالی عزیز و ثمن اولان اشیا سنی او کوسوده جلولا
 کتله امر ایلدی کند وی و قولری بند یلر سرعت و شتاب ایله یور یوب
 ناکه دسکره کلدیلر آنده استراحت ایدوب آندن جلولا یله کیدوب
 آنده نزول ایلدی و اقدی ویر مسلمانلر طاق کسری جانبینه کچد و کده سعد
 جسری بغله لرینه امر ایدوب پس انلرخی جسری طاق ایله مداین بنینده
 بغلدیلر مداینک چار سو باز ادفه آندن قاطردن و مرکبدن و متاعدن
 قوب و قلمی کچوردیلر پس سعد امیر المؤمنین حضرت لرینه مکتوب یازوب
 قادیسینه ایله مداینک فتحی بلد وروب مسلمانلرین سلامتی و عجم شاهانه
 خواص دولتله دسکره و جلولا یله فرار ایدوکنی تحریر ایدوب دینکم با امیر
 المؤمنین نزد جله کچوب عجمک دار دولت و ککئی مملکتی اولان
 مداینی فتح ایدوب دو و قصودینی ضبط ایلوب دروننه نزول ایلشور
 امرکن دروننه منظور و السلام آندن مکتوبی بوکوب کونده روب
 عمر حضرت لرینه وصول بولد و قد خفیه اوقیوب الله حمد و ثنا ایلدی
 بعده خلقی جمع ایدوب مواجبه لرند جهر یله قرائت ایلوب مسلمانلر بو خبر
 مستوت اثرندن فرحناک اولوب بلند اواز ایله تهلیل و تکبیر ایلدیلر آندن امیر
 المؤمنین حضرت لری سعد مکتوب یازوب حرکتلرین محمد و امرکن و رودینه

تعلیق ایلوب مداینه مکت و اقامته نبیه ایدوب شامدن کلان عسکری
 یله جانب شامه اعاده و ارجاعه امر ایلدی عمر حضرت لری مکتوبی سعد
 و اصل اولد و قد آنی اوقیوب امیر المؤمنین امری اوزده عمل ایدوب ابو عبیده
 جانبندن کلان شام عسکری کیر و بولدی و اقدی ویر سعد عسکری
 مسلمیندن بر جماعت ایله و کبار صحابه ایله بنوب طاق کسری
 تفرج یله یور یوب شهره واروب آنده کیمسه کور میوب خلق ایله مالی اول
 شهرری بوکونه خالی اولد و غن کورد و کده بوایت کریمه تلاوت ایلدی
 کمر کو امن جنات و عیون و زروع و مقام کریم و نعمه کافوایها
 فاکمین کذلک و اورشاه قوماً آخرین آندن ایوانه داخل اولوب آنده
 شکرانه سکر رکعت غاذ قیلوب اول طاق بلند روانی مسجد اتخاذ ایلدی
 آنده قلعه صودتلی تصویر اولمشدی آنی حالی اوزده قیوب امیر المؤمنین
 حضرت لری امر ایدوکی اوزده عمل ایدوب مداینه اقامته نیت و مکت و قصد
 و عزیت ایلوب آنده جمعه نمازین قیلدی آندن مسلمانلری مشر کلرین
 طلبینه کونده روب قصر ابضه دوندی و عمرو بن مقرون اموال غنائم
 قبضنه تعیین ایدوب قصده و طاق کسری ده و اکا سرخان لونده اولان
 اشیا جمعیله اکا امر ایلدی و اقدی ویر بزه خبر و یری عبد الله بن عمر
 عبد الله ویر بزه خبر و یری یوسف بن عبد الرحمن یوسف ویر سلیمان بن
 عامر دن اشد مکه دیدی مسلمانلر دجله کچد و کلری کون یزدجرد قهر
 اوزدند ایدی انلرکن اول نه عقی کچوب عجم حربله لرندن دوند و کلرین جوت
 کوردی عربی شطآن موجی و موجک لوجی قورشد و غن معاینه ایدوب
 یز یوزند یورد و کئی صوره آتله یله یورد و کلرین و بربر یله سولند

چون مشاهده ایلدی. پس هلاکنی یقین و ملکینک زهابنی جنم ایدوب
اغلیه رق فصردن اینوب خزینه سنه کیرک. التوندن و درو جوی
و ملوک و اکا سوه انگله فخر و مباهاات ایدوکی شیلردن جمله خفیف و
آلوب بونلری اهل و عیالیه خلوانه کوندردی. مدینه و طاق کسری ده
و قصرده نیابدن و اساسدن ویم وزره دایر قابدن و فاخر متاعدن
حسابه کلز قیمتی ندر بیلنر. اشیاء ترک ایلدی. محاصره ایچون مهتیا
ایند و کلری زاد و زواد و اطعمه و مشروب با تدن قیون و صفر چنندن و لاج
و بوساطدن وصفه کلز. وجد و عد و لئز شی قویدی. اندن یوکرلر
آلره بنوب. همدان و اصفهان جلابنه فرار ایلدی و اقدی ده ابتدا مدینه
قصوی یله داخل اولان احوال عسکری ایدکی اوکلرجه یعقوب بن بکر بن
وائل الذهلی ایدی. شهر خلفی عربک کندی و لطفنه کیچدیکن کوردیه
کونورمیه قادراولوب حملی خفیف اولان شیلری آلدیلر. شهر دن چقوب
یوزلری اوزره فرار ایلدی. عساکر مسلمین عقبلرینه دو شوب آلره اولوب
لغینلردن بر فرد برشی قوررمیوب مسلمانلر عجمک اشیاء سنه مالک اولوب
آلدو قلری شی اموال غنائیم قبضنه مأمور عمرو بن مقرونه کتوروب اولر
جمله سن طاق کسری دن و درو اکا سره دن اخذ اولدنان اشیاء ایله قصر
ایرضه وضع ایلدی صهیب بن سنان بیرکه بنمدینه داخل اولوب آند
وافر کافور بولوب آتی طوزظن ایدون احسین انکده بولینجه بزرگ بلوک
واقدی بر سعد زهره بن هوینه کند و عسکر یله فرار ایدلرین طلبنه کوندر
زهره دخی کند و قومیه کیدوب عجمک عقبلرجه سرعت کتاب
ایدوب ناکه زهران جسدینه واردیلر. اولوقت نظر ایدوب آند عجمک

مسئله و مکمل وافر کیمسه لر بولدی لکه جسد اوزوند غلبه لی و ازدم
اتنلر قاطر صویه دشمنی آنلر اول قاطرک اوزرینه چوقوشلر. آتی صوت
چقمرق دیلر قاطرک اوزرینه دوکشوب بر برینه کبر مثلر زهره بوکھا
نظر ایدوکنه ایتدی خدا حقیقون بوقاطره بر حال وارد او لمسه
بولینلر بوند طور مز لر و بونک اوزرینه جنک اتنلر و بوبوشی دکلر
لاجرم بونک بر اصلی وارد. آندن دو نوب قومنه دیدی. ای بنی زهره سرور
عربک کزید و منتخب ایلدی نه یعقوب طورور سن بولینلر اوزرینه حملة
ایدیکر آلر بکز آنلره قلیچلر ایله اوزا دیکر و اقدی ده زهره ایله بولر اشلری
اول جماعتک اوزرینه یور یوب مزدا قلیلر ایله حملة ایدوب آنلردن بر قاج آدم
اولدوروب باقیلر قرار فراره تبدیل ایلدی. اولوقت زهره قاطری و اوزرینه
اولنی اخذ ایدوب کوردیکه قاطرک اوزرینه دیبا ایله قلمش صند و قلیچنده
کونیک حله سی و جامه سی و تاج ایله زرهی و مجوهر بدنه سی و ارایدی
بونک جمله سن اموال غنائیم قبضنه مأمور اولنه کوندردی یعقوبدن دوایت
اولنوب اولدخی جدی یزدون نقل ایدوب یزید بیرکه بن مداین وقعه سنه
منه زملر طلبنه حقاقلردن ایدم. اولوقت عجمک یکی کیشیه راست کلومک
کند و لر ایله یکی قاطر و ارایدی. اوق ایله عرب آنلورین یوکلر
ایر مثلر ایدی عجمک بر احد آنلره قریب اولیه جرائت و بر فرد آنلره یقلمش
بحسوت اتمز ایدی. آنلری کوزلم بقدمک آنلر ایله یکی اوقدن عجمی قالدی
پس آنلرین قلی از روسیله اوزرلرینه بوردیم. آنلرین بری بولر ایشین حفظ
و حمایه ایچون کلوب چون اوزرلرینه حملة ایلیم. اول یکی اوقی بنم جانده آندیلر
الله ذوالجلال شد لرین بندن منع و اوقلری اوزرمدن دفع ایلدی. اوزرلرینه

نیزه ایله حمله ایدوب انلری قتل ایلدم قاطرلری آلوب عمرو بن مقرونه کلم
اولوقت عمرو بن کتور وکی اموال غنایمی بازار ایدی عمرو قاطرلری
کور دوکن سنکله نه وارد دیدی بزید دیرکه اولوقت بوکلری
قاطرلردن ایندوردم قاطرک بری اوزرنده ایکی سپید واریدی ایکی سی
آجده برینک ایچنده طوز غریب ایله مصنع و در و جواهر ایله مرصع فریزی
التوندن یاپیش کسری نک تاجی واریدی و اول برسد درونلر نده
کسرنک کیه جک کیه سنک فاختری واریدیکه التوندن یلدن
دوقمش دیبادن ایدی باقوت احمد و زرد اخضر و در و کوهر اکا دوزلش
ایدی غنیمت قبضنه مأمور عمرو بن مقرون بونی کورد و کوه دیدی بونی کورن
کیشی تحقیق ایندر محمد ایله طلحه اسدیدن روایت اولنوب دیرکه
اول کون قعقاع بن عمرو فرار ایدنلرین طلبنه جفوب عجمدن بر آتوبله اولدی
انکله ایکی قاطر واریدی جنک ایدوب خلقی قتل ایدور ایدی براحد اکا
قریب اولیه جسادت و بر فرد دایره سنه اوغرمیه جرات ایتز ایدی قعقاع
آنی قصد ایدوب اوزرنه حمله ایدی و دیدی ای کلب لثم رجل
کربک قتالنه طور وادی و عجم کما ملاقی اولوب بر لحظه محاربه
اولدی تا که قعقاع آنی قتل ایلدی وادی عجم ایله اولان قاطرلری هریری
اوزرنده ایکی کلید لو هکبه واریدی برینک ایچنده بش قلیج و برینک ایچنده
اللی قلیج برینک ایچنده کسری نک زرهی و دروم بادشاهی هر قنک زرهی تورک
بادشاهی خاقانک زرهی سباین حیرک زرهی نغان بن منذرک زرهی
بونلرین غیری ایک زرهه دخی واریدی جمله کسری خزینه سنک جمع اولنوب
دور دخی هکبه ده کسری هر مین سیفی و کسری انک سیفی و کسری برینک

سیفی کسری ذوالکثافک سیفی یزدی هر ک سیفی و خاقان اکبرک
سیفی هر قن هر قنک نک سیفی جمله سن قعقاع سعده کتور و اوکنه قیوب
اکا عرض ایدی سعد اکا دینی با قعقاع دبل و نک قلیج آل انکله دوشنده غزا
ایله بس قعقاع هر قن قلیجین اختیار ایدوب سعد آنی قعقاعه ویردی
برهرا مین زرهین دخی اکا اضافه ایلدی کسری ایله نغان بن منذرین قلیجین
حضرت عمره ارسال ایچون الیقوب بقینه قلیجلی خرنش عکرنه طایفه
عقبه بن حرث الضبی دن روایت اولنوب دیرکه بن منهر مار طلبنه جفود
فرار ایدنلرین عقب و در دپالرنه و درم بربول اوکنه کسری بن اول بول
ایله کیدر ایدم حماره نمش برکشی کوردم آندن طرفه سرعت ایلدم لعین کورن
کور دیکم و طلبنه سرعت و شتاب ایدو کم چون کوردی در حال مرکبند
اینوب مرکبی محمله و اقدام ایله اوکی صوره سوردی اوکنه کندونک
اکه کندن بری دخی ایرندی آندن ایکیسی بدن طوارلرین سودمیه اقدام محمله
و اهتمام ایدوب بر شرط اقدنه کلدیلر بکیمیه قدرتلری اولیوب طوردیلر تا که
آنلره واردیم لعینلره قریب اولدو غمد انلرین بری بکابر اوق آتدی بن یان ویرم
اول اوقه بندن صاوشدی اوزرنه حمله ایدوب قلیج ایله اوردی آنی قتل ایلدم
اول بری بندن خلاص اولوب فرار ایدی مرکبلی سوردم انکله عمرو بن مقرون
کلم برینک اوزرنده اولنه بقدی کوردیکم ایکی سپید برنک التوندن برات
باشی باقوت احمد و زرد اخضر دن دوزلش لجامی دخی هکذا ایله اوزرنه
کندن بر شخیص واریدیکم اکا در و کوهر و انواع جواهر ایله زینت و زین و لشنی
اول برسد ده دخی کندن بر دوه واریدی کم اوردی دیولاری اوزرنده و لشن
اشتر بانی جواهر ایله مرصع زر خالصدن ایدی بونک جمله کسری مباحان ایچون

اول کسری عجم بوناری سلطنت تاجنه اضاحه ایدوب بونکله ملوک ارفه
 مباهاث ایدر ایدی ابو عبیده خنبریدن روایت اولمشدکم دیدی مسلمانلر
 مداینه ایندوکن سعد اموال غنائم جمعنه امر ایدوب اولوقت برکشی دور
 باشد بر دوه کتوردی کم اوزرنده بزه کم داز جوقاشنی وار ایدی آلی عمرو بن
 مقرونه تسلیم ایلدی عمرو خند متنه اولنلردن بری دیدیکه بویشی ددکم بونک
 مثلی بولمز و بونکاشنی معادل و مساوی اولمز آندن دونوب دیدیکه سکایین
 و بروم بوندن شنی المکنی اول کیشی ایدی لا والله خدانک خوفی اولمه بونی
 سزه کتور مزدم بلدی کم اول کیشی ایچون فضیلت وارد ددیکه یلکین
 کیمین دیدی بنی مدح ایدوکلز ایچون کیم ایدو کم سزه خبر و بریم لکن الله شکر
 و ثنا ایدرم توانبه راضیم آخرتد اجر جزیل استرم بونی دیدی آندن چار دینه
 کندی عمرو بن مقرون قوللردن بری اول کیشیک آکسه سنه شوی
 ناکه بولر اشلرینه اولاشدی آنلردن بو کیشی کیم ایدو کین سوال ایلدی دیکر
 حمیر قبیلله سنک سیتدی عامر بن عبید قیسدر واحدی دیر بو خبر سعد
 و اصل اولدوقه تبتم ایدوب خدا حقچون بوعسکر امانت و عفت صاحب
 و اقدی دیر بزه خبر و بری نصر بن عبید الله المذنی نصر دیر بزه خبر و بری
 موسی بن عبد الرحمن الاشعری موسی دیر بزه خبر و بری نوفل بن فارغکم
 مذکور مداین فتحده حاضر اولنلردن ایدی روایت ایدوب دیکر که قصبر یفر
 فتحدن صکر بزمندین حقدق سار قصور و وری قصد ایدوکن
 بر قصرد فیه و بر سوا منعه کلدکه آنده عجم رؤسا سندن و شاهلر
 خدمه خاصندن بعض کشیلر تحصن انخلر ایدی قصره تحصنلری
 وقت یلین شمشل ایدکم قصری و یرمیه لر جمله سی هلاک اولمیشله

تسلیم ائمه لر نوفل دیر آنلرک اوزرنیه ایندوکن کورد و کله بونلر اولومون
 فورقزلر و موت و فوتدن خوف ائزلر و اقدی و قصر اوزرنیه نزول
 ایدوب اتی محاصره ایدن عسکر احوال بلوکی ایدیکه قعقاع بن عمرو عسکری
 ایدی ابن فارغ دیر آنلرک اوزرنیه ایندوکن آنلری جدایله قتال قیدنده
 و مدافعه طلبنده کوردن مراد لری اولوم اولدوغین یلدر و کوه اوقلرندن
 طاشلر اگسند کینر لئوب انلر ایله جنگله مدورمت ایلدون جنگ
 اوزرنیه متادی اولوب بوامتناعک سببی نه ایدو کین یلدر و کون برت
 جنگ و جدال و حرب و قتال ایدوب محاربه متادی اولدوقده اهل لکین
 سعد و خیر و یروب دید کله بونلری محاصره اتمام سببیلله ایاقلر بوند
 اولنوب جهاد ایله قتالدن محروم اولدوق سعد بولمز استماع ایندوکه دئوب
 سلمان فارسی یه امر ایلدیکه اول قومه واره خبر لرین کشف ایدوب
 و کینه لرینه واقف اولوب آنلره امان و یره و اطاعته دعوت ایلله و اقدی
 سلمان واروب قصر کن قرینده طوروب انلر ایله فارسیجه سویلشوب
 عجملر سلمانک فارسی لسان ایله تکلمین کوردو کوه انما اوق آنه دن طور و یلر
 و سن کیمین دیدیلر سلمان ایدی بن سلمانلر طرفه ن الجیم سزه ناصح کلام
 بنم بندیمی سمع قبول ایله دیکلر بی جان جنگ انک کیشی نفندن
 و اموال و اهل عیالندن ادری اولوقت جنگ ایدوکی خلوص و امتندی
 اوله بویاد شاهلر منهزم و عسکری نایم ایدم اولوب شهر لرین الدوق
 سرانیه و خزان و زحایرنیه مالک اولدوق ارض مداینه عسکرندن
 بر فرد قالدی امدی الله دن قورقور ایکنر ایله هلاکلز طلب ائمه کونر قصری
 ایچندک اولان ایله تسلیم ایدوب کوردن داده اطاعت اولکونر کون

امان فتی طرفه دیلر سکر ائسه کیدیکز بزدن سزه بزدن دخل
و تعرض اتمز واقدی دیر عجملر سلمانک کلامن اشد و کوه دیدلر
ای سرور جمله مژدهک و مطوره نشین خال اولوب بوند اولوروز
سزه تسلیم اولیوز بونک اوزرینه بزر محالقه و معاهده اتمشوز
شاهدن صکره کند و مزایچون حیات دلیوز بونی دیوب سلمانک
طرفه اوقلرین آندیلر سلمان انلری بوحالته کوروب کلامنی قبول
اتمد و کلرین بیلوب انلرین قتاله مصر اولد و قلرین مشاهده اتمد و کوه
بوایت کربیه تلوت ایلدی ورد الله الذین کفروا بفیضهم
لم یبالوا خیراً و کفی الله المؤمنین القتال اندن بر مغیله اوقلره اشارت
ایدوب حکمت ایلله اوقلر صاعقه وصوله کیدوب انلرین براوق اکاهنا
ایندی عجملر چون بوحالته کور دیلر سلمانانه توجه ایدوب دیدلر ای سکر
اشارت اتمد و کک شیک حرمتنه راست سوبله سن کیمین بزیستی
فارسی لسانله تکلم ایدر کور پوروز سلمان ایندی بنم اسم روز بادر
بابام ملوک عجمدن ایدی بن بر یوزین سرتا با طواف ایدوب صومله لر
و دیر لر کزوب جوق زمان کوشه کیر عزلت و زاویه نشین تراخت
اولم راهبهر خدمت ایدوب انلردن بوقومک پیغمبری اولان محمد
المصطفی صلی الله علیه و سلم حضر تلرینک نفث و صفاتن اشد مکله
اول نبی عربی در کافه بنوت و رسالت ایلله بعث اولنوب سرکشان
قوم آخر الزمانی طریق حقه هدایت و ارشاد ایچون ارسال اولمشدن
اسمی محمد بن عبد الله سید المرسلین و خاتم النبیین در حضور علیزیه
واروب جمال با کمالین مشاهده ایدم آنی کامل الخلق حسن الخلق

صداق القول نفی کریم طبعی ملازم کوردم بکا اکرام ایلدی
اکا خدمت ایدم بکا تعظیم ایدوب حتی سلمان اهل بیند ندی
واقدی دیر عجملر سلمانک کلامن اشد و کوه قوی حق اولد و غین بیلوب
اولاد ملوکدن اید و کین تحقیق ایدوب بوندن صکره اکا تعظیم و اکرام
و توازش و احترام ایدیلر دیدیلر امدی امور مزه دایر برشی سندن کیرلیوز
ونه ایچون جنک اتمد و کز سکا خبر ویرد کتم و اخفا ایتوز ای پرور
بزم جنکمز مال و منال ایچون دکلر شاهنیزد جرد نه او ندرزو سیله
گمد و کوه دختری خسته ایدی خسته اولد و غچون کند و سیله کور میله
قدری اولیوب آنی بزه تسلیم ایلدی بزه چی آنک حفظ و حراستین اوزرینه
لازم ایدوب سزکله محاربه مزبو بکوندن اکا بزه امان و پرور سکر ائسه
سزه تسلیم اولوروز و برمز سکر ائسه اولنجیه دن سزکله محاربه و مقاتله
ایده روز واقدی دیر سلمان انلرین کلامین اشد و کوه کوز لرین
حسن کوروب دیدی ای کیشیلر بمقدار صبر و تحمل ایدوب انشی موقوف
قویکز ناکه بن بوقومک امیرینه وارهیم سزه دایر سوزلری سوبلشوب
کله بیم اندن سلمان سعده و ونوب عجملردن ایشند و کین خبر و یروب سعد
اکا دیدی با سلمان سن بیلور سنکه عاکر اسلام اطراف و جوامعده داغیلوب
لدض عراق انلر ایلله طلوب شاید مسلمانلر اولد و قلری طرفه کیده لر
قورقوز بین خلقندن بر جماعت آنلره راست کله اوزر لرینه مرحمت
اتمیه لکن آنلره سوبله سزله امان ویره لم و سزی مأمکده اولاشد و ده لم
امدی نه بیر دیلر لر ائسه کند و لر ایچون اختیار ائسوندن بزانلری
تعیین اتمد و کلری بیر اولاشد و روز بوندن صکره اوزر لرینه کلنه

ضامن اولیوز وادی در سلمان آنردن طرفه عودت ایدوب سعدی
دید وکی کلامی خبر ویدی: ایچارندک اولان عاقلار دیدیلرکه بوقوم
حق اوزره اولمه باید یلار روم اوزرینه غالب اولزلر و بزم اوزرینه ضرر
بولزلر ایدی صواب اولان بونلرین دیننه دونلم باد شاهلری سایمندن
دیر یله لم بوقومک مرادی ملک و سلطنت و کلدن همان ریتلرینک
و بیغمبر لرینک رضا سیدین دینلرندن اونوردی قتال ایدر لر ایدی بوکینر
کوردیکر و فضیلشدن سزک ایچون ظاهر اولنی مشاهده اینک: وادی در
عجملر اولورک: قولنی صواب کوروب قطعاً توقف و عناد ایتوب قصور
قبولن آجوب عسکره چقد یلر مسلمان اوکلرینجه سعد حضرتلرینک جادین
قصید ایلدیلر: سعد کلوب سعد آنلری کوردو کوه اغلیوب اللهم انصر الاسلام
واهلہ آندن بوايت کدیبه تلاوت ایلدی و تلك الايام نذالها بين
الناس آندن غنیمت قبضه ما مورعرو بن مقرون کوندره و ب قصره
اولان ماللری و مناعلری قبض ایدوب کسری نک قزینی و خزان و کنوزی
اخذ ایلدی وادی در سعد قصردن چقان عجملره اعزاز و اکرام و توقیر
و احترام ایدوب اموال غنائمی مسلمانلره تقسیم ایدوکن آنلره زیاده جه
خصه و بروب آنردن هر بنی کند و مرتبه سنده قلدی انلر سندن
بوکونه لطف و کرم کوردوکن جمله سی رضا سیدله اسلامی قبول
وانلردن هزاران هزده کیمسه لر دین محمد به به دخول ایلدیلر وادی در
بره خبر ویدی عبدالله عمرو بن زیددن اولوخی حدیجی بنت ابدیه
روایت ایدوب یحیی در که هاشم بن عتبّه کند و عسکر یله فراد ایدنلرین
عقبینه روشوب سیری مرج خلوان جابنده منتهی اولدوقدن اول بیره کسری

شکرندن عجمک وافر عسکرینه اولاشدیکه انلر ایلله سلاحلر و اتلر و بد کلر
و هوو جلر و قولر و جاربده لر و ایدوب عوددن بر محفه دانه المثلر و اول
محفه نک اوزرینه ذنک امیر دیبا اورنشلر و اول پوشیده به باقوت
احمر و انواع جواهر ایلله برکونه زیب و زیور و بر منلر ایدیکه اول جوهرلر
شعاعی کوزلری خیره لند و ورایدی وادی در هاشم بن عتبّه انلره نظر
ایتدوکنه عسکر یله اوزرلرینه حمله ایدوب طلبلرندک جد و سعی ایلدی
عجملر عربک اوزرلرینه حمله ایتدوکن کوردوکن محفه لری دانه آلوب
بر مرتبه جنک و جدال و حرب و قتال ایدیلرکه وصفی قابل تحیر و کلدن
وادی در بر محفه یزد جرد قزی شاه زنان بانو نک ایدی انکله یله
خانان عجمک شاوردن هر مزوار ایدی هاشم بن عتبّه عسکر یله آنلره
ملاقی اولوب اوزرلرینه حمله ایتدوکن آنلری شاورین هر مز کندو
عسکر یله قارشو لیوب ایکی عسکر بر برینه کیروب کتدو کجه جنک
آشتی علولوب مابینلرندک طعن و ضرب واقع اولوب عجملر عیال جنکین
ایلدیلر هاشم بن عتبّه عجملرک جد اوزره قتال و درونی جنک و جدال
ایتدوکلرینه بقوب شاور آنلری قتاله ترغیب و جنکه تحریص ایتدو کین
مشاهده ایتدوکن لعینک اوزرینه حمله ایدوب اتی قصد ایلدی و بوابانه
اوقدی وانا القوم من حینار الاعارب نذب ونحی بالسیوف القوا ضی
ونحن اناس لا نری الموت سبه و لکننا فی الحرب اسدا لکننا نذب ونحی
شرعنا بسیوفنا و تقتل باغی الحرب فی کل جانب ملکنا بلاد الشام
قهرأ بحیثنا و اما احد منا عن الحرب فاکب وسوف ینید الیوم منکم
لیونکم و تظلمنا فی الحرب و البغایب و انی هشام و ابن عتبّه فارس

اذب واحی فی العجاج لصاحبی وما بقیتی ملک انقم حیثی واسطو علی
 الاصحاب والموت طالبی ولكنی ابی الجنایه منی ترید عتاق زین الکواعب
 فدو نك یاسئل الاعاجم فارسا مفود ضرب السیف یوم الکیاب آنرت
 شاوین هرمن اوزرینه حمله ایدوب نیزه ایلله سینه سنه اوروپ حرب
 چاقوب اگسه سندن برلری لعین زمینیه میت دوشدی هاشم عکری
 شاوین دوشدو کین کوردو کوه عجم اوزرینه یورپوب انلردن بر مقدار ام
 قتل ایدوب باقیری فرار ایلدی هاشم محفه واطرافه اولان هود جلدی
 الوب قولری وچاریلدی اسیر ایدوب اته وسلاحه مالک اولوب
 مجموع سیله سعه دوندیله بونلر ایلله سعه کلدو کلرند سعه هاشم
 طرفه یورپوب اگا سلام ویروب احوالندن سوال ایدو کده فیه
 اگا خبر ویروب عجم عکری نه کونه ملو فی اولدیفین و شاوین هرمن
 ایلله بعض یولاشلرین قتل ایدوب باقیری فرار ایدو کین کندو
 غنایم واسیر لرله کلوب یزدجرد دختری شاه زنان بانوجمله
 اساری دن اولدیفین جمله اگا حکایه ایلدی سعه بو خبردن زیاده
 مسرور اولوب رب تعالی نك احسانه سجد شکر ایدوب رفع سدر
 ایدو کوه بوایت کرمه تلاوت ایلدی قل اللهم مالک الملك تؤتی
 الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء وتقرض من تشاء وتذل من تشاء
 بيدک الخير انک علی کل شیء قدير اندن سعه حضرتلی اموال
 غنایم وکسری خزینه سندن اخذ اولنلری وجمع اولان امعه واقفه
 واسیرلری حضوره کتوروب کندیله عرض اولندو فن بونلر کینچند
 بر بیون صندوق وار ایدیکه اول صندوقا درونی و بیرونی هذ قیب یا

ایله حل اولمشدی و بوسندوق یچنده کسری نك دوشه سی وار ایدیکه
 النون تلندن دو قنوب انجوا یله دوزلش باقوت احر و زمزم اخضر و در
 وکوه ایلله تر صیع اولمشدی اوزرینه دنک آمیز حریر ایلله ایر مقلر شکلی
 نقش اولنوب اول ایر مقلر بیننده انجیلر قوشلر باقچه لر دوزلوب بهارده
 اوت کتورچی زراعت اولمش بیر تصویر اولمشدی طوی المش ذراع
 اولوب کسری انی ایام شتاده ایوانه دوشرایدی و اوزرینه ارکه
 و اکابر دولتی باده نوش ایدوب انی بسلک اتخاذا یدرایدی بو کندولر
 بهار غناسی ویروب کویا انلر یقچه لرده انجیلرده ایر مقلر بیننده کندولر
 کورور لرایدی و اقدی دیر سعه حضرتلری مال غنیمتی اموال غنایم
 فیضنه مأمور عمروین مقرونک تحت بدنده تکیل و جمع ایدوب برکدو کوه
 مجموعین حضوره کتوروب اندن بیت المال ایچون خمس حقاروب
 باقیسین ملمانلره تقیم ایلدی هر بر تلویله اون ایکی بک سهم حصه
 دوشوب عکرک جمله کی اقلو ایلدی ایچلرند بیاده سی هیچ یوق ایدو
 اندن مداینک اولرین خلق بیننده تقیم ایدوب بساطی تقسیم مراد ایدو
 توزیع قایل اولوب دونوب ایلدی ای امت محمد بن بساطی تقسیم المسم
 برابر کلز وحق و عدل اوزره تقسیم اولنر مناسب اولان بونی میر
 المؤمنین حضرتلرینه کوندر مکرر مناسبی نه ائسه اول بیلور مرادی نه ائسه
 اولیجه اشلر بو خصوصه نه دیر کز ویدو کوه جمله سی سندن جوائیلله
 راضی اولوب بونی قبول ایلدی لر و اقدی دیر بساطی کسرنیک تاجی و زر
 و نیابیلله خمس اضافه ایدوب امیر المؤمنین حضرتلرینه بشارت نامه
 یازوب دروندک کتیر ایدوب دیدیم بسم الله الرحمن الرحیم عراق حای

سر عسکری سعد بن ابی وقاصد بن امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی
عنه حضرت تلمیذیه تحیات سلام ابلاغتندن صکر بن حمد ایدرم اول
الله که آندن خبری معبود بالحق یوقدر و صلوٰه و سلام ایدرم بنوری
محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم حضرت تلمیذیه و الله شکر و ثنا ایدرم دشمن اوزیر
غالب و احسان ایدرم کی فتح و ظفره یا امیر المؤمنین معلومک اوله که عجم
شاهی رز جرد عساکر مسلمین و جنود موحدین ایله مقاتله به قدر
اولیوب لشکر اسلامک هجومه طاقت کتوره میه جکیں بیایوب انلر ایله
مقاومت ایدرم میه جکیں جزم و تحقیق اتمکین دار سلطنت و مقردولتی
اولان مداری ترک ایدوب اصفهان و خراسان جانبته فرار ایلدی عسکری
قتل و دختری اخذ اولوب حالاندر مدینه مکث و اقامت ایدوب
امر که منتظرونه فیما بعد نه یوزدن امریکز ظهور و فرماکز صدور ایدوب
اگا کوزه حمل ایدرم روز و السلام علیک و علی جمیع المسلمین و رحمة الله
و برکاته منی الی یوم الدین آندن صکر مکتوب ایله خمس کسریک
ناجی و زینتی و بساطی و فری ایله بشر بن خصاصیه تسلیم ایدوب
اگا عمر بدلت بشیور اتلی قوشوب کتمک ایله امر ایلدی آندن سعد مدین
فتیله و رب تعالی نلک مسلمانلره غنیمت ایدرم کی شیک خبریله میته
منوره به مژده چی کونده روپ اگا امر ایلدی که عجله و شتاب ایله کیده
بشیر بن خصاصیه و ارمزدن اقدم امیر المؤمنینده مژده ایدرم بس بشیر
بناق عمریمی تشییر ایدوب بر نفاقه صرصر بایه نبوب مدینه جانبته عزم
و قصد ایلدی و اشددم امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه حضرت
هر کون صباح نازین قیلوب قرآندن خاطرنیه کلنی اویقوب دعا و ثنا

ایزدولردن صکره دوه سننه بنوعراق یولی جانبته کیدرم ایدی کونلره
بر کون عادت حسنه و قاعده مستحسنه لری اوزده مدینه دن چقدی
مژده جیه مدافعی اولوب کوردیکه بر شخص سرعت و شتاب ایله کلور و التنده
اولان شتر رهوارین اویزدوروب عمر حضرتلری آنک جانبته یور یوب سلام
و یروب ایدی ای کشی ندیردن کلور وون بشیر ایدی مداینده
عمر دیدی نه خبر ایله بشیر ایدی خیر و بشارت ایله عمر دیدی حق بجانب
و تعالی ریده لرک قدیر و جشمکی روشن ایلسون بزه و سکا مغفرت ایدوب
غریق بحر رحمت فلسون بشیرک قانیدی امیر المؤمنین اولدوغین بیلدی
و دیدی یا امیر المؤمنین سکا نصر عظیم و فتح مبین ایله بشارت اولسونم
حق سبحانه عز و جل عساکر مشرکین شهرز و بناء جمعیلین منهدم ایدوب
مجم اولان قومک سگری قطع و دیارلرین آنلردن خالی ایلدی عسکری مضطرب
ولر زناک و شکر لرین نابود و هلاک ایلدی جمعیلین طاغدوب آماللرین
قصر و ماللرین تفریق ایلدی و اقدی بر امیر المؤمنین حضرتلری بوخیر
سرت انری استماع ایدرم که الله حمد و ثنا ایدوب آندن مدینه
جانبته دونوب بشیر چی بانجه یور یوب مداین فتحی و واقع اولات
و قایعی اگا خبر و بر ایدی ناکه مسجد شریفه کلدیلر بوخیری
خلق بریرندن ایشیدوب سرعت و شتاب ایله کلوب مسجد شریف
خلق ایله مالی اولدی مژده چی مداین فتحی و الله عظیم الشانک مؤمن
و موحد اولان فوللرینه غنیمت ایدرم کی شئی خیر و برور ایدی خلق
تکبیر ایدوب الله حمد و ثنا پیغمبره صلوٰه سلام ایدرم لایدی خبر لر میته
منتشر و جابجا شایع اولوب مسلمانلر بوکا فرحمنوب قلبلری طیب اولدی

مردی مدینه ده از کون اکلنوب تا که بشردن خصاصه غنیمت مالیده
 بونجه رحال و منال ایله کسری قزی ایله کلدی و اقدی در افترین
 مدینه و صولی مانند عید بر روز سعید ایدیکه انجیلین کون کوز لر
 کورمش و قولقز اشتهاش ایدی بشردن خصاصه ایله اولان
 کشید کلوب طوارلی مسجد قوسنده چو کروب یوکلری آجیلار مال
 غنایم ایله مسجده کروب مجموعین امیر المؤمنین حضورینه وضع
 ایدیلر عمر حضرتلی بومالده و جوهر لره و کسری نك تاجنه و زینت
 و ثیابنه و زرعه و سیفنه و بساطنه نظر ایدوکره ایدی بونی بزه
 کوندوران کیمسه خدا حقیقون امیندر آندن عمر حضرتلی قالقوب الله
 حمد و ثنا و پیغمبره صلوٰه سلام ایدوب خمسی یرلی برینه حاضر و غایبه
 تقسیم ایلدی و دیدی الله ذوالجلال سزه رحمت ایلسون بکا کوسر نیک
 بود و شمه یه نه اشلیه لم صحابه کرام دیدیلر یا امیر المؤمنین نه کوه
 رأی ایدر سن سزا علم سز اولوقت عمر حضرتلی اول بساطی بارجه بارجه
 طوغروب صحابه کرامه تغزین و بین الناس توزیع ایلدی حضرت
 علی یه اندن بر بارجه دوشوب اول بارجه بارجه لرین ایوسی دخی دکل
 ایدی آنی اون نیک دره فرخنده ایلدی و اقدی در عمر حضرتلی مال
 ایله بساطی توزیعدن فارغ اولدوقده محکم بن رواحه حضوره کوردیک
 اول بر مجسم و کوه لو کیمسه ایدی کسرنیک لباسنی تاجنی بیره کنی انکا
 کید وروب بلز کلرین طاقند وروب مجوهر سر بندینی باشنه صاروب
 بلینه کسرنیک کمرین بغلیوب تیغ زمره قشقه کن میانده بند ایدوب
 آنی سر بر اوزر ندی و اوزر ایدی خلق کا نظر ایدوب اوزر ندی اولان

جواهره و زر و زیوه ده نجب ایدر لر ایدی عمر حضرتلی خلقله خطاب
 ایدوب دیدی ای محمد امتی امدی دنیا به و دنیا نك حالندن حاله انقلوبه
 بقوب عبرت الکر و مصیبتلرندن کلنه نظر ایدوب متعظ اولکر
 کسری اسباب سلطنتی الات ترفه عدو سلطنتی سببیلله آخوردن
 غفلت ایدوب مالی جمع ایلدی مال سبب هلاک اولوب قورقو سوزلو
 آنی الددی پس امن و امان برنده اخذ اولوب عملی ایله قالدی کندو
 ایچون برشی ایره لو کوند رمدی قبره دخول وقتنده آنی بوله عزنی کیدوب
 تخت و سلطنت دور اولدی آندن بوایت کربله تلاوت ایلدی خل مناع
 الله نیا قیل آندن خلقه خطاب ایدوب دیدی برک ایچونکه سابقه
 اوله قیام ایلسون اولوقت صدیق اکبر اوغلی عبدالرحمن صحابه کرام
 ارا سنده قیام ایدوب دیدی یا امیر المؤمنین بن الله و رسولنه اول ایمان
 کوروب و معاونت ایدن کیمسه نك اوغلیم و بن پیغمبرین بنوتن تصدیق
 ایدوب نصرت ایره نك اوغلیم مالنی الله فی الله خرج ایدوب آنی قویمانك
 اوغلیم پیغمبر ایله غاره کیروب حضورنده کفار ایله مجاهده ایدوکره
 اوغلیم و بن اول کیمسه نك اوغلیم کم حق سبحانه عز وجل حقنه ریت کریمه
 انزال ایدوب بیورمیلرکه لا یسنوی منکم من انفق من قبل الفتح و قاتل
 حضرت عمر دیدی یا عبدالرحمن خدا حقیقون کیرجک سوبلرک آنک فضلندن
 از تکلم ایلرک آندن اکابر خلعت وروب اون نیک درهم عطا ایلدی وینه
 دیدی سزدن برک ایچونکه سابقه وار قیام ایلسون ابان بن عثمان مجلس
 عالیده قیام ایدوب دیدی یا امیر المؤمنین بن جیش عسری تجر بر ایدوب
 بیر رومه حقرا ایدوکره نك اوغلیم پیغمبرك یکی قرین نکاحه الوب ایک

قبيله غاز قلوب پيغمبر مجتهد مالتی اتفاق ايدن يكسه نك اوغليم كه حق
سبحانه و تعالى آنك حقنده آيت كرميه انزال ايدوب بيورديلر كه امن هو
فانت انا الليل شاجدا و قائما يحذر الاخرة و يرجو رحمة ربه حضرت
عمر ايدى يا ابا ن كوزل سويلر كن آنك فضلندن از ايله تكلم ايلر كن آندن
اكا حى برخلت و يروب اون بىك درهم عطا ايلدى آندن عمر حضرتلى
ديدى اى امت محمد بركمن نك باباسى ايجون سابقه وار قيام ايلسون
كوزين مسجد شريفى كز دور ايدكى كوره كيم قيام ايدر اولوق
نظر شريفى زهد و شرف صاحبلى اهل جنت شبائيك سيد لرى
ايكى فرزند شه نعلق ايلدى بى حضرت حسن و بى سيد الشهدا
حين دره انلره بقدر وقت ايتدى اى بنم سود و كلم و نور ديدن لوزين
قيام و مفاخره دن عوق و تاخير ايدن ندر كه سز مثلو كيم فخر ايدر
ايا سز پيغمبر كن كرميه داده لرى دكلير والره يكر فاطمة البتول
و والد ماجد يكر سيف الله السلول دكليدر خانه يكرده نظم كرميم
نازل اولدى حقنكرده رب جليل ما على المؤمنين من سبيل آيت كرميه
انزال ايتدى اختيار ايدر سكر سوزين ايجون فخر سابق واردر سز كيا و سز
بزون كيدر سوزون اول فخر ايدن آندن انلرين هورى ايجون يكرى بىك درهم
اعطا ايله امر ايلدى على بن ابى طالب كرم الله وجهه امير المؤمنينك
اهل بيته و خانه دان نبوته بوكونه لطف وكرم و بزل نعم ايتدو كين كوردو كره
حضرت فاروقه دعا ايدوب ديدى يا امير المؤمنين حق سبحانه و تعالى
سكا اجر جزيل و برسون و سنى غريق بحر رحمت ايلسون سن مثلو كيم
سويلدى سنك كى اهل بيت نبوت كيم مدح ايلدى آندن عمر حضرتلى

ديدى بركمنه نك كه باباسى ايجون سابقه وار قيام ايلسون اول
وقت اوغلى عبد الله صحابه كرام بينك قيام ايدوب ديدى يا امير
المؤمنين بن سنك اوغلك سن بنم و الدم دكلير سن سكرتون فضائل
كثيره و خصال حميده و افره واردر امت ناجيه سنكله افتخار
و غبار پايك سرمة چشم اعتبار ايدر سكرتون رجاحت و عفت
و فصاحت واردر سن دينه و اسلام مسلمينه نصرت ايدوب دين
محمدى اعلا و احكام شرعى اجرى ايلر كن سيد المرسلين و خاتم
النبيين طريقه سالك اولر كن رب تعالى سنك حقنكرده آيت كرميه
انزال ايدوب بيورديلر كه يا ايها النبي حسبك الله و من اتبعك من
المؤمنين سن اول كيم سنك ضرب ينفكلا اسلامى اشكار و دين محمدى
اظهار ايدوب الله كز لوجه عبادت اولنر ديدن عمر حضرتلى ديدى
اى اوغلم خلقك بوزنيه كوچى دنيادن اركوت النله و صوله سعى و انله
اولشميه اقدام ايله سعيد اول كيمسه دركه آخرت ايجون عمل ايدوب
نفسى معاصيدن منع ايلدى طوبى اول كيمسه لره اولسونكه انله قريب
اولوب انله وصول ايجون عمل صالح اشلدى آندن بو آيت كرميه تلاوت
ايلدى من عمل صالحا فلنفسه و من اساء فعليه يسا كا نيك درهم
وبردى عبد الله ايتدى يا امير المؤمنين بن فى سبيل الله دوريتوب دوشمن
ايله غزا ايدوب مالمحق يولنه خرج ايلوب عسكرلى محل مصافعت
كبر و ليوب دينه و اسلام و مسلمينه خدمت ايلدم مال اللهون
بكاشى قليل و يروب بو ايكى فرزند شه جوق شى اعطا ايلدون عمن
حضرتلى ديدى اى اوغلم حقى بيل انصاف ايله بن سكا ديم سنك

شهرن کبر و شرف و عزت کز کندی و ملک و سلطنت کز دلا
اولدی دیار کزده ایله ساکن اولوب قلعه لر کزندی شهر لر کز خراب
اولوب اموال کز نهب و اولاد و عیال کز سبی اولوب فاخر جامه لر کز
کیندی عرب طایفه سی اهل عراق اوزرینه غالب اولدی لایقانه
سزه کلور لر و سز کله محاربه ایله انلر ایچون سزمن دونک محال
یقین جله ده عرب عسکرین کورور سز که زی و همدان و اصفهائی و شیراز
و کرمان و خراسان طلب ایدر لر انلر ایچون توجه ایله جک سبت
مملکت ایران دن غیری قالدی بویله اولدوقده فرصت بیلوب کونلر کز
باقی قلنی کوریکزه محاربه ده ثابت قدم و راسخ دم اولوب فرار انلر بوجند
حالی و کارزار احوالیده نصرت سز کچون اوله یا هزیت اوله که نادر
سزه نصرت ایله سزی اعدایکز اوزرینه غالب و مظفر ایلیه آند
مالندن باقی قلنی آنله انفاق ایروب سلاح و وساط و ادوات حرب
ویردی و اقدی و عجم طایفه سی شاهلرین کلامن اشد و کوه تدارکین
کوروب جنک ایچون حاضر اولوب خیمه لرین حقاروب حلوان چایرینه قوریلر
آندن کسری دینلرینک علما سن جفروب آتش خانه لری آجق آنله اواروب
آچد قلدن قوربانلر بوغز لیوب ایچنده عود و عنبر صاحبوب خوش قوولو
یاغلا اندیلر عسکر کبر و امرا و عجمک سادات و عظمای آنه جمع اولوب
قطعا فرار نتمیده لر یا خود با جهم اوله لر دیوین شوب عرید و میثاق
ایندیلر آندن امرانک قزلی عودلری و خانلر و خان زاده لر دختر لری بکلیه
طریق ساچوب قتل اولنلرک قانلری ایله کتند ولرین بولا شد وروب
بلوچم اون ضالوب اطراف و جوا بندن استمداد ایلدیلر ایران ملکده طعن

و ضربه قازد و حمل سلاحه متحمل کیمسه قالدی الا شاه کمره
امدادینه مرج حلوانه کلدیلر و اقدی و عجم خانلری و دولت سنا
نک امرا و بکلی بریوه بریکوب مال لرین جمع و کسری حضورینه وضع
ایروب دیدیلر شاهک مالی کیدوب و کنوز و خزاینه نهب و غادات
اولوب برشی قالدی بزبوحال ایله انکاعانت و امداد ایله روز دیوب
آندن اول مالی عسکره داغروب بزل و انفاق ایروب آنله دیدیلر
دوشمنک ایله جنک و جدال و حرب و قتال ایلیوب کند و کزدن دفع
ایدیگر یا بود که مال کزدن اخذ اولنی رد ایله روز دیوب ملکزه و دار دیار کزه
عوت ایدر سزه و یا خود مالکز اوکنده بردن اولور سز و اقدی و
عجم بونی قبول ایروب عرب قتالنه عزم و قصد ایلدیلر و اقدی و
بکا خیروردی محمد بن عامر بن طلحه الفتوی محمد ویر بزه خیروردی
ربیع بن قیس الجلی ربیع ویر محمد بن عاصم بزه خیروردی بن آند
کوفه ده اشدیم دیدی عسکر مؤمنین مداین فتح ایروب سعد آنده
قرار ایلیوب مسلمانلار وطن اتخا ایدو کلرند مسلمانلرک عاداتی ایدیم
عجم مالی طلبیله اولری و قصر لری قرار لرایدی عجد الله بن محمد ویر مسلمانلر
قصر ایض مقاتله سنده بریر قازایدی بریون صوحوی بولدی کس
ایچنده التوندن اتلو شکنده بر صورت و ارایدی اوزرینه قدیم و زر
دو کتله ایدیکه اول صورت غایب اولندی اکا سوره عجمی بونکله سائر ملوک
اوزرینه خیمه ها ت ایدر لرایدی و اقدی ویر قراج کون مرودن صکره عجمک
اشد و کسری و مرج حلوانه جمعیتلری خبری مسلمانلر و اصل اولوب انلر غلبه
واوزرینه قور قلد و قلین شیکرک همدان طاعنه کوند و کسری بیلندی سعد

بوخبری آلوده رؤساء عسکری ایوانه جمع ایدوب صحابه کرام
وسادات عظام ایوانه کلد و کله سعد ایندی ای سرور لر
بکا خبر کلدی کی کسری عجم اطراف و جوانه د قلم کونده روب تحت
حکومت وزیر دستنده اولان شهر و بلاد و قرا و قصبات عسکری
دعوت ایدوب اوز ریزه نفیر عام ایلش هر بیردن اکا امداد کلوب
حالا اوز رینه خیللی عسکر جمع ایلش انلره مالک و سلاح و یروب
آنلر دخی فرار ائمه لر یا خود بردن اوله لر دیوین ایدوب حلوان
چارینه خیمه لرین قوروت قتالکزه عزیمت و اوز ریکزه کلیمه
قصه و نیت ائتلر بو خصوصه سز نه دیر سز ایدیلر ای امیر
جنک ایتک بزم مطلوب و محاربه مقصود من اولوب غزا و جهاد
مرازمدر دیلد و کلک ایله بزه امرایت بزمکا مطیعن امرک دکلوز
و فرمانکه اطاعت اید روز واقدی دیر اولوقت سعد حضرتلری
امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلری مکوب یازوب
بواحوالی بیلد و روب بولن دخی تحریر ایدوب دیریکه موصل حاکمی
ملک انطاق قوت اولوب اهالیسی کردن بند طوق اطاعت
ایکن هواء نفسه او یوب عرهدی نقض و صلحی فسخ ایدوب اوز رینه
کال بن کالوص الجرمقی نام کیمسه والی و حاکم ائتلر اولر دخی عسکر یله کید
عجمه اعانت و امداد ایچون تکریمه نزول ایدوب حالا آنره ائمه کیفیت احوال
معلوم اولق ایچون اشیو و دقه تحریر و فرستاده عزم حضور لری قلندی
واقدی دیر مکوب امیر المؤمنینه واصل اولد و قوه اکا جواب یازوب
دیریکه تحریر ایدوب کین مکوب طرفه واصل و مفهومه اطلای حاصل

اولوب دوشمنک جمعین تحریر و طوایف احجامک از دحامک اشارت
ایشن سن فکر و الم اوزده اولیمه سن حق سبحانه و تعالی و عدا ایدوب کین
یرینه کتورور پیغمبرینه نصرت ایدن قومی مخدول ائمه امدی قعقاع
بن عمروی انلره کوندور و اقدی دیر عمر حضرتلرینک مکوب سعد
واصل اولد و قوه قعقاع بن عمروی کند و عسکر یله امیر المؤمنین دیر
طرفه کونده روب بس قعقاع عسکر منصوره ایله کیدوب یورو و مد
سدرت شباب ایدوب آندن هاشم بن عصبه جاغروب انچون سنجاق
عقد ایدوب آنی اون ایکی نیک اتلویه سردار ایدوب عجم طلبیله حلوانه کتکی
اکا امر و سنجاقی تسلیم ایدوب اولدخی معیتده اولان جنود ظفر موعود ایله
یور یوب جانب مقصده روانه اولری واقدی دیر یزدجرد عسکر تکمیل
و جمع ایدوب برکد و کله اوز رینه خرم آباد خانی مهران سردار و جمیع
عسکر اوز رینه سپهسالار ایدوب عربک قرشونه کتکه اکا امر ایدوب
انلر ایله مقاتله یه فرمان ایلدی بس عجم عسکر بنوب جانب مقصده
عزم ایدوب مهران دخی سنجاقی التنده عسکر و ایلنده یزدجرد ایله
همعنان یور یوب کسری مهرانه توصیه لر ایدوب و داع ایلوب حلوانه دوند
عجم لکری دخی یور یوب طی منازل و قطع مراحل ایدوب نشاوده کلدی
مهران سرایه قنوب اول کون آنده اکلنوب صباح اولد و قوه عسکرینک
کبر و مجوسی رؤسا سبیل بنوب بارویه بقوب آنی رصین و منیع
و مستحکم و رفیع ایتک ایله امر ایلدی بس صفاد و کبار و فقیر و مالدار
لیل و نهار تعمیر و ترفیع ددکار اولوب مدت قیلده حصوله کتوروب
تخصین و ترفین دن فارغ اولد و قوه برجلر اوز رینه یول و کوجا

منجقلر قوردوب باروبی علملر و نجاقلا ایلله بزه یوب بر عقیق و وسیع
 خندق قازوب دموردن اوج بچقلو پیرا نقیر اولنورشی بایدوروب
 شهرین اطراف و جوانین انکله دوشوب بونین جمله کن بر آیدن قلیل
 مدته تکمیل ایلدی زیرایون و کجک قالمدی الابروده و خنده
 اشلدی و محاصره تدا کین کوردوب طعام و اتلوق و شیر و بونله باز شیلر
 جمع ایدوب شهر کن کبر و عظما و اعیان و اشرافدن عهده آلوب
 رهنلرین اخذ ایلوب جمله سی قیرولوب فرار ائما مکله یا خود دوشمنلری
 اوزرینه نصرت بولنه صغیر و کبریین ایلدیله لعین بونلرین جمله سینه
 قرار وروب عهد و شرطی محکم و ثابت ایلوب عساکر مسلمینک قدومنه
 منظر طوردی و اقدی دیر هاشم بن عتبّه عساکر اسلام ایلله یورروب نشاؤ
 شهری اوزرینه واروب آتی الات حصار ایلله مزین و مرتب بولدیکی منجقلر
 دیکنلر بیر اقلر قالدوروب علملر آجوب بر جملر اوزرینه چادرلر قوردوب
 دیبا ایلله آتی بزه مشر کوردیکه شهر کن گوشه لرنده دموردن قبه لر یا یوب
 بچلرنده آتشار یا قوب آکا سجده ایدوب تضرع و نیاز ایلوب اصحاب کرام
 اوزرینه نصرت یاب اوللرین آتشدن طلب ایدر لر عجملر عساکر اسلامین
 قدومین کوردو کوه کلمه کفری اظهار و ملعینلرین آشکانه ایلوب
 آتشنه سجده ایدوب کونته اشارت ایتدیله زمین انلرین کفرندن
 دیره یوب طاعلر انلرین تجیر لرندن الله صغوب موجودات هلاکلی
 بایند باری تعالی به نیاز ایلدیله و اقدی دیر بزه خیر و یردی عروین ربیع
 التنبیانی حید الطویلنکه حمید دیدی هاشم بن عتبّه عساکر مؤمنین
 و خود موحدین ایلله نشاؤر شهرینه وصول و اوزرینه نزول ایتدو کوه

عجملر انلره التفات و قدوملرینه اعتبار ایمیوب محصور اولدو قلرینه فکر لیدر
 مسلمانلره کند ولرینک منانت و شجاعت و صلابتین کوسروب
 مدت محاصره اوزاندیلر ایام محاصره منادی اولدو و قه مسلمانلر اوزرینه
 بوصعب اولور ایدی عجمک امدادی یوما فیوما کلور یزدجرد جانبندن
 انلره اولاشور ایدی تاکه عجمک هیبتی قوی و عظمت و شوکتی محکم اولوب
 جوق عسکر اولدی اولوقت عجم خانلری و عسکرن امر و بکاری مهرانه
 کلوب دیدیلر که ای سرور بوانتظاره باعث و بادی نه برینه باخورد
 اقامت اوزادی طور اچق بر بزه طار اولدی عسکریزک قتاله شوق
 و رغبته لری وار بووقت فرصت بیلوب دوشمنلرین ایلله جنک و جدال
 و حرب و قتال اید لیم نادر بزه نصرت ایدوب اعدا اوزرینه بزی
 غالب ایدر و اقدی دیر مهران طوایف اعجامی جنکه طالب و قتاله رغب
 کوردو کوه انلرینه بنمک ایلله امر ایلوب اوزرینه خردارین هرزی
 سردار ایدوب انلر ایلله عرب قتالنه یورمک آکا امر ایلدی پس عجم
 بنوب زینتلرین اظهار و سلاحلرین اشهار ایدوب مزراقلرین طوغر وروب
 او قلرین کز لیدوب صفلرین دوزوب طاغلت جکر که کی مسلمانلر جانینه
 یورودیلر عساکر اسلام طوایف اعجامک کند ولرینه یورودکلرین کوردو کوه
 نیز جک سلاحلرین کیوب جالبجا منادی ندا ایدوب انلره بنمک ایلله
 خلقه تنبیه ایلدی پس مسلمانلر انلرینه بنوب تیغ خونیز لرین عریان ایدوب
 نیزه سوتیز لرین اولقلاری الله الوب الله توکل ایلوب جنک ایچون
 صفلرین ذکر و حق و تلاوت قرآنه مشغول اولدیلر و اقدی دیر هاشم بن
 عتبّه عسکرنک طلیعه سی اوزرینه بنی عطفان سیدی صلیحه باش

ایدوب کند و سی عسکر صوکنده سنجائی شریفان الله طودوب
 خلقه وعظ ویند ایدوب انلری قتاله تحریص و جهاده تحریص ایلدی
 و دیدی ای مؤمن قنداشلر بودولت و اقبال و سعادت و اجلال
 کونیدر الله ذوالجلال سزدن اعمال صالحه قبول اید جک کوندر
 پس دوشمنکز ایلله مجاهده و اعداء دین ایلله مقاتله ایدیکز که قیامت
 قورقوسندن نجات بولوب جنت ایره نر زیر اجنت اعمال صالحه ایلله
 حاصل و درجات عالیه به کیشی عمل ایلله و اصل اولد بوداکن
 قریش و صونیک چوقلق غلبه ایش بر جنک دریا سیدر بونده
 جهاد سفینه سنه نبوب اجتهاد یکن ایلله یکن ایدوب صدق
 و اخلاص علمین آجوب لکر انداز ساحل نجات اوله ریزد
 طلب ایدیکز حق سبحانه و تعالی نیک و جاهد و اقی الله حق جهاده
 ایت کریمه سن ایشند یکن و اقدی دیر بومابنده صفه دوزولوب
 علملر آجوب یتفلم غلافندن جیقوب عجم بهادرلری ایره لویجوب
 کرمه نایلری اوفریلوب طبل و دهللری جالنبوب عجم حمله قصد
 ایکن رای ملکئی طرفندن تورقوبوب الله صحرای طولومش اوت
 ایکی نیک مقداری و اوله بر عسکر ظهور ایدوب و اقدی دیر بو عسکر
 رای لشکر ایدی باشلری کرمان خانی فیرزان ایدی هاشم بن
 عتبه بونلری کوردوکره اطرافنده اولان امرا و صحابه کرامت کبریه
 بقوب انلره دیدی ای سرورلر دوشمنکزین کتر و ستر قلنگزه
 باقیورمیز و دوشمنکز امدادینه کلان عسکری کور یورمیزه امدی
 نه رای کورورونه دیرسن و اقدی دیر بولومدن هاشمین عرض

بولوراند

بولد ایشلرینه بقوب انلری تحریبه و امتحان ایدیکه کوره انلر چون دشمنلری
 قتاله عزم قوی وارمیدر دیدیلری امیر بزم دشمن چوقلقندن خوف
 و پاکن یوقور حق سبحانه و تعالی قرآن عظیم آشانده بومادی کم منقده
 قلیله غلبت فته کثیره باذن الله و الله مع الصابین امدی دیر
 اللهه توکل ایدوب دوشمنز ایلله دشوروز هاشم انلردن بومرانه جواب
 استماع ایدوکره قلبی طیب اولوب ایددی بیلکز رسول اکرم صلی الله علیه
 و سلم حضرتلری بدر کبری وقع سند و اوجیوز اون اوج کیشی
 ایلله دوشمنه مقابل اولوب انلر ایلله جنک و جدال و حرب و قتال ایلدی
 قریش غایبده و شیده و کثرت و وفرنده ایدی الله ذوالجلال مسلمانلری
 منصور و کفار خاکساری مفرور ایلدی حق سبحانه و تعالی کلام قرینه
 یوردی کم من فته قلیله غلبت فته کثیره باذن الله و اقدی دیر هاشم
 بن عتبه صحابه کرام ایلله سولیشوب انلره وعظ و پندامده ایکن عجم
 عسکری مسلمانلر اوزرینه یوریوب اتلولو سیل باران کبی کلوب
 هاشم عجم عسکر نیک حمله ایدو کین کوردوکره بلند اوز ایلله ندا ایدوب
 دیدیکه یا مفسد المسلمین یتله کز الله ایچون خالص ایدوب قورقوبوب دشمن
 ایلله دوشمنکز فراردن حذر ایلوب میدان کار زارده نایت قزم و راسخ دم
 اولکز آندن بوایت کدیه تلاوت ایلدی یا ایها الذین امنوا اذا القیتم
 الذین کفروا زحفا فلاتوگوهم الا دیار و من یولهم یومئذ دبره الا
 مستحقا لقتال او متحیزا الی فته فعدباء بفضب من الله و ما ویر جهنم
 و تبس المصیر و اقدی دیر مسلمانلر بوایت کریمه استماع ایدوکره دشمن
 اوزرینه یوریوب ایکی عسکر قاریوب فارسله دوشوب بهادرلر اوزرینه

ایکی عسکر ده قلیج اشلیوب بربرینک آتین کسوب آت اناغندت
 چقان غبار کون یوزنی قابلیوب یوزنی کثرت و قشامین
 و فرتندن کوندوز ظلمته دونوب عجم بهادرلی جاغرو شوب دیلم
 طایفه سی اوق آتوب آتش حرب سوزان و دمیدم روزان اولوب
 حربین شدتندن عالم دیره یوب اتر کشنیوب قلیج قفاره شلیوب
 عرب اوقلایله عجمک کردانلرین و بغاز دکلرین قصد ایلدیله
 ولله در العرب یعنی عربک علی الله ایچوندکه عجم جهادوسی اجتهادلری
 میدان معرکه دن آروب دور و ابعاد ایلدیله و قلیج لرزن انلره زهرآبه
 محاف ایچوردیلر طوایف انجام عساکر اسلامین نیزه لرندن تلخکام
 اولوب حرب ایاغه قالقوب صبر و سکون کیدوب چو چوغی قوجالدر
 و یوکی مختیر ایدر جنگدن کیمه اولنجیه دن آیرلیوب کیمه اولوب
 انفصال آید و کلرنه اولوقت مداین جانندن برتوز قیوب ایچنده
 دنک آمیز بیر اقلد و فرزی و یا شل سناقلر کورنیوب عسکر لر
 ذکر الله ایله صدالری کسلوب بهادر لر عجم قتالنه سرعت و شتاب
 ایلدیله و اقدی دیر بو عسکر ک قدومنه سبب بود که سعد حضرتلری
 قفقاع بن عمروی دعوت ایدوب هاشم بن عتبه امدادینه احوال عسکرله
 کتکه امر ایلدی پس قفقاع نداد کین کوروب عسکرله الات حرب وادوان
 ضربلرین اخذ ایله امر ایدوب انلر دخی بنوب سرعت و شتاب ایله یوروب
 اخشامه قریب مسلمانلره اولاشدیله انلری جنگ و محاربه ده بولدیله
 هاشم اسلام سناقلرنیک کوردن دیکین کوردو که عساکر مؤمنان
 بلند اواز ایله تهلیل و تکبیر ایدوب میدان کارزاره جان آتوب

سرعت و شتاب ایدو کین کوردو که کند و ایله یولدا شلرینک
 قلبلری قوی اولوب جنگه نشاط و انبساطلری آرتوب دوشمنلری اوزینه
 حمله ایدوب ظلمت اولنجیه دن جنگ و جدال و حرب و قتال ایدیلر
 قراولق اولیجی هاشم یولدا شلرله جنگدن مفارقت مراد ایدوب قفقاع
 هاشمک قصد و عزیمتک بیلدو که قسم ایلیوب دیدی یا هاشم خدا یقین
 جنگدن آیرلق و بویکجه محاربه ترک ایتک یوقدر امید وارمکه الله
 ذوالجلال اعداء دینی بویکجه منهرم و بناء جمعیلرین منهدم ایلدیله
 آندن کندوسی و عسکری حمله ایدوب هاشم بن عتبه دخی یوروب
 بهادر لر عجم قتالنه سرعت و شتاب ایلدیله اولوقت کیمه ظلمت پرده لر
 صاف ایدوب عالم ظلمت جادین قوروب شدت ظلمدن کوز کوزی
 کورمز ایدی قفقاع بن عمرو جولان ایدوب دشمن اوزرینه حمله و هجوم
 ایلیوب اقدام کوسروب قلیجین دوشمنه اولاشد وروب انلر ایله علوهت
 برله دکتوب لعللری قتل ایدر ایدی پس بوسیاق اوزره برمدت جنگ
 ایدوب عجمی اوکجه سی اوزرینه دوندوروب بهادر لرین اولدوروب یورنلرین
 قیروب صفلرین پراکنه و پریشان ایلدی و اقدی دیر اول کیمه تیغ تیز خوریزلک
 ایدوب دشمن کدراننده تیغ لانیق طع اشلیوب عجمک عقللری اوچوب
 مختیر ویهوش اولوب انلرک بویکجه سی قادییه وقع سنک کیمه سنه
 عظیم دن و وحشت تر ایدی کیمه نک اوزونی صباحه دن قتال و جنگ حبال
 اولوب صباح اولدوغی وقت اعداء بد کردار اکسه و یروب وادی
 خبیثه فرار ایلدی عساکر مسلمین نف نصرت ایله مفتحم اولوب و او طاق
 الله ذوالجلال اعداء دینی بامال و متوجه دار بدار ایدی مسلمانلر عجمک اوردی

و او طاق و خيام و بارگاهنه مالك اولوب اموال غنائی جمع ايدوب منصور
 و مؤيد آورد و لرینه عودت ايلدي و اقدی در حق سبحانه و تقای حضرتلری
 عساکر مشرکیني شهرز و بناء جمعيتلرين منهدم ايدوکن هاشم بن عتبّه ايله
 قفقاع بن عمرو معتلرند اولان جنود ظفر موعود ايله مؤيد و منصور سعد بن
 وقاص دن طرفه رجعت ايدوب مدينه واصل و يونلرين سلامت ايله
 وصول لرندن بعده سرور بي غايه حاصل اولوب الله حمد و ثناء بونلره
 مدح و تحا ايدوب کند و لرندن راضيق و خوشنودلق کئوردوب انلره
 اجر جزيل ايله بشارت و يروب احوال قيامت و عذاب آخرت دن خلاص
 و نجات ايله مژده ايلدي کسرينك ايواننده او نوروب امير المؤمنين طرفند
 نه کونه امر کلور ديو منتظر اولوب طودري و اقدی در سعد حضرتلری برکون
 كبار صحابه دن بر جماعت ايله طاق بلند و اقدّه حلقه بند جمعيت
 اولوب دت تعالى نيك کند و لرینه ايلدوکی کرم و احسانی سويلشور لويديکی
 اولوقت امير المؤمنين دن بعده بر قاصد کلري سلام و يروب عمر حضرتلرينک
 مکتوبک اکا تسليم ايلدي سعد مکتوبی فتح و قرائت ايدوب مفرق و معلوم
 اولد و قده اول ساعت برادر زاده سي عمرو بن عتبّه بن ابی وقاص حيا غروب
 اکا سبخاق و يروب اون نيك آتلا و شوب جلولا جاننده کتمک اکا امر ايلدي
 بس عمرو بن عتبّه ميتنده اولان اجناد ظفر معتاد ايله يور يوب طی صحار
 و قطع جبال ايدوب جلولايله واروب کوردیکه عجملر شهر کن اطراف
 خندق اتملر الات حصار ايله مهيا اولوب جنگيلر ايله آنی طولور مثلر
 ماللرين و اولاد و عياللرين خانقینه کونره روي کند و لری جولاده قالمش
 لعيلر عکرمق و مين کورد و کوه اتش خانه لرني ياندوروب ايجنه عود

و عتبّه آنوب اکا سجده ايدوب يار و نوره قسم ايديلر که فرار ايتيوب
 جنگ ايدو لری يابودر که عجم اوکجه سی اوزرينده دونده ده لری يا خود جنگله
 هلاک اوله لرو اقدی در عجملر نشا و ردن يوزولوب يوزغون عسکر
 يزدجرد واروب هر نيت خيرين ويرد و کوه النذن اخذ اولنان بلاد کند و
 دوند و کين يلوپ کند و نك و عسکر ندن باقي قلدن رجالين هلاک
 جزم ايدوب حلوانده اقامت ايلدي و اقدی در عمرو بن عتبّه ميتنده
 اولان عسکر نصرت مائز برله جلولايله وصول و شهرين اوزرينده نزول
 ايدوب يزدجرد ايس اول ثناده حلوانده ايدی اطراف و جوانبده نامه لر
 کونره روي جلولا خلقنک امدادينه عسکر بعث ايجون خانلره و رؤساء
 عسکره تبیه و امر و فرمان ايدوب عجم عسکرى حى حلوان ماسند نان
 و نهراوند ايله همدان کلوب و اطراف و جوانب دن بی دربی ايروب
 تاکه جلولا ده التمش نيك قد عسکر جمع اولدی اهو از حاکمی هر ميزان دخی
 يکرمي نيك آتلا و ايله کلوب عجم لشکری قوت و کثرت يولوب سکسان
 بیک مقدارى آتلا اولدی عمرو بن عتبّه امدادین تواردين و عسکرين جمعيتين
 کورد و کوه سعد مکتوب يازوب بونی اکا ايلدوروب سعد دخی امير المؤمنين
 حضرتلرينه احوالى عرض ايدوب عمر حضرتلری دخی شام جانبی سر عسکرى
 ابو عبیده يله مکتوب تحریر ايليوب شام عسکر ندن اون نيك آتلايله سعد
 امداد اتمک اکا امر ايلدي امير المؤمنين حضرتلرينک مکتوبی ابو عبیده يله
 وصول بولور و قده امرينه امشالا شام عسکر ندن و کرک کزیده و منتخب
 دلاور لرندن اون نيك آتلا ايروب عراقه سعد بن ابی وقاص امدادينه
 کتمک انلره امر ايلدي بس خلق تدا کلرين کوروب يوله دوشوب

سرعت و شتاب ایله یور یوب بونلرین کله جگر ندن سعد کز خبری
 یوق ایدی سعد بقیمک شام عسکری مکمل دات ایله و حرب و ضرره
 داترالات ایله کلدی بونلرین قدومندن سعد زیاده سویوب
 شاد و خندان اولوب عسکر قونوب راحت ایدوکه سعد رؤساء عسکر
 دعوت ایدوب انلره دونوب دیدی ای سرور لر مؤمن قریندا شلر کز عجم
 اوزرینه واروب بزدن امداد طلب ایشلر اجات و امداد و قیندر توقف
 و ارام اتمک بر ساعت اقدم انلره لاحق اولکز و اقدی و خلق کتمک ایچون
 حاضر اولوب اسباب سفری اخذ و عزیمته قصد ایدوکه سعد هییره بن
 مکسوحی جاغروب اگا ایکی بیک آتلو قوشوب انلر ایله کتمک امر ایدوب
 بن هییره بن مکسوح معتنده اولان جنود ظفر موعود ایله کیدوب
 یوریده عجله و شتاب ایدوب آندن سعد هاشم بن عتبیه جاغروب آنی
 اوج بیک آتلو اوزرینه امر ایدوب هییره بن عتبیه کونه روب آندن
 حجر بن عدی جاغروب آنی ایکی بیک آتلیه سردار ایدوب هاشم عتبیه
 کتمک امر ایدوب آندن سعد منذر بن حسان الضبی جاغروب آنی اوج بیک
 آتلو اوزرینه سردار و باش بوغ ایدوب حجر بن عدی کونه روب آندن
 جریر بن عبد الله البجلی احضار ایدوب اگا سنجاق و یروب دودت بیک
 آتلو ایله آنی عساکر منصوره موفوره نلک عقیلرجه ارسال ایدی و اقدی
 بکلر امیر لر معتلنده اولان عساکر نصرت مائثر برله جلولا جانینه
 یور یوب عجله و شتاب ایله کتدیله و اقدی و عساکر اسلام لشکره
 اعجامک و فز و کثرتی و پی در پی کلوب جلولا ده جمعیتین کوردوکن سردار لر
 عمرو بن عتبیه حضورینه واروب اگا دونوب دیدیلرکه یا امیر نه بفرسن بونلر ایله

محاربه تأخیره باعث نه کوردن میمن جیمک امدادی هر کون کلیر قوت
 و حقیقتلری زیاده اولوب عمرو بن عتبیه دیدی بنم توقف و ارام و صبر و انتظام
 برشی ایچون دکلر بوقور وارکه بزلت و دشمنی کثرت اوزره اولوب
 انلردن سرک اوزرینه قود قرم عمرو بن معدی کرب الزبیدی اگا دیدی یا امیر
 بزم دشمنک کثرت و اعداء دینک و فرستدن خوف و با کمز یوقدن بزم
 اوزرینه قود قله استیوز ایشک حصولن دیلرون دینکی کون دشمن اوزرینه
 بزی غالب نصرت و برن الله بکون دخی بزم نصرت ایدر و اعدا اوزرینه
 بزی غالب و مظفر ایلر ای میر معلوم و مجز و قزد که باری تعالی نلک ارادت
 علیه سی بر قومک موت و قوت اوزرینه نعلق الله لاجرم انلر مقدر و نلک
 بولوب ولوح محفوظه یا دینلر انلر ایچون اولور امدی بزر قطعاً و یقیناً
 یلور کم فی سبیل الله اولمک افضلدر یومشک دوشک اوزرنده اولکدت
 طوبی اولر کیمسه ایچون اولسوز که جنح و فرغ اتماسنین قتل اولوب بونکله
 اللهدن اجر جزیل و ثواب عظیم استدی و اقدی و بر بومایینده عمرو بن
 معدی کرب الزبیدی عمرو بن عتبیه ایله سولشور ایدی اصحاب کرام
 انلری جو و شلر ایدی اولوقت مداین جانلندن برتوز قوپوب ایچنده اسلور
 سنجاقی ظاهر اولوی سنجاق دینده هییره بن مکسوح ایکی بیک آتلیه کوردوب
 سخت دوتند خو ارسلا نلر کبی ایردی مسلمانلر هییره نلک کلر کین
 کوردوکه قارشوسته شکر دوب بر برینه سلام و یروب قدومندن زیاده
 فرحناک اولوبلر هییره یولدا شلر ایله اوردی جانینه اینوب برلشزدت
 اول هاشم بن عتبیه اوج بیک آتلو ایله کلوب آندن صکره ایکی بیک آتلیه
 حجر بن عدی بیک سنجاقی کوردوب آندن منذر بن حسان الضبی و جیمک

آتلو ایله ایروب خلق خیمه لرینه نزول ایتمزدن اول جریر بن عبد الله الجلی
 نیک سنجائی دودت نیک آتلو ایله ظاهر اولدی وادی در عروبن عنبه
 عساکر مسندن کند و به کلان امداده نظر ایتمد و کوه قلی قوی
 و خاطر طیب اولوب رب تعالی به حمد و ثنا ایلدی و راوی در عساکر مسندین
 و جنود موحدین دن جولاده بکرمی دودت نیک سواری عساکر یا خود دخی
 زیاده جه لشکر جمع اولوب وادی در سعد برادرزاده سی عروبن عنبه امارت
 مکوبک یاروب بویجه تحریر اتمشدی کی سن معینده اولان عساکر ایستلا
 اوزرینه سردار و مجموع لشکر اوزرینه طرفدن سپهسالار نصب اولمش
 سکده الاهدن قورق و خوف حذر اتمک ایله سکا امرایده رم مسلمانله
 رفت و ملایت ایدوب اعداء دین ایله محاربه و مقاتله ایت وادی در
 عرو سعد جانندن کلان مکوبی اوقود و قوه امرینی قبول ایدوب
 الات حربی اخذ و محاربه ایچون ائلرینه بنکی خلقله امرا ایدوب اولوقدر
 مسلمانله یتزدن سلاحلرین کیوب ائلرینه بندیلر صفلرین دوزدوب
 حاضر و مهیا اولدیلر وادی در هاشم بن عنبه ایره لو بور یوب عسکری
 جنک ایچون آماده ایدوب صاغ قولر جریر بن عبد الله الجلی وصول
 قولر حجر بن عدی الکندی قویوب عروبن سعد کرب الزبیدی اوکده اولان
 عساکر اوزرینه سردار نصب ایدوب عروبن عنبه قلمده سنجائی
 اتنده ثابت ایلدی وادی در مسلمانله عسکرین ترتیب ایتدوکی اوزده عجل
 دخی صفلرین ترتیب ایدوب لشکرینه الات حرب وادوات ضرب ایله ایتد
 و زیب و پردیلر بمنه ده اولان اخبار هزیت معنای اوزرینه حرارین
 هرزی و بیره ده اولان عسکرلی اوزرینه فیروزین خسروی قوبدیلر

قلیده اهو از خان هرزان حچمک کزیده و منتخب ار لر یله ثابت اولدی وادی در
 طرفینک صفلری ترتیب و قلب و جناح آراسته اولد و قده عجم لشکر
 مسلمانله اوزرینه یور یوب خلق بر برینه قارینوب بهادر لر جولان ایدوب
 تیغ خونیز و نیزه سرتیز ایله دو کوشوب جنک عظیم ایدوب میدان
 کا و زارده صبر و ثبات ایلدیلر وادی در صادق القول معتمد علیه
 کیمسه دن اشد مکه عساکر اسلام جلولا اوزدند لشکر اعجام هزیت
 انجام ایله برکونه جنک و جدال و حرب و قتال ایتدیلر که بغیری قابل
 تحریر دکلرین اوقلرین دو کونجیه دکلرین آتوب نیزه لری شکسته
 اولنجیه ذک اوزدوب اندن نیفلرین عریان ایدوب دشمن اوزرینه یور یوب
 انلردن باشلر یاروب سبکله قیروب وقت ضعیف دن زوال شمشه ذک لایق قطع
 دو کوشوب جنکدن منفک اولدیلر اولوقت جریر بن عبد الله صفلر
 مابیننه یور یوب مسلمانله و عطف و بند ایدوب انلری جهاده ترغیب
 و غزایه قندروب دیدی ای محمد امتی بیلک الله ذوالجلال بودینه نصر
 ایدو بجیدر بوشهرین فتحی سزه نصیب ایدر ایسه بونده شکر ایچون
 غنائیم واقره واردر امدی صبر ایدوب بو حجلر ایله دو کوشد حنینک
 برنی التماس و رب تعالی دن ثنا و نیاز ایله نفسکزه بشارت و یریکزه
 بری رتبه عالیله شهادتدر کم انکله جنة نائل و دوجه علیایه واصل
 اولور سن بری دخی نصر و ظفر در که انده غنائیم کثیره و راحت
 و صفا واردر امدی نفسکزه بقوب دیا ایچون و ذکر جمیل ایچون دو کوشد
 دیا ایچون محاربه ایرن کیشی دیناده خور و ذلیل و آخرتده روی
 و فیضم اولور ای سرور سز بو عجمی تجربه ایدوب جنک لرینه مهارستگ

وادرانلر چون بوبار و وضیق کجه دن غیری بوقدر لعینله اوقلرین
سزه اند و قلرند سهری قارشو و یروب صبره ملازمت برله صبر
ایدیکز خدا حقیقون سوز شرف صاحبی برادر سوز و عظیم القدر اولند
ایچنده کوزل یوزلور سز آندن کند و عسکر نه که بجیلله قبیلله سید
دونوب دیدی ای عرب سرور لری و حمیر قبیلله سنک کزیده و منتخب ارلری
صبر جمیل ایدیکز الله حقیقون بن امید وارمله عساکر اسلام دیدلری
قریر اوله حق شی بوکون سز دن کوره لر و شاهد نصر و ظفر آینه بخنکرده
جلوه کر اولر دینین مشاهده ایده لر بونی دیدی آندن عجم عسکر نیلک جمعی
اوزرینه حمله ایدوب اعداء دینک سیننه بر کینه سنه نیره سوز
اوردی تاکه مزداخی قیریلوب کند و دخی ضعف و قور و پرور جوق زحم
ایله یاره لندی وادی در جری بن عبدالله زحمان اولد و قد عسکر
دونوب خلق بر بندن مفارقت ایدوب طرفینک خلقی هریری کند
جنک برینه واروب طور دی اولوقت رؤساء مجوسدن بر کیشی عجم
صفه نندن جقدیکه اکا از دستم اصغر دیر ایدی لعین الله اولان
رخس صبار فتارین اوینا دوب صاغه و صوله جولان ایدوب ایکی
عسکر مایشند طوروب مبارز دلری مسلمانلردن آنک اوزرینه ایکی کیشی
جقدیکه ایکی قرنداش ایدیلر برینه عوام و برینه زهیر دیرلر ایدی رستمک
اوزرینه حمله ایدیلر لعین انلری قارشولری انلر دخی میدان حربده بر ساعت
قد جولان ایدوب بعد زهیر دستم اوزرینه حمله ایلوب الله اولان
مزراق اغا جیلله کوکسینه اوردوب دستم آندن دوشمه قریب اولدی لکن
ضرب قاتل اولد و غندن دوشمدی زهر میدان حربده جولان ایدوب

شعر اوقیدی وادی در رستم میداند جولان ایدوب بین و یساره
آت اویندوب که زهر اوزرینه که عوام اوزرینه حمله ایدر ایدی اول
وقت مسلمانلردن جابر بن طارق نام بر کیشی میداند جقوب دستم اوزرینه
حمله ایدوب زهر جابره جاغروب دیدی ای عجم زاده بوکوجلو و قوتلو کلر
اوزرینه بکه نرها حمله ایله لعین سنی اولد و در وادی در رستم حمله ایدوب
اول اوج نفر مرد میدان کار زارده جولان ایلوب رستم انلرین
اوج اولد و غنه بقیوب اوزرینه یورور ایدی انلردن برینه حمله ایدنده
اول ایکی لعینک اوزرینه حمله ایدرلر ایدی وادی در زهر ایله عوام
رستم اوزرینه حمله ایدوب لعین انلری قارشولوب اوزرینه یوروب
جنک ایله مشغول اولدی اولوقت جابر بن طارق فرصت بولوب دستم
اوزرینه یوروب آنی قصد ایدوب الله اولان تیغ نیز ایله تاجی اوزرینه
ضرب و قلیچ ایله سرکت اترین شی ایدوب لعین رزمینه دوشدی رستمک
دوشد و کن زهیر ایله رفیق لری کورد و کورده رحال اوزرینه ایلوب اوزرینه
اولانی سویدیلر لعینک صلیفون اوج بیک دینار قیمت اولوب اول اوج
کیشی اشیا بینلرده علی السویه تقسیم ایلدی وادی در بومایند
مسلمانلرد و کثوب قتال اوزرینه دور و شوب ازدل و جان بزل تاب و توان
ایدرلر ایدی بو جنک ایددی وقتنده ایدی اولوقت عجمک بر بلوک عسکر لری
صد دندن جقوب داوردی زهرلر و کسکین تیغلر ایله عساکر مسلمین
جانبته یورودی مسلمانلر دوشمن عسکر نیلک کند و لرندن طرفه
یورود کلرین کورد و کورده سلاحلرین آلوب یقظ و انبیا اوزره اولوب تورد
دوشمن ایله مقاتله یه حاضر اولدیلر عجمو بن معدی بو حال کورد و کورده

انرا جاعروب دیدی ای عرب سرور لری و حمیر و تیغ قبیلله سنک کزیه
و منتخب اولری بوخوف و خستیه باعث نه سزدینکزدن اولوری محارم
ایدوب دوشمن ایله دوکشور سر لاجرم خدای متعال سزه نصرت و معاونت
ایدرامدی آتلیکزدن اینوب دیزکینلرین بربرینه دیزوب اللهه منسوب
معرکه ده ثابت قدم اولوب پیاده جه عجملر ایله دوکشک سزین بوکونکر
مقدم جهاد ایله کچین کونلر کزدن بعض کبیدر بن رجا ایدرم الله ذوالجلال
سزک واسطه کز ایله دینی عزیز ایله دوشمنی خود و ذلیل ایدوب دیزک
ایله هلاک ایله وادی در مسلمانلر عروین معدی نلک کلامن
بقول ایدوب در حال آتلیکدن ایندیلر راوی دیر آتلیکدن اینوب دامن دران
ایدوب پیاده جه جنک ایدنلر بیک نفر آدم ایدیلر جمله سی عربلک کزیه
و منتخب اولرندن و مسلمانلرک برهادر و فارس لردن ایدی عرو و خلی انلرکی
اتندن اینوب کند و قومندن و قبیلله سی خلقتدن بعض کیمه رخی پیاده
اولدیلر عرو و تیغنی عربان ایدوب سل سیف مسلمانلرک اولکنه کچوب
شهر اولیدی وادی در بو جو قلن عسکر عروین معدی ایله یولداشلری
اوزرنیه یور یوب مسلمانلر خلی انلری کسکین تیغله و قوی بازو لرایله قوتلویوب
جبر بن عبدالله البجلی صاغدن و حمیر بن عدی الکندی صولدن یور یوب
عرو و ایله یولداشلری دوشمنه حمله ایدوب بربرینه تیغ نیزه اوردیلر که کتله لردن
پشته لرایلدیلر طوایف اعجام نائل مرام اولیوب رجوعه میل ایدوب عربک
قلیلرندن قاجدیلر عجملر عسکر بیک انز امین کورد و کک اگسه و یور یوب
افغان و خیزان وادی فراره کیزان اولوب هزینلری اخشامه قریب
اولفله مسلمان عقیلر بجه دوشوب فرج و شان دوشوب اول کیمه سرور

و حضور اوزره یوب ذکر و حن و تلاوت قرآن ایلدیلر صبح
اولدوقده شهره کیروب اموال غنائمی اخذ ایدوب امتعه فاخره و اقمنه
متوعه و اشیاء سائر جمع ایدوب جلولا ده جوق شیئه مالک اولوب
و اموال و ازیاق الدیلر اولوقت مسلمانلردن بری باندن طوران کیشیه
دوشوب دیدیکه الله ذوالجلال منی بن حادقه الشیبانیه رحمت ایدوب آن
عزیز بجر غفران ایلسون اول حیوانده اولیدی بوفی آنک دیدی لری قریب
و چشمی روشن اولور ایدی زیرا دفعتله بن آندن ایشتمه مکه دیر ایدی
و فاندن برکون اول جلولا فتنی واقع اولوب اولیوب آنی کویسم سورم عبیدین
عرو البجلی دیدی بلی الله ذوالجلال منی یه رحمت ایلسون منی اول وقت ایدوب
کوز لری جولافتنی ایله روشن اولدی ایسه اولدیفی غم و کل خدای متعال
ان شاء الله تعالی آنک دیدی لرین جنت ایله قریب و چشمی فر دوس برین ایله
بر نور ایلر وادی در هاشم بن عبته جلولا غنائمین جمع ایدوب اول مال ایله
مداین جانبده دوشوب عجم زاده سی سعد بن ابی وقاصدن طرفه عزیمت ایدی
عجملر خلی خانقینی قصد ایدوب بربره توقف و ارام اینوب عجمله و شتاب
ایله سوروب اکاد داخل اولوب رعب و هراس لعینلرین قلبلرینه دوشوب
عرب الندن خلاص اولیه چقلرین جزم ایدوب هلاک لرین یقینا بیلدیلر
بو محنت عساکر اسلامک جلولا فتحندن صکره خانقینه و حلوانه و همدان
و اصفهان و عزینلری بیاندن در وادی در رحمة الله علیه در عساکر
مسلمانین جلولا فتح ایدوب حفظ و حراستین یقین و بروج و سورتن
ترصین ایتدو کدن صکره خانقین آرزو سیله یور یوب دوشمن دینی الدن
قویوب عقیلر بجه کندیلر مسلمانلرین کند و لردن طرفه توجه و غریب

خبر لری عجمه واصل اولدوقده لعینلر خانقین دن کوچوب قصر شیرینه واروب آنده دخی توقف وارام انیوب ناکه حلوانه واریدیلر اول کونلرده عجم شاه یزدجرد رؤساء محوسدن بر جاعت ایله آنه ایدی عسکرینک جلولا ده بوزلری خیری کندویه واصل اولدوقده خانان محمد بن منوچهر بن هریر نام برشتی بد فرجامی احضار ایدوب حلوانه آنی پرینه قایمقام قیوب عسکرندن بقیته قالوب کندو ایله اولنلر ایله زهاونده کیدوب آنده نزول ایدوب عسکرینی همدان طبرغانه و اطراف وجوانیه و اول نواحیه طاغندی مسلمانلر دخی جلولا دن کوچوب خانقینه کلوب اوزرینه نزول ایدوب آنده کندولر ایله مقاتله و محادیه ایدوب بولیب اول کیمجه آنده یابوب بعده کوچوب بوروب قصر شیرینه واروب قوندیلر اولوقت عمرو بن عبیده سعد بن ابی وقاصه مکتوب یازوب حلوانه کتمکه ازیب طلب ایدوب اکا طانشیدی و اقدی در اول اشتهاده بحکمت بادی سعدک مزاجنه انحراف طاری اولوب خسته لغی سبیلله اکلنوب عساکر اسلامدن طرفه زهابه قدرتی اولیوب مکتوب یازوب ایره لو حلوانه کتمکه افله امر ایلدی مسلمانلر سعدک اکلند و کنه غضبلنوب مسلمانلر برکیشی که اسمی ابراهیم ایدی شعرانشا ایدوب سعد ایلی استماع ایندو که خسته خسته کتمبه نیت و عسکر اسلام طرفه عزیمت مبادرت ایدوب سلمان فارسی چاغروب مدینه والی و حاکم ایدوب اموال غنایم حفظ ایله اکا امر ایلدی بعده مسلمانلر دن بلجیه اولان عسکر ایله بوروب عساکر اسلامه واصل اولدی عسکر ایسه اول کونده قصر شیرنده ایدوب سعد اول کون انلر ایله اولوب صباح اولدوقده حلوان جانبنه کوچ ایله

خلقه ندا ایدوب بس خلق کوچوب بو خبر حلوان محافظی منوچهره واصل اولدوقده حلواندن هاربا جقوب بریده ارام انیوب زهاونده واروب یزدجرده و یزدجرد ایله اولنلر لاجق اولدی و اقدی و سعد حضرتلری معیتده اولان جنود ظفر موعود ایله بوروب طی منازل و قطع مراحل ایدوب حلوانه کلوب آنده نزول ایدوب کندولرین مانع و دافع اولیوب شهر عسکر دن خالی اولقله مسلمانلر شهره کیدوب سعد آنده اولان مال غنایم و منال و امتعه و رجالک جمله سنه مالک اولدی اندن سعد هبیره بن مکسوحی دعوت ایدوب اکا اون بیک آتو قوشوب ماسندنان و اکا سمت اولان بیرلره کتمک اکا امر ایدوب ونیه عوف بن زید الطائی چاغروب معیتده اون بیک آتو تعیین ایدوب شهر زوره و اکا سمت اولان قلاع و قضبانه کونده روب پس ذکر اولنان کیره معیتلرند اولان لشکر ظفر رهبر ایله کیدوب اول یرلری زهب و غارات ایدوب حسابله کلز غنیمت آلوب سلامت ایله حلوانه دونوب اموال غنایم سعدده تسلیم ایدیلر بو بحث زریبان سلیمانک حکایه سی مسلمانلر و فضله ایله مکالمه سی بیانده در و اقدی روایت ایدوب دیرکه سعد رضی الله تعالی عنه حضرتلری انصار دن برکیشی چاغروب اکا فضله بن معاویه دینلور ایدی اکا او حیوز آتو قوشوب دوشمن جانبنه عزیمت و حلوان کویر نیک جمله کن غارات اتمکی امر ایلدی پس فضله بلجیه اولان مسلمانلر ایله کیدوب حلوان کویلرین غارات ایدوب او غرادیغی برین قیون و صفیر و دوه کن سوروب و افرغیمت آلوب حلوان طاغلرندن یکی طاعنک مایبینه سوروب سعد بن ابی وقاصه آرزو سله

مکات زریبان سلیمان
مسیح اویغی عیسی علیه
السلام و صلی

یوروریدی اوله یا خودا کندی نازی وقتی اولوب پس
 فضله عنایمی طاع اکنده دونه روب اذان اوقتی ایچون کندوی
 ایره لوکیوب الله اکبر الله اکبریدی اولوقت هاتف طاعن صدا
 وروب دیدی کبرت کبریا یا فضله فضله اشهد ان لا اله الا الله
 دیدوکه هاتف انا جواب وروب دیدی اخلاصت اخلاصا یا فضله
 اشهد ان محمدا رسول الله دیدوکه هاتف ینه جواب وروب دیدی
 اخلاصت اخلاصا وذلك نبي بعث لابي من بعدة حتى على الصلوة
 دیدوکه هاتف انا جواب وروب دیدی هذه فريضة فرضت طوبى
 لمن حفظها وواظب عليها حتى على الفلاح دیدوکه هاتف انا جواب
 وروب دیدی الفلاح لاهل الصلاح والصلاح لاهل الفلاح وادى
 فضله اذ اندن فارغ اولدوقده اقامت صلواته شروع ایدوب قدیم
 الصلوة دیدوکه هاتف انا جواب وروب دیدی البقاء لامت محمد
 وعلى رؤسهم تقوم الساعة وادی در فضله مسلمانلر ایله نازی
 قلوب اداء صلوة ایدوکه ایاقلری اوزرینه سحر ایوب بلند اواز ایله
 ندا ایدوب خیر ایله وخوب کلام ایله ندا ایدن شخص بز سنک کلامی
 ایشیدوب جوابکی فهم ایدوب مفهومده اطلاع حاصل ایدون ملائکه
 کرامدن ایسن الله ذوالجلو سکا رحمت ایسون جن طایفه کندن
 ایسن املا وسهلا مرحبا آمدن ایسن بزه ظاهر اول تاکه سنی کوره لم
 دیدار کله مشرف اولوب کلمات حکمت آمیز کون حقده مندا وله لیم
 ریزا بر الله ورسول الجیسی یوز امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه
 عکریوز خلقی طریق حقده هادی اولق ایچون کلمشونه وادی در

اولوقت ایکی طاع اراسندن صاحی و صفا لی بک سبید بر پیر نورانی
 انلره ظاهر و بیدید اولدیکه اوزرنده بیاض صوفدن ایکی نوب واریدی
 مبارک باشی اچوق انده عکاره انا انکا ایتشدی فضله تی بو هیئت
 غریبه وبو شکل عجیبه ایله کوردوکه ایتدی السلام علیک ورحمة
 الله وبرکاته الله ذوالجلال سکا رحمت ایدوب عریق بحر غفران ایلون
 سن کیمسین دیدی بن زریبا بن بر نیا بم مریم او علی عیسی علیهما السلام
 وصی حمیم مسیح بن عنری نرولی وقتنه دن قالم ایچون دعا ایلدی
 عمر حضرتلرینه بندن سلام ایدوب دینکر اوزرینه ثابت اولدنی شی
 اوزرینه ثابت اولسون موعظه یه دار بعض کلام دخی و یلیو
 طاعه اولان موضعنه عوت ایلدی مسلمانلر دخی خیمت مالی ایله
 سعد بن ابی وقاصدن طرفه دونوب زریبانک احوالنی خبر وروب
 بنلرنده جاری اولان احوالی امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه حضرتلرینه
 یازوب کندونلک ارض حلوانده اقامتین تحریر ایدوب مکتوب امیر
 المؤمنین حضرتلرینه واصل اولدوقده اوقیوب سعده جواب کونره روب
 دیدی یا سعد اشیو مکتوبم سکا وصول بولدوقده طور مایوب و قطعاً توقو
 و ارام ایتوب کندن بنفسه اول طاعه وار اول شیخ فانی و اول پیر نورانک
 احوالنی تفحص ایدوب خبرینی بکا تحریر ایله وادی در عمر حضرتلرینک
 مکتوب سعده واصل اولدوقده امره امثالابوب زریبا اولدنی طاعنی
 قصد ایدوب محل معهوده وار دوقده بالذات کندوی اذان اوقیوب
 خلقه دخی طرف طرف اذان اوقتی امر ایدوب بس خلق جابجا اذان اوقیوب
 طرف طرف ندا ایدوب بر فرد انلره جواب وروب سعد زریبان خبر

ووجودند انر کور بچک عسکره امر ایلدی کی اطراف و جوانی کشتایره
 شاید اول شیخ فانی و اول بیر نورانی دن برخبر الله لر پس خلق آنلرینه
 بنوب حلوان طاعلین جوق کون طولاشوب زریبای طلب ایدوب
 خبرینه واقف ونه بیرده اولر یقینه مطلع اولیوب اثرین بله کور مدیر
 پس سعد حلوان جانبینه عودت ایدوب عمر حضرتلرینه مکتوب یازوب
 احوالی تقریر ایلدی اندن جریر بن عبداللہ البجلی احضار ایدوب بحیلہ
 و غیریدن اکا بیک آنلو قوشوب کند و جانبدن و یا خود امیر
 المؤمنین طرفدن اکا امر اولجیه دن حلوانده مقیم اولق امر ایلدی بعده
 حلوان و خانقین غنائمنی جمع ایدوب مداین و قادسیه غنائند
 یاننده اولان اموالی دخی برکد وروب بونک جمله سندن بیت المال چون
 خمس جقاروب باقیین مسلمانلره تقسیم ایدوب خمس امیر المؤمنین
 حضرتلرینه ارسال ایلدی غنیمت مالی مدینه منوره یه واصل اولوب
 وصولنی مدینه خلقی ایستند و کوه قارشوسنه جقوب کثرتنه
 نظر ایتد و کلر نه تعجب و استغراب ایدوب دیدیلر الحمد لله هذا ما وعدنا
 الله به ورسوله وصدق الله ورسوله اول وقت مسلمانلردن برکشی
 عمر حضرتلرینه دوئوب دیدی یا امیر المؤمنین بومال غنیمت بیت المال
 داخل اولنرمی حضرت عمر دیدی بوق قسم ایدوب ایتدی خدا چقچون بومال
 بوخانه سفغنده کولکه لئز لاجرم محکمه تقسیم اولور اندن اموال غنائمی
 مسجد رسوله ادخاله امر ایدوب اول کجه حفظنه مسلمانلردن برجماعت
 قیوب صباح اولر و قوه عمر حضرتلری مهاجرین و انصاره ندا ایلوب
 انلری مسجد رسوله جمع ایدوب هر کسه مرتبه سی قدر وروب جمله حق

صباحنه حقنی عطا ایلدی و اولوقت غنیمت مالبله کلان
 بشردن ربیعہ ایره لوکیوب ایتدی یا امیر المؤمنین الله سکا رحمت و
 مرحومیه مفقوت ایلسوب بو غنیمتدن آخره ویردوک کبی بکا
 ویردن غیره ویردیکدن زیاده بچون عطا ایتدن عمر ایتدی یا بشرد
 سعد اول حصه اول بیرده سکا ویرمدی بشرد ایتدی بلی ویردی لکن
 بن بومالی حفظ ایدوب محافظه سی باینده لقب وزحمت جکوب
 جبال و صحاری قطع ایلوب تاکه سکا سالما کتوردم سندن زیاده
 دیلم عمر دیدی سن آنی حفظ ایلدن الله ذوالجلال آنی حفظ ایلدی آنن
 اکا شئی قلیل ویرمکی امر ایدوب بشردن ربیعہ بوکا غضبیلوب ویردیکم
 راضی اولیوب اولوقت بر شمرانشا ایدوب عمر حضرتلرینه او قیدی عمر اکا
 ایتدی یا بشرد تحقیق سن کسکین شاعر سن وین لا شک بهادر تلو سن
 بن سنی امیرک سعد طارغین کوردم بونه ایچوندی و بکا باعنه بادی
 ندر بشرد ایتدی یا امیر المؤمنین سعد بکا مائل اولیده نی و بکا بکره مئه
 بنم اوزریه تفضیل و ترجیح ایدوب مرتبه سندن فروغ عطا ایلدی
 عمر دیدی سن شاعر سن بن سندن امین دکلم بنده اولیان شئی بله بنی
 هجو ایتدن قودقم اندن اکا بر خلعت وروب آنی راضی و خوشنود قلدی
 و دیدی اللهم خلص عمر محاکمه سلیمان غیر موزور بعده سعد مکتوب
 یازوب تحریر ایتدی که سلیمان فارسی مداینه و اکا تابع اولان یرلره والی حکم
 نصب ایدوب کند کی کوفیه کیده خلقه بنا ایلله و عمارت ایلله امر
 ایتد و ایتدی یا امیر المؤمنین حضرتلرینک مکتوبی سعد واصل اولر و قوه
 او قیوب در حال سلیمان فارسی احضار ایلوب آنی مداینه والی نصب ایدوب

مسلمانان را در آنجا بر جماعت قوشون کند و سی کوفه قصد ایلد
و وصول بولد و قد خلقه یا یو یاقین بنار وضع و طرح ایلوب عرب اول
کوندن برو کوفه ده ساکن اولدی بومست امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی
عنه حضرتلرنیک ابوموسی اشعری به مکتوب ارسال و آنی حویزه جانبته
و فارس طرفته سردار ایتدوکی بیاندی در وادی در رحمة الله علیه بویجه
روایت ایدوب دیرکه امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلری ابوموسی
اشعری به مکتوب یازوب بوکونه خبر ایتدیکه عمر بن خطاب بن عبد الله بن
قیس سوم و افره بلاغندن صکر استماعز اولدیکی طوایف اعجام بر فرجام
ارض اهوازده تتر و سوش و منازرده حرکت ایدوب و افر عکر جمع ایتلر
انلرین اوزرینه عزیمت لازمه حال و اقصدی امارده اولغین اشبورق
تحریر و ارسال اولمشده و وصول بولوب قرائت ایتدوکه الکن آنی بیر
قومیه سن تاکه عکر کی جمع ایدوب بصره خلقدن و سائر مسلمانلرین
امرکه اجابت ایدن فی عکر که ضم ایدن عکر جمع اولوب لشکر بر کرده
انلر ایلله یور یوب دشمن ملکین قصد ایدوب بر شهر اوزرینه نزول ایتدو
انلری الله و طاعة الله دعوت ایدن دعوت ایتیمجه بر که ایلله جنکم
مباشوت اتمیه سن انلرین برینک که توفیق باری و عنایت حق مدد کار
اولوب دعوت قبول و دین محمدی به دخول ایلله اول کشتنک مال منال
و اولاد و عیالنه دخل و قرض اولمز اندن سنگجون بر شنی یوق سنه التز
مکر که محتاج اوله سن اولوقت سکار خست کفایت ایدر جاک
مقد رآله سن و بوکادار بعض شیلر یازوب نامه ابوموسی اشعری به ارسال
ایلدی امیر المؤمنین حضرتلرنیک مکتوبی ابوموسی به واصل اولوب اوقوب

مفهومه مطلع اولد و قد خلقه ندا ایدوب حضورینه جمع ایلدی
ایجارنده کند و سی خطیب کبی طوروب الله حمد و ثنا و پیغمبره صلاه
و سلام ایدوب اندن انلره و عطف و یند ایلوب امیر المؤمنین حضرتلرنیک
مکتوبی اوقوب ارض فارسه سفر و ممالک عجمه غزا ایلله انلره امر ایلدی
موعظه دن فارغ اولد و قد عکر کوزدن یجوروب اتلو و پیاده اوننیک
کیشدن متجاوز اولوب انلره لوازم سفری اخذ ایلله امر و صوب مأموره
عزیمته تنبیه ایدوب دیدیکه ای محمد اقی دشمنکه ملوق اولد و غلغله
جهد اوزرینه صبر ایدیکز میدان کار زارده ثابت قدم و رانج دم اولوب
ایلو قلمر و آهنین سپر لایله کند و کزی محافظه ایلکز یغلا کسر اولوب نیزه
شکست اولور ایله اوقلا ایلله افلری قصد ایدوب دنیا نك زینتینه و بودار
فانینک بزه کنه هوس اتمدن حذر ایدیکز زیرا بود دنیا فتنه اوی و مؤمنینک
زند ایندیر بیلکز و تدارک اوزره اولکز ان شاء الله تعالی یارین دشمنند
طرفه کیده روزه آندن عمران بن حصین الخزاعی جاغروب نصره
بیرینه قایقام نصب ایدوب کند و سی بلججه اولان مسلمانلر ایلله
جقوب جت و جهد ایلله یور یوب تاکه ایلله نام محله نزول ایلدی آنده
چند روز مکث و اقامت ایدوب خلق پی در پی کلوب انده عکره لاحق
اولوب آندن ایلله دن کوجوب یور یوب تاکه مملکت اهواز و اصل و داخل
اولدی پسک قصبه قصبه قرايه قرايه صحرا صحرا فتح ایدوب اها البسی
اوکندن قاجوب جبال و محاری به طایغلوب شهر و بلاد و قرا و قصبای
بوشلوب ابوموسی ایسه عقبلرینه دوشوب دار و دیار لرینه مالک اولوب
اموال و اراقلرین نهب و غارات ایدر ایلدی پس بوسباق اوزره یور یوب

اطراف و جوانی کشت ایدوب تا که ملک اهواری جمله بن سوسه
 نتره منازره رام هرزه دن فتح ایدوب کذاشته سلك تسخیر ایدوب
 اندن ایره لوکیدوب منازره کبره به قوندی اول کونلرده محمدن آندره جوق
 خلق و ارایدی ابو موسی انرا یله قتاله سرعت و جنگ و محاربه شتاب
 و مبارزت ایدوب و ایدی به مسلمانلرین کرمانسندن برکشی که انکا مهاجرین
 زیاد دیرلر ایدی اول کون میدان حربه آن دپوب یمن و یسار و قلب و جناحه
 یور یوب جنگ ایدر ایدی حکمت ایلله اول کون صائم اولوب آنک ربیع نام
 بر قرائتی و ارایدی ابو موسی حضور نه و ایدوب ایدی ای امیر قرین شام هاجر
 بو کون نفی الاهدن صائون آلوب حال بو که صایدر بن یلورم صوصامند
 افطار ایدوب محاربه اسمک امرایه بن انجون ایلک و کرمدر ابو موسی بو کلام
 استماع ایدو که خلقه ندا ایدوب دیدی ای امت محمد عسکرده هر کیم صایم
 ایسه افطار ایلسون و ایدی به مهاجرین زیاد اولوقت بر چناق صو کورد
 ایدوب و دیدی ای امیر بوسونم ایلله جنت بینند حال اولور می ابو موسی
 قسم ایدوب دیدی یوق مهاجر ایدی ای امیر بنم دخی مرادم شهید اولوب
 یوم قیامت قائلو کفن ایلله حضور عزت و ارمقدر بونی دیدی
 اندن میدان کا رزاره جان آتوب دشمن دین خذلان قرین ایلله دو کوشوب
 برمدت انرا ایلله جنگ و جدال و حرب و قتال ایدوب عاقبت شهید اولوب
 رحمه الله علیه و ایدی به مهاجرین زیاد حله پوش شهادت اولوب جوار حق
 رحلت و دار آخرت هجرت ایدو که عجل اوزرینه جوقوشوب اول سعادتمند
 عالی بختک مبارک سربین قطع ایدوب آنی اخذ ایلدیلر آنک یکی زلفی
 و ارایدی اول باشی شهرک باروس اوزرینه زلفندن آصوب شنلک

و شازلق ایدیلر ابو موسی انلرین بو کستا خانه وضع و بونا سزا حرکتلرین
 کورد و کوره غضبلنوب مسلمانلرین جنگه ترغیب و غزایه تحریص ایدوب
 انلر دخی شهر خلقیله دو کوشوب جنگدن منفک اولوب تا که شهری قهر افتح
 ایلوب ایچنده بلوغه ایرمش بر فرد قویوب جمله بن قتل و عریضه شمشیر
 ایدوب اهل و عیالی اسیر و اموال و ارزاقی اخذ ایلدیلر اندن ابو موسی اشعری
 سوسه و اروب اول کونلرده خانان محمدن آندره بر خان و ارایدی که انکا شایر
 دیرلر ایدی عساکر مسلمینک شهر اوزرینه نزولن کورد و کوره ابو موسی کندوب
 محاصره برله تضیق و کمند تسخیر باروبه تعلیق ایدو چکین تحقیق
 ایدوب ماه گردنام بروریری و ارایدی اولوقت آنی جاغروب ابو موسی کورد
 اندن رجا ایلدی که کندوبه و اهل بیتندن اون نفر کسمه به امان ویره اولوب
 شوش قلعه بن انکا تسلیم ایلله و ایدی به ابو موسی بو کلامی استماع ایدو که
 شایورک رجا سن قول ایدوب انکا آدم کوزره دپوب دبدیکه سنکله یله قلم
 حقه حق کمرک اسملرین تحریر ایدوب طرفه ارسال ایلله پس شایور
 قلعه دن حقه سن مراد ایدو که آدملرک اسملرین بر کاغذ یازوب قضا ایلله
 کند و اسمنی اوندوب انلرک ایچنه قویدی ابو موسی ایله قلعه دن
 جقانلرین ادلرین سنوال و بر راستنار ایدوب انلری فردا فردا یازاریدک
 تا که شرط اوزرینه مقرر اولان کسه لر قلعه دن جوقوب بونلردن صکره
 قلعه حاکم شایور دخی جقدی ابو موسی انکا ایدی ای لعین سن بکا یازمدرکی
 اقارب و تعلقا تندن اون نفر آدم ایچون امان دلمدرکی شایور دیدی بی ابو موسی
 ایدی بونلر تحریرک اوزره اون نفر کسمه لر درکن سنک اسمک یوز فترده
 کوردم تحقیق سنک قتلک صلاح واردر اندن ابو موسی لعین ایره لو

ایره لوجکوب بومینی اورری و شهری آلوب دروننده اولان غنایم اخذ
 ایلدی سرای سیر ایدوب خزینه لری دور ایدر ایکن بر کلید لوقوبه
 کلوب اول کلید قلائی افتلر و بین ولسا دندن محکم بر کشتلر
 دیدیلر ای میر بونده سکا برارشی یوقدر و فنی چندان مناسب و کلد
 ابوموسی ایدی چوق سولیکه قیوسی اچکزه ناکه ایچنده اولانه بقه یم و درو
 اولان نه ایدو کین بیلله یم زیر ابونک ایچنده نه اولدوغین بلمک بگا اوزور
 وادی بر خلق بو کلامی ستماع ایتدو کله کلیدی قیروب قیوی اجدیلر
 ابوموسی یجرو کپروب نظر ایدوب کوردیکه حوض رسنده قازلشن راووز
 طاش طورور دروننده التون ایله طوقمش کفن ایچنده بر میت سر برهنه یوز
 ابوموسی ایله بانجه اولان کسه لر یونی کوردو کله اول کشتنک اوزنلو غندن
 تعجب ایدوب خالقنک صنعنه حیران اولدیلر اندن بورنقی قارش ایله
 اوجوب بر قارشن زیاده بولندی ابوموسی بوندن تعجب ایدوب سوس
 خلقنه دیدیکه بونه کشیدر و بونک کیفیت احوالی ندر ایتدیلر ای میر
 بوبر کیشی ایدیکه عراقده اولور ایدی عراقده یغور بغا ینده و لحط باران
 اولوب اکتلر هلاکه وارنده اهل عراق بونکله دعایه جقوب استسقا
 ایدر ایدی باری تعالی بحالین قبول ایدوب کندولرینه یغور احسان
 ایدر ایدی ای میر اهل عراقه اصابت ایتدو کی کبی برسند دخی
 بزه لحط و باران اصابت ایدوب اکتلر هلاکه قریب اولدی پس اهل عراقه
 آدم کونزه روب انلردن رجا ایتدو کلم بو کشتی بزه و بزه لرناکه شهره کتوره لم
 انگله دعایه جقوب باری تعالی دن یغور طلب ایدر لم ای میر اهل عراق
 بوندن ابا ایدوب بو کشتی و برمیوب بزدن رهن دیدیلر بزدخی یکی کیشی

دانیال علیه السلام
 حکایه
 مملکت خورستان
 اهلان قریه

رهن و پروب آن شهر بزه کتوروب اندن بونکله دعایه جقوب
 الله ذوالجلال دعا فری قبول ایدوب بزه یغور و پردی بزدخی آنی عراقه
 کوندر ممة مناسب و وجیه کوروب باغزده الیقویدق وفان ایتدو
 باغزده قالوب آخرته رحلت ایتدو کله بابا لر عزانی بوراده دفن ایدوب
 بو خزینه ایتدیلر ای میر بو کشتنک حکایه سی بودر که عین ایله سکا
 نقل ایلدون دیدیلر و اقدی میر ابوموسی سوسده اقامت ایدوب عمر
 رضی الله تعالی عنه حضرت لرینه منازر و سوس فحنی یازوب و دانیال
 قصه سن تحریر ایدوب مکتوب میر المؤمنین حضرت لرینه و اصل اولوب
 قرائت ایتدو کله کبار صحابه دعوت ایلوب انلردن دانیال حکیمی
 سؤال ایلدی بر کسه جواب و برمیوب علی بن ابی طالب کرم الله
 وجهه دیدی یا امیر المؤمنین بودانیال حکیم یغیر غیر سلسله نخت النصر
 و نخت نصر دن صکره اولان ملوک ایله ایدی حضرت علی دانیال
 قصه سن حضرت عمره تفصیل اوزده حکایه ایدوب دیدی یا امیر
 المؤمنین ابوموسی اشعری یه مکتوب یاز و انکا تحریر ایتکه دانیال اوزر
 نماز قلسون سوس خلقی آنک قلیله قبرینه وصوله قدرت اولیان موضعه
 آنی دفن ایلسون عمر حضرت لری ابوموسی یه یازوب مکتوب ابوموسی یه
 و اصل اولوب قرائت ایتدو کله شهر او کنده اولان نری آخر موضعه
 دوندن مکی اهل سوسه امر ایدوب انلردخی امره امتثالاً اولیلر ایلدیلر
 اندن ابوموسی دانیالک اوزرنده اولان کفن اوزرینه بر کفن
 دخی کیدو روب مسلمانلردن بر جماعت ایله اوزرینه نماز قیلوب سوس
 ایرماختنک اورتا سند قبرینی قازوب اول جسد مطهری اول قبره دفن

ایدوب صوبی اوزرینه دوندر دیر بزم کوکوفه دك دانیال اول پرده
 دیر لر والله اعلم بحقایق الامور وبحث ترقیله سی فمحتی و مسلمانان
 قلعه مزبور اها سبله اولان جنکی بیان ایدی وادی رحمة الله علیه
 ابوموسی اشعری رضی الله تعالی عنه حضرتلری دانیال د فشدن خاخ
 اولوب سوس اها لسی نظامین ویرد و کون صکره ترحا بنده یور یوب قلم
 اوزرینه نزول ایدی اول کونلرده هرمان بن نوشروان آنده ایدی عرب
 کندوی قصد ایدوکن بیلدو کوه اول حوالده مشتاشین اولان
 عسکرین جمله سن پاننه جمع ایدوب بحجم شاهی بزدجده نامه یازوب
 عکر اسلامک قدومین تحریر ایدوب استمداد ایدی تجرد ایسه اول
 کونلرده عسکر فراوان و لشکر بی پایان ایله نراونده ایدی وادی برهرمز
 آنک نامه سی کری به واصل اولوب امداد طلب ایدی کی معلومی اولدو
 در حال و زرا سندن کند و نك وزیر خاصکم اکا شاه بوزان دیرلری
 جغروب اکا اون بیک آتلقوشوب تیره کتمک ایله امر ایدی انون داریور
 نام بروریری احضار ایدوب معینه اون بیک قدر چمک اور عسکر یقین
 ایلوب مقدم کیدن لشکرین عقیبه کتمک امر ایدی اندن او جنی
 وزیر حضوره دعوت ایدوب عکر اسلامک تیر اوزرینه نزول
 بیلدوروب اون بیک آتلق ایله آنی دخی کونره روب اندن دور بخی وزیر
 کتوب اکا دخی اون بیک آتلقوشوب ترحا بنده ارسال ایدی بر
 بوحسابده عسکر فرق بیک اولوب بر خلق پوله دوشوب بر بیک عقیقه
 یور یوب تاکه تیرخان هرمان عسکرینه واصل اولدو اولخی شهرنده
 وخت حکومت وزیر بندن اولان برلردن یکر می ش بیک آم جمع ایدوب

عسکری التمش بن بیک قدر اولدی وادی بر ابوموسی اشعری تیر
 اوزرینه نزول ایدوب بی دربی کلان عسکره و اطراف وجواندن توار
 ایدن تشکره نظر ایدو کوه امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلری
 مکتوب یازوب احوالی بیلدوروب امداد طلب ایدی عمر رضی الله تعالی
 عنه حضرتلری دخی جریر بن عبد الله البجلی به تحریر ایدوب جریر بن
 عبد الله ایسه اول انشاده حلوانده ایدی اکا ابوموسی اشعری امداد
 کتمک امر ایدی اندن عمار بن یاسره مکتوب یازوب اولدخی اول
 کونلرده کوفه ده ایدی اکا دخی ابوموسی معاوینده کتمک تبیه ایدی
 وادی بر امیر المؤمنین حضرتلری مکتوب جریر بن عبد الله واصل
 اولدو کوه عم زاده سی عروه بن قیس جاعروب بیک آتلق ایله آنی حلوانده
 فایقام ایدوب کندوسی دورت بیک سواری عسکر ایله حلواندن
 کوجوب ابوموسی اشعری امدادینه ترحا بنده یوریدی عجله و کتاب
 ایله سوروب تاکه ابوموسی اوردوسنه واصل اولدی عمار بن یاسره
 دخی ابوموسی امدادینه کته سیمون عمر حضرتلری طرفدن صادر اولان
 مکتوب عماره واصل اولوب فتح قرائت ایدو کوه عبد الله بن مسعود
 جاعروب اکا دیدی یا ابن مسعود بو امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی
 عنه حضرتلری نامه سیدر بکا کوندر مش مسلمان فرنداشلریزه
 اعانت و امداد یجون ابوموسی اشعری جابنده کتمک بکا امر ایلش امک
 بن کلیمه دك سن کوفه ده یرمه نیابت ایدوب فایقام اول
 اندن کوفه خلقنه ندا ایدوروب انلری جهاده ترغیب و غرایه قندوروب
 جنکه قیام یجون و عظمه بند ایدوب غرایه حاضر اوللری یجون تبیه ایدی

بن خلق امره اجابت امیر المؤمنین فرمانده اطاعت ایدوب نیزجک
تدار کلین کوردیلر عمار ایلده مقابون کوفه دن التی تیک آتلو
ایله جقدیلر عمار بن یاسر نلسیخه اولان عسکر ایلده یور یوب تا کره
ابوموسی اشعری یه کلیدلر ابوموسی عسکری حتی آتلو و پیاده یکرمر
بیکنن اولوز ییکه دن اولدی اولوقت ابوموسی الاشعری نعمان بن
مقرون المذنی و جریر بن عبداللہ البجلی جا غروب انلره امر ایلدی کی رام
هرمه واره لر انلری اسلامه دعوت ایدوب طریق حقه هادی اوله لر
بس انلر یور یوب رام هرمه واروب شهر اوزرینه نزول ایتدی لر جریر بن
عبداللہ نعمان بن مقرون بر مقدار عسکر ایلده کونه روب اولتی واروب رام
هرمز قلعه لرندن یکی قلعه فتح ایدوب دروننده اولان اموال و عیال
وامتنه و رجالدن جوق شینه مالک اولدی لر جریر بن عبداللہ حتی رام
هرمز شهر آقلیج ایلده آلوت مالنه و اسیرینه و ایچنده اولان اشیا سنه
دست رس اولدی وادی جریر بن عبداللہک رام هرزمی فتح ایتدی
خبری ابوموسی اشعری یه واصل اولدوقده بصره اهالی سندن بلیغه
اولنله ایتدی ای سرور لر بن رام هرمز خلقنده امان و یروب التی ای انلره
مدت تعیین ایلدم تاکه بوار القه ایشلر فده تدبیر ایدر لر و انجام کاره قرار
دیر لر جریر بن عبداللہ کوفه عسکر ایلده اوزر لرینه واروب شهر لر بن قلیج ایلده
فتح ایدوب اسیر لر بن بیلر نده تقسیم اتش امدی بو خصوصه نرنه دیر
ونه کونه رای و تدبیر ایدر لر بصره اهالی سی دیدیلر یا امیر بزم قمرده مکعب
اولان رای بود که امیر المؤمنین نامه یازوب ماجرای تحریر ایدر من آنون
سکا جواب کلنجیه دن صبر و تائی ایدوب نه و هرله امر لر صادر اولور

انکله عمل ایلده سن وادی دیر ابوموسی اشعری بونلین رای لر بن
صواب کوروب امیر المؤمنین حضرت لرینه یازوب خصوص مزبور ی اعلام
ایلدی عمر حضرت لر ی حتی ابوموسی عسکرینک صلحا سنه که خذیفه بن یمان
و بران عازب و انس بن مالک و سعید بن زید در بونلره و بونلره مهائل
کمه لر یازوب خصوص مزبوره بونلری ناظر و موتی نصب ایدوب بولجه
تحریر ایلدی که بو خصوصه نظر ایدر لر ابوموسی رام هرمز خلقنده بوندن اقم
امان و یروب التی ای مدت ایلده بد لرینه عهد نامه و یرش ایلده فیها و نعم
انلردن اخذ اولنان انلره رد اولنور و بالجملة اموال و سیایا کیر و ویرلور
اساریدن بر عورت حامله ایلده بر موضعه حبس اولنور اوزرینه موکل
قونلوب موت و لوازمه سی کوردیلور وضع حمل ایدنجیه دن بو قیاس ایدر
قالور بوندن صکره اسلام ایلده و قوجاسی باشنده قالمق ایلده مجتهد اولنور
اسلامی اختیار ایدر ایلده نه کوزل اسلامدن ابا ایدر ایلده شهرینه
واقارب و تعلقاتنه در اولنور و مکتوبده تحریر ایتدی کی رام هرمز خلقنده
ابوموسی امان و یروب انلر یجون التی ای مدت تعیین ایتدوکنه ابوموسی یه
یمین و بر دوده لر یمین ایدر ایلده اسیر لر و انلردن اخذ اولتی انلره رد ایدر لر
مدت تمام اولنجیه دن آنلر اوزرینه و ارمیه لر قطعاً انلره دخل و تصرف
اولنجه وادی دیر امیر المؤمنین حضرت لرینک مکتوبی ابوموسی اشعری یه
واصل اولوب انی صحابه کرامه او قودوقده اصحاب کرام امیر المؤمنین
امرینه امتثال ایدوب ابوموسی یه یمین تکلیف ایلدی لر ابوموسی رام هرمز
خلقنده امان و یروب انلر یجون مدت تعیین ایدوب انلر التی ایلده دن کندو
صلحنده و تحت امانده ایدر کنه قسم ایلدی ابوموسی قسم ایتدوکنه مسلمانلر

اسیر لری و لا یتلرینه دونه روب حامله جاریه لر حفظ اولندیک
 ناکه بطنلرند اولنی وضع ایدرله اسلامی اختیار ایدن کشتی سی ایله
 مسلمانلر مابینده طوره اسلامی قبول اتمیوب دین محمدیدن استماع ایدن
 بلورینه رد اولنه و اقدی دیر مسلمانلر تتر فتنه غم و اهل بیله
 محاربه قصد و جزم ایدوب ابو موسی دخی عساکر مسلمینه الات
 حربلین المیه امر و حاضر و اماده اولیه تنبیه ایدرله انلر دخی تتر جنگ
 سلاهارین کیوب انلرینه بدیلر محاربه ایچون صف بر صف طوروب
 جنگ ایچون دوزلدیلر اولوقت ابو موسی یمینیه جریر بن عبدالله البجلی
 و سیره یه نهمان بن مقرون الذی قیوب صاع جناحه بر این عازب و هو
 جناحه عمار بن یاسری تعین ایدوب پیاده اوزرینه خذیفه بن یمان باش
 بوغ نصب ایدرله کندوی سخاخی التده عساکر قلبنده ثابت اولوب
 طور دی و اقدی دیر صفلر دیز و لوب قلب و جناح ارسته اولر و قوه سلانلر
 عسکری اتلر و پیاده تتر جانبنده یور یوب ابو موسی اوکنده کبار صحابه
 برکشی و ارایدی من المؤمنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیهم فنههم
 من قضی نحبه و منهم من یتظرو و ما بدلو ایت کریمه کن تلووت ایدر
 ایدی و اقدی دیر هرزان عساکر اسلامک شهر جانبنده یوریدوکن کوردو
 عسکرنه الاتلرین آلوب انلرینه نیک امر ایدرله پس عجم سلاهارین کیوب
 انلرینه بنوب مسلمانلر جنگه آیتلر سرعت و شتاب ایله شهر دن جقدیلر
 هرزان دخی خانلر و بکلر و حاجب و کهنکلر ایله جقوب یمین و بسارنر
 وزرا و وکلر یور یوب دینت و دارات ایله جنگ میرینه کلوب طور دی
 مسلمانلر دن برکشی ایدرله اللهم انک تعلم انی احب لقائک و ابغض

اعدائک فانصرفا علیهم و اقضنی الیک انک علی کل شیء قدير
 بونی دیدی اندن عجم لشکری اوزرینه حمله ایدوب تیغ و نیزه و نیزه خونریزه
 اوریشوب عجم دن بر جماعت قتل ایدوب بعده جنگ میدانه روروب
 شهر اوقدی ینه تتر خلقی اوزرینه حمله ایلیوب جنگ سیز ایدوب
 عاقبت شهید اولدی رحمه الله علیه و اقدی دیر اول سعاد مند
 عالی بختک شیرین مذاق شهد شهادت اولدیفین مسلمانلر کوردو کو
 عجم لشکری اوزرینه یور یوب انلر دخی کلوب پس ایکی عسکر بری اوزرینه
 حمله ایدوب بطنلرند جنگ و حرب و طعن و ضرب واقع اولوب
 بهادر لر جگر و شوب خلق بررینه اولاشوب ایکی عسکر بیننده جنگ
 و سیز قریوب کوند و زدن بر ساعت قدر د و کشیدلر انلر ایریلوب
 هر فرقه مقامنه واروب طور دیلر اولوقت عجم صفلر دن برکشی جعفر کیم
 اکا مردان شاه دیرلر ایدی عجم بهادرلر دن نیک قدر کزیده اتلر
 ایله مسلمان عسکرنیک صول قولنه حمله ایدوب اول کون اول قولده
 بنوبکر بن و ابل بنی کنده دن بر جماعت ایله و ارایدی لعینلر
 شدت ایله دو قوند قوه صول قول انلرین اوکندن آجیلوب اجدیفی
 سبیلله عجم طمع ایدوب مسلمانلرین اوزرینه دوند یلر میدات
 مر کزندن قوروب اوکلرندن سوردیلر مسلمانلر دن چوق آدم
 شهید ایلدیلر و اقدی دیر عساکر مؤمنین شهداء خونین کفنه نظر
 ایدوب انلری میدان معرکه ده خون آوده کورچک غیرت طر لری
 بازولرند دیره نوب بردن عجم اوزرینه دو نوب لعینلرک اوزرینه
 حمله ایدوب صفلرین طاعیندوب باشلرین قلیچلر ایله باروب تتر

خلفی بو حالی کورد و کوه آکسه جو یروپ شهر دن طرفه فرار ایدوب
مسلمانلار دخی عقبرینه دوشوب قلیج کردانلرنده اشلیوب تاکه
لعینلر شهر لری قوسنه کیردیلر مسلمانلار الله ذوالجلاله عطیه
ایلدوکی نصرتدن شاد و خندان اولوب فرج و فخر و نوبت صباح
اولنجیه دن اول کیمه باتوب صباح اولد و فخره ابو موسی انلر هوار
اولق ایله مسلمانلار ایدوب بس انلر دخی سلاحلرین کیوب
انلرینه بندیلر شهر کن قوسنه طوغری یورد و یارت ترخانی هر مران
مسلمانلار بنوب شهر لری قوسنه یورد و کلرین کورد و کوه عسکرینه وار
اولق ایله امرایدوب طشه جنک بیرینه جقدی لشکرینی ترتیب ایدوب
دوکی ترتیبک عیری سی اوزره صف دوزدی صاخ قوله یزد جرد
سرهنگلرندن مهران نام برکمنده اون بیکدن منجا و زاتلوا ایله قوب
صول قوله دی خلقندن سیروهان نام برکشی اون بیک اتلوا ایله
تعیین ایدوب اوکنده اهواز خانلرندن خورشید بن بهرام نام
برشتی بد فرجامی اون بیک سواری عسکر ایله دورد و روت کندوسی
عسکر قلینده علملر الله انواع جواهر ایله مرصع فاخر سلاح ایله
قرار ایلدی الله بر مذهب بتر و ایددی اطرافین داوردی زرهلر
واهن تولفه لر ایله تیغ خونیر و نیزه سرتیر ایله عجلان برار و کزیده
ارلر المشدی و ایدی بس ابو موسی اشعری عجم لشکرینه و هر مرانک
زیب و زیننه نظر ایدوب کوه انلر کن قتاله مصر اولد و کلرین کیوب
بس بلند اوزا ایله ندا ایدوب ایدی ای کوه مؤمنین
وای طایفه موحدین عبده نار ایله دوکثوب جنک و جدال و حرب

وقتا

وقتا ایدوب کوه شرک و طغیان اهلندن خوف ایتکز سزی بو عسکر کن
کرت و بولشکر کن و فخره قورقستون سز قلت انلر کثرتده ایسه ده
خداء متعال از عسکره نصرت و یریجی و جوق لشکر اوزرینه انلری غالب
و مظفر ایدوب جیدر و ایدی بس ابو موسی صفرا مابینده یور یوب انلره و عظم
و پند ایدوب انلری عجم قتاله تحریص و ترغیب ایلوب صبر ایله انلره توهم
ایدوب نصر و ظفر ایله انلره وعده ایدر ایدی بو مابینده ابو موسی
صفرا بیننده مسلمانلری قتاله تحریص و غزایه ترغیبنده ایکن عجم
عسکر مسلمانلار جانبینه یور یوب اوکلرین آتوب عرب لشکر دخی انجیلر
ایدوب بر ساعت مقداری بربرینه بتر باران آتیدیلر اندن بری بری اوزرینه
حمله ایدوب مختلط اولدیلر جنک قریشوب مابینده طعن و ضرب واقع
اولوب طلوع شمسدن وقت ظهره دن بو قیاس اوزره جنک و جدال
و حرب و قتال ایدوب انلر اندن بربرلرندن ایریلوب هر کس کند بیرنده
طوردیلر اولوقت تر خلقنک کبر او عجمک رؤسا سندن هر مک نام
برکشی عجم صفرا ندن جقوب میدان کار زارده جولان ایدوب صاغه
و صوله ات اویندوب مبارز دلری باهله قبیله سندن بر بیر فانی آنک
مقابله سنه جقدیکی اکا اوس دیرلر ایدی بر ضعیف و لاغرانه
سوار اولشدی ابو موسی اکا نظر ایدوب کوه انی بیلوب بس اکا ندا ایدوب
ایندی ای باهله قرینداشی سن بوانلویه مقابل اوله جوق حریف دکلستن
سن بر ضعیف قوجه سن بولاغرا له بمش سن بونکله نیجه مقاتله ایدوب
امدی دون شیخ باهلی ابو موسی کلامن اشتد و کوه مخالف ایتوب
دوندی عجم ائسم مبارز دلیوب میدانده جولان ایدوب ایدی خلق آنک

میدانته جقمقدن توقف ایندیله اول بیر فانی عجمه بقیکه میدانده
 جولان ایدوب مبار طلب ایدوب مسلمانلردن بر فردا کا جقمقدن
 بوائشی اول بیر صد ساله کوچ کلوب انک محاربه سنه جقمقدی ابوموسی
 دوندردمک ایچوف اکا جاقزوب شیخ باهلی ابوموسی کلامند
 غضبانوب دوندی عجمک اوزرینه حمله ایلدی عجمخی انی قازیلوب
 بیلرندده ایکی طعنه واقع اولدی ابتدا ضرب ایدن باهلی ایدی نیزه لینگ
 سینله سنه اوروب حربه جقمقدن کنسه دن برلدی شیخ باهلی سونوب
 منصور و مظفر مز راغنی سوریه رک میداندن عودت ایلدی اولوقت
 جریر بن عبدالله ایرلو کیدوب صفلماییننده طودوب بلند اوازلا
 ندا ایلوب ایدی ای سلمان قنداشل الله ذوالجلال سزی جهاده دعوت
 ایدوب جهاد ایچون ثواب سزه وعده ایلدی بوکون بر عمل انشکزه که رنکزه انکله
 سزدن راضی و خوشنود اوله ای عجمیله خلقی اکاه اولکزه بن دوئمن اوزرینه
 حمله ایدرم سزدخی جقمقزه ایله حمله ایدوب رنکزه ذکر ایدر یکنز بونی دیک
 صاخ قولدن کندوی وصول قولدن نعمان بن مقرون حمله ایلدی پس
 ایکی عکبر قشوب ایکی فرقه دوکتوب جنک آسیایی ارواح اوزرینه دوقوب
 بر مرتبه مقاتله ایلدیله که وصف اولن اول کون عجمدن نام و کام صاحبی
 بهادر لر و خانلر قتل اولندی و اقدی بر مسلمانلر عجمی جنکلرندن بوزلرینن
 و بر بر فرار ایدوب ازالدیفین کوردو که اوزرینه حمله ایلدیله جریر
 بن عبدالله عجمک بو عاجزانه حرکتین و جقمقینلرین کوردو که ندا ایدوب
 ایدی ای عرب سرور لری الجنة الجنة نه بقوب طور و رز قلیجلی عجمک
 کردانته اوردیکزه و اقدی بر هر زمان عکبرینه اصابت ایدن حاله

بقوب بریشا نلقلرینه نظر ایدو که آنلرین هلال اوله جقمقین بیلوب
 میدان معرکه ده قرار ویره میوب شهر دن طرفه قاجوب عجمک انکا تابع
 اولوب معافراز ایلدیله صحابه کرام قفالرند تیغ نیزه لرنده
 انلردن و افرادم قتل ایدوب الیوز کیشی اسیر ایلدیله هر زمان بقیه الیوز
 اولان لعنه دوزخ مکان ایله شهره کیروب مسلمانلر دخی خیمه
 کاهلرینه دوقوب جادرلرینه ایندیله ابوموسی اسیر لری احضار
 ایدوب انلره اسلامی عرض ایلوب لعینلرین جمله سی ابا ایدوب کفره مهر
 اولدو قلرین ابوموسی کوردو که بیونلرین اورمه ایله امر ایلدی ایرتم اولدو
 نتر اهلریندن بر عجم اوری جاننده کلوب مسلمانلردن بر جماعت اندن
 طرفه سکر دوب آنی طونوب ابوموسی اشعری یه کوردیلر ابوموسی آن
 کوردو که ترجمانه دیدی بو عجمه سویله نه دیرلر و قدومنه سبب نه
 ترجمان آنک احوالندن سنوال و کله سنین سیبین استفسار ایدو که
 عجمی دیدی ایردن دیرلر بکا و اولاد و عیالنه امان ویره بندخی سعی ایدوب
 بوشهری اکا تسلیم ایدم ترجمان ابوموسی یه دوقوب عجمک دیدو کن بلدر
 ابوموسی ایدی بو کیشی دیدو که اوزره شهر ی بزه سلیم ایدر ایله کندوب
 و اولاد و عیالنه امان ویرورم ترجمان بونی اکا دیوب عجمی ایدی ای سرور
 عجمله اینکزه کیجه اولنجیه دن صبر ایدیکزه و اقدی بر کیجه اولدو که
 عجم ابوموسی یه کلوب دیدی ای میریم ایله بر آدم کوندر شهره کیره جنک
 بیره آنی واقف ایدم و شهر دن مداخل و مخارجین اکا کوستریم اول
 وقت ابوموسی عربدن بر کیشی جعفر دیکه اکا عوف بن محرات دیرلر ایدی
 اکا دیدی یا عوف آمدی بو کیشی ایله کیت و بونکله شهر دن طرفه غم

عمر ایت تاکه شهران مداخل و مخارجین سکا کوسرسون و بزم شهره
 دخول اید جک یول لریمه سنی واقف ایلسون پس عوف السمع والطاعة
 دیوب کیجه البحره عجم ایلله کیدوب ایرماق کنارینه کلدیلر عجم عوف
 ایلله بیلدکی کیچندن ایرماخی کیچوب بارودن طرفه کیدوب ایلله یالو
 بارو اوزرینه جقدیلر • اولوقت بارو اوزرنده بر مقدار آدم وار ایدی
 هر زمان انلری محافظه ایچون انده قویش ایدی حکمت ایلله جمله کی خوابه
 بولنوب پس عجم عوف ایلله بولن سبه رق آهسته آهسته کیدوب
 تاکه بارونک نزد بانلرینه کلوب اشانخی ایندیلر عجم عوفی الوب منزلته
 واروب اول کیجه انده یانوب صباح اولدوقده عوفه دونوب عربی
 لسان ایلله ایدی ای سرور عرب قالق بو طیلسان ایلله باشکی اورت
 تاکه سنی کسه بلسون بنم ایلله چیق ایزم اوزره یوری سکا شهرین
 یولرین کوسره یم واقدی ویر عجم ایلله عوف اولدوقلری خانه دن جقوب
 عجم عوفی انسیجه یوریدوب تاکه هر زمان سراینه کلدیلر عجم عوفی سرای
 قونیه طور دوروب اولوقت قواوکنده سفره لروضع و نعمتار بزل اولمشدی
 عجم دونوب عوفه دیدی ای سرور عرب بو هر زمان سراید خوشجه بلالوله
 تاکه رفیقار بکه خبر ویره من آذن قویه واروب بر مقدار دخی آنه طور دوروب
 حاصلی انکله شهری طولا شوب بعده خانه سنه دوندی کیجه اولوقه
 آتی جقاروب انکله بیلله کلدکی موضعه کلوب عوفه دیدیکه ای سرور آدمی
 ایرماخی کیچ امیریکه کیت کوردکلک ایلله خبر ویروب اکا سولیه سنکله
 بر جماعت کونرکون کیز دوکیزیردن کیروب قوی قصد ایدیکز کلدیلر
 قیروب قوی آهکز طشده دن دخی عکر خلقی آنله بنوب قیودن طرفه

کلسوند شهره کیروب قلعه ده مالک اولسونلر آمدی بن سنی
 واقف ایلدر شهرین مداخل و مخارجنه سندخی دلیل اول آنله بونک
 اوزرینه واقدی ویر عوف ایرماخی عجم ایلله کیچدی کیچندن کیچوب عجله
 و شتاب ایلله یوریدوب ابو موسی حضرتلرینه واروب احوالی آکا خبر ویدی
 ابو موسی بو خبردن زیاده سونوب الله شکر و ثنا ایدوب کیجه یرک
 صبر ایلدی کیجه اولدوقده ابو موسی سلمانلره دونوب دیدیکه ای
 مؤمن قردن اشلر کمدن بو کیجه ده نفی الله هیبه ایدوب عوف ایلله معا
 نسه کید اوله که الله ذوالجلال توفیق ایدوب شهری آله ل الله ایلله
 فتح ایدلر دیدیلر ای امیر بزدن دیدلر کلک آدماری دیلله عوف ایلله •
 کید جان هرکیم ایلله تنیه ایلله بزر سکا مطیعوز امرک دکلوز
 سرمو مخالف ایدر دکلوز واقدی ویر ابو موسی انلرین مردانه جوابلرین
 استماع ایدوکره کند ولرینه دعا و مدح و ثنا ایدوب بصره ایلله کوف
 خلقتن شجاعت و براعت اهلندن یتمش کیشی انتخاب ایلدیکی
 هربری روز آدمله جواب ویر ویر ایدی واقدی ویر ابو موسی اشعری ناک
 انتخاب ایدوکی آدمار سلاحلنوب قیلجارین بیونلرینه داقوب سلمانلر ایلله
 وداعلشوب کیجه الی عوف ایلله کلدیلر عوف اوکلر بجه یوریدوب انلر ایلله
 کیچید کلوب ایرماخی کیچوب بارویه صعود ایدیلر اولوقت پاسبان
 و حارسلر امین و سلیم اوپورلرایدی پس اوزرینه یوریدوب جمله کی بونک
 بارونک نزد بانلری جانبته کیدوب انده اینوب قوی قصد ایلدیلر صدالرین
 کز لیوب قویه بقلشدیلر نظر ایدوب اوزرند اوج کلید کوردیلر واقدی ویر
 ابو موسی اشعری عوف ایلله یتمش کیشی کتون دیوا امر ایدوکره صکره ناک ایدوب

عساکر مسلمانین سوار اولوق ایچون تنبیه ایلدی. بس خلق بنوب ابو موسی
 دخی سوار اولوب شهر دن طرفه کیدوب ایرماق کنارینه کلدیلر انلر
 ایله کجوب قویه طوغر لیلر قیواکند ساکت وصامت طور وب صدالری
 کیزلدیلر راوی دیر عساکر اسلامک قویه وصولی عوف ایله کیدت
 یتیمش نفر مرد عنضفر نیر دین ایچرودن قویه وصولی ایله بیله ایدی انلر
 قویه واصل اولدیلر اوز دنده اوج کلید بولوب انلری قیرمق ایچون
 جالشدیلر مسلمانلر انلرین صداسن درون قلعه دن اشدوکره طشه
 تهلل و تکیز ایدوب جاغر شدیلر مسلمانلرین تکیز ایله صدالری مرتفع اولوقه
 عجلر اشدوب عقلری اوجوب انلرینه سکره وب بندیلر قوجا بنده کلدیلر
 اولوقت یتیمش کیشی کلید لرین ایکین قیروب اوحنی قیرمیه جالشور
 ایدی عجلر بو حال کوردو کوره مسلمانلر اوز دینه یوریوب مسلمانلرین
 کیمی جنک ایدوب و کیمی دخی کلید قیرمیه جالشوب بوارالقدن مذبور
 کزیده لرخیلی دکوب انلردن و از ادم دکوب شهادت رتبه سن بولدیله
 قلندر دخی از قالوب عجلر انلرین اوز دینه جوقوشوب قوی اجدور مق
 قیدنده اولدیله لکن مسلمانلر ایدوب اوحنی کلیدی قیروب
 قیوی اجدیلر و اقدی دیر قیویخ و دروازه کشف اولنده یتیمش کیمسه دن
 اوج نفر قالدی قیواجدو قلندر عساکر اسلام هجوم ایدوب اول اوج
 نفر کیمه دخی انلر اقلوب اول یتیمش نفر مرد میدان قیواکند شهید اولوب
 خرامان روضه رضوان اولدیله رحمة الله علیهم ورضی الله تعالی عنهم
 و اقدی دیر مسلمانلر شهره کیروب تیغ نیز و شمشیر خون ریز ایله دشمن اوز دینه
 یوریوب انلردن جوق ادم قتل ایدوب بقیه السیون اولر فرار ایلوب افتات

وخیزان خانه خرابلری کزیران اولدیله صباح اولدوقده
 ابو موسی شهره مالک اولوب دروننده اولان اموال و ذخایری جمع
 ایدوب مسلمانلر هر مزان طلب ایدوکره آنی بولیوب نام و نشانک
 بیله کوره مدیلر و اقدی دیر مسلمانلر کیجه الی شهره کیروب
 بولدوقلری ملاعنی قتل ایدوب بوخبر هر مزانه واصل اولدوقده
 شاشوب مخیر اولوب بیلدیکه طور و رایسه قتل اولنور پس شهره
 طوره سیوب قویه جان انوب اندن جیقوب کندونک برقله
 وار ایدیکه اولاد و عیالی و ذی قیمت اولان اشیا سنی اگا کوزر مندی
 اگا توجه ایدوب ارباب دولت و اعیان مملکت بر جماعت دخی آنک
 عقبجه کیدوب هر مزان قلعه یله صعود ایدوب آنده تحصن ایدی
 و اقدی دیر ابو موسی شردن اخذ ایدوکی اموال غنایمی بریره جمع
 ایدوب اندن بیت المال ایچون خمس جقاروب باقیمین غازیله تقیم
 ایلوب بعده شهره کیروب قیواکند شهید اولان یتیمش نفر عالی
 بخنلری جمع ایدوب جمله مسلمانلر ایله اوز لرینه ناز قیلوب انلری دین
 ایلدی اسکنتهم الله بجهجه جنانه اندن صکره یانده اولان عساکر
 منصوره ناک مجموع بیله یوریوب هر مزان محاصره برله تضیق اولوب
 قلعه سی کورقه کمند تنخیر اولنه جفین تحقیق ایدوکره ابو موسی
 آدم کونده روت کندوب اولاد و عیالیله امیر المؤمنین رسال اتمک اوز دینه
 امان دلیوب ابو موسی رجاسن قبول ایدوب اگا امان کاغذین یازوب پس
 هر مزان بلسجه اولنلر ایله قلعه سندن اینوب مسلمانلر قلعه یله صعود
 ایلوب دروننده اولان اشیا ناک جمله سن اخذ ایدوب قلعه یه مالک

اولد يله اندن ابو موسی هرزانی طوئوب انجريد ايله آنی بند ایدوب
آنو اولاد و عیالی و کند و ايله اولان خدم و حشمك جمله سنی امیر
المؤمنین کوندیدی و انکله مسلمانلرین برجماعت قوشوب تترختایند
حاصل اولان خمسسی رخی انلرا ايله ارسال ایدی و اقوی و مسلمانلر
یور یوب مدینه منوره یله و اصل اولوب بونلرین قدومی خبرین اهل
مدینه استماع ایدو کده قارشو جقوب عجملره بقوب انلره و انلرین
زیب و زینتلرینه تعجب ایدر ایدی مسلمانلر شهره داخل و مسجد
رسوله و اصل اولدو کده امیر المؤمنین حضرتلرین اره یوب بولیوب
هرزان بونلرین جست و جولرین کوردو کده انلره درنوب ایدی ای برورلر
بوارا دوغکتر کیمدی دیدیلر امیر المؤمنین حضرتلریدر هرزان دیدی
آنك معین بریری یوقیدر دیدیلر بلی وارد مصلمین کورمیه حقیقه
هرزان دیدی آنك اودین کورد کیمه یوقیدر دیدیلر بلی وارد لکن
اول کند و نفقه معین و یارب مجید و اقوی هرزان بونلرین
کلامدن تعجب و استغراب ایدوب مسلمانلر ایه حضرت عمری
ارایوب آنی مسجد شریف و راستده بر خرابده خوابه وارمش بولوب
مسلمانلر واروب سلام و یروب عمر حضرتلری خوابدن بیدار اولوب اوتور
نه وارد دیدی مسلمانلر رخی هرزانك اولاد و عیالیه کلدو کین
واموال غنایمك وصولین خبرین و یروب بو خبر سرت ائردن عمر سجده
شکر ایدوب در حال قیام الیوب مسجد شریفه واروب هرزانی چاغروب
حضورینه کتوروب اول حینده مسجد بنوی مدینه خلیفه مالی
ایدی اصحاب کرام رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرات

بالجمله مجلس عالیده حاضر اولمشلرایدی حضرت عمر هرزانی حضورینه
بند و باغ ايله کوردو کده الله حمد و ثنا ایدوب دیدی یا هرزان اللهك
ایشی سنکله نیجه کوردك وضع بارئ نه کونه مشاهده ایلدك
هرزان ایدی یا امیر المؤمنین مصیبتلر حاله ابرینور زمانك شداید
برادرلار دینه دوزخ ایدی بو قولکده صادقین امدی لا اله الا الله محمد
رسول الله سوبله هرزان ایدی یا امیر المؤمنین بو حالده بن آنی سولیم عمر
دیدي سنی قتل ایدرم هرزان دیدی بن برصو سوزم بنی قتل ائزدن اول
صوار حضرت عمر اکا صو کتوریکر دیوار ایدوب اولوقت اغاجدن بر قابده
اکا صو کتوروب هرزانلر صونوب هرزان دیدی بن یوقا بدن ایچمنم
جواهر کاسه دیلم حضرت عمر ایدی بزجواهر قابده صو ایچموز حضرت
علی دیدی یا امیر المؤمنین امر ايله شیشه ايله اکا صو کتورسونلر بر
اکا شیشه دن بر قح کتوروب عمر یل دیوار ایدوب هرزان ایدی نورقم
آنو ائچزدن اول بنی قتل ایدرم عمر صوی ایچینه سنی قتل اتم دیوب هرزان
اولوقت الله اولان کاسه زیننه اوروب قیردی حضرت عمر حضرت علی
خطاب ایدوب ایدی یا ابا الحسن بو عجمك ایشنده نه دیرن حضرت
علی دیدی یا امیر المؤمنین سن اکا امان و یردن صوی ایچینه آنی اولدومك
اوزره قول ایلدن اول صوی ایچي امدی آنی قتل ایلک سنکون یوقدر
لکن آنك اوزرینه جزیه وضع ايله آنی قوی مدینه ده اولسون هرزان
ایندی بدم بر پور خسرو تاجدار همه شهر یاران عالی تبار یعنی هرزان
دیدي یا امیر بن شاه اوغلی شاه عمر بنم اوزرینه جزیه وضع اتمزیل واکاه
اولکده بن اسلام طوعا بقول ایدوب دین محمدی یله اگر هسز دخول ایلدم

اندرن برماق قاله درویش اشهدان لا اله الا الله واشهدان محمد عبده
ورسوله ديدى واقدي دهرمرزان اولاد و عيال و اتباع و لواحقيله
مسلمان اولوب عمر حضرتلى آنك اسلامندن فرحمنوب در حال بندوبختين
آلوب آكا احسان ايلدى رجعتنا الى الحديث واقدي دهر مسلمانلار
بركيشي كيم ابوموسى عسكرندن ايدى تسرقله سنه كيروب شهرين
ايچين دورايدوب اطراف و جواني طورلور ايكن كوزى طاشندن برصودنه
توش اولوب نظر ايلديكى اول صورت آلرين يره اوزين و كوزلرين زمينه
دكمش واقدي دهر اول كيشي عقل و تدبير صاحبي زيرك و زكي برحسه
ايدى فكر ايدوب كند و كندويه دوشنوب ديدى بو صورتك آلتي
زمينه وضع ايله سي عبت دكل بو حاله الى التنده دفينه اولفته علامت
لاجهر بونده بر حال وارد راندن ابوموسى يه واروب احوال خبر و يروب ابوموسى
دخى يولر اشلرندن معتمد ادمار كونده روب انلره امر ايلديكى اول صورتك
اللى التنده اولان ييري قازه لر بس انلر واروب اول ييري قازوب ايچنده
كليد لوبر بيوك سبد چقوب پس آنى بو كليوب ابوموسى يه كنوروب
ابوموسى آنك فتحيله امر ايدوب سپدى ايدوب درونى زرو كسرى ايله
مالى و لحي جواهر ايله مرصع التون بلا زكرو و خلق آلرو و خانلر ايله طولى ايدى
ابوموسى بوندن لقي ايدوب اول كشينك نظرينه حسن بصرتنه
دوشنوب آكا پسند و آفرين ايلدى ابوموسى سبت ايچنده باقوتون بر يوك
قاشى بولوب آكا بقدي آنك صفوت و ضيا سى آنى عجب صالوب پس آنى آلوب
قصودين سپده وضع ايدوب مهر ليوب يولر اشلرندن معتمد ادمار ايله
آنى امير المؤمنين حضرتلرينه كونه روب وقوع حالى تفصيل اوزره خبر ايلدى

واقدي دهر سبت امير المؤمنين و اصل اولوب مكتوب او قوب مفهوم
معلوم اولدوقه همرزانى جاغروب حضورينه كلد و كده ديدى ياهرزان
ملك نجه اولدى همرزان ديدى يا امير المؤمنين بنم و ساربن اموالين
بالجمله ابوموسى اشعى آلوب عسكرينه تقسيم ايدوب خمسى سكا كوندردى
عمر ديدى ايا سنك شهرنده مالدن برشى باقى قالمادي همرزان ديدى يوك
برسپدن غيرى انده برشى قالمدى اولدخى دفن اولمشدر نه بيرده اولدوخين
كيسه بلز مرادم بو ايديكه ادم كونده روب آنى كنورم حضرت عمر سبت
ايدوب سبتى كنور كنز ديدى در حال آنى كنوروب حضورينه قويدلر
همرزان كوردوكه نجب ايدوب ايدى يا امير المؤمنين ديدوكم سبت بودر
لكن بونى سكا كيم كنور دى عمر ديدى بونى بزه ابوموسى اشعى كوندردى
سبتى آج ايچنه نظر ايله كور انده برشى ضايع اولمشى واقدي دهر همرزان
قالقوب سبتى آجوب ايچنده اولنه نظر ايدوب ديدى يا امير المؤمنين
بوندن بر يوزك طاشندن غيرى برشى ضايع اولماش لکن اول طاش
بو سبت ايچنده اولان اشيا نك ثلثا نندن خير لوو قيمتلو ايدى حضرت عمر
ابوموسى بكايارش اول قاش كندويه اولمه بن بزدن رجاء لئن ادمك
ديلسن آنى ابوموسى يه دهر همرزان عمر حضرتلرينك كلامين قبول ايدوب
ديدى يا امير المؤمنين بنى آنى ابوموسى يه ويردم و آكا پسند و آفرين ايلدمك
اول خلقك زياده عفيفى ايشكه بو طاشى سندن كتم و اخفا اتمامش و قوتى
بصره ايله كوفه خلقى محاصره ايدوب بصره خلقى ديديلر فتح و نصرت بزم
يدمز ايله اولوب حاصل اولان اموال غنيمت بزم ايجوندن سرك آنه حقلر
بوقدن بس بر بيرله نزاع ايدوب بر مرتبه وارديلر كه مقاتله ايتكله

قریب اولدیله عاقبت قرار ویردیله که بو خصوصی امیر المؤمنین یازده لرس
 اکا مکتوب یازوب احوالی تحریر ایلدیله که عمر حضرتلری مکتوبک جوان بازوب
 دیدی تشریصره خلقنک فتوحات وغنائند ندر بو قدر وارکه کوفه عسکری
 انله نصرت و معاونت ایلدیله کوفه خلقی دخی کند و سرحد لرند
 غزا ایدوب بصره اهالیسی انله یاردم انله لر اولخی بویله در زیر انصر
 وظفر کتاب اللهده مؤمنلر لچون اولوب الله ذوالجلال انلری بر برینه
 فریدان ایدوب امدی فتح و نصرت بصره اهالیسند کوفه خلقی اجر
 وغنیمتده انله شریکدر اندن مکتوبی بوکوب کونده روب و اصل اولدوقه
 اونیوب ایکی فرقه دخی امیر المؤمنین قولنه راضی اولوب امرینه اطاعت ایلدیله
 کوفه خلقی امیرلری عمار بن یاسر ایله کوفه یه دونوب بصره عسکری دخی
 سردارلری جریر بن عبد الله البجلی ایله حلوانه عودت ایلدیله بو محنت
 طوایف اعجامک حرکت و نهانده جمعیتملری بیانده در وادی ویر عجمه
 نهانده طبرخنده حرکت ایدوب انده جمع اولدیله و جمعیتملری نهانده
 اولق اوزده قرار ویروب بر برینه نامه یازدیله ری سمنان سلما س ایله دامغان
 عسکری دخی یکر می نیک ایدی ساوه ایله همدان عسکری یکر می نیک کلوب
 قم ایله کشان عسکری دخی یکر می نیک اولوب کرمان خلقی قرق نیک
 صفهان عسکری یکر می نیک ایلدیله نهانده خانی آذربایجان خائنه تبریز حاکمه
 آدم کونده روب دشمن محاربه سننه اندن استمداد ایدوب اولخی عسکر
 جمع ایلوب او تون نیک قدر جنک اوردنکر ایله کلوب نهانده دخی اون
 نیک ایلور ایدی بو عسکرک جملگی نهانده جمع اولوب ایلور پیاده یوز
 الی نیک قدام اولدی ممالک عجمک شهر و قصبه انده نه قور نام و کام صلیح

برادر توانا کسه لر وار ایسه بو جمعیتمه جمله کلنلر ایدی و بو عسکرده
 یتیمش عدد قبل وار ایدی مراد لری یونکله مسلمان آنلرین قورق ایدی
 وادی ویر بو قدر کل کوریلوب عسکر نهانده صحرا سنده جمع اولدوقه خائنه
 مشورته اونوروب اثناء مصاحبت برینه دیدیلر ملک عرب کم عربله احکام
 جدیدله ایله کلری بودینی انلر لچون اقامه ایدی اول وفات ایدوب
 ابوبکر ایله مکتبی بر کسمنه برینه خلیفه اولدی ازاجق ملکه متصرف اولوب
 اولخی وفات ایدی امدی نیک برینه خلیفه اولان که حضرت عمر در
 عمری اوزون اولوب دولت و سلطنتی دائم اولوب ایشی بوجه لنوب نیت
 اقبالی افق سعادته تابان و کوب بختی اوج رفعتده درخشان اولوب
 یوما بنوما دفت بولدی امدی سز مالک عجمک اقصى و بلاد ایرانک
 انتری سندن عکرجع و شکر بر کردور دیکر و جمله کزیده و منتخب
 دلاورلری کتور دیکر سزک ایچکزه کوزل یکتله واریجی یتیملر و سپهرلر قویوجله
 وارد عسکرک کثیر و سلاحک وافر بوفیلکر اوکوتزده دوردن قلعه
 حاضر امدی نیت صاف و درست اعتقاد ایله عرب قصد ایدوب
 انلر ایله مقاتله ایدیکر نارسزه نصرت نور سزی حفظ و حراست ایلر
 عرب عکرینی قصد ایدوب طلبده سعی ایدیکر سز بوقی اتمر سکر ایسه
 عربلر یزه کلورلری بزی دایمزدن اخراج و ماکن دیار مزدن ازعاج ایدوب
 شهر لر یزه مالک اولورلر مال لر یز اولوب اولاد و عیال مز قول و خدمتکار
 ایدرلر قادیسیه ایله مداین خلقنی حلوان ایله خانقین اهالیسی خور
 و ذلیل ایندو کلری کبی بزی دخی خور و ذلیل ایدرلر وادی ویر
 عجمه بو کلری استماع ایندو که بر برینه عهد لنوب منطقه بند پیما

اولوب ناردونوره قسم ايتديلكه قطعاً فراد ائمه لره محاربه ده ثابت قدم
اولوب دشمن ايله جنك وجدال و حرب و قتال ايدره لره پس عرب قتاله
كئمه عزم و قصد ايتديله و اقدى رير بو خبر كوفه خلقنه اير و ثوب عجمك جيتير
مغلو ملرى اولدوقه امير لرى عمار بن ياسر ياننه جمع اولوب احوالى خبر
ويرديله عمار ايتدى بو خبر بكا حى و اصل اولوب عجم عكرى نهراوندده جمع
اولش ديديله امدى سز نه راي كودور ونه كونه تدبير ايدرك ديديله
يا امير بو خصوصده راي امير المؤمنين حضرت زرينه يازوب دشمن كلزون
و ملكتزه دخول اتوزن و مقابلزه قوزدن اول بونى انكا اعلام اتمكده امير
المؤمنين حضرت لى بزه نه امر ايدرايه انى اشلوز عمار ايتدى راي
بودر مناسبى احوالى امير المؤمنين حضرت زرينه اعلام اتمكده و اقدى رير
اولوقت عمار ديوت و كاغد استيوب امير المؤمنين حضرت زرينه يازوب
ديدى **بسم الله الرحمن الرحيم** كونه ضابطى عمار بن ياسر دت
امير المؤمنين عمر رضى الله تعالى عنه حضرت زرينه سلام و افره ابلاغند
صكن معلوم اوله كه رى و سمان و همدان و قم و كاشان و راون و اهر
و اصفهان و كرمان و آذربيجان خلقى يوزالى نيك مقدارى عبيد
نار نهراوند صحرا سنه جمع اولوب وينه اول نواحيدن جبال و صحاريدن
بو عسكر دن ماعدار تمش نيك قود ادم بريكوب بو عسكر اوزرينه خان
عجم دن دورت كيشى سردار نصب اولوب برى خردادين هر مرسفاري
خرو و برى و جهان بن فيروز و برى سردان بن اسفنديار در لغيلر
معاهده و محالفه ايدوب قول و شرط اتمكده بزي بيرمزدن جقاروب
بزدن صكن دارد يار مزده ساكن اوله لره حالاً مسلح و مكل عسكر عظيم

جميتلو لشك ايله بزدن طرفه كليور لكند و شهر لرنه طرفه زدن
نصب اولنان ازميرين جمله سن قل ايدوب فتح ايتدو كتر شهر لره يقلش مشك
لعينلر مدابنى قصد ايدوب انى الحق آندن كوفه يه واروب انكا مالك اولوق
اوزرينه بين اتمشله يا امير المؤمنين خلق ايجنده افسانه جوق عجم طرفدن
كونده برخير ظهور ايدور ايتشدو كتر خبر لر تحقيق بزي قورقود يور بو احوالى
امير المؤمنين حضرت زرينه ايملا مدن عرض بوكه بزي سبيل صوابه راي
ايله و مناسب نه ايله انى بزه كوسره الله ذو الجلال بزه توفيق و بر حيد
و بزه كافيدير امير المؤمنين حضرت زرينك راي كندوبه يازوب و عزم
شيدن وجهه دكد و بالا نرد و السلام عليك و على سائر المسلمين
اندى مكتوبى بوكوب امير المؤمنين ار سال ايدى عمار بن ياسر لك
مكتوبى حضرت عمره و اصل اولوب فتح و قرائت ايدوب مفهومي معلوم
اولدوقه مسلمانلره قورقود و عجمون جهره سى مفير و لوق متفير اولدى
اندى بزدن قالقوب يور يوب مسجيد رسوله داخل اولوب مهاجرين
و انصاره ندا ايدوب الصلوه جامعده رحكم الله ديدى و اقدى رير
خلق امير المؤمنين حضرت زرينك اوازين استماع ايتدو كره حضورينده جمع
اولوب كلامنه منتظر اولوب طور ديله حضرت عمر ايتدى اى مؤمن
قرنداشلر الله سزه رحمت ايلسون بنم ياننه جمع اولك خدائ متعال
معين و ظهير يكر اولسون بكا معاونت ايديكز و اقدى رير خلق مدينه نك
سائر جانلر ندن كلوب عجله و شتاب ايله ايروب تاكه مسجيد نبوى خلق
ايله مالى اولدى مسلمانلر جمع اولوب جماعت بر كد كره حضرت عمر باغچه
صحر ايوب رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت زرينك منبرينه جقوب

اوزرنده قرار ایدوب اللہ حمد و ثنا و پیغمبره صلوٰۃ و سلام الہدی
اندن دیدی ای محمد امتی بو حزن و غم و بواندوه و الم کونیدر عراقدن کلون
مکتوبی استماع ایدیکز دیدیلر یا امیر المؤمنین نه خبر حضرت عمر دیدی
عجم طوایف مختلفه در شاهلرینک عسکری فراوان و لشکری بی پایاندر
شیطان بوزنلرین یلندوروب دماغلرین فساد و برش لعینہ جمعیت
ایلیوب کند و مملکتلر نده بزدن اولان مسلمانلری قتل ایدوب فتح
ایندوکر بیرلری قصد ایتشلر بو عمارین یاسرک مکتوبیدر کوفه دن بکا کلنر
عمار بکا تحریر ایتشکه عجل نہاوند صحر اسنده جمع اولوب یوز الکی بیک آدم
برک مشلر وینہ اطراف وجوانبندن یتیش بیک مقداری آدم کلوب
عسکرلرین حلوان خانقین جولایه کونور مشلر قصد لری مداین و کوفه
بونلره واصل اولور لر ایله بو اسلام اوزرنده بلیه در و قطعاً سدا اولور و غم
ای مؤمن قرندا شلر اللہ سزه رحمت ایلسون بو خصوصه مناسب نور بکا
کوسر یکز بن رای کورشم لکن سزین مشورتکز و رای و تدبیر یکز اولد
سزین کور دوکم رای اوزرنده اقدام ایتله استم و اقدی و صحابه کرام
ار اسنده قیام ایدوب تکلم ایدہ نلک اولی طلحه بن عبد اللہ ایدی دیک
یا امیر المؤمنین بجز اللہ سن دنیا کورمش عرسورمش معظان اوردی بحربه
ایتیش مبارک الامر میمون الرای دولوسون بزه امر ایت امرکه امثال
ایده روز غزایه فرمان ایله مخالفت ایتیموز کیده روز انون ذیہرب
عوام اولوقت قیام ایدوب دیدی یا امیر المؤمنین دین سنکله شرف بولدی
خدای متعال سنی مسلمانلره ملجا و ملوز قیلدی اللہ امرکه برکت و برور
و سنی غریق بحر رحمت ایلسون یا امیر المؤمنین سن مسجدده اولنلرک حمله

زیاده مشورت بیلورکون مناسب و وجیه کور دیکک نه ایسه انکله امر
ایت بر حضور نده طور مشور اموک اوزره عمل و فرمانک اوزره حرکت
ایده روز حضرت عمر دیدی بویکی رأیک غیرینی استمر اولوقت عبد الرحمن
بن عوف قیام ایدوب دیدی یا امیر المؤمنین هر کس کند و رأیله تکلم
ایدوب قریحه سنده اولان کلامی سویلدی اللہ ذوالجلال سن رای بزم
اوزرنده افضل ایتیش خیری مبارک اللک اوزرنده اجرا ایتیش امدی
مناسب کور دیکک عملی ایت خالفکه اعتماد و رازقکه استناد ایدوب
بالذات دشمن دینه کدک کیت بزم سنکله یوز دکابندن ایرلیوز خدای
متعال ناصر در حضرت عمر دیدی بویکی غیرینی دیلوم اولوقت عثمان بن
عثمان تکلم ایدوب دیدی یا امیر المؤمنین سن و بزیلور زکله برلر آشدت
بر حقور کنا رنده ایدوک اللہ ذوالجلال پیغمبری واسطه سیله بری
اذن خلاص ایلدی خدای متعال جناب سعادت نصا بلرین پیغمبرینه
خلیفه قلوب سندن اختیار و ابرار راضی و خوشنود اولوب کافر لرو فائز لرو
سندن خوف ایدوب طاغیلر و شریرلر سندن نور قدر لری چون قرار ایلدی
مناسب اولان بو عیده نار اوزرنده سنکله اولان مهاجرین و انصارین
جمله سیله کندن کتکدر جناب خلافت مابلرینک بو غزایه غزایه
غزینلری دشمنه هیبت و اعداء دینک قلوب فاسده لرینه باعث خوف
و خشیتدر عزیزتکز سییله دشمنک شوکئی قریلور و جمعیت و یوالری
طاغیلور حضرت عمر دیدی بن کدزم دشمن مقابلہ سنه نیجه کیدیکم برینده
عسکر بوقدر عساکر اسلام جمله شهر لره داخل شددر حضرت عثمان نصیر
ایدوب دیدی یا امیر المؤمنین شام جانبی سر عسکری ابو عبیده به تحریر

تحریر ایلده شام لشکر بیله سکا کله وین خلقنه مکتوب ارسال ایلده
 عسکر بیله سردار لری بو طرفه توجه ایلده مکه خلقنه امر و فرمان ایلده جمله
 عسکر لری بیله بوجانبه توجه و عریث ایلده بونلر جمع اولوب عسکر برکد و کده
 سن کندک شام وین عسکر بیله مکه و مدینه خلق بیله جانب عراقه غریقه
 بیوز عسکر فراوان و لشکر بی پایان ایلده تیغ تیز و شمشیر خونریز ایلده دوشمنکله
 ملاقی اول حضرت عمر دیدی بو دخی الخلیف بر رأی در قلب فی المازبور ایلک
 غیر بی دیارم و اقدی در اولوقت خلق سکوت ایدوب خلقین سکوت
 حضرت عمر کور و کوره حضرت علی بیله دونوب دیدی یا ابا الحسن آخرین
 دیدو کی کبی سندخی پنجون سوبلر سن بو خصوصه دایر نطق ایدوب
 پنجون تکلم ایتر سن حضرت علی دیدی یا امیر المؤمنین معلوم کز در کم الله
 ذوالجلال پیغمبری محمد المصطفی صلی الله علیه وسلم حضرت لری خلعت
 فاخره دسالت ایلده شرفیاب ایدوب بعث ایتدو کده بر یوزنده انکا
 نصرت ایدر دوشمنندن آنی منع ایدر یوق ایدی صکره دن کرم عنایت
 و حول و قوتله انکا لطف ایدوب انکون معین و یار د مجبار قلوب انلر ایلده
 دیننی عزیز ایدوب جبار و معاند لری انلر ایلده هلاک ایدری الله ذوالجلال
 بودینین خلقنه نصرت و ظفر ایلده وعده ایدوب عزیز اتمکله ضامن اولری
 رب تعالی وعد ایلدی کی نصر ایلده سکا بشادت قرآن کریمه و کان
 حقا علینا نصر المؤمنین بیور ما پی وین مشاهد ایدر بور مکه خلقک
 سوزین قبول ایتور سن و قبلکه اندن برشی خطور ایتور امدی سکا بدو کده
 اکو شام عسکر بیله تحریر ایدرین شام عسکر بیله کله لراول طرف خالی قالو سرحد
 منصوره لر بو شانور روم بادشاهی هر قل نصاری عسکر بیله کور کله کوره

دیار لری غارات ایدر مال لری اخذ ایدوب مسجد لری یقوب عود تلری
 اسیر ایلر یمن خلقنه یازرین عسکر بیله کله لر حبش طایفه سندن
 خوف اولنور هر قل کبی انلر دخی یمن دیارین غارات ایدوب مال لری آلور
 اولاد و عیال لری اسیر ایدر امدی سن مدینه منوره ده اقامت ایدوب
 مقرر دولت و دار خلافتدن حرکت ایتدو سنک مدینه ده اقامتک
 دشمن دینه هیبت و انلرین قلوب مرعوبه لرینه باعث خوف و خشیتدر
 سن کندک عجملر اوزرینه کتدو کده انلر دیر لکه ملک عرب بنفسه
 اوزرینه کلدیکه عسکرینک قشنددر امدی بوغزاه غرایه عزیمتک
 مسلمانلر اوزرینه انلرین حرصنی آر تورور مناسب اولان دولت و اقبال
 ایلده سن مدینه میمنه ده اقامت ایدوب بو ایشده بریکه قائم اوله جو
 و بو امر خطیر کن عهده سندن کله جک آدمی کوفدر حضرت عمر دیدی
 یا ابا الحسن بو کا چاره قدر طوایف اعجام بالجمله قیام ایدوب نهاننده
 جمع اولشله اطراف وجو ابدن کلان پیاده لرون عیتری یوزالکی بیک
 جنک آور عسکر بریکشله لیسارین مرادی مسلمانلری کوکندن قورمقدور
 حضرت علی دیدی یا امیر المؤمنین انلر شجاعت ایلده معروف و شهرت
 ایلده موصوف جنک احوالی خیر بر مرد آهذن کوندر استعانه باریه
 توکل و رب تعالی یه توکل برله انلر ایچون الیهدن نصرت طلب ایلده
 دیر اسنک انلر دعائ و انلر ایچون نصرت استمک انلر امد دایره
 یوق عسکر دن خیر لودر الله ذوالجلال عسکر اسلامه نصرت و یردوب
 دشمن اوزرینه غالب ایدر ایدر فیه هو المطلب العیاذ ابا الله عکسی ظهور
 ایدر ایدر مسلمانلر معین اولوب کتدو لرینه ملجاء و ملوژ اولور

حضرت عمر دیدی یا ابا الحسن کوزل رأی و خوب تدبیر ایلدک
 لکن بن سورم بونک ایچون بصره ایله کوفه خلقی اوله دیر انلری یحیی بن
 جنکلی بیلورلر و انلرین جنکلی طادوب غیری برده ممدارست پیداه ایلدک
 حضرت علی ایتدی چونکه بویله در امدی بصره خلقنه یاز اوج فرقه
 اولسونلر برفرقه سی دیارلرنده مقیم اولوب مملکتلری و اولاد و عیاللری
 حفظ و حراست ایلدک ایکنی فرقه مسجد لرده مقیم اولوب انان ایله
 صلواة ایله جوامع و مساجدی معور ایلدک و اهل ذمتدن جزیه
 و دیاردن اعشار شرعیه ایلدک اوچی فرقه مسلمانلر امدادینه کسونلر
 کوفه خلقی دخی بصره اهل ایسنک ایلدک کی ایلسونلر اندن بصره
 ایله کوفه دن حاصل اولان عسکر جمع اولوب فرزند شاری امدادینه کیدک
 اعداء دین ایله محاربه ایلدک حق بجانبه و تعالی نصرت و یریحیدر
 دوشمنلری اوزدینه غالب و مظفر قلیجیدر و اقدی دیر امیر المؤمنین
 عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلری حضرت علی نلک کلامین استماع
 ایلدک و کوه اکا الحسین و بسند و آفرین ایلدک خلقه دونوب ایتدی جمله یکه
 عاجز اولدیکر حضرت علی دیدی که کبی دیکه خدا ایچقون انک اشارت
 ایلدکی رأی بنم فرجیده مضرایدی رب تعالی موفق ایلدک ایکنی مطابق
 کلدی اندن عمر حضرت علی به دونوب دیدی یا ابا الحسن امدی بکا
 کوسر برکشتی که مسلمانلر اندن راضی و خوشنود اولوب انی بکته لر بندخی
 انی سردار و بو عسکره سپه سالار ایدم حضرت علی دیدی بن آتی بولدم
 حضرت عمر دیدی اول کیدر حضرت علی دیدی نعمان بن مقرون المزنی
 حضرت عمر و بالجمله حاضر اولدک مسلمانلر بورای صواب کوروب دیدیلر

نعمان امدادله سزایکه درم بهر حال بواشته لایق و سردار لعه مناسبه
 اندن عمر حضرتلری منبردن اینوب سایب بن جالس التیمی جا غروب
 اکا دیدی یا سایب مرادم سنی عراقده کوندر مکرر خط ایدرین کتبه حاضر
 اول سایب دیدی بنی امیر المؤمنین اول وقت سوندر دیکه بکا کتک ایچون
 امر ایلدی حاضریم بهر ما برجه فرمای حضرت عمر دیدی یا سایب سنلک
 بو و جهله خروجک سکا سبب رفعت و باعث سعادتدیر شهید اولور
 جنت بولورون اولیبوب قالورین بو عسکره خدای متعال سلامت و یریش
 سنی اموال غنائم اوزدینه جامع قیلدم غنائم اوزدینه اول جمله حتی صاحبده
 حقنی دیر اولمیان شی بکا قالورمه بر فرکن حقنی قطع و کتم و انخفایه
 رضام یوقدر نعوذ الله بالله بوا مرکن عکسی ظهور ایدر ایست بدن اوزاق
 کیت تاکه بنی کورمیه سنی بندخی سنی کورمیه یم قور قارم نه زمانکه
 نه سنی کورم مصارع مسلمینی ذکر ایدرین سایب دیدی امر خلیفه
 حضرتلر نیکد کیده یم لکن بن امید وارم و رب تعالی دن جای ایدرم
 مسلمانلر نصرت و یره عبده نار اوزدینه انلری غالب و مظفر ایلدک اندن
 امیر المؤمنین حضرتلری نعمان بن مقرونه مکتوب یازوب احوالی بیلورور
 نعمان ایسه اول کونلرده عراقده کسکر دیر بر موضعده ایدی سعد بن ابی
 وقاص انی اول یره والی و ضابط امتدی تحریر ایتدیکه یا نعمان کوفه
 خلقنک عجم خصوصیون ار سال ایلدک مکتوب بکا و اصل و مفهومیته
 اطلاع حاصل اولوب سن بیلور سنکه الله عظیم الشانک قوت و قورق
 انلرک اوزدینه در خدای متعال قریب اسزه نصرت و یرر مددک کلام
 دوشمنک یورلرینه و اگه لرینه اورور قیلرینه خوف القا ایلدک

اندا ملرینه لرزه و دست و پا لرینه وحشه بار قورتا که رب تعالی
 انلری هلال ایدر حالا سایب بن اقرعی مکتوب ایلله طرفکه ارسال
 ایلشم وصولنده مقر حکومتدن حرکت و قصر ایضه بر قاج کون اوتراق
 واقامت ایدوب بصره ایلله کوفه خلقی یاکنکه کلور لر عسکر جمع و لشکر تکید
 اولدوقده انلر ایلله دشمن بن طرفنه یوری نهاونب طبر اغنی قصد ایلله
 اسدی بن بو عسکر اوزرینه سردار و معینکه تعیین اولنان لشکره بر سالار
 نصب انشدیر الله سکا نصرت دیرچی و دشمنکی مخدول ایدر حیدر
 بیل و اکاه اولکه باری تعالی دشمن اوزرینه نصرت ایلله بزه وعده ایدوب
 غالب و مظفر اولمز باینده ایت کرمه انزال ایلوب عظمت
 و جلوه یوردیلرکه و آخری لم تقدروا علیها قد احاط الله بها انلر
 روم ایلله عجم حق سبحانه و تعالی بزی روم اوزرینه غالب ایلدی
 قریبا نصرت ایدر عجم اوزرینه دخی غالب و مظفر ایلر یا نعمان رب
 تعالی نک و عدینه اعتماد ایلله صبره ملازمت برله دشمنه کیندیگز
 بن سزی حق سبحانه و تعالی حضرتلرنیک وحدایتنه و دیعه و امانت
 ایلدرم واقعی و عمر حضرتلری مکتوب بوکوب سایبه تسلیم ایلدی
 اندن ابو موسی اشعری په مکتوب یازوب بصره خلقنک ثلثی ایلله کما
 امر ایدوب عمار بن یاسره دخی ورق تحریر ایدوب کوفه اهلینک
 ثلثی ایلله کتمک اکا دخی تبیه ایلدی سایب مکتوبلری الدوقده
 عر اکا دیدی یا سایب بران و بر ساعت توقف ایلله بر قوم ادم محل مأوره
 وصوله سعی ایلله بن سایب امره استیلا جقوب پای اهتمام و اقدام
 اقدام ایلله یوریوب نعمان بن مقرئنه و اصل اولدی حضورینه کیروب

سلام و یروب امیر المؤمنین حضرتلرنیک مکتوبنی اکا تسلیم ایلدی
 اولدخی آجوب اویوب مفهومی معلومی اولدوقده اولوقت و اول
 ساعت کسکردن نبوت عکریله و دایره سی خلقیله قصر ایض
 جانبنه یورودی سایب دخی بصره و کوفه مکتوبلریله کیدوب
 بصره په داخل اولدی ابو موسی اشعری په امیر المؤمنین حضرتلرنیک
 مکتوبی و اصل اولوب مفهومی معلومی اولدوقده اهلینک ثلثی بصره
 محافظه سنه قیوب ثلثین دخی مساجد و جوامع تعمیرینه و عباد الله
 شرایع اسلام تعلیمنه تعیین ایدوب کندوسی ثلث آخریله عزم راه
 ایلوب طی منازل و قطع مراحل ایدر ک کیدوب قصر ایضه و اصل اولوب
 اولدخی انده ضرب او تاد خیام ایلدی و اقدی بر کوفه ایلله بصره عسکر
 قصر ایضه جمع اولوب جمع اولان عسکری نعمان عدا ایدوکه اوتوز یگدن
 متجاوز اولوب اولوقت نعمان رؤساء عربدن بنی اسد سیدی طلحه بن
 خویلدی چاغروب سنجاق و یروب بصره و کوفه خلقدن اکا دورت
 بیک اتلو قوشوب چلرچی ایدوب کتمک ایلله اکا امر ایلدی بن طلحه بلسنه
 اولنر ایلله سنجاقی التند یوروب مداینه نزول ایدوب نعمان دخی
 مسلمانلر ایلله کوجوب مداینه قریب موضعه قیوب طلحه مداینه
 قالقوب یولداشلر ایلله عسکر اوکجه یوروب دشمنه و اروب نعمان دخی
 کلوب مداینه نزول ایلدی انده اوج کون اقامت ایدوب واسترحت
 ایدوب بعد کوجوب دسکر جانبنه توجه ایدوب طلحه دخی معینده اولر
 عکریله کیدوب بربره آرام اتیوب حلوانه و اصل اولدی اول کونلره
 حلوانه خانان عجمدن اون بیک اتلو ایلله برخان و ایدیکه اکا شاه زادن

ازاد مرد دیرلرایدی عساکر اسلامک قدومین و سنجاقلین ظهورین
 کوردو کوه قرار ویره میوب مجموع عسکر یله جقوب فرماشته واروب
 انده نزول ایلدی طلحه دخی حلوانده قوندی وادی دیر نغان بن مقرون
 عسکر یله دسکره قوشندی اندن کوجب حلولا یله واروب حلواندن
 قاقوب حلوانده طلحه به لاحق اولدی عساکر اسلام بر قاج کون
 انده اقامت ایدوب تاکه مسلمانلر دکلنوب اتلرین راحت ایتدودیلر
 اندن نغان عرب دلاور لرین ابو عبیده ایله شامده اولتلردن برکشی
 جاعر دیکي اکا قیس بن هبیره دیرلرایدی اکادیدی یاقیس بن یلورک
 طلحه کوفه دن حلوانه دن جا رخنه به تعیین اولنان عسکر اوزرینه امیر
 نصب اولتندی آمدی بنم مرادم بوندن فرماشته دن سنی چارقه حی
 ایتکدر قیس ایدی یا امیر باش و جان اوزرینه دیلدو ملک اسلام عسکره
 بنیه ایله امره امثال ایدوب کیده دم اولوقت نغان مسلمانلرین
 یرار و کزیه لرین اکادورت بیک اتلو قوشوب ^{ایره لوکلان ایدوب بر قیس عسکره} بنلاد شامده اولان غزوات
 وارض فارس و قادیسیه ده اولان واقعاتی نقل ایره دن و واقع اولان
 سرگذشتلری حکایه ایلید دن جانب مقصده روانه اولوب فرماشته
 واصل اولدی اول کونوه خانان عجم انده ایکی خان وار ایدیکه بری حلواندن
 فرار ایدن شاه زادن ازاد مراد بری دخی مهر و یله بن خسرو ایدی لیلر
 عجمدن بکرمینک قدادم ایله آنده ایدیلر فرماشته طبر اغنده عساکر
 اسلامک کورندیکین خبر الدو قلمزنده ثبات ویره میوب قجارق
 اندن جقوب بازاران دیرلر بر قصبیه واروب انده ایدیلر قیس بن
 هبیره دخی عسکر یله کلوب فرماشته نزول ایلدی نغان بن مقرون دخی

حلواندن جقوب فرماشته ده قیسه لاحق اولدی وادی دیرن هاوند
 طبر اغندن خروج ایدن انجام بد فرجامه عساکر اسلامک قدومین خبری
 واصل اولدوقده لیلرین صبر و قرار و سکون و راحتی کیدوب
 قلوب قاسیه لری رعب وهراس ایله طولوب عساکر موحدینک کذولرینه
 وصولندن قورقوب پس اول نواحیدن قوبدیلر نهاوند دیو یوریوب آنده
 جمع اولدیلر عهده لشوب بین لشدیله که مقاتله ایدوب فرار اتمیده لر عربی
 با جمعه هم هلاک ایده لر وادی دیر نغان یوریوب بازاران طبر اغنده نزول
 ایتدو کوه مسلمانلردن ایکی کیشی جاغردیکی بری بکرمین شراخ الیشی
 ویری طلحه بن خویلد الاسدی درانلره امر ایلدیکی اتلرینه بنه لر نهاوند
 جانبنه کیدوب تجسس حال و استخبار احوال ایدوب بحجم خبر لرین
 آله لر پس انلر باد با اتلره بنوب طی جبال و قطع صحادی ایدرن کیدوب
 نهاوند طبر اغنده یفلشوب بعض خبرلر ایدیلر بکرمین شراخ مسلمانلر
 جانبنه عودت ایدوب طلحه بن خویلد دقبوب ایره لو کیدوب نهاونده
 قریب اولدی عجمک خبرین آلوب اندن دونوب عسکره کلوب مسلمانلر
 آتی کوردو کوه کلد یکنه سونوب قدومنه فرحناک اولوب تکیر
 ایلدیلر طلحه بونی استماع ایتدو کوه دیدی بونه بکیردو و بوسروره باعث
 وباری ندیر دیدیلر ای میر سنک اکلندو ملک کوروب کچقدوغندت
 ظن ایتدو کلکه اسلامدن اعراض ایدوب عجملرین دیننه دوندو و دین
 مجوسی اختیار ایدوب انلردن اولرکن شندی عودت ایتدو کلکه سونوب
 قدومک ایچون تکیر ایلدوکن دیدیلر وادی دیر طلحه انلرکن کلامند
 غضبیلنوب دیدی سبحان الله بونی بکار واکوروب بواشی بن مثله آمده

ظن ایدر میسر خدا حقیقون اوز دینه اعتماد اید حکم بر دین اولسه
 و بن ابناء عربدن دخی و لمسم بو حجازی عرب اوز دینه ترجیح اتم و دینارین
 اختیار اید نلردن دکلم با خصوص الله ذوالجلال بکاهدایه
 ایدوب اسلام ایلله مشرف ایلدی و آنک فضل و شرفین بلدوردی امدی
 بونی بکار واکورمک سزه لایقی و اقدی در خلق طلحه نک جو ایدن
 سکوت ایدوب سویلد و کلمی کلامدن خجیل اولوب اندن حیا
 ایلد یلر طلحه نعمانه عجم خبرلرین و یروب بیلدی کی مرسته احوالی افاده ایلدی
 اولوقت نعمان خلقه کوچ ایلله امر ایدوب بس خلق انلرینه نبوب نه اوند
 دیو یور و دیلر بو خبر نه اوند خلقنه ایرشد و کوه مسلمانلری شهره
 و صولندن منع ایچون آرقلردا زما قاروب شهرکن اوکنده اولان نهرین
 صوبغیلوب جابجا طرف طرف صوبی اول بیر قوی و پردیلر لکن بوانش
 آنلره فائده و یرمیوب بوتد یردن قطعاً سود و مند اولدی و اوردی
 مسلمانلر واروب نه اوند طبر غنده قور شهره دیگله معروف مکانه
 قونوب اوردی و اوطاق و خیام و بارگاهلرین اول یرده قوروب آرام
 ایدیلر عجملر مسلمانلره و مسلمانلرین کند و طبرقلرینه نزوللرینه
 نظر اید و کوه بارولرین تحصین و بروج و سوری ترصین ایدوب شهرین
 اطرافنه اوج یجقلو پتراق تعیر و لنور و مورالای ساجدیلر و اقدی
 نعمان یولداشلردن محمود بن زکاردیلر برکیشی جاغروب اکا دیدی
 یا محمود سندن دیلرم بو قلعه جانبنه کیجه کیده کن اطراف و جوانب
 کشت ایدوب بین و یسارینه بقوب قلعه خبر یله بکا کله سن
 مسومعم اولمشدر که اول بر مستحکم قلعه دن قلعه اوزرنده بلند و رفیع برقله سی

وارد محمود دیدی ای احیر امرکن باش و جان اوز دینه لکن بود بدو نک
 این کوندوزین اولز کیجه اولد و قد بن کیده دم انشا الله تعالی
 قلعه خبر یله سکا کلورم و اقدی و کیجه اولد و قد محمود ایتنه نبوب نه اوند
 قلعه سنه طوغی یوریدی تاکه قلعه یه قریب اولدی باروسی اوزرنده
 اولان با سببان و حارسلرین صدرلرین هر جانبدن ایشدوب انلرینه نظر
 ایدر ایددی اول یرده بر مقدار طوروب اطراف و جوانب کوزدن یچوروب
 اندن اتنی ایرلو سوردی ات ایاقلری اوز دینه قالوب یوزی اوزره قبانوب
 اند یرنده طوروب حرکت مجالی اولیوب نه ایره لو کندی نه کیری
 محمود اتی اوز نکولوب ات دیر نیوب محمود بو حالتی کورد و کوه در حال ایتدن
 اینوب آنک اتی قالدوروب طرناغنی چوردی بقیدکی بر پتراق آنک ایا سنه
 یا تش پترانی چکوب الدی اندن انله سوار اولوب اوردی جانبدنه دوزی
 نعمان بن مقرونه خبر و یروب دیدی ای امیر شهرکن اطراف بالجه پتر اقله
 دوشمش و واره چق یوللری بو نخله سد و بند اولمش و اقدی دیر نعمان
 بو کلامی استماع اید و کوه صبا حه صبر ایدوب صباح اولد و قد
 عسکر مسلمینه انلرینه سوار اولق ایلله امر ایلوب بس عسکر خلق نبوب
 نه اوند دیو یور یوب اولوقت لشکر لعجام بد فرجام قلعه جانبدن ظهور اید
 عسکرکن او اتلی باد و یا انلر اوزرنده بر برین بصادق کلوب نفره لر اوردوب هول
 هیبت ایلله مسلمانلری قارشولوب مقابل اولد و قد بر برلرینه مهل و ارا
 و یرمیوب عجملر حمله ایدوب مسلمانلر دخی یور یوب بر مدق جنک و جدال
 و حرب و قتال ایلدیلر عجمدن و افراد بر النوب الله ذوالجلال مشر کلرین
 قلبنه قورقور اقب لعیلرین قلوب قاسیه لری خون ایلله طولوب شاهد

نصرو ظفر ابطال موحد بنك آينه بختند جلوه كړ اولوب مسلمانله
عجمدن جوق آدم قتل ايدوب بزجرو وزيړلندن بروزيړدخي اولدورولر
وزيړ قتل اولدودقه لعينلر بناتي متعمد وينا جمعيتملي منهدم اولوب
منهزما دونوب شهر دن طرفه قرار ايلديله مسلمانلر قفالرندن ايرلويوب
تيغ تيز وشمير خون زيړ اوروب انلردن هزارلر لعه دوزخ قرار قتل
ايلديله قفالر بن الدن قويلوب قيره قيره وقوارق اورديلر يله اولنديله
بوماينده جنك قريشوب بهادر بربرينه كيرشوب كه شمير خونريزكه
نيزه سرتيز ايله اوريشوب بوموال اوږده ظلمت اولنجيه دك دوكونشوب
قرانلق اولدودقه ايكي عسكر مفارقت ايدوب ظلمت ايكي فرقه نك مابينه
حائل اولفله مسلمانلر آوردولرينه دونوب محاربه دن زحمت جكوب
ياده لنوب انشريفوب جراحتلرينه زيت ايله دوا ايلديله اول كچه تلاوت
قرآن ايله نماز واللله نصرة ونيار ايدوب دشمنلري اوږدينه دب تعالى
نصرت طلب ايدوب يانديله صباح اولدودقه نهمان برندن قيام ايدوب
عسكر اسلامه انلره سوار اولق ايله امر و محاربه ايجون تبنيه الميوب
بس انلر دخي سلوحتوب انلرينه بنديله جنك ايجون آماده اولديله
نهمان انلره دونوب ديدى اى مسلمان قوندانلر بيلورسكه عجمك خام
وكام صاحبلى برار و توانا ارلى سركن ايجون جمع اولوب ناردودقه
قسم ايدوب عهد و شرط انشلكه ميدان معره كره ثابت اوله لردشمنه
قارشو طوروب بوزليه لره اكسه وروب فرار شيه لره لعينلر طاغوت ايكن
شدى بريكوب جمعيتملر يله سزى قصد ايدوب كند و يرلرندن سزى
اذعاج و بلا عجمدن اخراج ايجون سعى ايدورلر كه ينه ديارلرينه مالك

اوله لره اماكن و دارلرينه عهودت ايدو لره خداه ذوالجلال فرصت وروب
انلرين اوږدينه غالب و منظر ايدوب دشمنى بوزر ايسكز ايسه فهوالمطلوب
نعمت و سرورده اولورسكه عكسنى ظهور ايدوب انلرسزى بوزر ايسه سركن
ايجون نه كوفه نه بصره قالور سركله مكه و مدينه بيننده مسافه بعينه
اولوب آره پرده اووه لوصحر الر دده لرحولر اوت سز صوز واديلر واردر
بيلككز بوسباح بوايكي عسكر بيننده كوياسن برمدور قوبولر كز بوبوعجم
ايجون فتح اولور ايسه اول قبودن مسلمانلر اوږدينه بلای عظيم واصل اولور
اى اللهك قوللري اسلامه نصرت ايدوب بويى اخلايه سعى ايدكز زير اسر
جناب بارينك اول قوللري سركه انى برلر سكر و اكما عبادت و طاعت
ايدوب شرك اتز سز امدى جنك ايدكز اللهك اول قوللر يله كه دزق
يرلر غيرينه عبادت ايدولر اللهدن غيرى شمس و قمرى طلب و ناردودقه
رب اتخاذ ايلر لره والده لر يله قرلرينى و خالته لر يله عمته لر بنى نكاح ايدو
اللهك حرام ايدوكى شئى حلال ايدولر بارى تعالى سزى بوملكتله سون
ايدوكى يريوزينى بونلردن تطهير و معبد لر بنى قتاديلر لماعه اسلام ايله
تنوير اتمك ايجوندر بس اعداء دينى قتل ايله الله قريب اولكز غزا و جهاد
ثوابه رغبه ايدكز امدى دشمن ايله جنك و جidal و اعداء دين ايله
حرب و قتال ايدوب شمير ابدلر كزندن انلره زهرايه ممت ايجو كزكه
يوم قيامنده خوف و وجلدن نجات بوله سز بيلكز و خير و اگاه اولكز بى
بوسنجايى ديره دورم بن انى تحريك ايدوكى جون كوردر سكر اولوقت يتقط و انتباه
اوږده اولوب تشير ساعد و بازو ايدوب جنك ايجون حاضر و آماده اولكز
ايكنى دفعه تحريك ايدوكى كه كوردر سز اولوقت يتفكر كز جكوب نيزه سرتيز لره

او موزدن ایند وروب انلر کیز فچق قلوب اعدا دین اوزرینه حمله
ایچون مهتا اولکیز اوچنی دفعه که تحریک ایدوب تکبیر ایدم سزده
بودن تکبیر ایدوب بنم ایله معادوشمن اوزرینه حمله ایدوب
لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم دیکز اولوقت عروبین معدی
نعمان بن مقرون دونوب دیدی ای امیر بر سنک کلا مکی ایشدوب
سویلد یکنک سوزلری حفظ ایدوب جنک ایچون حاضر اولمشوز
امرک اوزره عمل و تنیهک اوزره حرکت ایدم روز لکن اجل ایدوب
سن شهید اولور سن سندن صکره عسکر منصوره اوزرینه کیم امیر
اولسون نعمان دیدی بن الله دن رجا و باری تعالی دن تمنا ایدم مکه بن
قولنی شهید شهادت ایله دوقلند و ره بوعطیه کبری و موهبه
عظمی به نائل ایدوب قتل و کفن ایله حضور معنوی سنه ایر کوره
ای سرور شهید اولوریم سندن صکره امیر کیز خدیغه بن یمانی اولور
خدیغه خدی حله پوش شهادت اولور ایسه جریر بن عبد الله البجلي
اولسون جریر خدی شریین منافق شهید شهادت اولور ایسه مغیره بن
شعبه الثقفی اولسون اندن نعمان سربا دکیق سما جانینه رفع ایدوب
دیدی اللهم انصر الاسلام و اهله و اوزق ابن مقرون الشهاده انک
علی کل شیئ قیوس و اقدی دیر نعمان وصیتندن فارغ اولدوقه
یولداشلرندن بری کندویه کلوب دیدی ای امیر بو وقت کونوزین
اولدیر جنک و محاربه وقتیدر بو عجمه اوزرینه حمله به ایا بزه
رخصت وارمیدر نعمان ایتدی یوق صبر و ثانی ایدیکز کونن وسط
سمادن زائل اولوب وقت عصر قریب اوله نصرت یللی آسه اولوقت

حمله ایدوب الله دن نصرت و جاو فتح و ظفر نمنا ایدم روز و اقدی
نعمان یولداشلرینه جاغروب طرف طرف ندا اید وروب انلری زول
شمسه دک حمله دن منع ایدر ایدی اولوقت عساکر اعجام اوردولر
جانبندن ظاهر و نمایان اولوب منهب اکثر لرایله کجیلان اتله بنشله
حریر قبالر و دیبا کوملکلر کیشله لرنده التون محمود لرو و تبرلر و اوکلرنده
دیناج ایله ملبس فیل لرا قله لرنده قبه لرو بس بوزینت و داران ایله
میدان مرکزیه کل دیلر و اقدی دیر مسلمانلر بونی پایان عسکره
نظر ایدوب لشکر اوکجه فیلر کلر یکن کورد و کوره قورقوب دوشمنین کوره
مضطرب اولر دیلر امیر لرین نعمان عسکرین قورق و غین کوروب
پریشا نلقلرندن خوف ایدوب بس بلند اواز ایله جاغروب دیدی ای
اهل اسلام کفره لایم دن قورقکز رب تعالی دن نصرت طلب
ایدیکز اول سزه نصرت ایدر و ملوکله کد ام ایله سزه معاونت
ویاردم ایلر مسلمانلردن بری ایتدی ای مؤمن قزداشلر سزین بو کونکیز
اول جرکون کبیر رکه انده ابو عبیده بن مسعود الثقفی ایله
یولداشلری قتل اولندی اندن کندویه حرقت و قلبینه رقت کلوب
اغلی قریحه سندن بر شعرا نشا ایدوب اوقدی اولوقت عروبین
معدی عکرمیا نده ایدی جاغروب دیدی ای مسلمانلر قزداشلر
مشاعره ترک ایدوب باری تعالی قوشو لغنه رغبت ایدیکز امیر کیز
سینجاغنه نظر ایدوب کندو کوی تلف و هلاک اولمش یلکیز و اقدی دیر
نعمان النده اولان سینجاغنه کوز دیکوب هر کس اولدوغی برده ساکت
وصامت طوروب انلرین توربه لری باشلرنده انلر یلرین پیرلر خلق

سجناخی کوزله تاکه کونش وسط سمان زائل اولوب وقت عصر
 قریب اولدی اولوقت نغان سجناخی دبردوب مسلمانلار یونی کوردو کوه
 اتلرین طوبه سنه سکر دوب باشلاندن الوب خلق بردن بشدت
 نمازه شروع ایلیوب نمازین ادا ایدن ایتنه سوار اولور ایدی نغان
 صبر ایدوب خلق نمازدن فارغ اولنجیه دن سجناخی دبرتیوب مسلمانلار
 نمازین قیلدوقه اتلرین کملیوب حمله ایچون حمله مریا اولریلر طوائف
 اعجام عساکر اسلام اوزرینه غالب اولدن مسلمانلار خوف ایتدو کچون
 بربرینه وصیت ایدوب یاننده اولنه دیر ایدیکی ای کیشی بصره ده یاخو
 کوفه ده بنم منزلم فلون یروفلون موضعه درین شهید اولوب سن سلا
 بولورن خانغه وار بنم موتی اهلله خبر ویر بومنوال اوزره بصره لی بصره
 کوفه لی کوفه لیه وصیت ایدر ایدی وادی در نغان سجناخی ایکنی
 دفعه تحریک ایتدو کوه مسلمانلار دن هربری نیزه سنی ائنگ قولقلری
 مابینه قیوب قیللرین اویندوب قوللرین حمزه یوب موتی نصیب عین
 ایلدیله نغان سجناخی اوچی دفعه دیره دوب تکبیر ایتدو کوه
 مسلمانلار دخی بلند اواز ایلله ترلیل تکبیر ایدوب حمله ایلدیله بن عجم
 عسکرینه اولتوب ایچلرینه قیلجلر قوبدیله الله ذوالجلال بحک قیللرینه
 قورقوبراقوب انداملرین لرزه دست و بالرین عیشه الوب لعینلر خوفلرین
 برحاله وار دیلر که کرینده اولان اولقلری بیله دوشوب متحیر
 ویهوش اولدیله وادی در ایکی فرقه قریتوب جنک وحوال و حرب
 و قتال ایدوب بوسا بینه نغان التنده اولان سمنده صبار قتارین
 اویندوب صاغه وصوله جولان ایدوب کندویه مسائل برلوانلرک

افتدوب دلاورلری قتل ایدر ایدی اولوقت عجم برادرلرین
 براتلو اناظا هر اولوب التده اولان نیزه سن نغان اوزرینه الوب حکمت
 ایلله حرب نغاننک بوکرونه بانوب اول سعادتند عالی بخت زمینه
 میت دوشدی رحمه الله علیه ورضی الله تعالی عنه وادی در مسلمانلار
 برکیشی نغانله نظر ایدوب اتندن زمینه میت دوشش کوردو کوه باشند
 اولان حمامه سن الوب نغاننک یوزی اوزره قیوب ستر ایلدی که قومندن بری
 آنی کورمیه کوردو کوه آنی بیله ده قبیله سنه خبر ایلله شاید بوخبر دن
 اناره خوف عارض اوله وادی در نغان شهید اولدوغین فرزنداشن معقل
 بن مقرون کوردو کوه ایره لوکلوب سجناخی الله الیدی عجم اوزرینه حمله ایدوب
 برمدت جنک وجدال و حرب و قتال ایلیوب عاقبت اولدخی شهید اولدی
 رحمه الله علیه وادی در نغان ایلله معقلک میدان معره کده خون
 آلود یا تدوغین کوچک فرزنداشن سوید بن مقرون کور یچک ایره لوکلوب
 سجناخی الله الیدی دشمن دین خذلان قرین اوزرینه حمله ایدوب انلر
 ایلله بر ساعت قدر شاهانه و مردانه مقاتله و محاربه ایلدی تاکه یاره لور
 ایلله زبون اولوب لکن اولدی سجناخی ایلله دونوب آنی خذیفه بن یمانی
 ویردی خذیفه سجناخی الوب و قال در دوت دشمن اوزرینه حمله ایلدی
 خلق انکله معا حمله ایلدیله اول کون ظلمت اولنجیه دن دوکثوب جنک
 عظیم ایدوب اخشام اولفله ایکی عسکر خیمه کاهلرینه دوندیلر صبح
 اولدوقه بنه نبوب ایکی عسکر بربرینه یوریوب میدان معره کیه کلوب
 هر کس مقامنده طور دیله اولوقت عجم بر یوکسک آنه سوار بلند عجم
 برکیشی صقلر بایندن چقوب ات اویندوب صاغه وصوله جولان ایدوب

ایکی عسکر مابینند طور و ب فسیح عربی لسان ایله جنکه آدم دلری
مسلمانلردن برفرد اکا جقیوب لعین ظن ایتدیکه مسلمانلر کندو
قوزقد و غچون طور بور میدانه جقیوب عجم مسلمانلرین محاربه جقدون
کوردو کده اختاره واروب میدان اورده سنده جولان ایدوب دیدی
ای عرب طایفه سی بن بوزان بن ازیم صفدن مشره جقکر سز کله جنک
و جدال و حرب و قتال ایلیم وادی ویر مسلمانلر عجمک لافنه قولاق
ویر میوب محاربه سننه برفرد جقیوب لعین مسلمانلرین محاربه جقدون
کوردو کده اوزر لرینه حمله ایدوب صفلرین یاروب عسکر کن اول
بر طرفدن جقوب بعده بنه اوزر لرینه دونوب عسکر قارشد وروب
بر مسلمانلردن برکشی اوزرینه هجوم ایدوب انی آتندن قوروب انسه
آلوب انی سکر درن عجم عسکرینه کلوب انی قولرینه تسلیم ایلوب کندوی
واروب مقامنده طوردی وادی ویر مسلمانلر لعینک بوکونه وضعند
زیاده غمناک و بومر دانه حرکتدن الماک اولوب عمرو بن معدی محله
مناسب بر شعر اوقوب کلومنی تمام ورسیده حد ختام اتمزدن اول
سالف الزکر بوزان عساکر اسلام اوزرینه حمله ایدوب مقدمه اشدوکی
کبی اشلک مراد ایدو کده عمرو بن معدی کوب التزیدی اوکین آلوب
اوزرینه حمله ایدوب قلیجی ایله باشنه ادروب تیغ تولغه شق ایدوب قفانه
اینوب انی دخی ایکی بولوب سینه صندو قته ایندی در حال لین زمینه
میت دوشدی عمرو اتندن اینوب اوزرنده اولنی سوپوب آتی و افوا بی
آلوب دونوب یرنزه قرار ایلدی وادی ویر بو خبری روایت و بو واقعات
بکافل و حکایت ایدن کیمه لردن اشد مکله بوزانک بلنده بر وضع

کمر وار ایدی یالکز اول کمریدی بیک دیناره یمت اولندی وادی ویر
عجملر بوزانک قتل اولندوغین کوردو کده بوکون غضبیلوب جنک
یرینه یور یوب تاکه مسلمانلر آلاینه قریب اولدیلر مسلمانلر اوق آتوب
تیر باران ایدوب انلردن بر جماعت یاره لیلر مسلمانلر حمله اتمکله قصد
ایتدو کده خدیغه انلری منع ایدوب دیدی ای امت محمد حمله ایتکز بمقدار
صبر و نائی ایدیکر مسلمانلر خدیغه کلامنده عامل اولوب بر ساعت
قدر صبر ایلدیلر لکن عجملر طور میوب قطعاً توقف و ارام ایتوب اوکلرین
آتوب اوکلرین بره و شمیوب لایه آله و انسانه دونوب مسلمانلر یوب
کوردو کده خدیغه نک وصیتی نزل ایدوب تکیر ایلوب عجملر اوزرینه حمله
ایتدیلر انلری ایکی بولوب انلردن جوق آدم قتل ایدوب بعده محل مصافحه
عودت ایلدیلر مسلمانلر عجم ایتدو کده عجملر مسلمانلر اوزرینه دونوب
عمرو بن معدی دشمنین کوردو کده جاغروب دیدی ای عرب سرور لری
حمیر و تیغ قیللر سنک کزیدن و منتخب ارلری سرکچون لایق و زاده کلور کم
غلبه عجملر ایچون اوله امدی محاربه ده ثابت اولوب جنک اوزرینه
صبر ایدیکر اولاد و عیالی فراموش ایدوب الله رضا سچون دشمن ایله
دو کتوب موتدن خوف و حذر ایتکز زیر شهادت درجه علیا و عطیه
کبری و موهبه عظمی الله جوارنده اولان دار الاسلامه طریق
کرامت وادی ویر اولوقت عمرو اتندن اینوب انکله بیله عم نادر
و قبیله سی خلقنک بهادر لری ایندیلر عجملر دخی الات و سلاح ایله
کلوب اوکلرنده اوتوز فیل یور یوب هر فیل اوزرینه عجمدن بر جماعت بنوب
بوکونه هول و هیت ایله میدان صحنه ایردیلر مسلمانلر عمرو بن معدی

معدی ایلله و بولد اشلرینه بقوب انلر دخی انلرندن اینوب پیاده اولش
 کورد و کده انلر دخی پیاده اولوب عسکر و قیللر جانینه ایره لوکندیلر
 یتغیرین جکوب لعینلر ایلله جنک و سیزایدوب برساعت اولدی
 یرویزین قرمزى لعلله دونده روب قیللری جمله اولدودیلر عجلر طاق
 کور سیوب اگسه لرینه دوندیلر اولوقت عجم خانلرندن کرواد نام
 برکیشی که کاشان خلقدن ایدی برمزین قیلله بنشدی باشنده جواهر
 ایلله مرصع بر تاج وار ایدی صاغنده بن قیل صولنده بن قیل هر قیل اوزره
 عجمدن بر جماعت بوزینت و دارات ایلله اون بیکه قریب عسکر ایلله میدانه
 کلدی وادی در قیس بن هیره انلره نظر ایدوب اول مزین قیل اوزرینه
 حمله ایلدی خرطومنه قلیج ایلله وروب خرطومنی قطع ایدوب اندن دونوب
 مزراق ایلله ضرب ایدوب اول وقت اگسه سنه دوندی بالدرندن
 صواقوب اول یاره ایلله دتره یوب لعین اوزرتدن دوشدی اولوقت یینه
 فرسان عجمدن بر بهادر که اکام هر پنداد بر لر ایدی بیک اتلویه قریب عسکر
 ایلله ایره لوکلوب لعین اول کون برمزین قیلله سوار اولشدی باشنده
 جواهر ایلله مرصع تاج النده التون ایلله محلی تبر صاغنده وصولنده قیللر
 وار ایدی خلقک کوزی لعینه دوش اولدوقده هر جانبندن مسلمانلر جلازوب
 هر کس انکله محاربه هوسلنوب اولوقت قبائل طی دن عروه بن زید ایره لو
 کلوب دیدی ای مسلمانلر و غرند اشلر سزدن بر قیلله بوقود که انجوت
 بوجنگده اثار حنه اولمیه بونلر ایلله مقاتله ایدلر که بزمه ایچون دخی
 اثار حنه اوله عروه بن معدی و سائر لر بوکلامی ایشتدو که دیدیلر
 ای سرور بو بایده امر که اجابت و سکایطاعت ایره دوز امدی بونلرین

محاربه سنه جیق خدای متعال سکا صحت و برسون و بواشته
 توفیق و یرن الله سنی حفظ ایلسون و اقلی در عروه عم زاده لرندن
 واقارب و تعلقاتندن اوجیوز کیشی ایلله ایره لوکیدوب عجمله
 قریب اولدوقده باشنی آجوب اندن تکیر ایدوب کندوی کندو ایلله
 بیلله طی قیلله سی دشمن اوزرینه حمله ایلدیلر عجملر بیک نفر
 سواری عسکر ایدیلر پس مسلمانلر عجم عسکرینه قلیج قیوب انلرین
 جوق آدم قتل ایدوب بقیه السیوف اوللر الی نفر دخی از انجوت
 او مقدار آدم خلاص بولدیلر مسلمانلر صیفون المیه دوشوب عجمدن
 جوق زره و تولغه و نیزه و سپر و طوق و کمر الدیلر کیجه اولقلله ظلمت
 ایکی عسکر مابیننه کیروب انلره مانع و حائل اولوب هر کس
 قرارگاهلرینه دوندیلر ایرته اولدوقده خلق بریرندن انتقام الموق
 قیدینه دوشوب نهراوند عسکری عظیم جمعیت وزینت و شوکت ایلله
 میدان کارزارده یور یوب عساکر اسلام مقابله سنده الایلرین
 بغلیوب صفلرین دوزوب طبل و دهلر جانوب کره نایلرین
 اوفوردیلر مسلمانلر دخی ترتیب سابق اوزره الایلرین بغلیوب
 اتلوانلویه پیاده پیاده یه یور یوب قریب اولدوقلرندن برساعت
 قدر بریرینه اظهار عداوت ایلدیلر اولوقت رؤساء مجوسدت
 برکیشی که اکا بوشجان بر لر ایدی بر قیل اوزرنده ایره لوکلوب
 ایکی عسکر مابیننده طوروب بلند اواز ایلله مبارز دلری عزمین معدی
 اکا نظر ایدوب لعینک اوزرینه حمله یه حاضر لنوب بنی زیدین
 عم زاده لرینه دونوب دیدی ای زید سرور لری ایابنی دگله مزین

دید یار بلی یا ابا ثور سنی دکلروزه کلامک ایشیدوب امرکه مخالفت
 انبور عمر ویدی بن بوفیل اوزرینه حمله ایدوب انی قصد ایدم
 خرطومنی کسوم فهورا تحقیق فیل هلاک اولور قطع ایدم میوب
 عجمه اوزرینه جوقوشد وقلین که کور ورسزا اولوقت بکاعانت ویار
 اید یکر انلر دخی عمرو بن کلامین قبول ایدوب یاردم ایدم جک
 اولدیله ایره لوکیت دیدیلر وادی در عمرو اوزرند بوشجان اولان
 فیلک جانبته یوریوب انی قصد ایدوب لعین عمرو بن کلدیکین کور کوه
 فیل اوزرندن اوق اتوب عمروی جوق یرده یاره لیوب عمرو بن یاره
 عم داده لری کور وکوه امدادینه جوقوب بوشجان لسان فرس ایلله
 ادملرینه جاغروب انلر دخی کلوب عمرو اوزرینه حمله ایدوب بس خلوق
 بربرینه قارثوب مقاتله ایدیلر عمرو فرصت بولوب انلر کز اوکنده
 فیلک اوزرینه یوریوب خورطومنه برتغ اوزوب تیغ خودمی کسوب
 فیل یاره ضربندن دونوب اندن زمینه میت دوشی مسلمانلر بچان
 ایلله یولداشلرینه قلیج قیوب لعینلر ایلله عظیم قتال ایدوب انلردن
 جوق آدم قتل اولنوب باقیلر پک کوتی حال ایلله دونوب میدان معرکه
 فرار ایدیلر اولوقت نهانند خانلرندن برخانکه اگاهرمز دیرلر ایدی
 عجمک کزیده ومنتخب اتولردن بش بینک سوار ایلله ایره لو
 کلوب ایکی عسکر مابیننده طوروب مبارز طلب ایلدی وادی در هرز
 ایلله عسکری محاربه سنه جفانک اولی قیس فیله سندن برکشی
 بنی نظردن ایکی کیشی ایدیکه بریبه بکیر و برینه مالک دیرلر ایدی بری
 اول برینه دونوب دیدیکه ای بنم قنداشتم بیل بن بو عسکر اوزرینه

حمله ایدوب انلرین سرداری هرمزی طلب وانی قصد ایدم سن
 نه یرسن ونه رای کور ورس قنداشی کما دیدی ای سرور بن سنکله
 بیلله یم سن نه اشلم سن بن دخی انی اشلم سن اولور سن بندخی اولور سن
 دوزن سن بندخی دوزنم وادی در بکیر ایلله مالک هرز و یولداشلی
 جانبته یوریوب لعینلرین اوزرینه حمله ایدوب بر ساعت مقدار
 ایچلرند جولان ایللیوب صولدن صاغه و صاغدن صوله کیدوب
 ناکه انلری بین ولساره طاغیدوب هرز ایلله یولداشلی اوزرینه
 حمله ایدیلر فرصت بولوب هرمزی اور دیلر لعین اولوقت زمینه
 میت دوشدی عجمه هرز بن قتل اولدوغین کور وکوه بکیر ایلله
 مالک اوزرینه جمع اولوب اطراف وجوانیدن انلری چوروب اوزرینه
 چوغالوب ایکن دخی شهید ایدیلر وادی در اتلر ایاغندن چقان
 غبار هوا به مرتفع اولوب کون یوزی طوتولوب بکیر ایلله مالکین برقرنداش
 وار ایدیکه اکا عاصم دیرلر ایدی یوزی یاروب قنداشلرینی باقی ایچون
 ایره لو واروب اول وقت بسطام بن عمر اکا ملاقی اولوب عاصم کاریدک
 یا بسطام الله سکا رحمت ایلسون قنداشلرمدن برخبر وار میدر بسطام
 ایدی بلی اعظم الله اجرک فی اخوتک ایکی دخی شهید اولدیله اول
 وقت عاصم استرجاع ایدوب لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم
 دیدی اندن عجم اوزرینه حمله ایللیوب بر ساعت مقدار جندک
 ایدوب طور دی اولوقت ناشر بن صالح میدانله ات دیوب عجمدن
 بر حمله اوزرینه حمله ایدوب بیه در بیه دوکشوب ناکه اولدخی شهید
 اولدی عمرو بن معدی میدان معرکه بقوب خون الود اولان شهید

کورد و کوه مسلمانان را جا غروب دیدی ای بنی مدح ارلری
 و بنی نخج سرورلری و بنی زبید بیکلری بیلکذ مدح و ثنا و ستایش
 و دعا و نیک و نام ایله یارین یار اولمن بکون آخرته انتقال و جوار حقه
 ارحمال ایدن کیم چون در قورمگز و خوف و حذر ایتمکز الله سزه رحمت
 ایلسون دوشمن بین خذلان قرین اوزرینه حمله ایدیکز و اقدی در خلق
 عمرو بن کلامین اشد و کوه غیر قلوب بنی مدح و بنی نخج و بنی زبید
 بور یوب انلردن بر فرد قالیوب باجمله حمله ایدوب عمرو انلرین حمله و هجومین
 کورد و کوه کند و دخی انلر ایله معا بور یوب بر ساعت مقداری دو کورد
 عجمی جنک برندن کیده روب انلر دخی جوق آدم قتل ایدیلر اولوقت جریر
 بن عبد الله خلقه دونوب دیدی ای مسلمان قزدا نلر سز یلور سز که
 امیریکز نغان خرامان دوضه رضوان اوله لی اوج کون اولوب بکون ایله
 طور دیلر بولعینلر نفدر قیرسی فایده ویرمز و نه قور قتل ایلسک دو کمنز این
 بیوک عکر و انزن جوق لشکر ایله بزه بورورلر سز یلور سز که عجم شاه
 یزد جره بر سر عسکر اصفهانه و برین بلاد خراسانه کونر مش لاجرم اول
 طرفدن امداد لری کلور و اول لعین اوزر یگزه بر عظیم عسکر کونر دورور
 انلر کلور ایله انده هلاک و ارایش خرابه وارور ای سرورلر بکوش
 زواله قریب اولوب فتح و نصرت یللی آسه جنک و قنر امدی دامن
 غیرتی میان حمیه نه بند ایدوب شمسک غروبده نه اوند قلعه کی اوزرینه
 بولتمیه سعی ایدیکز اولوقت طلحه بن خویلد الاسدی دیدی ای امیر رای
 سنک دید و کلک و صواب اولان سنک سوبله و کلک در اوزرینه لور
 و لا بد اولان آنی اشد کد نصرت بزه اولور یا خود هریت عمر و اکا دیدی

الله سکا رحمت ایلسون یا طلحه هریت سوزینی قوی بن رب تعالی دن جا
 و باری تعالی دن قنای ایدرم بزه نصرت ویره اعدا دین اوزرینه غالب
 و مظفر ایله و قلم شهادت ایدر کون بن شهید اولورم بیلکذ امدی بن
 دشمن اوزرینه حمله ایدرم خدا متعال رحمت ایلسون سز دخی حمله ایدیکز
 و دروغه مکه زیاده سعی ایدرم فتح و نصرت ایله عودت ایدرم یا خود شهید
 اولورم بونی دیدی در حال اتندن زمینده اینوب قولانی برکیدوب
 ینده اوزرینه بندی یغین الله الوب اندن تکیر ایدوب بنی مدح بهادر
 ایله عجمک جمعیتلرینه حمله ایدری چون انلر قارشدی الله اولان یغی
 شکست بولوب اندن ذی النون طایفدن کند و یله یاد کار قنور
 قلیجه آل اوروب انکله دخی برمدت دو کوشوب ناکه اولدخی الله قرلری
 لعینلر فرصت بولوب اولوقت عجمدن برادر نام بر شقی عمرو کون اوزرینه حمله
 ایدوب باشنه یغ ایله اوروب عمرو ضربک شدندن زمینده دوشدی
 عجملر عمرو زمینده دوشد و کین کورد و کک قلیج ایله اوزرینه جوق قوشوب
 اعضا سن پاره پاره ایدوب اول سعادتمند عالی بخت حمله پوش
 شهادت اولدی رحمه الله علیه و فی الله تعالی عنه اندن مسلمانلر
 اوزرینه حمله ایدوب انلری جنک برندن و اوردولرندن قوپد یلر
 و اقدی بر اول کون ساریه بن عمر النخعی عسکر کن جناحنده ایدک
 قولاعنه برصد کلدیکه کیبور یا ساریه الجبل الجبل ساریه بلخ
 اولانلر طاعن اکله سنه واروب اندن عجمدن و افرادم بولر یلر که لعینلر
 مسلمانلر اوزرینه خروج ایچون انده کین اتمش پس ساریه اوزرینه
 حمله ایدوب عسکر اسلام دخی یمین و یسار و قلب و جناحین

جمل ایچیل دین ایدوه اشد و کین
 جمل ایچیل دین ایدوه اشد و کین

یورپوت سادیه طاعنه اولنلری برلرندن مسلمانلر حقی عجم عسکری
 نهاونده طبر اعندن قوباروب ایکی فرسخ دخی زیاده اگه لرینه دوشوب
 هر طاش و اغاخ و کسک پاشنده انلری قتل ایلدیلر اندن مغرب وقت
 نهاونده دونوب عجمک اوز لرینه دونه سندن قورقدوقلر چون اول
 کجه بریده حفظ و حراست ایدیه دن یوب الله ذو الجلال اینه
 انلرین قیلرینه خوف القا ایدوب درونلری رعب وهراس ایلله طولوب
 کیمسی اصفهان و کیمسی ماسندنان کیمسی قم و کاشانه دیوکیدوب شهر و یوره
 براکنده اولدیلر صباح اولدوقده مسلمانلر نهاونده غنا یلک اوردوبه
 جمع ایدوب اموال غنیمت طاغیر کبی یغیلوب اندن شهیداء خونین
 کفنی دفنه شروع ایلوب کیمی دوشدوکی یرده دفن اولوب کیمی دخی قبور
 الشهداء بکله معروف محله صندوقه نشین خال اولدی اسکنهم الله
 بجوده جنانه وادی نهاونده خلقندن برکشتی سایب بن اقرعه
 کلوب دیدی ای عرب سروری سن اموال غنیمت جامعی مین سایب دیک
 بلی بن مال غنیمت جامعی بم اول کشتی دونوب دیدی ای امیر اگر بکا و مال
 و اولاده و عیاله امان و یردن سنکچون بو اولسون اندن ماعدا سکا کوسوهیم
 خیر جانک مدفون اولان مالنی سایب اگا دیدی ای کشتی بکا مال کوسورک
 اوزره بندن امان طلب ایدورکون مال نه بیرده در و خیر جان کیمدر بلهم
 عجم ایدی ای امیر خیر جان دیدو کم یزدجردک وزیر ایدی انک برحمتی
 و جمیله خاتونی و ارایدی که حسنی افاقه شایع اولوب مدوحت و جمالی
 ماهه نجلت و کونشم خیرت و خراوت و پرور ایدی خیر جان انزه اولیانزه
 یزدجرد اگا وارور انگله عیش و عشرت و بزم صحبت ایدوب خلوت خاص

ایدر ایدی خیر جانک قوللرندن بری بو حاله واقف و بو سر خفی مطلع
 اولوب ماجرای خیر جانک خبر و یروب دیدی سنا هر یزدجرد سن بونده
 اولیانده سراپه کلور عود تکله تک و تنها صحبت ایدر بواش قانده
 ظاهر اولوقده بونی سکا بلدرمه مناسب کوروب امدی احوالی سکا
 خبر و یرم باقی سین سن یلورون دیدی وادی در خیر جان احواله واقف
 و بواش مطلع اولدوقده شاه کند و بی قتل ایدوب عورتی المون
 جانک قورقو دوشدی بر خودتدن ال چکوب فراغت ایدوب خانه کم
 کلدی بونی عودت یزدجرده خبر و یرش عورتی بولدی بوکون یزدجرد
 وزیر جاغروب اتی حضورنده او توردوب دیدی یا خیر جان
 اشدن سنک بر طلو بو کارین و ارایش سن اندن صوایحز ایش سن بونه
 ایچوندن و بواستاعده سبب ندر خیر جان دیدی ای ملک بن اندن
 صوایحدم یانده برارسلون علومتی بولدم بونی کویچک اندن صو
 ایچم دن صاقدنم یزدجرد بلدیکه وزیر کند و ایله عورتک احوالنه و هم
 صحبت اولدوغنه واقف اولش بر عورتک مفاد قیلد و بیره امر
 ایدوب اول خاتونک غیری وزیره آوب اگا جوق مال و التوندن برنج
 و یردی اندن بو عجم سایبه دیدی ای امیر ستر خیر جانی قتل ایتدیکز بکا
 امان و یر بومالین و تاجین بری بیلورم اولدوغی موضعه سزی دلالت
 ایدیم بومال بولداشلرندن غیری سکا اوله پس سایب اگا امان و یر
 عجم دخی دفینه اگا کوسروب سایب اتی آوب مسلمانلر دن پنجهات
 ایلدی اندن نهاونده غنا عندن خمس جفا روب امیر المؤمنین عرض الله
 تعالی عنه حضر تهرینه کوندن مک ایچون اتی ایدوب قصورین مسلمانلر

تقسیم ایدوب جمله حق صاحبند حقنی و پروت بوسبت ایلله خمس طوره
 نجیل ایلوب حضرت عمره کتوردی. امیر المؤمنین حضرت علی اوزارون
 ساری کوردوکره دیدی یاسایب خدای متعال سکا رحمت ایلسون
 عا کر اسلامدن نه خبر زیاردون کیجه مسلمانلرین غمندن غصه
 ایلله کیجه لم ساری دیدی. یا امیر المؤمنین سکا بشارت حق سبحانه
 و تعالی حضرتلری مسلمانلره فتح و نصرت و یردی. انلری اعداء دین
 اوزرینه غالب و مظفر ایدوب نه اوند فتنی انلره نصیب ایلدی بندخی
 اموال غنایم جمع ایدوب جمله حق صاحبند حقنی و یردم خمسین یو کلیوب
 سکا کتوردم و اقدی یر حضرت عمر سلیمان سنوال ایلدی کی
 اول یرده مسلمانلردن کیم شهید اولدی. ساری بر خبر و پروت عمو
 بن معدیدن سنوال ایدوکره ساری دیدی اولدخی شهید اولدی
 و دیدی. یا امیر المؤمنین عمر و بوغزاه غزاه جوق شجاعت ایدوب
 دشمن دین خذلان قرین ایلله بر مرسته جنک و جدال و حرب و قتال
 ایلدی کی تحریری قلم روزبان ایلله عیان و سفادت لسان ایلله بیان
 اولنور دکلد. حتی شهید اولدوکره وجودنده اولان یاره لرکی کترت
 آینی بله دوک عمر و اولدو غنی اولک دینلرندن فهم ایلدوکن و اقدی
 حضرت عمر شهید لر ایچون بک اغلیوب انلره رب تعالی دن جنت
 دلیوب دیدی. اللهم ارحم نعمان بن مقرن اللهم ارحم عمرو بن معدی
 کرب اللهم ارحم فلان بن فلان بر کشیدن صکره بر کشیده رحمت اوقوب
 تاکه جمله شهداء رحمت ایلله حصه مند ایلدی. اندن خمسک احضار
 امر ایدوب حضوره کله و کره یرندن یر نیوب تاکه آنی

مسلمانلره تقسیم ایلدی. قسمندن قایغ اولدوکره قیامه قصد
 ایدوب ساری ایره لو کلوب نهانی اتکله سوبلشوب نجرانک
 خزینه سن اگا خبر و پروت حضرت عمر بکا کتوردیدی ساری کتوردی
 اوکنه توبیدی عمر آنک فتنی ایلله امر ایدوب فتح اولدوکره حضرت
 عمر اول سپنه و دروننده وضع اولنان التون و جواهره نظر ایدوب اول
 وقت عثمان بن عفان و علی بن ابی طالبی و طلحه بن عبد الله
 و زبیر بن عوامی و کبار صحابه دن مجلسده حاضر اولنلری
 جا غروب انلره دیدی ای سرور لرین نفسه بونک اوزرینه امین
 دکلم امدی بوسبتی خاتمریکز ایلله مهر لکزی بس انلر دخی امیر المؤمنین
 حضرتلرینک امرینه امثالانی مهر لیوب اموال غنایم اولان خانه
 آنی وضع ایدیلر عمر حضرتلری سعادت خانه لرینه کیدوب کیجه
 اولدوکره ساری ادم کونده روب حضورینه احضار ایدوب دیدی
 یاسایب بن سکا تمشکه بنی آتیه آتدک ساری دیدی یا امیر المؤمنین
 بونه دیکر حضرت عمر دیدی بن یو کیجه خوابه واروب او یودم کتوردیکل
 هسبتی آتش ایلله آلوده کوردم آتش اوزرینه یقین اولور بن اندت
 کیر و لنوردم بنی باندردن قورقار ایدم اولوقت هاتقدن برندا
 کلوب دیدی یا ابن خطاب بوسبتی غازیله دوندر یاسایب امدی
 بوسبتی ال بصره یه و کوفه یه کوندرد و دروننده اولان اشیاء فرخته
 ایدوب جمله حق صاحبند حقنی و یراندن خمسین بکا کتورکه بندخی
 آنی مسلمانلره تقسیم ایدیم و اقدی یر ساری بستی یو کلیوب کوفه یه
 واردی آنی جامع کبیره وضع ایدوب دروننده اولان اشیائی

ألفه خلق جاعروب الى عمر بن حريث الخزومي مبلغ كثيره ايله
 اشترايدوب اندن براسي قدر فائده ايلدي سايب بومالين حسين
 جقاروب باقسين نهاونده فتحنده حاضر اولنلردن كوفه وبصره
 خلقندن مستحقنه تقسيم ايدوب خمس حضرت عمره كوروب اولدي
 مدينه ميمنه ده الى صاحبلىنه تقسيم ايلدي بومحبت رى و دوستي
 وانلره سمت اولان شهرلرين فتحى پيائنده دى واقدي و رحمه الله عليه
 روايت ايدوب ديركه حق سبحانه وتعالى حضرتلى نهاوند قلعهكى
 فتحين مسلمانلره نصيب ايدوب انلرى اول حصن حصينه مالك
 ايليوب اموال غنائم مسلمانلره تقسيم اولوب پنج يك امير المؤمنين
 حضرتلىنه كوند دلده عمر حضرتلى بوندن سوينوب عساكر اسلام
 ايجون حاصل اولان فتح ونصرتله فرحلىوب درحال عمار بن ياسره
 مكتوب يازوب بويجه تحري ايتديكي حمد وسپاريش وشكره قياس اول
 الله سزادكه بزم ايجون وعدينه وفا ايدوب كافرلى يالكر
 كندوكى بوزدى اى اللهك قوللى سزه نصيب اولان غنائم ايجون بارى
 تعالى به حمد وثنا ايدوب معايدن اجتناب ايديكرياعمار بنم مكتوبم
 سكا واصل اولدوقده الى مسلمانلر حضورنده قرائت ايدوب بارى
 تعالى طرفندن انلره نصر وظفر ايله بشارت ايت كوفه عسكرين كوزينه
 كيجوروب انلردن اون بىك قدر جنك اورا تلو انتخاب ايدوب اوزلرين
 عروه بن زيدا طائى باش وموخ نصب ايليوب رى و دوستي جاننه كند
 انلره امر ايت اللهدن رجا ورتب تعالى دن ثنا ايدروكده بلاد مرزبوره
 انلرين يديله كرتنه نجه عساكر منصوره اوله والسلام عليك

ورحمة الله وبركاته واقدي و امير المؤمنين حضرتلىك مكتوبى
 عمار بن ياسره واصل اولوب قرائت ايتدوكره خلقى جامعه جمع ايجون
 ندايدوب بس صفار وكبار وفقر ومالدار بالجمله مسجد شريفه كلوب
 انده جمع اولوب عمار انلره مكتوبى اويوب مسلمانلرى جهاده دعوت
 ايلدي انلر حى سوينه دن دعوت قبول ايدوب جمله لرى امره اجابت
 و امير المؤمنين فرماننه اطاعت ايديلار بس عمار عسكر جمعنه دركار
 اولوب قبائل عربدن ارملا انتخاب ايدوب برار و كزيه كيم لر
 بركدوروب عسكر جمع اولوب اون بىك ائلو تكميل اولدوقده عروه بن زبدي
 احضار ايليوب اكاسنجا و يروب امر ايلديكي رى در سبتى يله كيمه
 بس عروه تدار كين كوروب چند روز مرورندن صكره عزم راه ايدوب
 طى منازل وقطع مراحل ايله دن كيدوب كيمده عجله و شتاب ايدوب
 بريده توقف و ارام ايتيوب تاكه نهاونده واردى اول كونلرده جريد
 بن عبد الله انده محافظ ايدى عروه نهاوند اوكنه نزول ايدوب اول
 كيمه انده ياتوب صباح اولدوقده جريد بن عبد الله انكله و داع ايليوب
 بس عروه عسكريله كيدوب هدايه واصل اولدى اول كونلرده
 هدايه خانان محمد بن برمقدار عسكر ايله برخان و اريدكه اكا كندار دير
 ايدى لعين عاكر اسلامين قدومي خبرين الدوقه بلسينه اولنلر ايله
 هدايدن كوجب قيم واروب انده ايتوب عساكر اسلام دى كلوب هدايه
 داخل اولدى انده باقى قتون طعام و علف و سارين اخذ و قبض ايديلار
 برقاج كون هدايه اقامت و استراحت ايدوب بعده انون كوجب رى ايله
 د سبتى آرزو سيله كتديلر تاكه ساويره تونديلر اول كوندن ملوك

عجمدن داورنام بر شقی اون بیک اتلایلله انده ایدی مسلمانلرین
 کندودن طرفه کلمه سی خبری اکا واصل اولدوقده عسکرینه ندا
 ایددوروب ساوهدن هاربا جیقوب ری واروب عسکر اسلام ساویم نزول
 ایدری بو خبری خانی فرخندار بن ازاد مره ابرشد و کوه الملوپ مسلمانله
 کند و یه کلمه یچون غمخلوب پس اهالی بلده کن جمع ایدوب خلقک جنم
 قیام و محاربه یه تدارک و اهتاملر یچون اقدام ایددی پس خلق امره امثال
 و محاربه درکار اولوب یکرمن بیک اتلور بیکوب و اطراف و جوباندن امداد
 کلوب قرق بیکه قریب دیلم طایفه سی یانبه جمع اولری بو خبر
 مسلمانله واصل اولدوقده اندر ساوده قوشل ایدی جموع عسکرلری
 اون بیک اتلور ایدی دیلم طایفه سندن ری خلقندن قودقارل ایدی امیرلری
 عروه انلری لشجیع ایدوب قرق و جرعدن منع ایلوب دوشملری قتالده
 انلری ترغیب ایدر ایدی اندن عروه مسلمانله ری جانبته کوجمک ایلله
 امر ایدوب پس انلرخی اتلرینه بنوب ایکی اوج کون کیدوب ریه اوج قرق
 مقداری قاله رق بریده اینوب مسلمانلرین قدومی خبری ری جانبته ابرشورده
 قرق بیک اتلور ایلله قارشولرینه جقوب عسکر اسلامه مقابل اولدی
 و اقدی ری خانی کند و عسکر بیل مسلمانلر اوزرینه یورودکوه
 خلق سلاح کیمیه سرعت و الاق حربلرین اخذ مبادرت ایدوب اتلرینه
 بندیلر صفلر اولار دوزیلر و اقدی ری عروه بن زید عسکرینی ترغیب
 ایدوب صفلرین دوزوب انلری یمن و یساره وضع ایلوب برلور برینه
 قوبدی صاخ قول اوزرینه قرنداشی حنظله تعیین ایدوب صول قولر
 اولان عسکر اوزرینه سمال بن هلال البیسی قیوب جناح اوزرینه

سویدین بن مقرون المزی نصب ایلوب کند و عسکر کزیده
 و متجربیلله و عربک بهادر و فارسلر بیلله قلیده قرار ایددی دوقوب بولشیر
 دیدی ای محمد امتی عبده نادر و لعنه دوزخ قرار قتالندن خوف اتمک
 دوشمندن قورق واعدادن حذر ایلک لایق دکلدر اول کیمیه کم
 بیلله جنت متعبلرین ماوی سی و جهنم کافرلرین موی سیدر بیلکتر
 اول کیمیه لر سز که اهوازی قلعه بد قلعه شهر به شهر الدیکر دوشکی کون
 نهانندی فتح ایدوب عسکرینی بوزدیکر بوقومک جنگنی بیلورز انلرین
 قتالنه ممارست حاصل اتمش سز انلر ایلله جنگی دست ایدوب طعن
 و ضرب ایو ایدیکر انلر یچون بر ساعندن غیری ثبات اولر ثباتلری دخی
 او قلری ترکشده اولدوقچه در او قلر بیکه دو کونور جمعیتلری طاغیلور
 کند ولری هلاک اولور امدی الله توکل ایدوب دینته نصر ایدیکر
 تگری دوشملر بیلله دوکشکر باری تعالی طاغیلر و کافرلر اوزرینه فتح و ظفر
 ایلله وعدا اتمشدر لاجرم سزه نصر ایدر و اقدی ری عروه بولداشلرین
 جهراده تحریص دشمن قتالنه تحریضده ایکن عجم صفلرندن برکشی جقدیم
 اکا از بن قریاز دیرلر ایدی التنده اولان سمنده صبارفتارین اویندوب
 صاغله وصوله جولان ایدوب جنگه آدم ولری اکا شیل بن معبد البجلی
 جقوب بر ساعت قور میدانده جولان ایدوب اندن بریرین قارشولوب
 اللرنده اولان نیره سر تیزلری بریرینه حواله ایلدیلر شیل نیزه ستک
 ایدوب عجمک سیننه سیننه مزارق ایلله اوروب حربیه ارقه سندن
 جقوب اتی پره آندی لعین زمیننه میت دوشدی بعده دشمن الاینه
 حمله ایدوب پیروپی ضرب اوروب انلردن و افرادم یاره لنوب بهادر لر

خا که صبا لوب مسلمان عسکرینه دوتوب ایله طور دی اولور
 عروه ابره لو کلوب مسلمانلر اوکنده طوروب ندا ایدوب دیدیک ای ط
 جماعتی بن سزگون خیردن غیر برشی دله مم قبیلله سی خلقی اگا جواب
 ویروب دیدیلر ای میر الله سکا رحمت ایلسون حمله ایله که برزخی
 ایدلم ان شا الله تعالی سنی هوندوزجک شی بزدن کوردورن و شاهد فتح
 و ظفر آینه بختمز ده جلوه کرا اولدوغین مشاهده ایدرن وادی در
 عروه بونلرین کلامین استماع ایدوکه فرحلتوب این ديلم طایفه سی
 اوزرینه سوروب دشمن دین خذلان قرین ایله دوکوب جنکدن منفک
 اولوب ناکه عجمت برجماعت اولدردی مسلمانلرخی ری خلقی
 و ديلم طایفه سی اوزرینه بردن حمله ایدوب یجارینه قیلار قیوب
 لعینلرک سینه برکینه لرینه نیره سر تیز اوزوب شیرخون دز ایله انلری
 یاره لوب دشمنلر هزاران هزار لعنه دوزخ قرار قتل ایدوب متوجه
 بس البوار ایلدیلر وادی در عجمار عربک جنکته نظر ایدوب کندولرینه
 اولان هلاکی کوردوکه اگه جویروب اهل و عیال و اماکن و دارلرین
 طلب ایدوب کندیلر فرخنداد حتی بوزی اوزده منهرم کیدوب
 عسکری عقیبه فرار ایدوب مغلوب و مخذول شهرلرینه داخل اولوب
 مسلمانلرخی خیام و بارگاهلرین و اموال و اقلرین ضبط ایدوب
 ساز و سلیرینه مالک اولدیلر وادی در فرخنده زاد ایله عسکری
 شهره کیردوکه هلاک اوله جقلرین بیلوب عروه بن زیده آدم کونردو
 کندوی شهرنق اقامت ایدورمک اوزره اندن صلح دیوب سنه ده
 اونوزینک دینار ویروب ایکوزینک درهم شی معجزه ادا اتمک اوزره

اندن صلح دیوب قول و قرار ایدوب عروه آنک نیارینه مساعده
 ایلوب بومقداره راضی اولدی اندن امیر المؤمنین حضرتلرینه مکتوب
 یازوب دروننده صلح احوالن تحریر ایدوب ری فتنی اشارت ایلدی
 مکتوب امیر المؤمنین و اصل اولوب اوقیوب مفهومی معلومی اولدوقده
 اگا جواب یازوب امر ایلدی که ری خلقدن جزیه اخذینه مسلمانلر
 برکشی برینه نصب اید کندی و سی عجله اوزره قمه و کاشانه
 کیده وادی در امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه حضرتلرینک مکتوب
 عروه و اصل اولوب اوتودوقده قبیلله عید قیسن برکشی حضار
 ایلدیکی اکارکات بن مصعب دیر ایدی آنی ری جزیه سی اخذینه
 تعیین ایدوب کوفه خلقدن اگا اوجیوز ایلوقشوب کندی و سی
 مسلمانلر ایله قم و کاشان دیو کندی بوخبر قم خوانده و اصل اولدوق
 شهر دن هاربا جقوب کاشانه واروب بر ساعت مقداری آنده اکلند
 اندن بنوب اصفهانه وادی اول کونلرده عجم شاه یزدجرد آنده ایکی
 دولخانله قیصر اولنور قصرنده رجال دولت و اعیان مملکتله اونوردو
 عبش و عشرت و بزم و صحبت ایدر ایدی قم خانی دستار شاهک
 حضورینه کیروب تختی پایه سن اوپوب قارشوسنده طور دی
 یزدجرد ایدی نه خبر دستار ایدی ای ملک عرب همدان وادی ایلدی
 قم و کاشانه جانبده توجه ایدیلر مراد لری بو طرفه کلمک انلری
 سکنا کلمش بیل کندوی خلاص قیدنده و تدارکنده اول وادی در
 یزدجرد بوخبر دن زیاده غمناک و دستارک بنوفاد دست اداستدن
 المنال اولوب ارباب دولتی آیین بو حزن و غم اندوه و المین کوردوکن

جمله سی حیران و کم کشته وادی حرمان اولدیلر دولت ساسانی
انقراض و زوالین جز ما و یقیناً بیلوب عساکر اسلامک قدومنه
منتظر طور دیلر و اقدی در مسلمانلر قمره واروب مقابله ده مانع
ودافع اولدیغندن ایاقلری تیزی ایله شهره کیروب و کاشانی
دخی آلوب دروغلرینه باقی قلون اشیاء بالجمله غنیمت ایلدیله عروه
بن زید و قمر و کاشانده اقامت ایدوب آنده اقامتین ری هدائی قمر کاشانی
فتح ایدوب کین امیر المؤمنین حضرت لرینه یازوب طرفلرندن مجدداً امر
صدورینه منتظر اولدوغین تحریر و اشادت ایلدی مکتوب عمر
حضرت لرینه و اصل اولوب مفهومی معلومی اولدوقده جریر بن عبید
الله یازدی که اول کونلرده اولحلوانده ایدی هدانه کتکی اگا امر ایدوب
اولدخی بلججه اولان عساکر نصرت مظاهر ایله هدانه و ارض ماهیه
کیدوب آنده اقامت ایدوب عروه بن زید دخی قمر و کاشانده اولدوب
اولحوالی حفظ و حراست ایدوب ری ضبطنه طرفندن آدم تعیین
ایلدی و اقدی در مسلمانلر قمر و کاشانی الدی خبری یزد جرده
و اصل اولدوقده خانان عجمدن برینی جاغروب آنی اصفهانه والی
و محافظ نصب ایدوب بعده آندن جقوب ارض فادسه واروب
اصطخر شهرینه نزول ایدوب بوخبر عمر حضرت لرینه و اصل اولدوقده
عروه بن زید مکتوب یازوب قمر ایله کاشانده دن کتاما اگا امر
و تنبیه ایلدی آندن ابوموسی اشعری یله مکتوب تحریر ایدوب اول
اثناده ابوموسی بصره ده ایدی معیننده موجود اولان جنود ظفر عرو
ایله اصفهانه کتکی فرمان ایلدی و اقدی در عمر حضرت لرینک امری

ابوموسی اشعری یله و اصل اولدوقده بصره خلقتنه ندا ایدوب
حضورینه جمع ایلوب مکتوبی انله اوقیوب کند و لرین
جهراده دعوت و غزایه رغبت ایدوب اسباب سفری اخذ ایله
امر ایدوب انلرخه جهراده رغبت و سرعت ایله اجابت ایلدیله
و اقدی در ابوموسی بنی بکر بن و ایلدن برکشی جاغردیکه اگا هام
بن معتمدیر لر ایدی آنی بصره یله والی ایدوب اگا مسلمان اتلورندن
برجماعت قوشوب آندن اصفهان جانبینه عزیمت ایله خلقتنه ندا
ایلوب خلق دخی تدارکلرین کوروب سرعت و شتاب ایله انلرینه
بنوب عزمر راه ایدوب کندیلر تاکه واروب اهوازه قوندیلر
آنده یانوب دکلنوب استراحت ایدیلر آندن سرعت ایله کیدوب
تاکه اصفهان طبرغنه قریب اولدیله اولوقت ابوموسی خراعه قیلدن
برکشی جاغردیکه اگا عبدالله بن بدیل بن ورق دیر لر ایدی مسلمانلر
اگا ایکی بیک اتلوقوشوب عکراو کینه اصفهانه دن جارچی کتاک
ایله اگا امر ایدوب بونلرین قدومی خبری یزد جردن اصفهانه ولا
ایندوکی لعینه و اصل اولدوقده آتی کتور دوب اوزرینه بنوب یوز
اوزره قجارق اصفهان دن جقوب یزد جرد دیو کندی لعینک فرار
ایندوکی خبری عبدالله بن بدیل و اصل اولدوقده عقبینه دوشوب
اگه سجنه سرعت و شتاب ایله ایدوب لعین عجله کتدو کت
اگا اولشمیوب خان مسفور کیدوب یزد جرده واروب عربک اصفهانه
کلدیکنی اگا خبر و یردی یزد جرد میهوت اولوب بواش اوزرینه
بیویوب قلبنه قودقو کیدوی و اقدی در عبدالله بن بدیل اصفهان

قبوسنه کلوب عسکريله اوزرينه اينوب محاربه قيدنده اولد
اصفرهان خلقی مسلمانلرين قدومين ومحاربه درکار اولدوغين
کورد وکده عبد الله آدم کونده روب آندن صلح دليوب صلح سوزرين
عجملر عبد الله ايله سويلشوب صلحه دائر مکالمه ده ايکن ابو موسی
اشعرينک علم وسنجا قاری کورينوب آتار سکر روب هرکس يرين
آلوب خيام وبارگاهلرين قوروب خلق آتارندن ايندی ابو موسی
عبد الله بن بديله دونوب دیدی ای سرور بونلر کملر دنده دیر لر
مراد لری ندر عبد الله انلرين احوالی وکیملر ایدوکنی ابو موسی
بیلدوروب دیدی یا امیر بونلر اصفرهان خلقیدر بونلر بولایتنک منم
ومتول کسه لری در کرم ایتدیلر طرفره کلشدر در بزدن صلح طلب
ایدر لر امرگز ندر وادی در ابو موسی بوسکلامی استماع ایتدوکه
انلرين رجاس قبول ایدوب ایکوزينک درهم معجله ووروب بوندن
صکزه دین محوس اوزره قلان جزیه ویرمک اوزره قول ایدوب
انلر ايله صلح ایلدی چون صلح احوالی تمام اولوب طرفينک خلقی
امین اولدی اولوقت ابو موسی اصفرهانه کوروب دولتخانه بغير اولور
سرایه دخول مقر کاسره عجم اولان قصر فلک فرسایه نزول ایدوب
عمر حضرتلرینه مکتوب یازوب جنک وغوغاسرا اصفرهانی فتح ایتدوکن
تخیر ایلوب کندونک اصفرهانه اقامتین درون ورفده اشد
ایلدی مکتوب امیر المؤمنین حضرتلرینه واصل اولوب انی اوقیوب
مغرومی معلومی اولدوقده سجده شکر ایدوب اسلامی عزیز ایلوب
کافر لری ذلیل ایدن رب العالم اولان الله حمد و ثنا ایدوب لامانع

لما اعطی ولا معطى المانع دیدی وادی در عرب اصفرهانی الدی خبری
یزدجرده واصل اولدوقده بونکچون زیاده غم وحنن والم حاصل اولوب
عجمک قلوب قاسیه سی رعب وهراس ايله طولوب عربک اینی انلری
قورقوندی اولوقت یزدجرده شهرزاده لرندن شهرک نام برکیشی جفروب
اگا ایندی ای سرور بن کورد مکله بو عرب طایفه سی بدن غیری
بر فردی طلب اتنم لر قنقی شهره که بن وارودم انلر عقیبه کلودر بنی
طلب وقصد ایدر لر مناسب اولان بودوکه ارض فارسندن جقوب
کرمانه واروب آنده اوله یم آمدی سن بو طرفه اصطنی شهرنده
بنم برمد اولور دشمن ايله محاربه ومدافعه اوزره اولاندن آتی
کتوروب اوزرينه بندی شهردن جقوب بوروی کرمانه واروب
شاه سرانده بر قصر عالی به نزول ایلدی وادی در اصطنی اها لیس
جمع اولوب قاضی محوس اولان مؤبدانه وارد یلر اگا دبدیلر عیله
سعد یلر لری افق سعادتن طلوع ایدوب نخوت یلر لری غایب
اولدی وکوکب اقبال لری اوج رفنده درختان اولوب یوما فوما
رفت بولدی مقابل اولدوقلری عسکری قهر و هلاک ایدوب پادشاه
بوروب عجم حکومتده اولان شهر و بلاد و مداین وقصباته مالک اولوب
فتح لری اصفرهانه منتهی اولدی بو اصفرهان خانی انلرين اوکند
فرار ایدوب شهر ما کلدی ای سرور سن بیلور سن اصطنی مملکت قلد
قنادیدر آندن بریلک کیدر ای عجم ایچون نظام قالمز اباسن شاهزده
سویلیه مزینکله لشکر جمع ایدوب عسکر موفوره ايله جقوب عربک
مقابله سنه کیدر انلریزه کلز دن اول انلر ملاقی اوله اوله که

بزانلری ارضزدن ازعاج و مملکت فارسدن اخراج ایدم و اقدی بر
مؤیدان انلری سوزلری قبول ایدوب شاهلری حضورینه کردی
بویاید انکله تکلم ایلیوب ولایت خلقنک سوزلری انکادی شریک
ایندی بو عر بلر کیمدر که سزانلردن خوف ایدوب بو طرفه توجملرندن
فریاد زاری ایدورسز سیریزد جردین جزع و فرعنه و دار سلطنت
و مقردولتی اولان مدایندن جقوب اما کین و دارین ترک ایدوکنه
بقیورسز دونوب دیدی یا مؤیدان آمدی و ارعر بلر ایله محاربه ایچون
خلقنک جمع اولارینه حملیه ندایدوب اسباب سفری اخذ ایله دشمن
قیالنه بدل و سعی اتمک ایله انلره تنبیه ایله و اقدی بر مؤیدان جقوب
شاهنک امر ایدوکی کلامی خلقه ندا ایدوب شاهنک دیدوکی
کلامی انلره بلروردی انلردخی شاهلرینک امرینه اطاعت و مؤیدانک
قولنه اجابت ایدوب اطراف و جوانیدن کلر بلر و سرعت و شتاب
ایله ابروب اول حوالیه یوزیکرمی بیک آدم جمع اولوب آلان حربلری
الدیلر مقابله به جقق ایچون حاضر و مریا طور دیلر و اقدی بر بو خبر
ابوموسی اشعری به واصل اولدیکه اول کوفلرده اصفهانده ایدی خلقی
حضورینه جمع ایچون ندا ایدوب مسلمانلر جمع اولوب برکد و کوه
انلری کوزدن کیموروب بوقلدی انلراون بدی بیک اتلوی ایدی انلر
ایچون طعاملر قیوب مایده و سفره لروضع ایدوب اطعام و اکرام ایلیوب
وعد جمیل ایدوب انلره تقویه و یروب بنوب اصطخره کتمان ایله
امر ایلدی انلردخی انلرینه بنوب سرعت و شتاب ایله جهاد یتیلله
کیدوب تاکه اصطخری طیراغنه جقدیلر اولوقت اول برده عجم

عسکری اینوب عرب جنکنه منتظر لرایدی و اقدی بر ابوموسی
عساکر اسلام ایله لشکر اعجام اوزرینه جقد و قد تکییر اتمک ایچون
مسلمانلره امر ایدوب انلردخی بردن ترلیل و تکییر ایلیوب رفع صوت
ایتد و کد و کوه الله عظیم الشان عجمک قبلرینه قورقور اغوب شاهلری
اولان شهرک درونی رعب و هراس ایله طولوب لعین مختیر و مبهوت
اولوب فارسجه دیر ایدیکه چه کنم بکیمشوم یعنی نه ایدم و نه ندبیره کیم
وزیری آنی تشییع ایدوب دیر ایدیکه ای ملک قورقمه و ذره قدر خاطره
کدر کنورمه آمدی برنده ثابت و پایجا اولوب سنجاق
دینده طور بو عر بلر قلیل و بزرگینر اولوب انلر عسکر مزه بایدار اولیه
جقلری محقق سنک اوزریکه برکنده طور من لازم تاکه عسکرک سکا
بقه لر اوکله دوکشوب جنک وجدان و حرب و قتال ایدم لر پس شهرک
وزیری سونیه عسکری اوکنده طور دی لکن کندو ایله عقلدن برشی
یوق ایدی و اقدی بر ایکی جانبین عسکری بر برینه بقلشوب کونوزده
بر ساعت قدر دوکشوب ابوموسی اشعری تکییر ایدوب مسلمانلردخی
بردن تکییر ایدوب بلند اواز ایله دفع صوت ایلدیلر اول صدادن عجمک
قبلری خوف ایله طولوب عسکرلری مختیر اولوب عقلاری اوچدی
معره کنه ثابت و یره میوب اگه چوروب فرار ایدوب مسلمانلردخی
قتالرینه دوشوب شمشیر خوریز و نیزه سرتز ایله انلری طلب و قصد ایلدیلر
بومابینده شهرک قاچوب عجله و شتاب ایله کیدر ایکن عربدن
جنید بن اسلام اکا اولشوب انده اولان تیغ نیزه ایله تاجی اوزرینه اورده
قلجدر اینوب بیون طرلرینه لاحق اولوب لعین زمینه میت دوشدک

جنید اتندن اینوب سلاح و بساطن آلوب اوزرنده اولنی صوبوب
 تاجنی اخذ ایلدی کند و اتینه بنوب لعینک آتی یدوب شهر او قه
 یورودی و اقدی و شهرک قتل اولدو قده عجم عکری صنوب مسلمانلر
 اوکندن فرار ایدوب بعضیلر اصطخر شهرینه کوروب باقیلری یوزلری
 اوزره قمارق سائر شهر و بلاد کتدیله بوخبر یزدجرده واصل اولدو
 بونگون زیاده غمگنوب دبه چکین بیلر متحیر قالوب ساکت و صامت بیر
 بقوب برمیله بری دوکر عربدن کند و به اولان ایش فکر ایدوب
 عجمدن برجماعت حضورنده طورورلرایدی اولوقت کرمان اعیانلر
 برکشی یزدجرد حضورینه داخل اولدی اکاندو به بن سیاوش دیرلر
 ایدی کرمانده و حوالینده اندن زیاده عظیم القدر بالامزلت
 کیمسه قایدی یزدجرده سلام و یروب انگله سویلندی یزدجرد قلینده
 اولان غم و دروننده اولان المدن متحیر و مبهور اولندی تکله بجا
 اولدو غندن انگله سویلندی و قطعاً اکا التفات ایدی لعین بونون
 غضبگنوب دیدی ای ملک بن سنگله سویلشورم سن سکوت ایدوب
 دینفرن و بنم سنوالله جواب و یروب بنمله سویلشورم بوسندن عجب
 دکلر لکن برون عجید دکه سن مثللو آدمی اوزرنده شاه و مملکه
 بادشاه ایدوب اوغریکه جانلر تلف و ماللر صرف ایدوب اولاد عیال
 اولدوق بونی دیدی اندن ایله یزدجردن ایاننده یاپوشوب آتی تخندن
 چکوب بره آوب اوکندن جقوب کندی یزدجرد بونک بوضع ناهواره
 و بو حرکت دلفکاردن محزون اولوب کندوده اولان غم و دروننده اولان
 الم اوزرنده بوورم اولدی قلینه دقت و دیده پرخته حرفت کلوب

اغدی یزدجرد اغدی و چون فولرندن و رجال دولتدن اغدی و
 بر فرد قائم دی یزدجرد انلره ایدی اغلکز و بونی کند و گزه الم ایتکز
 زیرا اغلق فایده و بریز حزن و المدن برشی حاصل اولمز اغلق سنا اچوندر
 رجال اچون دکلر لاجرم رجال اوزرنده مصیبتله دوکولور امدی بکا
 لازم غمدن خلاص اولنجیه دك اچنده اولدو غم شی اوزرنده صبرلک
 اندن اتنی استیوب کتورد کلرند بنوب عسکرینه و خدمه خاصنه و دانش
 خلقته سوار اولق اوزره تنبیه ایدوب بلسجده اولنلر ایله اول ساعد
 جقوب بلود خراسان جانبده عزیت ایدوب مروه کلوب شهره خول ایدی
 شهر خلقی بیلدیله که لعین عربدن قاجوب منزه ما کلشدر ای شوم عد
 ایدوب قتل اتمک استدیله لکن تأخیرین مناسب کوروب خوافین اترکون
 خطاطخ دیرلر بر باد شاهه یازوب بویله تحریر ایدیلر که ای ملک عجم باثا ایدو
 یزدجرد عربلردن قاجوب بزه کلدیلر و بزی ملجاء و مدوذا الخان
 ایدوب بزه صفندیله بزانلری شوم عد ایلدوک و بزم انلره خی احتیاج
 یوق سن بزه انلردن احب و بیک سن سندن رجایده روزکه بو طرفه
 کلوب آتی قتل ایدو سن امدی لطف ایدوب بوجانبه توجه بیوره سن
 شهر سنک اولسون فیما بعد سن مروه متصرف اول و اقدی و مروه اهلکله
 مکوبی خاقان ترک واصل اولوب مفهومی معلوم اولدو قده نیزجک
 تدارکین کوروب عسکرین جمع ایدوب اول بلده فاخره آرزو سیله
 یورودی اکا قریب اولدو قده قدومی خبری یزدجرده واصل اولوب
 بوخبر حیرت فرادن لعین شاشوب اندامین لرزه و دست و باسن عیسه
 آلوب نه ایدو چکین بیلوب اولدخی سرایدن کیجه اچره جقوب بوزی

اوزره چارق قرار ایلدی قولرندن وخدمه خاصندن و دایره سی
خلقندن برفه کند و ایلده یوق نه پیره کید جکین بیلر وحید
و منفرد مکلوب کیدر ایکن نظری بر چراغه طوش اولدیکه مروه
ایرماغن کنا دنده پارلیوب یزدجرد چراغی قصد ایدوب یقین
واروب کوردیکه بوبرکشی ایکنکه دکرمان یونیور یزدجرد اگا ایتدی
ای کیشی بویکجه بنی الجروال احوالی سترایله سکا بومقدار مال
ویره بم دکرمنی دیدی ای سرور احوالک ندر و خوفک کیدند یزدجرد
دیدى بنم خوفم مروه شهرینه کلان عسکر دندر دکرمانی دیدی قورقه
وزره قدر خوف خاطره کورمه امدی الجرو کیر یزدجرد دکرمانه
کیروب بر ساعت مقداری او توروب اندن خوابه واروب و یقوم
طالدوقده دکرمانی قالقوب الله بالظه و ارایدی انکله یزد
جردن باشنه اوروب آنی قتل ایدوب اوزرنده اولنی آلدی ایاغدن
چکوب مروه ایرماغنه آندی صباح اولدوقده خاقان شهره کیروب
یزدجردن احضارینه امر ایدوب مروه خلقی آنی آره یوب بولیوب
طلبنده جند و سعی ایدوب خبرینه واقف وایرنده بیله مطلع اولدیله
پی خاقان عسکريله بنوب یزدجردن خبر الملق ایچون اطراف و جانی
کنت ایدوب ایرماق کنارنده کزد ایکن دکرمانچنک اوزرنده
او غریله خاقان دکرمنچنک یاننده طوروب ترکیه انکله سولشوب
دیدى دون کجه بواریله بوصفلا برکشی او غریکه اوزرنده ملوکانه
جامه و باشنده ستوغامه و ارایدی دکرمانی دیدى ای ملک بن
بوصفلا آدم کوردم و بوقیانده بهمه ده و ش اولدم وادی خاقان

دکرمنی ایلله سولشور ایکن بوزنده برپاک زایچه کلوب یاننده اولنله
بقوب دیدى دکرمانه کیریک بر علامت بولور مسکز کوریکز بر
بوزنده بر خوش قوتوکلدی اول دم برقاج آدم دکرمانه کیروب
یزدجردن صوفونک انده بولوب آنی خاقانه کتوروب خاقان آنی
کورد وکده یزدجردن جامه سی ایدیکین بیلوب دکرمانچیه دونوب پی
ای لعین بکا طوغروون سولله بوجامه صاحبنه نه اشلدین دکرمانی
اقرار ایدوب دیدى ای ملک بن آنی قتل ایدوب ایاغدن حکم بویراغ
آتوب جامه سنی اخذ ایدم خاقان اول ساعت دکرمانچینک قتلنه
امر ایدوب اندن مروه اها لینی جفروب یزدجردی بولق ایچون صویه
طالمق امر ایدوب بن اندرخی طالبوب آنی جقاروب خاقان اگا نظر
ایتدوکره و اراغلیوب اندن امر ایدوب ملوکه لایق کفنلایله آنی
کفنلیوب تابوته قیوب بلاد فارسه کوندوروب عجل شاهرینی
وشاه زاده لرینی دفن ایتدوکی بره دفن ائگی امر ایلدی وادی بیر بوخیر
امیر المؤمنین عمر رضی الله تعالی عنه حضرت لرینه واصل اولدوقده الله
حمد ایدوب دیدى حمد و سپاس و شکر بی قیاس خالق الجن و الناس
اولان رب العالمینه اولونکه عجلین مملکتلری عزیزق و جفتلرین تعزیرق
ایدوب هلاک لرینک وقت زماننی کوردی وادی بیر ابوموسی اصطخر
اوزرنده برآی او توروب محاصره برله تضیق ایدوب ایام محاصره منادی
اولدوقده دروننده اولنلر صقیلوب دامن عفو و امانه تثب برل استبان
ایدوب ابوموسی رجالرین قبول و جرملرین عفو ایدوب ایکوزینک درهم
معجلا و یروب بوندن صکره دین مجوس اوزره قتلون جزیه ویرمک اوزره

صلح ایلدی بعده ابره لو کیدوب کرمان شهر لری جانبده یور یوب
شهر به شهر قلعه به قلعه فتح ایدوب تاکه خراسان سرحدینه ایرشدی اول
میره نزول واقامت ایدوب فارس و کرمان مالنی احضاره امر ایلوب جفوه
کتورلدکن بیت المال ایچون اندن خمس چقاروب باقیین عسکرینه تقیم
ایلدی آتلیه سکرینک درهم پیاده ده دورت بیک درهم حصه اصابت
ایدوب اندن عمر حضرتلرینه فتح نامه یازوب بونفوحان جلیله اکا بشاده
ایدوب و خراسان سرحدینه دن فتح ایدوکنی مکتوبده اشارت ایلدی
وامری ورود بولجیده دن آنده اقامتین تحریر ایدوب اندن صکره مسلمانلر
برجماعت جاغروب خمس ایله مکتوبی انلره و یروب مدینه منوره یله کنک
ایله امر ایدوب پس انلر دخی کیدوب یورومده سرعت و شتاب
ایدوب قطع مراحل و طی منازل ایده دن مدینه رسول الله و اصل
اولدیلر امیر المؤمنین حضورینه کیروب اکا و سائر مسلمانلره
سلام و یروب مکتوب ایله خمس عمر حضرتلرینه تسلیم ایدیلر عمر رضی الله
تعالی عنه حضرتلری مکتوبی قرائت ایدوب مفهومی معلومی اولدوقه
فرحندن یوزنده طراوت ظاهر و جهره سنده لمعه بشاشت باهر اولوب
الله حمد و فراوان و شکر بی پایان ایدوب خمس مہاجرین و انصاره
تقیم ایلوب جمله حق صاحبده حقنی و یردی اندن ابو موسی اشعری به
مکتوب یازوب دروننده تحریر ایلدی **بسم الله الرحمن الرحيم** عمر بن خطاب
اصفهان و کرمان جانب سرعسکری ابو موسی اشعری به سلام و آفره
ابلاغندن صکره معلوم اوله کم ارسال ایلدوکلک مکتوب بکا و اصل
و مفهومنه اطلاع حاصل اولوب باری تعالی به حمد و ثنا اولونکم فارس

و کرمان مملکتی بدخله فتح ایدوب مؤمن اولان عبادته فضل
و کرمندن عطا لرواحسافل ایلدی سن بلاد خراسان و جانب
ترکستانه کیمک مراد ایدوب اول طرفه عزیت ایچون بزدن ایزن و خست
طلب امش سن یا ابا موسی اول صوبه عزیمتی آهسته طوت عجله ایله بنم
اسبو مکتوبم سکا و اصل اولوب قرائت ایدوکره بدخله فتح اولان مداین
و بلوین هر برینه سن و مسلمانلرن اندن راضی خوشنود اولور برکشتی
والی و حاکم نصب ایت اول طرفین تشیت و نظامین و یردوکن صکره
سن کندکن بصره به عودت ایدوب آنده اقامت ایت خراسان جانبده
وارمه ترک ایله بزم ایچون خراسان مملکتی لازم دکلر اکا دخی
احتیاج جز یوقدر نه اولیدی بزم ایله آنک بیتده و موردن طاغلو آتشدن
دریا لرواق اولوب یا جوج و ما جوج سدی کبی بیک سدد اولیدی حضرت
علی دیدی یا امیر المؤمنین اندن یوقدر نفر نه ایچوندر حضرت عمر
دیددی یا ابا الحسن بزم ایله آنک بیتده مسافه بعیده اولوب مدینه
بیتنه دن اکا صد مرحله یولدر بزم اکا احتیاج جز یوقدر حضرت علی
ایندی یا امیر المؤمنین ارض خراسان سندن نه دور و بعید ایدم آنده
بر شهر وارد کله اکا مرو دیر لر آئی اسکندر ذوالقرنین بنا ایدوب عزیر علیه
السلام آنده ناز قلندر ارض وسیع و صحرا سی فیج ایرماقلری جاری
قبولندن هر قبوا و ستنده بر ملک واردالنده بالین تیغ قیامتده دن آتاز
و بلیانی اندن دفع ایدر بوکا دالر حضرت علی بعض سوز لر سولوب
خرسان و تواران ستمده اولان شهر و بلوین و صفین تفصیل اوزده
شرح و بیان ایلدی رجعتنا الی الحدیث و ائدی دیر ابو موسی اشعری

امیر المؤمنین امیر اوزره بصره به عورت ایدوب مسند امارنده افتاد
ایدوب حکومت ایلدی کوفه خلقی بنی امیر المؤمنین حضرت زینب یازوب
والیلری عمار بن یاسر دن شکایت ایدوب کوفه دن عزل اولنه سن نیاز الیلر
حضرت عمر کوفه خلقدن امیر لری عمار دن اجتناب ایدوب عذر
ایدنلر چون دیدی اکرانلرین اوزرینه بن بر قوی حاکم نصب الیم
انگله چکشوب خصومت ایدر لر بر عقیف آدمی والی الیم انی ضعیف عد
ایدر لر اندن صکر حضرت عمر صحابه کرامه خطاب ایدوب دیدی
ای محمد امتی نه دیرز اول کشنک حقه کی مسلم متقی اولوب ضعیف اول
وبرخی اول کشنک حقه کی فاجر اولوب قوی اوله امدی انلرین
تقی بقدر حکومت سزادر امارته وادی دیر اول وقت مغیره بت
شعبه تکلم ایدوب دیدی یا امیر المؤمنین مسلم ضعیفک اسلامی نفسی
ایچون اولوب ضعیفی سینک و مسلمانلرین اوزرینه در فاجر قوی نک
فجوری نفسنه در قوی سینک و مسلمانلر ایچوندر حکمانه جواب بورد باقی
سزاعلم سز بیلد و کک کبی اشله حضرت عمر دیدی یا مغیره کرجک
سویلدن امدی کیت بر سنی کوفه به والی ایلدوک لکن سن اول کیسه لر نه
ایولر اندن امین اوله لر فاجر لر و ظالم لرا ندن قودنه لر مغیره دیدی یا امیر
المؤمنین ان شاء الله تعالی بویجه اولورم اندن مغیره امارت ایله کوفه به
کیدوب عمار بن یاسر مغزولامدینه منوره به کلدی عمار کا آدم کونده رو
انی جاخوب مجلس عالیده حاضر اولدوقه انکا دیدی باعمار سندن
سئوال ایدرم راست سویله سنی کوفه دن عزل سکا کوئی کلدی عمار
دیدی یا امیر المؤمنین بنی والی ایدوکل وقت بیله سوندر وادی دیر

مغیره بن شعبه اوج سنه کوفه ده امارت و حکومت ایدوب عرب
خطاب حضرت لری دخی بوارا لفته مملکت فتح ایدوب شهر لر یاپوب عسکر
جمع ایدر ایدی اخر خلافتده خلق ایلله حج ایدوب میناده ایکن اهل مصر دن
بر کیشی کلوب انکا دفع رفته تظلم ایدوب دیدی یا امیر المؤمنین مصر دای
عمر و بن عاصک اوغلی محمد ایلله ات نوشدم اتم اوزرنده انی کچدم بوزن
کوجنوب اتی اوزرمله سوروب مسلمانلر دن برجاعت الچنده الب ضرب
ایلله بنی اوروب دیدی بن یکی کریمین اوغلیم یا امیر المؤمنین خصم انتقام
المق امتدیلله بابا سنی عروه واردم و اوغلندن شکایت ایلدر اولدخی بنی اخذ
ایدوب دورت ای مقباری حبس الیوب اندن اطلاق ایلدی بن بن حجاج
ایلله مصر دن خاکپایه کلوب احوالی حضور عزته عرض ایلدم فاکه اندن
حقنی آله سن وادی دیر عمر حضرت لری بوندن غضبیلنوب عمر و ایلله اوغلی
محمدی طلب ایلدی ایکی دخی حضورینه کلوب ما اجرای سنوال ایتدکه
انلر بونی انکا ایدوب عمر شاهد استوب اهل مصر دن بر قاج کیشی کلوب
بونگله شهادت ایدیلر حضرت عمر مصر لیه امر ایلدی کی حقنی محمد دت
کند و الیلله الله وادی دیر رجل مصر محمد بن عمرو آلن ضربله کم بلم
اوردی عمر دیر ایدی آنی طوت سن یکی لیمین اوغلی سن اندن عمر رضی الله
تعالی عنده حضرت لری عمر و بن عاصی ایره لو کتوریکر دیدی رجل مصری
دیدى یا امیر المؤمنین عمر و بنی اورمدی لکن حبس ایلدی عمر دیدی عمر و بنی
حبس ایلدوکی کبی دلسن آنی دخی بن حبس ایدیم رجل مصری دیدی
یوق یا امیر المؤمنین بن انک کنا هندن کچدم عمر و دیدی بن عاصی بوادیله
غضبیلنوب حضرت عمره دونوب دیدی بگا و اوغله ایره چکی ایتدک بوکوز

بوکوندن صکره سنک براسکده اولم حضرت عمر دیدی امدی دینک
 بده کیت دیدی ای قریش جماعتی سزغن ایدر سز خلق سزک قولکود
 خدا چقون اولله دکل شرع شریفی اجری ده بای وکدا عندمده مساویدر
 اندن فالقوب خلق یجندده خطبه اوقیوب الله حمد و ثنا و پیغمبره صلوٰه
 و سلام ایدوب دیدی ای محمد امتی بن سکرک ایچون مفروضاتی بیان
 و مشروعاتی عیان ایدوب طریق واضح اوزرینه سزی قامه ایدم ریکز
 اولان الله دن خوف ایلوب اکا شکر و ثنا ایدیکزه امدی بیلکزه یا ششم
 جوغالدی و دریم یوقه لنوب سمکم ایچنه اولدی ظن اتمم بوکوندن
 صکره سزه خطبه اتمکی اندن خطبه دن فارغ اولوب خلق ایله محمد
 دونوب سعادت و اقبال ایله کلوب مدینه منوره یله داخل اولدی اول
 ائشاده پیغمبر بن شعبه کوفه دن کلمشی کندو ایله بر مجوسی غلام
 وار ایدیکه لعینک اسمی فیروز کندوسی ابولؤلؤ ایدی بو غلام جمعی
 احوالی خیر بخارنده زین و بصیر ایدی برکون عمر حضرتلریله کلوب
 دیدی یا امیر المؤمنین اقدم پیغمبره بر ماه کندویه یوزدهم ویرمک
 ایچون بنم اوزریله تقدیر ایدوب کردن وقتیه بو بار کرانی تقلید
 اتمش بو مقدار ویرمیه قدرتم یوق بو وظیفه نک بر مقدارین بند تحفیف
 ایچون تنبیه انسا کرم و احسان اتمش اولورسون عمر حضرتلری ابولؤلؤنک
 تضرع و نیازین کورد و کوره پیغمبره یله آدم کونزه روب انی دعوت ایدوب یاننه
 کلد و کده غلامنی اکا توصیه ایدوب دیدی یا پیغمبره الله دن خوف
 ایله اول کافرا یسه ده اکا تکلیف مالایطاق اتمه زیرا اول بکا سندن
 شکایت ایدوب اوزرینه تحمیل ایدوکنک بارکراندن زبون اولدوغین خیر

ویردی پیغمبره دیدی یا امیر المؤمنین باش و جان اوزرینه تحفیف
 ایدم ایم اندن صکره ابولؤلؤ حضرت عمره ایکی دفعه ده کلوب پیغمبره
 شکایت ایدوب عمر اکا ایددی یالولون سنی پیغمبره یله سپاریش ایدم
 الله دن قورق افندکله مطیع اول ابولؤلؤ بو کلامدن سکوت ایدوب برشی
 سولیدی ابولؤلؤ دونه ایچون کسه ویردی عمر اکا دون دیدی ابولؤلؤ دونوب
 عمر دیدی یا ابولؤلؤ قفقیشی خوب و قفقیشی صنعتی مطیع بیلورسن ابولؤلؤ
 دیدی خلقن اشلدوکی اشلرکن ایوسنی بیلوردم لکن اشلدوکم ایشل احسنی
 بن دکرمانلریو نارم عمر دیدی بزم ایچون برال دکرمانی آل سن کوزل
 اولور زیرا اول بزه لازم ابولؤلؤ دیدی یا امیر المؤمنین باش و جان اوزرینه
 بن بونی اشلیه یم و سنجکون بر دکرمان آله یکی صدا سنی مشرق
 و مغرب خلقی ایشیده اندن ابولؤلؤ کیدوب عمر حضرتلری دخی
 دونوب اصحاب کرام مابینده او یوزوب دیدی بو عجم کافری بنی دبسته
 ایدوب سولیدوکی سوزدن بکا تا تیر ایلدی تحقیق بونک یوزده بن
 شرکوردم الله ذو الجلال امره یز شد و یجیدر و اقدی دیر ایرته اولوب
 عمر حضرتلری صباح نمازین جماعت ایله قلوب فارغ اولدوقده منبره چقوب
 الله حمد و ثنا و پیغمبره صلوٰه و سلام ایدوب دیدی ای محمد امتی
 اجل یقلاشوب عرفانی دوکندی و پوردار غرور دن رحلت قریب اولدی
 بو کجه عالم خوابه کورد مکله کویا بر خرو س بکا کلدی بنی ایکی
 یا اوج دفعه کلدی ای مسلمان قزند اشلر بنی بوداقه هایلله قورقندی
 مسلمانلر دیدیلر خیر اوله یا امیر المؤمنین خیر کوردک عمر دیدی بن بلم
 خرو سنجیدر بنم قتله قصد اتمشدر لاجرم اول بنی یقجه ده ایکی اوج

برده یارده لرام جککه الله ذو الجلال بودینی ضایع اتوز دیکزه برکمه
 خلیفه ایدرم بندن خیرلوا اولان یکمه تحقیق نصب ایدرم بوندن
 اول وفات ایدرم امیریکز اول کمه درکه پیغمبر محمد المصطفی صلی الله علیه
 وسلم حضرتلری آخرته انتقال و جوارحقه ارحال ایدنده انلردن
 راضی ایدیکه علی بن ابی طالب و عثمان بن عفان و طلحه بن عبد الله و زبیر
 بن عوام و سعد بن ابی وقاص عبد الرحمن بن عوف درگاه اولکزن بن سزه
 امراء مسلمین اوزرینه شهادت ایدرمکه انلر خلقه شرایع اسلام
 تعلیم و احکام دینی تفهیم ایدوب مسلمانلر بیننده اموال غنائمی تقسیم
 ایلوب دشمن ایلله دوکشوب حق ایلله حکم ایلدیلر انلر اوزرینه بوندن برشی
 مشکلی اولورایله اول شیده سرمرجعت ایدیکز کتاب الله و انلر
 اولان اولوالامرہ اندن عمر حضرتلری منبردن اینوب سعادتن خانه لرینه
 کیردی کبار صحابه ادم کوندروب انلری حضورینه کتوردی اول
 انشاده مدینه ده مقیم نفراتی ملت فیلسوف حکمت برکیم حاذق و ارایدیکه
 حذافتی افاقه شایع اولوب عطاء محله مسجیده و کبراء ملت عیسوی دن
 ایدی اگاهنی ادم کونزه روب حضوره کلمه سن طلب ایلدی کلد و کوه جلوس
 ایلله اگا امر ایدوب حکیم اوتوردی عمر اگا دیدی ای حکیم امدی سندن بر قاج
 نشی سوال ایدرم سوال ایندوکم شیدون بگا خبر ویر طوغریسین سوبله بنمله
 صدق اوزره تکلم ایلله حکیم ایندی یا امیر المؤمنین سوال ایلله عمر دیدی
 ای حکیم ایا کتابلر کوزه پیغمبر زبیری عالیشان علیه الصلوٰة والسلام
 حضرتلرینک اسم و نعمتی بولرکز می حکیم ایندی بلی حضرت عیسی علیه
 السلامه نازل اولان انجیلده فارقلیط بولروق عمر دیدی بونک معنی سر

نذر حکیم ایندی معنی حق ایلله باطلان بیننی فرق ایدمی دیکدر عمر ایلله
 حاضر اولنلر باری تعالی یله حمد و ثنا ایدوب دیدیلر حمد اول الله المومن
 بوی آنک امتدن قلدی لکن ای حکیم بزی سزکن کتابلر کوزه نیجه
 بولرکز حکیم دیدی یا امیر المؤمنین بن فقیه سزی کتابلر مزده بویله بولرکم
 محمد دن صکره زیاده قدر و شرف صاحبی برکمه خلیفه اوله اول کیشی
 بودنیاده دونه قطعاً التفات ائمه مالنی الله فی الله بذل و انفاق ایدوب
 بران و بر ساعت عبادت و طاعتدن خالی و منفک اولوب حضرت
 عمر اصحاب کرامدن طرفه اماله عین ایدوب دیدی رحم الله ابایک
 دونوب ینه دیدی ای حکیم اندن صکره امور مسلمینی کیم کوره و مسند خلافت
 و مقر حکومتده کیم اوتوره حکیم ایندی قرن من حدید قوی شدید یعنی
 قوی و محکم و موردن برکمه عمر حضرتلری دیدی اندن صکره کیم خلیفه
 اوله حکیم ایندی اندن صکره برکمه خلیفه اوله که اقر با سنی اختیار ایدوب
 اما ذن و حکومت ویره آخرکن اوزرینه انلری ترجیح ایلوب مناسب جلیله
 ایلله ممتاز و بین الناس کرافاز ایلله اول وقت حضرت عمر عثمان بن عفان
 رضی الله عنه یله نظر ایدوب دونوب حکیم دیدی اندن صکره کیم خلیفه
 اوله حکیم دیدی سیف سلول و مرهراق یعنی قیندن جقش فان اقیبکی
 بر تیغ و اقدی و عمر حضرتلری یکی انک برینی اول برینه اوروب حضرت
 عثمانه دونوب دیدی یا ابا عمر اللهدن صقن حنذا ایلله بندن صکره خلافت
 سکا اولورایله آل ابی معیطی خلقک اوزرینه بار ایلله اندن حضرت علی
 توجه ایدوب دیدی یا ابا الحسن سندخی اللهدن صقن حنذا ایلله خلافت
 سکا نصیب اولورایله آل ابی لهبی سندخی خلقک اوزرینه بار ایلله

واقدي بر بوجمعت و بوجمعت جمعه كوتنه واقع اولوب سئوال
 وجواب و كلام و خطا بدن صكره خلق حضرت عمر كى يانندن
 جقوب هر كس خانه سنه واردى ابولولو دخی كيدوب ايكي باشلو
 براوزون خنجر اليكى اورقه سنده قبضه سى وارايدى لعين قباكه
 بيدل و جامه من تغير ايدوب چهارشنبه كوفى وقت فجرده مسجد شريف
 كيردى عمر حضرتلى دخی كلوب اذان اوقوب صلواته اقامت ايدوب
 ايره لومر ايره طوردى لعين بين و بساره دونوب صفلى برابر ايدوب
 ابولولو ايله اولوقت باشى اورتلش صف اولده ايدى عمر تكبير ايدوب
 صلواته شروع ايدوكه ابولولو الله خنجر صف اولدن صحر ابوب انى اوج
 برده اوروب ياره نك ايكسى كوكى التنده وبرى اوستنده ايدى ان
 صفلى يادوب فجارق مسجد دن جقوب حضرت عمر اوله جلكين يابوب
 عبد الرحمن بن عوفه خلق ايله نماز قيلي امر ايدوب بن عبد الرحمن
 ايره لويكوب ركعت اولى ده فاتحه ايله قل يا ايها الكافرون سوره سن
 اوقوب ركعت ثانى ده فاتحه شريف ايله قل هو الله احد سوره سن
 قرائت ايدوب سلام و برود و كره خلق ابولولو نك ايله سنه سكر دوب
 جايجا ندا ايدوب دير ايديكه الى طوقيز امير المؤمنين حضرتلى بنى
 قتل ايلدى واقدي و الى طوقيز ايجون مسلمانلردن بركىشى كه اكا
 اولاشور ايدى ابولولو دونوب الى خنجر ايله اورود ايدى بنى بويان اوزده
 اون اوج كيشى ياره ليوب انلردن الى نفر حله بوشى شهادت اولدى عاقبت
 بركىشى آنك ايله سندن اولوب باشى اوزرينه برچارشف اوب انى
 طوتدى ابولولو اخذ اولندو عيني يلدوكه كند كند وى خنجر ايله

اوروب متوجه داروبل سجين اولدى واقدي بر خلق امير المؤمنين
 حضرتلى سعادت خانه سنه كئوروب فراش اوزرينه ياتوروب ياتنه
 جمع اولدوله عمر حضرتلى وجودنده اولان ياره لراچيسندن اكلرايدى
 خلقه دونوب ديدى اى مؤمن قردن اشركيم بنى اوردى ابولولو مى
 غير پى مى ديد يار يا امير المؤمنين ابولولو سنى ضرب ايلدى عمر حمد ايدوب
 الحمد لله الذى لم يجعل منى على يد مسلم يعنى حمد و سپاس اول الله الجوز
 بنم موعى مسلمان الله قلدى اندن اوغروب كند و دن كيدوب تاكه
 اويله نمازنى فوت ايلدى خند مننده اولنلر انى اوياروب ديد يار يا امير المؤمنين
 نماز قله مسين عمر ديدى بلى صلواتى ترك و مفروضاتى فوت ايدن كيم
 ايجون اسلامده نصيب يوقور لكن نه اشلهم بوجالدهم اندن نماز قياوب
 كند و ايجون طبيب جاجريكه اول بنى معاويون قبيله انصار دن
 بركىشى ايدى طبيب كلدوكه اكا بوغوت ايجوروب اولوقت بوغورت
 ياره لردن بياض جقوب طبيب بونى كورد و كره ديدى يا امير المؤمنين
 وصيت ايله بوياره دن فورتلش يوق تحقيق سنى اولدور و عمر حضرتلى
 طبيب نصدين ايدوب بكا ايله اغلدى عبد الله بن عباس اكا ديدى يا امير
 المؤمنين اغله حق سبحانه و تعالى سنى اغلستون و ديدى لربن غمناك
 اتمسون خير كثير ايله سكا بشارت خدا حقيقتون سنك اسلامك
 دينه عزت و هجرتك فتح و نصرت و خلافتك عالمه رحمت ايلدى سن اسله
 كلكن اول حينده كم خلق كافرايد يار سن الله رسولنه نصرت ايدن
 اول حينده كم خلق عون و نصرتى ترك ايد يار يا امير المؤمنين سن اول كيم
 سنكه الله ذوالجلال انلرك حقنده ايت كريله انزال ايدوب يور ديلر كه

لقد رضى الله عن المؤمنين اذ يبايعونك تحت الشجرة وحيى بن اولي كهمه لرد
 سنكه خداه متعال انلرين حقه ايت كرميه ارسال ايدوب بوريليك
 للفقراء المهاجرين الذين اخرجوا من ديارهم واموالهم سن الله رسولنه
 ياروم صاحب ونحو اولدك ناكه جنت ايله سكا بشارت ايدى بول
 اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلى دنيان مفارقت ودارفانيت
 وحلت ايدوب سندن راضى كندى بغير مزون صكره خليفه سنه
 قوت وبردك كوزل معاونت ايلدك اول دنيا دن مفارقت ايدنه سندن راضى
 ايدى وبعده خليفه اولوب سلماتلر بيشده احسن حكومت ايله حكم ايدوب
 حق وعدل اوزره خلافت ايلدك الله ذوالجلال سنكله اسلامى عزيز واعداء
 دينى ذليل ايدوب ناكه ملكلر فتح ايلوب شهرلر الدك ايام دولت وهنكام
 خلافتكده بلاد اسلامده مناده لروضع ايدوب اسامى عسكرى تحرير ايجون
 دفتر دوزوب عسكر لر جمع ايتك فقراء رحمت حقه عدل و داد ايدوب
 امارت و حكومته صداقت واستقامتى ادا ايلدك حق سبحانه وتعالى
 سكا خير لو عوضلر و برون ومكافاتي روضنه رضوان و حور و غلمات
 اولسون واقدي و عمر حضرتلى عبدالله بن عباسه ديدى يا ابن عباس
 يارين يوم قيامته و حضور عزته بنم حقه بونكله شهادت ايدرين
 ابن عباس سكوت ايدوب برشى سويلدى اولوقت حضرت على مجلس عايله
 حاضر ايدى ديدى يا ابن عباس عمر حضرتلى حقه بونكله شهادت
 ايت يا امير المؤمنين بن يوم قيامته و حضور عزته بونكله سنگون
 شهادت ايدنه و عمر حضرتلى عبدالله بن عباسه دونوب ديدى
 يا ابن عباس دينا و ما فيها بنم اوليدى بن آنى اخوت خوفدن و قيامت

هولندون فدا ايدرايدم اندن خلقه دونوب ديدى اى مؤمن فرنداشلر
 قيا نكه بن وفا ايدرم بنى كه قبره نور سزاوج كون صبر ايدوب بول كوزلكز
 طلحه بن عبدالله كلور ايت نعم الامير لى خليفه ايديكز كلز ايتسه على بن
 ابى طالب عثمان بن عفان زبير بن عوام سعد بن ابى وقاص عبد الرحمن بن
 عوف رضى الله تعالى عنهم حضرتلرندن برينى كند و يكز ايجون اختيار
 ايديكز بن امر خلافتى بوالتى كيمه نك بيشده موقوف قيلدم او غلام عبد الله
 دى مشورتده سزه شريك ايديكز اول شرطله كه انجون خلافت اوليله
 و بوالتى كيشيك برينك اوزرينه رضا يكز متفق اولنجيه دن ضريب
 بن سنان امامت ايدوب سزكله نماز قلسون اول كيمه كه سزاندن راضى
 اولور سز سزاني خليفه ايديكز اندن او غلامى عبد الله دونوب ديدى
 اى او غلامدى باشمى بصدوقدن اشاغى ايندور انى بر اوزرينه قوى
 اوله كه زهر بكما مرحمت ايله بيت المالدن سلف الدوخم دين كه حالا
 اوزرمده من انى بندين طرفه ادا ايجون جمله مالم فروخته ايله دينمه
 وفا ايتز ايتسه بنى عدي بن كعب بن دله اولدخى وفا ايتز ايتسه
 طلب ايله انلر كن غير يينه كيمه بومالى بيت الماله تسليم ايله بندين صكه
 اولان خليفه سندن طلب ايدرايت و برمه هيبه ايدرايت قبول ايتمه بيت
 المالدن الدوخم كينى يينه بيت الماله وضع ايله اندن ديدى اى او غلام ايت
 صديقه حضرتلرينه و ارجيبم محمد المصطفى صلى الله عليه وسلم حقه بول
 صديق اكبر ياشنده دفن اولنيه بنم ايجون ادين طلب ايله و ايدرايت قنجا
 و نعم بنى حجره شريفه دفن ايديكز ابا ايدرايت مسلماتلر زارستانه قوزلكز
 واقدي و عبدالله بن عمر عايت حضرتلرينه واروب والد ماجد لرين حجره

شریفده دفن ایچون اندن اذن دیوب عایشه صدیقه بوسکلام
 رفت خیزدن اغلیوب عبداللہ بن عمرہ دونوب دیدی امیر المؤمنین
 حضرت لرینہ وار بندن سلام ایدوب خاطر شریفترین سوال ایله واکھا
 سوبله اول سعادت خانه بنم اول اوم ایدیکه الله رسولی آنده وفات
 ایدوب بدرعالی قدرم آنک یاننده دفن اولندی انی بن کندی ایچون
 صافلش ایدم لکن انی یا امیر المؤمنین سکا ویردم واقعی واول کجه امیر
 المؤمنین حضرت لری وفات ایدوب جوارحقه ارحال ایدری عمر حضرت لرنیک
 وفاتی هجرة نبویه علیه افضل التحیه نیک یکر می وحنی سالنده ذالحجه نیک
 یکر می التی سنده اربعه کوننده خمس کجه سنده عشا وقتنده ایدی
 التیش اوج یاشنده خرامان روضه رضوان و متوجه حدیقه جنان
 اولدی رضی الله تعالی عنه بوسحت علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه
 حضرت لرنیک امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه حقنده سوبلدوکی قول بیانده
 جعفر بن محمد روایت ایدوب یرکه علی رضی الله عنه عمر حضرت لرنی غسل
 ایدوب انی حنوطیوب کفندی تابوته وضع ایدوب خلقه دیدی
 ای محمد امتی بوسریر اوزرنده یتان ضرغام غالب صاحب السیف علی حکم
 الکتاب امیر المؤمنین عمر بن خطابدر دنیا دن انتقال وجوارحقه ارحال
 ایدوب دیتسنه لاحق اولدی بوحق ایله باطلک بینتی فرق ایدمجیدر
 موردن قلبیدر دنیا نیک رکن رکنی واسلامک آب روییدر مسلمانلره
 شفق مؤمنلره رؤف اولوب کافر لراوزرنده شدید ایدی قراومشا
 صافل ایدی ایام واراملک باباسی ایدی نفسنی اچ قورلشید ووردکنو
 جبارق قور انلری کیند ودر ایدی دنیا دن اعراض ایدوب آخرتله

داغب ایدی اللہک رحمتی حیات وماتنه آنک اوزرنده اولسون
 اندن صهیب بن سنان دونوب دیدی یا صهیب الله سکا رحمت ایلو
 ایره لوکچ عمر حضرت لری سکا امر ایدوکی کبی اوزرنده صلوات ایت ووقی
 صهیب بن سنان عمر دن طرفه ایره لوکچوب دونوب تکیر ایله اوزرنده نماز قلوب
 سلام ویردوکه اول جسدی مطهری نفس اوزرنده کور وروب بیعبر علیه
 السلام ایله معاد فن اولتی ایچون عایشه صدیقه خانه سنه وضع اولوب
 دفن اولندی جناب کرد کار بوارض مقدسه انکون اختیار ایدوب
 مزار شریفی بوبرده قیلدی وادی ویر عمر حضرت لری ابو بکر الصدیق رضی الله
 تعالی عنه حضرت لرنیک یاننده دفن اولوب انلرک اولی پیغمبر ایلکچی صدیق
 اکبر وحنی سی عمر ایدی صدیق اکبرک باشی پیغمبرک کتفه قریب
 ایدی عمر حضرت لرنیک سروتندی صدیق اکبرک اوموزی برابری واقع اولوب
 وادی ویر عمر حضرت لرنیک وفاتندن اوج کون صکره خلق اشعت بن
 قیس هشره می فاطمه بنت قیس خانه سنه جمع اولدیلمشا ویر ایدوب
 جوق سوز سوبلشدیلر ناکه صدالری بوسلوب قیل وقال اهل مجلسه
 ملول ویره جک مرتبه اولدی اولوقت عبد الرحمن بن عوف رضی الله تعالی
 عنه سحر ایوب دیدی ای امت محمد سز بومجلسه سوبلشیمک و طول
 ودر از صحبت اتمک ایچون جمع اولکز بلکه امر خلوقه نظام و بوانه قرار
 و ختام ویرمک ایچون کلدیکز بن بوبلوکی صنادم سرا وعلنا انلری
 بحربه واستحان ایلدر انلرک را یلرینی بنی امیه نیک سیدی شیخ الاسلام
 عقی الاقام شیرازه بند نظم کریم حضرت عثمان بن عفان خلافتی اوزرنده
 متفق بولوم یلکز واکاه اولکز بن یعت ایدوب آنک خلافتده راضی اولدرک

اوليم اندن حضرت عثمانه توجه ايدوب ديدى يا ابا عمر والکى آج سکا
 بيعت ايدو يم حضرت عثمان مبارک اللہ بن اچوب عبد الرحمن بن عوف
 بيعت ايدوب بعد خلق بر دورد کلوب اگا بيعت ايدوب واقدي در خلقک
 حضرت عثمانه بيعت هجره تک يکرمي او حنيسه سنده واقع اولوب اول
 وقت بيعت اوزرينه بر فرد مخالفت ايله ديلر واقدي در عثمان بن عفان
 رضی الله تعالى عنه حضرت تلي مسند نشين خلوفت اولوب مقرر حکومتده
 قرار ايدو کوره ابو موسی اشعري بصره دن عزل ايدوب عبد الله بن عامر
 نصب ايلدي عزل خبري ابو موسی يله واصل اولدو قوه خلقی جا غروب
 ايدى بن بصره حکومتدن عزل اولوب حالاسارات قريش عمنه و خاتم
 جوق بريکت اوزريکزه والي نصب اولدى اوزريکزه مالک دو کورم وعطالر
 ايدو واقدي در عبد الله بن عامر طی منازل وقطع مراحل ايدو دن بصره يله
 داخل اولوب دارالامارتنه نزول ايدو کوره اهالی ولايت اگا ترينه يله کلوب
 سلومت وامارت ايله اني قوتلوب منصبی تبریک ايدوب بويچ عثمان
 بن عفان رضی الله تعالى عنه حضرت تليک خلوفنده واقع اولان قوتجاق
 جليله دن بلاد فارس فتح کرد محمد بن عبد الله بن عامر يله گذاشته سلاک
 شخير قلنشده واقدي در رحمة الله عليه روايت ايدوب ديرکله عبد الله
 بن عامر بصره ده مقرر حکومتده ثابت وسند امارتده مستقر اولدو قوه اهل
 فارس پنجس حال واستخبار احوال ايجون عثمان بن عفانه بر جماعت
 کونره روب شهرک بن ماهک دخی مسلمانلر الدقلى شهر و بلاد و قصبه
 مسلمانلر اندن استخلاص ارسيله او تون بياک اتلوا يله کلوب
 بوخير عثمان بن عفانه واصل اولدو قوه عبد الله بن عامر يازوب اصطخره

کتمک وعجمي منع ودفع ايمک اگا امر ايلدي اوله که الله ذوالجلال مسلمانلر يديه
 اني فتح ايدو اعداء دين اوزرينه انلره نصرت ويره اصطخر فتحی نصيب اولور
 ايله بلود خراساندن هراته وسایره کيده وينه معاويه بن ابی سفيان
 مکتوب يازوب اني شامه والي ايدوب بلاد ارمنييه ده اولان اعجام بدرجهام
 وعبدۀ اصنام هرعت انجام ايله محاربه ايجون عکريله اني تعيين ايدوب
 اول جانبده عزيمته فرمان ايلدي امير المؤمنين حضرت تليک مکتوبی عبد الله
 بن عامر واصل اولوب قرائت ايدو کوره بصره اهالیسنی حضورينه جمع ايجون
 ندا ايدوب خلق کلوب او تود و قوه انلره امير المؤمنين طرفندن وارد اولور
 مکتوبی اوقوب جهاده قیاملرين طلب ايدوب اعدا قلانه انلری ترغيب و تحريم
 ايلدي خلق اگا اجابت امير المؤمنين امرينه اطاعت ايدوب جمله نذار کلرين
 کور ديلر جانب مقصده عزيمته حاضر واماده اولر ديلر واقدي در عبد الله
 بن عامر بصره دن عکرفراوان و لشکري پايان ايله جقوب بر بيرده توقف
 و ارام اتموب عجله و شباب ايله يور يوب تاکه ارض فارسه واردي بوخير
 شهرک بن ماهکه واصل اولدو قوه عجم خانلرين و امراسر کده لر بن جمع
 ايدوب انلره خلعت کيدو روب بخش وعطالر ايدوب و وعيد جيل
 ايلوب عکبر کرد رملک دشمنلر دن طرفه نذارک اوزره اولق انلره امر
 ايلدي واقدي در عجله جمع اولوب الاق حرب و ادوات ضر بلرين آلوب مسلمانلر
 قتالی طلبيله بنوب مسلمانلر الدوقلى شهرلری مسلمانلر اندن استخلاص
 ارسيله کند بلر حکمت ايله عبد الله بن عامر يولده طوشن اولر ديلر
 عبد الله دشمن عسکرينک ظهورين کوردو کوره عساکر مسلمين ايله انلره امر
 اولوب لعينلر اوزرينه حمله ايدوب اول کون کونش قبله فلکه دیکانچيک

انرايله دوکوشوب شمسک زوالی وقتنده الله عظیم الشان شهرک
 قلبنه قورقو براتوب لعین ثبات ویره میوب فرار ایدوب عسکری نخ
 اکا تابع اولوب مسلمانلر عجمک هرینک کوردوکره تیغ و نیز و شمشیر خون
 ریز ايله قفالرینه بنوب انلردن هزاران هزار آدم قتل ایدوب عقباردن
 ایرلیوب انلردن سلامت بولان اصطنخ شهرینه کیروب شهرک
 دخی بوزی اوزره منهرم دونوب شهره کیرمیوب قاجوب کیدر ایکن
 مسلمانلردن یزید بن حکم اکا اولشوب قلیج ايله انی اورمق قصد ایتدوکره
 شهرک تاجنی باشندن آلوب اندن طرفه آتوب یزید تاج ايله مشغول
 اولوب شهرک قورقو تولوب لعین بریرده ارام اتمیوب سرعت و شتاب ایلدا
 سوروب بلاد فارسدن برشهره واروب آنده قرار ایلدی عبدالله بن عامر
 دخی کلوب اصطنخ اوزرینه نزول ایلوب دروننده اولان عجمی
 نصیق ایدوب خلقنی محاصره برله دارقیر دیروب تاکه انی قلیج ايله فتح
 ایدوب جنکستی قتل ایلدی اموال وارزاقی اخذ و جمع ایلدی اندن
 صکره شهرک بن ماهکه آدم کونه روپ اکا امان و یروب اصطنخ ده او تور
 جزیه ویرمک اوزره اکا امر ایدوب اولدخی جزیه قبول ایلوب بوکاراضی
 اولوب عبدالله بن عامره ذلت و مسکنت ايله کلوب عبدالله اکا شهرده
 اقامت ایتک ايله امر ایدوب کندوی بلاد خرسانه کیمک اوزره عزم
 و قصد ایلدی اندن بصره خلقدن مجاشع بن مسعود نام برکیشی
 جاغروب اکا سنجاق و یروب معیتنه بیک اتلو تعین ایدوب کرمان
 شهرلری اوزرینه انی والی و حاکم نصب ایدوب ارض فارسدن جغوب بلاد
 خرسان آرزو سبله کندی چرقه یه تعین اولنان عسکر اوزرینه

احنف بن قیس التیمی سردار ایلوب اخنف اول کیمجه عبدالله آنک
 دریا نجه یوروب بلاد قهستانه واصل اولدی شهرلری و قراوقصه
 جمله فتح ایدوب اندن نیسا بوره واروب اوزرینه قنوب اهابسی ايله
 محاربه درکار اولدی انرايله کامل برای دوکوشوب طرف
 عسکر لوطاغیدوب نیسا بورکن کوبلری اوزرینه غارات ایدوب اللیه
 دوشن آدمی جمله قتل ایلدیله بوخبر طوس خانی کنازی به واصل
 اولدوقده عبدالله بن عامره یازوب امان دلیوب معیتده اولق نیسا بور
 خلقی اوزرینه معاکتمک شرطیله قول و قرار ایلدی عبدالله آنک تحریر
 مساعده ایدوب اکا آدم کونه روپ امان ویردی کنازی عسکر یله و عیان
 مملکتیله عبدالله بن عامره کلوب عبدالله اکا اعزاز و اکرام و توقیر
 و احترام ایدوب اکا و رجال دولته خلعت کیدروب کنازی ايله
 معاینه نیسا بور اوزرینه واردی آنده برپادشاه وارايدیکه اسمی اسوار ایدی
 شهری ویرمیوب محاربه قیزند اولدی مابینلرنده جوق کون جنک اولوب
 مدت محاصره متمادی اولدوقده عبدالله بن عامر قسم ایتدیکه نیسا بور اوزر
 کیمیه یا خود فتح ایده یا شهید اوله بوخبر نیسا بور خاننه ایرشدوکره عبدالله
 آدم کونه روپ قلعه قیونی دله دوکی وقت اکا اجمق شرطیله امان طلب
 ایلوب عبدالله بوکاراضی اولوب بربر یله عهد شوب فجر طلوع ایده جک
 وقت اسوار قلعه قیونی آجوب عسکر مسلمین بردهن تکیر ایدوب شهره کیردیله
 اول کون شهر خلقین بوغور اولدوروب اسیر ایلدیله اول وقت طوس خانی
 کنازی عبدالله بن عامره کلوب نضر و نیاز ایدوب دیدی ای امیر
 شهر خلقنک جرملرین عفو و اوزرلردن قلیجی رفع مناسب ایتدوکره

تنبيه بيوتك ترك اسونله زيراسن مرامه نائل ومقصوده واصل
 اولدك امدى كيروسكا لايق وسزا اولان انلره كرم واحسان
 وجرملرين عفو ايله اوزرلرينه امتنان اتمكدن واقدي در عبد الله بن
 عامر كنانينك نيسابور اها ليسي حقتده اولان شفاعتين قبول
 ايدوب اوزرلرندن قليجي رفع ايدوب اني نيسابور اوزرينه والي و حاكم
 ايلدي واقدي در بلاد خراسانه خبر شايع و حاجبا منتشد اولريك عبد الله
 بن عامر نيسابور ايله طوسي انش انلره مسلمانلر مالك ومتصرف اولوب
 ضبط انش حالا انلر عرب الله و تصرفنده در بوخير دن جمله سينه
 حزن و غم و اندوه الم حاصل ايدوب فرج و زاري ايلوب هلاكون قورقورلوق
 الجبلرين عبد الله بن عامر كونه روب اندن صلح طلب ايلدي عبد الله جاري
 قبول و نياز لرينه مساعده ايدوب اون اكي كره بوزينك درهم معجل و يروب
 بهر سنده دخی اوج كره بوزينك درهم ادا اتمك اوزره انلر ايله صلح
 ايدوب عبد الله بن عوفی اوزرلرينه ضابط كونوردی هرات خانی دخی عبد الله
 كلوب هرات و بوش و بارغبدن اوجيوزينك درهم و يرمك اوزره
 صلح دليوب عبد الله بمقداره راضي اولوب انجون عهد نامه يازوب
 خاطرين تطيب ايدوب كنده و يني نيه شهرينه عودت ايتدوردی و نيه
 عبد الله سرخس خانی ماهويه كلوب سرخس ايله كويلرندن بوزينك
 درهم لجه و ينيك كيله شعير و خنطه و يرمك اوزره صلح دليوب عبد الله
 انجون دخی عهد نامه يازوب اني شهرينه دونوروب و نيه عبد الله
 يناوی وزرخانی بهينه كلوب اوجيوزينك درهم لجه و اكي ينيك كيله
 شعير و خنطه اوزرينه انكله صلح ايدوب و نيه عبد الله فاريان و طالقاً

خانی زاديه كلوب بوزينك درهم لجه و بشيوز كيله شعير
 و خنطه و يرمك اوزره انكله صلح ايلدي واقدي در عبد الله بن
 عامر خراسان خانلرندن قنقي خانكه كلوب برشي اوزرينه كه صلح ايدوب
 ايلدي عبد الله اول شئي اندن قبول ايدوب انجون صلح نامه يازوب شهرينه
 عودت ايتدوردی پس بوسياق اوزره بلاد خراسانی فتح ايدوب
 سجستان و كابلستان جانبينه عزيمت قصد ايلدي بوسياق بلاد
 سجستان دن رنج نام شهرين عبد الرحمن بن سمره بن جيب يديله فني
 بيانده در واقدي رحمه الله عليه روايت ايدوب در كه عبد الله
 بن عامر رحم داده سي عبد الرحمن بن سمره جاغروب انكا سنجاق و يروب معينه
 عسكركنمين ايدوب اني بلاد سجستان جانبينه ارسال ايلدي عبد الرحمن
 كيدوب معينه اولان عسكار منصور ايله ذرنج اوزرينه نزول
 ايدوب اها ليسي ايله محاربه ايلوب انلر ايله جنگ و جدال و حرب
 و قتالون منفك اوليوب ناكه اني فخر افغ ايدوب عنده سن قتل بقيته
 السيف اولنلرين اسير ايتدوكون صكره غنائم و افره اديله اطرافده اولان
 قريه لره مالك اولوب انلردن اموال كثيره جمع ايتدي اندن عبد الرحمن
 بن سمره مسلمانلر ايله كيدوب كابل شهرين اوزرينه نزول ايدوب اول
 كونلرده كابلده برخان وارايديكه انكا اعرج خان ديرايدی عسكار اسلامك
 قدومندن اقدام محاصره تداركي كودوب شهرين خندقني توسيع و تعميق
 و بروج و سورين تحصين و ترصين ايدوب انبارلره زاد و زواد و اطعمه
 و ماكولاتي طول وروب شهره تحصن ايلوب محاربه داعيه سنده اولوب
 واقدي در عسكار مسلمانين جنود موحدين عبده نار و عنده كفار كن

محدوده به اصرار این کور و ب شهره تحسین مشاهد ایتد و کده
اطاعت اتمیه حکم این بلوب محاصره برله انلری تضیق ایلوب لیل
و نهاده محاصره دوکار اولوب انلری ایلله جنگ و جدال و حرب و قتال ایلدیلر
فی الحقیقه جنگ اوزایوب شهر اوزونده اقامتلی مهادی اولوب کابل
اوزونده کامل برنده اوتوردیلر عاقبت الله ذوالجلال قلیچ ایلله فتحی
مؤمن اولان عبادینه نصب ایدوب مسلمانلر جنگی سن اولدوروب
ماللرین غنیمت ایلوب اولاد و عیال و نساء و اطفالین اسیر ایتدیلر
شاهلری اولان اعرج خانی دخی طوندیلر عبد الرحمن بن سره قتل ایچون
آنی میدانه کتوروب قتل اتمک مراد ایتدوکره اعرج اسلامه کلوب
درون دلدن و جان کوکلدن مسلمان اولدی و اقدی و عبد الرحمن بن
سره زریخ ایلله کابل غنائندن بیت المال ایچون خمس چقاروب
آنی عبد الله بن عامر کونره روب مکتوب یازوب الله ذوالجلالک مؤمن
اولان عبادنه کرم ایتدوکی فتح و نصرتی تحریر ایلدی مکتوب ایلله خمس
عبد الله و اصل اولدوقده بونکله فرحمنوب زیاده سیله شار و خندان
اولوب درحال سایب بن اقرعی احضار ایدوب اکا سنجاق و پروب
معینته بیک اتلوتعین ایدوب ارض جرجانه جزیه اخذینه کونره روب
انلریله شیء معلوم اوزرینه صلح اتمک ایچون ارسال ایلدی سایب
معینته اولان عسکر ایلله بنوب ارض جرجان آرزو سیله یور یوب
اکا قریب اولدوقده عجم کیری اکا بولونوب جنگ عظیم ایدوب مسلمانلر
چوق آدم قتل اولنوب باقید کوی حال ایلله قودنلوب بوزغون دونوب
عبد الله بن عامر کلوب کند و لرینه اصابت ایدن حالی خبر و بریدیلر

عبد الله بوخبردن غمناک و زیاده سیله المنان اولوب اخف بن
قیسی چاغروب اکا دیدی یا اباخره بوسنه مباده کرده مراد مخ شریفه
کتمک قصدم برقاج کونه دن عراقدن جانب حجازه اهنک ایتدوکره امدی
اشراق عرب و سادات ناسدن وارمده اولنلری یلورین سنی انلرین ایچون
اختیار ایدوب امداد و حکومت لایق و سزا کوردوم و سنی طرفدن انقراق
قائم مقام تقب ایلدم بن عودت ایدنجیه دن بلود خرسانده بنم بریده
اوتور حازه حقندن انصافی و طریق مستقیمدن انقراقه سر مورخصت یوب
فقراء رعیت یلنده حق و عدل اوزره حکومت ایلله اندن تدارکین
کوروب بلود خرساندن حاصل اولان اموال خشی جمع ایدوب آنی دوده لره کلوب
مسلمانلردن برجماعت ایلله یور یوب حج شریف آرزو سیله کندی
مرو ایلله طالقان خلقنه عبد الله بن عامر ارض خرساندن حقوق حجازه
کندی خبری و اصل اولدوقده لعینلر سوینوب بونی کند و لرینه غنیمت
و فرصت یلوب اوتوز یگدن متجاوز عسکر بریکوب بوخیر اخف بن قیس
و اصل اولدوقده مسلمانلره ندا ایدوب حضورینه جمع اولق ایچون انلره تنبیه
ایلوب دشمن طرفندن اشدوکنی انلره خبر و پروب الات حربلرین اخذ و تم
بنوب کتمک ایلله انلره امر ایلدی پس مسلمانلر امره اطاعت ایدلری قولنه
اجابت ایدوب انلرینه بندیلر اخف دخی سوار اولوب سرعت و شتاب
ایلله یور یوب مرو ایلله زروده اون فرسخ برده قصر اخف دیکله معروف
قصره نزول ایتدیلر و اقدی و مرو ایلله زرود و طالقان خلقی کلوب
اخف بن قیس دخی عسکر ایلله انلره یور یوب بربریلله بولنوب دوکشدیلر
عظیم جنگ و جدال ایتدیلر اخف جنگ ایچره نظر ایدوب طخستان

اهل بسندن برکشی کوردیکه الله بر صاری علم طور اندن طرفه یورپو.
 اوزرینه حمله ایدوب انی نیزه ایلله اوروب اتندن اقتاردی اندن برنگ
 اوزرینه یورپو انی دخی اولدوروب بلند اواز ایلله تکیر ایدوب احنف
 تکیر ایدوب چون مسلمانلر دخی تکیر ایدوب بردن ترک اوزرینه حمله ایلوب
 انلره تیغ و نیزه اوروب انلردن هزاران هزار لعنه دوزخ قرار قتل ایدوب
 باقیلر انکس جو یورپ فرار ایلدیلر مسلمانلر کسکین یغلو قوی بارولر ایلله
 قفالرینه دوشوب اون فرسخ مقداری عقبلرندن ایرلیوب انلردن جوق
 آدم هلاک ایدوب سونیونلرین و سلاحرلرین و آت و طوارلرین جمع ایلوب
 غنایم و افره الدیلر احنف بن قیس معتتده اولان اجناد ظفر معتاد ایلله
 کیدوب بلخ اوزرینه نزول ایدوب کلرین ایدوب قلعه حاکمی اولان
 ابراز عساکر اسلامین اول هوایده وصول شهری اوزرینه نزول ایدوب کلرین
 کوردوکره بوکچون فرزو زاری ایدوب الله ذوالجلال لعینک قلبه تورو
 براغوب احنف بن قیس آدم کونره روب انکله بارشقی و صلح اتمک دلیوب
 احنف رجاسن قبول و نیازینه مساعده ایدوب دورق یوزنیک درهم
 اقله ایلله بشوز کیمله شعیرو حنطه معجزا و یرمک و هر سنه باشنده دخی
 یوزنیک درهم ادا اتمک اوزده انکله صلح ایلدی و اقدی در احنف بلخ
 ایلله بنجا شمشنده اولان شهرلری و قریلری بر بر فتح ایدوب فتح ایدوب شهرلره
 غلبه و استیلا ایلوب اهلایسی بالجه کربند طاعت اولدیلر
 انلردن حاصل اولان مال جهادی جمع ایدوب خمسینی امیر المؤمنین
 عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنه حضرتلرینه کونره روب کندوسی زهر
 بلخه دن خراسان طایفه سی اوزرینه حکم ایدوب عبد الرحمن بن سمر

دخی بلده بحسانه حاکم اولدی و اقدی در بوخیرلری روایت ایدن موثق
 الکلم کیمسه لردن اشتد مکله معاویه بن ابی سفیان رضی الله عنه حضرتلر
 سادات فریشتن حبیب بن مسلمه جاغروب انکچون سنجاق بغلیوب
 دورق بیک اتلوا ایلله اکی بیک پیاده معتتده تعیین ایدوب امیر المؤمنین
 امری ایلله بلودار مینه ده کیمک انکا امر ایلدی حبیب بن مسلمه شامد
 جقوب طی منازل و قطع مراحل ایدو دن کیدوب بلودار مینه آرزو سیله
 ارض جزیره ده کلوب شمشاط نواجسنه وصولده انکا خبر و اصل اولدیکم
 رومدن مرزبان نام برکشی سکسان بیکدن محتا و آدم ایلله شمشاطه
 قریب محله نزول ایلن حبیب بوخیری استماع ایدوکره احوالی حضرت
 معاویه ده یازوب رومیلرین شمشاط نام محله جمع اولدوکلرین بلدوروب
 معاویه دخی بونی حضرت عثمانله تحریر ایدوب کیفیت حال امیر المؤمنین
 حضرتلرینک معلومی اولدوکره کوفه ضابطی ولید بن عتبیه بن ابی مغبه
 یازوب بویجه تحریر ایلدی کوفه خلقتدن اون بیک اتلوا انتخاب ایدو
 انلری سلیمان بن ربیع الباهلیله قوشوب ارض شمشاطه حبیب بن مسلمه
 امدادینه کوندره و اقدی در عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرتلرینک
 مکتوبی کوفه ده ولید بن عتبیه ده و اصل اولوب مضمونی معلومی اولدوکره
 خلعتی جمع ایدوب ایلجارنده قاقوب خطبه اوقیوب الله حمد و ثنا و بفره
 صلاوة و سلام ایدوب دیدیکه ای محمد امتی امدی بیکز و خیر و اکاه اولکز
 بکا امیر المؤمنین حضرتلری طرفندن مکتوب کلوب سرزن اون بیک اتلوا ایلله
 سلیمان بن ربیع شام عسکری امدادینه تعیین اتمک کوزی ارض شمشاطه
 اولان عساکر و حدین معاوینته ارسال اتمک بکا امر ایلش ای مؤمن

فرند اشار بونده لبر عظیم و ثواب جسيم واردر الله سزه رحمت ايسوب
 سليمان بن ربيع ايله خدمتنده بولنوب نيز ووجاهك قدم اولكز
 واقدم واقدام ايله يور يوب بر قدم اقم مسلمانلرين امدادينه ايرشميه
 سعی واهتمام قيلكز و اقدي در مسلمانلر و ليد بن ارمينه اجابت ايدوب
 امير المؤمنين فرمانده اطاعت ايدوب جهاده راغب و اول طرفه غريمه
 طالب اولدير سليمان بن ربيع ياننده جمع اولوب انگله كوفه دن جقوب
 حبيب بن مسلمه ديوكند يله بونلرين قدومي خبري حبيب بن
 مسلمه واصل اولوب معلومي اولدو قهر يولر اشلرينه دونوب ديدى اي عرب
 سرور لري و حير و تبع قبيله سنك كزیده و منتخب ار لري الله سزه
 رحمت ايدوب فتح و نصرت و پرسون كوفه خلقنك امدادی سزه كلمه
 قریب اولدی قود قور انلر دوشمنه ظفر بوله لو نام ايله ثواب سز انلر ايون
 اوله كوفه عسكری كلز دن اول سزك ايچون دشمن ايله او غر شوق
 و ارميدى اوله كه الله ذوالجلال بزه نصرت ويره اعداء ديني اوزرينه
 غالب و مظفر ايليه ديد يله اي امير امر سنكدر سود و مكان اشله مناسب
 نه ايسه بزه سويله اميرن طوتاروز سرمو مخالف ايدر دكلون بفروما هر
 قوامي و اقدي در حبيب كند و كندويه دوشنوب راي و تدبير
 ايدوب دشمن عسكريني شينونه قرار و يروب خلقنك يانده سي وقت
 صبر ايلدي كيجه اولدو قهر عسكرين حاضر ليوب اندن انلر ايله كيدوب
 كفار عسكريني شينون و غارات ايدوب انلردن هوق آدم قتل ايلوب
 وافر اسير آلدي مر زبان بقيه السيق اولان عبده سليمان ايله قاچوب
 اراضى رومه داخل اولوب اهل شام فتح و نصرت ايله شيرينكام غنایم

كثيره ايله فائل مرام اولوب غنایم بينلرنده تقسيم ايتديلر چند روز
 سروردن صكره سليمان بن ربيع كوفه عسكريله كلوب اهل شام
 دشمن بوزش و مال غنایم اخذ و قبض اتمش بولدى كوفه خلق اهل
 شامه ديد يله غنيمت ايتدوكلز شى ده بزي شريك ايديكز ذيراسر بزم
 قوتز ايله قوت بولديكز و بزم قدومز خبريله قوت قلب حاصل ايدوب
 دشمن اوزرينه يور يوب نصرت اولديكز حبيب بن سلمه ديدى بزر سزه
 حصه و بر يوز و بو غنيمته سزي شريك ايتيوز ذير الله ذوالجلال دشمن
 الم ايله يوزوب جمعيتلرين تفريق ايتدوكون صكره سز بزه كلديكز امدى غنيمت
 دوشنوب جنك ايدن و طويو ملق محاربه ايدوب مظفر اولان قومه در
 سزك بونده حقكز يوقد و اقدي در شام عسكريله عراق لشكرينك بينده
 قيل و قال واقع اولوب اول رتبه به وارد يلكه دوشنوب يله عراق لشكر
 شام عسكرينك اوزرينه غالب اولدير حبيب بن سلمه اهل عراقه آدم
 كونده روت محاربه تاخير اتمه انلردن دليوب بو احوالى امير المؤمنين
 حضرتلرينه ياروب بلد و رنجيه دن مهلت و پرمك رجا ايلدي اهل عراق
 رجا سنى قبول ايدوب حبيب بن سلمه حضرت معاويه به ياروب عراق
 لشكريله شام عسكرينك بينده اولان ماجراي خبر و يروب غنيمتى شام
 خلقى الوب عراق اهالىسنه و بر مد كلردن اوتورى بينلرنده محاربه واقع
 اولدو غين تحرير ايلدي معاويه دى بونى حضرت عثمان ياروب ماجراي
 اكابلدوردى امير المؤمنين عثمان رضی الله عنه حضرتلري شام خلقى
 اوزرينه حكم ايلديكه الدفلى غنایم اهل عراقه قسمت ايدو و بو غنيمته
 انلري دى حصه مند و شريك ايليه لر امير المؤمنين حضرتلرينك

مکتوب جیب بن مسلمه به واصل اولوب او قوب معلوم اولدوقه
 امره اطاعت ایدوب اهل شام غنیمت ایتدوکلری شیدن اهل عراقی
 دخی حصه مند ایلدیلر جیب بن سلمه اولدوغی برده اقامت ایدوب
 سرحد رومده سید سدید اولدی لکن سلیمان بن ربیع به امیر
 المؤمنین طرفدن مکتوب کلوب آجوق قرائت ایتدوکره کوردیکه
 بلاد ارمنیه به کیم اکا امر و اول جانبیه عزیمت فرمان ایلش وادی
 سلیمان معینده اولان عسکر فراوان ایله یور یوب بلاد ارمنیه قصد ایدوب
 اول طرفک پادشاهلری سلیمانک یوریشین ایشدوب شهرلرینه دخولی
 استماع ایتدوکره قورقوب یوزلری اوزرینه قاجوب طاعنه تحصن و صعب
 وادیلده تمکن ایدوب بربرینه دیرلر ایدیکه بزه بر قوم کلدیکی کوکوت
 اینمشلر انلر ایچون فوت و موت یوق اولزلر سلاح کاراتمز بروجمله شیند
 و غزلر سلیمان ایسه بلاد ارمنیه دن قفقی شهره کم دخول ایدر ایدی
 کند ویه ملاقی اولنی قتل ایدوب اوخوردیغی شهری فتح ایلوب اموال
 و ازاتی اخذ ایدر ایدی پس بوقیاس اوزره یور یوب فتح فتوح ایره رک
 کیدوب تاکه امن و سلامت ایله یلیقایله واصل اولری اول
 حوالیده اولان ترکلر اکا کلدیله امان طلب ایدوب مال و یرمک
 اوزرینه انکله صلح ایلدیلر سلیمان بونی انلردن قبول ایدوب اوزرلرندن
 کوچدی بر دعه واروب اوزرینه نزول ایدوب محاصره و محاربه قیده
 اولدی اهالی بلده مسلمانلر شهر اوزرینه نزولین کوردوکره انلر ایله
 مقاومت ایره میجکلرین ییلوب سلیمانله کلوب هر سنه ادا اتمک اوزرینه
 شی معلوم اوزرینه انکله صلح ایلدیلر سلیمان عسکرین جمع ایدوب

کرایر ماغی جانبیه کیدوب صوبی کجوب مسافه قطع ایره رک
 شروان طبرغنه واردی اندن اینوب شروان خانی دعوت ایدوب سلیمان
 راضی اولدوغی مال اوزرینه شروان خانی دخی راضی اولوب انکله صلح
 ایلدی شرواندن قاقوب شایران ایله مسقطه واردی طاعستان
 حاکم لرینه ارم کونده روب انلری بربر طاعنه دعوت ایدوب انلر دخی دعوت
 قبول ایدوب اکا هدیله لر و تحفه لر و نزول نفیله کتوروب هر ملک مالند
 شی معلوم اوزرینه انکله صلح ایدوب سلیمان بن ربیع بونی قبول ایدوب
 باب شهری آرزو سیله یورودی اول کونلرده بلاد خرد پادشاهی خاقان
 کفار دن اوچ یوز بیک مقداری ارم ایله انده ایدی مسلمانلرین کندو
 جانبیه کلدی خبری مسیحی اولدوقده ثبات و یره میوب باب شهرندن
 قاقوب طاعستان طرفنه یورودی مقربلرندن و خواص دولشدن بری
 اکا دیدی ای ملک سنک عسکرک فراوان و لشکرین بی پایان اولوب الیوم
 اوزرنده اوج کره یوز بیک ارم وار بوعلر ایسه اون بیک بویله ایکن سن انلرک
 اوکندن فرار ایدرین خاقان دیدی ای سرور کرجک دیرن لکن بوعلرک
 خاندن بکا بویله خبر و یردیلهکره انلر سمان اینشلر سلاح انلره اشلر
 و بدنلری دوردند قلیچ انلره کاراتمز ایدی بونلر ایله قتاله کیم
 طورور بونلر ایله انسان نه کونه جنک ایدن بونی دیدی اندن یوزی اوزره
 حجازق شهر دن چقدی سلیمان بن ربیع دخی عساکر اسلام ایله باب
 شهرینه کلدی دوشمندن بفر دانه یوق اکا داخل اولدی اوج کون انده
 اقامت و استراحت ایدوب اندن بنوب معینده اولان عساکر منصوره
 ایله خاقان دیو یور یوب بلاد خرد دن ترغو دیرلر بر شهره واردی انده

انده دخی بر فردیوق ایدی بلنجر شهری طلبیلہ ترغودن کوجوب او ارالقده
 اغاجی جوق بر بیون مینہ نک یانده ایدی اول مینہ نک یانده اقاد
 ایرماق وار ایدی اول مینہ ده خاقان عسکرندن بر جماعت اولور ایدی انلردن
 بری عرب عسکرینه نظر اتمک ایچون کلدی مینہ ار اسندن بھوب
 کوردیکله مسلمانلردن برکشی غسل ایچون اول نهره ایدی لعین سلاح
 انده تجربه اتمک استدی کوره که سلاح کار ایدر اتومی پس ترکشدن
 براون جقاروب کمانده انی کر یوب غسل ایدن مسلمانله اتوب
 انی اولدوردی اندن اگا یقین اولدیکی کوره دیری اولدی بائدیکله اولمش
 انوانی الدی باشنی کسوب کتوروب خاقان حضورینه اتدی ویدی
 ای ملک بواول کیمسه لردن دکره انلره سلاح اشلر وکند ولرینه قلیج
 کار اتمر دیو خبر و بر دیار خاقان باشه نظر ایدوب سوندی عسکرینه
 ندا ایدوب انلری جمع ایلدی اوجیوز بیک آدم ایله مسلمانلر اوزرینه دونوب
 انلر ایله دوکشوب مسلمانلر کفادکن کترنه نظر ایدوب اطراف جوی
 کند ولرین احاطه ایدوب کین کوردوکره خلاص اولمیه جقلرین بیلوب اولوم
 جنگی ایدوب انلر ایله بر مرتبه جنگ وجدال و حرب و قتال ایلدی لکم تحریر
 قابل و قابل امکان دکلدر کند و کجه جنگ آتشی سوزان و نار حرب فروزان
 اولوب بیلرندہ تیغ تیز و شیر خون ریز اشلوب تاکه سلیمان بن ربیعہ بلنجی
 اولان اون بیک نفر ایله بالجله شهید اولوب متوجه حدیقه جنان و حرا
 روضه رضوان اولدی رازی دیر انلردن بر فرد باقی قالمیوب جمله می حله پوش
 شهادت اولوب بلنجر ده قبور شهید دیکله معروف موضعده دفن اولدی لار
 رحمة الله علیهم ورضی الله تعالی عنهم اللهم ارزقنی من شفاعتہم

واقدی در معتمد علیه موثق الکلم کیمسه دن ایستد مکه عساکر
 مؤمنین و جنود موحدین دوشمن دین خذ لان قرینک اوزر لرینه دوندو کین
 کوردوکره کند ولر ایچون نجات اولدو عین بیلوب پس اولوم جنگی
 ایدوب ایچلرینه قلیج لر یوب حق جهاد ایله جالشوب کفره لاثم و عبده
 اصنامدن روز بیکدن متجاوز ادم قتل ایدوب اجر و ثوابه نائل و تبلیه
 واصل اولوب بلا حساب جنته داخل اولدی لار واقدی در ارض بلنجر ده
 سلیمان بن ربیعہ ایله عسکرینه اصحابت ایدن احوال بر ملاول خبری
 حضرت عثمان واصل اولوب معلومی اولدو قده بو خبر اتی غلندو رذب
 کوکلی دار یقوب صبر و قرار و سکون و راحت کیدوب اویقوسی قاجوب
 مضطرب اولدی حبیب بن مسلمیه یازوب سیتندہ اولان اجناد ظفر
 معنادکن مجموع عسکر بلادر منیه به کتمک انکا امر ایلدی واقدی در حبیب
 بن سلمه اول ائشاده شمشاطده ایدی امیر المؤمنین حضرت لریک مکوی
 انکا واصل اولوب اوقیوب مفهومی معلومی اولدو قده بولدا شلرین حضوره
 جمع ایچون ندا ایدوب خلق جمع اولوب بر کدره حبیب انلره حضرت عثمانک
 مکتوبک اوقیوب عسکرله بلادر منیه به کتمک اوزره امیر المؤمنین حضرت لریک
 فرمانی اولدو عین بلدوروب جمله لری السمع والطاعة دیوب امره اجابت
 امیر المؤمنین فرمانده اطاعت ایدیلر حبیب بن مسلمیه انلره الات حربلرین
 اخذ واته بنمک ایله امر ایدوب انلر دخی الات حربلرین آوی انلرینه بندیلر
 حبیب دخی بنوب اوکلرینه دوشوب ارض ارمنیه جانبده کتدی لار بوللری
 بنی زراده تغیر اولنور بوغازی مضیقه اوغریوب مسلمانلر بوغازی کیچوب
 بریده آرام انیموب اخلاطه کلوب شهری محاصره برله تضیق ایدوب

اطراف وجوانیدن انی احاطه ایبدیلر و اقلدی و اخلاط امیر المؤمنین
 عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلرینک ایام دولت و هنگام خلافتلرینده
 فتح اولنوب اهلایسی کردن بندطوق اطاعت ایکن رقبه اطاعتلرینه
 تعلیق اولنان رقیقه سالمه شکست ایروب و رای باروی عصیانده نوای
 برله عساکر مسلمین ایله محاربه قیلنده اولدیله و اقلدی ویر بوخیر حبیب
 بن مسلمیه و اصل اولدوقره اخلاط اوزرینه واروب انی چند دوز
 محاصره ایروب اهلایسی ایله ییلا و زهرا محاربه درکار اولری عاقبت
 خدای متعال قلیچ ایله فتحین مؤمن اولان عبادنه نصیب ایلیوب جنگی سن
 قتل ایروب دروننده اولان اموال و ارزاقی اخذ و قبض ایلدی اندن اوزرینه
 مسلمانلردن برجماعت قیوب کندوسی کیدوب تبلیس قیلنده واقع
 جوقود اووه دینلور موضعه و اصل اولری اول بیرده نزول ایروب خوی
 و سلیمان خلقنه مکتوب یازوب اطاعت کلاک ایله انلره امر ایروب بر
 خوی و لباس اعیانندن برجماعت اگا کلدیلر سکسان بیک درهم
 ویرملک اوزده انگله صلح ایلدیلر حبیب اولمالی انلردن الوب انلر اچوت
 صلح نامه یازوب بدلرینه ویردی بلاد ارمنیه به قصد ایروب اولحوالیده
 اولان ملوکده نامه تحریر ایلیوب انلری اطاعتده دعوت قیلدی بوما ییئنده حبیب
 بلاد ارمنیه ده اقامت ایروب شهر لر قلعه لر خلقی اگا کلوب اندن صلح ایروب
 اولنخی انلر ایله صلح ایروب بو انشاده حضرت عثمان اگا مکتوب کونره روب
 انی امارتدن عزل ایروب یرینه خذیفه بن یمانی سردار نصب ایلدی
 خذیفه خنی عم داده لرندن صلت بن ذفر نام کیشی چاغروب بلاد ارمنیه
 کندی برسنه کامل بلاد ارمنیه ده اولوب اول برک پادشاهلرینه

غایت حقارت و ذلت ایله خود و ذلیل ایلدی تاکه حمله لری اطه کلوب
 اگا اظهار مذلت و عرض مسکنت ایلدیلر اندن عثمان بن عفان حضرتلر
 خذیفه بلاد ارمنیه دن عزل ایروب مغیره بن شعبه و الی ایلدی اولنخی
 برمدت انده اقامت و حکومت ایروب بعده انی خنی عزل ایلیوب یرینه
 اسعد بن قیس نصب ایروب اسعد حضرت عثمان شهید اولن
 انده ایلدی بلاد ارمنیه نک عشق و خراجین جمع ایلیوب اگا کونره
 ایلدی بو محنت اهلای حبشک سواحله استلاسی بیاننده در و اقلدی
 رحمه الله علیه روایت ایروب دیرکه عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرتلر
 کند و خلافتنده امن و سرور و راحتده عامللری شهر لر فتح ایروب
 جزیه ایله مال جهادی جمعه ایکن اگا بر خبر ملالت انرواصل اولدیکه
 طایفه حبش دن بر قوم پرلوم مسلمانلر حکومتده اولان یالیلرین بعضی
 غارات ایروب انلردن مالک الوب اولاد و عیال اسیر ایتیلر بوخیر دت
 حضرت عثمان زیاده سیده غناک و حبشیلرین بو حرکت ناما مولندت
 المنان اولوب صحابه دن برجماعه آدم کونره روب اگا بر مسلمینه خبر
 ویروب حضورینه کلد کده بونی انلره بیلد وروب حبش اوزرینه
 غزایه انلردن مشورت طلب ایلدی اصحاب کرام رضوان الله علیهم اجمعین
 حضرتلری تأخیری مناسب کوروب حبش دیارینه غزا تمامک ستمین
 اگا کوسروب دیدیلرکه یا امیر المؤمنین بو خصوصده عجله ایتمه حبش
 پادشاهنه آدم کوندر احوالی سوال ایله بونی اشلیان آنک رایتله ایش
 ایشه انکچون کیمیلر مهیا ایروب اوزرینه عسکر ارسال ایله آنک رکی
 اولمز سزین بونی ایشله ایش بوایش قومک سفها سندننر آنک امر ایله کلد

سن دریا کنارند اولان شهر و قصبای عسکر بیلده طول دور
 ناکه انلر حدس اوزده اوله لرواقدی در عثمان بن عفان رضی الله
 عنه حضرتلی اصحاب کرامک رایلرین وجیه و صواب کوردوب
 بونک اوزدینه عمر ایدوب محمد بن مسلمة الانصاری جاغروب سمانلر
 اون کیشی اکافوتوب نامه ایله حبش پادشاهنه ارسال ایلدی محمد بن
 مسلمة امیر المؤمنین حضرتلرینک مکتوبیلده حبش پادشاهنه واروب آجوب
 آنی قرائت ایندوکه بونی انکار ایدوب دیدی ای سرور عرب خدا چقوت
 بوندن خبر و اکام یوقدر بونی ایدن قور صان طایفه سیدر حبش
 خلقنک سفرا و ارازیلدر اندن حبش کویلرینه و اطراف و جوانبده اسیرلر
 ایچون آدم کونده روت انلری حضورینه کتوردوب محمد بن مسلمة تسلیم
 ایلدی محمد اسیرلری آلوب حضرت عثمانده کلوب حبش پادشاهنک
 انکارنی اکاخیر ویردی حضرت عثمان بوندن صکره سواحلی عسکر ایله طول دور
 مال و سلاح ایله انلره قوت و بروب انلرین یالیرلی حفظ و حراست اوزده
 اولوب سواحلی قصد ایدنی منع و اوزر لرینه ککنی دفع ایدرلر ایدی
 بویجه جزایر بحر سفیدون قبرص جزیره سنک فتح بیاتنده درکه معاویه
 بن ابی سفیان بدیلده کشیده سلک شجر قلندر و اقدی رحمه الله علیه
 بویجه روایت ایدوب دیرکه عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرتلی
 برکون مفر خلافت و دار سعادتلرنده اوتوردایرکه شامدن معاویه
 بن ابی سفیانک مکتوبی اکا کلدی دروننده کیمیه بنوب قبرص
 جزیره سنه کیمه کن تحریر و اول جانبده عزیمت ایدن و یرمه کن رجایلمش
 عثمان رضی الله عنه حضرتلی اکا یازوب بویجه تحریر ایدرکه مکتوبک

کلوب طرفه و اصل و مفهومی منه اطلاع حاصل اولوب قبرصه کیمک
 ایچون بزدن اذین و اول صوبه عزیمت بزدن رخصت طلب ایتمش سن
 یا معاویه بن بونی ایدر دکلم و سنکچون کیمیه بنیه اذین و یرم زیراسنی
 امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه حضرتلی اندن نمی و دریا سفرندن منع
 ایلدی بوکافناعت انیبوب بوسودادن فراغت انرا بن اولاد و عیالکی
 سنکله کیمیه بندور ناکه دریان خطری اولد یغین بیلیم و ایدی
 امیر المؤمنین حضرتلرینک مکتوب معاویه به و اصل اولوب مفهومی معلوم
 اولدوقده در حال دریا کنارنده اولان شهر و بلاد و مداین و قصبای
 اهل سنه آدم کونده روت هر برینه مکتوب یازوب کیمیلر تعمیر و ترسیم و ارازیل
 تکمیل و تنعم ایتمک اوزده انلره امر ایدوب کیمیلر عکله اسکله سنده موجود
 ایندور ملک اوزده بنیه ایلدی کیمیلر اصلاح اولوب یجارینه آلات قتال وضع
 اولدوقده معاویه امر ایدوب طعاملر و صورلرخی قوتلوب کیمیلره کونا کون
 سنجاقلر باغلیوب قمری و یاشیل علملر آجوب معاویه مسلمانلره انلرینه
 بنمک و عکله اسکله سنه کیمک ایله امر ایدوب اندن خلقه ندا ایلدی بکه
 زخیره سن کیمیه وضع ایدنلردن بری تخلف انمیه جمله سی بوغراء غراده
 بولنه بس خلق و مشقون چقوب اتلر و بیاده یور یوب عکله کلوب معاویه
 کیمیه بنوب خلق وخی انجلین سوار اولر یلر معاویه کی اوغلا نلرینه
 کیمک ایله امر ایدوب انلرخی دمور آلوب قبرص جانبده دمن چوردوب یلکنلر
 آجیدیلر مسلمانلر بلند اوز ایله تهلیل و تکیر ایدوب عکله اسکله سندن
 قیوب شدت ایله دریایم دخول ایندیلر بومایندده خلق دریاده کیمیلر لایکن
 روز کاراسوب دریا اویندی موجی بر برینه دو قنوب صدا و یروب قوم قایند

کمیلری صاغه وصوله طاغندی معاویه نك خاتونی بو
 کورد و کده قود قوب فرغ زاری ایدوب کیمجه جاخردیکه اول کیشی کی
 رئیس ایدی مصر قبطیلرندن اولوب ادی طلب ایدی دیدی یا طلب
 الله سکا رحمت ایلست **کمیلری** طور دور طلب کولری دیدی
 ای خاتون بویردی بودریا اوز زنده اللهدن غیری حکم ایدیچی یوقدر بزمه قود
 وارد اتی انیمه کیلری دور دوریمه واقدی در معاویه بوئدن غمناک
 اولوب اولاده وعیا لنی آلدوغنه فادم و بییمان اولدی پس الله توکل
 و معجزات رسوله توکل ایدوب خدای متعال دریا ایلله روزگاره سکون
 ایلله امر ایدنجیمه دن قودن یادی التنده کندیله دریا ساکن اولوب مجرم
 اولدوقه **کمیلرج** اولوب سلامت و راحت ایلله یوردیلر اولوقت
 برفاج کی کوردیلر که دگرده کیدبور مسلمانلر انلردن طرفه دمن جویریوب
 بلکن ایدوب سوردیلر مکر بوندل روم کیلری ایش ایچنده هدیه و تحفه
 اتی قبرسن حاکی روم پادشاهی قسطنطین بن هرقل کوزرش قسطنطین ایه
 اول ائشاده مقر دولت و دارسلطنت اولان قسطنطیه ده ایدی وادی در
 روم کیلرین مسلمان کیلری جویریوب اطراف و جوانبندن احاطه ایدوب
 جمله سنی آلدیلر ایچلرنده ماه رو قزلر و خوبرو جادیه لر فاخر و ذی قیمت
 متاعلرو ایدی جمله سنی معاویه آلب یولر اشلیله **کیدوب** فقر
 تفال و فتح و ظفر ایلله بشاد ایلدیله بریبرده طور میوب عافیت و
 و غنیمت ایلله قیرسه کندیله معاویه امر ایدوب کیملر قبرسن قیرسه ناسدیله
 اندن عکرینه امر ایدوب کیملر دن جقوب جزیره غارات ایلدی و غنیمت
 اسیرلر ایلر **کمیلری** جادیه لر قوللر و فاخر قماشلر دیبالر اسکرلد

چوقه لر ایلله طولدوردیلر اولوقت قبرسن حاکی معاویه به آدم کونره روب
 بهر سینه یدی بیک اکیوز دینار ویرمک اوزره صلح دیوب بلاد استوره
 عودتن رجایلدی معاویه رجاسن قبول ایدوب انجون صلح نامه یازوب
 فیما بعد عذر اتمامک و ایدی بو عهدی نقض ایلامک اوزره انلردن عهد
 و میثاق آلدی قبرسن خلقی بهر سینه معاویه یدی بیک اکیوز دینار روم
 پادشاهنه هکذا بمقدار ایدیلر ایدی اندن معاویه عسکرله کیملره
 بنوب شام دیو یوریوب بند و کمری اسکله که عکم در انکا و اصل اولدیله
 اول کونلرده انلر ایلله عورتدن و سن آمدن سکر بیک مقداری اسیر وار
 عورتلر ایچنده یدی یوز باره قز ایدی سفینه لر جمله سی مالکرو متاعلر
 ایلله مشحون ایدی اسکله به کلوب کیملر دن ایندیله بره بصدوقل
 معاویه جادیه لری و متاعلری اخراجله امر ایدوب جمله سی اخراج اولوب
 تالک بر اوزرینه قونلری معاویه اندن خمسن جقاروب حضرت عثمان نه
 مکتوب یازوب قبرسن فتحی و غنایمندن باری تعالی نك کند و لیرنه احسان
 ایدوکی اکا خیر و یری مکتوب ایلله خمس امیر المؤمنین کونره روب قهر
 غازیله علی التوبه تقیم ایدوب جمله حق صاحبنه حقنی و بردی خلق
 غنایمی آلب صانوب بیع و شرا ایدر اولدیله ابوالدردا رضی الله عنه
 حضرتلری بوخا نظر ایندو که اغلری جیبر بن نصر خولانی اکا دیدی
 یا ابا الدردا سنی اغلر نند بویر کونورکم الله ذولجلال انده اسلام
 و مسلمینی عزیز ایدوب شرک اهلنی خور و ذلیل ایلدی ابوالدردا الی جیبر
 او موزینه قوب دیدی یا جیبر انک سنی یاوی قلسون الله اوزرینه
 خلقن اهن و اسان تری اول وقتد که انلر الله عصیان ایدلر

او امرینه انقیاد و نواهیستند اجتناب آتیه لری نظرات بوقومعه که
 انلری بزم بنمزمه قوت قاهره صاحب ایدیلر اللہک اونی چون ترک ایدوب
 اکا عصیان ایتدیلر کورد و کله دوندیلر الله ذوالجلال انلری اوزرنه
 انلری اسیر ایدم منسلط ایدوب اولاد و عیال لری بن اسیر و احوال وارذقلری
 غنیمت ایتدودم و اقدی بر مسلمانلر قریب غنائی تقیم ایتدو کوه بیلر
 فساد واقع اولوب بر برینه بخلیللق ایدوب یجلمنده خیانتله دایر بر
 ظاهر اولدی قریب هالیسندن براختیار انلره دیدی ای عرب جماعتی الله
 سزه رحمت ایلسون ایا سز بونی اشار سز حال بوکه سز یغیر کیز عصرینه
 و عهد نبوتنه قریب سز سن آنک اصحابی اولوب بویله ایدر سز سزرت
 صکره کلنده نه شکل اولور مسلمانلردن برکشی اکا دیدی یا شیخ
 امیر مز بوکاراضی اولمز شیخ رومی اول کیشیه دیدی ای سرور امیر عرب
 بو خبری کتم و اخفایه سکارخصت ویرمز امدی وار بونی اکا فقل
 ایت و اقدی بر بو خبر حضرت معاویه یله واصل اولد و قوه خلقی بوند
 نهی ایدوب اندن ابوبکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلری یزید بن ابی سفیان
 شامه تعیین ایتدو کی وقت اکا یازدوغی مکتوبی استدی اجدیلر که
 ایچنده تحریر اولمیزی بسم الله الرحمن الرحیم بورول الله خلیفه سی
 رب تعالی بنده سی ابوبکر صدیق و صیدیک عا کرام اسلام امر اسنک
 جمیعنه و بن سزه وصیت ایدرم الله دن خوف اتمک و عذر و خیانت
 اتمانک واللله عصیان اتیبوب حیوانانی سکرله ممکن ایلله سز لکه اراء
 عکر سز میوه اغاجنی قطع و احراق اتمه یکه کلیسا و صومعه لری یقلمز
 صیلری و یرقانی لری و عودقلری قتل اتمک قریب اقوم بولور سکر کم

کندولری

کندولری صومعه لرده حبس ایدوب زاویه نشین عزلت ایتشلر
 انلری ترک ایدوب دخل و تعرض اتمک باشلرینک اوردنه سنی تراش اتمش
 بر قومکه بولور سز انلری قلیجلر ایلله ضرب ایدیکز بویم و صیدیک امر عسکره
 و اقدی بر مسلمانلر وصیت نامه اشند و کلمنده فساد ی ترک ایلوب
 کندولردن صادر اولان شیدن استغفار ایدوب ایتدو کلمینه
 نادم و پشیمان اولدیلر و اقدی بر مسلمانلردن بر جماعت بر موضعده اوتود
 بو غنائیدن آلوب صائر لر ایدی انلرک مقابله سزه انلردن ابرو بر موضعده
 دخی اصحاب رسولدن بر جماعت وارا ایدیکه انلرک داخلنده ایدی ابوالد
 و عباد بن صامت و شداد بن اوس و وائل بن اسقع و ابوامامه الباهلی
 و عبد الله بن بشر المازنی رضوان الله علیهم لجمعین و اقدی بر مسیوق
 الذکر اولان برده کرام موضع معهوده ده خلقه بند جمعیت اولوب دین
 بجشی ایدر لر ایدی اولوقت انصار دن ایکی کیشی اوکلر یچنه ایکی حماد سوروب
 کیدر لر ایدی عباد انلره دیدی یا انھا الانصار ی بوندی دیدیلر
 یا ابا الولید معاویه حضرتلری بونی بزه ویردی الله دن رجایده روزکم
 بونلری اوزرنده حج ایدرم عباد دیدی خدا حقیقون بو حماد لری سزه
 ویرمک معاویه ایچون جائز دکل و سزک ایچون نهی انلری الحق حلال دکلید
 مکر رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرتلری بونلری املفی سزه امر ایتدی اوله
 اول کیشیلر دیدیلر سبحان الله بیغیر نه بیرده در عباد دیدی اوله که
 رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرتلری سزک ایچون وعد ایدوب
 دیش اوله که قیرین جزیره سنی فجا نکه سز فح ایدر سز سزه ایکی بیاض حماد
 ویرولور انلری سز لک و اقدی بر اول کیشلر سکون ایدوب حماد لری معاویه

حضرت نرینه دونه روت عباده بن صامین جوابین اگا خبر
ویردیلر معاویه عباده حضرت نرین جاخروب بوی اندن سوال ایلدی
عباده دیدی یا امیر بن پیغمبر علیه الصلوٰۃ والسلام حضرت نرینه حنین
غزاسنده حاضر ایم خلق غنایم حقندہ انکله مکالمه و مباحثه ایدرلر
ایندی بن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت نرینی کوردم دوه ناک
یاندن برتوی آلوب دیدی قسم بخالق عالم بو غنایم بنم ایچون خمسین
غیری برتوی متلوبیلر یوقدر معاویه دیدی یا ابا الولید سن شهادت ایردی
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت نرلی غزوه حنین ده بوی دیدی
عباده ایتدی بلی بن بو خصوصه شاهدیم و شهادت دخی ایدرم معاویه
تکبیر ایدوب دیدی یا عباده چونکه بوی سن پیغمبر حضرت نرینون ایشدک
اموال غنایم اوزرینه کیمی مین نصب ایدرس ایت دونوب دیدی یا عباده
امدی بنی سنی اموال غنایم اوزرینه والی ایتدیم یلد وکلن کبی حق و عدل
اوزره انی اصحابنه تقیم ایلر غنایم حقندہ اللهدن حذر ایت عباده
دیدی یا امیر بن بنی نه ایچون جمله دن استثنایدوب بو خصوص ایچون
اختیار ایلرک معاویه دیدی بکا امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه
حضرت نرلی طرفدن مکتوب کلوب دروننده تحریر اتمشکرکه دارمده
اولان خلقک افضل اموال غنایم اوزرینه والی ایدرم امدی سن بوقمده
دارمده اولان خلقک افضل سن دیرا عالم کفر اوزره ایکن سن اسلام
کلدین واللہ و رسولیلر هصحب اولرکن عباده دیدی یا امیر لطف
ایله کرم ایله اموال غنایم اوزرینه اخی والی ایله دیر این بواشک عرین
کله مم معاویه دیدی یا عباده بن بر فردی اگا لایق و بواش سندن غیری

مناسب کوردم اندن عباده اموال غنایم اوزرینه والی ایدوب اوردو
ایله ابوامامه الباهلی اگا معاوی قیلدی مسلمانلردن بری برمرت ورنه
صکن ام در داء کوردیکه قولنده کمشدن قیمتی ش درهم ایکی بوزوک و لرا اگا
دیدی یا ام در داء بوسکانه بیردن دیدی قبرس کوشدن ابوالدرد احصه کندن
واقدی ویر معاویه حضرت نرلی و افره دیه لر و تحفه لر جمع ایدوب حضرت
عثمانه کونره دوب وینه قبرس قیرلردن فایقه لجمال حمیده الخصال جبار
دخی ارسال ایلدی خمس ایله جاریه و هدیه حضرت عثمانه و اصل اولدوقده
عاکر اسلامه اولان فتح و نصرتدن زیاده سونوب مکتوبی آهوب اوقوب
مفهومی معلومی اولدوقده اللهله حمد و ثنا ایلدی جاریه ده نظر ایدوب
کتورنه دیدی بو خمسند اول کیشی دیدی یوق یا امیر المؤمنین
بوقر معاویه ناک حصه سنه دوشدی آنی سکا مناسب کوروب جناب
سمادته هدیه ارسال ایلدی حضرت عثمان اگا دیدی اسمک ندر عبده
بن عبیده در دیدی عثمان ایتدی یا عبیده قبرس بکا وصف ایت عبده
دیدی قبرس اینلو و اوزون بر و اسع جزیره دراهالیسی دیر لکه طولی سکسان
فرسجند ایچنده ایتقل زراعت کاهلر باغلر کونا کون میوه لر چوق آغا جلر
وارد و دخی ایچنده کوشکلر سرایلر سهایه کتش قصرلر وارد اول جزیره
بونکله بیلر اترلی قاطرلی مرکبلی قون و صغیری چوقدر حضرت عثمان
دیدی یا عبیده اول جزیره ده نه و هرله مالک اولدیله عبیده ایتدی یا امیر
المؤمنین جزیره خلقی سفینه لر مه یقوب سفینه لر دریایری کنار
لنکر انداز اولدوغین کوردو کوره بزلر ایله مقاومت ایدرم چکلین بیلوب
الحق کوسروب اظهار مذک ایدوب خورلق و حقارت ایله جزیره

ویردیلر حضرت عثمان دیدی بواللہک فضلندن مؤمن و موحد
اولان قولرینه رحمتندندرن اندن خمس مدینہ خلقنه تقیم ایدوب
جمله حق صاحبینه حقن ویدی بوجاریہ کند و چون اختار
ایلیوب قر ایله که سعادت خانه لرینه واردی آکا بقدیکه بوجامیلہ
جادیہ در بواش حضرت عثمان زوجہ سی نائلہ یه کوچ کورینوب
بونچون مغن اولوب ترش رو اولدی عثمان رضی الله عنه حضرتلری نائلہ نک
بوحالتین کوردوکرہ آکا دیدی یا نائلہ حالک نہ سورمین ای سکاھیبہ
انکی نائلہ دیدی بلی حضرت عثمان جاریہ آکاھیبہ ایلدی وادی و
بواش جاریہ یه کوچ کلوب دیدی یا امیر المؤمنین بن عورت ایچون
اولمہ استہ مم بنی شام والینہ کوندرا تالہ غلہ مرادی نہ آب اشلیہ
حضرت عثمان انی معاویہ یه دوندره روین معاویہ انی کندویہ الوب
وفات ایدنجیہ دن یاندرہ قالدی معاویہ نک اندن اولادی المدی
بوجت معاویہ بن ابی سفیان پدیله جزیرہ ردوسک فتحی بیاندرہ در
وادی رحمہ اللہ عیلہ روایت ایدوب دیرکہ معاویہ حضرت عثمان
مکتوب یازوب ردوس جزیرہ سنک فتحنه افن اذن دیوب حضرت عثمان
رضی الله عنه دخی بوبابده آکا برمسلمین ایله مشورت ایدوب عسکا
اسلامک ردوسہ عزیمتلی احسنی دکل سؤال ایلوب انلر جواب ویروب
دیدلرکہ یا امیر المؤمنین عساکر مؤمنین قبرس جزیرہ سن مالک اولوب اذن
بو قدر غلمان و جوادی و غنائم ایلر بونک اوزرینہ کیمیہ بنیہ جراتلر
امدی کند ولرینہ انین ویروار سولر بوغز آغز آغز بولسونلر وادی و
عثمان رضی الله عنه حضرتلری مسلمانلرہ ردوسہ وارمیہ انین ویروب

فتح جزیرہ ردوس

حضرت

حضرت معاویہ یه تحریر ایلدی کہ امیر المؤمنین عثمان بن عفاندرن
شام جانبی سد عسکری معاویہ بن ابی سفیان سلام وافرہ ابلاغندت
صکرہ معلوم اوله که ارسال ایلد وکک مکتوب کلوب طرفرہ واصل
ومفهومنه اطلاع حاصل اولوب ردوسہ کتیمہ بزرن اذن واول صوبہ
عزیمتہ رخصت طلب اتش سن یا معاویہ سنی و عساکر مسلمین باری
تعالی نک وحدانیتہ و دیعه و امانت ایلدر امدی سکا انین اللہک
عون و عنایتیلہ جانب مقصده نشد شرع عذر ایله اللہدن تودق
رشد و سدادی ترک اتله دریادن تودق رایس آکا بنمہ وادی ویرامیر
المؤمنین حضرتلریک مکتوب معاویہ یه واصل اولوب اوقیوب مفہوم
معلومی اولدوقہ خلقه ندا ایدوب اسباب سفری اخذ صیدایہ کتک
ایله خلقه امر ایلدی پس خلق کتک ایچون حاضر اولوب اسباب سفری
الوب زاد و زواد و اطعمہ و ماکولات ایله الات حربی جو غالتدیلر اذن
کوچک زینت و خوب دارات ایله صیدایہ کیدوب وصول بولوقلرہ
بقوب کمیلری اندر جمع اولمش کوردیلر پس کمیلرہ ایوب انلری الات
حرب وادوات ضرب ایله طولدوروب زاد و زواد و اطعمہ و ماکولات
ایله تشمین ایدیلر معاویہ انلردن برکیمہ بنوب کمیلری عسکرک
یرار و کزیدہ لر ایله بزوب سلاح و بساط ایله ترین ایدوب علملری
ایوب بنی خاقلری قالدوروب تهلل و تکبیر ایله دگر کناندر قوب دریا
سکون اوزده اولوب دلیل اوکجه بونلر انک دربانجیہ یوروب عسکرک
جنک ادرلری عربک کزیرہ و منتخب ارلری انکله بنوب موافق دوزکار
ایله ردوس جزیرہ یه دیو کتدیلر بریرده نکر انداز اولیوب یوریدیلر

تا که دریا آورده سنده جزیره در آنله کوردندی و اقدی در دور
اهالیسی مسلمانلری کورد و کده سفاین منو سه لریله انلری قازولوب
صواوزرنک کیمیلر ایچنده و کثوب جنک عظیم ایتدیله الله ذوالجلال
مسلمانلره نصرت و یروب اعدا اوزرنده انلری غالب ایدوب کفار
خاکساری اوکلرندن صند و ردیلر و وکیلر یوزلری اوزره دگزه
کندیلر مسلمانلر جزیره به طوغریلوب انکالچ ایلله کیروب
رجالدن ایچنده بولدو و قلمین اولدوروب اموال وارذاقی غنیمت
ایدوب ایچنده اولان متاع و اثوابی الوب اولاد و عیالی اسیر ایلدیله
بوما یئنده مسلمانلر جزیره به طوغریلوب اموال غنائمی جمع ایدرلر
انلردن عبد الرحمن بن عزیب نام بر کیشی مسلمانلردن بر قاج
نفر ایلله اطراف و جوانی طولوب کزه دک براوه داخل اولوب درونده
بر فرد کور میوب دیر ایدی بلا سزه اولسون بوخانه طرز خوب و طرح
مطبوع ایلله با بلیش پاک و لطیف خانه در بوخانه اصحابندن خالی اولر
بوارا لقه اول کشیلر درون خانه ده دور ایدوب کز لر ایکن
بر جهور کوردیلر که اوزرنده قوسسی وار طراق ایلله آنی اورتشلا اول
کشیلر طراخی آتوب قیوی توپاروب اول زیز زمینه کیروب
کوردیلر که ایچنده دیبالر کونا کون متاعلر فاخر قماشلر مسلمانلر
جمله سن جقاروب اموال غنائمی جامعی عباد بن صامته کتوروب
تسلیم ایتدیله عباد به بونلرین جمله سن قبض ایدوب اول وقت
بر جباریه نلر توینندن بر کاغذ و کثوب عباد کاغذی الوب آچدی
دروننده التوندن برخاتم وار ایدیکه قاشی یا قوت احمر ایدی بونی

معاویه کتوروب معاویه عباد بن صامته امر ایلدی که بوخانی
مژاد ایدوب خاتم نیک ایلکوز دیناره جقدی معاویه خانی الوب کند
حصه سنده محسوب ایلدی و اقدی و اموال غنائمی جمع اولوب کیمیلر
وضع اولند و قده مسلمانلر و خنیوب مداحلر دمو الوب یلکن اچوب اسکله
جانبند من جو یروب موافق روزگار ایلله یورودیلر دگر کنا رینه
پناشوب زمینه که ابقلمین بصدیلر معاویه حضرت عثمانده مکتوب
یاروب عساکر اسلامین تحریر روس جزیره فتحی تبشیر ایلدی عثمان
رضی الله عنه حضرتلری بو خبر سرت اثر دن زیاده سرور اولدی و اقدی
مسلمانلر کیمیلر دن ایند و کده معاویه اموال غنائمی جمع ایدوب
اندن خمس جقاروب مسلمانلردن بر بلول عسکره قوشوب امیر المؤمنین
حضرت زیننه کیم ایلله انلره امر ایدوب مدینه منوره جانبند زهاده فرمان
ایلدی اندن غنائمی مسلمانلره تقسیم ایدوب جمله حق صاحبند حقی
ویردی خمس حضرت عثمانده و اصل اولوب بومال منال و استعه و حالم
نظر ایتدو که فرحلوب مدینه خلقنه آنی طاغندی و اقدی و روس
جزیره سی بود فقه دن صکر معاویه خلافتنه دک خراب قالوب
خلوفت انکا اولر و قده غیرت پادشاهی حرکت و اول جزیره نلر عمارت
صرف نقدینه هت ایدوب اطراف و جوانندن رعایا سن کتوروب اهالیسن
جمع ایدوب ایچنده مسجد لر جامعلر یا بوب مسلمانلر ایلله آنی طولوروب
اموال و سلاح ایلله انلره قوت و یروب ذراعت و حراست ایلله انلره امر
ایلدی مسلمانلر بیدی سن آنه قالوب ملوک رومدن بر پادشاه انکا طمع ایلدی
مجاهد روایت ایدوب دیر که هجرت نبویه علیه افضل الخیده نلر الی اوج

سالنه ردوس جزیره سنه داخل اولدم انده مسجد بنا ایلدوک
اول مسجد او توروب ازان اوقیوب ناز قیلدوق مجاهد دیر بنله کعبه
الاحبار زوجة سنک اوغلی تبع بیله ایدی بن اکا قرآن اوقدوریم
برکون بکا ایدی یا مجاهد سن بوجزیره ده اولوکون بوجزیره خراب
اولور بنا سنک اثری کیدر بن دیم یا تبع بوجزیره خراب اولور
یدی بلی خرابه اوله سنک علامتی بود که برقی ییل اسر بود بیه اصل
ایدر مجاهد قسم ایدوب دیرکه خدا حقین بزحوق اکلندوک تاکه برکون
برشد بد روز کاراسدی بورتیه برقدی بزی دخی شامک یزید بن
معاویه نل مکتوب کلوب دروننده حضرت معاویه نل موتی تحریر
ایتمش بز دخی سفردن عودت ایتدوک جزیره خراب اولدی بوجزیره
روم بادشاهی قسطنطین بن هرقل احوالی بیان ایدر وادی و
بو اثناده مسلمانلر مایینده بویجه خبر شایع و افسانم واقع اولرکم
روم بادشاهی قسطنطین بن هرقل عکرج جمع ایدوب اطراف وجو ایدت
خلق برکد و روت دریا ده مسلمانلر ایله جنکه عزم و قصد ایلمش
بو خبر حضرت عثمان و اصل اولوب معلومی اولدوقده معاویه یله یازوب
شام خلقتدن کند و عکریله کیمه بنک و دشمنلری مقابله سنه
کتمک امر ایدوب وینه عبدالله بن ابی سرحه یازوب مصر عکریله کیمه
بنک ایچون بنیه ایلدی عمرو بن عاصه دخی تحریر ایلدی عبدالله بن
سعد ایله مسلمانلر یاردم این قادر اولدوغی مرتبه مالرن و سلاحدن
ویره وادی و مصر ایله شام خلق عظیم جمعیت ایله و سلاح و اسل
ایله عکه ساحلنه جمع اولدیلر جمله یالیلردن کیملر کتوروب زار و زوادر

و سلاح و بساط ویم و صمان ایله انلری طولدوروب محتاج اولدوقلر
شی ایله تسخیر ایتدیلر انلر ایله اکا بنوب علم ایله کمنی بزمه یوب عسکر
برار و کزیده لر یله انی ترین ایدوب تیغ و نیزه ایله زیب و زینت
و بر دیرلر سنجاخلری قالدوروب بلند او از ایله زلیل و تکبر ایدوب بنور
عدد کمی ایله عکه اسکله سندن قوبوب دریا نل موجی اوزده یورودیلر
الله ذوالجلال انلرک اوزرینه نصرت نازل ایدوب فتح و ظفر ایله قدر
العین اولدیلر اول جانبندن دخی قسطنطین تدارکین کوروب کیملرین
زاره ایله ویم و صمان ایله طولدوروب الات حرب و ادوات ضرب ایله تسخیر
ایدوب اتلور و پیاده لر ایله یجنه اینوب بنک عدد کمی ایله یورودیلر
کیملری سلاح ایله بزمه یوب مزدا قلی قالدوروب صلیبلی رفع ایدوب
حاشا الله کفر و شرک ایدرک کیدوب مسلمانلر جنکی ارزو یله
یورودیلر بومایینده مسلمانلر دریا ایتکند کیدر ایکن روم کیملری
انلر راست کلوب عبد الله بن ابی سفیان دیرکه پدرم ابوسفیان بکا
خبر ویردی مالک بن اوسدن مالک دیرکه بن اول کون کیملر ده ایدم
روز کار اوزرینده ایدی کیملر نظر ایتدوک انلر مثل کورمدن الله
دعا و تضرع و نیاز ایدوب سلامت رجایلدوک بر ساعت طوردوق
کیملری بزمه یا قلاشدیلر او کزده طوردوب طر بنطه لرین چالدیلر روز کار
ساکن اولوب کیمه کلری مسلمانلر قرائت قرانی چوغالدوب نهاد و نیاز
مشغول اولوب روملر دخی کیملرند زنجار و طنبور لر چالوب خرابچوب
صبح اولدوقده جنک ایچون حاضر و مهتیا اولدیلر معاویه بن ابی سفیان
ایله عبد الله بن سعد انلر آدم کوزده روت دیریلر اگر دیلر سن بزمه یورودیلر

دکن کینارینه جہالم اند بولشوب بزوں و سزدن فرد واحد بالمجہ و
 دو کوشہ لم رومیلر بوجوابی ایستند و کورہ بردن بورونلرین فشتا دوب
 دیدیلر بز بوکاراضی اولیوز دریاہ دو کشوروزہ مالک بن اوس بر بزر بیلر
 طرفہ بوروب انلرہ یقلشد و ق کیمیلر غزی بر برینہ بند ایدوب اللہ توکل
 واستعانہ باری بہ توسل ایلدون مسلمانلر کیمیلر کنارندہ صف
 بغلیوب اللرینہ حربہ لر قیلجیلر مزارقلر الوب جنک ایچون حاضر و امادہ
 اولدیلر مسلمانلر الات حر بیلرین الدوغین قطنطین کورد و کورہ عکرنہ
 کیمیلر ایرہ لوسور مک ایلہ امر ایدوب اولوقت رومیلر کیمیلرین
 سوروب مسلمانلر کیمیلرینہ یناشوب عربلر روم کیمیلر کیند و کیمیلر
 یناشدوغین کورد و کورہ بلند اواز ایلہ تکبیر ایدوب دشمن کیمیلرینہ سحر ایدوب
 انلر ایلہ بیلہ اولدیلر تیغلرین قیندن جقاروب خنجرلرین عربان ایدوب
 بر برینہ سکر تیلر ما بینلرندہ جنک عظیم اولوب مسلمانلر صبر و ثبات
 کوسروب خورد و حقیر رومیلردن جوق آدم قتل ایلدیلر قطنطین جوق
 یردہ یارہ لنوب اول یارہ لردن ضعیف و ناتوان اولوب قرارہ مجالح
 اولیوب دمن جویروب فرار ایلدی عساکر مسلمان قطنطینلر فرار
 ایتد و کینہ نظر ایتد و کورہ کیمیلرینہ دو فوشوب بلند اواز ایلہ ترلیل و تکبیر
 ایلدیلر رومیلر بادشاہلرینک فرار ایتد و کین کورد و کورہ انلر دخی
 رجوعہ میل ایدوب جزیرہ لری جابینہ دمن جویروب کتدیلر
 مسلمانلر دخی کیمیلر یلہ سالم و غانم منصور و مؤید دونوب تاکہ کلوب
 عکہ اسکله سنہ یناشدیلر کیمیلردن اینوب سلامت ایلہ بر برین
 قوتلوب اللہ حمد و ثنا ایلدیلر عبد اللہ بن سعد ایلہ معاویہ بن ابی

ابی سفیان حضرت عثمانہ مکتوب یازوب روملرین هرغیتی انکا خبر
 ویروب تحریر ایتدیلر کہ اللہ ذوالجلال دشمن اوزرینہ بزه نصرت ویری
 رومیلر اوزرینہ غالب و مظفر ایلدی انلردن جوق آدم قتل ایتدول هرقل
 اوغلی قسطنطین خنی زخم ناسور ایلہ مجروح اولوب استانبول جابینہ
 فرار ایتدی بومکتوب حضرت عثمانہ واصل اولوب اوقیوب مفہوم معلوم
 اولد و قہ بحر بردن زیادہ سونوب سجده شکر ایدوب موعظینہ کبری
 و موعظہ عظمیٰ مقابلہ سنہ باری تعالیٰ حضرتلرینہ سبحہ کرات
 ثنا اولدی عمرو بن عاصہ مکتوب تحریر ایلدی اولدخی عکہ دن فلسطنہ
 دونوب اندر نزول ایدوب عبد اللہ بن سعد دخی مصرہ عورق ایلوب
 خطلہ مصر تحت یدندہ وزیر حکومتندہ اولدی و اقدی دیر قسطنطین
 بن هرقل ایکنی دفعہ مسلمانلرک محاربه سنہ قصد ایدوب اطلہ لردہ
 ساکن و دریا کنارلرندہ ممتکن اولان عبیدہ صلیبان و کفرہ دوزخ
 مکانک جملہ سنہ مکتوب یازوب مسلمانلر قتالندہ انلردن نصرت طلب
 ایلوب استنفار ایلدی جوق خلق و جوق عسکر باینہ جمع اولوب ہر
 استانبول یمانندن ایکی بیک ایکیوزعد دکی ایلہ جقوب ارض مصردن
 قسطاطی قصد ایلدی و اقدی دیر قطنطینک عزیمتی ایام شتادہ واقع
 اولوب کیمیلر بنہ سی کسکین روزگار کونلرندہ ایدی سفوردن رجال
 دولت و وکلہ سلطنتی اکادیدیلر کہ ای ملک بومثللو کونلردہ کیمیلر
 و بویامدہ دیر یاسفری اولم قسطنطین عناد ایدوب انلرہ مخالفت ایلوب
 بندی دریا اوردہ سنہ کلد و کلر نہ فرطنہ قیوب دریا اونیوب سوجلر
 بر برینہ طقونوب طلاطی بر مرتبہ غلبہ ایلدی کہ طالعہ کئی قالدوب

انكله او يشار باش شاخه ايدوب غرق ايدوب نري بيله كور نيز ايدوب واقوي
الله نوالجلال كفار خاكساري بالجملة بوسياق اوزره هلاک ايدوب
سفان ووجود لرين غريق بحر فنا ايدوب انلردن قسطنطين كمي سندن غري
رسیده ساحل سلامت اولان اولميوپ انقي آنك كيسي سلامت بولوب
روزكار آني جزير بحر سفيد دن بر جزيره يه انديكه اكا جزيره صقلبه ديرلر
آنك قوننده جبل برکان وارايدوب بوطاغ بحر اخضره ناظر ايدوب واقوي
نقات ناسدن اشبد مکه بوطاغ جبل النار ديمكله معروفور كوزلر
اندن هوايه كول دخان جيق اول دخانك علوي وار كچه اولدوقده
آتش صبار اون فرسخ ييره ضيا وپرور عظيم علوي اولور دعد كبي
صدا وپرور اول آتشدن دوه جسد لري كبي كوزلر اوچار اول كوزلر
هوايه كيدر باره باره اولوب قفلچيلر اولور طاشلر وحيواناتلر اوزرينده
دور ياندورور طاش وحيوان صوره ايله ينه احراق ايدوب صواول آتشي
سوندور حكمة بوكه بواش اولي و غياجي ياقز بو حكايه خبر وپرورد
مستد راويلر روايت ايدوب ديرلر كيه قسطنطين وبلبلجه اولان اول
كچه لركه آنك كيمسند ايدوب بش كون بو جزيره ده اقامت ايدوب
التنجي كون اولدوقده قسطنطين بو جزيره دن دور اولوب موافق روزكار ايله
كيدوب صقلبه نام شهره واردي جزيره خلق اكا قار و جوقوب اكا اعزاز
واكرام و توقير و احترام ايدوب سلامت ايله تور تولدوغنه اني توتلوب احوالدين
سئوال و ما جراي استخبار ايدوب اولدخي احوالني خبر وپرور كندورون
صا واولاي انلره بلوردي جزيره خلق بوني ايشتدوكن ديديلر اي ملك
سن ديني نصرتي ضايع وملت ميچاء تلف ايدوب رجالتني افنا ايلدوك

مملكتك صاغ و سليم كيمك ديلرسن بو اولور ديوب خنجر ايله اوزرينده
هجوم ايدوب اني قتل ايلدوب بوخير عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرت
واصل اولدوقده حمد ايدوب ديدوب حمد اول الله اولونك اني تيرجك
هلاک ايدوب شري عباد الله اوزدندن دفع ايدوب تحقيق لعين شام
خلقته دشمن ايدوب جزيره افرقيقه نك فتحي بيانده دروازي
مصر والي عبيد الله بن سعد بن ابی سرخ امير المؤمنين مکتوب بازوب
جزيره افرقيقه خلقته غزال چون اندن ازين طلب ايلوب مالرينك كوت
ووفرين تحرير ايدوب رجالتك ضعفني اكا خبر وپرور عثمان بن عفان رضی
الله عنه حضرتلري اكا يازوب ديدوب يا ابن سعد مکتوبك كلوب
بره واصل و مفهومنه اطلاع حاصل اولوب افرقيقه اوزرينده كمي
برزدن ازين طلب واول جانده عزيمته رخصت استمش سن بن سكا اذن
ویرم و كيت ديوا امراتم ربر عمر رضی الله عنه حضرتلردن ايشتديم
ديدوب مسلمانلردن برينه افرقيقه اوزرينده وارميه رخصت ویرم ايدوب
بندن اول اولان خليفه عالیشان افرقيقه اوزرينده وارميه و غرايم استمش
انميوب كويده كوروب خلق اندن منع اتمكله بندخي وارميه سزه رخصت
ویرم واقدي امير المؤمنين حضرتلرينك مکتوب عبيد الله بن سعد واصل
اولوب مفهومي معلومي اولدوقده افرقيقه خصوصنده بر رخي حضرت عثمان
تحريري مناسب كورميوب انقي اول طرفه عكر ارسال ايدوب بك يقين
يرلرين غارت ايلوب عساکر اسلام احوال و اوراق الوپ غنائم موفورده ايله
عودت ايلدوب واقدي بوخير حضرت عثمان واصل اولوب كويا اكا غزا
ايچون شاد اولدي اندن سورين محرمه افرقيقه يله آدم كونده دوب

کجه اچره آنی جاغروب اگا دیدی یامسور افریقیه اوزرینه عسکر کوندرک
با بند بو کجه استخاره ایلدیم عبدالله بن سعد دخی بکایار مشر مسلمانلر
آنک اوزرینه جراتی خیر و یوب ککند ولرینه یقین اولدو یحیی کریر
ایتمش بو خصوصده سن نه بیرن مناسی ندر مسور اگا دیدی یا امیر المؤمنین
الله ذوالجلال سکا و مسلمانله بونده خیر و یوب و فتح و نصرت ارزانی
قلسون بنم عندمده رای اگا خرا ایریکر حضرت عثمان ایدی یامسور
بو باده بن جوق استخاره ایلدیم لکن صباح اولدوقده بنم ایچون کبار
صحابه جمع ایت تاکه انلر ایله مشورت ایدیم بو خرا انلر دخی مناسب
کودور لایه ان شاء الله تعالی اگا عسکر تعیین ایدیم و اتری در مسور
محرمه منزله عودت ایدوب صباح اولدوقده خانه سندن جقدی علی بن
ابی طالب و طلحه بن عبدالله و زبیر بن عوام و سعد بن ابی وقاص و سعید
بن زید و بونلره مماثل برده کرامی دعوت ایلدی ذکر اولنان اصحاب
کرام و سادات عظام امره اطاعت و عودت اجابت ایدوب مسجد شریف
کلیدیلر امیر المؤمنین حضورنده کم جمع اولدیلر حضرت عثمان
افریقیه خصوصنده انلر ایله مشاوره ایلدی جمله سی بونی کویه کوروب
افریقیه اوزرینه عزیمت کیم ضحایرمدی بونی جوق کویه
کودون سعید بن زید بن عمرو بن نفیل العدی ایدی حضرت عثمان اگا
دیدی یا سعید بوسفری کویه کور و یکه باعث نه سعید دیدی یا امیر
المؤمنین بن بونی کویه کور و کم عمر بن خطابدن ایشتمده کم ایچوندر کم
دیدی مسلمانلردن برینه افریقیه غراسنه امراتیم کوزلرم صوبی کوزلرم
کیت دیو دیم یا امیر المؤمنین عمر حضرتلرینه مخالف اولله انلری

ترک ایت افریقیه خلقی اوزرینه سفرایمده اندن سعید بن زید و القوب
مجلس عالین چقدی حضرت عثمان دونوب ککند و غلامیکه اسمی
نائل ایدی دیدی یا نائل وار زید بن ثابت ایله محمد بن سلمه بنم ایچون
جاغ نائل کیدوب انلری جاغردی ذکر اولنان سرور لر حضرت
عثمانه کلیدیلر حضورنده اولدوب یا امیر المؤمنین امیرک ندر
دیدیلر حضرت عثمان افریقیه عسکر کوندرمک ایچون انلره ایله مشاوره
ایلدی ایکسی دخی حضرت عثمانک رای بی پسند ایدوب بو خرا مستحسن
و صواب کوروب یا امیر المؤمنین عسکر تعیین ایله دیدیلر حضرت عثمان
تکبیر ایدوب رای انلرین رایینه موافق کلدوکنده فرحلوب رای بی بوندر
دیدی اندن خلقی جهاده دعوت ایدوب غزایه ترغیب ایلدی خلق امره
اطاعت و عودت سرعت ایله اجابت ایلدیلر اگا اجابت ایدوکنه اولی
صدیق اکبر اوغلی عبدالرحمن ایدی بری دخی عبدالله بن عمر بن
خطاب ایدی بری دخی عبدالرحمن بن اسود بن یفوف ایدی بری دخی بشر
بن ارطان ایدی بری دخی سور بن خرمه ایدی و اندی در خلق بوسار
عظام و اکابر کرامی امره اجابت ائتم کوردو کوه هر کس جهاده سعید
امیر المؤمنین امرینه اطاعت ایدوب دعوتی سم قبول ایله اصفا ایلدیلر
جمله سی تدار کلرین کوروب حاضر و اماده اولدیلر عسکر جمع اولوب جهاده
تکیل اولدوقده حضرت عثمان انلری کوزدن کچوروب اولوقت انلر دوق
بیک سکر یوز آدم ایدیلر انلره اسباب سفری اخذ ایله امر الزمه تدارک
ایچون تئینه ایدوب انلر دخی قادر اولدوقلری شی حاضر ایلدیلر حضرت
عثمان انلره بیک دوه یاردم ایلوب سلاح خرینه کن آجوب انلره طاعیروب

مروان بن حکم خلقک اوزدینه امیر و سردار نصیب ایلدی اندر
ایچلر نده قالقوب خطبه اوقیوب الله حمد و ثنا و بیغیر صلوة
و سلام ایدوب دیدی ای مؤمن قزداشلر سز بر خافه ده صیاحلندن بکیزم
انله یانی اوزره یاتق لایق و راحت ائک مناسب و کلدن سز عمرین
خطاب رضی الله عنه حضرتلرینی کوردیکز ایام خلوقشده شامدن
و بلور عجم وارض مصر دن الله ذوالجلولک ائک بیدیله فتح ایتدوکنی شها
ایتدیکز و بوشهر لک خلقی قوتده انلردن شدید رک و عددده انلردن
جوق رک و سلوحده انلردن کوجک و مالده و افردن ایدیلر خدای
معال انلرک فتحنی مؤمن اولان قوللرینه احسان ایلدی ماسواسی
قانی اولوب کند و بانی اولان الله دن خون و حذر ایتد و کلری
سبیلله بن الله دن رجا و رب تعالی دن تمنا ایدر مکه بوجزیره
سزک الکز ایلله فتح ایلله بن حالامصروالیسی اولان عبدالله بن
سعد بن ابی سرحه یازد مکه سزکله کوجک رفاقت ایدر و سزه رفت
و ملویت ایلله امید ایدر و وصیتیم اوزره عمل و اموم اوزره حرکت
ایتد ای مؤمن قزداشلر الله سزه رحمت ایلسون کیدیکز بوغرا مغراه
بولونکز و اقدی در مسلمانلر مدینه منوره دن جقوب عزم راه ایدوب
کندیلر طی منازل و قطع مراحل ایدر رک مصره و اصل اولری ایدر
خبری عبدالله بن سعد ایشدوکر انلری قازولوب انلره اعزاز
و اکرام و توفیر و احترام ایدوب سلامت ایلله قوتلوب انلری ایتدور
یم و ییه جک و یروب انعام و احسان ایلدی کندوکی حاضر اولوب
خلقه اسباب سفری اخذ ایلله امر ایدوب بس خلق بریکوب عبدالله

مصر دن یکر می اوج بیک جنک اورد عسکر بیلله جقوب افریقیه اوردوب
یورودی و اقدی در اول ایا مده افریقیه ده روم بادشاهی طرفدن
جرجیس نامنده برقرال و ارایدی طرابلس غریب دن طنجیه دن ائک
النده ایدی و اقدی در عساکر اسلام طرابلس غریبه واروب آنده
ایندیلر اول کونلرده طرابلس اسلام حکومتک انتهایسی و حدود ممالک
کفار مکه و ملتقاسی ایدی انی عربین عاص امیر المؤمنین عرب
خطاب رضی الله عنه حضرتلرینک ایام خلوقشده فتح ایتدی بر قاج
کون آنده راحت ایتدیلر بعده کوجوب بلور افریقیه یم داخل اولوب
اطراف و جوانبه عسکر طاعتدیلر آنده قاطرون مرکب دن قون و صفر
غنائیم کثیر بولدیلر اندن عبدالله بن سعد عساکر اسلام ایلله
یوروب و شمتک احوالی بیک ایچون اوکینه بلوکلر کونره روب کندوکی
که دریایه قریب اولوب ساحل حمره یورور ایدی کاهجه دریان
ایریلوب بری طلب ایدر ایدی عبدالله دریا کنا رنده یورور ایکن
مسلمانلر کوردیلر که ساحل حمره افریقیه کیمیلری دوشلر کی خلقی
عساکر اسلام نظر ایدوب کلد کلرین کوردوکر کیمیلر نبوب دیکر خلجو
قصد ایلدیلر مسلمانلر چاپک لک و تیز دستک ایلوب کیمیلری
اخذ ایدوب ایچنده اولان متاع و اثاث و مالی ایدیلر عبدالله بن
سعد اصحاب سفاینی ایره لو کوردوب انلریوز کیشی ایدیلر یونلرین
اوردوب کیمیلرین جمله سنی احراق ایدوب بعده مسلمانلر یوروب بلور
افریقیه نلک اودنه سنه واروب آنده نزول ایتدیلر عبدالله سز جرجیس
آدم کونره روب انی اسلامه دعوت ایدوب لعین بوزن غضبیلر

دیدنی دینکزه هیچ کبریم آیین عیدی وملت میخاء ترک انهم
عبدالله بر دفعه دخی اکا آدم کونده روب دیدی ای ملک ایکی خصله
بری لازم یا اسلام یا خود جزیه اسلامدن ابا ایدوب طریق هر ایم
ابتاعدن امتناع ایدرکن خورلق و مذلت ایله جزیه ویر جرجیس
دیدنی ویرم بدن بر درهم دخی طلب ایدرکن قبول انهم وافریقیه قولا
عربه جزیه ویری دیو بادشاهلر بینده بوصحبتی ایدورم اندر مسلمانلر
جنکی ایچون حاضر اولدی بوخبر عبدالله بن سعد واصل اولدوقه
الات حرب وادوات ضربی اخذ ایله عکرنه امر و آنلرینه بنک ایله
تکسسه ایدوب انلری یمن و یساره ترتیب ایلدی مصوتبیطیلر ندن
برکیشی سعد دیدی ای میرا فریقیه خلقی صف دوزملر
و جنک احوالن چندان بلزلر انلرین قلیلری بک قورقار بونون امده
انلر ایچون کیمین ایت تاکه انلردن بر فرد خلوص بولمیه وادی بر عبدالله
بن سعد اول کشیدن توکلای استماع ایتد وکره انلر ایچون کیمین ایدوب
عسکری وادیله ودره لره طاغندی اولوقت ایکی جانبیک عسکری
میدان مرکیم واروب بر برلرینه یقین اولدی کافرلر مسلمانلره نظر
ایدوب کوردیلر که جنک ایچون صف بغلشد یمن و یسار و قلب و جناحند
دوزمشلر بونلری قورقودوب خدای نیاز لعلیلرین قلبنه خوف و هراس
القا ایلدی وادی بر افریقیه خلق التمش بنک دخی زیاده ایدیلر
مسلمانلره قریب اولدوقلر توغ صلییلرین قالدوروب طبل و دهل و ظورنا
و غیرلرین جالوب اسلمه نك والیه بنک فاخریله بر برینه یاردم
ایدوب قارویه قاروکم اولدیلر مسلمانلر اوزرینه حملاه ایلدیلر مسلمانلر

دخی

دخی انلره اولاشوب بلند او ازیله ذکر رحمن و تلاوت قرآن ایدوب
پیغمبره صلوات و سلام ایلوب جنک عظیم ایتدیلر مسلمانلر قوه باورم
کوردوب کفارک سینه بر کینه لرینه زخم ناسور اولوب دشمن دین
خذلان قرین ایله بر ساعتدن زیاده اکلمدیلر تاکه کافرلر اگ چوروب
او کجه لری اوزرینه منهرم دونوب دیارلری آرزو سیله کندیلر اولوقت
کمینده اولنلر خروج ایدوب انلردن جوق آدم قتل ایلوب وافر اسیر
الذیلر بادشاهلری جرجیس دخی منهرم کیدوب بریده توقف
ارام ایتوب تاکه بلود افریقیه نك اشها سنه واروب آنده راحت
ایلدی اندن عبدالله بن سعد آدم کونده روب صلح طلب ایلوب عبدالله
اکا اجابت ایدوب کندودن منع اولتق و بلود افریقیه دن دونمک اوزره
یکرمی بش کده بوزنیک دخی یکرمی بیک درهمه صلح ایلدی عبدالله
انلردن بدل صلح الوب قبض ایدوب آندن بیت المال ایچون حسن چقاروب
باقیشی غرات مسلمین و عساکر موحدین تقیم ایلدی بوخبر روم پادشاه
اریشوب بومقدار مال عربه ویرلویکی معلومی اولدوقه جرجیس آدم
کونده روب اکا دیدی سن عربه مال ویروب انلر ایله اتفاق ایدوب
بر اولوک امدی بکا دخی اول مقدار کوندور کوندورم زاین سنی کوکلان
قوباره نی سکا کونده روم وادی بر جرجیس بوخبردن شناسوب
متحیر ویهوش اولوب صبر و قرار و سکون و راحت کیدوب افریقیه
خلقنک رؤسا سنه آدم کونده روب انلری حضورینه دعوت ایدوب
دیدیکه ای سرورلر پادشاه معظم جاسا دمکر بکا تحریر ایدوب
امیر عرب بندت الدخی مقدار مال بن سوزدن الحق بکا امر ایلد

سزنده دیر سز جوا بگز ندس دید یلر ای ملک اولدوغز شئی بالجله
 عدیلره ویروب انکله نفسمز انلردن خلوص ایلدوک امدی یاغزده
 ویرم جک شئی قالمدی بونی ویرمیه قدر غزیوق پادشاه بزی ترک
 ایلدیرای نه کوزل شهر مرده اولور ووزه بوندن اول اکا ویرد و کز کبی
 ینه اکا ویر و روزه بوکاراضی و قائل اولمز ایسه عربک دیننه خول
 ایدوب عرب ایله بر اولوب اونک اوزرینه مسلط اولور و زوقدی
 جرجیس انلردن بوکلامی استماع ایدو کوه عجله اتمه یکر تاکه پادشاه
 یازده یم تقریر یکر ی تحریر ایدوب جوا بگز ی اکا بلد و ریم اولوقت جرجیس
 پادشاهه مکتوب یازوب افریقیه خلقتک جوا بئی اکا تحریر ایدوب
 تقدیر لرین تفصیل اوزره اشارت ایلدی پس ملک روم انلردن
 سسینی کسوب اول سودادن فراغت کلدی عبدالله بن سعد دخی
 مسلمانلر ایله ارض مصره دونوب امیر المؤمنین حضرت کلینه مکتوب
 یازوب افریقیه فتحی و مسلمانلرک سلومتی اکا تحریر ایلدی خمس دخی
 کونده روب حضرت عثمانده واصل اولد و قده انی مدینه خلقتنه تقیم
 ایدوب جمله حق صاحبنه حقن ویردی اللهه حمده و ثنا ایدوب
 الحمد دایبوا لشکرو اصبا و حبسنا الله ونعم الوکیل دیدی و اقوی
 افریقیه فتحی هجرت نبویه علیه افضل التحیه نک یکر می بدی سالنده
 واقع اولوب بوسنه مبارکده ازواج طاهر اتدن ام المؤمنین حضرت
 حفصه بنت عمر بن خطاب رضی الله عنهما محف سوار تابوت قتا اولوب
 ره رو دار جنان و متوجه روضه رضوان اولوی بو یحی معاویه بن
 ابی سفیان یدیلر جزیره صقلیه نک فتحی بیانده دی و اقوی دیو

صقلیه
 فتحی

رحمة الله علیه روایت ایدوب دیرکه مسلمانلر صقلیه جزیره سنه
 غزایکون حاضر اولوب الات حربلرین الدیلر مالزمه لرین کوروب
 محتاج اولدو قلی شئی سفینه لره وضع و تخمین ایدیلر و اقوی
 بو جزیره نصاری بیننده رفیع الشان عظیم القدر بر مکان ایدی
 روم پادشاهلری کند و ملک لرنده اوج موضعه اولور ایدی
 بری جزیره صقلیه بری قسطنطنیه بری رومه کبری ایدی
 قسطنطنیه پادشاهی زمان قدیدن بزم کونزدلر ایکی قمری خف
 کیر ایدی صقلیه پادشاهنه خفنی ایکی رنگ بری قمری بری یشل
 کیمک امر ایدوب سائر بطریقله سیاه خف کیمکه ایتن ورخصت ویش
 ایدی بو جزیره برواسع و نفی و افر جزیره ایدی اینی و اوزونی اوج
 کونلک بول اولوب ایچنده اکنلر انجملر صوبی طنلوبو کارلر جوق مالک
 وار ایدی اکا غزایه حضرت معاویه غزم و قصد ایلدی و اقوی دیو
 متد علیه صادق القول کیمه لردن بگا ایرشدیکه بو جزیره نک
 بروقتی وار ایدیکه اول بوسمه کفار تاجرلری انده جمع اولوب
 اطراف و جوا بندن باز دکانلر کلوب انده بیع و شرا و صالی بازار ایدرلر
 اول جزیره نک اسقاری رخیص و ارزاقی و سبع ایدی ایچنده ساکن
 اولنلر روز و شبان امن و امان و راحت و اطمینانده ایدی اول جزیره
 طاغله طیانوب اول طاغله بر برینه اولوب دریا جنوب جابنده
 انک اوکنده اینلر لرنشدی اول جزیره نک اسکله جابنده اولان
 قیسی دریا ده اولان قیسلرک عجیبی ایدی دیرایون کیمیلر اول قیبه
 بر مرتبه کناره یقین اولور ایدیکه کیمیلر قیسه یا بشور یا ننی

قزویه ویرود بنجیل بر حمال بوکلریله اول کیمیلرین اوزرینه
 جقار ایدی تخمیل و تفریقده صندلره محتاج اولمز ایدی اتلری
 طاولره صف بقلدوقلری کبی کیمیلری دخی دویا کنارنده صف بقلش
 کوردن بوحالت ایسه اول جزیره ده دریانک زیاده عمقند ندر عمیق
 دیدو کز بجزیره جزیره ایله قره نلک بیننده اوج میل مقدارید و اوقی
 بو شهر مسنه اسمیله تحیه اولنور صقلیه جزیره سنک باشیدر طولی
 و عرضی اوج کونلک مسافه در اول جزیره که مسینه متصلدر طولی
 و عرضی بش کونلکدر آنده برلر و یورتلر شین و آبادان موضعلر واردر و
 عالمده مشهور اولان جبل برکان آنده در اول طاغک علوی حدوت
 فرزن اولوب ابرایله برابر اولمقله قش و یاز او درنده قاراکسک اولمز
 ایدی آنده اولان عمارت و اوجوزلق بروجهرله وصف اولمز اول جزیره
 انتفاع اولنان شیر ایله مشحون انواع فواکه و اثمار ایله مملو اولوب
 خدمه اصنام و عبده طلبان ایله معمور ایدی اهلایسی اول جزیره نلک
 یوکسک برلرده یوردر لرا طرافنده و طاغلرنده یوب ایچوب المادن و قورقون
 و بونلرکی غیری میوه لردن یرلر ایدی فبحان المنعم المفضل و اوقی
 بو جزیره ده بر شهر واردر حضرت صقلیه دیگله معروفدر اول شهر
 اسکندر لکن بروج و سودی رفیع و سواقلری وسیع اولوب خام لرنیک
 بناسی لطیف و طریخی خوب و نظیفند آنده برکنسا واردر کنسه الایطالی
 دیگله معروفدر اول کنسانک جمله یری التون قاشلر ایله بزوب دیوارینه
 یاشل ذمردن انجیل رسم و کونا کون شکوفه لر نقش و ترتیب اولمشد کنسا
 بر یوکسک صومعه در رنگارنگ مرمردن یاپمه بر بنا اوزرینه وضع اولوب

بلند و رفیع برقیه سی واردر اول قبه نلک اعلا سنه بللوردن مذهب
 شمسله لردن لشدیر صومعه سواری دیگله السنه فاسده معروفدر
 ینه جزیره صقلیه ده حصن الحمد دیگله معروف بر شهر عظیم واردر
 یکنده قور رتن جوق حمالر واردر الله ذوالجلول اتلری بردن صوکوزلردن
 اقمشدر حرارتی حدن فرزون اولمقله صومعه بدن تحمل اتلر اول جزیره
 قورنده صرب و یوکسک بر یوک طاع واردر و میلرکی ملجاء و ملوزدر
 اول طاغده باغلمزرعه لردن یوز مقداری قینار یوکا لرواردر اگا
 صموده بر جانبندن آساندر و جزیره بشهرکی فتحی اندن اولور دبدیلر
 و اوقی بر حضرت معاویه صقلیه غراسنه عز و قصد ایدو کوه
 بونی امیر المؤمنین حضرت علی بن ابی طالب اذن استیوب عثمان بن عفان
 رضی الله عنه دخی این و یروب جزیره صقلیه وارمقله اگا افرایلدی
 معاویه تدارکین کوروب خلقه اسباب سفری اخذ ایله ندا ایدوب
 خلق دخی مالزمه لرین المیه سرعت و غریته مبادرت ایدیلر اقلرینه سور
 اولوب دکر کنارینه کتیلر صولرین زاده و زواد لرین سفینه لره وضع
 ایدوب اوجیوز مقداری کمی تدارک اولمشدی بندیلر لکر لرین قالدور
 یلکنلرین آچوب تهلیل تکبیر ایله دکر کنارندن قوبدیلر بلند و از ایله
 ذکر رحمن و تلاوت قرآن ایدوب دریایه کیردیلر یلکنلر کویا کرسد
 قناری ایدی بحری طوتدیلر علملری آچوب سخاقلری قالدوروب ^{حین}
 احسن ایله کیمیلری بزه یوب صقلیه جزیره سی جانبنه روانه اولدیلر
 و اوقی بر عساکر مسلمین صقلیه اوزرینه غزایه نصیم ایدو کلری
 خیر صقلیه پادشاهنه و اصل اولوب بخبر لعینک معلومی اولدوقده

بونچون غضبیلنوب ارباب دولتک جمع ایدوب دیدی عربک بزه
 و شهر بزه قصد ایدوب اوز بزه کلمه سی مسوعم اولوب انلری
 بزی رومیلر کبی ظن آخر کبی قیاس اتمشله ایا عرب بزون راضی
 دکلمیدر بزانلردن سسر کسوب انلره قصد اتمد و کزه اندن ولایت
 خلقنه و جزیره سی هالینه ندا ایدوب اسباب سفری اخذ ایله انلره او
 ایلدی بوما بینه انلر بوتدار کده ایکن مسلمانلر کمیلری دریا نلک صدقون
 اوزر لرینه کلدی جو قلعی سبیلده دریای سدا اتمشله ایدی یلکنلر
 ککس قنادی کبی پروبال آچوب اوزون خرما انجیلر یله علملر اتمش کبی
 لمان ایدوب مسلمانلر بلند اواز ایله تهلیل و تکبیر ایلوب تلاوت قرآن
 و ذکر رحمن ایدر لر ایدی و اقدی در صقلیه خلقی بوکا نظر ایتدو کوه چاغروب
 اواز لری مرتفع اولوب صدالری یوکسلوب پادشاه بونی ایشیدوب سرالی
 دامنه جقوب یوقارودن بجه بقیدیکه مسلمان کمیلری دریای سدا اتمش
 سجاقلری بیر اقلری مشاهده ایدوب سفینه لری عساکر منصوره ایله
 مشخون کوردی و اقدی در صقلیه پادشاهنک یا ننده ملوک شامدن
 برمیک وار ایدیکه عساکر اسلام شامی فتح و اول بلده فاخره اخذ ایتدو کوه
 اول کیشی مسلمانلردن فرار ایدوب اول جزیره یه واروب صقلیه پادشاهن
 التجا اتمشله صقلیه پادشاهی سلمان کیمیلر دریا نلک کوکسده
 کلدو کلرینه نظر ایتدو کوه شامدن کلان بطریق اولوق پادشاهنک
 یا ننده طوار ایدی عربک جنگنی و شدت عمرمنی و شام خلقنه ایتدو کلرین
 خبر و یروب ملوک و بطارقه قتل ایدوب شامی و قلعه لرین فتح ایتدو کلرین
 سویلر ایدی صقلیه پادشاهی اگا دیدی ای سرور بونلر نه مناسبت شام

فتح ایدنلر ایله بطریق دیدی ای ملک شام فتح ایدنلر جوق ایدیلر بونلر
 آراسه لکن انلر صالح قوم ایدیلر نیت صاف و دروست اعتقاد ایله
 جنک ایدوب دینلرینی اعلان و پیغمبر لری شریعتی اجرا ایچون محاربه
 ایدر لر ایدی ای ملک بیل و اکاه اولکده بونلر دنیا ایچون جنک اتملر
 آخرت ایچون قتال ایدر لر زیرا انلر دیر لر و بوکونه زعم ایدر لر که انلردن
 قتل اولشان شهید اولوب بودار فایندن جنتنه انتقال و بودنیاء دوزن
 فردوس برینه ارحال ایدر ای ملک انلرین معرفتی اولدوروب اولکده
 انلر جانب سعادن منصور و مؤید در پادشاه عالی جاه بونلر ایله صلح
 ایدوب انلره بر مقدار مال و یرسه مناسبتدر بونیم عندمده فکر ثاق و ذک
 صابیدر و اقدی در صقلیه پادشاهی بوکا آمدن غضبیلنوب
 دیدی سن عربدن قورقش کیشی سن زیر اسن عربک شامه و شامک
 بروبحرینه غلبه ایتدو کین کوروب ایچون انلردن قورقوب بوکلر
 سویلر سن آمدی بلاد شامده مثلی بولنیان و ارض مصرده عدیلی
 اولمیان کیم لر بوکونکی کونره صقلیه جزیره سنه واردر آمدی انلره عرض
 ایدر دم یوزینلک عساکر عریلر برنه مکت ایدر لر بزه تعرض ایدر میله لر اول
 وقت بطریق صقلیه پادشاهنی تصدیق ایدوب دیدی ای ملک
 بونچون روم پادشاهی قسطنطین بن هرقل دن استانبوله عزیمت
 وقتده آریلوب خند متکه کلدیم و سنی ملجاء و ملاذ لختان ایدوب
 سکا صفندر و اقدی در بو بطریق امراء شامدن زی قوه و صاحب کشت
 برکم ایدی مسلمانلر شامی فتح ایدوب قلعه لرینه مالک اولدو قوه
 بو بطریق اول حوالیده قراره قرار و یره میوب قیاسدر به و ایدی عساکر

مسلمین قیصریم محاصره ایدوب محاربه برله تصیق ایتدوکره قسطنطین
اندن جقوب کیملرایله استانبول حاینه عزیت وقصد ایلدی اول
کیشی صقلیه پادشاهنه عربک حکایه سی نقل ایدوب رومرایله
عرب بینه اولان واقعاتی خبر ویردوکره صقلیه پادشاهی الی تصدیق
ایدوب دیدی ای سرور کرجک دیرن اول بویجه دی واقعی دی
مسلمانلر کیملرین صقلیه جزیره سنه ییاشدودیلر صقلیه پادشاهی
انلره نظر ایدوب کوردیکه سفاین مسلمان شهرنیک یا شنده لشکر انداز
تکین اولدی اولوقت بر قاج کیشی ایلره ترجمانی انلره کوندروب دیگی
وار عرب بکنه سویله بکا بر کیشی کوندروب تاکه مطلوبلرینی بلهیم بنجر
انکله دیله دیکم ایلره سویله شیم واقعی دی اول کیشلر کیدوب دیوا
کنارینه اصل و معاویه حضورینه داخل اولوب تبلیغ پیام و فریم
مرام ایدوب اداء سفارت ایتدیلر ترجمان معاویه حضرت تریله سولتو
ینه کلدیکن اکابلدوردی اولوقت معاویه صقلیه پادشاهنه سلمانلر
بر کیشی کونه روت انکله معاهدیتدن ترجمانلق ایده جک بر آدم
وار ایدی واقعی دی روملرایله معاویه نلک فوشدوخی آرمایور یوب
شهر دن طرفه کیدوب تاکه واروب پادشاهن قسری مقابله نه طود دیلر
لعین روزن دن انلره نظر ایدر لرایدی جوق قسرن قبوسنه ایر دیلر
بوابلر پادشاه حضورینه کیروب دخوله اذن طلب ایتدیلر انلر کون
دخوله امر اولندی مسلمانلرایله یا بنجه اولان کیشی پادشاه حضورینه
کیروب اوکنده کم طود دیلر پادشاه ترجمانه دیدی بویکیدن سوال
ایدوب دیکه سز کیم نمراد یکن ندر نه دیلر سکر ترجمان دیتی ای بدوی

سز کیم سز مراد یکن ندر نه دیلر سز مسلمان دیدی پادشاهک سویله
بزا اول عر بدن نوز کم پیغمبر مزین شریعتی سرتاسر روی زمین طوبی دعوتی
پیر یوزن قلیوب بروجرین اطراف جوانینه یرشدی بز شامی و قلعه
لرینی فتح ایدوب عراقی و شهر لرینی آلوب بلاد مصره مالک قبرس ندر
وردوس جزیره لرینه متصرف اولدوق قلیملرین کافر لری هلاک
و وجود ناپاکلرین مطوره نشین خاک ایلدی امدی سن بیل و خیر
واکاه اولکه رب تعالی بزه اگرام ایدوب کرم و عنایت ایلدی اول
حینده کم بز قوللرینه بزدن پیغمبر کوندردی اول بزم اگره مز و انضام
خبرده صادق دکر زیاده متقی مزد بزی الله دعوت ایلدی دعوتنه
اجابت ایدوب وحدانیت باری یله ایمان کتوروب انک نبوت و رسالتین
تصدیق ایتدوک بزدن بر قوم اکا تابع اولوب آخر لرا با ایلدیلر تابع اولنلر
اولینلرایله دوکشوب بر بریله جنک و جدال و حرب و قتال ایتدیلر تاکه
الله ذوالجلال الی جمیع عرب اوزرینه غالب ایدوب دعوتی و شریعتی
سرتاسر روی زمینی طوتدی پیغمبر مز و فاتنندن اول بزه خیر و پرور
دیدیکه خدای تعالی شرق دن غریبه دك جمله بلادی بزم اوزرینه فتح ایدر
یقینده ده دینر عالی اولور اریان سابقه نلک جمله سی اوزرینه ای ملک
ارض شامده اولان واقعات خبری سکا اصل اولدیکه بزنه شکل شام
پادشاهلرینی قتل ایدوب عسکر لرینی بوزوب قلعه لرینه مالک اولدوق
بزا اول کونلرده ضعیف و قتل اوزره ایدوک مالدن وات و سلاحدن
بزدن جوق بشتی اولیوب روم پادشاهی هر قل خایف و مرعوب قاچوب
استانبوله واروب وفات ایدنجیه دن انده اولدی اندن صکره اوغلی

قسطن طین تحت شاهیده مکین و سرپرسلطنت جای نشین
اولوب بزمله محاربه قیام و مقاتله اهتمام ایدوب جنک داعیه
اولوب خدای ذوالجلال لایق و سزاسن و یروپ دونکی کون دریا ده بزد
اکا اصابت ایدن حالات خود معلومک اولوب اول حینده که انی و عکیر
قلیلمر طونوب نیره سرتیز لرین مارصفت انی صوفدی لعین جراحه
ضعیف و زبون اولوب خایف و مرعوب دونوب سزه لایق اولدی
اکا ایدوکلری ایدوب انی خیر ایلده عزباله دونده روب بوکونه خورلق
و حقارت ایلده قتل ایدوکلر سدریم ایشرک حقیقه تنه واقف و احوالنه
مطلع این نینه ادم کونره روب بزی طلب ایدر سکه بزدن سوال ایدر
ایشردن و احوالزدن کوباسن بزی یا نیرورومه بزدن اصابت ایدر
بلزین وادی در ترجمان بو کلامک جمله سن صقلیه پادشاهنه
تبلیغ و بیان ایدوب بو خبر لعینک سمعی اولدوقده قهرقه ایلده کولوب
دیددی بلی بزقطنطینی قتل ایدوب انی خورلق و حقارت ایلده اولدردن
زیرا اول روم طایفه سنی افنا ایدوب روم عکر یله دریانک خطر و قتله
کسکین روزگار کونلرنده کیمیه نبوب دریایه جقوب رومیاری بحره هلاک
ولعه نهک و حال ایلدی اندن یاغره کلوب اهلنه و مقر سلطنتنه ستر
دونکی بز مسخسن کور میوب روم او شعلرینی یتیم ایدوب اولاد واطفا
بابالری حقنه یجدوکی کبی بز دخی کندوی قتل ایدوب اولاد
و عیالنی اندن یتیم ایلدوک اندن صقلیه پادشاهی شامون کلون
بطریقه دونوب دیدی بز ایشردن برشی عربده خفی ککد بطریق
دیددی بلی بز ایشر عربده خفی اولدوغی کبی اندرین ایشردن دخی برشی

بزه خفی و کلدر وادی در اولوقت صقلیه پادشاهی الحی به دونوب
عربی لسان ایلده دیدی ای کشی امدی بکا خبر ویر بزه نه لایق کلش سز
مراد و مقصود کز ندر وادی در صقلیه پادشاهی لسان عربیه ده فصیح
ایدی بالجمله خیا صوم دوم عربیه بیلور عربی لسان ایلده فصیح و خوب تکلم
ایدی ایدر اول مسلمان اندن و فصاحتند ن تعجب ایدوب بیلدی کی دیدوکی
کلومی ترجمان اکا تبلیغ و بیان ایشردن اول اول بلش دونوب دیدی
معلومک اوله ای ملک بزمر سزه قصد بز سزی اسلامه دعوت لایق
اولوب اموال و عیال و اولاد دیار دیکر اوزرینه امین اولمک لایق چوندرای
ملک دعوت قبول و دین اسلامه دخول ایدوکلر حینده اوزر بکره بزدن
برکشی نصیب ایدر دوزم شرایع اسلامی سزه تعلیم و احکام دینیته تفهیم
ایدر اولوقت صلواتی اقامه ایدیکر و صوم و رمضان طوبیکر و بیت اللهی
حج ایدیکر صدقه غنیلر بکردن النوب فقرانک طاعیلور بوزن ابا ایدوب
دینکر اوزرینه طورمه اختیار و نصاری ملتی اوزرینه قالمیه اصدار
ایدر سکر ای خورلق و مذلت ایلده الدن جزیه ویریکر بوندن دخی ابا ایدر
ایس سکرله بنیر الحق قلیچ فصل ایدر بنیرده تیغ نیز حکم نافذ الحکم اولمه سی
حقوق و بییدکل ای ملک بز قتل اولنورق بزدن دجا و ظاهری اوزده نما ایدر
دوزم مرجع جنت و عفو و مغفرت اوله بز سزه ظفر بولوب سزی قتل ایدر سکر
مقریکر نار و بند و باغک سلاسل و اغلالدر اولوقت دیار دیکر مالک و مالک
و داریکر متصرف اولور دوز مالک بکر نرب و اولاد و عیالک سببی ایدوب
قول و خرمکار ایدر روز وادی در صقلیه پادشاهی اکا دیدی ای بدوی
سن ولدیکن کلوم ایلده سویلشدوکن بزی قوی بزدخی دلدوکر ایدوکلر لم

الحی دیدی ای ملک دروینده اولنی سوبله صقلبه پادشاهی دیدی
یابدوی شدی سزبو مثلودریاده بزه قصد ایتمک ایله کند ویکزه
غزور ویردیکز سزطن ایدر سزکه صقلبه بوندن اول فتح ایتدو کتیر شام
شهر لری کبیرد مسیح حقیقون ایشطن ایتدو کتیر کبی دکلدر زیرا
صقلبه انلردن منیع و بروج و سوری انلردن بالا تر دور فیعد برین
بیلم سز فادم اولدیکز بزه کلکزه و پشمان اولدیلر بو طرفه عزیمتکزه
اکردیلر سزولا یتکزه عودقه اولخی مکن دکلدر زیرا سز بودریاده
درین صوبه دثوب بحر عیقعه غرق اولدیکز سزک بوره لوه کلکزی بزر
استر ایدوک سز ضعف و قلت برفوت و کثرتده اولقله بوزم اوزرینه
لازم و دیار یکنه قصد الزم لوازمین ایدی امدی سز بزه قصد ایدوب
ولایتزه کلدیکز و دایمزه دثوب گرفتار بند بلاد اولدیکز بیلکز سز دن
اول بر احد بزه قصد ایتامش و طرفه برفرد کو تولک ایله نشر شرع عزم
ایتماش بزمجمله ملتک دیارینه قصد و اموال و ارزاق لغد و اولاد و عیال
سببی ایدوب انلری بوجزیره فزه اسیر و ذلیل کتوردن یابدوی دیکزه ایتدو
بزه عرض ایلدو کک اولیه حق برشیرد بلکه بن دیندن دوغم و ملت سیجارت
مفارقت ایتم اولشی که آنی طلب ایدر زجزیره دن انون فراغت ایتسکز
مناسبدر و ترکی ایله راضی اولق سزه انسیدر و ایدی بر صقلبه
پادشاهی کلامندن فارغ اولدو قده معاویه الجیمی اگا دیدی ای ملک
سن روم پادشاهی هرقل و مصر سلطان و مقوقس و عجم شاهی یزدجرد دت
زیاده قوت و قدرت صاحبی دکلسن بونلرین هر برینه الجیلر مز و اروب ادا
سفارت و تبلیغ پیام ایدوب نوازش و اکرام و نرم و یومشق کلام ایله

عودت اولندیلر سن سوزده حدن تجاوز ایدوب اغزک کلان رطب
و یابس کلرمی سولر سن خود بین لک و سرکشک ایتک بیعت سز کدر ارمی خاک
مذلتنه دثور و اوللهدن رجا و رب تعالی دن متا ایدر روزم غرور کز و سرکشک
سیبیلله اوزر یکه غالب و جنگده مظفر اوله لم بزر قومز که قتل و موت عار
کوردی سوز اولمک بزه سوکلور کدر حیانتدن و ایدی و ایدی صقلبه پادشاهی
بو گونه گفت و شنید ایدر ایکن صقلبه خلقتدن بر بطریق قصر ک دیوار
اوزرندن اشاعی بقوب دیدی ای عربی تکیر کلام ایلرک امدی سز دن
بمثله کیم جنک ایدر الجی دیدی سنکله بزم ادنامز جنک ایدر و ایدی و
بطریق آنک کلامندن غضبلنوب دیدی پاکلاب العرب سزک ایچکزه
بینم جنکله کیم طورور و حرب و ضربه کیم طاق کتوروب اندن قصر ک اوستند
اینوب مسلمانلره طوغر و لری برالنده قلیج و ارایدیکه انی عربیان ایدوب
النده اوینا در ایدی اول برالنده کوندن التون ایله محلی بر قلقان و ارایدی
لعین بر خیر قبا کیوب اول قبا اکا زینت و یرمشی الجی ایله بزمجنه اولنلری
قصد ایلدی مسلمانلردن برکشی انی قرش و لیوب اوردق ایچون بر برینه ایشوب
خلیج سیرمق ایچون ایکسی دخی آل اوزادوب راوی دیر اول ضرب ایدن مسلم
ایندی بطریقک باشنه اوروب ایکی بلوب لعین زمینه یوزی اوزره بیت
دوئدی مسلمان اوزرینه و اروب اوزرنده اولنی صوبوب صقلبه پادشاهیله
امراسی دوروب اگا نظر ایدر لر ایدی پادشاه دیدی بو قتل اولنان یکدر
حاجیلرینک بری دیدی ای ملک نصهارى ملتدن سنک خدمه خاص کدر
و ایدی بر ملک بونچون زیاده غضبلنوب زیاده سیله منعم اولری اولوقت
الجی ایله یولواشلری کیمده دولوب معاویه حضرتلرینه کلدیلر پادشاه ایله کند

کند و بنیاد جادی اولان سوال و جواب و کلام و خطابی اگا خبر ویر
 ونه شکل بادشاهک بطریق اول ووروب بوگون بادشاه غضبناک
 اولدوغین دیدیلر اولوقت معاویه خلقه کیمیلردن اینوب جزیره نیک اطراف
 وجوانینی غارات انکی امرا بیلدی پس خلق الات حربلرین آلوب کیمیلردن اینوب
 صقلیه نیک اطرافه غارات ایتدیلر مال لر غنیمت ایدوب اولاد و عیال اسیر
 ایلوب جوق آدم قتل ایدوب اندن با جمعهم کلوب بادشاهک سر این جویروب
 محاصره ایدوب شدت ایله قتال ایتدیلر پی در پی انلره اوق آتوب تاکله انلری
 اولرنده و قصر لرنده قبادیلر بادشاه بوندن غضب لنوب قصر ندن چقوب
 عسکرینه و بهادر لرینه ندا ایلوب یاننه جمع ایدوب الاتی حربی اخذ کلا ح
 لبس ایله انلره امرا بیلدی پس لعینلر تیز جک سلاحتوب سکر درن اگا کلوب
 اطراف وجوانیندن انی احاطه ایتدیلر بوردیلری اقلوب علملرین آجوب صلبلرین
 قالدوروب صفلرین دوز دیلر سلاح ایله بساطن خور کین کوسروب قلیچلره
 ونیزه لره سوکندیلر معاویه بوکانتظر ایتدوکره یولداش لرینه دونوب یقظ
 و انتباه اوزده اولمفلله امرا ایدوب انلری بین و یسار و قلب و جناحینه دوز
 جهاده ترغیب ایلدی معاویه عسکرینی ترتیب و جنود و وحیدین دشمن قتالنه
 نحر حصده ایکن رومیلر مسلمانلر اوزرینه حمله ایدوب صول قولنی قابیلوب
 انلری برلر ندن قوباردیلر لکن صلاخ قولن خلقی جنکده ثابت و میدان
 معره کده پابرجا اولوب رضاء باری به موافق جنک ایله دشمن دین خذلان
 قرین ایله دوکشدیلر صول قولن خلقی دخی مقامنه دونوب جنک عظیم
 ایتدیلر رومیلره زخم ناسور و تیغ بی دریغ اوروب وصف و تعریفون
 خارج اول کون برارلق و دلاورلق ایدوب قرؤلوق اولنجیه دن ایکی عسکر

جنکدن منفلک اولدیلر اولوقت ایکی عسکر ایلوب طرفیندن جوق آدم
 قتل اولنوب مسلمانلر کیمیلرینه کفار دوزخ قراراکن و دار لرینه دوندیلر
 واقدی در نصف التیل اولوب کیمیه نیک بر مقداری مرور ایتدوکره معاویه
 مسلمانلره الات حربلرین آلوب جزیره نیک کویلی اوزرینه غارت امر
 ایدوب پس عساکر اسلام کیمیه الی بوروب اهلای قرا اوزرینه شخوب
 ایدوب ادملر اولدوروب ماللرین نهب و غارات ایلوب اولاد و عیال
 اسیر ایدوب اللری طولدوغی قدر شی آلوب غنایم و اخره ایله کیمیلرینه دوندیلر
 بادشاه بونی صباح اولنجیه دن بیلوب صباح اولدوقره رومیلر فریاد و زار
 ایله بادشاهه کلوب بادشاه حاللر ندن سوال و فریاد و زار دیلری سبب
 استفسار ایتدوکره چاغروثوب فرج و زاری ایدوب کیمیه الی مسلمانلردن
 کند و لرینه اصابت ایدن احوالی اگا خبر ویردیلر بو خبردن لعین غضب لنوب
 بواش اوزرینه صعب و مشکل اولوب دونوب بطریق لرینه و رجال دولته دیک
 ای سرور مسلمانلر اوزرینه غارات ایتدوکلری کبی سز دخی انلرک اوزرینه نجون
 غارات اتر سکر بن قود قارم شامی رومیلر اندن اخذ اولدوغی کبی صقلیه
 دخی سکرک الکزدن اخذ اولنه وادی و خلق بو کلومدن سکوت ایدوب
 رد جواب ایتوب دمبسته قالدیلر اولوقت شامدن کلون بطریق اگا دیک
 ای ملک بن سکا دیرم بادشاه معظم جاسار اکر فرانجه قرالی خرسقوبه نامه
 یازوب احوالی تحریر ایلوب اندن اسیداد ایدوب عسکر طلب ایدوب صقلیه
 بادشاهی دیدی بن بونی اتهم صقلیه جزیره سی بنم المدن کیدایده بن
 بودنائی قبول ایلم اندن عسکرینه جنک ایله امر ایدوب لعینلر بردن
 عساکر اسلام اوزرینه حمله ایلوب جنک عظیم ایتدیلر الله ذوالجلال

اهل صلاحه نصرت و عفت و قلاع اصحابه فرصت و یروپ مسلمانان رومیه
 زخم ناسور اوروب تاکه انلری خزان مثالی زمینده دوکدیلر کیجه کلجه
 جنگدن منفک اولوب اخشام اولدوقده ایکی عسکر اربوب رومدن جوق
 ادم قتل اولوب مسلمانلرین الی اموال غنایم ایله طولوب پادشاه بونچون
 خزین و غنائ اولوب بلدیکه کندو عسکری هلال اوچیدر پس کندو کتیه
 دوشوب مسلمانلر اوزرینه تدبیر ایدره جکندن فکری کزدوردی وزرا و امرانه
 دونوب دیدی مرادم عسکر و بهادر لایله محلوالات حرب ایله مشغول التیوز
 عددکی صقلیه دن تدارک و ترتیب ایدوب حاضر و آماده ایتکدر کیجه الی
 یلکنلرین آجه لر مسلمانلر اوزرینه کیدوب انلرین کیمیلرین جویروب الی ایله
 طوترکی انلری اخذ ایدره و اقدی و رعیتلر پادشاهلرینک رانی صواب
 کوردوب امر ایدوکنه مساره عت ایدیلر بوخبر معاویه حضرت قلرینه و اصل
 اولدوقده مسلمانلره دونوب انلره بونی خبر و یروپ بوخصوصده نه تدبیر
 ایدر لره بو انلر ایله مشاوره ایلدی مسلمانلر دیدیلر ای میردب تعالی
 بنقوللرینه فتح و نصرت و یروپ انلرین حالنی قتل ایدوب اولاد و عیاللرین
 اسیر ایدوکن صکن ماللرینی غنیمت ایدوب کیمیلر می انلرک ماللرند
 طولدودق مناسبی شمدی صقلیه اوزدنن کوجوب کلد یکر جانیه عودت
 ایتکدر معاویه دیدی انلرک کونوزده کتکر رای دکلر مناسب و وجیه اولد
 غریمتکر کیجه یله تاخیر ایدوب قراول اولدوقده بلکن آجوب شام جانیه کتکدر
 و اقدی و خلق حضرت معاویه ناک رانی پسند ایلدوب کلامنی قبول
 ایدوب کیجه یله طور دیلر کیجه کلوب کوزلر او یقویه وارد قوه مسلمانلر دور
 آلوب یلکنلری ایدیلر انلر چون ایام خوش اولوب کیجه الی صقلیه دگرز

کنا رندن کیمیلری قویاروب صباحه دن موافق روز کار ایله کیدوب
 فجر طلوعی وقتنده انلر صقلیه دن خیلی مسافه کمتلر ایدی و اقدی و
 مسلمانلر کیجه کوندوز کیدوب تاکه شام ساحلنه یناشوب انده کیمیلر دن
 اینوب غنایم ایله اسیرلری کیمیلر دن اخراج ایلدیلر معاویه اندن خمس
 حقاروب انی امیر المؤمنین حضرت قلرینه کونزه روب مکوب یاروب مسلمانلر
 سلامتی صقلیه احوالی اگا تحریر ایلدی و اقدی و خمس ایله مکوب حضرت
 عثمانه و اصل اولوب انی او قیوب اموال غنایم نظر ایدوکره زیاده سرور
 اولوب الله حمد و ثنا غرات مسلمینه دعا ایلدی خمس اهل مدینه تقیم
 ایدوب جمله حق صاحبنه حقنی و بردی و اقدی و رحمة الله علیه
 روایت ایدوب دیرکه حضرت عثمان خلافتنده معاویه بن ابی سفیان امارتده
 مسلمانلر چون دریا ده جزیره صقلیه دن صکن اروا غزوه کندن غیری
 غزا واقع اولدی و اقدی ویر بوجملک مفصلی بودوکه مسلمانلر سواحل
 شامک برنده رومدن برکشی اسیر ایدوب اگا دیدیلر سن نه بیردن سن
 دیدی جزیره ارواد نم انی معاویه کتوروب معاویه حضرت قلری اگا اروا
 سوال ایلدی اول کیشی جزیره مزبوره دریا ده نه بیرده اولدیفین معاویه
 خبر و یروپ دیدی ای میر اول برکوجک جزیره دردی انک فزون بیرنده
 واقع اولوب حالی بویله بویله در اولوقت معاویه شام اها لیسندن برکشی
 چا غریکه اگا جناده بن ابی امیه دیر لرایدی جو مرده بهادر ایدی اگا دود
 بینک ادم قوشوب کیمیه بنوب ارواده غزا اتمک ایچون اگا ارا ایلدی جناده
 بلکنه اولنلر ایله دشمنن جقوب یورودیلر دگر کنا رنه کلوب اندن
 کیمیلره بندیلر اول کیمیلر کیمیه ایدیلر بورومی کشی انلر ایله

معاينوب اوكلرجه دليل اولوب انلري جزيره ده قلاخورلر ايدى معاويه
 اكا وعده اينديكم مسلمانلر اول جزيره فتح ابرار اولادو عيال و اموال
 وارزاقنى اكا و زوره بن كميلر يوردوب موافق روزكار ايله ليل و نهار
 كيدوب بر بيرده توقف و ارام انبوب تاكه جزيره كندولرينه كورنگ
 قولاخور انلره امر ايدى كميلرى دريا ده طور دورده لر مسلمانلر رومينك تنه
 اوزره دمور انوب كميلرى طور دوروب راوى بير بولخشام وقتنده ايدى
 كچه قراول اولدوقده قلاخور انلره كمل ايله امر ايدوب بن مسلمانلر
 لنگر قالدوروب يوردولر تاكه جزيره نك اوزرينه وارديلر اها ليسى غافل ايديلر
 مسلمانلر كميلر بن جزيره نك كنارينه ياشدوروب قراولقده سلاح ايله
 جقديلر قوبه قري كين ايدوب صباح اولدوقده جزيره خلقى قلعه لر بن
 قيونى آجوب عادت جاريه لرى اوزره كم جقديلر اولوقت مسلمانلر لر بن
 اوزرينه خروج ايدوب اطراف و جوانلرين آلوب لعينلر مسلمانلر او كنده
 قيون منزله سنه اولديلر مسلمانلر انلري قتل ايدوب قيون كينى نوح ايدر لر ايدى
 تاكه انلردن حوق ايم اولدوروب بيقه آسيوف اولنلر منازل و دارلرده تپانوب
 خورلق و ذلت قبول ايدوب امان طلب ايديلر جناده انلره امان و يروب
 اوزلر نندن قليبى رفع ايليوب هر كن خانه سنه امين و سليم اولديلر بر مقدس
 مال و بيمك اوزره اندن صلح طلب ايديلر و ايدى بر جناده انلره امان
 و يروب بينلر نده مستقر اولان مال اوزرينه انلر ايله صلح ايدوب لعينلرين
 روسنه جزيره ضرب و مال بوجوردى اخذ و قبض ايدى بوجزيره ده غنيمت
 ايندولكن آلوب منصور و مويد عورت ايدوب ساحل شامه سالم و غنائم
 و اصل اولوب غنائم موفوره ايله حضرت معاويه كلرى معاويه بومالى

قبض ايدوب اندن خمس جقاروب امير المؤمنين كوشه ووب بيقه سن
 مسلمانلره تقسيم ايدى قولاخور اولان روميه وعده ايندولكى شى الله و قلا
 ايدوب اكا انعام و احسان و كرم بي بايان ايدى و ايدى در اوار جزيره
 حضرت عثمان خلافتنده معاويه بن ابى سفيان امارتنده واقع اولن
 فتوحات جليله نك اخريدى بوسنه مباركه ده امير المؤمنين
 عثمان بن عفان رضى الله عنه حضرتلى حله بوش شهادت

اولوب خرامان حديقك جنان اولدى تم الفتوح
 بحمد الله تعالى بنه و كرمه و الحمد لله وحده
 و الصلوة و السلام على سيدنا محمد و آل
 و صحبه و على جميع الانبياء و المرسلين
 و اللهم و اهل بيتهم اجمعين
 و الحمد لله رب
 العالمين

من الكتاب عن يد
 اقفار البشار و اصف
 الفقراء بجاني مصطفى
 المحتاج الى عفة
 المنان في سنة
 احدى اربعين
 و مائتين
 و الف
 و مائتين
 و الف